

ABDULLAH ÖCALAN

***EŞİTLİĞE VE ÖZGÜRLÜĞE YÜRÜYÜŞ
(KADIN ORDULAŞMASINA DOĞRU)***

BİLİM AYDINLANMA YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

KADIN ÖZGÜRLÜĞÜNÜN GÜNDEMLEŞMESİ ORDULAŞMASIYLA MÜMKÜNDÜR

- Yoldaşlık Kadın Erkek İlişkilerinde Özgür Yaklaşımı Temsil Etmektir
- Örgütlenmedeki Başarı Düzeyi Özgür Yaşama Yaklaştırır
- Kadının Ordulaşma İsteği Özgürlük İsteğiyle Bağlantılıdır
- PKK'de Yaşanan Bir Sevda Savaşıdır

SEVGİNİN EN YÜCESİ ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMIYLA İÇ İÇE FİLİZLENENDİR

- Önderlik Yaklaşımı Kadın Erkek İlişkilerinde Çözümseldir İhtilalcidir
- Basit Zaafların Buluşması Örgütsüzlüğe Mücadelesizliğe Siyasetsizliğe Götürür
- Kendi Gerçeğinde Kadın Özgürlüğünü Yakalamaya Çalışıyorum

KURTULUŞU İSTEYEN ÖRGÜTLENMEYE DERİNDEN İHTİYAÇ DUYAR

ÖZGÜRLEŞEN VE ORDULAŞAN KADIN YAŞAMDA ZAFER DEMEKTİR

- Kadın Sorunu Özgün Olduğu Kadar da Evrenseldir
- Kadın Ordulaşmadan Kendini Özgür İfade Edemez

ÇÖZÜMLENMEMİŞ BİR SOSYAL YAŞAM ÖRGÜTE YOL AÇAMAZ VE BUNU SİYASAL OLARAK GELİŞTİREMEZ

- Asıl Bakirlik Her Türlü Köleliğe Karşı Kendini Temiz Tutmaktır

KARAR GÜCÜ OLAN KADIN GERÇEĞİNİ YARATMAK HER ŞEYDEN DEĞERLİDİR

- Sakat İlişki Beynin Yüreğın Durdurulmasıdır

YAJK'IN SAHİBİ ZAFER TANRIÇASIDIR

- Doğrulara Hakim Olanlar Hiçbir Zaman Korkmaz

YURTSEVERLİĞİN, TOPLUMSAL ÇELİŞKİLERİN, SİYASETİN, SAVAŞIN DAHA YOĞUNLAŞMIŞ VE İNCELMİŞ BİR GERÇEĞİ OLARAK KADIN SAVAŞIMI

- YAJK Çirkinleştirilmiş Yaşamı Güzelleştirmek İçin Vazgeçilmezdir
- Kendini Yaratmayan Yaşam Hakkını Kullanamaz

TALİMATLAR, MESAJLAR, PERSPEKTİFLER

ÖZGÜRLEŞEN KADIN ÖZGÜRLEŞEN KÜRDİSTAN'DIR

KADIN İLKELERİNİ SOMUTLAŞTIRDIKÇA ÖZGÜRLÜK İÇİN İLK İŞARETİ VERMİŞ OLUR

DOĞRU BİR KADIN ÖZGÜRLÜĞÜ GELİŞMİŞ BİR PARTİDİR GELİŞMİŞ BİR TOPLUMDUR

AMACI BÜYÜTEN KİŞİ ONA ULAŞMA ARAÇLARINI BULUR

GÜÇLENEN KADIN ONURUMUZDUR ONUNLA YAŞAMAK DEĞERLİDİR

YAJK ÇALIŞMALARININ ÖZÜ KAVRANIP BENİMSENDİKÇE, YAŞAM VE SAVAŞ İÇİNDEKİ ROLÜ HAKKIYLA OYNANDIKÇA CİDDİ BİR BAŞARIDAN BAHSEDİLEBİLİR

BOTAN EYALET ÇALIŞMALARINDAKİ TÜM YAJK GÜÇLERİNE!

YAJK KABUL EDİLEBİLİR BİR YAŞAMIN TANIMIDIR

YAJK PARTİ İÇİ SINIF SAVAŞIMI İLE CİNS SAVAŞIMINI BAŞARIDA BİRLEŞTİRMEYİ

SAVAŞA VE ZAFERE KİLİTLENMEYEN ERKEK SONUÇTA İŞBİRLİĞİNE GİDER TESLİM OLUR

ANAKARARGAH ÇALIŞMALARINDA YAJK ÇALIŞMALARININ ÖNEMİ ULUSAL ÖZGÜRLÜK DÜZEYİNİ YAKALAMAK KADAR SAVAŞLA BİRLİKTE BUNUN BÜYÜK BİR DENEYİMİNİ YAŞAMAK EN CAN ALICI ÖNEME SAHİP BİR KONUMA GELMİŞTİR!

KADIN OLMANIN GURUR KAYNAĞI OLDUĞU ORTAYA ÇIKARILMIŞTIR

**ŞEHİTLERİN ÖZGÜRLÜK TUTKULARINI SAVAŞ VE YAŞAM GÜCÜNE DÖNÜŞTÜREREK CEVAP
OLMALISINIZ**

**YAJK MERKEZ TOPLANTISI SONUÇLARINA YARATICI BİR UYGULAMA GÜCÜYLE KARŞILIK VERMEK
HER ZAMANKİNDEN DAHA ÖNEMLİ VE SONUÇ ALICIDIR!**

SAVAŞIN EN BÜYÜĞÜ DÜŞÜNCE VE İRADE ZAFERİNDE GÖSTERİLDİĞİNDE ANLAMLI DIR

ULUSAL DİRİLİŞ EN BÜYÜK ANLAMINI KADIN DİRİLİŞİNDE BULABİLİR

KADIN ÖZGÜRLÜĞÜNÜN GÜNDEMLEŞMESİ ORDULAŞMASIYLA MÜMKÜNDÜR

Bir devrimin özgürlük düzeyi ilişkilerdeki özgürlük düzeyine bağlı olduğu gibi, özgün olarak da kadın erkek ilişkilerindeki özgürlük düzeyiyle oldukça bağlantılıdır. Özgürleşme, bir anlamda bireyler arası ilişkileri özgürce tartışma, kararlaştırma ve yürütme gücünde olmayı ifade eder. Böyle bireylerin oluşturduğu topluluklar, özgür topluluklar olarak da değerlendirilir. Bu toplulukların oluşturduğu topluma da özgür bir toplum denilir. Devrim, bu anlamda bir toplumu en üst düzeyde özgürleştirme eylemidir. Bir toplumun yakıcı, hızlı ve genel bir özgürleşme ihtiyacı varsa, yapılması gereken o topluma çok şiddetli bir devrimi dayatmaktır.

Bir toplumda ulusal sorun varsa öncelikle o özgürleştirilir; bu da kendi kaderini tayin etme ilkesi olarak değerlendirilir. Sınıflar arası baskı, eşitsizlik ve antidemokratik bir yönetim biçimi varsa onu çözer ve buna da demokrasi denilir. Bunu bireye indirgediğimizde, her bireyin temel haklara kavuşturulması sorunu vardır. Bu da eğitimidir, sağlıktır, iş gücü sahibi olmadır, yeteneklerine göre çalışabilme, temel hak ve özgürlüklerini elde etme durumudur. Bilimin özgürleşmesi de böyle tanımlanabilir. Kadının özgürlüğü ise bir adım öteyi ifade eder. En alttaki cins olarak, kişiliğine ilişkin karar verme, bu kararını bilinçlice gerçekleştirme, hiçbir baskı altında olmadan bunu yaşamsallaştırma kadının özgürlüğünü ifade eder.

Bu tanımları Kürdistan devrimine uyguladığımızda, ilişkilerdeki geleneksel, feodal, aşiretçi, eskinin tıkkattığı ve kösteklediği yaşamı özgürleştirme zorunluluğu ortaya çıkar. Parti öncüdür, bu öncü savaşı örgütüyor, ayaklanma geliştiriyor ve toplumu devrime götürüyor demekle yetinmeyeceğiz. Çok ağır kişilik sorunları, özellikle bu kişiliğin içinde olduğu aile, kabile, aşiret, hemşehricilik, yani her türlü geri topluluk konumları aşılmadan ve çözümlenmelere tabi tutulup bu konuda bir bilinç oluşturulmadan, daha ileri bir özgürlüğe imkân veren ulusal kurumlaşmaya ulaşılamaz. Savaş ve ordu kurumlaşmasından tutalım, her sahadaki kurumlaşması sağlanamaz. Aile kurumlaşmasını da buna dahil edebiliriz.

Aile ilişkilerindeki büyük tıkanıklık aşılmadan özgür aile kurumlaşmasına ulaşamıyoruz. Bizdeki devrimin kendi özgül koşullarında çözümlenmelere ihtiyaç duyması ve birçok çağdaş devrimin genel ölçüleriyle yetinmemesi gereken bir devrim olarak kendini dayatması da bu gerçeklikten kaynaklanıyor. Bizde birey bir kördüğündür, onu çözmeden devrime katmak mümkün değildir. Bireyi çözmek demek, bağlı olduğu muazzam bir ilişki ağını çözmek demektir. Birçok devrim, genel tahlille yürütülmüş, bireyin tahliline fazla yanaşılmamıştır. Ama biz kendi pratiğimizde sadece işlerin genel tahlille ilerletilemediğini iyi gördük. Örneğin, parti tarihimizde uzun yıllar, “Kürdistan sömürgeci, ulusal kurtuluş gereklidir” genellemesiyle hareket ettik; 1985’lere kadar “Bir halk savaşı gereklidir, buna gerilla ordusuyla karşılık verilmelidir” genellemesiyle, yani genel tahlille işleri yürütmeye çalıştık. Bunun için kitaplardan birçok alıntı yaptık; şemalar, tüzük ve yönetmelikler geliştirdik. Ama 1985 sonuna geldiğimizde, işlerin tıkanıldığını fark ettik. Aslında birçok devrim için yapılandan daha fazla çaba harcamamıza rağmen, mevcut durum bizi yenilgiye götürmekten kurtaramıyordu.

III. Kongre çözümlenmeleri, biraz da birey gerçekliğimizde yaşanan “Devrim yürümez, bundan daha fazlası yapılamaz, gelişme ancak bu kadar olur” anlayışına bir çözüm getirmek için geliştirildi. Biz de kendimizi daha derinlikli olarak parti içi ortamı çözmeye verdik. Çünkü karşımıza öyle tipler çıkıyordu ki, her biri tam bir kördüğündü. Sözde merkez üyesidir, eski ve tecrübelidir, istese çok başarılı da olabilir, ama pratiği tasfiyedir. Bunu nasıl izah edeceğiz? Sorunu, hiçbir devrimci partinin yapamadığı bir çözümlenme yöntemiyle çözecektik. Bazı partiler bunu daha sonraki süreçlerde kaba yargılamalar biçiminde yapmış; haklı-haksız ayrımı yapmadan birçok tasfiye gerçekleştirmişlerdir. Biz böyle yapamazdık. Böyle yapsaydık, partiyi kendi elimizle bitirirdik. Türkiye Solunda benzer kaba tasfiyelerin olduğunu biliyoruz. Zaten ajan provokatörlerin de istediği buydu. Biz bunun yerine, bireyin kazanılması uğruna, bütün yönleriyle onu netleştirmeyi ve çözmeyi esas aldık.

Bilindiği gibi PKK’de yeni bir dönem, çözümlenmeler dönemi başladı. Bireyde toplumu çözmek, an’da tarihi çözmek, bir yerde o zamana kadar yaptığımızı tersinden tamamlamak istedik. O zamana kadar hep genelleme yapıyorduk. Bu sefer çok özelden konuşuyor, hep tarihten gelip anlık bir durum devrimciliğinden bahsediyoruz. Bu çözümlenmeler dönemi halen bütün yakınlığıyla sürüp gitmektedir.

Neden biz bu yönleme ağırlık verdik? Bazıları saflarımıza gelmişler, sözüm ona devrimciyiz diyorlar; ama devrimi kaçınıcı baharda yapacakları ve rollerini ne zaman oynayacakları belli değildir. Her şey mahşere erteleniyor, bir ertelemecilik başını almış gidiyor. Bir de kendi yaşamım var. Biliyorsunuz, günlük olarak tehdit altındayım, her an tasfiye olabilirim. Peki, bu devrimi birkaç bahar sonrasına ertelemek, kendi yaşamına en büyük saygısızlık değil midir? Bizim buradan çıkardığımız sonuç, anın devrimciliğinin çok gerekli olduğudur. Anı anına devrimci tarzda yaşama, yarın ölünecekmiş gibi bugün tüm yaşamı yaşamadır. Ben bu yöntemi esas aldım. Dikkat edilirse, yıllar bu yöntemle daha iyi kavranmaya çalışıldı; dönemlere anı anına yaklaşıldı.

Ertelemecilik Türkiye’de çok yaygındır, bizde de oldukça hakimdir. Devrimde çok genel bir ilke veya tasarı da demeyeceğim, “Devrimci teori şöyledir, toplumlar mutlaka sosyalizme geçecektir” denilip durulur. Sosyalizme mi, yoksa daha geri bir kapitalizme mi geçildiğini gördük. Belli ki reel sosyalizmin de bu konuda çok köklü yetmezlikleri var. Eğer kapitalizm biraz başarılı oluyorsa, kesinlikle gündemine daha çok hakim olduğu içindir; anı anına neyi yakalaması ve yaşatması gerektiğini bildiği içindir. Demek ki, ertelenemez ve anbean yerine getirilmesi gereken görevlere yaklaşmayı bilmek çok ciddi bir yaşam ilkesidir, devrimde başarı ölçüsüdür.

Bireyler geliyor, ne olup olmadığı çözüme tabi tutulmadan salıveriliyor. Çözerseniz belki altın, belki de bir pas bulursunuz. Bunu açığa çıkarmak için elbette çözümlenmeyi derinleştirmek gerekir. Nasıl bir maden ocağında maden ayrıştırılıp ayıklanıyor ve sonra ortaya çıkarılıyorsa, bireyi de öyle araştırmaya, ayrıştırmaya ve netleştirmeye tabi tutmak, ondaki madeni açığa çıkartmak gerekir. Buna neden ihtiyaç duyulur? Çünkü içimize gelenlerin neyi temsil ettiklerini gördük. Tutkuları ve düşüncesiyle, sosyal, kültürel ve siyasal özellikleriyle tam bir yumak gibidir. Ben buna kördüğüm diyorum. Bu kördüğümü çözmek gerekiyor.

Bu çözme işi o kadar derinleşti ki, dikkat edilmez ve çözümlenmezse, bir kişinin etrafında ördüğü ilişkiler bir partiyi on yıl sonra hem de iyi niyetlice rahatlıkla yenilgiye götürebilir. Eğer PKK geliyorsa ve devrimde biraz iddialı bir yürüyüşün sahibiyse, bunun nedeni kesinlikle bu yöntemle çok yakından bağlantılıdır. Öyle provokatörler tanıdık ve öyle tasfiyeciler öğeler ortaya çıktı ki, eğer üzerine doğru bir yöntemle gidilip çözümlenmeseydi, onlarcası değil bir tanesi bile bu partiyi bitirirdi.

Sovyet devriminin başına ne geldi? Sosyalizmin Sovyetler Birliği'nde çözülmesinin en önemli nedenlerinden birisi de budur. Devrimin başına yetmiş yıl sonra, elli yıl sonra, on yıl sonra, bir yıl sonra çözülüşü ve tasfiyeyi dayatacak adamı, onun ilişki ve yaşam tarzını çözemediği için, önder veya görevli ve sorumlu kimseyi çözemediği için, uğruna onca kan akıtılan, onca emek ve çaba harcanan devrim aslında kendi eliyle tasfiye oldu.

Benim bazı alanlar üzerine, örneğin Güneybatı'daki tasfiyeciliğin temel provokatif tipi üzerine çözümlerim var. Aslında yıllardır uğraşıyorum. Bütün iyi niyetimize rağmen, bir eyaleti neredeyse bitişin eşiğine getiren, işi çok kahredici ve çok vahşi cinayetlere kadar götüren yaklaşımlar önlenemiyor. Bütün çabalarımız ancak onu sınırlayabiliyor. Düşünün: Adam merkezi sahaya geliyor, "Burada başardığımı bütün parti genelinde de başarabilirim" diyor. Eğer önderlik tarzımız önünde durmazsa, ilgili değerlendirmede ortaya konulduğu gibi, kazandığı deneyimi bütün partiye taşıyarak tasfiye işini genelleştirebilir. Burada kişinin ajan olup olmaması hiç önemli değildir. Önemli olan, çözümlenemez ve dizginlenemezse, bir kişinin bir partiyi bitirebileceğidir ve bu açığa çıkmıştır.

Bir de parti tarihimizdeki örneklerle bakalım: Kendi şahsında partiyi bitirmeye çalışan böyle onlarca tip vardır. Benim kendi deneyimimde çarpıştığım yüzlerce tip vardır. Dalga dalga kendini bize vuruyor, ben ise parti korunsun diye yüz geri ediyorum. Çözümlemiş örnekleri tekrarlamak istemiyorum; akıllı bir militan adayı bunları incelenmesini bilir. Düşünün: Bunlar yaklaşımları ve yaşam tarzlarıyla parti içinde serbest bırakılsalar, PKK kaç parçaya bölünür, nasıl bir aşiretçi-feodal bir örgüt olur, bireylerin savaş ağalığına nasıl dönüşür? Çözümlenmeleri bir de bu yönüyle değerlendirmelisiniz.

Kürdistan toplumunun oldukça provoke edilmiş, bölünmüş, birbirine karşı kışkırtılmış yapısının partiye yansımalarının ne denli güçlü olduğu göz önüne getirilirse, önünün alınmaması halinde, bu provokatif kişiliklerin -ki, bunların hepsinin ajan olmasına hiç gerek yoktur, çok iyi niyetleri de var- partiyi bir günde tasfiyenin eşiğine sürüklemeleri işten bile olmayacaktır. Bir bakıyorsunuz, bunların hepsi onur meselesi yapıyor, niyet meselesi yapıyor; partiye öyle bir takıyor ve partiyi öyle bir batağa çekiyor ki, çok uyanık birileri olmazsa, kendimi buna göre ayarlamış olmasam bütün çabalar boşa gider. Ben hala bu kişiliklerle günlük olarak uğraşıyorum. Bunlar gündemimden hiçbir zaman eksik olmadılar. Her türlü yoldaşça destek ve dayanışmayı gösteriyoruz, kendimize tanımadığımız gelişme fırsatlarını kendilerine sunuyoruz. Ama hala neden sonucun böyle ortaya çıktığı gerçeği üzerinde duruyor ve çözümlenmeye tabi tutuyorum.

Kısaca eğer dikkat edilmezse, bir kişinin şahsında bir parti kaybedebilir. Bir parti kaybettiğinde bir ulus da kaybedebilir. Çözümlenmeler bu açıdan da önemlidir. Burada anlaşılması gereken şey, bir kişinin parti içindeki yaşamını, eylemini ve ilişki tarzını her yönüyle değerlendirmeden ve günlük olarak gözden geçirip denetlemeden, bir devrimin sağlıklı ve başarılı bir zafer yürüyüşünün mümkün olmayacağıdır. Yaşanan deneyimler bunu fazlasıyla ortaya çıkarmıştır.

Parti içi yaşamı çözümlenmekten bahsediyorum. Çözümlemeyle birlikte devrimci düzeyi geliştirmek, aynı zamanda bu ilişkilerdeki devrimciliği, özgürlüğü ve örgütlülüğü sağlamak anlamına da geliyor. Parti içi yaşamı o kadar devrimcileştiririm ve dolayısıyla özgürleştiririm ki, artık kişiler partiyle oynadıklarında verdikleri zarar sadece kendileriyle sınırlansın veya bir kişi partiyle oynadığı zaman anında gereken karşılığı bulsun. Benim almış olduğum en önemli tedbir budur. Çözümleme ve ilişkilere dayattığım özgürlük düzeyi kesinlikle bunu doğurtmaya yetiyor. Bu da bir savaştır, çatışma ve zaman zaman da uzlaşmayla yürütülür. Eğer görev göz ardı edilmezse, kesinlikle parti kazanır. Dolayısıyla savaş yürütülüyorsa kazanılır.

Parti içi özgürleştirme dediğimiz şey nedir? Bizimle ilişkiadesiniz, bir bütün olarak PKK'liler ve tüm çalışma alanları belli bir ilişki içindedir, dolayısıyla bağlılıkları var. Önderlik burada ne yapıyor? Önder adı altında birisi bu yapıyı nasıl yürütüyor? Parti tarihine bir kez daha bakmalısınız. Olumsuzluklara ve kördüğümlere rağmen işler nasıl bu kadar geliştirildi? İki kelimedenden yola çıkıp en karmaşık çözümlenmelere nasıl ulaşıldı? Bütün isyanlara ve tüm muhalif örgütlenmelere darbe indirmiş bir egemen sınıf istihbaratı -günümüzde buna kontra diyelim-, nasıl oldu da bütün örgütleri çözdüğü gibi PKK'yi çözemedi veya bölüp parçalayıp başarısızlığa uğrattı? Bunları düşünmek gerekir. Burada ilk defa bir devlete ve onun devrime dayatılan kollarına karşı bir başarı söz konusudur.

Devletin tarih boyunca isyanlara dayattığı şeyler var. Anadolu'da Osmanlılardan gelen ve Cumhuriyet dönemine taşınan muazzam saldırı kolları var, özel savaş kolları var; MİT, özel tim ve provokasyon örgütleri var; komünizm adına, din adına yapımlar var. Bunların hepsini bize dayattılar, fakat biz geriletilemedik. Her türlü ajan kişilik, objektif ve sübjektif tip dayatıldı, ancak yine boşa çıkarılmadık. Bunun Önderliğin çözümleme tarzıyla ilişkisi var. Çünkü Önderlik ilişkilere özgürlüğü dayatıyor. Özgürlük aydınlanmadır, örgütlenmedir, güçlenmedir, özgür karar ve iradedir. Dolayısıyla bu ilişki tarzı başarısızlığa uğratılmıyor.

Bu özgür ilişki tarzını geliştirirken, sadece düşmanın dolaylı veya direkt etkilerini, yine aşiretçi-feodal özellikler ve ailesel yaklaşımların etkilerini çözmekle veya aşılması gerekeni ortaya koymakla kalmıyor, bunu daha da derinleştiriyoruz. Daha fazla da doğrusunun ne olduğuna cevap vermeliyiz. Yıkılması gerekenin yerine ne yapılmalı konusunu yalnız askeri ve siyasal düzey için ele almıyor, bunu ikili ilişkilere kadar yansıtıyoruz. Yoldaşça ilişki ve yaklaşımın her düzeyi nasıl olmalıdır? En temel bir ilişki tarzı olarak toplumda aile ilişkisi, ailede özellikle kadın-erkek ilişkisi veya bunun partiye taşınması söz konusu olduğunda, çözümlenmeleri genel özgürlük düzeyine, kadın özgürlük ilişkisine ve onun daha özgül bir biçimi olarak kadın-erkek ilişkilerindeki özgürlük düzeyine kadar indiriyoruz. Çünkü savaşı biraz daha geliştirebilmek için bireyi özgürleştirmek gerektiği ortaya çıktı. Bireyi özgürleştirmek için de geleneksel aile ve kadın-erkek ilişkilerini çözüp aşmak ve özgürlük bilincini derinleştirmek gerekiyor. Kadınlar artan oranda saflara, özgürlüğe koşuyor. Kaçılan bir aile kurumu var. Ama bunun yerine ne kurulmak isteniyor? Her gün parçalanmış ilişkiler var. Bunun yerine ne geliştirilmek isteniyor? Savaşı bir de bu yönüyle ele almak gerekir. Düşmana vurup kırarız, feodal kalıntıları da parçalayıp dağıtırız. Ama yerine neyi, nasıl kuracağız? Buna bağımsız bir vatan, özgür bir halk ve toplum, özgürleşmiş bireyler, özgürleşmiş kadınlar ve erkekler diye cevap veriyoruz.

Öyle ki, bu da bir genellemedir. Genellemelerle her şey halledilmiş olsaydı, devrimimiz çoktan sonuca ulaşmıştı. Kadın kişiliğinde çözümlenmesi gereken önemli hususlar var ve bu işi biraz ilerlettik. Kadının tarih boyunca nasıl yitirildiği, aileye çekilen kadının aynı zamanda nasıl köleliğe çekildiği, kişiye mal edildikçe kişilikten ve özgürlükten nasıl uzaklaştırıldığı, toplumun tüm dinamik işlevinden uzaklaştırıldıkça nasıl daha da bağımlı hale geldiği oldukça detaylı ortaya konuldu. Bunun doğal bir yapı gereği değil, uyarlaşma ve sınıflaşmayla birlikte geliştirildiği anlaşıldı. Nasıl halklar ve uluslar üzerinde baskı ve sömür

geliştirilerek, birileri çok zayıf bırakılıp birileri çok üste çıkarılmışsa, cinsler arasında da buna benzer bir baskı oluşmuştur. Dolayısıyla kurtuluş ve özgürlük isteyen her aşiret, hatta her halk ve topluluk gibi, kadın cinsinin de kendini kurtarma görevi vardır. Devrimle ulusal ve sınıfsal kurtuluş başarıldığında, kadının düzeyi de biraz eşitliğe yani kurtuluşa yakındır denilebilir. Aslında bu genelleme doğru olmakla birlikte yeterli değildir. Daha da ötesi, parti ortamımızda ilişkiler kaskatı, dengesiz, eşitsiz, coşkudan ve sevgiden uzak, ucuz, suçlayıcı, bağlayıcı, düşürücü ve tıkayıcı niteliktedir.

Toplumumuz kadınla ilişkiyi ancak aile bağları olduğunda meşru kabul eder; ya karısıdır, bu nedenle her türlü ilişkiyi meşru görür, ya da yakınıdır, kızı veya kız kardeşidir, normal ilişki kurar. Bu da konuşma ve tartışma düzeyindedir ve çok sınırlıdır. Herhangi bir kadının herhangi bir erkekle tartışması suçtur. Kadınların 'boyundan büyük işlere karışma' diye tabir edilen işlere karışmaları düşünülemez bile. Öyle kadın ölçüleri oluşmuştur ki, ne kadar az konuşur, ne kadar hareket etmez, ne kadar tartışmaz, ne kadar kararlaştıramaz ve güç sahibi olamazsa o kadar iyidir. Hatta mal mülk onun için değildir. Kadının itaatkârlığı, efendisine göre olması ve köle gibi bağlanması bizim toplumumuza erdem diye yutturulmuştur. Bu tür bağıllık tarzları bizi çok erkenden türküttü ve uzun süre meşgul etti. Kişiyi bu kadar aşağılayan, dışlayan ve hiçe sayan bir yaşam tehlikelidir. Ya kadınlar çok aşağılık bir varlıktır ve bunu böyle saptamak gerekiyor, ya da öyle değilse hakkını vermek gerekiyor.

Devrimin geliştiği bu süreçte kadın sorunu daha yakıcı bir sorun olmuştur. Hiç şüphesiz devrim yalnız erkeklerin işi değildir. Birçok devrimin erkek egemenliğini geliştirdiğini söyleyebilirsiniz. Bu doğrudur. Uygurluk tarihi boyunca bütün devrimler biraz da erkek devrimidir; erkek devrimi olduğu için erkek egemenlikli devrimlerdir; dolayısıyla kadının gittikçe baskıya, sömürüye ve bağımlılığa çekildiği devrimlerdir. Her devrim erkeği üste çıkarmış, kadını da alta indirmiştir. Sınıflı toplumlardaki bütün devrimler böyledir.

Günümüze doğru gelindiğinde, bu devrimler kadınları daha da alt seviyelere itmiş ve tanınmaz hale getirmiştir. Öyle ki, biz bile bunu neredeyse doğal karşılayacağız. "Kadın dediğin zaten buna müstahaktır" denilir. Ciddi bir toplumsal devrimi düşünürken, acaba böyle midir, değil midir sorusunu kendimize sormamız gerektiği açıktır. Kadın bunu hakketmiş bir alçak mıdır? Değilse nasıl bu duruma getirilmiştir? Eğer bu durum doğal koşullardan dolayı değil toplumsal koşullardan dolayıysa, bunlar hangi toplumsal koşullardır? Tarihsel bir süreç işiyse, bu nasıl bir tarihtir? Bir toplumsal kurtuluş sorunuysa, bu toplumsal kurtuluş nasıl düşünülmeli, bir özgürlük ve kurtuluş programı nasıl oluşmalıdır? Daha da ötesi, onun örgütlenmesi ve eylemi nasıl geliştirilmelidir? Bu sorulara cevap vermeden, özgürlük devriminin ve ilişkisinin sözünü bile edemeyiz.

"Kadının katılmadığı devrim başarıya ulaşamaz" dedik ve bu doğrudur. Ama kadını devrime nasıl katacaksınız? Bir köle olarak mı, bir kölenin en bağımlı kölesi olarak mı katacaksınız? Çünkü saflarımıza gelen kadınların hepsi bağımlıdır. Bu kadar bağımlılığın olduğu bir örgüt, nasıl özgürlüğün örgütü olacak, özgürlük isteyen kadınlar nasıl özgürlük elde edecek? Kadının dili özgürlük istiyor, ama ilişkisi kölelik ilişkisidir. Burada ikiyüzlülük var ve bu garip bir çelişkidir. Bu nedenle çözümlenmeleri derinleştirme ihtiyacını hissettim.

Biz kadın-erkek birlikteliklerine karşı değiliz. Her türlü birliktelik, devrimin çıkarları göz önüne getirildiğinde düşünülebilir. Ama birliktelik adı altında yaşanan ilişkilerin başa bela olduklarını gördük. Bu birliktelik partiyi tasfiye etmek için bile yeterlidir. Eğer bir kişilik doğru çözümlenip netleştirmeye tabi tutulmazsa, iradesinin dışında bir partiyi bile tasfiyeye götürür. Lafta özgürlük isteyen, ama pratikte tam köle olan bir kadın da, kendisi için özgürlüğü yakalamasını bir yana bırakın, lafazanlığı, yüzeyselliği ve kendi aldanmışlığıyla belki de partimize bağımlılığını aşılır; bunu aşıladığı oranda ise köleleşmiş bir yaşam, özgürleşmeden uzak parti içi ilişki düzeyi ve kaybedilmiş militanlık ortaya çıkar. Diğer örgütler biraz da bu yüzden kaybetmişlerdir. İlişkilerdeki bağımlılık ve özgürlük düzeyinin zayıflığı hem örgütlerini, hem de kendilerini önemli oranda kaybetmeye götürmüştür.

O halde özgür ilişki tarzı ne olacak, nasıl olacak? Bu, geleneksel aile tarzını meşrulaştırmakla olmuyor. Toplumda kadın ve erkek yirmi yaşına geldiklerinde anlaşır ve evlenirler. Bu, onlar için bir çözümdür. Bu anlamıyla geleneksel aile, sömürgeciliğin en büyük dayanağı ve sorunların en köklü kaynağıdır. 12 Eylül faşizmi de bunu alabildiğine yaydı. Evliliği en temel köleleştirici ilişki olarak dayattı. Kürt toplumunu aile içi sorunlardan dolayı başını kaldıramaz bir duruma getirdi. Saflarımıza gelenlerin çoğu da bu hastalıktan payını almıştır. Hemen hemen her tip bu konuda ne yapacağını veya nasıl yaşayacağını bilmiyor, "Özgürlük istiyoruz, özgür ilişki istiyoruz" demekle yetiniyor. Bunun fikri, tarzı ve üslubu, temel değerlere bağlılığı, savaş ve parti gerçeğine bağlılığı, hatta yurtseverliğe bağlılığı nasıl olur? Bu yönlü değerlendirmeleri geliştirmeden, ileriye doğru bir milimlik adım atılamaz. Heveslere kapıyı açık bırakmak, partiyi bitirmek için yeterlidir. Devrimcilik adı altında toplumdan bile daha geri ilişki biçimleriyle birbirini tüketmek işten bile değildir.

Madem toplum bu kadar yıkıcı, düşürücü ve köleleştiricidir, madem örgüt içindeki yaklaşımlar da bunun bir nevi yansımasıdır, o halde doğrusu nedir? Kadın ve aile çözümlenmeleri bu amaçla geliştirildi ve bu çok köklü ele alındı. Bir din, bir ulus, bir savaş çözümlenmesi gibi, biz de kadın çözümlenmesini geliştirdik. Bu iş ucuz duygularla, hevesle ele alınıp başarılabilecek bir iş değildir. "Seni çok seviyorum, anlaştık, ilişki kurduk" demekle asla ciddi bir yaklaşım geliştirilemez ve çözüm bulunamaz. "Ben seni şimdilik düşünmüyorum" diyen bir inkârcılıkta veya "Devrimdir, böyle idare etmek istiyoruz" diyen geçici yaklaşımda özgürlükçü hiç bir yan yoktur. O halde doğru nasıl bulunacak? Bu açıdan çözümlenmeler anlamlıdır. Biz doğrulara veya benimsenmesi gereken hususlara açıklık getiriyoruz. Yaşanan deneyimler bunun doğru olduğunu gösteriyor.

Yoldaşlık Kadın Erkek İlişkilerinde Özgür Yaklaşımı Temsil Etmektir

Kadın, sanıldığı gibi düşkünlüğün ve kötülüğün kaynağı değildir. Kadının yaşamın en zenginleştirici kaynağı olması işten bile değildir. Fakat bu bir süs bitkisi veya ucuz bir aşk ögesi gibi değil, ancak daha kapsamlı bir yorumlamayla gün yüzüne çıkarılabilir. Bunun da adı devrimdir. Düşünce ve davranışta devrim içinde devrim. Bu aynı zamanda erkeğin dönüştürülmesidir de. Şıkça şunu belirtiyoruz: Sorun kadını ilgilendirdiği kadar erkeği de ilgilendirir. Hatta sorun daha fazlasıyla erkek sorunudur. Şunu sürekli kendime soruyorum: Kadınları biraz düzeltebiliriz, ama erkekleri nasıl düzelteceğiz? Kadınlara şunu soruyorum: Bu erkekleri neden başınıza bela ettiniz? Çünkü erkek egemenlikli, yani baskıcı, horlayıcı ve düşürücü ilişki tarzına ardına kadar açkınsınız. Bir eleştiri yoktur, bir düzeltme yoktur, bir uyarı yoktur, eşitlik, saygı ve sevgi yoktur. Tutkulara ve güdülere veya

zorluklara ve zayıflıklara esir olunmuş, ilişki kurmuştur. Bu, kadının erkeği hem kendi başına hem de partinin başına bela etmesi anlamına gelir. “Ben şöyle kadın isterim, böyle köle isterim, güdülerimin tatminini isterim” diyen biri tam bir beladır.

Diğer yandan, kadını inkâr eden erkek veya erkeği inkâr eden kadın, yani iki taraflı birbirini reddeden yaklaşımlar ortaya çıkıyor. Bu da “Ben sevgiden, saygıdan, güzellikten, yaşamdan, incelikten, sosyalleşmekten, ilişkilerden, eşit ve özgür yaşamaktan, kadınla yaşamaktan anlamam, erkekle yaşamaktan hiç anlamam” demektir. Tüm bunlar inkârdır. Sonuç ise yaşamı reddetmedir. Bu da çözüm değildir. Birbirlerine bu kadar inkârcı yaklaşanlar asla devrim yapamazlar.

Daha değişik bir tarz uygulayalım denildiğinde, o da eski veya çokça denenmiş bir tarz oluyor ve fırsat bulduğunda ucuz aşk, ucuz duygular ve ucuz benimsemeler başlıyor. Cephe gerisinde ne olduğu, kişilerin arkasındaki dünya görüşü ve oluşum tarzının ne kadar baskıcı, sömürücü ve düşürücü olduğu hiç dikkate alınmıyor. Bir çırpıda “Bakıştık, anlaştık” veya “Her türlü olumsuzluklara rağmen biz birbirimizi taşıyoruz” deniliyor. Tabii bu da olmaz. Kendini bu kadar bireyselliğe ve hafifliğe kaptıran bir ilişki tarzı, başından itibaren sakat ve tehlikelidir, hayırlı bir sonuca asla yol açmaz. Çünkü içinde bilinç, değerlendirme, çözümlenme ve saygı yoktur; ucuz bir duygu veya çok doğal bir güdüsel yaklaşım var. Bu da herhangi bir ilişkidir, asla devrim ilişkisi değildir. Devrimci bir ilişki tarzı genelde kişilerle, özelde kadınla veya erkekle böyle kurulmaz. Sonuçta bu ilişki tarzı da kendi başına işleri mahvetmeye yeterlidir.

Dikkat edilirse, ne geleneksel, ne inkârcı, ne de yüzeysel tarz asla çözüm olmuyor; özellikle kadın lehine asla bir sonuca yol açmıyor. Burada da ortaya çıkıyor ki, özgür yaklaşım kolay elde edilecek bir yaklaşım değildir. Çünkü ortamı geleneksel tarzın egemenliğine bırakırsak, iki günde partiyi ve dolayısıyla ilişkiyi bitirir. Kürdistan toplumunun, hatta Türkiye'nin gerçekleri göz önüne getirilirse, sorunların ne kadar ağır olduğu görülür.

Inkârcı tarzın, ki partide epeyce yaşanıyor, yakında çok ağır sorunlar biçiminde patlak vereceğini veya kendini hissettireceğini düşünmemek mümkün değildir. Çünkü böyle davrananlar bir ilişkiyle birbirlerini bulup kaçabiliyor ve en kof bir skandal ilişki sine yol açabiliyorlar. Adeta güdülerine esir olacak derecede en olumsuz ilişkiyi başlarına bela ediyorlar. Bu ilişki tarzının veya inkârcılığın sonucu budur.

Yüzeysellik kurulan ilişki tarzı, pamuk ipliğine bağlı ilişki tarzıdır. Bunlar hiçbir içeriği, çabası ve mücadelesi olmadan, sadece bakışarak birbirlerini kabul etmişlerdir. Bu ilişki hemen bozulabilir. Kaldı ki, kurulması gereken ilişki, karı-koca ilişkisi veya duygusal ilişki değildir. İtibarlı ve olgun bir yoldaşlık ilişkisinden, öncelikle bir insan ilişkisinden bahsediyorum. Biz ilişki deyince, aklınıza hemen “Ne kadar birbirimizin olduk, ne kadar mal mülk olduk?” sorusu geliyor. Bunda ise kölelik gizlidir. Öncelikle “Biz ne kadar yoldaş olduk?” denilmelidir. En yakıcı ve özgür yaklaşım biraz budur. Yoldaş olmak, öncelikle insanca ve arkadaşça bir yaklaşım sahibi olmak demektir. İlişkilere yoldaşlık ölçülerini hakim kılmak çok önemlidir ve kilit bir role sahiptir. Biz buna en büyük değeri vermekle en doğrusunu yaptık. Öncelikle nasıl yoldaş olunur, denilmelidir. Kim olursa olsun, nereden gelirse gelsin, seviyesi, rütbesi, adı, ünü, yaşı, mezhebi, dini ve ulusu ne olursa olsun soru şudur: Temel yoldaşlık ölçülerinde anlaşma var mı, yok mu? Militanlık ölçülerinde, önderlik ölçülerinde gelişme, anlaşma ve birlik var mı, yok mu? Önemli olan budur.

Denilebilir ki, benim ilişkilerde biraz başarılı oluşumun en temel nedenlerinden birisi de budur. Benim kendime egemen kıldığım ilişki tarzı şudur: Her şeye yoldaşça bakacaksın; bütün kesimler ve tüm insanlarla ilişkilerine yoldaşlık ölçüleriyle yaklaşacaksın. PKK’de bunu çok az kişi uyguluyor. Adam kendini biraz tecrübeli görür, ağa kesilir; yeni görür, köle kesilir; kariyeri vardır, bürokrat kesilir. Otoritesi giderek gelişir, Önderliği tanımaz ve kendini bir numaralı önder durumuna getirmeye çalışır. Kendisine yetki ve sorumluluk verilir, onu tanımaz hale getirir. Kısaca, yoldaşlık ölçülerini tutturamaz. Yoldaşlık ölçülerine hükmedemeyen, kadın-erkek ilişkilerinde de asla özgür bir yaklaşımı temsil edemez.

Kadın-erkek ilişkilerinde düzey yaratılmak, olgunluk, ciddiyet, eşitlik, özgürlük, sevgi, saygı, güç ve kolay oynanamaz bir düzey sağlattırılmak isteniyorsa, öncelikle ucuz duygulara ve güdülere kapılmadan, temel yoldaşlık ölçülerinde birbirimizle birliğe var olup olmadığımızı iyi anlamak zorundayız. Bu konuda ne kadar ısrarlı olsam da, genelde bütün yoldaşlar “Biraz feodal kalalım, aşiret ve aile etkilerini yaşayalım, Kemalizm’in etkisini yaşayalım; dinimiz, mezhebimiz, cinsiyetimiz ve cibilliyetimiz bizi böyle alıştırmış, geleceğimiz ve ahlakımız böyle yetiştirmiştir” diyorlar. Bunlar birden aşılmaz, ama tüm bunlardan şikâyet edip daha ilerisini istiyorsanız, eskiyi aşmasını bileceksiniz. Çünkü şikâyet eden, zorda kalan ve daha ileri bir ilişki biçimini arzulayan sizsiniz. O halde kendinizi neden bunların gereklerine yatırıyorsunuz? Yani neden kendinizi militan ölçülere ulaştırmıyorsunuz? Önce devrim, yoldaşlık, örgüt, savaş, ordu, yurtseverlik ve parti ilişkisi gelir. Ancak ondan sonra, sen ne kadar güzelsin, ne kadar sevgilisin, ne kadar duygulusun, ne kadar vazgeçilmezsin, değerlisin, soylusun gibi sözcüklerin bir anlamı olabilir.

Bütün bunları vurgulamamıza rağmen, genel değerlendirmeler ucuz yaklaşımçı, düşürücü, tıkayıcı, basitleştirici, ağavari ve köleleştiricidir. Demek ki, doğru ilişki geliştirmek mücadele ister. Yani kolay ilişki tarzı yoktur. Dolayısıyla yoldaşlık en yoğun savaşımı ifade ediyor. Bu yaşıma geldiğim halde, bu ilişkilerde kolaylığa ve yüzeyselliğe kaçmıyorum. Yani geleneksel, inkârcı ve yüzeysel ilişki tarzı itibar etmediğim ilişki tarzıdır. Devrimci tarzı, yoldaşlık tarzını deniyorum. Bu çok zor bir tarzdır, ama örgütüyor, partileştiriyor ve savaştırıyor, bu anlamda güzelleştiriyor ve sevdiriyor. Demek ki, bu tarz önemlidir. Bu anlamda Önderlik çözümleyicidir. Bu, güç ister, en önemlisi de güç için çaba ister ve ben bunu yılların tecrübesiyle birleştirerek sağlıyorum. Sonuç, dün iki kelimeyi konuşamayan köylü kızı, bugün korkusuzca, tek başına dağlara çıkıyor. Binlerce genç kızın niceliksel ve niteliksel anlamda erkekleri bile aşacak düzeyde devrime katılmaları söz konusudur. Demek ki basit yaklaşmamışım, geleneksel tarzdan ve inkârcılıktan eser yoktur. Bu nedenle ilgi yüksektir, çok ciddi bir geliş var, ölümü göze alıyorlar. Yüzlercesi teslim olmamanın sembol ifadesi olarak bombalarla kendini parçalıyor. Bu büyük bir yaklaşımdır. Bunun neden böyle olduğunu iyi çözümlenmeliyiz. Mücadeleye bu akış, her şeyini ortaya koyuş niçindir? Buna değer biçmek gerekir. Bir insan hayatını ortaya koymuşsa, çıkışı köle kadına tepkiyse, bunun üzerinde çok duracaksınız. Eğitimsizliğine, programsızlığına ve örgütsüzlüğüne çare olacaksınız.

Bir köylü kızı ve köylü erkeği saygıyı fazla bilmez; geleneklerin diliyle bir iki sözcük söyleyebilir. Bunlar birbirlerine çok yabancıdırlar. İki kelimeyi bir araya getirip konuşamazlar. Sağlıklı bir birlikteliği asla düşünemezler. Kaba cinsel bir yaklaşımla,

olsa olsa birleştiklerini söylerler. Devrimde yüceliği, siyasal, sosyal ve kültürel yaşamı arayan bir kişi kendini nasıl bu kabalığa terk edebilir? Devrim bir anlamda bu kabalığı, bu köylü yaklaşımını aşmak değil midir?

Toplumun diğer yarısı da sözde küçük burjuva ilişki kurmuştur, ama her tarafı dökülüyor. Ölçsüz ve plansızdırlar. İlişkilerinin içeriğinde ciddi bir şey olmadığı gibi, amacı da yoktur. Bu, yüzeysel duygulanmalar sonucu oluşmuştur. Bunun sağlayacağı birlik ve tatmin ne olabilir ki? Dolayısıyla bu tarz ilişki de çözülüyor. PKK çözümü derindir. Köylü kızı da, üniversitelisi de, evlisi de, bekârı da “Çözüm PKK’dir” diyor. Böylece bir kadın özgürlük hareketi ortaya çıkıyor. Bir anlamda erkeği de eşitliğe ve özgürlüğe çağıran, dönüştürüp geliştiren tarz yaşanıyor. Bunu bir adım daha ilerletebilir miyiz? Geleneksel yaklaşımları yerle bir ediyoruz; inkârcılığı ve yine kadını dışlamayı bir tarafa bırakıyoruz. Yüzeysellikleri de fazla itibarlı kılmıyoruz. Buna rağmen mücadeleye akışlar çok fazladır; kurtuluş ve özgürlük özlemleri hayli yoğun. Bu bir adımdır, başlangıçtır. Eğer bununla yetinirsek, kendi kendimize en büyük kötülüğü yapmış oluruz. Bu kadar özgürlük taleplerine bir çıkış ve çözüm bulamazsak, buna bir cevap teşkil edemezsek, partinin düzeyini ikinci bir adımla geliştiremezsek çok yazık etmiş oluruz.

İkinci adımdaki çözüm ne olmalıdır? Şimdiye kadar zemini özgürleştirmeye açık tutmakla iyi ettik. Herkes özgür geliyor. Kimse kimsenin malı, karısı, kölesi ve ucuz aşkı değildir. PKK ortamında kadın öncelikle özgürlüğü yaşasın; “Ben bireyim, düşünüyorum, tartışıyorum, karar verebiliyorum” deme noktasına gelsin. Bu önemli ve temel bir adımdır. Bu adımı attırmadan, hiç kimseye kendini gizleyip maskeleyerek ilişkileri saptırma imkânını vermemeliyiz. Bir adam eşiniz bile olsa, onu yoldaşlık çizgisine çekmeden, özellikle köleleştirici ve düşürücü tarzı çok açık olan ilişkilerine kendinizi alet ettirmeyin. İsteddiği kadar “Sen benim malım, mülküm değil misin, sen geleneklere, hatta kanunlara göre eşim değil misin?” desin. “Ne kanunu, malın mı var, gelenek mi kaldı, bunlar bizim için kölelik değil mi? Yoldaş ol, benim şartım budur” diyeceksiniz. O, “Benim duygularım var, sana bağlıyım” diyecektir. Burada içine girilmesi gereken tavır tam bir militan tavrı olmalıdır. “Önce militan ol, saygıdeğer bir yoldaş ol” denilmelidir. Bu, yüceltici bir yaklaşımdır.

“Değerlendirmeler doğru, ama pratikte gerçekleştirilmesi nasıl olabilir?” diye sorabilirsiniz. Erkek genellikle katı ve kadın da oldukça köleleştirilmiş olduğu için, kadın hep boyun eğiyor ve kolaylıkla uzlaşıyor. Parti içinde aldığımız tedbirler bu nedenledir. Öncelikle kişi özgür olacak, yoldaş olacaktır. Dağlarda, hemen hemen her yerde kadın ile erkek yan yanadır. Yoldaşlar “Ateşle barut bir yerde durur mu?” diyorlar. Bu kaba bir yaklaşımdır. Ortada ne ateş, ne de barut bulunuyor; burada insan, insanın özgürlüğü ve şerefi var. Bu, ateşten de, baruttan da daha önemlidir. Kaybedilen haklar ve kişilikler güdülerle, ateşle, barutla izah edilerek aşılamaz. Çünkü onur ve şeref isteyen sizsiniz.

Kendimizi ilişkilerde neden düşüreceğiz? Neden kendimizi yakacağız? Bu, ilkel bir ilişki tarzıdır. Karşısında çok değerli bir yoldaş adayı var, ama o çok ilkel duygularıyla bakar, çok kaba bir ilgi gösterir. Bu basit bir köylü kızıysa, bir köylü kocası aklına getirir, eğer bir erkekse “Şunu nasıl ezeyim, bitireyim, malım mülküm yapayım” der. Bunlar kaba ve çirkin yaklaşımlardır. İnsanlar arası ilişki bu kadar ucuz olmamalıdır ve kendimizi buna böyle ucuzca terk etmemeliyiz.

Burada ikide bir aşk şarkıları söyleyelim, her an sevgi türkülerini haykıralım da demiyorum. Biz bu tür ucuz yaklaşımlardan da uzağız. Ama saygılı olmayı bileceğiz, sevmenin kanunlarının ne olduğunu anlayacağız. Ucuz ilişkinin olamayacağını belirttik. Birbirine hakaret etme, birbirini inkâr etme de olmaz. Çünkü devrime katılmaya cesaret etmiş, hayatını ortaya koymuştur. Devrime katılan insan güzel insandır; bu insan birinci adımı atmış, savaşı göze almış, bir yerde kendini adamıştır, bu da güzel bir adımdır diyeceksiniz. Bilinçlidir, örgütten anlıyor, bu insanla konuşulabilir, bu insan giderek sevilebilir diyeceksiniz. Böylece bir sevgi bağı da gelişebilir ve bu güzeldir. Bunun anlaşılamayacak bir yönü yoktur, bunun benimsenmeyecek bir yanı da olamaz.

Madem koşullar yerli yerinde ve gerçekler hakimdir, o halde bu insanlar hem konuşur hem de sever. Bunlar hata yapmaz, kolay kolay yanlışlığa girmez. Çünkü temel gerçeklere uyum kabiliyetleri veya bağlılıkları kesindir. Öncelikle yoldaşlardır, savaşçıdırlar. Görevleri her şeyin üstünde tutuyorlar. Onların özel ilişkilerinin, sevgi ve saygı ilişkilerinin hemen hepsi bütün yoldaşlarda bütünün ayrılmaz bir parçası gibi vardır. Yoldaşını sevmeme, onu hor görme bana göre bir suçtur. Ölçülerim var; bu ölçüleri anlayan biri herkesi sever, ister erkek ister kadın olsun, ona değer verir. Onu basite almak, ciddiye almamak bir suç durumunu ifade eder. Sevgi ve saygıyı genelleştireceksiniz. Ondan sonra özel ilişkiye de anlam verilebilir. Zaten özel ilişki, genel ilişkinin bir parçasıdır, genel sevginin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu düzeye gelmiş bir ilişki tarzı, özgür ilişki tarzıdır. Bu ilişki tarzından sadece karşılıklı güçlenmeler doğar, özgürlük doğar, yücelik gelişir, sevgi katmerleşir. Sevgiyi çalışma ve savaşa dönüştürsünüz; devrim sürecindeyseniz devrimi yaparsınız, ekonomik kuruluş dönemindeyseniz ona yöneltirsiniz. Yani sevgi her çalışmanın kaynağı olur. Kadın-erkek ilişkisi bir ülkenin kuruluş kaynağı olur, bir savaşı başarıya kaynağı olur, kültürde ve sosyal gelişmede ilerlemenin kaynağı olur. Bu düzeyi yakalamak zordur, ama siz de onun savaşımını veriyorsunuz. Sabrınız ve çabanız yetersizse gidereceksiniz.

Ben ilişkiyi biraz bu temelde ele aldım. Görüyorsunuz ki, sevgiyi geliştiriyorum. Halkın ve kadınların hepsi beni sever. Ben kendimi sevgi kaynağına dönüştürdüm. İlişki tarzı benimki gibi olan bir grup yoldaş daha olsa, gelişmelerin hızı nasıl olur? Arkadaşların çabalarını küçümsemiyorum, ama bana göre çabaları geri ve yetersizdir. Ben nereye gitsem tutku, coşku ve sevgi yaratıyorum. Gittiğim yerlerde “Her zaman savaşa varız, her türlü fedakârlığa hazırız” diyorlar. Bunu kişilik tarzım sağlıyor ve bu doğru bir tarzıdır. Olduğum her yerde gönüller açılır, düşünceler netleşir ve gelişir. Güven sonuna kadar vardır ve insanlar kendini eşit ve özgür hisseder ve konuşurlar. Olumsuz olan her şeye karşı çıkabilir, güzel olan her şeyi talep edebilirler. Bu, güzel bir yaşama şekli, ilişki şeklidir. Eğer böyle değilsem bana yüklenin, “Kendini daha iyi savaştır, daha iyi örgütleştir, daha iyi sevdir” deyin, ben yaparım. Kaldı ki, tarzım da zaten budur.

Aynı hususlar militan için de geçerlidir. Üslubunuzu, örgütlülük ve savaşçılık düzeyinizi geliştirin, kendinizi sevdin, bunu doğru yapın, emeğinizle yapın ve oynamayın! Kişiliğinizde geleneklerden, inkârcılıktan ve yüzeysellikten eser bırakmayın! Böyle yaklaşırsanız sevgili bir yoldaş olursunuz; o zaman herkes sizi sever, sayar, hürmet eder. Bu insanlarla da her türlü devrim başarıya gider, toplum kurulur. Bu, kişinin kendini yoğunlaştırmasıyla, çözmesiyle, ilerletmesiyle, partileşmesiyle, her gün artan oranda kendini savaş ve örgüt gerçeğine katmasıyla mümkündür. Ben de böyle yapmadım mı? Bu, örgütlemeyle, propagandayla, dolayısıyla düşünce ve teoriyle oluyor. Güç kaynağı olmasaydım ve bunları geliştirmeseydim, tek bir kişi bana inanır mıydı? Kendi karnımı bile doyurabilir miydim? Şimdi ise bir ordu besliyoruz. Bu, teoriyle, örgütlemeyle, onun eğitimiyle, çekici,

birleştirici ve yüceltici üslubu ve tarzıyla oldu. İnsanlara yücelmenin ve kurtuluşun mümkün olduğunu göstermemle oldu. Kadınlara daha onurlu, eşit ve özgür bir yaşam hakları olduğunu ve bunların devrimle mümkün olacağını kendi pratiğimde defalarca gösterdim. Sonuç olarak çok yüksek bir kadın katılımı, çok yüksek bir kadın ilgisi gelişti. Giderek zafere yürüten bir devrim gerçeği ortaya çıktı. Doğrusu biraz böyledir.

Örgütlenmedeki Başarı Düzeyi Özgür Yaşama Yaklaşıdır

Bir insana bu kadar yüklenme ender gerçekleşir. Siz de aynen benim gibi yapın demiyorum, ama hiç olmazsa ortaya çıkan sonuçları özümseyin. Yapabileceğiniz çok önemli görevler var, onlara başarı şansı verdirin. Birçok imkân hazır sunulmuştur. Hiç olmazsa bunu kendi gelişmenize dönüştürün; kolay yenilmeyin, kendinizi düşürmeyin. Seviyenizi sürekli yüceltin. Özellikle siz kadınlar toparlanma şansını yakaladınız. Bu, özgürleşme imkânı veriyor, her türlü erkek egemenliğine, düşürücü ve horlayıcı etkilere karşı iyi bir fırsattır. Bunun için örgütlenin, hatta kadın ordulaşmanızı yetkinleştirin.

Birey olarak güçlenmek yetmez, kurum olarak da güçlenmeniz gerekir; her düzeyde ordulaşmanızı ve kurumlaşmanızı sağladığınızda, erkek egemenlikli etkilere ve kişilere karşı çok iddialı bir duruma gelirsiniz. Çünkü arkanızda gücünüz, programınız ve kararınız var. Bu hakkınızdır, emekle kurmuşsunuzdur, dolayısıyla taleplerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Bu hususlar üzerinde yoğunlaşıyoruz. Bu temelde bir gelişmeyi kadın hareketine sağlattığımızda, biraz daha derinleşme, daha radikalleşme ve bazı sonuçlara daha güçlü ulaşma imkân dahiline girer. Bu büyük çaba ister, sabır gerektirir. Bunun için militanca bir yaşam da gerekir. Her şeyden önce sağlam kadın yoldaşların varlığına ihtiyacı işaret eder. Çünkü kadın ordusu kuracaksınız; bunun da önderi, karar gücü, üretim gücü olmak gerekir. Bunun için eğitiliyorsunuz, buna hazırlanıyorsunuz. Bu adımı başarıyla atabileceğimize inanıyorum. Bu adımı da attığımızda, oldukça önemli kazanımları daha çarpıcı bir biçimde yaşamamız mümkündür.

Gerillada kadın ordulaşması gerekli midir? Kadın birlikleri nasıl oluşur? Kadınların bizzat kendi kendilerini yönetmeleri gerçekçi midir? Bu hususlar tasarı halinde tartışılıyor. Kadın gücü fazlasıyla yoğunlaştığına göre, kadının askeri ve siyasi ordulaşması denenmeye değer bir konudur. Eğer tutarlıysanız, birliğe, örgütlenmeye ve ordulaşmaya giden halkın ve kadının konumundan kaynaklanan sorunlara çok köklü cevaplar vermek istiyor ve buna inanıyorsanız, bunu göze almalısınız.

Nasıl bizim toplumumuz çok provoke edilmişse ve sürekli didişme halindeyse, kadın belki de on kat daha fazla bu haldedir. Birbirini kabul etmeme, kıskanma, çekememe, kadın örgütlenmesine inanmama ve kendini onun gereklerine yatırmama sizi kaybetmeye götürür. Nasıl halk olarak kendimizi ordulaştırıp taleplerimizi sıralayarak başarıyorsak, siz de bir kesim olarak, bir halk olarak, bir millet olarak -özdeşleştirme anlamında belirtiyorum- cins örgütlenmenizi yaparsınız. Ordulaşmış bir güç haline gelmeniz için militanlarınız ve sözcüleriniz var. Güç olduğunuz ortaya çıkmıştır; serhildanda, gerillada, hatta birçok devrimci görevde, kültürde ve diplomaside rol oynuyorsunuz. O halde taleplerinizin önünde durmak zordur.

Nasıl bir erkek şekillenmesi, nasıl bir ilişki istiyorsunuz? Erkek egemenlikli ilişkiler yerine, nasıl eşit ve özgür bir ilişki istiyorsunuz? Hatta nasıl bir toplum, nasıl bir sosyalizm, nasıl bir demokrasi istiyorsunuz? Kendiniz bunları maddeleştirebilirsiniz. Bu daha doğru olabilir. Deneyimler göstermiştir ki, bir kadın veya erkek devrimcinin bağlılıkta, eşitlikte ve özgürlükte birbirini yanlış anlaması, baskı altına alması ve eşit görmemesi mümkün değildir. Bu tür duygusal veya sübjektif yaklaşımlar fazla itibar görmemeli, objektif yaklaşımlar esas alınmalıdır. Bu da güç olmaktır, onun örgütü ve öncüsü olmaktır.

Kadının kendini savunma mekanizmaları olursa, bir erkek bir kadına haksızlık yapmak istese bile, örgüt topyekün buna karşı durur. Böyle olursa, erkek kadına haksızlık yapamaz. Her gün yaşanan binlerce haksızlık olayı var. Tek tek erkeklerin zihniyetine, kocanın veya yetersiz yoldaşın iyi niyetine sığınarak çözüm bulamazsınız. Kendi ordunuza ve örgütünüzü dayanarak çözüm bulmanız en gerçekçi tarzdır. Buna dayalı ilişki arayışınızı, hatta kendi sevginizi, beğeni dünyanızı, topluma vermek istediğiniz kadın dünyanızı ve özlemlerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Yol ardına kadar açılmıştır, saflara akıyorsunuz. Bu şunu gösteriyor: Kadın kurtuluşuna yol vardır, güç birikiyor. Geriye bunu işlemek, örgütlemek ve buna önderlik etmek kalıyor. Bu da size düşen bir görevdir.

Kendi kendini örgütlemeyen bir halk köledir. Kendi kendini örgütleyip yönetemeyen bir cins de köledir ve kölelikten kolay kolay kurtulamaz. Her şeyden önce örgütlenmeye inanmalısınız. Örgütlenmenin gereğine inandıktan sonra, rollerinize göre kendinizi hazırlamalısınız. Savaş istiyorsunuz, çok yakıcı gerilla özleminiz var, örgütsel çalışmaların içindediniz. Bunun önderliğini ve örgütlenmesini de yaptıktan sonra erkek dünyasına merhaba deyin. Kendi özlemlerinizi, topluma ve her türlü ilişkiye yaklaşımda bir dünyanız var. Ona gerçekleşme şansını böyle bir güçle vermeniz imkân dahilindedir.

Önümüzdeki dönemde de kadın ordulaşmasına elimizden gelen katkıyı sunacağız. Şu an oldukça bilinçleniyorsunuz, özgür bir kişilik olarak sürece katılıyorsunuz. Bunlar sağlıklı bir örgütlenme için gereklidir ama yeterli değildir. Kadrolaşmanızı biraz daha ilerlettikten sonra, birçok görev sahasına görevli, hatta önder düzeyde yükleneceksiniz. Geliştireceğiniz örgütlenmeler ve bundaki başarı düzeyi sizi kesinlikle özgür yaşama yaklaştıracaktır. En gerçekçi tarz budur ve buna yüksek değer biçiyoruz. Bunu her zamankinden daha fazla düşünme, tartışma, karara bağlama ve özellikle pratiğe geçirme vazgeçilmez bir uğraşınız olmalıdır. Şüphesiz bunlar parti bütünlüğü içinde olur; yine erkek yoldaşlarla tartışma ve görev bölümü esprisi içinde olur; aykırılık ve çekişme içinde değil, uyum içinde olur. Kadın ordulaşması, genel parti, ulusal kurtuluş ve savaş görevlerine zıt yaklaşım değildir, yarıştır; “En iyisini biz de ordumuzda yaparız” biçiminde bir çözüm gücü olma anlamına gelir. Bu şansınızı mutlaka iyi değerlendirin. Tarih bu fırsatı her zaman vermez.

Küçümsenmeyecek çabalarla ortamı biraz hazırladık. Bu fırsat gerçekleştirilmeye doğru yüz tutuyor, ama işin sahibi sizsiniz. Daha fazlasını beklemeyin. Biz katkımızı yine sürdürürüz, ama sizin de yapmanız gereken birçok iş var. Özgür kişilik sizindir. Kurumlaşması gereken kişiler sizlersiniz. Savaşçı ve yönetici olarak kendinizi mutlaka kabul ettirmelisiniz. Savaşınızı her sahada -askerlikte, siyasette, kültürde ve diplomaside vermeli, kendi renginizi topluma ve uluslaşmaya katmalısınız. Devrim kadının katıldığı ve rengini verdiği bir devrim olmalıdır. Bizim ulusumuz, kadının kendini bu temelde kattığı bir ulus olmalıdır. Bu ne kadar gerçekleşirse, devrimimizin enternasyonal değeri de o kadar yücelmiş olur.

Kadının Ordulaşma İsteği Özgürlük İsteğiyle Bağlantılıdır

Gerilla ordulaşmasında kadın gerçeği neyi ifade eder? Buna açıklık getirmek önem taşır. şunun için önemlidir: “Gerilla daha çok erkek işidir” biçimindeki geleneksel yaklaşım bizde hayli etkilidir. Kadının da bu konuda fazla iddiasının olmaması veya en azından fiziki, ruhi ve siyasal açılardan kendini tam katamaması, ikincil planda ve sıradan ele alınmasına yol açıyor. Yani erkek ordulaşmasının bir eki durumuna gelme tehlikesi vardır. Kadın neredeyse erkeğin gölgesi altında hareket ediyor. Pasif, kendi özgürlük talebiyle uyuşmayan ve gerillayı kendi kimliğini özgürleştirmenin bir aracı olarak görmeyen, erkek ne derse ona kölece evet diyen veya kendiliğinden uyum gösteren yaklaşımları var. Kendini olumlu ve olumsuz bütün yönleriyle değerlendirip katabilmekten uzak yaklaşımlar içindedir. Toplum içindeki düzenleniş neyse, onu saflara yansıtma gibi bir tehlike söz konusudur. Bu nedenle gerillada olsun, siyasal faaliyetlerde olsun, kadın örgütlenmesi ve ordulaşmasının özelliklerini, özgünlüğünü ve kendi talepleriyle ortaya çıkışını sağlama almak büyük önem taşıyor. Bunu yapamazsak, kadın özgürlüğü bir yerde boşa çıkmış olur.

Bu konuda “Ne de olsa devrim olacak, herkes hakkını alır” yaklaşımı gösteriliyor. Bir zamanlar Türk Solu da bize, “Biz Türkiye’de devrim yaparız, ulusal sorun da kendiliğinden çözülür” diyordu. PKK deneyimi gösterdi ki, biz büyük bir ulusal kurtuluş devrimi yapmadan ne Türkiye’de devrim olur, ne de Kürdistan halkı özgürleşir. Bu, kadın sorunu için de geçerlidir. “Devrim gerçekleşirse, kadın kendiliğinden kurtulur” denilmemelidir. Birçok devrimde yaklaşım böyle olmuş, ama kadının kendiliğinden kurtulamadığı da ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla tıpkı ulusal sorunda olduğu gibi, kadın sorununda da kurtuluşu kadının bizzat kendi düşüncesi, örgütü ve eylemiyle sağlaması gerektiği açıktır. Kadının bu konuda özgücünü ortaya çıkarıp konuşturması büyük önem taşır.

Mevcut gerilla faaliyetlerimiz, hatta kitle çalışmalarımız kadının özgürlüğüne katkı sağlıyor ve eskisiyle kıyaslanmayacak gelişmelere yol açıyor. Ama biz hala bunun yeterli olduğunu ve gelişmelerin sağlama alındığını söyleyemeyiz. Her an eski anlayışlar ve tutumlar hortlayabilir, hatta eskisinden daha olumsuz gelişmelere de yol açabilir. Zaman zaman geleneksel yaklaşımlar hortlatılıyor; erkekle ilişkiler en tasfiyeci ve en haince kaçışlara kadar yol açabiliyor. Ciddiyetten uzak, yüzeysel yaklaşımlar ortamı bulandırıyor. Yani yüce özgürlük amacıyla yola çıkmış halde tersi sonuçlara yol açılması sıkça rastladığımız olaylardandır. İşleri genel anlamda “Devrim olur, özgürlük kazanılır” düzeyinde ele almadan, geleneksel, inkarcı ve yüzeysel yaklaşımlar ve küçük burjuva liberal tutumlarla kendimizi aldatmadan, eksik veya yetersiz bırakmadan, özgünlüğe göre çözüm yolunu açıkça ortaya koyan, bunu da rastlantıya ve kişilerin niyetlerine terk etmeden, örgütlü, yönetimli ve denetimli bir yapı ve kurumlaşmayla sağlama almanın en doğru tutum olacağını belirtmek zorundayız. Bunları kavrayıp gereklerini yerine getirme göreviyle karşı karşıya bulunmaktayız.

Tartışmayı bu çerçeve dahilinde yapmak gerekir. Sol sekte yaklaşıma düşmeden, yani “Erkek egemenliğine karşıyız” tavrını “Tümüyle erkeklere karşıyız” tavrına dönüştürmeden, yine çok sağ ve liberal “Genelde devrim olur, hakkımıza düşeni de o zaman alırız” anlayışına düşmeden erkek egemenlikli bütün özellikleri görüp eleştiren ve aşmaya çalışan, yine kendini genel devrime ve liberalizme terk etmeden daha şimdiden günlük olarak kendi özgür kurtuluş yolunu aydınlatan ve bunun çabasını ortaya koyan tutum içinde olmak en doğrusudur. Dolayısıyla eğitim ve örgütlenme büyük önem taşır. Hele sıra ordulaşma işine geldiğinde daha fazla yoğunlaşmak gerekir. Bu gerekçeler göz önüne getirildiğinde, başta gerilla olmak üzere çeşitli faaliyetlerde kadın ordulaşmasını ve örgütlenmesini geliştirmek; özgürlüğün garantiye alınması açısından geleceğe ertelemeksizin bunu günlük olarak hemen şimdi gerçekleştirmek büyük öneme haizdir. Günlük olarak özgürlük eyleminizi ruhta, düşüncede, örgütlenmede ve yaşamda sağlamak, özümsemek ve yaşatmakla sorumlu olduğunuzu, çabalarımızın sürekli ve yoğun olduğunu kavrarsak, gerçek bir kurtuluş faaliyetinden bahsedebiliriz. Ancak o zaman kimliğimizin, özgürlüğümüzün, taleplerimizin ve amaçlarımızın gerçekleşmesine gerçeķi bir tarzda katkı sağlayabiliriz.

Halklar, sınıflar ve her türlü topluluklar hak talebinde bulduklarında, kendilerini başkalarının insafına terk etmeden, yalvarıp yakarmadan, kendi eylemlilikleri ve bunun örgütlülüğüyle cevap aradıklarında en doğrusunu yapmış olurlar. Kendi hak talebini bilince çıkarmayan, hatta programlaştırmayan, örgütlemeyen ve eyleme geçiremeyen, sadece başkalarına yalvaran bir yaklaşım tehlikelidir. Böyle bir yaklaşım kadın gerçeğinde olduğu gibi, “Kocam her şeyi verir, yakınlarım ve akrabalarım sığmağımdır” der veya el açıp bol bol Allah’a dua eder, dileklerini belirtir, kurtuluşu böyle görür. Bu yaklaşımın ne kadar yanılıcı olduğunu günlük yaşamdan iyi biliyoruz. Bunlar iyi dostlara sığınarak ve koltuk değneklerine dayanarak yol alacaklarını sanırlar. Parti içinde de özellikle yönetim konumunda olan erkeklere dayanarak kendilerine yer yapabileceklerini düşünürler. Bu, kadında biraz da alçaltıcı ve boyun eğmeci bir yaklaşımdır ve hayli gelişkindir. Bağımsız ve özgür gelişmenin bununla sağlanamayacağını, burada başından itibaren boyun eğmenin esas alındığını, bunun da değişik bir kölelikle sonuçlanacağını unutmamalıyız. Bütün bunlar saflarımızda halen yaygınca yaşanıyor. Biz, bunu önlemek istiyoruz. Özgürlük öz kimlik ve öz savaşımla olur. Birilerinin himayesine sığınarak, herhangi bir yönetim gücüne dayanarak ve bu konuda kadın kişiliğini ucuz kullanarak özgürleşeceğini sanmak kendini aldatmaktır. Bu yaklaşımlarla olsa olsa ikiyüzlü, kendini aldatan ve uzlaşan yeni bir köle tipi ortaya çıkar.

Gerçeķi olma gereği açıktır. Parti içinde ve dışında, her yoldaşa ve yakın veya uzak her dosta karşı öz kimlikli, kendini yitirmeyen ve özgücüne güvenen bir kişiliğe ulaşmanız gerekir. Bu yaklaşımın doğal sonucu ordulaşmadır. Kadın ordulaşınca bireysel taleplerin gerçekleşmesi, kimliğin ve özgürlüğün gündemleşmesi daha gerçeķi olur. Çünkü hak yalvarmayla ve en yakınlarına sığınmayla değil, güçle almır. Güç de örgütlenme ister. Bunu iliklerinize kadar hissetmek durumundasınız.

Bu açıdan Önderlik gerçeğine ucuz ve yüzeysel bağlanmayı anlamsız buluyorum. Militan kimlikle, düşünce ve örgüt gücüyle yaklaşım yerine, yaygınca yaşanan yüzeysel ve çok çeşitli sübjektif niyetlerle Allah’a bağlanır gibi bağlanmayı geri bir bağlanma tarzı olarak değerlendiriyorum. Kadın buna oldukça yatkın hale getirilmiştir ve bunu aştırmak gerekiyor. Bunun da yolu özgür örgütlenmeden geçiyor. Kadının askeri, siyasal, sosyal, ekonomik vb. örgütlenmelere kendi talepleriyle ve örgütlülüğüyle katılması en doğrusudur. Düşünmek, tartışmak ve kararlaşmak bu işin gerekleridir. Bu tür sahalara örgütlü girildiğinde ciddiye alınırınız. Eskiden bir erkeğin hemen her kadına dayattığı egemenliği, geleneklerden aldığı gücü konuşturması veya bir kurumun kendini ayrıcalıklı görmesi biraz sınırlanır. “İstediğimi yaparım, istediğimi dayatırım, kanundur, boyun eğmelisin” anlayışını önlemenin ve “Benim de kimliğim var, haklarım var, taleplerim var” diyebilmenin yolu, “Benim de gücüm var, örgütüm var” demekten geçer. Madem bütün ulusal hakları ve sınıfsal talepleri gerilla ile alıyoruz, kadın da kendi kurtuluşunu biraz gerilla ile

sağlayacaktır. Bu da gerilla ordulaşmasıyla olur. Kadın ordulaşması gerilla ordulaşmasının bir parçasıdır, bu ordulaşma içindedir, ama özgünlüğü vardır. Bu özgünlüğü de gerilla ordusuna yansıtacaktır.

Toplumda olduğu gibi tümüyle erkeklerin inisiyatifinde, bilinçli veya kendiliğinden onların himayesi ve hakimiyetinde olan bir gerilla ordusu değil, kadının da düşündüğü, tartıştığı, yönettiği, örgütlediği ve denetlediği bir ordu gücüne kavuşarak gerilla ordulaşmasında yerini tutması daha gerçekçidir ve özgürlük talepleriyle bağlantılıdır. Fiziksel durumlar engel olarak ileri sürülmemelidir. “Kadının fiziği dayanmaz” veya “Kadın zor işlere gelmez, evde nasıl mutfak işleriyle uğraşıyorsa orduda da öyle yapsın” denilemez. Erkeği de, kadını da her ordu eri mutfakla uğraşır, ama bunu çoğunlukla kadına havale etmek gerçekçi değildir. Yine diğer altyapı işlerini, yani toplumdakine benzer işleri hep kadına havale etmek doğru değildir. Dolayısıyla bütün bu işler yapılır, ama savaş işleri de, eylem de yapılır. Bu konuda en az erkek kadar kadının da iddiası vardır diyerek tavır belirlemek ve kurumlaşmayı buna göre hazırlamak en doğrusudur.

Pratikte kadın ordulaşması nasıl olabilir? Örneğin, Botan Eyaletinde Genel Komutanlık vardır. Genel Komutanlık ve Askeri Konsey içinde kadın yapısını temsil edecek kadar üye bulunur. Burada erkek de, kadın da temsil düzeyi bulur. Cepheyi temsilen erkek de, kadın da yer alır. Tabana doğru birliklerin teşkili, erkek birlikleri, kadın birlikleri vardır. Karma birimlere ihtiyaç duyulursa, zaman zaman karma birimler haline de gelinebilir. Bazı erkek birimlerinin çalışmalarında kadınlar, kadın birimlerinde de erkekler rol oynayabilir. Bunlar geçici veya sürekli olabilir. Ama tümüyle karma olması gerçekleri zorlamak olur. Başta belirttiğimiz gibi bu, özgürlüğe ve gerçeklere göre örgütlenmeyi bulanıklaştırmaya, talepleri muğlaklaştırmaya ve hatta boşa çıkarmaya götürür. Dolayısıyla erkeklerle bayanların aralarında hiçbir fark yokmuş gibi, aynı birimler içinde yer almalarını fazla esas almamalı veya tümüyle böyle yapmamalıyız. Birimlerin ayrı örgütlenmesi daha sonuç alıcı olunacağını açığa çıkarıyor veya tarihsel ve toplumsal gerçekliğin, yani devrimci yaklaşımın bir gereği oluyor. Burada mutlaklaştırma yoktur, ama özgünlüğü göz ardı etme de söz konusu değildir. Mangadan tutalım, varsa bir alaya kadar kadın örgütlenmesi de oluşabilir. Kimi savaşçı, kimi komutan, kimi eğitmen, kimi lojistikçi olur; yani bir ordu örgütlenmesi nasıl geliştiriliyorsa, kadın örgütlenmesini de öyle geliştirmek uygundur. Kendi kendilerini eğitime, örgütleme ve öz güçle yürüme sağlanmalıdır. Belirtilen hususların eyleme geçirilişi bizzat bu birimlerce yürütülmelidir.

Erkek birliklerinin yanı başında olunacağı veya birlikte harekete geçileceği de açıktır. Çok ayrı bir kadın örgütü ve savaşçı yoktur, savaşım paraleldir. Örneğin, savaş bölgelerinde hem erkek birlikleri, hem kadın birlikleri var. Bunlar işbölümü yapar, birbirlerine destek olur ve dayanak sunarlar; ama iç içe karışmazlar ve birbirlerinin içinde erimezler. Ortak eylemler olabilir, ama bazı eylemleri bizzat kadın birlikleri yapabilir, bu da yadırganmamalıdır. Bazı eylemleri de erkek birlikleri yapar. Savaşta hem ortaklaşa yapılacak eylemler, hem de ayrı birimlerce yürütülecek eylemler vardır. Bu tarz bazen daha başarılı olabilir.

“Kadın birlikleri tümüyle erkeklerin himayesinde savaşırsa, erkek himayesi ortadan kalktığında kadın ordulaşması da biter” veya “Erkeklerin yardımına hiç ihtiyacımız yoktur, sonuna kadar kendi başımıza savaşırız” yaklaşımları uç noktalar ve doğru değildir. Dayanışma ve paralellik her zaman gereklidir. Ama özgünlükleri bütünüyle inkâr etmek, bir koltuk değneği gibi hep dayanak aramak, “Erkeklerin himayesi olmadan kadın birlikleri yürüyemez ve savaşamaz” demek, kendi özgünlüğünü, kimliğini ve kişiliğini inkâr etmek demektir. Bu anlayışlarla kesinlikle özgürleşme olmaz. Bu nedenle ordulaşmaya doğru bir yaklaşımı geliştirmek gerekir. Gerillaya böyle yaklaşım önemli ve gerekli olduğu gibi, bunu siyasal örgütlenmeye de yansıtırız. Unutmayalım ki, binleri aşan bir kadın katılımı var ve bu da objektif olarak ordulaşma demektir. Bu açıdan bu sorun acil çözüm ister ve önümüzdeki dönemde bir an önce kadın birliklerini yetkin bir tarzda oluşturup harekete geçirmek en doğrusudur.

Siyasal ordulaşmaya ilişkin olarak serhildanların daha çok kadının gerçekleştireceği bir eylem türü olduğunu, hatta kadının öncülük etmesinin doğru olduğunu belirttik. Şimdi daha değişik görevler ortaya çıkıyor. Gösteriler, siyasal ve örgütsel faaliyetler, gazete satımı ile yayını ve dağıtımı, sokak gösterileri ve hatta eylemliliği de kadın ordulaşmasından katkı bekleyebilir veya bu örgütlenme epey gelişmeye yol açabilir. Şehirlerde düşmanın en az denetleyebileceği kesim kadın kesimidir. Düşman dağdan inen erkek gerillayı çabuk tespit edebilir, ama kendini iyi kamufler etmiş kadın en az dikkati çekecek konumdadır. Dolayısıyla şehir faaliyetlerinde, siyasal çalışmalarda, serhildanlarda, hatta eylem birliklerinde kadını örgütlemek büyük önem taşıyor. Legal ve illegal çalışmalarda, şiddet eylemlerinde ve barışçıl eylemlerde kadın gücü büyük oranda harekete geçirilebilir. Bu konuda ciddi eksiklikler var. Bunları gidermek için yoğunca üzerinde durmak gerekir.

Dağ koşulları çeşitli nedenlerle ihmal edilmemekle birlikte, kadın için şimdilik ikinci planda ele alınması daha doğrudur. Ama şehir içinde, hatta kırsal ve ovalık alanlarda kadın teşkilatlanmasını çok yönlü geliştirmek, hem siyasal, hem barışçıl, hem de şiddetle savaşır tarzda tam anlamıyla bir ordulaşmaya kavuşturmak yakıcı bir görevdir. Ordulaşma için koşullar oldukça mevcuttur. Binlerce kadın mücadeleye katılmak istiyor, ama bilinçsiz ve örgütsüzler, dolayısıyla rollerini oynayamıyorlar. Bu konuda kadroların önüne şehir, ova veya köy alanlarındaki kadın örgütlenmesini, bu kadınların eğitilmesini ve yönetilmesini temel bir görev olarak koymak ve bunun başarısı için ısrarlı olmak büyük önem taşır. Çünkü buralarda kadın hem sayı olarak fazladır, hem de cesaretlidir, kaybedeceği hiçbir şeyi yoktur. Eylem yapmayı çok istiyor, ama çaresizdir. Neden? Çünkü bilinçsiz ve örgütsüzdür. Dolayısıyla parti ve parti kadrosu da bilinç ve örgütlenmeyi taşırmakla sorumludur. Böylesine muazzam bir devrim potansiyelini harekete geçirmekle zaferin ne kadar gelişeceğini ve gerillanın muazzam bir desteğe kavuşacağını göz önüne getirdiğimizde, yapılması gerekenin bu potansiyeli eğitip örgütleyerek savaştırmak olduğu açıktır.

Bu yakıcı görevin üzerine her zamankinden daha fazla yürümeli ve bu görevi biraz benimsemeliyiz. Çünkü kadın hem legal hem de illegal olarak rahat örgütlenebilir, kendisini kamufler edebilir, en kuytu yerlere kadar girebilir. Bu biçimiyle çok çeşitli insanlar, kadınlar görevlendirilebilir. Bu da muazzam bir örgütlülük ve ordulaşma demektir. Ama buna ilgisiz kalınıyor. “Elime silah alır, Köroğlu olurum” edebiyatıyla yaklaşıyor. En büyük eylemliliğin gizli örgütlenme olduğunu unutmamalıyız. Günümüzde en büyük yiğitlik örgütlülüktür. Çok iyi örgütlendiğinizde, en kahraman işi yapıyorsunuz demektir. Ustalar, “Proleter devrimciliğin en temel özelliği örgütsel özelliklerdir” derler. Benim de en temel çalışmam örgütsel çalışmadır. Ben örgütlülüğü geliştirerek silahı yönetiyorum, silahı geliştiriyorum. Dolayısıyla örgütlenmeyi büyük tutkuyla, “En yaman eylem tarzı, en güçlü çalışma budur” diyerek benimsemelisiniz. Bu konuda kadın örgütlenmesi hem çok kolaydır, hem de sonuç alıcıdır. Belirttiğim gibi, kullanılmayan bir potansiyel vardır. Bu potansiyeli işlemek ve harekete geçirmek, gerilladan ve dağdaki faaliyetten daha az önemli değildir.

Çok çeşitli örgüt biçimleri düşünülebilir. Buna çocukların ve yaşlıların örgütlenmesini de dahil edebiliriz. Çok atak kadınlar vardır, bunlar eylem yapabilir. Eğitilmiş olanları vardır, bunlar örgütü ve serhildanları yönetebilir. Bazıları illegal, bazıları legal çalışabilir; bazıları kültür kolunda, bazıları ekonomik faaliyetlerde, bazıları sosyal girişimlerde öncülük yapabilir ve dolayısıyla herkes bir işe koşturulabilir. Proleter devrimcilik, görevleri böyle anlayan devrimciliktir.

Gördüğüm yanlış bir yaklaşım da, sanki eline silah almazsa havası yerine gelmezmiş gibi, hatta devrimci olunamazmış gibi bir yaklaşımdır. Bu, maceracı bir anlayıştır. Kaldı ki, silahın da hakkını vermekten uzaklar. Silaha ucuz yaklaşmak, bombayı eline ucuzca almak kendimize yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Yüzlerce kadın bombayla kendini imha etti. Öyle yapacaklarına iyi bir illegal örgütçü olsalardı, çok daha faydalı bir iş yapmış olurlardı. Ne yazık ki, örgütlenmeye ve onun uygun biçimlerine kendilerini katamadıkları için dağ gibi yoldaşları, kadınları kaybettik. Yaşananlar kader değildir. Bunlar kendini doğru değerlendirmekten ileri geliyor. Biraz kamufleli ve kendi kimliğine uygun özelliklerle çalışsalar, sonuç adeta muazzam bir ordulaşma olur ve gerilla güçlenirdi. Böyle kadınlar zamanında gerillaya katılsalardı, çok daha üstün başarıların sahibi olabilirdi. Ama hiç örgütlenme yapmamışlar, kitleyi hiç tanımıyorlar, siyasal faaliyet yürütmemişler. Gelir gelmez eline silahı alıyorlar ve o da başına bela oluyor. Ne fiziği kaldırıyor, ne de tecrübesi ve bilinci vardır. Bu nedenle bunu düzeltmeye çalışıyoruz.

Gerillada ve siyasal faaliyetlerde kadının enerjisini daha verimli ve gerçekçi bir tarzda devrime katmak biraz böyle oluyor. Her zamankinden daha fazla bunun üzerinde düşünmeliyiz; bu konuda plan ve taktik geliştirmelisiniz. Tekdüze ve çok uzlaşıcı bireysel yaklaşımlarla kendi kendinizi tasfiye etmemeli, verimsizleştirmemelisiniz. En kapsamlı ve yapabileceğiniz bir çalışmanın militanı olmak için gerek kendinizi değerlendirmeyi, gerekse pratiğe katmayı ve bunu ustaca becermeyi anbean vazgeçilmez bir görev bellemelisiniz. Kendinizi görevlendirme konusunda yanlış olmamalı, çok gerçekçi bir değerlendirmeyle birlikte kendinizi pratiğe katabilmeli, yapabileceğiniz işleri mutlaka yapmalısınız. Gücünüzü aşan ve fazla gerçekçi olmayan taleplerle kendinizi boğmayın. Herkes kendisi için en verimli çalışmayı ve bunun nasılımı bilir. Bu dağda da olur, şehirde de olur, ovada da olur. Kendini gerçekçi değerlendiren ve katan kişi uzun süreli savaşa göre rolünü daha iyi yerine getirir, yaşar ve yaşatır. Partinin de doğru bulduğu görev anlayışı budur ve güç verdiği tutum da böyledir.

PKK'de Yaşanan Bir Sevda Savaşıdır

Yaşama ve savaşa özgür kimlikle katılmayı başarmalısınız. “Kimliğime ve kişiliğime hakimim, parti ve kitle içinde girdiğim her ilişki devrime hizmet eder” noktasına gelmek gerekiyor. Unutmayın ki, yaklaşımlarınıza, özellikle de yakın dönemdeki yaklaşımlarınıza damgasını vuran şey basit kadın hafifliğidir. “Şu ilişkim oldu, şu dayatmayla karşılaştım” diyerek mutlaka bir kölelik bağlantısını dile getiriyorsunuz. Kendinizi sürekli dedikodu ve bozgunculukla uğraştırmışsınız. Artık buna son vermelisiniz.

Geliştirmiş olduğumuz kapsamlı çözümlerden sonra, bütün ilişkilerinizin yaşam tarzımıza uygun, bütünüyle özgürlüğe götüren, bu konuda yalnız kendinizi değil erkeği de hizaya getiren ve düzelten bir tarzda olması gerektiği açıktır. Koca, eş, dost, sevgili, ne olursa olsun –bunlar geçmişte yaygınca yaşadığınız hususlar olduğu için belirtiyorum-, bu konularda artık kendinizi düzeltmelisiniz. Bunu da dedikoduya boğarak, bir bunalım meselesi haline getirerek değil, iyi bir özleştirmeyle kendini gözden geçirerek ve özellikle bu çözümlerinin ışığında düzelterek yenilemelisiniz. Geçmişte kölelik ilişkilerinde bulduğunuz diye kimse sizi suçlamıyor. Neden bu durumu böyle yaşadınız diye mahkûm da edilmiyorsunuz. Ama izlerini ve kalıntılarını her gün sorun yapıp bunalım ve dedikodu gerekçesi yapmak artık kabul görmüyor. İnanıyoruz ki, burada oluşturduğumuz ilişkiler ve geliştirdiğimiz yaşam düzeyi, kişiyi özlü olmaya ve özlü katılıma götürecektir kadar güçlüdür.

Artık özgür tercih yapıyorsunuz. Kime nasıl yaklaşılır, ne konuşulur, ne tartışılır, ne sevilir, ne sevilmez, ne sayılır, ne sayılmaz, ne kabul edilir, ne kabul edilmez gibi hususları artık ayırt edebilecek düzeydesiniz. Kimi aldandığını, kimi kadınlığını unuttuğunu, kimi erkek gibi olduğunu, kimi köle gibi olduğunu, kimi tam kadını yaklaştığını söyleyerek, kimi “Bana şöyle yaklaştı, ben böyle yaklaştım” diyerek adeta eskiyi hortlatmak veya bizim özgür eylemimizi, bilinç ve iradeyle geliştirdiğimiz yaşamı bulandırmak istiyor. Çözümler gösterdi ki, bütün bunlar anlamsız ve gereksizdir. Yine kadının özgür kimlik sahibi olabileceği, geleneksel, inkarcı ve yüzeysel olamayacağı, ilişkilerde eşit ve özgür bir birey olarak kendini konuşturabileceği, bunun hem mümkün hem de şart olduğu, parti yaşamının bunu emrettiği, kişiliğinizin de ancak bununla güç kazanabileceği ispatlandı.

Cinsiyete yaklaşımdan felsefi yaklaşıma, özgürlükle tanışmanızı nasıl yapacağınıza, yaşam tercihlerinizi nasıl geliştireceğinize kadar, hatta kendi bedeniniz üzerindeki hakimiyetinizden ruhunuzu açmaya, düşünce ve örgüt gücünüzü konuşturmaya kadar nasıl yaşamalı sorusuna artık kişiliğinizde bir cevap üretebildiğiniz ortaya çıktı. Eğer bu doğruysa, artık bunu da sağlamışsınız, kişiliğinizden kaynaklanabilecek ciddi bir olumsuzluğun olması mümkün değildir. Bu konuda dürüst ve özlüyseniz, bunalım, dedikodu, saplantı ve kölece uzlaşma asla vücut bulamaz. Belirtilenleri yapmazsanız ne olur? O zaman çözümlerlere rağmen bildiğinizi okumuş olursunuz; parti tarihimize sıkça rastladığımız, çokça mahkûm ettiğimiz, eleştirdiğimiz ve yargıladığımız tiplerden birisi olursunuz. Yaşam prensiplerimizle oynarsanız sonuç budur. Çözümlerleri dikkate almayanların nereye gittiğini, kendilerini geliştiremeyenlerin kendilerini nasıl mahvettiklerini iyi anlamak gerekir. “Yüzeysel kaldım, derinliğine işleyemedim” demekle kendinizi yüzeyselleştirirsiniz, kaybeder ve kaybettirirsiniz. Devrimin zor iş olduğu ve özgürlüğün zor kazanıldığı gerçeğine ters düşersiniz ki, bununla da kaybedersiniz.

Militan düzeyde artık şu gerçekleşmelidir: Bütün ilişkileriniz netleşmiş, bilinçli ve özgürlüğe hizmet eden, hatta kendini yücelten bir tarzda olmalıdır. Bu, duygularda ve sevgi olayında da vücut bulmalıdır. Yani neyin duygusu ve sevgisinin yüce olduğunu, hangi duygu veya güdünün düşürücü olduğunu artık anlamalısınız. Erkek ilişkilerinde sizi çaptan düşürecek yaklaşım nedir? Sizi örgütleyecek özgürlük nedir? Bunları duygularınızı konuşturarak değil, özellikle bilinçle kavrayabilmelisiniz. Çünkü bu konularda ezilen veya kazanmak durumunda olan sizlersiniz. Bunun için hem ilke sahibi olmak, hem de pratikle kendi gelişiminizi sürdürmek zorundasınız. Erkek kendi egemenliğini ilişkilere dayatır, yaklaşımlarınız ve duygusalıklarınız buna fırsat sunar. Bunu boşa çıkarmanın veya kendinizi kabul ettirmenin yolu ilkeli, duygulara fazla yer vermeyen, kişiliğinizi kabul ettirici ve erkeği de dönüştürücü yaklaşımlardır. Hatta giderek nasıl bir erkek sorusuna cevap vermek durumundasınız.

Her zaman şunu belirttim: Parti ortamımızda ne hazır erkek, ne de hazır kadın bulunur. Kimse birbirini hazır kazanacağını sanmasın. Sizler savaşa kazanılıyorsunuz, ilişkiler savaşa kazanılıyor ve savaşa yürütülyorsunuz. Partinin ilişkilerine ve imkânlarına ucuzca sahip çıkmak **örgüt ağalığıdır**. Yalnız kadınlara değil, gencecik birçok delikanlıya da bazılarının feodal ağa gibi kendilerini dayattıklarını biliyoruz. Biz bin bir emekle bu insanları çekeceğiz, partiye ve savaşa katacağız; siz onların sıradan bir eğitimini bile yapmadan ağalığı dayatacaksınız! Bu yaklaşımları kabul etmiyoruz, üzerlerine gidiyoruz, bunlara yükleniyoruz.

Bazıları kadına daha fazla ağalık yapmak, doğal sahipleriymiş gibi himayelerine almak, bunun için partiyi de kullanmak istiyorlar. Bunlara şiddetle karşı çıkmak gerekir. Böyle ağalara yer olmadığı gibi, himayecilere de gerek yoktur. Ama birçok komutan kendini böyle görüyor. Bunda kadınların veya delikanlıların suçu nedir? “Ben senin himayende ve ağalığında değilim, özgür bir savaşçıyım, özgür kimliğimle ve taleplerimle savaşıyorum. Sen komutan olabilirsin, ama sadece hizmet edersen bu kabul görür. En büyük komutan Parti Önderliğidir. O da en büyük hizmetin sahibidir ve hizmeti tarihsel olarak bellidir. Ona layık olursan seni komutan olarak kabul edebiliriz” denilmelidir. Genelde savaşçının, özelde de kadın kişiliğinin sergilemesi gereken tavır budur. Bu tavırları sergileme gücünü göstermelisiniz. “Yöneticiydi, komutandı, beni ezdi, korktum, beni himayesi altına aldı, alet etti, hatta bana dayatmalarda bulundu” diyerek kendinizi aldatmamalısınız. Karşınızdaki ben bile olsam, ortaya koymaz gereken tavır açıktır. Kaldı ki, özgür tartışıyoruz, özgür ilişkilerle yaklaşıyoruz, bir dayatma veya baskı altına alma söz konusu değildir. Bu, partimizin ilkelerine ve yaşamına terstir. Günlük ilişkilerde de her şey bilinçle ve özgür iradeyle ilerletiliyor. O hangi komutandır ki, seni bastırды, etkisizleştirdi de sen boyun eğdin? Bu, Önderlik gerçeğine saygısızlık değil midir? Bunu kabul eden de, ettiren de en büyük saygısız değil midir? Dolayısıyla bu tip yaklaşımlara asla ne alet olmak, ne de çevrenizde buna fırsat vermek gerekir. Kararlıca karşı durup boşa çıkarmak esastır.

Özgürlük yaklaşımını esas aldığımızda, parti gerçeğine, yurtseverliğe ve onun savaş gerçekliğine bağlısınız ve gereklerini sonuna kadar yerine getiriyorsunuz demektir. Özgür yaklaşımın altyapısı budur. Daha da geliştirirseniz, erkeklerle ilişkiler -bunlar her türlü ilişkiler olabilir-, eğitim ve örgütlenmeye birlikte eylem, onun da özgürce ifadesinin nasıl olması gerektiği açığa kavuşturulmuştur. Duygusal yaklaşımların da temeli ortaya konulmuştur. Bu gerçeğin içinde erkek kadının gerçeğine oldukça saygılı ve herkes temel gerçeklere bağlıdır. Bundan doğacak sonuç yüksek ve yüceltici bir duygu ve sevgi olayıdır. Bunun da dedikoduyla, bozgunculukla, birbirlerine kendini dayatmayla alakası yoktur. Tam tersine, sevgi ve ilgi olayını -insanlar yüksek ilgiyle birbirine bağlıdır- ters yorumlayıp bireysel amaçlar için kullanmak, kendine mal mülk etmek, “Bana bağlı olan erkek veya kızdır, onunla istediğimi yaparım, istersem çalışırım, istersem bunalırım, kendimi yere atarım, çalışmam” yaklaşımlarını sergilemek affedilmezdir; bunlar düşkün yaklaşımlardır. Hiçbir sevgi ve duygu ilişkisi böyle alçaltmaya götürmemelidir. Götürdüğünde ise buna sevgi ve duygu demeyeceğiz, alçakça güdüleri veya bireyciliği ve kaptisleri uğruna yürüttükleri bir tasfiyeciliktir diyeceğiz.

PKK’de yaşanan büyük aşktır. Kürdistan’da bir sevda savaşı yürütülüyor; binlerce yıllık umutlar ve tutkular hayat buluyor. Bu, en başta ülkemize, halkımıza, tarihimize, dağımıza ve taşımıza, kısaca her şeyimize sevdalı yaklaşmak demektir; insanımıza en büyük sevgi ve hasretle yaklaşmak demektir. Çünkü binlerce yıldır ayrılıklar yaşamıştır. Aynı zamanda kadın ile erkeğin de birbirlerine saygı ve sevgiyle yaklaşmaları demektir. Çünkü binlerce yıldır ilişkilerinde ihanet, düşkünlük ve alçaklık var, kaba cinsellikten öteye hiçbir düzey yoktur. Düşürülmüşlük ve eğitimsizlik var. Kadın korkunç bir yerde sürünüyor. Erkek, kadın için korkunç biçimde bitmiş, namus adına namussuzluk iliklerine kadar işlemiştir. Bunlar parçalanıyor, bunlar aşılıyor.

Sonuç, çok değerli bir yaklaşımdır; gerçek sevgi ve gerçek saygıdır; eğer gücünüz varsa, aşk yolunda ilerlemektir. İşin bilimsel özü budur. Bununla oynamanın, ters yüz etmenin, “Dayanamadım, çözemedim, bunaldım” deyip kendini aldatmanın gereği olmadığı gibi, özellikle ordulaşmada bu tip hafifliklere girmek insanın hayatına mal olabilir. Sevgilerin ve bundan kaynaklanabilecek yaklaşımların böyle gözden ve çaptan düşürülmesi devrimci açıdan ahlâksızlıktır. Gelenekleri, inkârcılığı ve yüzeyselliği konuşurmak, bunları hem ahlâki açıdan hem devrimcilik açısından ordulaşmaya yansıtma tüzük gereği kesinlikle suçtur ve yargılanmaya götürür. Kaldı ki bu gereksizdir, çünkü yüceltici hiçbir yanı yoktur.

Benim sevgim savaşı geliştirenedir; örgütü, vatanseverliği ve özgürlüğü geliştirenedir. Ne diye beni örgütten ve savaştan uzaklaştıracak olanı seveyim, ne diye ona ilgi göstereyim ve değer vereyim? İster eski kocalarınız, ister yeni takıntılarınız olsun, kim olursa olsun, gözünüzün içi de olsa çıkarıp atmalyız. Kim olursa olsun, savaşa, örgütlenmeye ve partiye hizmet etmeyi -bir bütün olarak temel değerlerimiz var- bir çırpıda atabilmeliyiz. Şu ilke egemen olmalıdır: Biz yaşamımızı mutlak olarak devrimin emrine vermişiz. Yaşamımız, tutkumuz, heyecanımız ve coşkumuz devrimdir, devrimi geliştirmedir. Bu da bizim yaşamımızdır, her şeyimizdir.

Saniyorum bunu da epey kavriyorsunuz. Dolayısıyla günlük ilişkilere ve yaşama yansıtma fazla zorluk çekmezsiniz. Biraz zorlanabilirsiniz, ama zorlanalım, bunun için düşünelim, tartışalım ve ilişkilerimizi ilkeli, yüceltici ve ilerletici kılalım. Eski ve yeni ilişkileri gözden geçirin, eksiklik ve yanlışlık varsa düzeltin; onun yerine örgütlenmeye götüren, vatana götüren, hatta insanlığa götüren sağlam bir özellik kazanın. O zaman sevdiklerimiz bize engel olamaz ve bireycilikle bizi bağlayamazlar. Tam tersine, en sevilenler birbirlerini yüceltmek, yaşamını kolaylaştırmak ve yaşanılır kılmakla sorumludurlar.

Kendi gerçeğine tekrar değinirsem, bana duyulan her türlü sevgi yücelten sevgidir; insanlarımızı ayağa kaldıran, örgütleyen ve savaştıran sevgidir. Bu temelde insan onuru ayağa kalkar ve savaştırır. Eğer sizler de bu temelde örgüt ve Önderlik gerçeğine bağlıysanız ve tartışmasız bağlı olmayı bilerseniz, bütün ilişkileriniz, size gösterilen ve sizin gösterdiğiniz ilgiler, sevgiler, heyecanlar ve tutkular hem yüksek olmalı, hem de savaşa, vatanseverliğe, partileşmeye, halkın özgürlüğüne ve kendi özgürlüğüne ve onuruza bir çağrı olmalıdır. Bunun altına ezilmemeye ve düşmemeye büyük özen göstermeli; daha fazla gelişmek için de her şeyinizi ortaya koymalısınız. Bilinç kazanmak kadar bir pratiğin de sahibi olmalısınız. Ekmek ve su kadar size gerekli olan, ilişkilerde ve yaşamda böyle bir tarzı tutturmalıdır.

Uzun yıllardır varolan ilişki tarzının sizi düşürdüğünü, hatta tanınmaz hale getirdiğini biliyoruz. Ancak böylesine yüceltici bir çabayla ilişkileri ve yaşamı kazanabileceğinizi bir an bile göz ardı etmeyin. Önderlik gerçeğini de büyük bir silah olarak kullanarak yücelmeyi ve dolayısıyla başarıyı sağlayın.

SEVGİNİN EN YÜCESİ ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMIYLA İÇ İÇE FİLİZLENENDİR

Gerçekten partilileşiyor musunuz? Özellikle tüm gücümüzle kendimizi açıkça sunmaya çalışırken, dürüstçe, yeterli ve başarı imkânı vaat eden bir katılım oluyor mu? Ben bu savaşta kendi rolümü oynarım, olağanüstü davranmayı sürdürürüm. Siz de savaşı ve mücadeleyi geliştirmek için kendinizde ne bitiyorsa yapmalı ve gittikçe daha fazla yaratıcı olmayı bilmelisiniz. Bu konuda dürüst olacak mısınız? Eskiden verdiğiniz sözler oldukça yetersizdi ve çoğu da inanılmaz duruma gelmişti. Verdiğiniz katılım sözlerinizin biraz saygıdeğer yönü olacak mı? Hiç olmazsa bu aşamada sözünüzü kanıtlayacak bir çareyi, bir imkânı kendinizde yaratacak mısınız? Ne çaresizliğe sığınarak ne de abartmaya giderek, bir insan ne yapabilir veya ne yapması gerekir deyip bu halkın derin devrim ihtiyacını ve yoldaşlığın bazı temel hususlarını göz önüne getirerek, bir çalışmanın ve yaşamın sahibi olabilecek misiniz? Kendini yitirmeye hiç gerek yoktur, gelişmelerin altında ezilmeye gerek yoktur. Gelişmeler üzerinde hak etmediği ve gereken çabayla desteklemediği halde, söz ve yetki sahibi olma gibi aptalca ve gafilce bir tutumdan vazgeçebilecek misiniz? Bunun yerine yoldaşlık anlamına gelen ve onu temsil edebilecek bir düzeyi yakalayabilecek misiniz? Bu yeteneği gösterebilecek, bu sözü verebilecek misiniz?

Sizin tarzınız yiğitçe değildir. İyi niyetleriniz, attığınız bazı adımlar var, fakat bunlar savaşı ve yaşamı kurtarmaya yetmiyor. Birçok konuda bile bile kapıları yenilgiye açık tutuyorsunuz. Birçok gelişme imkânını gördüğünüz halde, layıkıyla karşılık veremiyorsunuz. İnanılmaz bir tutuculukla kendini koyuverme kadar abartarak dayatmayı rahatlıkla bir kadro tarzı olarak yansıtabiliyorsunuz. Hiç korkmadan, hiç sinmeden bunu yapmanız neyi ifade ediyor? Bu, eskinin en zararlı biçimde yansıtılmasından başka bir şey değildir. Bu durumları nasıl aşacağız diye her gün kara kara düşünüyorum. Gafiller, kendini aldatanlar devrimi ne sanıyorlar?

Bütün bunları belirtmeme rağmen benim her zamanki tutumum, bir iki sözcük bile bir araya getiremeyenlerle yürümeyle bilmektir. Onu da bizzat günlük pratiğimle gösteririm. Müthiş olanaklar, devrimi yapma olanakları varken, bunlara bu kadar yanılığın yaklaşan kimdir? Her türlü hilekârlıkla kendini aldatarak yürütme cüretini gösterenler kimlerdir? Bütün bunları da “En iyisini yapıyorum, ne kadar haklıyım, ne kadar fedakârım” adı altında yapanlar kimlerdir? Biraz kendinize yüklenirseniz, acaba hiç mi dayanamayacaksınız? Beynimize yüklenirseniz, acaba kriz mi geçireceksiniz? Yaşamı mı elinizden alıyoruz? Bu bir provokasyon teorisi, bir TC teorisidir. Sanki elinizde yaşam diye bir şeyi bırakmışlar da, ben de bunu elinizden alıyormuşum gibi davrandığınızı söyleyebilir mi? Bunun tepkisi içinde misiniz? “Çocukluğunuz, gençliğiniz elinizden alınıyor” veya “Çocuklar, gençler elinizden alınıyor, analar babalar sahip çıkın” diyen düşman talimatının gereklerini mi düşünüyorsunuz? Çok iyi görüyorsunuz ki, çocuklar ve gençler yerlerde sürünüp gidiyor, kendilerine beş metelik değer veren de yoktur. Beni anlayabilecek misiniz? Benim en büyük sıkıntım, kendimi anlatamama tehlikesidir. Beni yanlış anlamanız, bana yapabileceğiniz en büyük kötülük oluyor. Aslında bu beni harekete geçiriyor. Çünkü buna hakkınızın olmadığı kanısındayım. Neden beni yanlış anlayıp kendi emellerinize alet edeceksiniz? Kaldı ki, boynumuzun borcu olan binlerce şehidin vasiyeti ve on milyonlarca kitlenin beklentileri var. Bizi yanlış ve yetersiz anlamak, bütün bu değerlerle oynamak demektir. Buna nasıl cesaret edebilirsiniz?

İşler gelişiyor ve bu anlamda kendimizi zorluyoruz. Çünkü boynumuzdaki borç, bizden beklenenler ve istemler dayanılmaz boyutlardadır. Ağır konuşmak istemiyorum, ama sizler ölünüzü sunmaktan veya “Ben çok hamalım, emeğim var, ne verersen satarım” demekten öteye bir tavır sergileyebiliyor musunuz? Serbest bırakılırsanız, nereye nasıl varacağınız belli mi? Hepiniz dürüstsünüz veya iyi niyetlisiniz, ama çok kısa bir süre sonra nereye ve nasıl bir hizmetkâr olabileceğinizi düşündükçe, harcadığınız emekler karşısında büyük acı duyuyorum. Bu yetersizliği nasıl düşünebiliyorlar, nasıl kendilerine yakıştırabiliyorlar diye üzüntüyle değerlendirmekten kendimi kurtaramıyorum. Yaşamın neresinden gireyim, ordulaşmanın neresinden çıkayım diye düşünüyorum. Bazıları devrimi, kendi babasının çiftliğini geliştirme gibi anlıyorlar. Kaldı ki, çoğunun bir çiftliği geliştirme gücü de yoktur; fakat çoğunda bir devrim kavgası var, o da onda her türlü fitneliği yaratıyor. Tüm bunları görüp düzeltmemiz gerekiyor.

Sizden çok şey istemiyoruz. Dikkatlice böyle bir düşüncede güç sahibi olmayı, devrim işine yüksek bir ciddiyet ve saygıyla eğilmeyi sağlayabilseydiniz işler ilerlerdi. Büyük şımarıklıklar, büyük dengesizlikler gelişmiştir. Geliştirilen entrikalar ağalara ve en değme küçük burjuvalara taş çıkartıyor. Yaşam adına yaşama sarkıntılıklar ve sapkınlıklar var. Bunları ne yapacağız? Bu konuda acaba beni hiç anlamayacak mısınız veya benim yaşamamam halinde başınıza nelerin gelebileceğini kestirebiliyor musunuz? Bunları ne kadar belirtiyorsak, o kadar hoşunuza gidiyor. Biraz düellocusunuz. Sizde biraz feodal veya küçük burjuva düelloculuğu var. İsterseniz yenmezsiniz. Çünkü maceradan hoşlanıyorsunuz. Ama düello yapayım diye bunları belirtmiyorum, çok zorunlu görevleri açığa çıkarmak için vurguluyorum.

En değme savaşçılar da dahil, acaba şu anda askerleşmenin neresindeyiz? Olanaklarıyla, planları ve perspektifleriyle neresinde olmalıyız? Soruna gerçekçi yaklaşan var mı? Bunun için nelere, nasıl yaklaşılır diye PKK çizgisinin gereklerine göre gerçek bir yaklaşım gösteren olacak mı? Bunlarla nasıl hesaplaşmayalım? Nasıl görevler üzerine kafa patlatmayalım? Siz yoldaşlığı nasıl anlıyorsunuz? Sağduyudan bu kadar uzak kalmayı kendinize nasıl yediriyorsunuz?

Hiçbir Allah'ın kulu veya hiçbir doğaüstü güç bu işleri bana söylemedi. Başta vicdani sorumluluğumla bu işlere başladım ve halen de vicdanımın emrettikleriyle işlerimin üzerindeyim. “Allah'tan çekinmiyor, kuldan utanmıyor musun?” derler. Çok zorunlu görevlerin gerekleri söz konusu olduğunda biraz çekinmemiz, utanmamız ve vicdanlı olmamız gerekir. Benim bütün bu ortamları yaratmamın nedeni, düşünmenize imkân sağlamak ve bazı olası çıkışlarınıza hamle gücü kazandırmaktır. Sizler bunu nasıl anladınız, ne gibi sonuçlar çıkardınız, bunların bizim beklentilerimizle ne alakası var? Herhangi bir gelişme söz konusu olduğunda mükemmelsiniz, yani asgari ölçülere göre kimsenin size bir şey söylememesi gerekir. Fakat zaferi ve yaşamı kurtarma söz konusu olduğunda yitiksizsiniz. Biz artık bazı hususları kesinleştirmeliyiz. Aldatılmamız gerektiğinin çok önemli olduğunu iyi biliyorsunuz.

Yanlış anlamayalım; çok az çalışıldığı veya az çaba sahibi olunduğu için eleştirilmiyorsunuz. Devrim bir sanattır; öncelikleri, olasılıkları ve ufku, onun temposu ve kişiliğe mutlak yansıtılması gereken hususları vardır. Askeri ve siyasal kafa sahibi olmanın, tavır sahibi olmanın bazı mutlak gerekleri var. Belki harcadığınız çaba fazladır, ama benim anlatmak istediğim biraz daha

değişiktir. Aslında size alabildiğine bireysel inisiyatif veriliyor. Her şeyiyle bana karşı sorumluluğu şöyle hissedin demiyorum. Öyle bir tarzınız oluşmalı ki, vicdanınızın emrediciliğini ve yine ustalığınızın sonuç alıcılığını düşman hissetsin; halk da “Tamam, böyledir” diyebilsin.

Tecrübelerle dayanarak belirtiyorum ki, kendi başına bırakılsa, ölçüler yitirildiği için sağlanan başarılar çok rahatlıkla başka ağır sorunlar teşkil edebilecek durumlara yol açar ve bu yaklaşımın sahibi kesinlikle bu durumların altından çıkamayacağı için ya sağa ya sola yatırır ya da intiharvari yaklaşarak boşa çıkartır. Bunları önlemek gerekiyor. Onun için kendimizi böyle ortaya koymaya çalışıyoruz. Hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar anlamınızı umut ediyoruz. Aslında anladığınızı sanmıyoruz; sadece umut ediyoruz, umarız bu sefer anlamaya yanaşırlar diyoruz. Bir tavra sahip olabileceksiniz diye umut ediyoruz. Birbirimizi dövmeyiz, çok ağır konuşamayız.

Derin bir tartışmanın yürütülmesi gerektiğini belirttim. Devrimde ve katılımda zorlama yoktur, gönüllülük esastır. Fakat sonucu da müthiş disiplinlice olur. Çelikten iradeden söz ederler; katılım sağlandıktan sonra da öyle olması gerekir. Çünkü geliyor ve birçok zorlukları göze alıyorsunuz. Bütün bunlar bir devrimi başarmak içindir, yoksa kurbanlık koyun gibi kendini biçmek için değildir. En geri olanın seviyesine ineyim, bu hiç umurumda bile değildir; ama bütün bunlar devrimin demir disiplinine ulaşmak ve amansız görev adamı olmayı sağlayabilmek içindir. Bundan başka sonuç çıkaramazsınız. Önderlik, biraz bu değil miydi? Bunu hiç anlamayacak mısınız? Kendinizi mutlaka o çocuk keyfinize göre mi yorumlayacaksınız? Bundan vazgeçmeyecek misiniz? Çelikten bir iradenin olması gerektiğine kendinizi biraz hazırlamayacak mısınız? Bunları yapmazsanız, kötü kaybedersiniz. Düşman şu anda halkı paramparça ediyor, ama içinizde güçlü tedbirler geliştiren yoktur. Bunlara siz yol açıyorsunuz. Çünkü halkın yanı başında gerillacılık, örgütçülük yaptınız. Halkı koruyamazsanız, şeref sözünüzün beş paralık değeri kalır mı?

Sorumlulukları benim üzerime yıkıyorsunuz. Ben bundan kaçmam, zaten devrimin bütün sorumluluklarını üstleniyorum. Ama sizin de küçük bir vicdan muhasebeniz olmayacak mı? Her şeyi yıkabilirsiniz, zaten her an yıkıyorsunuz. Bu konuda dayanıklıyım. Ama biraz kendinize bakıp “Ben kimim, hakkım ne, görevimi görebildim mi, kullanabildim mi, neyle uğraşıyorum, nasıl uğraşıyorum?” dediniz mi? Gözlerinizle içinize yönelebilecek misiniz? Gözü kara etrafa saldırdı, kendini yitirdi! Bunu ne din, ne felsefe, ne de bilim kabul eder. Bu çok ilkel, çok zorda kalmış, çok bastırılmış kişiliklerin tarzıdır ve bu tarz her zaman yenilir. Bununla öngördüğümüz devrimi yapmak şurada kalsın, ilkel bir isyancı bile olunamaz. Çünkü ilkel isyancılığın günümüzdeki koşulları fazla olmadığı gibi, karşı taraf da onu anında ezer.

Bütün bunların daha önceden düşünüldüğünü, bizim arkadaşların aslında akıllı olduğunu, ortaya çıkacak en küçük bir şeyden sonuç çıkaracaklarını ve mutlaka doğruyu dayatacaklarını düşünüyordum. PKK’yi başlatırken ve bütün bu süreçlerden geçerken, katılanların böyle olduğuna inanıyordum. Yine de öyledirler diyorum ve öyle olmalısınız. Yaptığım tartışmalar önemliydi, çok ciddi katılmıştım ve halen de öyleyim. Çok zorlanıyorsanız açmalyım, yetenekleriniz anlamaya yetmiyorsa değinmeyelim, o zaman sizi ikinci sınıf bir vatandaş durumunda ele alalım. Yani bunlar PKK tarzıyla savaşacak olanlar değildir, geri cepheye köylü ordusu olabilirler diyelim. Ama biz bir partileşmeye veya öncülük sorunlarına talip olacağımıza inandığımız için, bir partiliye veya parti kadrolarına hitap edilecek ne varsa onu ortaya koymaktan çekinmiyoruz.

Bunları belirtirken, sorun şu bu kişi değildir; sorun, bir kişiliğin veya bir kişinin herhangi bir anlayışının ordunun gidişatını bozabileceği sorundur. Örneğin, **Cengiz Han**’ın, atın nalından bir çivinin eksik olmasının orduyu nasıl bozguna uğratabileceği değerlendirmesini göz önüne getirdiğimizde, sıradan bir ordulaşmaya gelmeyen özelliğin de bir orduyu nasıl bozacağını biraz anlamaya çalışacağız. Bizde açık vermeyen, her tarafından sızıntı yapmayan davranış ve kişilik neredeyse yoktur; ondan sonra da savaşa hazır olduğunuzu söylüyorsunuz. Birçok yönüyle birimlerimizin açık vermeyen bir yanı kalmadığı halde, çoğu birimlerimiz halen kendisine birim diyebiliyor. Bu kafayla sağlam ordu kurabilir misiniz? Aslında beyniniz var, bununla biraz düşünebilirsiniz. Ama siz fesatlık yapmakla uğraşıyorsunuz. Bizim toplumumuza hakim olan sömürgeciliğin yaydığı bozgunculuk, onun egemen kıldığı kanunlar ve alışkanlıklar var. Onun derin etkisi altında olmanız, sizi çok büyük bir özgürlük yaklaşımının sahibi olmaktan uzaklaştırıyor. Sizlerle uğraşırken, düşmanla mı savaşıyorum, yoldaşlarla mı uğraşıyorum diye adeta bazen kendimi kaybediyorum. Kendi kendime bu kadar konuşulur mu diye soruyorum. Ama bu bir gerçektir, yapmamız gerekiyor. Özellikleriniz düşmandır, ama sizler yoldaş adaylarıyorsunuz, savaşı adaylarıyorsunuz. İyi ki bunu biraz ayırt ediyoruz. Anlayışınızı, ahlâkınızı ve ruhunuzu yerle yer ederken, aslında olası yeni gelişme yönlerinize değer biçiyoruz.

Yalancı olmamak ve aldanmamak zorundayız. Size saygılı olmanın bundan başka yolu yoktur veya sizlerin başkalarına saygılı olmanız için mutlaka bazı hususları anlamamız gerekir. Anlıyoruz demeyin; siz ordu işini, parti işini, hatta bir bütün olarak yaşam işini fazla anlamamışsınız. Anlamamakta ne kadar ısrarlı olduğunuza insan inanmak istemiyor. “Her halk, her kişi kendi tarzıyla vardır” denilir; ama bu tarz, bu varoluş eğer tamamen düşmanın egemenliği veya özde seninle çelişen her türlü şey ise, neden senin olsun? Neden onda ısrarlı olacaksınız? İşte burada kendinde devrim yapma diye bir görev karşımıza çıkar. Bunu yapabilecek misiniz?

Siz aslında düşmana yönelme gereği yerine, düşmanın egemen kıldığı bu tip yaşam özellikleriyle kendinize ve birbirinize yönelerek büyük bir yöntem hatası yaptınız. İşleri çok usta bir düzenlemeyle, herkes kinini ve öfkesini düşmana yöneltmeye, zayıflıkları giderip büyük sonuçlara ulaşmaya mecburken veya herkesin tüm gücünü -ki, bu doğru bir önderlik anlayışıdır- buna vermesi gerekirken çok ucuza kaçmak, zayıflıkları buluşturmak, ya zayıflıklarda uzlaşıp anlaşarak ya da onları karşı karşıya getirerek yöntemi böyle belirlemeniz, bütünüyle düşmanın oyununa gelmenizin nedeni oluyor. Siz böyle oyuna geliyorsunuz, bunda çok ısrarlı oluyorsunuz ve bu hoşunuza gidiyor. Zayıflıkları birbirinize karşı kullanma veya en önemlisi de zayıflıklarınızda ve basit alışkanlıklarınızda uzlaşma var. Tam da bu noktada çok düşkün olduğunuz, adına her türlü haltı işlediğiniz duygu veya aşk dediğiniz kadın-erkek ilişkilerinizi de, kendimi böyle açık ortaya koyarak anlamınıza bir kez daha fırsat sunmaya çalıştım. Çünkü bu sizin için çok önemlidir. Ondaki namus, ondaki tutku, ondaki gözü karalık sizin için çok önemlidir ve bu nedenle onu bozuyorsunuz. Çünkü orada her türlü lanetliliği kendinize yakıştırdınız.

Karşınızdaki kişiyi kesinlikle iyi tanıyacaksınız. Bu kişinin bir uğraşısı, bu konuda bir savaşı var ve bu bağlayıcıdır. Bu, öleceği ana kadar geçerlidir, hatta ölümüyle de sınırlı değildir, sonuçları oldukça uğraştırıcı olacaktır. Aslında biraz akıllı ve duygu gücünüz olsaydı, sizin için çok önemli, çok sonuç alıcı anlayış nedenleri vardı. Bunda sizi son derece güçlendirecek ve yaşama yeni bir gözle ve yeni bir tutkuyla yaklaştıracak hususlar fazlaydı. Ama siz görmeye yanaşmıyorsunuz.

İnsanlığın ilk çıkışına büyük saygı duyarım. Birileri on yedi, on sekiz yaşına gelip hayırlı bir iş yapmazsa, örneğin bir canavarı yenmezse, bir doğa gücüne veya bir düşmana karşı büyük bir başarısı olmazsa, o kişiye isim takmazlar ve bir başarı kazanana kadar adsız yaşarlar. Başarı kazandığında adam oldu diye bir isim verilir. Biz de o tarzı esas almaya çalıştık. Adam olacaksak, bu bir işle olmalı, adımız o zaman olmalı diye düşündük. Siz ise adam olmayı karışma veya kocalaşma biçiminde anladınız. Oysa karı-koca olmak, adam olmak için yetmiyor. Kız, çok erkenden karı olduğunda, bütünüyle muradına erdiğini ve yaşamı aslında böyle kazandığını sanır. Erkek de erkekliliğini karı sahibi olmakla sağladığını düşünür.

Bu olgular üzerinde düşünmek gerekir: Acaba bu gerçekten öyle midir? Yoksa tersi mi daha doğrudur? Bir psikolog, bir siyasal bilimci gözüyle de soruna bakabiliriz. Soruna askeri açıdan da, edebiyat açısından da bakabiliriz. Bu yöndeki çözümlenmeyi de yapmaya çalıştık ve bunun önemli olduğu anlaşılıyor. Belki anlatımlardan etkileniyorsunuz; fakat sonuçlarını görmek istediğimizde, çarpıklıkları geliştirmeye başlıyorsunuz. Bireycilikte veya bireysel anlamda eskiyi müthiş derinleştirme, resmiyeteye çok sahte karşı çıkışlar söz konusudur. Bu bir meydan okumadır. Resmiyetin böyle kullanılması, aynı zamanda büyük bir maskeleyedir. Devlet, bu konuda felsefi açıdan eleştirildiğinde en büyük yalandır, alçaklıktır diye değerlendirilir. Bizim geliştirmek istediğimiz resmiyetin de başına böyle yaklaşımlar az gelmiyor.

Çok ucuz bir biçimciliğin ordulaşmamızda etkili olduğunu biliyorsunuz. Özünde ise asla askeri olmama var. Öz ne kadar askerileşti? Askeri çizgi ne kadar örgütlendi? Bunlar umurunuzda bile değildir. Aslında siz bireyciliği de yapamıyorsunuz. Bireyciliği biraz geliştirebilmek için iyi bir kapitalist, iyi bir burjuva olmak gerekir. Bu gücünüz de yoktur. Ama hem resmiyet, hem de gayri resmiyet istiyorsunuz. Her şey birbirine karıştırılmış durumdadır. Kadro bir de bu yönüyle düzenlenmek durumundadır. Yani onun düzenleyeceği bazı ordu ve savaş işlerini bir yana bırakalım, acaba kendini düzenleyebilecek mi? Orduda o kadar çapraşıklık var ki, devrimimiz için ne kadar çözümleyici olabileceği bizi düşündürüp endişelendiriyor. Özgürlük savaşımıdır, halkın topyekün savaşımıdır, herkes bu savaşa katılsın; ama bu işin de büyük bir düzeninin olacağı bellidir. En büyük hırsızlıklar ve sapkınlıklar devrim süreçlerinde ortaya çıkar. Düzenleyemezseniz, düşmanın sizin başınıza getiremediğini, kendi başınıza kendiniz getirebilirsiniz. Reel sosyalizmin sonuçlarına baktığımızda, bu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bu, birçok devrimde böyledir. Devrimlerden ders çıkaracaksak, bu anlamda çıkarmalıyız. Bizim büyük bir özgürlük yaklaşımının sahibi olduğumuz kesindir. İnsanlar devrime eşit ve özgür katılmalı dedik veya devrimin sonuçlarına öyle katılsın istedik. Bu konuda kusur bizde değildir. Söze bağlılığın ne olduğu, pratiğin onunla nasıl iç içe olduğu kanıtlanmıştır. Bunu kullanmayan kimdir?

Bizim toplumumuzun kendini en çok uğraştığı ve kendini belaya yatırdığı bir sorun da kadın-erkek ilişkileri sorunudur. Sorundan da öteye bu bir yaşam olgusudur. Bu soruna dokunmazlık edemedik. Kadın-erkek ilişkilerinden ordu işlerimizi karıştırmak ve bozmak için en küçük olumsuz bir sonuç çıkarılmayacağı gibi, bu sorunu parti yaşamını zedelettiyecek bir biçimde de kullanamayız. Kadın-erkek ilişkisini devrime katkı sunması şartıyla ele aldık. Bunun dışında yapılacak her şey tehlikelidir ve sonuçları mahvolmaya götürür. Bütün çabalara rağmen, düzenden daha geri veya özel olarak hazırlanmış bir kontradan daha laçkalaştırıcı ve görevlerden uzaklaştırıcı bir ilişkinin yaşanması durumu var. En önemlisi de, genelde kendi insanımıza yaklaşma zayıflığı bu alana ilişkin olarak daha da dayanılmaz hafiflikte, basitlikte, iddiasızlıkta ve inkârcılıkta oluyor. Bunu düzeltmek büyük bir uğraş istiyor.

Benim gibi amansız bir biçimde her soruna olduğu gibi kendini buna da veren bir kişiye kendi basit özelemlerinizi yakıştırırsanız, hiç anlama gereği bile duymayacaksınız! Bazılarınız en büyük hainlikleri bu temelde yapıyorlar. Ben aşk şöyle olur diyorum, o ise “Böyle olur” diyor. Aşkın savaşla bağlantısı budur diyorum, o da “Savaş böyle bozulur” diyor. Bu yanlış yaklaşıma darbeyi nasıl indirelim diye düşünüyorum. Hiç mi bir yiğit çıkmayacak veya bunların yaptıkları yanlarına böyle kâr mı kalacak?

Senin karın, kızın, kocan, erkeğin var diyelim. Her konuda olduğu gibi, bu konuda da büyük öfke sahibi birisiyim. Böyle karı olunur mu, böyle koca olunur mu, böyle kız olunur mu, böyle erkek olunur mu? Ne cüretle yaptınız? Bunun birçok haini var; çoğu da enayi olduğumuzu, tedbir alamayacağımızı, onların yaptığı gibi yapamayacağımızı sanıyor. Partimize çok bilinçli bir hizip hareketini, bir karşı koyma hareketini dayatsalar, insan fazla üzülmez; ama böyle bir tarzı dayatarak bizi boşa çıkartma son derece aşağılık bir durumdur.

Önderlik Yaklaşımı Kadın Erkek İlişkilerinde Çözümseldir İhtilalcidir

Düşmana karşı yenildiyse, teslim olduysanız, bunun anlaşılır bir yanı vardır. Çok zor bir sorunu çözemediyse, sağa sapmanın belki bir anlamı olabilir. Olur olmaz yerde çok basit bir ilişki yüzünden, mutlak anlamda insana güzellik ve güç vermesi veya uğruna savaşılması gereken bir ilişki yerine, bütün işleri yüzükoyun yere bırakmanız, onunla birçok ilişkiyi ve birçok gelişmeyi boğmanız nasıl izah edilebilir? “Keyfim, canım istedi” demek olur mu? Can böyle mi ister, keyif böyle mi olur? Kaldı ki, keyfin ne olduğunu biliyor musunuz? Aslında ortada keyif diye bir şey de yoktur. Bunlar bizdeki bitmiş yaşamın sahte, kandırmaca ve kendini koyuverme tarzının en çarpıcı biçimleri veya toplumun genel yaşadıklarının hala yakamızı bir türlü bırakmayan örnekleri oluyor.

Bir şeyler anlıyor musunuz? Aslında bu konularda da oldukça iyi bir öğretici olmaya çalıştım. Yalnız çözümlenmeler değil, pratik yaşamım da çok öğreticidir. Neden anlamak istemiyorsunuz? Size göre önderler kutsal olur, bu işlerde mükemmel olurlar. Kendi pedersahi* veya karı anlayışınıza göre öyledir; ama iyi ki ben öyle olmadım, sandığınız gibi çıkmadım. Çelişkiler sanatını biraz anlasaydınız iyi olurdu. Diyalektik felsefeden bir şey anlaşıldığını sanmıyorum. Acaba sizi anlamaya mı davet edelim?

Okul sıralarında da olsa, kendini çok beğenmiş köylülerin arasında tek de olsam, çok saf bir biçimde kendimi ortaya koymayı bir tutum olarak belirledim ve şimdiye kadar bunu sürdürüyorum. Sizin gibi yapmamamız çok iyi oldu. Sizin kadar cesur olmamıştık. Siz kendi toplumsal tarzınızla rahatlıkla kavgaya tutuşabilirsiniz, kaş göz yarabilirsiniz. Ben bu konularda çok çekingendim. Siz çok rahatlıkla ilişki kurabilirsiniz, çok rahatlıkla “Anneciğim, babacığım, karıcığım, kocacığım, sevgilim” diyebilirsiniz. Ben bütün bunlardan çok uzağım. Yine birçok ahbap çavuşluk da öyledir. Siz çok rahat sözcükler ve tavırlarla

* Pedersahi: Ataerkil

normal yaklaşılabilirsiniz; ama benim için halen çok zordur. Siz bir an'a çok rahat yaklaşım gösterebilirsiniz; benim içinse inanılmaz, kurşun gibi ağır bir başlangıçtır. Fakat benimki biraz gerçeklerle bağı olan bir katılımdır. Sizinkiyse büyük ölçüde havadan sudan bir katılım, bir yaşam, bir ilgi, bir ilişkidir. Ben havadan sudan bir ilişki ve katılım olmaması için kendimi değişik kıldım, zorlu olanı tercih ettim. Zaten bilincin gelişmesi ve objeyi yakalayabilmek de bununla mümkün oldu. Bütün bunları edebiyatçılar, psikologlar ve sosyologlar incelemeliydi. Kimse yapmadığı için ben inceliyorum. Belki sadece siyasal faaliyet yürütmem, siyasal sözcükler ve yöntemlerle yapmam gerekirdi; ama siyaset yapmak, askeri sözcüklerle işi götürmek, sizleri kurtarmak için yetmiyor.

Yaşamdaki çelişkileri biraz daha iyi anlayabilmeniz ve özellikle bu konuya açıklık getirmek için çarpıcı birkaç örnek vermek gerekiyor. Çünkü beni kötüye kullanıyorsunuz, benim adıma büyük haltlar işleniyor. "Apo da öyle yapmıyor mu?" adı altında aklın almayacağı düzeylerde birçok şey yapılıyor. Apo'nun ne yaptığını tartışalım, anlamaya çalışalım. Ben de bir şeyler yapıyorum. Ama bunların nasıl ilişkiler olduğunu anlamaya çalışalım. Hayli öğretici bazı örnekler verdim. Siz o örneklerle düşünmüyorsunuz. Bunlar Kürt çelişkinin çözümü için önemli ipuçlarıdır. Oysa siz verilen örnekler karşısında sadece güldünüz. "Bizim Başkan yedi yaşında neler yapmış, Allah'ın zavallısı nasılmış" veya "Ne büyük şeylerle uğraşmış" dediniz. Halbuki öyle değildir. Ben, kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla veya kendi hikâyenizi o anlatımda görmelisiniz demeye getiriyor ve o anlamda belirtiyorum. Umarım bana her şeyi anlattırmazsınız. Bu yaklaşımın çelişki karakteri kadar gelişimci yönlerini de alarak, artık kendinizi, süreçleri ve ilişkileri yorumlamaya çalışsınız.

Canınız istedi diye, kara kaşa ve kara göze tutulduunuz diye, mevkie, paraya ve zenginliğe göz diktiniz diye devrimde ilişki kurulmaz. Saf olduğum için, ben de öyle yanılığara düştüm. Ama daha sonraki savaş tecrübemiz işlerin daha farklı ele alınmasının zorunlu olduğunu ortaya çıkardı. Yaptıklarımı daha sonra çözmeye çalıştığım, doğru anlayışlara ulaşabildim. Aslında başlangıçta da anlayış vardı; fakat o kadar açık ve anlaşılır değildi. Pratik olmadan anlaşılması zor oluyor. Kürt çelişkinin, herhangi bir kişilik çelişki veya kadro ilişkisinin çözümü ve gelişiminde görünüşte çok bireysel gibi görünüyor; ama içinde tamamen gerekli ve bağlayan özellikler olduğu kabul edilmeli veya öyle öngörülmelidir. Bir yerde birinin başına gelen veya birilerinin yaşadığı, aslında genelini başına gelendir, genelini de yaşadığıdır. Hikâye hepimizi ilgilendirir, hepimizin hikâyesidir.

Bütün bu anlatımlar, parti içindeki ilişkilerin devrimci ilişkiler, örgüt ilişkileri, savaş ilişkileri olması ve o seviyeyi yakalayabilmeniz içindir. Kimseye hakaret etmek, hatta basitliklerini ağzıma bile almak istemiyorum. Ama bu böyledir diye herkesin yaptığı yanında kâr kalır veya yapmadığı yerindedir anlamına da gelmez. Bir yoldaşı bütün yönleriyle anlamayı bilmelisiniz. İradeniz dışında, zorla veya çok kendiliğinden çok ağır ortamlarda bir işe bulaştınız diye kimse sizi fazla suçlayamaz, suçlamamalıdır. Ama ıslah olma veya düzelmeye yolu ortaya çıktıktan sonra da değerlendiremezseniz, o zaman sizi alçak olarak değerlendirmek yerindedir. Acaba bu formülü anlayabilecek misiniz? Çünkü bu çok önemlidir.

Önderlik yaklaşımı, kadın erkek ilişkisinde çözümseldir; hem gerçekçi hem de ihtilalcidir. Kişinin kendi şahsında gerçekleştirdiği toplumsal, hatta tarihseldir ve geleceği de hayli belirliyor. Oldum olası adilestirici ve gündelikleştirici tanımlamalar ve yaklaşımlardan uzak dururum. O tarz değerlendirmeler geliştirmekten ve yaşamaktan hoşlanmam, nefret ederim. **Olağanüstü** olmak her zaman tercihimdir. Büyük tarihi geçmişi canlandırmak, hatta olması gerekeni aramak hoşuma gider. Öyle olmak, öyle yaşamak bir tarzıdır. Bu, devrimci yaklaşım tarzıdır. Gücü olan buna yaklaşsın. Ben öyle yaklaşıyorum. Siz de devrimcilik yapmak istiyorsanız, biraz böyle yaklaşacaksınız.

Devrimci olmak, **Apo** yoldaşla birlikte PKK içinde savaşmak, hatta onunla örgütsel bağlar içinde emir-komuta ilişkilerinde yer alarak yürümek istemiyor musunuz? O halde ölçülere dikkat edeceğiz. "Seninki sana, benimki bana" diyebilir miyiz? O zaman örgüt kolektivizmi, irade birliği kalır mı? Köylü tarzıyla "Senin evin sana, benim evim bana" diyebilir miyiz, bu tarzı PKK'ye yansıtabilir miyiz? Her şeyin büyük irade birliğiyle fethedilmesi zorunlu ve açıkken kimse bundan geri durabilir mi? Bütün bunlar anlayış gücünüzü biraz geliştirmek içindir, ama siz anlamıyorsunuz. Bunu kırmak için sözü dönüp dolaştırıyordum, fakat yanıldım. Bunlar leb demeden leblebiyi anlar diyordum. Baktım ki, aynı şeyi on defa tekrarlasam, kurşun gibi kulağıma girse bile anlamaya yanaşmıyor. Gericilik ve tutuculuk veya bilinç dışı bırakılmak korkunç boyutlarda gelişmiştir. Anlıyorsunuz, ama bu anlama çok geç, çok yetersiz, çok tersine oluyor. Mücadele diyalektiğini yakalayamadığınızı, ona güç getiremediğinizi belirtiyorum. Bu bizde devrimci diyalektiktir, devrim döneminin uygulanması gereken diyalektiğidir, ancak onunla sonuca gidilir. Bu beni ilgilendirir, bunun dışındaki anlayışlar yetmez. Siz üniversite profesörü tarzında çok iyi anlayabilirsiniz; ama bu, devrim için yeterli bir anlayış tarzı değildir. Bununla bir bilim adamı olabilirsiniz, ama bir PKKli olamazsınız. PKK'yi izah eden birçok kitap yazılıyor, öyle bir kitap yazabilirsiniz, ama bir PKK militanı olamazsınız.

Benim anlayışıma göre genelde ilişki kurmanın, özelden bir kadın veya erkek ilişkisinin bazı zorunlu şartları vardır. Bu ilişkinin tarihsel ve toplumsal amaçları olmalıdır. En önemlisi de çok günlük, pratik ve örgütsel gerekçeleri ve gereksinimleri karşılar tarzda olma zorunluluğu vardır. Devrimci tarzı, özgürlük tarzını esas alıyorsanız, hem psikolojik hem de sosyal, siyasal, kültürel, edebi, ekonomik ve askeri açıdan bütün boyutlarıyla bunlar zorunludur. Eskiden ilişkiye 'büyük günah' derlerdi. İslam'da kural dışı ilişki oldu mu, şeriata aykırı oldu mu taşlayarak öldürürlerdi. Öyle bir günahkâr yaklaşım, vahşi bir öldürme şekliyle sonuçlanıyor. Aslında İslam'ın yaptığı bir devrim var, kadınla ilişki kurma İslam'da çok rahattır. İstediginiz kadar cariye alabilirsiniz, istediğiniz eşlerle, istediğiniz sayıda -en az dört olmak üzere- evlenebilirsiniz. Ama buna rağmen, kural dışı bir ilişkinin bedeli çok vahşi bir taşlamayla, hatta toprağa gömülüp başının ezilmesiyle ödettirilebiliyor. Çünkü bir kural dışı durum vardır. İslam devrimine dönem itibarıyla ters düştüğünden çok ağır bir ceza öngörülmüyor. Onun örgüt ve resmîyet anlayışına zarar verdi mi böyle davranabiliyor. Yoksa **Hz. Muhammed**'in kendisi bile bu konuda son derece liberaldir. Hz. Muhammed için şu kadar ilişkisi, şu kadar aşkı var deniliyor; söylenenlerden daha çok, O böyle bir yaşamın sahibidir. Ama diğer yandan İslamiyet'te çok katı haremlik-selamlık kuralları oluşmuştur. Bir kadın kapanmak zorundadır, kadın iki gözünü bile açamaz. Bu büyük bir çelişkidir, kendi mantığı içinde incelenmeye değerdir.

Napoleon büyük bir askerdir; yanında bir kadın var, aşkıdır. Aynı yataktayken komutanları gelip kendisine tekmiil veriyorlar, o da öyle talimat veriyor. Napoleon da ilişkiyi öyle yorumluyor. Bu, Fransız burjuva devriminin getirdiği bir özelliktir. **Lenin** daha değişik bir ilişki içindedir. **Mao**'nun da bir ilişki tarzından bahsediliyor. Ne kadar doğru bilemiyoruz, ama çok sayıda genç kızla yaşadığı söyleniyor. Yaşama değil de, büyük ihtimalle Mao kadının özgürlüğüyle uğraşıyor olabilir. Emperyalizm herhalde bu

yönden Mao'yu hedef seçmiştir ve çarpıtıyor. Mao, Çin Devriminde neredeyse bir Müslüman gibi gösterilir, Çin Devriminin de bilinen özellikleri vardır.

İlkel Afrika topluluklarının anlayışlarında mutlak anlamda bizimle çelişen her şey var. Onlardaki ilişki biçimi bizde anında cinayet nedenidir. Bütün bunlardan çıkarılması gereken mutlak anlayışlar, mutlak biçimler yoktur. Tarihsel döneme, toplumsal seviyelere, ulusal özelliklere ve devrim dönemlerine -öncesi ve sonrası- göre, ilişkilerin kendine has bir özü ve biçimlenişi vardır. Bu bir yöntemdir veya ilişkilere yaklaşırken, böyle temel bir yöntemi göz ardı etmemek gerekir.

Bizde ilişkilerin en anlamlısı nasıl olabilir? Devrim açısından sonuç alıcı bir tarzı yakalayamazsak toplumu çözemeyiz, toplumsal çelişkiyi açığa çıkaramayız. Çıkaramadığımızda ise kitleleşemeyiz, ordulaşamayız, devrim yapamayız. Sizin bütün ilişki tarzınız veya toplumun devrim dışında, hatta devrime karşı temelde beslediği ilişkiler son derece çelişkilidir, sapıtırıcıdır, örtbas edicidir, düşürücüdür, kişiliği bitiricidir, öldürücüdür. Bunu çözmeden geliştirilen bir ilişki tarzı, özellikle bir militan açısından hiçbir anlam ifade etmez.

Benim tarzım önderliksel tarz oluyor. Bunun militan tarzdan ayırımını yapmak gerekir. Bu da bir yöntem olarak anlaşılmaya değer ve önemini bilmek şarttır. En üst düzeyde ulusal ve toplumsal düzeyin çözümlenişiyle birincil derecede uğraştığımızı göre, şahsım için çözüm yerine ulusal düzey çözümlerine, yine toplumun kördüğümünü çözmek açısından ilişki çözümüne dikkat edeceğiz. Bir ağayla, bir burjuvayla, bir köylüyle, şu veya bu kişiyle ilişkim ulusal düzeyin çözümüyle bağlantılı olmak durumundadır. Kadın çözümü de öyle gelişmek zorundadır. Ne taklit etmeniz mümkündür, ne de bunun gereği vardır. Bu tarihsel bir yaklaşım tarzıdır. Başarabilirsiniz ne mutlu size, başaramazsanız kaybedersiniz. Eğer çözümü başarıyla yerine getirirseniz devrimi ilerletir ve sosyal yönünü gelişkin kılarırsınız; aksi halde devrimi sınırlandırmış olursunuz. Bütün bunlar da anlayabilmeniz için ipuçları, yöntemsel yaklaşım veya çerçevesi oluyor.

Erken yaşlarda devrimci olmaya çalışan birisi olarak, ilişkiye kuşkuyla bakmanın anlamlı olduğunu tekrarlamama gerek yoktur. Evlilik kurumlarına çok erkenden duyduğum tepki ve kendime sorduğum sorular anlamlıdır. Düzen sınırları dahilindeki yaklaşım tarzlarına kuşkuyla yaklaşmam, yine köy koşullarındaki erkek ve kız çocukların ilişkilerine eşitlik düzeyinde anlam vermem, ortaklaşa oyunlara ve çalışmalara katılmam anlamlıdır. Daha sonraki kopuşların eleştirel temelde olması, erkek hakimiyetinin gelişimine tepkisel yaklaşma veya onu fazla anlamlı bulmama, en azından ona katılmama anlamlıdır. Abartılmış erkek kişiliklerini görmek ve onlara tepki duymak önemlidir. Yine kadının çok düşürülmüş durumundan nefret etmek, giderek dilsizleşip anlamsızlaşan, hem fiziki hem de ruhi olarak körelen ve tıkanan kadını normal görmemek ve ona tepki duymak anlamlıdır. Yine okul süreçlerinde, özellikle Kemalist eğitim kuruluşlarında burjuva yaklaşımları kendi gücünün üstünde görmek ve ona uzanmamak, ona özentili duymamak, sorunlar yaşansa da -hala gençlik çağıdır- bu konuda belli bir muhafazakarlığı veya kendini sınırlı tutmayı yaşamak anlamlıdır. Gençlik yıllarında ya özel ev ya da genelev ilişkisiyle cinselliğin yaşanmasına duyulan tepki de anlamlıdır.

Özel ev ilişkisindeki tatmin yalnız cinsellikte yaşanmaz, psikolojik tatmin de vardır. Bir Kürt özelliği olarak çok köklü bağlama, adam etme, adam olma hep bu ilişkiyle anılır. Toplumun özel ev ilişkisi fazla gelişkin olmayınca veya olanaklar buna el vermeyince, genelev devreye girer. Genelevin etkileri yıkıcıdır. Yani geneleve gayri meşru ilişki yeri de denilebilir. Genelev ile özel ev ilişkilerinin benzerlikleri ve farklılıkları tartışılmaya değerdir. Genelev ile özel ev ilişkisinin benzerlikleri ve farklılıkları nelerdir? Orada kaybedilen nedir? Acaba aralarında önemli bir fark var mıdır? Çünkü ikisinin düşürme yanları çok ağırdır, ikisinde de sadece basit bir cinsel tatminle yetinme belirgindir. Ona da tepkiyle yaklaşmamız ve buna kendimizi kapatmamız anlamlıdır.

Partiyi ilgilendirmesi nedeniyle, biz toplumun her sınıf ve tabakasıyla ilişkiliydik. 1970'lerde emekçi kesimlerden okumaya gelenlerin sayısı sınırlılığı yanında yeteneklerinin de fazla gelişkin olmayışı nedeniyle, sosyal ve ekonomik yönleri gelişkin olan kesimlerden gençlerin daha fazla geleceği, dolayısıyla onlarla ilişki kurma zorunluluğu bir yerde kaçınılmazdı. Birçok ağa ve memur çocuğuyla ilişki kurduk. Gruplaşmamızı oluşturan önemli bir kesim ağa ve memur çocuğuydu. Bayanlar söz konusu olduğunda da kesinlikle böyle olmak durumundaydı.

Fatma'yla (Kesire Yıldırım) geliştirdiğim ilişkileri değerlendirdiğimde, oldukça anlamlı sonuçlarının olduğu ortaya çıkıyor. O zamanki düşünce ve anlayışları da hatırlıyorum. Önemli daha genelleyici ve riskli olduğu kadar, sonuç alıcı olduğu da görülüyor. Birçok ilişkiyi yöntem olarak deneştiğim bir yaklaşımı burada deneştim; olağanüstü olma, stratejik ilişkiyi, kritik ilişkiyi, sonuç alıcı ilişkiyi bütün zorlukları ve sorunları kadar çözümleyici ve mücadeleci yanıyla esas almak bizde bir alışkanlık haline gelmişti. Bunlar ilgimi çeken önemli ilişki biçimleri oluyor. Alışılgedelenden, statükodan ve tek düzelikten fazla etkilenmiyorum, bunlar hoşuma da gitmiyor. Bunlar merakımı daha çok uyandıran, sonuçları alt üst edici, önemli bir mücadele konusu olabilecek durumlardır.

Tarzımı yakalayabilmeniz açısından bu da önemlidir. Yaşamdaki olaylar ve süreçlere yaklaşımım hep en tehlikeli, en kritik, fakat en sonuç alıcı noktada olur. Alışılgedelmiş olanı, herkesin rahatlıkla başarabileceğini tercih etmiyorum. Düşünülmeyecek, zor akla gelecek, zor benimsenecek olanı kendime sorun yapıyorum. Politikada ve mücadelede böyle diyalektik süreci olan bir kişi olmaktan ne kendimi kurtarabildim, ne de başka anlayışı benimseyebildim. Çok zeki veya dahi olduğum için değil, bir tarz olarak böyle olmaya özen gösterdim veya kendimi buna zorunlu kaldım. Geniş ufku veya geniş mecrası olabilecek olanı tercih ettim, ama çok da gerçekçiydim. Başarma imkânı çok zayıf, fakat başarılması imkânsız olmayanı tercih ediyorum. Sıradan bir öğrenciydim, derslerimde çok başarılıydim ve düzen sınırları dahilinde mükemmel olabilirdim. Bu beni hiç ilgilendirmiyordu, bir devrim gerekmez mi diye düşünüyordum. Toplumda hemen her ilişkide sıradanlık ölçüleri söz konusu olduğunda şansımın iyi olduğunu belirtebilirim, ama hiç birisine fazla ilgi göstermiyordum. Hep maceralar peşindeydim. Ama sizin sandığınız maceracılar gibi değildim, o konuda çok yeteneksizdim, fakat gücümün çok üstünde ve kendimi zorlasam belki bir adım tutturabilir veya herhangi bir yeniliği yakaladığımda ısrar etsem orada bir sonuç alabilirdim. Böyle yaklaşımlar büyük bir alışkanlık halinde kendini dayattı gidiyor.

Fatma, 1925'lerden 1940'lara kadar yaşanan tüm Kürt isyanlarında rol oynamış, hatta TC'nin kurucularıyla çok sıkı bağlantılar içinde oluşa gelen işbirlikçi bir aileden gelme bir kişiydi. Onunla ilişkim kendi başına ne kadar kuşku götüreceği açık olan bir ilişkiydi. Onu neden gruba alıyoruz ve neden buna direkt ben ön ayak oluyorum? Solcu, sosyal şoven birçok grubun içinde ele

alınması gereken bir kişiye neden el atıyoruz veya o neden bize el atıyor? Hatta bizim grubumuzun üyeleri bile bu ilişkiye fazla akıl erdiremiyorlar. Hem Kürt isyanlarında bu kadar olumsuz rol oynamış bir aileyi, hem de fazla bu işlere gelmemesi gereken bir bireyi biz neden en öne almaya çalışıyoruz? Haklı olarak grubumuzun selameti açısından endişeler ve kuşku sürüp gidiyordu. Emekçi veya özellikle daha o zamandan bile proleter kökenli gençler diyebileceğimiz kişilerle bir grup oluşturuyoruz. Sınıf özünü dikkat etmemiz gerekirken, böyle bir ilişki dikkat çekici, grubun selameti açısından endişelere yol açıcı niteliktedir. Ama dikkat edilirse ilgimiz de gelişmiştir, kendisini gruba katalım diyoruz. İlgî duyuluyor; iyi birisi, solcu ve sosyalist, aslen Kürt, biraz bilinçli, kadın olarak da iyi bir örnek teşkil edebilir. Bu, psikolojik ve siyasal bir yaklaşım oluyor. Hatta acaba ajan olabilir mi veya bizi devlete ne kadar çekebilir diye düşündürücü bir konumu vardı. Ama burada anlaşılması gereken şey, aslında bir toplumsal gerçeklikten kaçma yerine, onun üzerine yürüme merakıdır. Bu tip, aile ve kişi itibarıyla Kürt olayı içinden geliyor. Ailesi, Kürt isyanlarında çok tehlikeli bir konumla karşımıza çıkıyor. Kendisi solcu ve sosyalist olduğunu söylüyor, hatta Kürd'üm de diyebiliyor. Mücadeleci bir kişilik, "Bu kimdir, bunu anlayalım" diyecektir. Benim tarzımın mücadeleci tarz olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Onu grup içine tam bir yoldaş adayı gibi değil, mücadele edilmesi gereken bir tip olarak çektığımız anlaşılıyor.

Basit Zaafların Buluşması Örgütsüzlüğe, Mücadelesizliğe ve Siyasetçisizliğe Götürür

Kürdistan'daki diyalektiğe göre gurubu oluşturmada hayli önemli olabilecek bir başlangıç yapıyor. Bizim grubun diğer üyelerine bıraksak kendisini kovacaklar. Fakat bizim yürüttüğümüz gibi hep mücadeleciliği esas alan birisi oldu mu, o kadar tehlikeli olmayacak veya sonucu mücadele belirleyecektir. Ankara ortamında solculuğun son derece etkili olduğu bir dönemde böyle bir grup oluşturuyoruz. Karşımızda da ailesi Kürt isyanlarında ileri derecede karşıt bir rol oynamış, ama kendini solcu ve hatta Kürt sanan birisi var. Buna ilgi duymazsak, siyasal uyanıklık içinde olduğumuz belirtilemez. Kaldı ki, bireyin kendisi de önderlik rolüne soyunmuştur. Aile önderlik bir ailedir, işbirlikçilik Kürdistan'da egemendir ve belki de o sınıftan olan birkaç aileden birisidir.

Fatma'nın solculuğu tercih etmesinin nedeni, o dönemde etkili olmanın yolunun solcu olmaktan geçmesidir. Solculuğa veya yeni gelişen Kürt sorununa bir yaklaşım geliştirmese, genç bir lider adayı olarak hiçbir yeri olmayacaktır. Dolayısıyla eski statülerini sürdürmek açısından Kürtlük ve solculukla ilgileniyor; en gelişkin grup hangisi diye gözetliyor. Biz istesek de istemesek de o kendini bize dayatacağı. Demek ki karşımızdakinde, Kürdistan'a dayatılmış olan işbirlikçiliğin egemenlik tutkusu ve kolay kolay öncülüğü bırakmama çok etkili bir özellik olarak mevcuttu. Bizim ise yeni bir sınıfsal temelde ve sosyalizm anlayışıyla sorunun üzerine gidişimiz vardır. Bu, karşı karşıya gelmemize, böylece grubun çok çelişkili bir tarzda oluşumuna neden oluyor. Böylece başından itibaren grup bünyesine büyük bir mücadele tohumunu ekmiş oluyoruz.

Benim birçok ilişkim de böyledir. Bu hemen hepiniz için mücadeleye giriş tarzıdır. Sınıf ayırımı yapmıyorum, hepinizi mücadeleye çağırıyorum. Fakat emeğin lehine, emeğin önderliğine nasıl yüklendiğimi de görüyorsunuz. Bunun doğru bir tarz olduğu anlaşılıyor. Bu nedenle parti içinde **mücadele** şarttır. Bu tarz **Mao**'da farklı geliştirdi, **Lenin**'de de vardı. Nitekim parti içi mücadele doğru verilmezse, reel sosyalizmde olduğu gibi, yetmiş yıl sonra da olsa yenilgiye götürür ve nitekim gitti. Çin'de de böyle oldu. Mücadele öncü örgüt içinde çok amansız .ir biçimde verilmez ve öncü ilişkiler içinde çok daha sağlam ve ustaca yürütülmezse, yetmiş yıl sonra da olsa bir devrim kaybedebilir. Bu nedenle ilk çıkışın en temel ilişkilerine bile en amansız bir mücadeleyi dayatıp başlatmamız mahirce bir yaklaşım oluyor.

Ben çok mahir biri değildim. Bu bir nevi alışkanlık veya bir yaklaşım tarzıdır. Ben bunun sonuçlarını kaldırabilir miydim? Aslında o kadar hazır da değildim. Ama bana göre, kendime güvenip kaldırabilirdim. Yani davranışlar daha da incelenirse, mücadelenin kapısını aralama, tarihte olup biteni örtbas etmek yerine açma, bir ilişkiye boyun eğmek yerine ona sahneyi açma isteğim önemlidir. Veya buna 'Buyur, nasılsın?' demek, yaparken de bunu dürüst ve iyi niyetli yapmak, "Solcu musun, o zaman solculuğun gereklerine buyur; Kürtçü müsün, Kürtçülüğün gereklerine buyur" deyip çok ciddi ve tutarlı, en ileri düzeyde ve bütün işin amaçlarına göre yaklaşmak yerindedir.

Bu temelde duygular da olabilir; duyguya da saygı ve candan bir ilgi gösterilir. Bu da eksik edilmiyor. Herhalde bu da mücadelenin önemli bir yanındır. Ama sizin ilişki tarzınıza baktığımda ve ilişkilerinizi çözümlendiğimde, ilişkilerinizin mücadele yönü, sınıfsal yönü, amaç yönü hiç yoktur; sadece ve sadece zayıf insanların buluşması var. Büyük ihtimalle burada kaybediyorsunuz. Mücadeleci tarzımızın çok yüksek boyutlu gelişmemesi, ilişkilere teslimiyetçi tarzda yaklaşmanızdan ileri geliyor. Partimiz içinde bu ilişkilerin neden yüksek değeri yoktur? Çünkü bunların yüksek mücadeleyle kazanılan ilişkiler olmadığı anlaşılıyor. Teslim olmuş, birbirinizi teslim almışsınız. Benim yaşadığım örnek bunu son derece çarpıcı açıklıyor. Çünkü bu ilişkiyle ulusal ve sınıfsal yönden, cinsi ve kültürel açıdan hesaplaşıyorum, hatta önderlik ölçüleri açısından hesaplaşıyorum. Bu, kendi başına belayı almak gibi bir durum oluyor.

Sizin kadın-erkek ilişkiniz ise, mutlak uyum arz ediyor. "Seni çok seviyorum; buluştuk, uyuştuk ve bir çift olup çıktık" diyorsunuz. Acaba öyle mi? Geliştirdiğiniz ilişki özgür bir temelde midir? Çünkü bu bir savaş için gereklidir. Sizin erkek egemenlikli yanlarınız kadar kadının da kölelik yanları birleşmiştir. Zaten bu birleşme tarzınız, partinin başına bela olan tarz oluyor. İçinde birçok kirliliği, köleliği, örgütsüzlüğü ve mücadelesizliği barındırıyor. Basit zaafların buluşması, cinselliğin basit tüketimi oluyor. Bu basit cinsellik tüketimi, basit zaaf buluşması örgütsüzlüğe, mücadelesizliğe ve siyasetçisizliğe götürüyor. Ordulaşmaya gelince de bitişe götürüyor. İlişkiyi böyle kurmuşsunuz, sonuçları da böyle oluyor.

Bazıları adeta birbirleri için partiye gelmişler. Kızlar ve erkekler PKK'ye sosyal, siyasal ve askeri amaçlar için değil, toplumda ve ailede sıkıştıkları için birbirlerini alıp geliyorlar. Biri gidince diğeri yaşayamıyor veya istediği bireysel ilişki olmayınca bunalıma giriyor ve yetenekleri yokmuş gibi davranıyor. Demek ki hata başlangıçta yapılmıştır. Benimki neden böyle olmadı? Benimki son derece çelişkili veya büyük mücadeleyi şart kılan bir ilişkidir. İçinde büyük bir mücadele, istihbarat ve ajanlık mücadelesi var. Kendisini siyasal lider sayıyor ve bir de önderlik uğruna bir mücadele yürütülüyor. Bu elbette farklı bir siyasal yapılanma, siyasal bir mücadele olacaktır. Kültürel olarak farklıdır, büyük bir kültürel mücadele olacaktır. Sosyal statüsü başlı başına bir sınıf mücadelesini gerektiriyor. Kadın olmanın da kendine göre dayattığı bazı ölçüler var, bu da cinsler arası büyük bir mücadeleyi getirir.

Bu konuda sizin gibi olmam için boyun eğmem halinde birçok yönden yenilmiş olacaktım. Basit bir cinselliğe ve duygusallığa uyum gücü kazandırmak için, erkek kıza kız da erkeğe boyun eğer. Bu sizin için mubahtır. Ama bu konuda kendimi biraz savunma gereği duymam büyük bir mücadeleye yol açtı. Sosyalizme göre ilişkiler, örgüt ölçüleri, propaganda tarzı, özgürlük ve eşitlik ölçüleri var. Ama o bunları uygulamıyor, çünkü Kürdistan önderliğine oynuyor. Erkek egemenliğinden daha fazla kadın düşkünlüğünü kullanarak, çok basit bir kadın oyununu oynayarak grup üzerinde hakimiyeti düşünüyor. Sonra açığa çıktı ki, Kürt erkeğinin derin zaafını yakalamış, çevremdeki çok değerli arkadaşlara bile o tarzda yaklaşmıştır. **Kemal Pir** bunu çok erkenden fark etmişti. Büyük ihtimalle hiç çalışmadan kadını özellikleriyle gurubu etkisi altına almak istiyordu. Sözüm ona yedi sekiz yaşlarındayken, feodal işbirlikçi ölçülere göre bir önder olarak yetiştirilmiştir. Sosyal statü tümüyle onu bir önder olmaya itiyor, bunun ise emekle hiçbir bağlantısı yoktur. Hem ulusal ihanet ve sosyal karşıtlık özellikleriyle, hem de kadını özellikleriyle oluşturduğu bir önderlik söz konusudur. Böylece gruba çok hazırlıklı ve planlı geliyor. Bizim ise bunun karşısında her bakımdan yetersiz bir durumumuz var. Sosyal yönden parçalanmışlık var, ciddi bir önderlik hazırlığı mevcut değildir; yine kadını fazla tanıma durumu yoktur. Bir erkeğin bile nasıl erkek olması gerektiği konusunda kuşkularım var, kendimi bir erkek olarak fazla ölçülü hazırlamış değilim. Sadece bazı genellemeler, bazı işlerin nasıl olması gerektiğine dair hislerim ve sezgilerim var.

Benim için önemli olan, çoğunuzun erken yaşta kendini kaptırdığı durumlara kendimi düşürtmememdi. Yani kolay anlaştık, uzlaştık karakterinde bir durum olmadı ve anlaşılmadık. Bazı arkadaşlarımız vuralım, atalım diyor. Bizim grubun bazı değerli üyeleri, erkenden en sert biçimde bir cezalandırmayı düşünüyorlar. Bu acaba doğru olabilir miydi? Daha sonra açığa çıktı ki, cezalandırmak veya grubun dışına atmak büyük bir ihtiyatsızlık olurdu. Kendisi neredeyse devleti temsil ediyor. Onunla aristokrasiyi, feodal işbirlikçiliği kontrol altına almışız. Başlangıçta bu kadar bilinçli olunmayabilir. O zaman sadece sezgiler vardı. Kadın özgürlüğünü kontrol altına almışız. Bu konuda kendimizi bıraksak, adeta erkenden düşmanın insafına terk etmiş olacağız. Zaten bu şu anda büyük bir olaydır. TC'yi zorlayan bir ilişki durumuna da dönüştürüldü. Devlet büyük ihtimalle 1976, '77 ve '78'de bu ilişki yoluyla bizi kontrol altına almaya çalışmıştı; biz de bunu biraz sezgisel, daha sonra bilinçli olarak değerlendirmeye çalıştık. Devleti ve işbirlikçi kesimleri bununla kontrol ettik. Yani prototiptir, ama anlamı böyledir. Özgür kadın olayını, önderlik çekişmesini, hatta önderlik olayını bununla açığa çıkartmak, bizi erkenden çok usta bir mücadele verme gereğine zorladı. Baştan savmacı yaklaşımlarla sorunu geçiştirmedik.

1978'de arkadaşların Fatma'yı tasfiye etme kararlılığı ortaya çıkıyor. O zaman ben de bir tavrın sahibiydim, hatta kaldığım evden bile kaçmıştım, ama yine de kendimi bu ilişkiye adeta mecbur hissediyordum. Bunun duygusal veya cinsel bir mecburiyet olduğunu sanmıyorum. İçimde "Sen bu ilişkiye muhtaçsın, şu anda bu ilişki sana gereklidir, bunu atamazsın" diyen bir his vardı. Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, siyasal bir tedbir olarak da bu ilişkiye tahammül ve mecburiyet çok etkilidir. Yani gerek Ankara'dan gerekse Diyarbakır'dan çıkış için bu ilişki bana gereklidi. Çok mecburum, bağıyım derken, kuşkularım da, mücadelem de çok açıktı.

Karşı taraf da boş durmuyor. Çünkü kendisi de büyük ihtimalle temsil ettiği tarihsel konumunu bizden daha iyi biliyor ve bizim de neyi kurtarmak istediğimizin farkındadır. Aslanın ağzından lokmayı kurtarıyoruz. Kürt sorunu kurtuluşa doğru götürülüyor ve büyük ihtimalle sorun onun denetimindedir. Dolayısıyla tahrik etmek ve erkenden sonuç almak için ne gerekiyorsa onu yapıyor. Kadınlığıyla oynuyor; varolan liderlik vasıflarını ve siyasal bilincini güçlü bir biçimde kullanıyor, çok ölçülü ve dengeli davranıyor. Bu konuda ölçüsü ve dengesi zayıf olan veya planlı olmayan biziz. Bizim amacımız, kendimizi dayatmamız farklıdır. O da kendine göre beni kontrol ederken, Kürdistan halkını, onun öncü örgütünü kontrol ettiğini düşünüyor ve bırakmak istemiyor. Ona göre biz günlük olarak gelişme kat ediyoruz. Bu nedenle bir haftalık, bir aylık yaşamım TC için ölümcül bir darbe oluyor. Bu biraz da onun sayesinde, ona rağmen, onunla savaşım içinde, karşılıklı bir çelişki içinde oluyor.

Devlet büyük bir ihtimalle, **Pilot (Necati Kaya)** denilen tiplerle de işin içindedir. O da bununla bağlantılıdır. Biri bir taraftan, öteki diğer taraftan kontrol altına alarak, 1978 yılını sonuçlandırmadan bizi bitirmeye çalışıyorlardı. Birbirimizle sıcak bir savaşım içine girmişiz. Hatırlıyorum, o zaman elinden bir bardak çay alınmıyordu. Temmuz sıcaklığında yaşam neredeyse dayanılmaz boyutlardaydı. Ama yine de bu ikili ilişkinin etkisi altında bir mücadeleyi yürütme zorunluluğu vardı.

İyi ki mücadeleyi verebilmişiz. Çünkü bu olmasaydı, acaba Türk Devletinın yöneliş tarzı nasıl olurdu? Daha sonra gazeteci **Cüneyt Arcayürek**, bu konuya ilişkin olarak, "Devletin en büyük gafı" diye yazdı. Pilot bizi amansız arıyordu; köye kadar gitmiş, nerede olduğumuzu sormuştu. Fatma da evin içinde adeta kabul edilemez, amansız bir yaşantıyı dayatıyordu. Sonradan devletin bunlara dayalı bir izlemeyi yeterli bulduğu açığa çıktı. Bu arada **Ecevit** de başbakandı. Daha çok izlemeyle yetinme, büyük ihtimalle bir kuraldır. Tabii bunu kontrgerilla daha sonra Ecevit'e ağır ödetti. Çünkü benim o tarz idare edilmemin yetmediğini ve bunun da Ecevit'ten kaynaklandığını biliyorlardı. Kaldı ki Ecevit de bilmez, çünkü o zamana kadar PKK'nin adı bile yoktu. Ecevit nereden bilsin? Diğer solcular veya Kürtçüler çok daha etkiliydi. Onlara da dayatılan şey izleme ve dergilerdeki görüş sahiplerini yakalayıp mahkemeye alma tarzındaydı. Bizim için de onu uygulayacaklardı. Yani burada da "Ecevit bilmeden ona yardımcı oldu" demeye getiriyorlar. Sorun bu değildir. O koşullarda onların daha fazlasını yapması mümkün değildi. Ama yine de çok önemlidir, çünkü bizim çıkışımız, herhangi bir çıkış değildi, son derece tehlikeliydi, bunu o zaman da fark ediyorlardı; ama son derece zavallı da gözüküyordu. Bizi mutlak denetimlerinde sayıyorlardı.

Biz daha sonra Ankara'dan ve hatta Diyarbakır'dan çıkıncaya kadar bilinçli bir tarzda bu atmosferden kendimizi kurtarma gereğini duymadık. Bunun devleti büyük bir yanlışlığı içine ittiği ve taktiğin tuttuğu ortaya çıkıyor. Bu çok önemli bir taktikti. O zamana kadar ben de maaş almıştım, onlar zaten devletten alıyorlardı ve biz o parayla grubu yürütüyorduk. Onlar kendilerince beni izliyorlardı, ben ise onları kullanarak birçok ilişkiyi yürütüyordum. Onlar beni mal gibi ellerinde tuttıklarını sanıyorlardı. "Elimizde, devletin adamı her an yanında, istediğimiz an getirebilirler" düşüncesindeydiler. Beni 1978 kışının sonunda Ankara'da bekliyorlardı. Bütün verdiğim izlenimler, bizim Ankara'ya döneceğimiz yönündeydi. Hatta Diyarbakır'da ev tutulmuştu, evin öteberisi bile alınmıyordu, biz de rıza gösterdik. Raporlar böyle gidince, farklı bir plan gelişmeyecekti. Benim aniden ve gizli bir biçimde, önce Pilot'a ve sonra o bayana haber vermeden Ortadoğu'ya çıkışım, bir nevi devletin büyük boşa çıkarılışı oldu.

Bunu bu kadar açık yapmıyorum. Şimdi bunu açıkça izah ederken ne bu kadar bilinçliydim, ne de bunu açıklayabilecek durumdaydım. Biz de izliyorduk. O seni kullanmaya çalışırken, sen de kullanacaksın. O ne kadar kuralları zorluyorsa, sen de kuralları zorlayacaksın. İyi niyet ve doğru yaklaşımlar sendedir; ama karşı taraf zorluyorsa, sen de ona göre zorlayacaksın. Teslim

olmak yoktur. Eski Kürt tarzına göre, “Bu kadın niye böyle?” deyip bitirmek yoktur. Arkadaşlar bile kuşkuluydu, **Tekoşin** adında bir grup “Niye Pilot’u vurmuyorlar?” diye soruyor. Oysa Pilot’u vursak, devleti uyandıracamız. Bu yüzden de epey muhalefet geliştirilmek istendi. Son derece dürtüst bir ilişkiyle yola çıkıyorum. Başlangıçta ajandır, kullanacağım diye değil, yoldaş olabilirler diye yaklaşıyorum; fakat ihtiyatı elden bırakmıyorum. En yakınlarım da olsalar öyleyim. Bu önemlidir.

Sizin için dikkat çekici olabilecek bir noktayı daha belirtmeliyim: Bayanın dikkat çekici yönleri var, erkekleri oldukça etkiliyor. Kürt erkeğinin de kadın konusunda ne kadar zayıf olduğunu biliyorum. Düşünce üretme ve grubun oluşturulması benim sorumluluğum altındadır; fakat bayan adeta gizli bir el biçiminde grubu alt üst ediyor. Özellikle kadın olarak etkileyici yönünü kullanarak bunu yapıyor. Ben hiç bir kıza evlen veya evlenme diye dayatmada bulunmam. Sözlü ve benzeri kavramlara da değer vermem ve anlamlı da bulmam. Ama o zaman tersini yaptım; tedbir tedbirdir deyip bu bayana, grubumuzun içinde iyi bulduğum bir kişiyle sözleşsen daha iyidir dedim. Aslında bu çok isabetli bir söylemdir; benim yaptığım isabetli işlerden birisi oluyor. Bu ben de olabilirim, hatta başka bir arkadaş da olabilir dedim. Karşı taraf aslında tutumumu izliyordu. Ben bu lafları boşuna söylemem ve oldukça da ilgi duyuyorum. Bunları söylerken, tam bir taktik yapıyor havasında değilim. Bu da bana göre bir çözümdür. O, ilişkiyle grubun inisiyatifini ele geçireceğini düşünüyor. İlişki kurduğu erkek arkadaş, grubun önde gelen veya iyi birisi olabilecek bir üyesiydi, en azından buna adaydı. Onu seçerken, büyük ihtimalle onunla işleri ilerletebileceğini düşünüyor. Bu anlayış bu kişide var, bununla grubun inisiyatifini ele geçirecek ve beni dışlayıp istediği sonucu o zamandan alacaktır. Ama sonra bir baktı ki, karşıdakinin fazla şansı, hatta hiç şansı yoktur, tekrar benim teklifime yöneldi.

O aileyle ilişkiyi hatırlıyorum. Nasıl başardım diyordum. Oysa çok zordu, ama denedim, cesaretle adım attım, eve girdim. Kürdistan ölçülerine göre son derece iyi döşenmiş, hatta çok klasik bir evdi. Nasıl cesaret ettiğime ve kendimi nasıl uyarladığıma ben bile şaşıyorum. O da hayli kuşkuluydu. “Acaba bu gerçekten yüksek bir aşkın sonucu mu, yoksa bu tavrın içinde siyasal bir amacı mı var?” diye düşünüyordu. Tabii bunu bilmemesi mümkün değildi; ama onun da buna ihtiyacı vardı. Kendi siyasal amacı vardı ve kadınlığını -kadınlığına dayanma en büyük silahlarından birisi oluyor- kullanarak sonuç almak istiyordu. Bu onun açısından da kendi içinde yürüttüğü uzun bir tartışma gerçeği oluyor. Çünkü davranışları bütünüyle böyle gösteriyor. Eğer yüksek bir aşkın veya ilginin sonucu ilişki geliştiren biri olsaydım, beni esir alacaktı. O da çoğunuzun girdiği duruma benzer bir duruma girmemi bekliyordu. Fatma, “Siyasal önderliği ben daha iyi yapabilirim” hesabıyla yaklaşıyor, ama benim de siyasal önderlikten vazgeçmediğimi görüyordu.

Bu durumda normal bir ilişki asla gelişmez, bir çekişme sürüp gider. Mücadelenin sürüp gitmesi ve gittikçe kızışması kaçınılmazdır. Çünkü amaçlar çok farklıdır. Aslında bayanın kendisi böyle bir ilişkiye yanaşmayacak, ama son derece etkiliyor ve daha sonra da buna devam etti. Kadınlığını bir silah olarak kullanma işini büyük ihtimalle bilinçli yapıyordu. Düşkün bir kadın olduğu için değil, Kürt erkeğindeki zayıflığı derinden bildiği için kadınlığını bir silah olarak kullanıyordu. Bunu değerlendirmelerde dile getiriyordu veya ben buna tanıklım; erkekleri en ufak bir yaklaşım tarzıyla kontrol altına alıyordu. Daha sonra, 1986’ya kadar tek bir kıza nefes aldirmama; gerek kendisinin bizzat yönelimleriyle, gerek kullandığı bazı kızlarla çevremizdeki tüm erkek arkadaşları kontrol altına alma işini çok başarıyla yürüttü. Aslında bu konu da anlaşılmaya değerdir. Amansız bir biçimde grubun üzerinde duruyor. Öne çıkmak isteyen herhangi bir bayanı nefessiz bıraktığı gibi, kendine bağlıyor ya da öldürme dahil cezalandırıyor. Bir erkeği ya tam grup dışına atıyor ya da kendine bağlıyor. Kadın-erkek ilişkisini de tamamen bu temelde kullanıyor.

Benim açımdan bunun çok riskli bir olay olduğu başlangıçtan bellidir. Bir tedbir almışım. Serbest hareket ederse, bütünüyle allak bullak edecek. Kurallara bağlamak istiyorum, onu da tanımadığı ortaya çıkıyor. Ben de ilişkiye muhtacım. Çünkü Ankara’dan ve Diyarbakır’dan çıkış yapmak o kadar kolay değildir veya sizin yaptığınız gibi olmuyor. Devlet daha 1975’te, bizim Kürt Ordusunu kurduğumuz biçiminde bir bilgi almıştı veya o tarzda bir yaklaşımı vardı. 1975’te, 1976’da devleti bu konuda etkisizleştiremezsem, hangi eylemle grubumu sağlam çıkartacağım? **Mahir Çayan** örgütü kurdu ama iki ay yaşayamadı. TİKKO kuruldu, hakeza öyle oldu. En değme ihtilalcı örgütün bile ömrü birkaç ayı geçmiyordu. Benim de Kürt Ordusu adına yapabileceğim çalışma belki bir hafta bile yaşayamazdı. Gizli partiler kuruluyor, iki ay sonra açığa çıkıyordu. **Mustafa Suphi** parti kurdu; geldi, yarı yolda denize gömüldü. **Deniz** ve arkadaşları daha ordu olmadan darağacına gittiler. **Kaypakkaya** Dersim’e ilk eyleme geldi, karga tumba gitti. Yani TC’ye karşı tek bir başaran örgüt örneği yoktu. **Şeyh Sait**’i daha isyan etmeden kontrol altına aldılar. Yine **Seyit Rıza**’yı kandırıp darağacına götürdüler. Bunların hepsine adım bile atırmadılar. Kürt aydınları, Kürt sözcüğünü bile söylemeden etkisizleştirildiler. KDP kuruluyor; on gün geçmeden **Faik Bucak** provokasyonla, hem de aşiret kavgası süsü verilerek imha ettiriliyor. KDP, 1970’lerden itibaren bir ajan örgüt olarak işlev görüyor; biz ortaya çıktuktan sonra da bize KUK biçiminde dayatılıyor.

Sosyal şoven Türk Solu daha sonra Kürt meselesinin çarpıtılmasında mutlak anlamda kullanıldı. TKP’den en solcuyum diyenine kadar böyle kullanıldı. TC egemenleri sol içinde bunu yaptıklarına göre başka yerde de yapacaklardı. Jandarmasını, polisini ve istihbaratını bir yana bırakalım, bir sızma birimi bile en değme örgütü bitiriyor; bu mutlak anlamda böyledir ve bize de uygulanıyor. Nitekim biri kadın, biri erkek yoluyla iki sızma yapıyor. 1975’ten itibaren sızıyorlar, bol para ve güçlü adamlarla beni aralarına almışlar. Burada da çapı genişletilebilecek bir yaklaşım tarzımız var. Pilot ısrarla bizi eyleme sevk ediyordu. Çok para getirecek birkaç eylem önerisi vardı. O zaman bunun ajan olduğu sonucuna varmamıştık. Ama ben uygun değil, gitme, kalsın dedim. Eylem amacıyla para getirme önerisine karşı çıktık. Kadın ise benim için özel ilişkiyle bağlanmış diye düşünüyordu.

Devlet günlük rapor alıyor, bunlar benim için kucağımızda diye rapor gönderiyorlar. Kendimi devlete dört dörtlük bağlamış oluyorum. **Uğur Mumcu**’nun dile getirmek istediği olay buydu. Mumcu “APO’yu MİT mi besledi?” diye soruyordu. MİT bizi böyle besledi veya biz kendimizi MİT’e böyle beslettirdik. Güvenliğimizi sağlattırdık, paralarıyla grubu finanse ettirdik, evlerinde toplantı yaptırıldı ve entelektüel gücünü de biraz kullandık. Bazı ilişkilere uzandık ve zamanında sıyrıldık. Bunu da sizin yaptığınız gibi tahrike gelerek değil, yöntemine göre yaptık. Çoğunuzun bunların kucağında imhayı yaşadığı biliniyor. Vuracak mısın, beraber mi yürüyeceksin? Bu büyük bir olaydır, büyük bir sorundur, herkesin kolay yürüteceği bir tarz değildir. Kürdistan’da her ilişki biraz böyledir. Bunu açıklamamın nedeni, her ilişkinin bizi benzer özelliklerle karşı karşıya getirdiğini size anlatmak içindir. Ben bir film senaryosu düzenlettirmedim; yaşamımızın gerçeği budur. İçinde duygu, özel ilişki, sosyalizm ve

sizin sandığınız her şey var. Ama diğer yandan benim yaptığım değişik bir şey de var: O da sizin yaptığınızdan çok değişik yaklaşmamdır.

İzin versem en iyi arkadaşlarım eylem yapacaklar. Zaten Pilot, “Emret, ben üçüncü kattan atlayayım” diyor. Eğitilmiş birisidir. “Beni Kürt olduğum için pilotluktan attılar” diyor. Kadın da ekonomik, sosyal ve siyasal olarak farklıdır, hatta entelektüel ve kadın olarak da mutlaka etkilenilecek bir kişidir. Böyle birleri grubu mutlaka denetim altına alabilir. Savaşın bu olduğunu belirtmek istiyorum.

Bunu genelleştirirsek, bu ne anlama geliyor? Kürdistan’daki işbirlikçi sınıf ve ajan yapı halkı nasıl kısıvrak bağlayıp nefes aldirmiyorsa, bizim grubumuzun şahsında da kısıvrak bağlama amaçlanıyor. Bütün Türk sol gruplarını zaten bağlayıp bitirdiler. Kürt grupları zaten ajanlaştırılıyor. Yeni çıkan gurubu da onlar gibi yapmak istiyorlar. Burada değişik olan, bu durumdan kendini sıyrın yalnızca benim. Ben büyüklüğümü veya başarıyı bu tarz yaklaşımına, Kürt insanıyla ilişki kurma tarzıma borçluyum. Kadınla ve erkekle ilişki kurmuşum, idare etme durumum var ve idare ediş tarzım başarıyı getirmiştir. Grubun diğer elemanlarına bıraksam, bayanı da erkeği de yirmi dört saat bile sağlam bırakmayacaklar. Bunlarla birkaç yılı nasıl geçirdiğim üzerinde durulmaya değer bir konudur. Büyük bir ilişki ustalığıyla yürüttüm. Pilot’a öyle bir şey veriyorum ve üstüne de öyle bir yaklaşım sunuyorlar ki, tutuk diye düşünüyorlar. Bu benim tuhaf bir özelliğimdir. Bir çocuk bile beni kontrol edeceğini, hatta kullanacağını sanır. Bu büyük bir esneklik meselesidir. Beni kullanabilirsin, ama benim de kendimi dayatma tarzım, ilişki tarzım var. Kim kimi kullanır? Benim amaçlarım, tecrübelerim ve tarzım var, onun da var. “PKK ha bitti, ha bitecek” iddiasında olanlar vardı. Ama aldandılar. Halen de içte ve dışta beni kullanmak isteyen birçok adam var. Karasevda, kardeşlik, yarenlik adı altında kimler beni kullanmak istemiyor ki!

Son tahlilde bu ilişkiden çarpıcı sonuçlar çıkarılmıştır. Belki psikolojik olarak büyük bir gerginlik altına alındık, belki de kadın-erkek ilişkisinde hiçbir biçimde yaşanılmayacak ve kabul edilemeyecek bir statüyü büyük bir sabırla yaşadık, ama Kürdistan’da mutlak yararlanılması gereken bir ilişki tarzını da ortaya çıkardık veya onunla atlatılması gereken bir süreci atlattık. Kürt için başka türlü bir çıkış yapılırdı mıydı? Bunu tartışabilirsiniz. Başka türlü grubu Ankara’dan ve Diyarbakır’dan sağ çıkarmak mümkün değildi. Mümkün olmadığı da kanıtlarıyla ortadadır. Bu anlamda ilk defa bir başarı oluyor. Yalnız grup kurtarılmıyor, sosyal olarak emekçilerin önderliği de kurtarılıyor. Bu da sıradan bir olay değildir.

Kendi Gerçeğinde Kadın Özgürlüğünü Yakalamaya Çalışıyorum

Kadın özgürlüğünü boğan, kadın-erkek ilişkilerindeki özgürlüğü çok tehlikeli bir biçimde saptıran, erkeği de kadını da imha etmekten asla vazgeçmeyen bir yaklaşımın aşılması var. Erkek dakikada bitiyor, kadın da bu tarz bir plandan başka bir şey düşünmüyor. Beş on kız vardı, bütün işleri güçleri bazı erkekleri elde etmekte. Bazı erkekler de vardı, ilişkiden anladıkları düşkünlükten öteye bir şey değildi. Siz olsaydınız kavga ederdiniz. Ama ben bununla nasıl idare ettim? Aslında bu büyük bir meseledir. Bunu insan ancak romanla izah edebilir.

Nasıl erkekseniz öyle erkek olun, nasıl kadınsanız öyle kadın olun. Kendi deneyimim de var. Çoğu da onu taklit etmeye ve kullanmaya çalışıyor, karşımdaki de bu ilişkiyi müthiş kullanıyor. Bunun yaratacağı psikolojik gerginlik her dakikada bir cinayet işlemeye yeterlidir. Sizin neden ham olduğunuz, neden ilişkilerde çok zayıf kaldığınız şimdi daha iyi anlaşılıyor. Ben diğer konularda da böyleyim; bir işle uğraştım mı sonuna kadar uğraşırım. Devletle uğraşınca sonuna kadar uğraşıyorum. Bu ilişkide de öyledir. Kadında neyin olup olmadığını öğrenmek için sonuna kadar uğraştım. Bu, önemli bir öğrenme metodu oluyor. Bir şeyi yarım bırakmak yoktur. Ne var ne yok diye tam anlayınca kadar peşine düşerim. Bunu yaparken sizin gibi yapmıyorum, kaş göz çıkarmıyorum, kolay sevdalanmıyorum. Yüreğim var, ama beynim daha fazla süreci kavrama peşindedir. Bireycilik yapmıyorum. Bu sürecin belki her anının bir cinayetle sonuçlanması gerekirken, grubun olumsuz etkilenmemesi için tek bir söz söylemedim, kendimi bir gün bile sıkmadım. “Benim özel ilişkim var, bu özel ilişki beni bunalıyor, grup bana yardımcı ol” demedim. Sizin ilişkilerinizin sonuçları ise her gün bunalım biçiminde partiye patlıyor. Süreci ve hatta Kürdistan tarihini bu süreçten güçlü çıkarmak için tek bir sızıntıya bile yer verdimeneyeceğim.

Siz ilişkinizle partimizin başına bela getirmişsiniz, üstelik her gün bunalım teorileri dayatıyorsunuz. Benden hak ve ilişki talebinde bulunuyorsunuz. Buna sadece gülmünür. Bu konuda size boyun eğecek veya sizin partiyi uğraştırmanıza fırsat verecek biri var mı? İlişkiyi nasıl kullanıyor, ilişkiyi nasıl sonuçlandırıyor? Bütün bunları amansız bir biçimde yaşamışken, sizin birçok şeyi bitirici, düşürücü ve özden koparıcı yaklaşımlarınıza alet olmam mümkün değildir. Bunun sonuçlarını daha da tartışabiliriz. PKK’de ilişki var, kimse kimseyle ilişki kurmasın denilmiyor, ama ilişkilerin sonuçlarını düşünceksiniz. “Dayanamadım, cinsellik tutkularım vardı” demeyeceksiniz. Ben nasıl on yıl dayandım? Benim olağanüstü olduğumu söylemeyeceksiniz. Burası Kürdistan’dır, bu ilişki Kürt kördüğüm ilişkisidir, burada “Dayanamadım, edemedim” lafları olmaz. Birçok kadın ve erkek gelmiş, bunlar öyle ilişki kuruyorlar ki insanı çatlatıyorlar. Bin bir emekle ulaştığımız ilişki seviyesini ne hale getiriyorlar? Kız nasıl yaklaşıyor, erkek nasıl yaklaşıyor? İlişkilere büyük saygımın olduğu biliniyor. En tehlikeli ajanlık ilişkilerine bile tahammül gücüm olduktan sonra, sizlere de tahammül gücüm olur. Ne olduğumuzu anlamak için bu kişilere ve Türkiye devletine sorun.

Bu halinizle Kürdistan’ı ve PKK’yi bir yana bırakalım, orduyu nasıl kurtaracaksınız? Basit alışkanlıklardan, bir sigaradan bile vazgeçmiyorsunuz. Bir kadın-erkek ilişkiniz olmuş, o bile sizin için darboğazdır. Kürdistan açısından büyük savaşçılığa nasıl yol açacaksınız? Yiğitlik nerede kaldı? Kadın diyorsunuz, kadınla ilgilendik, böyle çıktı. Ben hala Fatma’nın çok planlı ve sicilli bir ajan olduğunu belirtmiyorum. Belki öyle bir ajan da değildir, ama gerçeklik de budur. Kadın objektif ajan gibidir, erkek zaten daha da beterin beteri bir durumdadır. İlişkiyle nereye varacağız? İlişki kurmayın demiyorum. Gerçek aşkın yolunu açmak da dahil, bütün kurtuluş yollarını açıyorum ve hatta alkışlarım. “Ben de bir delikanlıyım, sevmesini biliyorum” diyorsunuz. Ama ben, en sevdiğim kız bile olsa, şunu dayatıyorum: Sevginin kanunları var, sevgi yolu şuradan geçer diyorum. Acaba onun gereklerine ulaşılabilir mi? Sevdiğinden ayrıldı diye bunalımda olmayan arkadaş yoktur. Ben de öyle yapsam, aşktan ve duygudan eser kalır mı? Kürt aşkı, Kürt çözümü diye bir şey söz konusu olabilir mi? Size göre her şey baba usulüdür; öyle de, böyle de olur. Bazı şeyler var ki olmuyor. Ben de aşkı denedim, sonuçlarını gördünüz. Az çok her ilişki böyledir. “Senin yaşadığın bir istisnadır” demeyin. Bu genel bir durumdur. Her ilişki biraz böyle çözümlenmelidir. Belki aynı benim yaptığım gibi yapamazsınız, ben sorunu ulusal düzeyde çözüyorum, ama siz de asgari bir düzeyde çözümlenmelisiniz.

Örneğin, Mardin’de parti yaşamı felç edilmiştir. Hiçbir iş yapılmıyor ve neredeyse düşmanın kontrolüne girilmiştir. Oranın sorumlusu düşmana kaçtı. Öldürseniz bile diğerlerini de o yaşamdan koparamıyorsunuz. Bunların hepsi ilişki adına yaşandı. Yüzlerce şehit, yurtsever halk ve kitle desteği birkaç ilişkiye kurban edildi. Aşk ilişkisi, kadın-erkek ilişkisi dedikleri bu mu? Koordinatörden tutalım hepsinin yaşadığı buna benzer bir durumdur. Ama bu tarz Kürdistan’da olur mu? Mardin veya Kürdistan erkeğinin ölçülerine göre artık bu kaçınılmaz bir durumdur. Ama bunun sonucunda parti bitti! Orada bin bir emekle zafer kazanmış bir kitle var; serhildan gerçekleşmiş, savaşçı patlaması var. Buna rağmen bu ilişki partiyi bitirişe götürüyor. Sadece siyasal açıdan değil, ahlâki ve cinsi açıdan bile buna nasıl tenezzül ediyorlar? Kaldı ki tehlike var, düşman zaten bazılarını sığınakta vuruyor. Kendinizi nasıl böyle sığınağa attınız, bunun ne gereği vardı? Benim yaşadıklarım, sığınak değil çok lüks yerlerde de olsa, cehennem ateşi gibidir. Ama onlar sığınakta cinsel ilişki veya duygularını tatmin etme imkânını arıyor, cinsellik güdülerini böyle tatmin etmeye çalışıyorlar. Bunun çok yanlış bir tarz olacağı açıktır.

Önderlik geçeceğini ortaya koyduk. Herkes benim gibi yapsın demiyorum; ama yurtdışında da, yurtiçinde de herhangi dürüst bir erkek veya kadının böyle bir ilişkiyi düşünemeyeceğini bilmesi gerekiyor. Çok dürüst de olsalar, onların önünde özgürlük görevleri, örgütsel görevler, savaş görevleri var. Kadro iseler, koordinatör gibi bir örgüt temsilciliği konumunu yaşıyorlarsa, ne kadının ne de erkeğin başını kaşıyacağı vakti yoktur. Bütün örgütsel görevleri bir yana bırakıyor, her gün operasyonda olan düşmanı görmezlikten geliyor, arkadaşlarını yem gibi düşmanın önüne atıyor, kendisi de emniyetli yerde ilişkiyle yaşıyor. Tabii daha sonra kendisi de bitiyor. İşte onursuz bir ilişki ve vahim sonuçları! Bundan ne anladınız? “Dayanamadım, birbirimize alışmışız” demek köleliktir, düşkünlüktür.

Halen bir erkek olarak kendi gerçeğimde kadının özgürlük düzeyini yakalamaya çalışıyorum. Özgürlük düzeyinin yanında örgütsel düzeyle, siyasal düzeyle, ordulaşma düzeyiyle, hatta estetik düzeyle kadın hayranlığını geliştirmeye çalışıyorum. Yani çok yoğunum. Yine de bizimkilerin yaptığını bir an bile yaklaşabilir miyim? Bu kadar etkim ve gücüm var, istesem sultan gibi yaşayabilirim, ama bunu fazla anlamlı bulmuyorum. Sizden çekindiğim için böyle davranmıyorum. **Napoleon** örneğini de onun için verdim. Eğer mücadele anlayışına göre uygun bulsaydım öyle de yapardım, **Hz. Muhammed** gibi de yapardım. Ama gerçekçi olmak zorundayım. Kendime göre bir tarz yürütüyorum. Ben de bir ilişki kurdum, bu ilişkinin sonuçlarını görüyorsunuz. Binlerce kız mücadeleye geliyor, kadınla ilişkiyi sürdürüyoruz. Bu da bir tarzdır. 1993’te kadın özgürlüğü ve ordulaşması üzerine çözümlene yaptım. Halen ilişki nasıl olmalı sorusunu soruyorum. Hatta **nasıl yaşamalı?** sorusuna teorik ve siyasal bütün boyutlarıyla açıklık getirmeye çalışıyorum. Daha bitmiş değil ve halen anlatıyorum.

Doğru olan nedir, yanlış olan nedir; güzel olan nedir, çirkin olan nedir; kabul edilmesi gereken ilişki biçimi nedir, reddedilmesi gereken biçim nedir? Ben sizin gibi kestirip atamam. Bazı arkadaşlarımızın yaptığı gibi inkâr da etmiyorum. Bu kadar kadın yoğunluklu çalışma çok az partinin içinde gerçekleşmiştir. Cinsel tatmin için ilişki geliştirmek alçaklıktır. Ben bunu yapamıyorum. Kıza “Tarihi imkândır, işte sana bu kadar özgürleşme imkânı”; erkeğe “İşte sana da bu kadar vatana, savaşa ve partiye bağlılık; uğraşın, elinizden başka ne gelebilir ki!” diyoruz. Onlar ise yok diyorlar. Birileri “Bunlar burada bu kadar birikmiş, yirmi dört saatte hepsini nişanlayıp gül gibi geçindirtelim” deyip çözümünü böyle dayatıyordu. Bu, çözüm olabilir mi? Zaten öyle yapsak, o dağlarda bazılarının istediği tarza bir gün bile müsaade etsek, düşman hepsini vururken birisi gözünü kaldırıp yukarıya bakmaz. Hala bazıları örgütten intikam alırcasına özel ilişkileriyle uğraştırıyorlar. Bunlar örgütü çok zayıflattıkları için değil, çok alçak oldukları için intikam peşindeyim. Yani bunlar örgüte biraz saygılı olsalardı, birbirlerine böyle yaparlardı mıydı?

Birbirinize göstereceğiniz ilginin yüzde birini neden iki arkadaş için göstermiyorsunuz? Ben amansız eğitimle uğraşıyor ve halkı örgütleyorum; siz sözde ilgi duyduğunuz tipe gösterdiğiniz ilginin ve konuşmanın yüzde birini neden en önemli örgüt toplantısına göstermiyorsunuz? Neden halka veya başka bir kadına, başka bir erkeğe ilgi göstermiyorsunuz? Neden ikiyüzlülüğü geliştiriyorsunuz? Üzerine gittiğimiz olay işte budur. Çok büyük bir hakaret var. İlişkiyi bile yaşatmak için örgüt gereklidir. Örgütün propaganda bağlantılarına dikkat etseniz, bir şeyler kurtarılır; ama yapmıyorsunuz, örgüt bitiyor. Ufak bir tedbir olsa, grup kurtarılacak; ama onu imhaya terk ediyor, ilişkiyi kurtaracak ve aşkı yaşayacak diye en büyük namussuzluğu yaşıyor. Bu nasıl duygudur ki, bu kadar gözü kara yapıyor, bu kadar görev dışı bırakıyor?

Siz partiye siyasal ve örgütsel temellerde ilişki kurduunuz, bunun sözünü verdiniz. Biraz samimi ve açık olalım. Öncelik bu ilişkilere. PKK bağlılığını ve örgüt ilişkisini kabul etmek çok önemlidir. Bu, özel ilişkim varsa onu ikinci plana atmışım anlamına gelir. Ordu yaşamına ve gerillaya ilgi duyuyorsanız, askeri yaşamın bütün hususlarına bağlı olmayı kabul etmişsiniz demektir. Bunları bir tarafa itip kadın-erkek ilişkilerinde çözüm istiyorsunuz. Bu kolay olsaydı ben yapardım. Benim kadar duygulu kimse var mı? Yedi yaşından beri bu konuda arayış içindeyim. Bu kadar tecrübesi olan, sizin yaptığınızı sandığınız şeyleri yapmazlık edebilir mi veya daha doğru sonuç alıcı yaklaşımlar olsa geliştirmezlik edebilir mi? Bu işin kanunu biraz böyledir. Kendimi de, sizleri de müthiş zorluyor, bir adım ilerletmenin böyle sağlanacağını düşünüyorum. Kaldı ki, hazır ilişki zaten yoktur. Yüz yüze, göz göze geldiler, birbirlerini aldılar. Peki, objektif veya subjektif ajan çıkmayacağı ne malûm? Zaten devlet, sınıflar ve aileler bu temelde yaklaşım sergiliyor, neredeyse her ilişki bir ajan ilişkisi gibi ele alınıyor. Şu anda en özgürüm diyen kızın veya erkeğin bile yaklaşımı köleleştirici değil mi? Yan yana geldiniz mi bu ikiyüzlülüğü nasıl yapıyorsunuz? Bu aldatma değil de nedir? Kendini aldatan, acaba partiyi ve savaşı da aldatmıyor mu? Bu soruları kendinize gerçekçi sormazsanız, en büyük aşkınız da olsa kaç para eder? Açık ki örgüt ölçülerine, siyasal ölçülere uyma yoktur. Aştan anlamazsınız, güdülerle yaşamak istiyorsunuz. Güdülerin yaşama ve savaşa kabiliyeti var mı?

Bu konuları daha fazla açmak mümkün, ama siz anlayabilecek misiniz? Anlamak, sadece bildim, söyledim demek değil, ruhunuza ve bilincinize işleyebilmek, hayatta bazı temel davranış kalıplarına ve gücüne dönüştürmeyi sağlayabilmektir. Bunu yapabilecek misiniz? Acaba bu temelde ilişki çözümlenmelerine kendinizi verebilecek misiniz? “Senin yaptığın zordur” diyorsunuz. Bu zoru ben icat etmedim; düşmanın, kadının ve sosyal sınıfların durumu ve ulusal gerçeklik böyledir. Ben de önce bu kadar zor olduğumu bilmiyordum. Ama baktım ki, bunlar objektif tarihi birer veridir. Bu inkâr edilemez. Bizim köylüler inkâr ediyor, hepsi “Benim bildiğim, benim yaşadığım” diyor. Gerçekten yaşıyorlar mı, bir şey biliyorlar mı? Saygı duyulur bir aile yaşamı var mı? Bunları yaşamak zor diyorsunuz. Zor işin tabiatında var; kolay ilişki olmuyor. Ben de kolay ilişkiyi denedim; eğitilmiş, aydın, solcu, Kürtçü bir kız, kim bilir birbirimize nasıl yardımcı olacağız, ne kadar güç vereceğiz diyordum. Fakat böyle çıkmadı. Kızları küçümsediğim için bunları belirtmiyorum. Güçlü yönleri olanlar da var. Ama en değme bir kızla geliştireceğim

ilişki deneyimi, duygusal anlamda da olsa, ikinci gün öyle siyasal sonuçlara yol açar ki, farkında olmayarak tam bir baş belası olur.

Bu konuda neden bazı doğruları ve ölçüleri geliştirmek istiyorum? Örneğin, biri yöneticinin yanına gidiyor, hafif duygusal bir ilişki ardından yöneticiyle zayıf bir ikili oluşturuyor ve böylece elden gidiyor. Bu tarz ilişkiye nasıl onay vereyim? Yüksek özgürlük tutkuları şurada kalsın, kadın zayıftır, kendini kurtarmak istiyor, bunu da erkeğin yönetim gücüyle yapıyor. Erkek sıkışıyor, kadının zayıflığını da görüyor, kadını hakimiyetine alarak kendini tatmin etmeyle karşılık veriyor. Bütün bunlar PKK'deki özgürlük gerçeğini inkâr etmez; ona çok tehlikeli, hiç hakkı ve yeri olmadığı halde kaybettirecek olan bir ilişkiyi dayatmadır. Siz bunların tahlilini de bu kadar ince eleyip sık dokuma tarzında yapmıyorsunuz. Buna belki gerek de duymazsınız, ama iyi bir incelemeci bunun ne kadar vahim sonuçlara götüreceğini ortaya çıkarır.

Size aşkı yaşamayın diyen yoktur, aşkı yaşayın, ama aşkın kanunları ve kuralları var. Kürt olayında çözümün, sevginin ve aşkın yolu nasıl olabilir? Bunun bilimsel ölçülerini vermeye çalıştım, ama çok zor diyerek işin kolayına kaçtınız. Kolayına kaçıyorsunuz ve o zaman namus elden gidiyor. Bazılarının yaptığı gibi yasaklayalım dersiniz, o zaman da kitle elden gidiyor. Kadın elden gittikten sonra toplum fazla ayakta kalmaz. Doğrusunu yapalım diyoruz, ona da fazla gelmiyorsunuz, zordur diyorsunuz. Zor olan devrimdir. Zor, her devrimin ebesidir, başka türlü devrimci doğurtamazsınız. Umarım biraz anlamaya çalışıyorsunuz. Bu konuda son derece özgün yaklaştığımız açıktır. İlişkileri yasaklamalarla çözmediğimiz gibi, düşümelere karşı da çok büyük bir dikkat içinde olduk. Tartışma özgürlüğü sonuna kadar olmalıdır, fakat gerçeklerimizle oynamak Cengiz Han'ın kanunlarıyla oynamak kadar tehlikelidir. İçimizde kendine güvenen Napoleon gibi de, Hz. Muhammed gibi de yaşayabilir. Napoleon gibi birkaç büyük zafer kazanın, o zaman istediğiniz aşkı yaşayın. Hz. Muhammed gibi devrim yapın, istediğiniz gibi yaşayın. Kaldı ki, onların nasıl yaşadığını da doğru anlamak gerekir. Onların yaşamı, Yeşilçam sanatçılarının yaşamı gibi bir yaşam değildir. Biz de yaşamıyoruz, Kürt bu konuda ölmüştür. Kızlarımız ve erkekleriniz sizin olsun, ama ikinci gün düşman gelip sizi ezer. Görüyorsunuz ki, işler çok zordur. Kolay olsaydı, ben yedi yaşımdan bugüne kadar böyle uğraşır mıydım?

Burada bir takım kanunlar var, işler biraz kanunlarla idare ediliyor. Herkes parti tarihi ve Önderlik gerçeğini biraz da bu yönüyle bilmelidir. Çünkü bu sadece benim gerçeğim değil, bir Kürdistan gerçeği, bir Kürdistan çözümlemesidir. Şimdiye kadar bunu göz önüne getirmediğiniz ortaya çıktı. Size gerçekleri biraz daha açıkladım. Umarım bundan doğru sonuçları çıkarırsınız. En önemlisi de ortam tartışmaya açıktır. Ortamın tartışmaya açık olması demek, lafi doğru söylememek veya tartışmayı boğmak, davranışları daha da tehlikeli biçimlerde sürdürmek demek değildir. Ortaya koyduğum gerçeklerden her birinizin derya kadar sonuç çıkarması gerekir. Bireyciliği derinleştirirseniz, köleliği daha ince biçimlerde sürdürürsünüz. PKK gerçeğinin çözümlenmesi, Önderlik ifadesi amansızdır. Bunların sonuçlarına katlanmayı şimdiden göz önüne getirin. Kaldı ki, sonuçlarını düşman sana ödettiriyor. Aileyi kurtarmak için vatani terk edenler, bir veya karı için, bir erkek için her şeyini çığneyenler topluluğu kimdir? Lanetli bir halk gerçeğini kim yaşıyor? Bunlar size göre o kadar önemli değildir, önemli olan aşkıdır. Oysa ne öyle bir aşk var, ne de onun yanından geçebilirsiniz. O halde onun hayaliyle neden kendinizi aldatıyorsunuz?

Bu konudaki tartışmaları partinin bünyesine taşırdık. Mutlaka bazı olumlu sonuçları var, tartışmaya devam ediyoruz. Ama disiplini ve özellikle bağlı kalınması gereken esasları da çok sıkı gözetiyoruz. Pratik davranışlara mutlak anlamda egemen kılmanız gereken hususlar var. Kadınla yaşanmalıdır, ama bunun mutlak özgürlük kuralları vardır. Ordulaşmaya ilişkin, siyaseti beraber yapmaya ilişkin kurallar vardır. Bundan kaçmak ve basit yaklaşmak olmaz. Basit yaklaşarsanız düşersiniz, düştüğünüzde de kaybedersiniz. Bu, kurnazlıkla, sözüm ona aşkın gücüyle atlatılacak bir sorun değildir. Bu, tarihi bir sorundur. Yani bana bu kadar yapılıyor da, sizin anladığınız anlamda cevap veremeyecek, bildiğiniz tarzda erkeklik yapamayacak durumda mıyım? Benim ulusal onurum sizin gibi yapmamı kabul etmiyor. Kendimi yetiştirme tarzıma, insanlık anlayışıma göre, benim de sizin yaptığınız gibi yapmam mümkün olmuyor. Bunun erkeklikle de bir alakası yoktur. Bu tip erkekliklerin iğrenç durumda olduklarını her gün gözlerimle görüyorum. Kadının köleliğini kullanmış, genelevde erkeklik yapmış, özel evde erkeklik taslamış! Bana göre böyle erkek beş para etmez. Kadın kocakarılık yapmış, kendi kendini yaşatmış, o kadın da beş para etmez. Böyle kadın da istemiyoruz. “İstediğin gibi yaman erkek, yaman kadın çıkmaz” dersiniz, biz de onunla savaşım veririz, sizin gibi işi kestirip atamayız. Bu çok zordur, ama halen tek başıma götürdüğüm bir tarzıdır.

Benim yaptığının aynısını yapın demiyorum. Ama bence çıkaracağınız sonuçlar var; mücadele için, vatanseverlik için, örgütlenme için mutlaka göz önüne getirmeniz gereken bazı sonuçlar var. Bu kadar çirkin ilişkilerinize neden boyun eğeyim? Neden çirkinliğe pay bırakayım? Biz güzelliğin de savaşımını veriyoruz. İlişki güzelliğini yakalamadıktan sonra, çirkinliği yaşamımıza neden sokalım? Bu kadar kapsamlı düşünüyoruz ve yaşamımızı bu temelde eğitiyoruz. Eksikliklerimiz, hatalarımız, bazı yanlışlıklarımız olabilir, ama esas doğrultu budur. Bu doğrultuya büyük bir çabayla yaşam şansı verdirilmeye çalışılmıştır. Gerisi ne olabilir? Sanıyorum onu yine mücadele belirler. Önderlik bu yönüyle de bir gerçeği veya kendi gerçeğini ifade ediyor ve Kürt gerçeği içindeki yerini ortaya koyuyor. Bu anlamda sizi bunun bütün sonuçlarını özellikle partileşmeye, örgütsel yaşama ve askerleşmeye nasıl dönüştürmeniz gerektiğini vurgulayarak çözmeye çağırıyor.

(...)

Bu iş bir kişide somutlaşmayabilir, ama bir tipolojidir, soyutlama aracıdır. Her biriniz bu tipi az çok yakalamaya çalışacaksınız. Burada gerçek bir roman konusu işleniyor. Çözümlemelerle muazzam bir roman edebiyatına işlerlik kazandırmak mümkündür. Burada ruhlar ve davranışlar müthiş ele almıyor, ama bütün partimizin veya bizim ilişkilerimizin başına getirilenler çok tehlikelidir. Hiç olmazsa sabırlı olun, ilişkileri hemen çarpıtmayın, birbirinizi inkâr da etmeyin. İnkâr da, birbirini hiçe sayma da çok tehlikelidir. Fakat düşünsel ve davranışsal birçok durumu yeniden gözden geçirmeyi, bu konuda gerçek bir yaratıcılığa yönelmeyi bilin. Sanat yapmak istiyorsanız bu temelde yapın. Savaşa mı katılmak istiyorsanız katılın. Sevginizi geliştirmek istiyorsanız geliştirin. Başka türlü olmuyor. Hangi ortamda sevgi gelişebilir, nasıl sevebilir? Bunun doğayla, savaşla ve zindanla ilişkisini çok iyi ortaya koyabilirim. Siz bu konuda yaratıcılıktan uzaksınız. Sevgi zaafının buluşması mıdır, yoksa gücün doruğa çıkması mıdır? Bütün bunları anlatabilirim. Aslında bütün bunları gerçekleştirilmeye çalışıyorum. Ama siz o kadar gerisiniz ki, anlamaya bile yanaşmıyorsunuz. Örneğin, **Yalçın Küçük** bu konuda kısa bir söyleşimizden muazzam estetiksel sonuçlar çıkarttı. “Siz o gül bahçesine gitmede beyinleri buldozerle düzlüyorsunuz” diyordu. Bu önemli bir değerlendirmedir. Güzelliklere ulaşmak için beyinleri ve yürekleri adeta buldozerle düzlüyoruz. Çünkü bu da devrimimizin bir doğasıdır.

Önemli ipuçları verdik. Bunun daha kapsamlı ele alınmış tarzı zaman çerçevesinde olabilir ve birçok arkadaş bunu yapabilir. Bütün bunlar temel gerçeklerimizle ilgili bir edebiyatın da çıkırını açar. İlk defa ruhları ele almaya çalışıyoruz. İhanetten ve her türlü düşkün yaşamdan kurtuluş veya korkuluklardan, engisizyonlardan, işkenceden, katliamdan kurtulmuş ruhlar ilk defa gündeme geliyor. İlk defa güzellik buluşu, sevgi yanına giriş imkânı ortaya çıkıyor. Bu, biraz Kürdistan ülkesi için oluyor. Şüphesiz Kürdistan için gerçekleşen aynı zamanda insanlık içindir. Büyük bir çarpıklık, büyük bir bağlanma olayı, büyük bir düşürülüş var. Biz bunu ortadan kaldırırken ruhu ortaya çıkarıyoruz. Ruh yeniden kendine geliyor. Eskiden baş aşağı olan her şey şimdi ayakları üzerine dikiliyor. Belki tohumlar artık böyle boy verir. Acele etmeyin, eskinin ihanet ettirici, bitirici ve tüketici ilişkilerine boğulmayın.

Parti saflarında kadın-erkek yaklaşımlarına da şans vermişiz. Şu anda büyük arayışlar ve ilgilerle yüksek bir gelişme ortamını dalga dalga bütün ülke çapında yaymaya çalışıyoruz. Edebiyatçıların yapmaları gereken işleri de bir anlamda biz yapıyoruz. Bunun kendiliğinden oluştuğunu sanmayın. Türkülerin, edebiyatın ve hayatın kaynağını çok yönlü çabalarla hem yaratıyoruz, hem koruyoruz, hem de besliyoruz. Belirleyici olan siyasettir ve onu da destekliyoruz. Bütün bunlar kendiliğinden olmuyor. Bütün bunlara yüksek ilgi duymak, mümkünse katkıda bulunmak militan görevlerinizdendir. Sadece kaba savaşı vermiyoruz. Verdiğimiz savaşı, çok gerekli olan yaşamın yolunu açmak içindir. Bu inançla savaşa girseydiniz, oldukça mükemmel savaşırdınız, savaşa sanatsal değeri verecek ve savaşın sonuçlarını yaşama dönecektiniz. Ne savaşa yaklaşabiliyorsunuz, ne savaşın sonuçlarını kişiye yaklaştırabiliyorsunuz, ne topluma taşırabiliyorsunuz, ne de düzeltebiliyorsunuz. Tersine, karmakarışık ediyorsunuz. Birçok ipucu verdik, olanak sunduk, ama savaş ve yaşamla oynandı. Bu nedenle anlamaya ve savaşmaya olduğu kadar yaşamaya, yaşamaya olduğu kadar da savaşmaya ihtiyacınız var. Yaşamak için güzele ve sevgiye ihtiyacınız var. Bunlar sadece biraz da sanatçılarıyla geliştirecek olgulardır. Savaşla güzellik ilişkisini kuramayan, aşkı geliştireceğini sanmayın.

Bütün bunların teorik bir iş olduğunu, pratik çaba istediğini, örgüt ve eylem işi olduğunu görüyorsunuz. Ben neden bu kadar çabalıyım? Çünkü Kürdistan'da başka türlü olmuyor. Olsaydı, büyüklerinizin yaptığı gibi olurdu. Onların da yaptıkları ortadadır. Yine sahte önderlerin her şeyleri ortadadır. Bizi bir yoldaş olarak bu yönüyle fazla tanıyamadığımız ortaya çıktı. Büyük ihtimalle uzun süre tanımamaya devam edecek veya tanışsanız bile sınıf eğilimlerinize göre birçok yanlış sonuç çıkaracaksınız. Hatta bazıları özgürlüğün aleyhinde ve düşman lehinde karşı faaliyetleri derinleştirmede tırmanışa geçebilir. Şüphesiz tedbirler alacağız; ama devrim ne kadar gelişirse, karşı devrim de onunla o kadar iç içe gelişir. Bu özgürlük yaklaşımını partide ne kadar etkili kılsak, köleleştiriciliği de o kadar incelikli dayatanlar olacak, hatta büyük çekişmeler sürüp gidecektir. Çünkü birçok eğilim sahibi kişilik kendi zaaflarını konuşurmak, egemenliklerini, ilişkilerin avantajlarını ve partinin gücünü kullanmak için her türlü kurnazlığı ve bastırmacılığı yapabiliyorlar. Benim size verdiğim ipuçları biraz bunu parti lehine sonuçlandırmak içindir.

Erkekler bin yılların kölesi olan kadınların mülkiyetinden kolay vazgeçemeyecekleri gibi, kadınlar da kendi basit kadınlıkların erkeği düşürmek için kullanmaktan vazgeçemeyeceklerdir. Bu uzun süre böyle devam edecektir. Ama akıllı partililer, bu konuda gerçek önder olmak isteyenler, bu doğruların da hakkını vererek güzellik savaşımını, onun bütün örgütsel ve siyasal zorunluluklarını yerine getireceklerdir. Başka türlü bir çarenin olmadığını bilerek, büyük bir partileşmeye, onun her türlü savaşımına değer biçmek kadar, onu koruma ve geliştirme görevlerine bağlı kalacaklardır. Mücadeleyi ben de sürdürüyorum. Biz sadece düşünceleri vurgulamıyoruz. Almış olduğumuz tedbirler vardır. Partileşmekten ve ordulaşmaktan boşuna söz etmiyorum; ciddi adımlar atılıyor, atıldı ve daha da atılacaktır. Bunların militanları olmak istiyorsanız, ne tür adımların sahibi olmak gerektiğini kesinlikle anlamalısınız.

Savaş çok ciddi bir olaydır ve ciddi olmalıdır. Kaldı ki, siz savaştan korkmuyorsunuz; ama onun sanat gibi ele alınmasını, savaşımın, yaşamın ve sevginin doğru biçimlerine hakkını vermesini bilmiyorsunuz. Bu, sizin savaşı daha iyi kavramanız gerektiğini ve davranışlara dökmenizin önemli ve zorunlu olduğunu gösterir. Kolaya boyun eğmeyin, hakkınız olmayana yeltenmeyin, yüksek ilginizi eksik etmeyin. Yine tutkularınız olsun, ama bunlar savaş ve sevgi tutkuları olsun, ona dönüşsün; birbirinizi yüksek koruma gücü kadar, birbirinize karşı yüksek eleştiri gücünüzü de koruyun. Size destek olması açısından ve ihtiyacınız olduğu için, kendini ilerleten bir kişi bütün bunları nasıl yapıyor veya bir yerde kendini kurtarmak için mücadelesini kendi içinde nasıl yürütüyor hususlarını örnek kabiline açtım. Kendinizi böyle yaratamazsanız ya düşman sizi çok rahat, yersiz ve zamansız götürür ya da parti karşısında boynunuz hep eğik olur, yere bakarsınız. Gerçek bir yoldaş gibi alınız ak birbirinize bakamazsınız. Kaldı ki, savaşı geliştirme, hatta çok tutkunu olduğumuz yaşamın sevgisini geliştirme imkânınız da var.

Kızlarla erkekler yan yana, eşit ve özgür temellerdeki ilişkileri tartışıp geliştirebilirler. Hiçbir ikiyüzlülüğe kapılmadan, hiçbir maskeleyemeye, partiyi ve orduyu zayıflatmaya fırsat vermeden, bunu muazzam bir parti gücüne dönüştürmenin yarışını, çaba ve yaşam birlikteliğini gösterebilirler. Parti bu konuda hem küçümsenmeyecek açılımlar yapmış, hem de pratik olanaklar vermiştir. Tam da özgürlük zamanının olanaklarıdır. Başka uluslar kendi tarihlerinde bunu birkaç yüzyıllık savaşla elde etmişlerdir; biz ise bunları çok kısa bir savaşın içinde sağlayabildik. Bu açıdan zorla elde edilen imkânlardır, ancak kıymeti çok iyi bilinerek bunların hakkı verilebilir. Bütün bunların derin bilinciyle bir kez daha kendi yaşamınızı çözme, partileşme ve ordulaşmaya yönelme gücünü göstermelisiniz. Ne kadar eleştirilecek ve aşılabilecek yönleriniz varsa, ona cesaretle yaklaşmalı ve aşma gücünü göstermelisiniz. Yine bu savaşı kazanmak için gerekli olanın ne olduğunu partinin de verdikleriyle kendinizde yaratmalı ve ayaklandırmanız gereken yeteneklerinizi birleştirerek bu özgürlük zamanının savaşçısı ve onun fetheden militanı olmayı mutlaka sağlamalısınız.

Dönemin militanları rüzgâr gibidir, fırtına gibidir. Bu tarzla yaşama yöneliş yapabilmelisiniz. Bunlar çözümlemelerin gereğidir, bu nedenle yapın demiyorum; bunlar başarınızın vazgeçilmez bir gereğidir, yapmazsanız arkanızdaki canavar her zaman ulaşsın sizi yutar. Bir kuzu gibi düşmanın ağzında lokma olmanızı istemiyorum. Sizi bunun için parti ortamına çağırmadık. Bu PKK, fırtına PKK'sidir, temeli böyle atılmıştır, yaşamını da bu temelde sürdürüyor. Gafil yaklaşmayın; gafil yaklaşanlar çok kötü kaybettiler, çoğu zamansız gitti. Vermek durumunda oldukları mücadelenin yüzde birini bile vermediler. Sizin şansınız, bu mücadeleyi istediğiniz biçimde verme şansınız. Neden bunu büyük bir tutkuyla, çok iyi öngörülmüş bir planla, bir çaba yeterliliğiyle karşılamayacaksınız?

Belirtilenlerden başka bir tercihin mümkün olmadığı ve istenemeyeceği açıktır. Böyle bir tarzı tutturabildiğim için ne mutlu bana! Sizin de "Bin yıllık bir rüyanın gerçekleştirilmesi şansı olan böyle bir yaşama ulaşabildiğim için ne mutlu bana!" diyerek, onun coşkusuna kapılarak, görevlerin üzerine yürüyerek, emredilen ve bireysel inisiyatifle sağlamanız gereken başarıyı

göstermeniz şarttır. Bunun dışında hiçbir biçimde ne yaşanılacağına inanmalı, ne de sunulmuş bir yaşamı ve ilişkiyi kabul etmelisiniz. En sevdiğiniz bir yaşam bile olsa, buna tenezzül etmeyecek, "Savaşarak kazandığım yaşam benimdir" diyeceksiniz. "Özgürlük temelinde, onun amacı, örgütlenmesi ve her düzeyde mücadelesiyle kazandığım yaşam benimdir, hakkım olan budur" deyip kendi yaşamınıza anlam vereceksiniz. Özellikle parti içinde bunun dışındaki yaşamlara yer vermeyeceksiniz. Bu yaşamın namuslu ve tek kabul edilebilir yaşam olduğuna anlam vererek yürüyeceksiniz. Bağlıyız dediğimiz bütün değerler, hepimize böyle bir yaşamın kazanılmasını emrediyor. Herkes büyük destanlar yazsın demiyorum. Kaldı ki, bu destan birileri çok şey bozsun, çokları da birilerinin bozduğunu yapsın diye değil, büyük çabaların, müşterek çabaların sonucu olacaktır. Herkesin olanca katkısıyla partileşmeyi sağlayarak ve kazanacağımıza inanarak adım atmasını bilelim!

Uzun süre bütün bunların çok gerisinde ve oldukça da yanlış temelde adımlarla oynadınız ve çok şeyi göz ardı ettiniz. Doğrulara ilgi göstermemek kadar, onun uğruna savaşım verme gereği bile duymadınız. Çok rahat davrandınız. Görüyorsunuz ki, böyle davranmakla yaşam kazanılmıyor. Bu durumda kim kaybeder? Yarım yamalak çabaların sahibi olan sizler kaybedersiniz. Gerçek önderler hiçbir zaman kaybetmezler, onlar ölseler de kaybetmezler, ama yarım önderler her zaman kaybederler. Bu açıdan tam bir militan gibi doğru bir savaş vermeden kazanılmıyor. O halde bunun hakkını vermek de boynunuzun borcudur.

Bütün bu çalışmalarda eksikliklerim ve yanlışlıklarım olabilir; ama esas doğrultuyu iyi geliştirdik ve iyi götürmeye çalıştık. Eğer sizler de yoldaşlığın asgari ölçülerine dikkat etseydiniz, bu işler daha da müthiş götürülebilirdi ve yine götürme gereği vardır. Hatta eskisinden daha fazla bir yüklenmeyle, bize dayatılan çok aşağılık, hiçbir gerekçeyle kabul edilemeyecek, hiçbir insan toplumu için geçerli olmayan bu lanetli ve çok kirli savaşı boşa çıkarabiliriz. Aksi halde bu savaş hepimizi hem de yaşama bu kadar yakinken yerle bir edecektir. Bu şansını neden ona verelim? Bu yaşama şansını neden gerçekliğe çevirmeyelim? Bunun derin bilinci, sorumluluğu ve coşkusuyla bir kez daha başta partileşme olmak üzere, onun bütün yaşam değerlerine, örgütsel ve yönetsel görevlerine, en önemlisi de ordulaşmaya büyük anlam veriyoruz. Her şeyi ordulaşma ve onun savaşımı belirler. Savaşa katılımımızı zaferi her bakımdan mümkün kılacak ölçülerle gerçekleştirelim!

Biz bu tarzda yürüdükten sonra, ölüm nereden gelirse gelsin, kayıp nereden gelsin kabulümüzdür. Ama inanıyoruz ki, böyle PKK'leşen PKK'leştiğe ordulaşır, ordulaştıkça savaşır ve mutlaka kazanır.

21 Ocak 1994

KURTULUŞU İSTEYEN ÖRGÜTLENMEYE DERİNDEN İHTİYAÇ DUYAR

Kadın özgürlüğüne yönelirken, hiç şüphesiz güçlü çözümlerle ihtiyaç vardır. Oldukça aydınlatıcı ve ayırt edici yaklaşımlar geliştiriliyor. Enerjinizi durduran ve yaşama katılmanızı engelleyen nedenler çok yönlü değerlendirilmeye çalışılıyor. Kendisini çözemeyen insan, enerjisini açığa çıkartamaz ve enerjik olmayan da savaşamaz. Kadındaki durgun, hareketsiz ve çözümsüz kişilik yapısı bütün yönleriyle ortaya konulmadan, onu devrime çekmek bir yana, toplumsal yaşama çekmek bile oldukça sorunlu olur. Kendi gerçeğimizdeki kadının tutukluğu, yaşamdaki iddiasızlığı, hatta çaresiz, zavallı ve bütünüyle geri toplumsal düzeyin ifadesi olması, ilgi düzeyinizin çok gelişkin olmasını ve çözüme yaklaşmayı vazgeçilmez bir yaşam ilkesi olarak bellemeniz gerektiğini ortaya koyar. Ortaya çıktı ki, yaşam farklı tarzda ele alınabilir ve güçlendirilebilir. Alışlagelen, statükocu veya düzenin öngördüğü yaşam bir kader olmadığı gibi, birey aleyhine en sakıncalı ve en tutucu tarzı ifade ediyor. Görüldü ki bu tarz kadını herkesten daha fazla devrimci olmaya götürüyor. Tartışmalar hem bunu son derece anlaşılır kıldı, hem de ilgiyle katılımı ortaya çıkardı. Bazı yaklaşım yöntemleriyle birlikte, temel yönleriyle nelerin ele alınması gerektiğini anlatmaya çalıştık. Bunları çok daha kapsamlı ele almak, özellikle mücadele sürecinde bir çerçeve dahilinde hareket etmek sizi ilerleterek ve güçlendirerek savaş çizgisine çekecektir.

Özgürlük yürüyüşünde kadının yeri ve tarzı açıklığa kavuşturuluyor. Kısaca geleceğe bu çözümlerle temelinde yürünecektir. Bu çözümlerlerin sağlam bir edebiyata kaynaklık edeceği, bu konuya ilişkin birçok ipucunu verdiği, hatta çerçevesini çizdiği, bundan sonra sizi çözüm yollarına götürebileceği belirtilebilir. Onu daha da itiraz edilemez ve saptırılmaz bir sağlamlıkta vermeye çalışıyoruz. Çünkü bazı tipler bu konuyla hayli oynadı. Erkek yapısıyla birlikte, bu çözümlerlerin ruhuna uygun bir mücadele ve özgür yaşam birlikteliğini esas almak yerine, boşa çıkarma yollarını dayatanlar da az olmadı ve bu halen yaygındır. Dolayısıyla çerçeveyi ne kadar sağlam oturtur ve tarzı ortaya koyarsak, kazanımlar da o denli büyük olur.

Eksik gördüğünüz veya biraz daha aydınlatılmasını istediğiniz hususları sorabilirsiniz.

H.: Kadının hemcinsini kabul etmeme olayı yaşıyor. Genel anlamda kadının birbirine yaklaşımı, birbiriyle olan ilişki tarzı önemli bir sorundur. Bu konuda bazı görüşler geliştirebilir misiniz?

Kadının birbirini kabul etmeme durumu köleliği ifade eder. Kendini örgütlemeyen halk ne kadar köleyse, kendini örgütlemeyen cins olarak kadın da o kadar köledir. Örgütlenmeye gidemezseniz mücadele edemezsiniz. Birbirinizi çekemezseniz, iti ite kırdırma kanunu veya sizi çekiştirerek ve yalnız bırakarak yönetme kanunu işliyor demektir. Cins olarak ortak sorunları görememe, o konuda bir uyanışa, dolayısıyla örgütlenişe gidememe ve hep erkeğin hakimiyetine koşma, köleliği yaşamadır. Hep bağımlılığa ve güçsüzlüğe götüren yaşam tarzınızın nedeni, kendi gerçeğinize ve kimliğinize değer vermemenizdir. Kadın ordulaşması bu anlamda genelde bir örgütlenmeyi ifade eder. Bu, ahbap çavuşça birlik anlamına gelmez. Daha çok sorunu görme, herkesin ortak amacı olan özgürlüğü yakalama, ona ulaşmayı öngörme, onun için çalışma ve onun örgütlü gücü olma durumunu ifade eder. Bunun gereğini duymayanların özgürlük niyetlerinden kuşku duyulur. Kendi özgürlük problemlerinizi çözmede tek başınıza hiçbir şey yapamazsınız; tek başına özgürlüğü yakalamak mümkün değildir. Mutlaka birilerine sığınmaya veya birilerine oyun yapmaya çalışırsınız ki, bu da köleliğe hizmet eder.

Parti bünyesinde sınıf dışı etkiler Önderlik gerçeğini hayli zorluyor ve onu boşa çıkarıyorsa, kadın gerçekliğinde de olan budur. O sadece kadın sorunu değil, hem sınıfsallığın hem de sınıf dışı durumun daha katmerli bir olumsuzluğa yol açmasıdır. Ayrıcalıklı kadın olma istemi, farklı sınıfların gerçekliğini arama, toplumda olduğu gibi kadın sathında da birliğe ve örgütlenmeye gelme,

genel toplumdaki düzeyin kadında bir kez daha yaşanmasıdır. Kurtuluşu isteyen, örgütlenmeye derinden ihtiyaç duyar. Bir parti kadrosu en örgütlü kişidir. Bir kadro olma itibarıyla genel parti örgütlülüğü kadar, özelde de kadın özgürlüğüne dayalı bir örgütlenme ve dayanışma vazgeçilmezdir. Yani çekemiyoruz deyip işin içinden sıyrılmak, örgütü anlamıyoruz deyip kendini vermemek olmaz. Güçlü sorunlar amaca ve gücüne dayanmadan çözüm bulamaz. Yardımcı konuma düşersiniz, başka amaçlara tabi olur ve böylece kaybedersiniz. Dolayısıyla kadın örgütlülüğüne ve ordulaşmasına mutlaka değer vereceksiniz.

Bunun birçok nedeni ve yerine getirilecek görevleri vardır. Başka türlü eşitliği yakalamak, eşit koşullara sahip olmak mümkün değildir. Hayalperest olmayın, bunlar olmadan kendi değerini ifade edemez ve kendinize yer bulamazsınız. Sonuçta kaybeden taraf kadın olur. Söz gücünü ortaya çıkarmayan, kendisini kendi kimliği etrafında bilinçlendirmeyen ve bu konuda belli bir çabası olmayan kadın, kime dayanarak özgürleşecek? Olsa olsa birilerine dayanır, birilerini kullanmaya çalışır, ama sonuçta yine kendisi kaybeder. Bunu tartışmanın anlamı yoktur; gereğini yerine getirme zorunluluğu vardır. Her özgürleşme eylemi örgütlü bir mücadeleyi gerekli kılar. Dev gibi erkek egemenlikli toplumsal koşullarda ancak sorunların bilince çıkarılması, belli bir tartışma, örgüt gücüne ulaşma ve çözüme götürmeyle özgürlüğü sağlama zorunluluğu vardır.

G.: *Kadın ordulaşmasına doğru giderken kadın komutanlara ihtiyaç duyulması konusuna biraz açıklık getirebilir misiniz?*

Kadın komutanın olmayışı, eşitliğin ve özgürlük savaşımının erkek egemenlikli yürüdüğünü gösterir ve kadının tam özgürleşemediğinin bir göstergesidir. Bu nedenle kadın ordulaşmasının bir özgürlüğü kanıtlama aracı olarak düşünülmesi gerektiğini belirttik. Kendini yönetemeyen cins köle cinstir, kendini yönetemeyen sınıf köle sınıftır, kendini yönetemeyen ulus köle ulustur. Yani bu kadar kadın olacak, ama yönetenler başkaları olacak! Açık ki, burada bir dengesizlik, bir eşitsizlik var. Bu, eşitliğin ve özgürlüğün yakalanmadığını gösterir. Biz bunun için hem kadının kendini ordulaştırıp yönetmesini, hem de erkeklerle eşitlik ve özgürlük birlikleri biçiminde kendini yürütmesi gerektiğini vurguladık. Kadın komutanların da ortaya çıkmasının en uygun yolu budur. Dolayısıyla ordulaşmaya biraz değer biçmek, gerçek gücünüzü ortaya çıkarmanın bir aracıdır. Kendi gücünüzü anlayacaksınız. Başkalarına bağımlı olmama sizi daha fazla düşünmeye sevk eder ve yeteneklerinizi açığa çıkarır. Erkek egemenliğine dayalı ordulaşma, beraberinde kesin eşitsizliği ve bağımlılığı getirir; bu kesinlikle özgür bir yaklaşıma fırsat vermez. Bu bizim ilk defa öngördüğümüz ve özgürlükte bir adım daha ileri gitmek için en fazla çaba harcanması gereken bir husus olarak değerlendirdiğimiz etkili bir çaredir.

Erkeğin gücüne dayanarak yaşamanız size rahatlık vermemelidir. Bunun ortaya çıkardığı sonuç boyun eğmedir, erkek egemenliğine açık eski kişilik tarzıdır. Bu belki sizi biraz rahatlatır, zorluklarınızı aştıtır, ama sizi eski tarz bağımlılığa götürür. Diğer tarz sizi kendinizden uzaklaştırmaya değil, kendinizi bulmaya ve çelişkileri açığa çıkarmaya, bu da eşit ve özgür koşullarda birlikteliğe fırsat sunmaya götürür. Bizim geliştirmek istediğimiz model ne erkek içinde erimiş kadın, ne de tümüyle erkek karşıtı bir kadın yapısıdır. Tam tersine, hem özgürlüğü olan, hem de uygun araçlarla eşitliği ve özgür yaşamayı garantiye alan bir çerçevede götürmeyi şart kılıyor. Bu iki tehlikeyi de önlemede etkili bir yoldur diye düşünüyoruz.

Birliği geliştir, eşit ve özgür koşullarda gücünü ortaya çıkar, ama bunu kendi öz birliklerinle yap! Ancak bunu kanıtladıkça erkeği ciddiyete çekebilirsiniz. Örneğin, erkek her zaman silahın, ekonomik ve siyasal gücün sahibi olarak hakimiyet peşindedir. Kadın da siyasal ve askeri gücünü konuşturduğunda, erkek kadının da kendisi gibi olduğunu görür. Çünkü tarih boyunca erkek siyasal ve askeri yaşamı kendi öz yaşamı sayar. Ama bunun kadın tarafından da yapılabileceğini gördü mü, eşitliğe yakınlaşabilir. Bu önemli bir adım olabilir. Özgürlük belki bütünüyle bununla sağlanmaz, ama özgürlüğü yakalamada en ciddi adımdır. Birlikler sağlam olursa, komutanlar da rollerini iyi oynarlarsa, eşitsizlikler birçok yönüyle giderilir. İddialı konuşuyorsunuz; gücünüz, diliniz, örgütünüz, hatta silahınız da var; size karşı fazla zorbalık da yapılamaz. Bir erkeğin, hatta bir yönetici erkeğin saldırganlığı mümkün olmaz. Yine yönetim gücünü kullanarak sizi kendisine muhtaç etmesi düşünülemez. Kaldı ki özgürlük açısından da bunların ne kadar önemli olduğu ortadadır. Belki erkeğin himayesinden biraz uzak kalacaksınız. Himayesinden uzak kalın, çünkü bu himaye sizi köleleştiriyor. Size sahiplik, aleyhinize olan bir sahipliktir.

Yalnızlık ve kendi gücünüzü açığa çıkarma sizin lehinize bir gelişmedir. Bu da değerli bir adımdır. Zorlanırsınız, fakat bununla eşitliği ve özgürlüğü yakalar, birçok yeteneğinizi açığa çıkarırsınız. Bu gerçek bir özgürleştirme modeli olur. Cesaretiniz ve fedakârlığınız anlamlıdır. Halkların kaderlerini özgüce dayalı olarak tayin etmeleri, ulusların ve cinslerin kendi kaderlerini tayin etmeleri gibi bir durum oluyor. Halklar ordulaşarak tam kurtuluşa gidebiliyorlarsa, cins olarak ezilen kadın da ordulaşarak, en azından siyasal ve askeri ordulaşmaya ilişkin gücünü ortaya koyarak kurtulabilir. Ortaya koyduğumuz bu örgütsel biçimleri dikkatle değerlendirip uygun bir araç olarak buna hakkını verirsek, sanyorum çözümlerinin dile getirdiği ve ulaşmak istediği özgür yaşam biçimlerine ulaşılabilir.

R.: *Kadın ordulaşması yeni başlayan bir çalışmadır. Bunun cephe gerisi ve hazırlıkları için herhangi bir plan veya bir uygulama düşünüyor mu?*

Anlatımlarımız kaba anlamda askeri ordulaşma değil, genelde örgütlenmedir. Askeri alan da bunun bir parçasıdır. Hiç şüphesiz kadın siyasal ordulaşmada en yaygın rol üstlenebilecek bir kesimdir. Cephe gerisi-cephe ilerisi ayırımı da fazla gerekli değildir. Şu anda en sıcak savaşım cephe gerisinde yaşanıyor. Dolayısıyla siyasal ordulaşma askeri ordulaşmadan daha az önemli değildir, her ikisi bir bütündür. Siyasal ordulaşmada kadının yeri daha yoğunluktur. Hem siyasal ve sayısal olarak, hem de düşmanın fazla kontrol edemeyeceği konumundan ötürü gizli örgütlenmede, siyasal örgütlenmede, serhildanı gerçekleştirmede kadın avantajlıdır. Konumu itibarıyla daha fazla rol oynayabilir. Siyasal faaliyetlerin ağırlıklı bir kesimini kadın çalışmalarına aktarmak yerindedir. Buna çocukları ve daha yaşlı nüfusu da eklemek gerekir. Kadın birlikleri, kadın çalışmaları siyasal örgütlenmenin adeta öncü gücüdür. Fakat kadının gerillada da yeri olacaktır. İlke olarak, pratik olarak o da hayli önemlidir ve mutlaka gerekleri yerine getirilmelidir.

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında da örgütlü olacağız. Ekonomik saha, kültür sahası kadının yoğunluklu olarak yer alacağı sahalardır. Yani kadının enerjisini açığa çıkarırken, bunu sadece savaşın ihtiyacını göz önüne getirerek değil, toplumun bütün yönleriyle özgürleşmesinin temel taşı olduğu için belirtiyoruz. Yalnız devrim dönemi için değil, süreklilik kazanmak, yüz yılların ve hatta bin yılların toplumsal gerçekliğinden kopmuş ve en alta düşürülmüş konumdan etkin katılıma geçmek, bütünüyle erkekleşmiş bir toplumu iki cinsin dengeli yaşadığı bir topluma dönüştürmek, bizim geliştirmek istediğimiz bir yaklaşımdır. Kadın devrimi dediğimiz olay budur.

Toplum daha çok erkek egemenlikli değer yargılarıyla kendini yaşatır. Bu, bin yıllardan beri uygarlık tarihi boyunca erkeğin sürekli hakim olmasıyla ortaya çıkan bir durumdur. Genel devrimler erkek değer yargılarıyla yüklü olduğu ve büyük oranda erkeğin damgasını taşıdığı için savaflara, sömürgeciliğe, emperyalizme ve sınıflı topluma açık bir gerçekliği ifade eder. Kadın devriminin işe karışmasıyla birlikte, sınıflı ve savaflara dayalı toplumun, bunun kaynağı olan sömürgeciliğin ve emperyalizmin, ekonomik ve kültürel alanlardaki geriliğin ve yaygın sömürünün aşılması, kadın devriminin kapsamlı hedefleri olarak karşımıza çıkmaktadır. En büyük sosyal devrim kadın devrimidir; hatta 21. yüzyıl kadın devrimi yüzyılı olabilir.

(...)

Kendine güvenen erkek, kadın özgürlüğüne katkı sağladığı oranda, birlikte yaşama veya kadınla ortaklaşa işleri götürme hakkına kavuşabilir. Kadın da örgüt işlerine, ordu işlerine katkı sunduğu oranda erkeklerle konuşma hakkına sahip olabilir ve onlarla boy ölçüşebilir. Duyguların tatmini temelinde güçlenme olmaz. Tam tersine, işlerin başarılması ve ilerletilmesi temelinde geliştirilen yaklaşımlar, saygı duyulan yaklaşımlar olabilir.

Özgürlük savaşımına doğru yaklaşmanın ne kadar önemli olduğunu ortaya koyduk. İradesine hükmedemeyen, sonuçta beş paralık bir duruma düşer. Gücünü başkalarının zayıflığından alan, bir gün mutlaka yakayı ele verir. Yani burada gerçekler örtbas edilemez ve er geç ne kadar özgürlük değeri ifade ettiğini ortaya koyar. Bizim yaklaşımlarımızın temelinde şu var: Birilerine özgürlük temelinde yaklaştığın ve özgürlük için savaştığın kadar değer vardır. Bu sıkı sıkıya gözetilen bir husustur. Özgürlük uğruna savaşıldığı oranda sevgi yolu açık olabilir.

Kadının özgürlük yoluna girişini geliştirdik. Birçok erkek ve bayan bunu kullanmaya çalışıyor. Hem teorik hem pratik çözüm yolları bize hayata geçiriliyor. Bazıları bunu istismar ediyorsa ilerde karşılığını görür, buna güç getiremiyorsa özgürleşememiş demektir. Özgürleşen kişi güçlüdür. Zaten özgürlük mücadelesiyle güçlenmeye çalışıyoruz. Bu nedenle ucuz ilişkiye, özgürlük değeri fazla olmayan ilişkiye hakkımız yoktur diyoruz. Siz güçlü sevgi ve duygu ilişkilerini yakalayamazsınız. Çünkü özgürlük savaşımındaki düşünsel ve örgütsel durumunuz geridir. Ben de yıllarca örgütsel yönden, propaganda yönünden kendimi geliştirmek için çalıştım. Hazır ilişkilere kanmak, kesinlikle o kişiyi ilerde zor duruma düşürür.

D.: *Kadın, geleneksel ölçülerin biraz dışında hareket ettiğinde, erkek "Siz yalnızca kendinizi Önderliğin askerleri olarak görüyorsunuz" diyerek kadını sınırlandırmaya ve bastırmaya çalışıyor. Bu nasıl aşılabilir?*

Kadın da, erkek de Önderliğin askerleridir. Kaldı ki, bu önderlik babamın malı olan bir önderlik değil, ulusal bir önderliktir. Herkes Ulusal Önderliğin askeridir. Doksan dokuz yaşındaki **Melle Abdurrahman** da bizim bir askerimizdir; yaşlı başlı insanlar da bana bu havayla yaklaşıyorlar. Kaldı ki, biz kadın için de biraz önderlik yaparız. Size daha iyi önderlik yapacak başka komutanlarınız varsa, ne mutlu size! Gerçek bir kadın önderliği tesis etsinler, sizi biraz memnun edecek bir tarzda komutanlarınız ortaya çıksın; bunu bekliyorum. Ben kadın hareketinin yolunu ben açmışım, onun tarihi sorumluluğunu üstlenmişim; siz bizi, hatta çözümlenmeleri esas alarak katıldınız. Dolayısıyla bu temelde askerliğe yönelme durumunuz söz konusu oldu. Sonuna kadar bağlı kalmak, bu öğretinin bir gereğidir.

Eğer kadın özgürleşmezse bir mal gibi olur. Bir mal olarak oralara giderseniz, çok kötü harcanıp bir kenara atılır ve kullanılıp tüketilirsiniz. Bu konuların ne kadar hassas olduğu çok açıktır. Bu açıdan uyanık olmak zorundasınız. Her şeyden önce, size kolaylık sunsa bile, zaaflarımız bunu biraz kabul etse bile reddedeceksiniz. Kaldı ki, tartışma da birliktelik de fazla özgür temellerde değildir. Buna nasıl tenezzül ediyorsunuz? Benimle birlikte kalındığında, dişe diş bir savaş vardır. Herkes benimle kolay yaşanmayacağını bilir. Yani ben özel ilişki, genel ilişki ayırımı da yapmıyorum. Ben ulusal ölçülerle uğraşıyorum. Bu ölçülerle tartışmaya ve örgütlenmeye giren benim için değerlidir, ama bu ölçülerle oynayan değersizdir. Benim yaşam tarzım budur. Neden bunu anlamayacaksınız veya anlayıp neden biraz yol almayacaksınız? Bunun saptırılacak veya taklit edilecek nesi var? Önderlik gerçeğiyle taklitler arasındaki fark çok çarpıcı ve oldukça da tehlikelidir.

R.: *Saflarda Önderliği taklit etmeden tutalım, çekirdek kadroda merkezi de taklit etme yaşanıyor. Neden taklit etme gereği duyuluyor? Kadının bunun karşısında alacağı tedbirler nedir?*

Burada cinsin özgürleştirilmesi değil, özgürleşmesinin engellenmesi yoğun bir biçimde sürdürülmek isteniyor. Biz bunun farkındayız. Özgürlük hamlemizin adeta görmezlikten gelinmesi ya da erkek egemenliğinin böyle çirkince ve dayatıcı bir tarzda boşa çıkarma girişimleri az değildir. Bu nedenle çözümlenmelere ve pratik tedbirlere ağırlık veriyoruz. Son çözümlenmeleri bu nedenle geliştirme gereğini duyduk. Bazıları geliştirmek istedikleri bazı yönelimlerin önünde beni bir engel olarak görüyorlar. Bu nedenle benim hakkımda diktatörlük değerlendirmeleri yapılmak isteniyor. Halbuki belli bir döneme kadar bana şiddetle ihtiyaçları var.

"Önderlik böyle yapıyor, Önderlik şöyle söylüyor" deyip bizim adımıza size yaklaşıyorlar; siz de "Bunlar Önderliğin temsilcileridir" deyip onlara yaklaşıyorsunuz. Onlar da bu tarzı böyle istismar ediyorlar. Yani katılım da, temsil de bizim adımıza olmuş, ama tarz bize karşıtlık biçiminde gelişmiştir ve biz bir yerde boşa çıkarılmışız. Bu biçimde Önderlik aleyhtarlığı ve içten içe tepkiciliği gelişiyor. Biz bunu önlemeye çalışıyoruz. En çok da sizlerin özgün çabalarınıza, kendinizi yeniden yaratmaya ve yeniden bir kimlikle ortaya çıkarmaya ihtiyacınız var. Bu konuda erkeğin ölçülerinin aleyhte olduğu açıktır. Erkek güçlü bir mücadeleye inanmıyor, güçlü bir mücadelenin sahibi değildir; kadını istismar etme yönünde belirgin bir şekilde kullanmacı veya boş verici ve dışlayıcıdır. Dolayısıyla kendi savaşımımızı her biçimi deneyerek götürmeyi bilmeniz, kurtuluşunuz için kaçınılmazdır.

Özgür kadın tipini kendi kimliği etrafında şekillendirmeli, erkek konusunda bütün yönleriyle aydınlanmalısınız. Zaten kadın birliklerinin oluşturulmasına bu nedenle ihtiyaç vardır. Yani sadece çarpışınlar, vursunlar amacıyla birlikler oluşturulmamalıdır. Erkek egemenlikli özellikleri ve yaklaşımları bütün yönleriyle tanıma gelişmelidir. Yeni katılanları erkeğin etkisi dışında tutma ve yetiştirildikten sonra da eşit ve özgür ilişkiler içinde pratikleştirme olmalıdır. Bu çok önemlidir. Yeni katılan birisi güçlü bir mücadelenin sahibi değildir ve giderek erkeklerin aleti olur. Her tarafta bu yapıyor; bunu önlemek için kadın birliklerini oluşturmak önemlidir. Yeni gelenleri orada bir iki yıl tutmak büyük öneme haizdir. Eğer erkekler bunu çıkarlarına uygun bulmuyorlarsa siz yüklenmelisiniz. Yeni katılan kızları yetiştirin, her konuda militanlaştırın ve özgürlüğün teminatı haline getirin. Özgür ve eşit ilişkiyi ondan sonra kursun. Kadın bu noktaya gelmeyinceye kadar bırakmayın. Kadın önderlere düşen görev de budur. Erkek karşısında kaybetmeyecek kadını yaratıncaya kadar erkeklere yaklaşmayın, hatta kendiniz bile yaklaşmayın. Ben bile

olsam, kişiliğinize fazla bir şeyler katmıyorsam, fazla yüceltici ve geliştirici değilsem ilişkiye sınır koyun. Ben bir erkeğim, hatta önderim, hakimiyetimin bazı olumsuz sonuçları olabilir; bundan sakının. Bunu herkese karşı çok sistemli uygulamanız için belirtiyorum. Çünkü özgürlük duygularla halledilecek bir sorun değildir. Kişilik savaşı ve mücadelesiz kazanılacak bir husus değildir. Kendimle bu kadar uğraşan birisi olarak belirtiyorum. Zorbela biraz gelişmeye yol açıyorum. Bunlar gelişmenize mücadelesiz ne kadar hizmet edebilirler?

İçinizde kendine güvenen varsa, kadın kurtuluşunun örgütlenmesinde titiz olmak zorundadır. Özellikle genç kızları, bilinçsiz kadınları, köle kadınları mutlaka geliştirmek zorundasınız. Onlara özgürlüğü tanıtmak gerekiyor. Bu da erkeklerden, yönetici erkeklerden ziyade, özgür kadın savaşçıların bir görevidir. Kendi kişilik ve özgürlük haklarınızı kendiniz savunmalısınız. En yakınlarınız ve aşklarınız bile olsa, bunların sizi koruyamayacağı açıktır. Bunlar bir günde ihanet edebilirler. Ölçüleri yoktur, doğru bir özgürlük ve bağlılık anlayışına henüz ulaşmamışlar. Nasıl güvenip de bu kişiliklerle ilişki kuruyorsunuz? Burada yoğun bir mücadelenizin olması gerekir. Kadını partiye hem nicelik olarak getirmemiz, hem de ilkeyi ve yine örgütlenme esaslarını ortaya koymamız önemlidir. Kendinizi o temelde yoğurup hazırlayın. Erkeklerle ilişkiniz de olsun, ama saygıdeğer bir ilişki olsun. Evlilik de olsun, ama vatanın, partinin ve halkın hizmetinde şerefli bir ilişki ve evlilik olsun.

Özgürlük mücadelesini basit ele alıyorsunuz. Ama elinize verilen silahlar değerlidir, bunlar kimliğinizi bulmanız içindir. Müthiş örgütlü olun ki sizi ezmesinler. Güzellik ölçüleriniz olsun. Erkeklerde yiğitlik ölçülerini, eşitlik ölçülerini arayın. Sadece yönetim gücüne dayanarak sizi kullanmaya çalışan erkeği sevmeyecek ve kabul etmeyeceksiniz. Yönetim adı altında geliştirdikleri yaklaşımlarla kızları toplumdakinden daha geri bir düzeyde bırakmışlar. Bunlar ciddi sorunlardır ve çözümü de kendi mücadelenizde bulmalısınız.

Köle kadınla ilişki kurulmaz. Cin gibi bir özgürlük savaşçısı olmazsanız sizi sevemem. Her şeyden önce buna terbiyem el vermez. Eğer birileri köle bir kadınla, bir cins olarak cinsellik açısından bir ilişki gereğini duyuyorsa o düşmandır. Pırıl pırıl bir özgürlük savaşçısı olmadan, her konuda kendini bulan bir kişiliğiniz olmadan sevilmeniz doğru değildir. Kaba cinsel yaklaşım tehlikelidir ve o da kabul edilemez. Önderliğin bütünüyle gözettiği ölçü budur. Kadın için Önderlik ölçüleri kurtuluş ölçüleridir. Siz bunu ciddiye almadınız. Her gelene, her önder kesilene uydu olup taptınız. Ben bile olsam, özgürlük gelişmenizi zedeliyorsam buna tavır koyacaksınız. Önderlik bu konuda önemli bir çaba harcamıştır. Çözümlemelerle olsun, uygulama düzeyi itibarıyla olsun gerçekten çok etkili bir mücadele ortaya koymuştur. Yol göstericidir, uyarıcıdır. Sizi kendi kaderini tayin eden, istemini dile getiren, yaşamını kararlaştıran bir güç olmaya doğru götürüyor. Bu olanağı değerlendireceksiniz. Onunla oynamak isteyen erkeğe ve kadına fırsat vermeyeceksiniz.

Kadınlar tehlikeli bir konumda ise, elbette kurtuluş önderleri olarak yöneticilik görevlerinizi yerine getirmelisiniz. Bir genç kız henüz birçok yönüyle kendini tanıyamamışsa, onu da eğiteceğiz. Kadın örgütlenmesi, kadın ordulaşması amaç için gereklidir. Kadın sadece yurtsever olabilmek ve bazı yetenekler kazanmak için değil, özellikle kişiliğinde özgürlüğü yakalamak açısından örgütlenmeye muhtaçtır ve bu Kürt erkeğini bir yerde namuslu bir erkek haline getirecektir. Erkeklerin ağırlıklı bir bölümü feodal ve burjuva ölçülerle yaklaşıyor. Serbest bırakılsa, ilişkilere muazzam aleyhte yaklaşımlarla boğucu bir etkiye yol açarlar. Bunu önlemek için böyle bir araca ihtiyaç var. Kaldı ki, bu bir tartışma aracıdır, güzellik ve yaklaşım ölçülerini ortaya çıkarma aracıdır, kararlaştırma aracıdır; erkeğin birçok yanlışlıklarına karşı kadının kendi gücünü hazırlama aracıdır; kendi özgürlük dünyanızı programlaştırma, onu hayata geçirmede iddialı olma aracıdır. Bunlar da özgürlük için önemlidir.

Z.: *Kadın, cinselliğine dayanmadan erkek üzerinde etkili olamaz mı?*

Kadın cinselliği dışında her şeyiyle erkek üzerinde, toplum üzerinde etkili olabilir. Bu anlamda gücünüzü ortaya çıkarmazsanız, kaba anlamda cinsellik sizi çok güç durumlara, hatta iğrenç durumlara düşürür. Kaldı ki, cinselliği de en kötü biçimde paylaşmaya, suç konusu olmaya götürür. Şu anda da cinsellik en büyük suçtur. Kendi gücünüzü ortaya koymamanız, kendi hukukunuza sahip çıkmayıp, güzellik anlayışınıza, bir bütün olarak özgürlük ve kimlik anlayışınıza sahip çıkmamanız, erkeğin size sadece kaba cinsellekle yaklaşmasına neden oluyor. Örneğin kadına uygulananı erkeğe uygulayalım, yani erkeğin cinselliğini satın alalım. Bunun da bunun ne kadar çirkince olduğu açıktır. Yani bu, cinselliğin en sakat kullanılış tarzıdır.

Aslında cinsellik bir avantaj değil, erkek için de kadın için de doğal bir özelliktir. Bunun üzerinde neden bir taraf egemenlik, diğer taraf da düşünlük inşa etsin? Neden birileri bunu satın, diğerleri de satın alsın? Bunun altındaki muazzam baskıcı ve sömürücü sınıfın etkilerini görmezseniz, özgürlükten nasıl bahsedebilirsiniz? Cinselliğin böyle kullanılmasından nefret ediyorum. Bir kadın veya bir erkek cinselliğini kullanırken, kadın “Bununla erkeği düşürürüm, amaçlarıma ulaşırım”, erkek de “Kadın üzerinde egemenliğimi böyle ispatlıyorum” derse, orada özgürlük ve saygı bitmiş demektir; orada çirkinlikler, baskılar, birbirine küftmeler ve hakaret başlar. Bizim toplumumuz ailede böyle kaybetmiştir. Bunları şiddetle vurguluyorum. Ama çoğunuz bunu bir türlü doğru bir biçimde anlamak istemiyorsunuz. Bu anlatımdan yanlış sonuçlar çıkarmaya hiç gerek yoktur. Çok doğal, oldukça doğru bir ahlâkın da temellerini atmaya çalışıyoruz. Bunu bozmak isteyen kim olursa olsun, ona karşı kararlı bir mücadeleyi verme gereğinden bahsediyorum.

Bir kadının etkili olabilmesi için cinselliğini kaba anlamda kullanmaya çalışması rezalettir. Nasıl oluyor da bir erkek kadına yalnız bu temelde ilgi duyuyor? Benim kadında en çok görmek istediğim şey çok güçlü bir düşünce gücüdür, yoğun bir düşünce paylaşımıdır, yoğun bir yaşam atmosferi bulmadır, ruh güzelliğini yakalayabilmedir. Cinsellik en son planda gelir. Kendine güvenip de yaşam birliği geliştirecek komutan var mıdır?

Kavgasını verdiğimiz ilişkiler, artık anlaşılmayı ve gereklerinin yapılmasını zorunlu kılıyor. Devrime özellikle kadın açısından ihtiyaç vardır. Cinsel yaklaşımdan güzellik yaklaşımına ve askeri yaşama kadar devrimsel gelişmelere ihtiyaç vardır. Ama bu konuda kendi öz kişiliğinize ve özgürlüğünüze hizmet edecek yaklaşımları da bir türlü geliştiremiyorsunuz. Bu beni aşırı bir çaba harcamaya zorluyor. Çok bahsettiğiniz ilişki sahipleri, ilişkisini kurtarmak için bölgeleri çökertmiştir. Akli fikri kaba cinselliktedir. Bu, değer verme tarzı değildir, bunun yüksek bir sevgiyle fazla bağı yoktur. Olan bizim çabalarımıza oluyor. Size basit gibi geliyor, ama bizi zorluyor. Bir çoğunuzla bunu tartışmıyoruz. Çünkü cinsellik en çok ayıplı, günahlı ve ayrıcalıklı yaklaşım malzemesidir. Erkek bununla kendini kral yerine koyar, kadını ömür boyu kaba cinselliğe dayanarak kendini yaşatacağını sanır. Bu büyük bir gaflettir. Avrupa bu konuda eğer biraz ileriye, bu kabalığı aştığı içindir.

Bizde neden sanat ve edebiyat yoktur? Neden sağlam ve güçlü komuta kişilikleri çıkmıyor? Cinsellikte bu sınırı aşmadığı, cinsellikle sevgi arasındaki ilişkiyi, sevgiyle savaş arasındaki ilişkiyi kuramadığı için bu böyledir. Bunda da en çok siz suçlusunuz. Çünkü altta olan ve ezilen kendiniz oluyorsunuz. Muazzam bir eğitici, öğretici ve örgütleyici olmanız gerekirken, kendinizi örgütlemekten kaçıyor, erkekler savaşı sizlerle ortak yürütsün istiyorsunuz. Erkek eşit ve özgür koşullarda bir komutanlığı neden size vermiyor? Neden onlar hep komutan oluyor, siz ise onların mutfakçısı oluyorsunuz? Hiç mi yetenekleriniz yoktur? Biz kadın da erkekle eşit düzeyde bir komutan olsun, yetkiler aynı olsun diyoruz. Ama hiç birisi bunu kabul etmiyor. Bu konularda mücadele vermeniz gerekir. “Yoldaş olalım, ama benim hukukumu gözetiyor musun, benim kimliğime saygılı mısın? Benim cinselliğimi paylaşmak istiyorsan, amaçlarıma, kadın olarak kimliğime, haklarıma, eşitlik ve özgürlük ölçülerime aynı titizliği gösteriyor musun? Göstermiyorsan, beni nasıl kendine alet etmek istersin?” diyeceksiniz.

(...)

Özgürlük değerlerinde başarının sahibi olmak gerekir. Aksi halde devrimci mücadele başınıza bela olur. Devrim ancak yüksek amaçlar söz konusu olduğunda gereklidir. Devrime tutku derecesinde bağlı olanlar zorluklara katlanabilirler. Kendine özgü ve özgürlüğe ilişkin güçlü amaçlarınız ve tutkularınız olmazsa, devrime katılmanız bir maceradır. Er geç bunun altında ezilirsiniz. Amaçlarınız büyük olmak zorundadır. Her şeyi amaca hizmet ettirecek kadar hassas olmalısınız. Amaç bellidir, amaçların başarılması halinde gelişecek olan durumlar bellidir. Bütün bunları göz önüne getirmez ve göz ardı ederseniz, kendi başınıza en büyük belayı hazırlamış olursunuz. Çoğunuzun durumu maalesef bunu çağırıyor. Amaca güçlü bağlanın, amacın içinde konumunuzu güçlü ortaya koyun ve her şeyi bu temelde ele alın. Sizden er geç bir militan kişilik çıkar ve yürüyüşünüzü de kimse kolay kolay durduramaz. Bu genel bir hatırlatmadır. Bizim tartıştığımız sorun gittikçe netleşiyor ve doğruları artık uygulama gücünü gösterebilirsiniz.

Kendimi en erkenden gözetime tabi tutup eğiten kişi olduğuma eminim. İstisna olabilir, fakat genel adına da bu kadar düşünen birinin olduğunu sanmıyorum. Tarzım herhalde ilerde biraz daha iyi anlaşılır. Yetişme tarzımın ulusal ve toplumsal düzeyle, ailesel gelişme ortamıyla ilişkisi olabilir. Yani bu biraz Kürdistan’a özgü bir çıkış oldu. Oldukça güçsüz ve çok iddiasız bir toplumsal zeminde kendimde egemenlere ait hastalıklara hiç yer vermeden çıkış yaptım. Kadın konusunda sınıfsal, ulusal, ailesel ve aşiretsel olarak hakim bir gücün etkisi olmadığından dolayı bu kadar özgür düşünebiliyorum. Çünkü cinsi egemen bir gözle değerlendirmiyorum. Tam tersine, altta olma ve ezilmenin ne anlama geldiğini kendi yaşam pratiğimden çok iyi biliyorum. Diğer yandan özgürlük tercihim var. Yani kendimi çok erkenden kurallara, aile gericiliğine, köy gericiliğine, burjuvaziye her türlü özlemlerimi kırarak tarzda bağlamamam; sürekli özgürlüğü esas almam sonuçta beni bu konuma getirmiştir. Bu, değerlendirmeye değerdir. Ben de çok bireyci bir aşkın düşkünü olabilirdim, ama bu herhalde beni fazla yaratıcı kılmazdı. Bu biraz ulusal ve toplumsal gerçekliklerle, Kürt ve Ortadoğu çözümlemesiyle ilgilidir.

Çok erken yaşta tutku da vardır. Tutkulu olduğum kadın gerçeğinde derin derin düşünürüm ve gerektiğinde tek bir laf konuşmam. Hele hele ucuz seviyorum sözcüklerini hiç kullanmam. Fakat ilgi duyduklarına da ömrüm boyunca bağlı kalırım. Onu bir güzellik, bir yaşam olayı haline getirmenin savaşını veririm. Hayat felsefem budur. Güzellik anlayışına, ülkenin coşkusuna ve sevincine böyle ulaşmış bulunuyorum. Halen bunu anlamama, bunu kişisel emellere alet etme bize yapılabilecek en büyük kötülüktür. Kadını ortaya çıkarırken, yüz yılların bütün kirini ve pasını temizlemek, her türlü utanç verici durumdan kurtarmak için yapıyoruz; ama bana şöyle ucuz bağlansın türünden tek bir ilişki bile kurmuyorum. Bu konuda titizim. Tarihe mal olacak ilişkiler peşindeyim. Bu, bir özgürlük anlayışıdır. Nefretim beni bu konuda doğru veya yanlış büyük bir mücadeleye götürüyor. Bu benim felsefem ve hayat anlayışımıdır.

Bizi ısrarla takip ettiğini iddia edenler, bunun büyük savaşımının ne olduğunu biraz görerek saygılarını göstermek ve bizi ucuz kullanmanın affedilmezliğini görmek zorundadırlar. Sevgi olmalıdır, bu konuda kimseye yasaklama getirmiyorum, ama yücelik temelinde yaklaşım ölçüleri getiriyorum. Birlikte yaşayacağım herhangi bir kadın mutlaka yüce olmak zorundadır. Bunun dışında bir ilişki tarzı affedilemez veya anı anına reddedilmek zorundadır. Kaldı ki, ulusal düzeyi çözümlenmekle uğraşıyorum. Çok sayıda kadınla ilgilenmem işin doğası gereğidir. Kadını ve erkeği ele almak ve ulusal düzeyde çözüm gücü olmak zorundayız. Herkes benim gibi ilişkileri, kadını ele alamaz. Kadının yoğun talebi vardır, az çok ele almam gerekir. Herkesin bu işi başarıp başaramayacağı sorunu var. Kaldı ki, bunun taklidi de olmaz. Çünkü tarih birilerine bu işi bir defa yaptırır, diğerlerini ise sonuçları hayata geçirmeye ve uygulamaya çağırır, emreder. Bazı yanlışların düzeltilmek zorunda olduğu açıktır. Bu değerlendirmeler özgür yaşama doğru yol alışı muazzam değer taşıyor; hem çözümlenme hem de buna dayalı olarak güç sahibi olma imkânı veriyor. Kendinize güvenin. Toplum alışkanlıkları gereği kendi kişiliklerimize ne çok abartılı, ne de çok küçüleştirici yaklaşalım.

Kadının dünyasında güzellikler vardır, kadının dünyası öyle aşağılık bir dünya değildir. Ezilen sınıflar ve uluslar yaratıldığı gibi, ezilen cins de yaratılmış ve çok kötü bir dünya dayatılmıştır. Bunu aşmak özgürlük mücadelemizin vazgeçilemez bir amacıdır. Biz tartışmalarda oldukça cesuruz. “Şu sınırlar şöyle çizilmiştir, bu sınırlar böyle çizilmiştir, yöneticinin hakları, ezilenin uyma görevi şudur” diye bir sınır tanımıyoruz. Savaşçıların özgür tartışmasını anlarız. Savaşçının büyük kararını, disiplin temelinde pratiğini ve savaşını da anlarız. Ama bunu zorlayan bireyin onu bir kişinin lehine tartışma gücü olmaktan, karar gücü olmaktan çıkaran bir yaklaşımını da binlerce yıllık sömürücü sınıfın veya onların temsilcilerinin yönleri sayarız. En güzel olan, en değerli olan, bu uğurda savaş verenler ve bir şeyi yaratanların, yani emeğin sahiplerinin olsun. Açık ki, bu da yaratıcı sosyalizmdir, dünya görüşümüzdür.

Bazıları buna gelmiyorlar. Gelmiyorlarsa biz de savaşırız. Ben kendi inançlarımdan hala vazgeçmedim. Sınıf bakış açımı değiştirmem şurada kalsın, büyük bir duyarlılıkla güçlendireceğim. Herkesle bu temelde yoldaşlık yapmaya varım. Bütün insanlarımız özgürlüğe layıktır. Nasıl uygulayacağımızı tartışıyor ve kararlaştırıyoruz. Kimi “Ben savaş ve gerilla istiyorum”, kimi “Ben cephe, örgütlenme istiyorum”, kimi “Gücüm şuna yeter” diyor. Herkesin yapabileceği bir iş var. Önemli olan, burada kimsenin bastırılmaması; kimsenin emeğiyle bağlantılı olmayan, yersiz ve haksız bir talepte bulunmamasıdır. Yani burada önemli olan güzelliğin ortaya çıkarılması ve düşkünlüğün aşılmasıdır. Ölçüler bu kadar somutken sanırım doğru uygulayacaksınız, doğru uygulamaya öncülük edeceksiniz.

Kadın önderlerin görevleri küçümsenemez. Görevleri basit bireyciliklerle karıştırmayın. Hatta geçmişte yanlış yapmış olabilirsiniz, cinselliğinizin kötü kullanılmış olabilir, kendiniz kötü kullanılmış olabilirsiniz, çok kötü bir ilişki deneyiminiz de

olabilir, size tecavüz de edilmiş olabilir. Ama şimdi özgürlük imkânını ele geçirdiniz. Düşünce, gönül, cinsellik sizindir, onu istediğiniz gibi kararlaştırmak sizin hakkınızdır. Başkalarının keyfi istediği için değil, başkaları onu emrettiği için değil, ancak siz istediğiniz için olabilir. Burada da ölçü yurtseverlik ölçülerine, halkın toplumsal özgürlüğüne, kendi özgürlük taleplerinize bağlılığımızdır. Hatta birey olarak hakkınıza ve hukukunuza sahip çıkmanızdır. Bunu esas alan her ilişki değerlidir.

Düzen ölçüleriyle yapılan evliliğe evlilik bile demiyorum. Çünkü işin özü sağlam ele alınmadıktan sonra, ha genelev ha özel ev, pek fazla fark etmiyor. Beni zincirle bağlasanız bile zorla böyle bir evlilik içinde tutamazsınız, beni geneleve de çekemezsiniz. Ben ne genelevci, ne özel evci olurum. Kendime göre bir yücelik ilişkisi arayıcısıyım. Onda savaşır giderim. Benimle yol almak isteyenlerle de kadın erkek ayırımı yapmadan, büyük yarışı esas almak üzere koşup giderim.

Umarım artık herkes biraz dürüst olur, bizim adımıza ne tasarrufta ve gaspçılıkta bulunulur, ne körü körüne taklit ne de inkâr ediliriz. Beni iyi bir yol arkadaşı olarak değerlendirmeye çalışın ve kendiniz için layık olanı bulun. Tekrar belirteyim: Ben ilah değilim. Yine sınıflı toplum biçimlerini esas alan bir yaklaşım sahibi de değilim. Ama ayak altında ezilen bir kölenin tarzıyla da kendimi yaşatmıyorum. İnsana en yüksek değeri veren, onun yüceliğine, en başta onun bilincine, özgürlüğü kadar onun kurallı olmasına, yine özellikle mükemmel yakın bir güzellikte yaşamasına tutku derecesinde bağlı birisiyim. Mükemmel üretim çalışması, mükemmel bilim çalışması, mükemmel devrim çalışması benim gerçeğimi ifade eder. Eğer her şey bu kadar açık ise, yoldaşlık yapacağınız ölçüler de bu temelde olur. Emek istismarlarına, özellikle devrim emeğinin istismarına asla fırsat vermiyoruz. Yine yüksek bir değer ifade eden kadın özgürlüğünün istismarcılarına fırsat vermiyoruz. Tarafların birbirlerini değerlendirememeleri kadar kötü kullanmalarına da fırsat vermiyoruz. Her zamankinden daha fazla düşünüyor ve tartışıyoruz. En doğrusunu kararlaştırıyoruz; ölçülü, dengeli ve denetimli adımlarla daha başarılı adımların sahibi olmaya çalışıyoruz.

Hiç şüphesiz her şey önceden kararlaştırılmaz. Ama ana doğrultular belirlendikten sonra buna titizce bağlı kalmayı bilerseniz, sonuna kadar dikkatinizi, duyarlılığınızı ve sorumluluk anlayışınızı eksik etmezseniz, her zamankinden fazla, hatta bütün zamanların en büyük özgürlük yürüyüşünün sahibi olabilirsiniz. Bu yürüyüşün kendisi bile birliktelik dediğiniz, bireycilik dediğiniz, tatmin dediğiniz her şeyden bin defa daha değerli ve çoşku vericidir. Devrimin bu yürüyüşünden alacağımız haz, sizi her türlü bireycilik temelindeki evlilikten de, aşktan da, duygudan da daha fazla tatmin edebilir. Buna duyulan tatmin yüce ve sonsuzdur. İnsanlar da biraz bunu arıyor. Devrimler de bunun en temel araçlarından birisidir. Bizim gibi her türlü tatminden uzak kalmış insanların da ancak böylesine büyük bir devrimsel yürüyüşle yoksun kaldıkları tatminleri bulacakları, bunun şiddetli bir savaşla gerçekleşeceği bir o kadar açıktır. Her zamankinden daha fazla bu savaşıma ihtiyacı olanlar, bununla yaşamını yeniden yaratmak isteyenler bilinçli olmak kadar örgütlü olacaklardır. Büyük bir arayış kadar, onu pratik gerçekleştirme çabası içinde olacaklar ve mutlaka başaracaklardır.

27 Ocak 1994

ÖZGÜRLEŞEN VE ORDULAŞAN KADIN YAŞAMDA ZAFER DEMEKTİR

Devrimci hareketimizin en yoğun biçimde yaşadığı savaş gerçeğinin, aynı zamanda kadın çözümlenmeleri ve eylemliliğinin de en çok geliştiği bir aşamaya denk düşmesi rasgele bir gelişme değildir. Bunlar birbirine sıkı sıkıya bağlı olan, etkileyip etkilenen, bu yönüyle savaş gerçeğimizin özgünlüğünü ve diğer birçok devrimde başarılabilen gelişme özelliğini ortaya koyması çarpıcı bir devrimci gerçekleştirmedir.

Başta savaş ortamı olmak üzere, mücadelenin birçok alanlarına yansıtılmaya çalışılan kadın katılımı daha şimdiden oldukça dikkat çekiyor. Israr edilirse, bu sadece sosyalist bir yaklaşım değil, ideolojik, politik, kültürel ve edebi birçok çalışmada bazı yönleriyle gösterilmeye, hayal edilmeye ve gerçekleştirilmeye çalışılan özgürlükçü bir yaklaşım oluyor; kapsamlı bir gelişmeyi devrimle iç içe, hem onunla beslenen hem de onu besleyen bir yaklaşım oluyor. Bu anlamda ancak tam bir devrimci olgu olarak ona yaklaşılabilceğini ortaya çıkarmış bulunuyor.

Hiç şüphesiz her devrimci eylem özgürlük ister. Devrimler bazı yönleriyle birbirlerine benzemekle birlikte, tarih her birisinin gündemine farklı görevler koyar ve bu devrim farklı görevleri gerçekleştirme düzeyiyle kendini belli eder. Tarihte gerçekleşen bütün önemli devrimlerin her birisinin insanlığa kazandırdıkları ana hatlarıyla bellidir. Yine her tarihsel devrimin insanlığın genel gelişme düzeyine kazandırdıkları kadar, hedefleyip de ulaşamadığı birçok amacı vardır. Eğer bir devrimi en güçlü, doruk noktasında bir devrim olarak değerlendirmek istiyorsak, o devrimin o döneme kadar varolan gelişmeyle, hatta olumlu ne varsa onları özümsemekle yetinmeyip, yeniye ilişkin yaratılmak isteneni de öngörmesiyle ve uğruna büyük bir çabayı sergileyip başararak karakterize edileceği rahatlıkla anlaşılabilir.

Örneğin İslam Devrimi kendisinden önceki bütün dinlerin birikimini esas almak ve mevcut yaşamın kabul edilebilecek yanlarını kendisine katmakla birlikte, yeni bir tanrı anlayışından tutalım, yaşama birçok yönüyle yenilik getirdiğini ve bu yapıların o güne kadar pek görülmediğini belirtebiliriz. Fransız Devriminde de gerçekleşen şey budur. Bu devrimin o güne kadar gerçekleşmeyen ve oldukça hayal edilen özgürlük kadar, insanlığın dağarcığında ne tür olumlu ve sahiplenilmesi gereken gelişme varsa, onlara da en üst düzeyde işlerlik ve gerçeklik kazandırdığını rahatlıkla belirtebiliriz. Ekim Devrimi ise bu konuda daha ileri bir düzeyi ifade eder. Özellikle en ezilenlerin ilk defa egemen sömürücü kesimlere karşı tarih boyunca umut ettiklerini, eşitlik ve özgürlük ideallerini gerçekleştirmekle kalmıyor, yine o döneme kadar insanın önemli bütün kazanımlarına da sahip çıkarak bir doruk noktasını oluşturabiliyor.

Günümüze doğru geldiğimizde, her ne kadar devrimler çağının, özellikle de proletarya önderliğindeki devrimler çağının sona ermeye doğru gittiği gözüküyorsa da, aslında bunun yanıltıcı bir yaklaşım olduğu, en emekçi sınıf olarak proletaryanın sağladığı gelişmenin ve bu anlamda gerçekleştirdiği devrimin sadece bir aşamasının sonuçlandığı, esasen kapitalizmin kaba baskı ve sömürsünün aşıldığı belirtilebilir. Yine her ne kadar sanıldığı gibi yıkılmadıysa da, kapitalist-empyalist sistemin birkaç yüzyıldan beri insanlığın başında baskı ve sömürde oldukça sınır tanımayan yaklaşımını sınırlandırdığını, kendisini oldukça biçim değişikliğine uğrattığını ve bunun çok büyük bir gelişme olduğunu, mevcut çağın en temel özelliğinin de bu olduğunu

belirtebiliriz. Bu anlamda sosyalist devrimin yenilmesi veya çözümlenmesinden bahsetmekten ziyade, bir aşamasının sona erdiğinden bahsetmek daha doğrudur. Buna komünizmde -ustaların da dediği gibi- sosyalist aşama deniliyordu. Sosyalist aşamada sınıf mücadelesinin devam edeceği zaten vurgulanıyordu. Ama ülkü olarak komünizme kolayca ulaşılamayacağı da öngörülmüştür.

Uygarlık tarihi boyunca oluşagelen ve politik düzeyden ahlâki düzeye kadar hepsi de sınıflı toplumun yasaları tarafından belirlenen alışkanlıkların bir çırpıda yıkılacağına sanmak, kendini kandırmak demektir. Fakat 20. yüzyılda gerçekleştirilenlerin de özgürlük ve eşitlik anlamında sıradan gelişmeler olmadığı açıktır. Bir daha mevcut eşitlik ve özgürlük düzeyinden vazgeçileceğini, çok kaba baskı ve sömürü dönemlerine tekrar dönüleceğini söylemek bir o kadar yanılıdır. Hiç şüphesiz bu yönlü gerici çabalar eksik olmaz; ama nehir nasıl tersine akıtılamazsa, bu gerici çabaların da varolan özgürleşme düzeyini geriletmesi söz konusu olamaz. Zikzaklar olabilir, ama gerçekleşen kazanımlar sadece daha da ileriye götürmek için bir basamak olarak kullanılabilir. Burada tartışılması gereken sorun geriye dönüş ve çözümlüş değildir; özellikle Sovyet sosyalizminin çözümlüşüyle birlikte, ne kadar geriye dönüldüğünden ve Sovyet sosyalizminin çözümlüşünde kapitalist emperyalizmin elinin ne kadar güçlü olduğundan bahsetme sorunu da değildir. Ekim Devrimi'nin içeriğinin az çok gerçekleştiği söylenebilir. Sorun, özellikle eski biçimleriyle, onun teorik yaklaşımlarından örgütleniş ve proletarya diktatörlüğü modeline kadar birçok noktada gözden geçirilmesi gerektiği, sağladığı gelişmelerin görülmesi temelinde daha ileri bir gelişme aşamasına nasıl ulaşılabileceğine dair teorik çalışma kadar, bunun partisel ve eylemsel ifadesine nasıl ulaşılabileceği sorundur. Sorun budur.

Dolayısıyla kapitalist-emperyalist tekelciliğin sözcülüğünü özellikle medya alanında yoğunca yürütenlerin sosyalizmi kötülemelerinin salt sınıf çıkarlarıyla ve özellikle insan toplumunun ileri düzeyiyle ilişkisi kalmamıştır. Bununla çevre düşmanlığından tutalım, bireyi en olumsuz sömürme yöntemlerine kadar, en iğrenç biçimde yürütülen sömürü tarzının gizlenmek istendiği, medyanın saldırısının gerçek anlamının bu olduğu, tam da bu noktada emperyalizmin kapsamlı ve aynı zamanda özgün değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Çünkü toplumda ve doğada yol açtığı tahribatlar öyle sıradan değildir, insanlığı tehdit eder duruma gelmiştir. Eğer devrimde yeni bir aşamadan bahsedeceksek, doğa tahribatının kesin durdurulmasının teorik ve programatik bir ifadeye kavuşturulması gerekir. Özellikle bilimsel ve teknik gelişmenin toplumda yol açtığı ve her düzeyde sağladığı olumlu gelişmeler kadar, çok tehlikeli olumsuz gelişmelerini de görmek, kaba sınıf tahlilleriyle yetinmeyerek insan toplumunu bütünüyle ele almak; bu anlamda daha da derinleştirilmiş, aynı zamanda toplu hale getirilmiş ve ulusal düzeyi oldukça aşan tahlillere ihtiyaç olduğunu, bunun örgütleniş ve eylem biçimlerine yansıtılacağına ortaya koymak, mevcut yeni bir dönemin yakalanması için esastır. Eğer tartışmalar bu temelde geliştirilirse, bir dönemin sonuçlandırılması kadar, yeni bir dönemin başlangıcına ulaşmanın da imkânsız olmadığı gibi zorunlu olduğu görülecektir. Bu anlamda devrimin zorunluluğundan bahsetmek mümkündür ve doğrusu da budur. İnsanlık tarihinin temelde öğrettiği de budur.

Önümüzdeki dönemde daha ileri bir özgürlük düzeyine nasıl ulaşılabilir? Hiç şüphesiz yoğunca tartışılan doğanın kirlenmesi sorununa cevap teşkil etmek, yine başta nüfus patlaması olmak üzere bunun doğurduğu veya beraberinde getirdiği birçok soruna çözümler aramak, böylelikle daha ileri bir özgürlük düzeyini bu temellerde yakalayabilmek, uzun süre üzerinde durulacak ve cevap aranacak hususlardır.

Bunun en önemli bir parçası olarak da uygarlık tarihi boyunca düşürülen ve ezilen sınıflar kadar, ezilen kadın cinsinin de kendini gittikçe artan bir şekilde yeni devrimsel aşamaya dayatacağını görmek ve mevcut devrimin bu temelde derinleşebileceğini belirtmek olasıdır. Hatta 20. yüzyılın kaba sınıf baskısı ve sömürüsünün sona ermesi ve yine ezilen uluslar üzerindeki kaba sömürgeciliğinin aşılması –ki, bu konularda her şey yapılmamıştır, halen sınıfsal baskı ve sömürü yoğundur, yine ulusal baskılar hem derinliğine hem de özgül olarak birçok alanda sürüp gitmektedir-, kaba sınıf baskısının 19. yüzyıla kadar olan biçimlerinin sınırlı da olsa aşılması, yine klasik sömürgeciliğin aşılması özgürlük problemlerine yeni boyutlar kazandırmış ve en alttaki cins olarak kadının kendini yüzeye vuracağı gerçeğini göstermiş bulunmaktadır.

20. yüzyılın sonlarında en çok tartışılan bir sorunun kadın sorunu olması tesadüfi değildir. Dikkat edilirse, her geçen gün artan bir biçimde kadın gerçeği tartışılıyor. Kadın gerçeğinin aynı zamanda bir toplumsal özgürlük gerçeği olduğu, yine kadın gerçeğinin çözümlenmesinin savaş sorununun çözümlenmesinden barış sorununun çözümlenmesine ve yeni ahlâkın çözümlenmesinden yeni bir felsefenin teşekkülüne kadar birçok gelişmeyi beraberinde zorladığı görülmektedir. Daha doğrusu, uygarlık tarihi boyunca kadın aleyhinde geliştirilen ve toplumun hem altına hem de dışına oldukça itilen cins ve cinsiyet gerçeğinin savaşların doğuşundan ahlâkın tehlikeli gelişmesine, yine erkek egemenlikli dinlerin doğuşu ve gelişiminden felsefelerin doğuşuna kadar birçok gelişmeyi tek renkli veya erkek egemenlikli tarzda ortaya çıkardığı, bunun toplumlar için bazı gelişmelere yol açtığı, fakat toplumları önemli kayıplara da götürdüğü şimdi daha iyi anlaşılacaktır. Görülüyor ki, sürekli bastırılan, dibe itilen ve toplumun etkinlik sahalarından uzaklaştırılan kadının köleleştirilme ve kadınlaştırılma süreci, aynı zamanda sınıflaşmanın da derinlik kazanma sürecidir. Bunun için bitmez tükenmez savaşların ortaya çıkması, yine topluluklar arasında ulusal düzeye kadar varan baskıların inanılmaz boyutlara ve hatta katliamlara kadar varandırılması, bu temelde sınıf ve ulus savaşlarının giderek geliştirilmesi, kadının da köleleştirilmesiyle yakından ilintilidir.

Dolayısıyla bütün emekçi sınıflar, yine ezilen uluslar ve topluluklarla birlikte, bunların hepsinden daha ağır bir konumu yaşayan, bir toplumun en ezilen, en alta ve en dışa itilen kadın gerçeği orta yerde durdukça, toplumsal özgürlüğün ve her toplulukta özgürleşmenin tam sağlanamayacağı açıktır. Daha da ötesi, derinleşmiş bir özgürlük isteniyorsa, kadın sorununun mutlaka bütün yönleriyle ortaya konulup gerçekleşmeye doğru yüz tutma durumunda olduğunu çok daha çarpıcı görmek gerekir. Sıkça ortaya atılan sloganlar var: Kadının etkili olduğu bir dünyada savaş olmaz, kadın barış demektir, kadın etkinliğinin gelişmesi hoşgörü ve yaşamda zenginlik demektir gibi sloganlar var. Kadının toplumda kaybettiği yerini tekrar bulabilmesinin birçok olumlu gelişmeyi beraberinde getirebileceği söyleniyor ki, bu doğrudur. Hatta bir toplum ne kadar düşmüşse, bu düşkünlüğün kadının düzeyiyle sıkı sıkıya bağlantısı vardır. Yine bir toplumda özgürlük ne kadar gelişmişse, bunun kadın özgürlüğü ile sıkı sıkıya ilişkisi vardır. Bir devrimin özgürlük düzeyi geliştirilmek isteniyorsa, bunun kadının düzeyiyle ilişkisi vardır. Çağdaş devrimlerde bu ilişki çok açıktır. Toplumsal ilişkilerdeki özgürlük düzeyi, kadın ilişkilerindeki özgürlük düzeyiyle bağlantılıdır. Bu ilişki özgür olarak ne kadar gelişiyor veya ilişkide ne kadar kölelik vardır? Kadın-erkek ilişkilerinde en çok gözlemleyebileceğimiz bir husus budur. Kadın-erkek ilişkilerinde eşitlik ve özgürlükte sağlanacak düzey toplumun geneline yayılırsa, o toplumun eşitlik ve özgürlük düzeyi de kesinlikle belirlenmiş olur.

Önümüzdeki dönemin devrimsel gelişmesine bir katkı yapılmak ve ileri bir düzey sağlatılmak isteniyorsa, bunun devrimin bir kadın devrimi olma yönünde veya bütünüyle kadın sorununun çözümüne katkı düzeyiyle kendini göstereceği, devrimin bir eki ve uzantısı gibi değil, onun temel sosyal bir yanı olarak görülmesi gerektiği açıkça belirtilebilir. Kadın çözümlenmesi, kadın etkinlikleri bu nedenle gittikçe önem kazanıyorsa, artık köklü bir devrimsel yaklaşımın da eşğine gelinmiş demektir. PKK gerçeğinde kadın sorununa ilişkin bu kadar çözümlenmenin geliştirilmesi ve pratikleşme sahasında üzerinde bu kadar önemle durulması, yaşanan devrim süreciyle yakından bağlantılı olmasından ileri gelmektedir. Bu bir anlamda çağımızın devrimlerine örnek teşkil etmesi kadar, ona öncülük düzeyinde yaklaşım gücünü göstermesi demek oluyor.

Sömürgeci de daha geri bir ülke konumunda olması nedeniyle, Kürdistan'da uygulanan ulusal ve sınıfsal baskının dünyada en geri ve en kaba düzeyi oluşturduğu, hatta uygulanan baskının normal bir baskı ve sömürü olmadığı, katliam sınırlarında belki de insan soyuna uygulanan baskının en anlamsız biçimi olduğu kadar örneği görülmemiş biçimde seyrettiği, bu anlamda Kürdistan Devriminin kendine has özelliklerinden bahsedilebileceği açıktır. Kürdistan'ın tarihi somut konumu, doğal olarak devrimin de özgünlüğünü beraberinde getirir. Ama biraz daha derinliğine bakıldığında, Kürdistan ülkesi başka gezegende olan bir ülke, Kürt toplumu da tüm toplumlardan kopuk bir toplum değildir. Tam tersine, Kürdistan çağın en olumsuz özelliklerinin yaşandığı, hatta çağın tortusu diyebileceğimiz yer oluyor. Tarihte ve günümüzde her türlü işgalcilik, istilacılık, sınır tanımayan baskı ve sömürü burada denenmiştir. Düşürülme bu nedenle burada evrensel ve tarihseldir. Buna karşı geliştirilecek olan devrimin evrenselliği ve tarihselliği de kendiliğinden ortaya çıkar.

Bundan dolayı Kürdistan Devrimi çok yönlü özgünlük arz etmesine rağmen, genel çağsal içeriğe de kesinlikle sahiptir. Çağın ulaşılması gereken devrimci hedefine Kürdistan'da ulaşmak, bir ayrıntı veya süs değildir, zorunlu bir sonuçtur. Çağla çelişkinin şiddetli olması, onun dışında ve ondan kopuk ele alınmasını gerektirmez. Tam tersine, çelişkilerin çok doğal olarak ortaya konulmasına ve çözümlenmesine enternasyonalist değeri dayatması, kendi devrimini uluslararası ve toplumsal bir devrim haline getirmesiyle mümkündür; bu temelde yaklaşım gösterme gücüyle kendini ortaya koyması gereklidir. Çıkarılacak sonuç budur. Bazıların sandığı gibi, dar ulusal devrim, hatta sınırlı bir reformist ulusal kurtuluşçuluk Kürdistan gerçeğini ifade etmediği gibi, devrimsel gelişmesini de başından yenilgiye mahkûm kılar, çok önemli bir devrim olarak görülme ve değerlendirilme şansını ortadan kaldırır. Bu anlamda devrime reformist açılardan bakan her şeye karşı kapsamlı ideolojik eleştirinin geliştirilmesinin ne kadar önemli olduğu anlaşılıyor. Dar ulusal kurtuluşçuluğun politik düzeyi çok sınırlı bir devrim olduğu ve sosyal temele inen devrimci bir yaklaşıma sahip olmadığı görülüyor; bu temelde geliştirilen eleştirilerin ne kadar yerinde olduğu yine açıkça anlaşılıyor.

PKK'nin dile getirdiği devrimci teori, gerek reel sosyalizmin gerekse kapitalist-emperyalist sistemin eleştirisi, yine ortak tarihi ve günceli değerlendirmesi, dayanmak istediği devrimin nasıl ele alındığını da ortaya koyuyor. Kendi devrimini ulusallık sınırlarıyla belirlemek şurada kalsın, bunu inkâr etmemekle birlikte tarihselleştiriyor ve evrenselleştiriyor. Bu devrimin çok önemli bir parçasını da şimdi kadın sorununda gerçekleştirmek istiyor. Yani Kürdistan Devriminin bir anlamda kadın devrimi olması, kadının kurtuluşunun her yönüyle tarihselleştirilip pratikleştirilmesine özen gösterildiği bir devrim aşamasını esas alması ve kararlaştırması gerektiğini ortaya koyuyor. Bu yaklaşımın doğru olduğu çok açıkça ortaya çıktı. Çünkü Kürdistan kadınının yoğun ilgisi daha şimdiden ortaya çıkıyor. Bu ilgiye sıradan bir yaklaşımla cevap verilemeyeceği, eğer verilirse devrimin daha başından güdükleşip yenileceği kısa ve sınırlı pratik gelişmelerle de anlaşılmalıdır.

Kadın katılımını basit istemlerle sınırlandırsak, herkes varolan feodal baskı ve küçük burjuva eşitlik anlayışıyla yetinmek isterse, hatta düzenden biraz sıkılıp maceracı anlayışlara cevap vermekle yetinirse, belki bazı çözümler elde edilebilir, bu anlamıyla birçok kişilik ve tip tatmin olabilir. Ama özünden baktığımızda, bunun devrime ne kadar yanılığlı, hatta ihanet ve devrimi boşa çıkarmak kadar tehlikeli bir yaklaşım olduğunu vurgulamak gerekir. Bu, cephesel devrim özelliklerine terstir, onun ihtiyaçlarına cevap verecek bir yaklaşım değildir. Ama daha çok da Kürdistan Devriminin doğasını anlamamaktan, onu çok yüzeysel ele almaktan, bu yönüyle adeta başarılarla fazla yol açmadan kendini çürütüp yitirmekten, kadının tekrar başarılarla yol açmada değerlendirilmemesinden bahsedilebilir. Bu da çok tehlikeli bir yaklaşımdır. Çözümlenmelerde özellikle en yoğun savaşım sürecinde bile bu soruna bu kadar yüksek ilgi ve yaklaşım göstermem tesadüfi değildir. Sorun, uluslararası devrimin bir sorunu olarak kendini hissettiriyor. Bunu göreceğiz.

En önemlisi de Kürdistan sorununda kadın çözümlenmesi sağlanmadan, Kürt toplumunun bazı özellikleri ve özellikle aile gerçeği çözümlenmeden, bir adım bile ilerlemenin mümkün olamayacağı ortaya çıkıyor. Çokça sözü edilen tıkanmış kişiliklerin, -yarı feodal ve küçük burjuva kişiliklerin devrimin daha ilk adımlarında tökezlemeye neden oldukları, ölmekten veya kaçmaktan başka bir sonuca yol açmadıkları anlaşılmalıdır. Özellikle çözümlenmelerin geliştirildiği 1980'lerin ortalarından itibaren ortaya çıktı ki, kişilikler, hem de partili kişilikler devrimi tıkatmıştır. En yeni ve en eski kişiliklerin kendilerini çözümlenememeleri halinde bir ajandan daha tehlikeli bir biçimde devrimi tıkayabilecekleri, 15 Ağustos Atılımının birinci yılının değerlendirilmesiyle de kendini gösterdi.

Kadın Sorunu Özgün Olduğu Kadar da Evrenseldir

En çarpıcı olarak ortaya çıkan bir gerçek de sınıflı toplum tarihi boyunca kadının metalaştırıldığıdır. Emeğin metalaşması, kadının metalaşmasının gelişmesidir. Genel olarak değerlerin metalaşmasının mülkiyet konusu olmasıyla kadın cinsinin de mülkiyet konusu haline gelmesi at başı gidiyor. Mülk düzeninin gelişmesi, bu arada kölelerin de kölelik kurumunda mülk olarak değerlendirilmesi, daha yoğun ve uzun süreli olarak kadında gerçekleşiyor. Dolayısıyla kadın kişiliğindeki mülkiyet ve ait olma özelliği daha köklü oluyor. Etrafındaki ilişkiler ağı, mülkiyet ilişkileri haline geliyor; son derece bağımlı kişilik özellikleri oluşuyor. Ruhta ve düşüncede zayıflık ve kimliğini yitirme kalıcı özellikler halinde yerleşiyor. İrade ve inisiyatif zayıflığı, desteğe ve yardıma muhtaç özelliklere yol açıyor. Bağımsız ve yaratıcı faaliyet kısırlaştırılıyor. Bu, aynı zamanda toplumdaki kölelik düzeninin seviyesini belirliyor. Köleleşen kadın cinsi ve köle sınıf, toplumsal düzeydeki pederşahi ve efendi erkek egemenliğinin temellerini oluşturuyor. Anaerkil düzenin yerine ataerkil düzen aileye hakim oluyor. Feodal düzende de benzer bir gelişme görülüyor. Cariyelik, haremlik kurumları yaygınlaşıyor. Kapitalist toplumda ise, iki başlı aile biraz gelişim imkânı bulmakla birlikte, kadın köleliği devam ediyor ve kadın daha incelmış bir meta olmaktan kurtulamıyor; kişiliği kurtulsa bile, emeği çok

ucuzca değerlendiriliyor. Sosyalist devrimlerle birlikte eşitliğe ve özgürlüğe yakın adımlar atılsa da, alt ve üst yapıdaki erkek hakimiyeti önemli oranda sürüp gitmektedir. Hukuki alandaki eşitliğin ekonomik ve siyasal alana yansıdığı söylenemez. Dolayısıyla kadın sorunu en temel bir sorun olma konumuna şimdi ulaşıyor.

Tarihi süreç boyunca mülkleşme, özellikle cinsiyet alanında bir cins olarak kadın kişiliğinde kendini gösteriyor. Cinsiyetin yoğun metalaşması ve sunulması, cinsin düşkünleşmesini, giderek kadın-erkek ilişkilerindeki ikiyüzlülüğü ve ahlâki düşkünlüğü geliştiriyor. Başlangıçta çok doğal olan cinsellik kadında da, erkekte de her türlü çarpıklığı, yabancılaşmayı, çirkinliği, ayıbı ve yasaklamaları geliştiren bir ahlâkın egemen olmasına kaynaklık ediyor. Günümüzde bile cinsiyet kadın için bir kullanım ve kendini yaşatma aracıdır. Ruhsal ve düşünsel gelişmesine fazla anlam vermeme veya ikincil planda düşünülmesi bu nedendir. Denilebilir ki, bütün cinsel özgürlük tartışmaları, sorunun mülk düzeni ile bağımlı olarak ortaya koymadığı gibi, köklü bir özgürlük tartışmasına da dönüştürülemez. Sorun salt bireysel cinsel tatmin peşinde olmayla ifade edilmeye çalışılmaktadır.

Cinsel özgürlüğün genel özgürlükten ayrı ele alınmayacağı, ancak onun bir parçası olarak düşünülürse anlam ifade edeceği çözümlenelerde kilit bir öneme sahiptir. Bireyler arasındaki soyut özgürlük, özellikle cinsel özgürlük genel mülkleşmeyle, onun alt ve üst yapı kurumlarına karşı bir savaşla bağlantılı olarak ele alınmadıkça anlamını yitirir ve saptırılmaya elverişli bir konu haline gelir. Çözümlenelerde özgürlük yaklaşımı, erkeğin ilişki düzeyiyle bağlantılı olarak düşürülme yanı sıra güçlü olan bir konumu kadınla paylaştığı, özel olarak Kürt aile kurumundaki çarpıklığın ve oluşagelen değer yargılarının sömürgeciliğe ve onunla işbirliği halindeki yapılara güç verdiği önemle vurgulanmaktadır. İlişki özgürlüğünün bir devrimi yapma özgürlüğü, savaşma ve ordulaşma olarak gelişim göstereceği, bunun dışında salt duygulara dayanan aşırı bireyselleştirme yaklaşımlarının saflarda köleleştirmeyi yaşatacağı, gerçek özgürlükle bağlantısı şurada kalsın, bunun özgürlük önünde engel teşkil edeceği açıklığa kavuşturulmaktadır. Her düzeyde eşitliğe ve özgürlüğe yol alışı ancak tüm mücadele etkinliklerine bireysel bilinç ve kararlı katılmayla başarılacağı, bunun dışındaki yaklaşımların yöntemlerinin bütün iddialar ve süslü sözcüklere rağmen anlam ifade etmeyeceği belirtilmektedir. Gerçek bir kadın militanını partileşmeye, kişilik sorununa, aile ve kadın gerçekliğine bu çerçevede bir yaklaşım göstermekle ancak sağlam partileşebileceği, partileşmenin onun örgüt ifadesi olmaktan geçeceği vurgulanmaktadır. Kadının güçlü katılımının da bununla ifade edileceği ve bağlı kalınması gereken yaklaşımın bu olduğu; tüm özgürlük iddialarına rağmen, bunu görmeyen feodal köylü ve Kemalist burjuva yaklaşımların saflarda köleliğe yol açtığı, tasfiyeciliği geliştirdiği, örgütlülüğü ve savaşım düzeyini düşürdüğü özenle belirtilmektedir.

Bu anlamda çözümlenelerde parti içi mücadelenin ihmal edilemeyeceği belirtilmekte, disiplinin göz ardı edilmeden mücadelenin süreklileştirilmesi gereği ortaya konulmaktadır. Sorunun doğru konulması kadar, çözümün de bu doğrultuda geliştirilmesinin özgürlük ilkesinin özü olduğu anlatılmaya çalışılmaktadır. Bireysel ihtiyaçların, bir ihtiyacı esas alan keyfi yaklaşımların tasfiyecilik ve ihanetle bağlantısı çarpıcı bir biçimde ortaya konulmaktadır. Bu yaklaşımın gerçek sevgi ve aşkı dışladığı, mülk anlayışını aşmadığı, bireyin inisiyatifi ve karar gücünü özgürce geliştirmesine fırsat vermediği, dolayısıyla saflardaki sınıf mücadelesinin önemli bir yanını oluşturduğu, bireycilikte ısrar edenin düzene kapıları açık tuttuğu, parti tarihinin de bunun örnekleriyle dolu olduğu gösterilmeye çalışılmaktadır. Amaçsız ucuz duygusal yaklaşımların tehlikeli olduğu kadar, özgürlük ilkesinden uzaklaşmaya götürdüğü, giderek onun örgütlenmesi ve savaşımının tasfiyesine açık bir tutuma yol açtığı, bu aşlımadan doğru bir sevgi anlayışına ve yaşamına ulaşamayacağı vurgulanmaktadır. Aşk tanımının bile köklü bir yurtseverliğe, özgürlük savaşımına, partisel örgütlülüğe ve çözümlenmiş militan gerçekliğine bağlı olduğu büyük bir açıklıkla ilkesel düzeyde ifade edilmektedir. Nasıl yaşamalı sorusuyla bağlantılı olarak, nasıl duygular, nasıl sevgiler, nasıl aşklar sorusuna, “Savaşırsan özgürleşirsin, özgürleşirsen güzelleşirsin, güzelleştikçe sevilirsin” ana yaklaşımıyla cevap keskinleşmektedir.

Şimdi her zamankinden daha fazla açığa çıktı ki, geliştirilen çözümleneler, bu temelde atılan adımlar ve pratikleşmeler günümüz dünyasında belki de kimsenin beklemediği ve inanmadığı devrimsel bir gelişmeyi başarıyla sağladığı kadar, zafere her yönüyle ulaşabilme umudunu ve olanaklarını ortaya çıkarmıştır. Bununla da sınırlı kalınmıyor; dünyanın bütün uluslararası gericiliği tarafından desteklenen özel savaş işleme duruma getirirken, gittikçe derinleşen bir devrimin sadece bölgeyi değil, uluslararası alanı da etkileyeceğini ve dikkatleri üzerinde toplayacak bir devrim durumuna geleceğini ortaya çıkarmış bulunmaktadır. Bu nasıl başarıldı? Bu, çözümlenelerin derinleştirilmesiyle ve özgürlük sorununun, partileşme sorununun, gerillanın ve yüksek arz eden kadın katılımının sağlıklı ele alınmasıyla başarıldı.

Şimdi de yoğunca yaşanan doğru partileşme ve ordulaşma sorunları kadar, nasıl yaşamalı sorusuna cevap verirken, görünüşte sosyal bir ilişkiden söz ediyor olsak da, aslında çok temelli, siyasal, askeri ve savaş bağlantılı bir sosyalleşmeden bahsediyoruz. Bazıları sosyal ilişki ve yaşam sorunları diye ele aldıklarını kadın-erkek, sanat, din ve aile sorunu biçiminde ortaya koymak isteseler de, aslında bunun tümüyle özgürleşme olayı olduğu, toplumsal devrim olduğu ve devrimin esasının da bu olduğu açıktır. Askeri ve siyasal yan kendi başlarına amaç olamaz; bunlar aslında toplumsal özgürlüğü gerçekleştirmenin araçlarıdır. Askeri ve siyasal zafer, gelişmenin her düzeyi kendi başına bırakıldığında hiçbir şeyi ifade etmez; ancak toplumsal ilişkilere ne getirip ne götürdüğüyle anlam bulabilir. Bir askeri başarı ve bir siyasal gelişme eğer toplumsal düzeye bir çözümleyiş getirmemişse, özgürleşme ve sosyal yaşam imkânı ortaya çıkarmamışsa, o askeri ve siyasal başarının tutarlılığından bahsedemeyiz. Dolayısıyla sağlanan her askeri ve siyasal gelişmenin parti içi yaşamı ne kadar geliştirdiği, toplumdaki yaşamı ne kadar çözümlendiği sorularına verilecek cevapla orantılıdır. Nitekim sağlanan bu yönlü gelişmelerin de çarpıcı olduğu anlaşılıyor.

Bu anlamda kadın-erkek ilişkileri üzerine geliştirilen çözümleneler, mevcut askeri ve siyasal gelişmelerin de doğal bir sonucudur. Yine bir bütün olarak sanata, dine ve bunun gibi birçok etkinliğe gösterilen ilginin anlamlı olduğu ve devrimin de bu yönlü çözümlenelerle kendini toplumsallaştırabileceği her zamankinden daha iyi anlaşılıyor. Kürt toplumu gibi ailede oldukça çarpıtılmış, kadın-erkek ilişkilerinde boğuntuya gelmiş bir toplumsal gerçeğin böylesine çözülmesi; aile ve kadın-erkek ilişkilerinin eleştirisi kadar nasıl olması gerektiğinin de araştırılmaya başlanması, devrimin doğal ve vazgeçilmez bir gereğidir. Hatta kanıtlandı ki, Kürt aile gerçeği toplumsal yaşantının tükendiği bir gerçekliktir. Namus denince akla aile gelir, aile için her şey özellikle erkek tarafından belirlenir ve kadın da en kötü kadınlığı bu mevcut aile tipinde yaşar. Aslında bunun bir bitiş olduğu, sömürgeciliğin ve her türlü kaba baskının bu aile tipini esas aldığı, buna dayanarak kendisini sürdürdüğü, 12 Eylül faşizmiyle bu aileyi esas alarak kendisini daha da güçlendirip yürüttüğü tartışılmaz bir biçimde çözümlenelerde ortaya konuldu. En önemlisi de,

parti içi yaşam tıkanıklığının aşılmasında, genel sosyal düzeyin özgürleştirilmesi kadar, onun en çarpıcı alanı olarak kadın ve erkek düzeyinin özgürleştirilmesinin çok önemli olduğu anlaşıldı.

Çözümlemeler, 1993'ün sonları ve 1994'ün başlarında aslında birçok gelişmeyi açığa çıkarmak kadar, gerçek bir devrimsel gelişmenin ufkunu da ortaya çıkarmıştır. Sadece eleştiri yapmakla yetinme olmamıştır. Hiç şüphesiz aile ve kadın çözümlemesinde geçmişte neyin nasıl yaşandığı ve bunun sosyal yaşamı nasıl tıkatığı, dolayısıyla ciddi bir askeri ve siyasal gelişmeye nasıl fırsat vermediği, hatta dinsel bağına bağlılığın da böylesi bir ailecilikle nasıl bağlantılı olduğu, ailecilik, kabilecilik ve aşiretçiliğin birbirleriyle bağları kadar toplumsal düzeyin çok gerilerinde nasıl bir yer ifade ettikleri ve nasıl buna yol açtıkları ortaya konulmakla kalınmamış; daha da önemlisi, doğrusunun nasıl olabileceği, nasıl yeni bir yaşama doğru yol alınabileceği büyük bir özenle yoğun tartışmalarla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Birbirini mahveden basit ilişkilerin, -ister aile içi ortamda, ister ondan kaçış biçiminde olsun, ister klasik biçimde, ister düzenin körüklediği biçimde olsun- esas alınan ilişkilerin savaşın ve gelişmenin önünde ciddi bir engel teşkil ettiği ortaya konulmakla yetinilmemiş; bu ilişkiye getirilecek eşitlik ve özgürlük düzeyinin örgütlenmeyi ve partileşmeyi çok net, anlamlı ve başarılı geliştirdiği gibi, orduya yansımalarının da çarpıcı ve başarılı olabileceği daha şimdiden ortaya çıkarılmış bulunmaktadır.

Bu anlamda kadın özgürlüğü ve ordulaşması tartışmaları, sıradan bir parti içi tartışma değildir; günümüzün devrimsel aşamasına denk düşmesi kadar, Kürdistan Devriminin de buna iyi bir örnek teşkil etmesi, en önemlisi de kendi iç sorunlarının, yine tıkanan parti ve ordu gerçeğinin aşılacak yüksek başarılar temelinde gelişmesinin can alıcı tartışmaları ve çözümlenmeleri olduğu ortaya konmuştur. Sadece mevcut gerçekliklerin ortaya çıkarılmasıyla sınırlı kalınmamış; en önemlisi de, kapsamlı ve özgür tartışmalarla nasıl yaşamalı sorusuna cevap verilmeye çalışılmış, tartışmaların özgür gelişmesine büyük özen gösterilmiştir. Gerek kadın gerek erkek düzeyinin kendisini geleneksel ahlâkın etkilerinden uzak bir biçimde dile getirmesi kadar, savaş sorunlarıyla bağlantısı üzerinde durulmuş, günlük yaşam ilişkilerinde en özgür katılıma imkân verecek bir ortamda yürütülmeye çalışılmıştır.

Tartıştığımız sorun özgün olduğu kadar evrenselidir. Tartışmalar, savaşla bağlantısı kadar, ekmek ve su denli günlük yaşamın ilgisi dahilinde olan bir sorun olduğu anlayışıyla yürütülmüştür. Partileşme ve ordulaşma gerçeğine ve onun disiplinine ters düşmemek kaydıyla herkesin her şeyi ortaya koyabileceği, dilediği düşüncüyü öne sürebileceği bir süreç yaşanmış; bunun yaşamın nasılına da cevap verebileceği, neyi reddedebileceği, neyi kabul edebileceği, bu anlamda neyin doğru neyin yanlış olduğu, neyin güzel neyin çirkin olduğu, neyin aşılabileceği ve neyin gündemleştirileceği hususlarında ilk defa bütün yönleriyle özgür iradelerini ortaya çıkarmalarına fırsat veren zengin bir devrimci tartışma süreci olmuştur.

PKK tarihinde kapsamlı tartışma süreçleri vardır. Grup döneminin sömürgecilik tartışmaları, yine partileşme döneminin partileşme tartışmaları vardır. Askeri gelişmelerin ağır bastığı dönemde gerilla tartışmaları çok ileri düzeyde olmuştur. İlk milliyetçilik tartışmaları, sosyal şovenizm tartışmaları hiçbir örgütün yapamayacağı kadar ileri düzeyde yapılmıştır. Günümüzün diğer tartışma sorunları kadar kadın özgürlüğü tartışmaları, yine bunun çok kapsamlı ve devrimin bütünselliği içinde ele alınması önemli bir aşamayı teşkil etmiştir. Bu yönüyle sıradan bir tartışma değil, dönemsel ve devrimsel bir tartışmadır. Bu konuda daha şimdiden önemli sonuçların ortaya çıktığını belirtebiliriz. Bu tartışmalarda ortaya çıkan, her şeyden önce artık eskisi gibi yaşanılmayacağı hususudur. Eski tip yaşamın kadın-erkek ilişkilerinde, aile ilişkilerinde, hatta tüm toplumsal ilişkilerde kendini yansıttığı kadar, askeri ve siyasal çalışmalara yansımalarının da anlamsız, tehlikeli, yetmez ve çirkin olduğu, tıkanmadan ve bunalmadan başka bir sonuca yol açmadığı, bu tartışmaların ortaya çıkardığı en temel hususlardır.

En önemlisi de, büyük bir gafletin varolduğu, bu tip yaşamın ve ilişkilerin yüzeysellik olduğu, çok amaçsız, incir çekirdeğini dolduramaz talepler ve özlemlerle kendini aldatma olduğu, bütün yaşamı tıkatığı ve hatta yaşamı kaybettirdiği, bunun da her türlü düşkünlüğün temeli olduğu açığa çıkmıştır. Ömürlerin bu nedenle boşu boşuna elden gittiği, basit bir tutku, cinsellik ve birliktelik uğruna kişilerin kendilerini daha on beş yaşından itibaren bitirdiği, en önemlisi de muazzam bir sevgisizlik ve aşksızlık ortamının olduğu, doğa güzelliğini, yurt güzelliğini, yurtseverlik duygusunun yüceliğini görmediği, toplumsal özgürlüğün ne kadar vazgeçilmez olduğunu görmemeye götürdüğü, her şeyin bu yaşam ve ilişki tarzıyla mahkûm olduğu, bu yaşamın çözümlendiği oranda kimsenin böyle bir yaşama itibar etmeyeceği vurgulanmıştır. Bu tür aile ve kadın-erkek ilişkilerinin, hatta cinsel ilişkilerden aşk ilişkilerine kadar, yine aile ve kabile ilişkilerinden basit arkadaşlık ilişkilerine kadar ilişkilerin bu biçimiyle kimseyi tatmin etmediği, kişiye yaşamını verimsiz harcattığı, savaş ve parti gerçeğinden uzak düşürdüğü, bunun da her türlü geriliğin ve başarısızlığın temeli olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Bu denli geliştirilen tartışmalar ve varılan sonuçlar nasıl yaşamalı sorusunu da beraberinde getirmiştir. Bunun öyle kolay cevaplandırılacak bir soru olmadığı, tersine çok temel bir devrimsel soru olduğu, devrimin çok temel bir ufkunu esas alması gerektiği, 'ne ile, nasıl yaşanılmaz' sorusu kadar 'ne ile, nasıl, kiminle, ne zaman, hangi biçimlerde, hangi özde yaşanılabilir' sorusuna açıklık getirdiği belirtilmiş; yine parti ve ordu yaşamından tatalım ikili ilişkilere kadar her alanda tercih edilebilecek ve özgün olabilecek olanın nasıl olması gerektiği, çok yönlü sorular, duygular ve umutlarla, hatta bilimsel olasılık ifadeleriyle cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

Kadın Ordulaşmadan Kendini Özgürce İfade Edemez

Ortaya çıkan şey bu tartışmaları sadece teorik düzeyde geliştirme değil, bir de bunun partiye yansıtılması oldu. En somut ifadesiyle, başta gerilla safları olmak üzere, kadın ordulaşmasının gereği olarak kadın siyasal ve askeri faaliyete kendi özgür iradesiyle katılmamışsa, özellikle her yönüyle kölelik ilişkilerini parçalayarak değil de birilerine bağıllık temelinde girmişse, aslında bunun bir özgürlüğe katılım olmadığı, tersine kölelik tarzında bir katılım olduğu, bunun da sorunlara ve başarısızlıklara yol açmaktan başka bir sonucunun olmayacağı anlaşıldı. Katılımın bireyin özgür iradesi ve özgür düşüncesi kadar, onun fedakârlığı, cesareti ve yeterli çabasıyla sağlanabileceği kendini açıkça ortaya konuldu. Yani bir alışkanlık ve birilerine bağıllık nedeniyle değil, bireyin özgürlük tutkuları kadar mutlaka eşitliğe, kendi iradesine ve düşüncesine güvenerek, bu konuda bir yaşam projesine sahip olarak katılmak zorunda olduğu ortaya çıktı.

İlerlemenin ancak kadının özgür iradesinin gelişmesiyle sağlanabileceği, yaşamda nasıl yaşamalı sorusuna böyle cevap verilebileceği, pratikte bir kadın ordulaşmasının salt askeri ve siyasal bir sorun olmadığı, kişiliğin ve kimliğin

gerçekleştirilmesinin çok önemli bir aracı olduğu anlaşıldı. Kapsamlı bir ordulaşmayı yaşamadan kadının erkek egemenlikli toplumun tüm dayatmalarına karşı silahsız kalacağı, kendini fazla özgür ifade edemeyeceği ve kendi cinsinin kurtuluşuna bütün yönleriyle eğilip cevaplar geliştiremeyeceği ortaya çıktı. Kadın ordulaşmasına, onun her düzeydeki örgütleniş ifadesine sadece kaba bir eşitlik olsun diye yaklaşılmıyor. Yaşamın nasıl olması gerektiğine dair oldukça özgün ve özgür olması gereken hususlar var. Ancak bunlar bir örgütlülük içinde olursa daha iyi anlaşılabilir, amaca ve programa bağlı kalınabilir ve bu da pratikte adımların başarısını getirir.

Hiç şüphesiz çok ucuz ilişkilere alışmış kadın ve erkek yaklaşımları bundan rahatsızlık duyacaktır. Örneğin, saflarımıza çok ucuz ilişkilerle gelenler var, bunlar bu tip bir ordulaşmayı istemlerine ters bulabilirler. Yine birçok kadın erkeğin bir bağlantısı olarak yaşamaya alışmıştır. Bunlar özgür güçleriyle savaşıp yaşamayı pek akıllarına getiremezler. Bunlar da epey rahatsız olabilir.

Erkek kadını hep kendi güdümünde, hakimiyetinde görmeye alışmıştır. Böyle bir ahlâki anlayışı vardır. Bundan kurtulmuş kadın, ona büyük bir darbe, bir sıkıntı kaynağı gibi gelebilir. Böylesine kendinden kopuk, oldukça özgür savaşıp yaşayabilen bir kadın onun havsalasına pek sığmaz. Onlar da rahatsız olacaklardır. Ama başka türlü özgür olunamaz, özgür yaşam sorununa cevap verilemez. Zordur, sıkıntılar doğurur diye doğru çözüm anlayışlarından vazgeçilemez. Şuna derinden inanmak gerekir: Kadın gerçeği her ne kadar parti çözümlerinde ifadesini bulmuşsa da, bu herkese aynı oranda mal edilmiştir denilemez. Çok sınırlı sayıda bir kadın kadrosu belki çözümlerinin bilinciyle hareket ediyor olabilir, ilişkilerinde özgürlük aranabilir, ama geniş bir kadın kesimi, hatta ezici bir kesimi özgürlük yaklaşımından uzaktır. Çok kaba feodal ölçüler egemendir, burjuva ölçülerinin bile çok gerisinde olan ölçüler var. Bunlar aşılmadan PKK temelinde bir partileşme ve ordulaşma bir yana, sıradan bir örgütlülük bile geliştirilemez.

O halde sorunun halledilebilmesi için kapsamlı bir çalışmaya ve bunu gerçekleştirme araçlarına ihtiyaç vardır. Bu nedenle teorik düzey kadar pratik araçları da eksik etmemek gerekir. Çözümler teorik çözümlerdir, aydınlatmayı sağlıyor. Ama bunlar pratiğe nasıl yansıtılacak? Dalga dalga gerillaya, serhildanlara katılmak isteyen kadınlar var. Yaşamın hemen hemen her sahasına katılmak isteyen kadın gücü var. Bu gücü nasıl ortaya çıkaracağız, nasıl eğiteceğiz, erkek egemenlikli yaklaşımlara karşı nasıl bilinçlendirip örgütlendireceğiz? Bunlar önemli sorunlardır. Bunlarla mücadele edilmeden hangi özgürlükten bahsedebiliriz, nasıl yaşamalı sorusuna cevap vermektен nasıl bahsedebiliriz? Yani pratik yönleriyle de sorunun ne kadar önemli olduğu ortaya çıkıyor.

Erkek egemenliğinden ve onun eşitsizliğe çeken olası tüm dayatmalarından uzak, hatta onunla anlamlı bir mücadeleye imkân veren bir konumu yakalaması için, onun yanında kadının kendini ve kendi kimliğini bulması ve kendi gücünü ortaya çıkarması için “Ben kimim, nereden geliyorum, nasıl olmalıyım, benim nasıl bir yaşama ihtiyacım var? Önce kendimi tanıyayım, kendimi özgür irade ve özgür bilinç sahibi kılayım, özgür bir güç haline getireyim, örgütleyeyim” demesi gerekiyor. Bunun da mümkün olabilmesi için, kadın ordulaşması vazgeçilmez bir araçtır. Bazı arkadaşlar “Ben özgürlük ve eşitlik ölçülerini uygulayabilirim” diyebilir. Sınırlı sayıda parti kadrosu belki bunu uygulayabilir. Ama sorun birkaç kişi, birkaç komutan ve yönetici değildir, sorun kitledir. Sorun, daha şimdiden gerillaya katılan binlerce genç kadının devrimcileşme sorunudur. Unutmayalım ki, daha yeni katılan bir genç kıza, bir komutan veya bir yönetici rahatlıkla kaba feodal bir yaklaşımı dayatabiliyor. Üniversitelerden gelen kadınlı erkekli çoğu kişi birbirine bireysel ilişkilerle bağlanmıştır. Bunlar ortamı laçkalaştırabilirler, ordulaşmaya ters ne kadar davranış varsa sonuna kadar hepsini sergilemeye yönelebilirler; hatta objektif olarak ajanlığın en tehlikeli biçimini ve tasfiyeciliği dayatabilirler. Bu ilişkileri meşru kabul etmek, düzeni kendi içimizde yaşamak demektir. Bu da en değme kontranın bile veremeyeceği zarara yol açmak anlamına gelir.

Dolayısıyla bir de bu yönüyle düzenin etkilerine karşı arındırma ve netleştirme için özgün bir ordulaşmaya, yani kadın ordulaşmasına ihtiyaç vardır. Saflardaki feodal erkek yaklaşımlarını, yine düzenden kopup gelen burjuva erkek yaklaşımlarını başka türlü sınırlamak mümkün değildir. Zaten şunu da belirttik: Eğer eşit ve özgür ölçüleri konuşturabilecek kadrolar varsa, onlar eşitlik ve özgürlük komitelerinde birlikte çalışabilir ve kendi ilişkilerini değerlendirebilirler. Bunu her düzeyde, yani ahlâkın oluşumundan savaş sorunlarına, en verimli kadın ve erkek gücünü iç içe yürütmeye kadar her konuda tartışıp sonuca bağlayabilirler. En doğrusunun da bu olduğu açıkça belirtilebilir. Ama bunun yanında henüz yetişmemiş erkeği, özgürleşmemiş kadını, hatta yanılıgılı, köleleştirici ve bitirici kişilik sorunlarıyla dolu yaşayan bireyleri tabii ki denetime alacağız. Bunları hem savaştıracacağız, hem eğiteceğiz. Savaşım gerçeği kadar, ordu gerçeği kadar bunları kendileriyle de tanıştıracacağız. Kimsin, ne amaçla geldin, nasıl bir amacın olmalı, nasıl bir yaşamın olmalı sorularına bilinç ve iradeyle cevap bekleyeceğiz. Bunun için zaman belirleyeceğiz.

Açık ki, bu konuda kadın önderler sorumludur. Bunlar kendi hemcinslerini kurtuluşa götürmek istiyorlarsa, önce onları eğitmesini, örgütlemesini ve savaştırmasını bilecekler. Henüz yeni gelmiş, kendini çok kaba cinsel bir araç olmaktan öteye görmeyen, birilerine bağlı olmaktan ve birilerinin koltuğunda yaşamaktan başka yaşam biçimi bilmeyen, mutlaka bir erkeğe dayalı olarak yaşamının dışında bir yaşamın mümkün olamayacağını düşünen, eşitliği ve özgürlüğü dayatmak şurada kalsın, her hareketi bağımlılaştırıcı bir tarzda yetiştirilen bir kızı böylesine bir ortam içine bırakmak, ona yapılabilecek en büyük kötülüktür. Hatta bir erkeği bile bu ortamda kadın karşısında serbest ve ölçüsüz bırakmak, o erkeğe de yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Kadın eğitimsizdir, bilinçsizdir, nasıl yaşamalı sorusuna cevap vermektен henüz uzaktır. O halde böyle bir ordu ayrışması yerindedir ve gereklidir; bu aşamada çok gerekli bir özgürleşme aracıdır.

Bazıları “Bu bize zor geliyor, rasgele ilişki istiyoruz” diyebilirler. Ama bunların söylediği şey eğer sadece düzen ve ortaçağ değil, klan döneminden beri oldukça tutsak ilişkilerle yüklü yaklaşımlarsa, bunun sorumluluğunu kim üstlenecek? Oluşabilecek bazı olumsuz ilişkilerin ihanet ilişkisi kadar tehlikeli olduğu, hatta ihanete bu temelde gidildiği göz önüne getirilirse, pratik gerçekleşmenin ne kadar önemli olduğu açığa çıkıyor. Gerillada kadın birliklerinin oluşturulması, yine serhildanlarda kadın örgütlülüğünün ve uzun süreli kadın temsilciliklerinin geliştirilmesi sağlanmadan, -bir feminist gibi olalım demiyorum, kaldı ki bu da yabana atılamaz- erkek etkilerine karşı mücadele verilmeden, eşitlik ve özgürlük yakalanamaz ve nasıl yaşamalı sorusuna cevap verilemez. Bunun için biraz serbestlik gerekiyor. Kadının kendini sıkı sıkıya gözden geçirip kimlik sorununa, nasıl yaşamalı sorusuna cevap hazırlaması gerekir. Bu fırsatın sunulması kadar hem sürecin hem de alanın elverişli olması gerekiyor.

Son dönemlerde soruna pratik yönüyle de yaklaşıldığı açıktır. Hem gerilla saflarında, hem de diğer katılım alanlarında ciddi gelişmelerin ortaya çıkabileceği, bunun da sıradan bir gelişme değil, devrimin başarısı için vazgeçilmez bir çalışma ve mücadele gerçeği olduğu anlaşılmıştır. Hiç şüphesiz tüm bu çözümler ve pratik gelişmeler için başlangıcını ifade ediyor; neye nasıl yaklaşılması gerektiği kadar, nereden hangi çabayla başlanıp yürütülmesinin gereğini ve imkânını da ortaya çıkarıyor. Tarihsel sorunlar bir çırpıda veya canınız istedi diye çözümlenemez. Bilimsel teorileri ortaya konulmak kadar, uzun süreli bir plan dahilinde hazırlık, sabırla ve inatla pratikte adım adım çalışma ister. Bu, kadın sorunu için daha da çarpıcıdır. Dolayısıyla hiç kimse kolay çözümler beklemesin.

Somut olarak buna “Siz sevgi ve aşk olayında kolay gelişme yaşamayı sağlayamazsınız” dedik. İçimizde bazılarının çok ucuz duyguları ve tutkularının ne kadar tehlikeli sonuçlara yol açtığını gördükten sonra, hiç kimse ucuz ilişki, ucuz sevgi, ucuz cinsellik, ucuz aşk beklemesin. Cinselliği, sevgiyi ve aşkı reddetmiyoruz, ama bunun sağlam bir mücadele zeminiyle, ilişki ölçüleriyle ve özellikle savaşla bağlantısını, yurtseverlik duygusuyla ve parti örgütlülüğüyle ilişkisini mutlaka ve hiç aldatmadan, lafta böyleyim diye şartlandırmadan kendini ortaya koymasının şart olduğunu, bunun dışında bir sevgi ve aşk anlayışına ve pratiğine başvurulamayacağını, aksi halde bunun kaybetme olacağını büyük bir açıklıkla ortaya koyduk. Böylesi bir yaşamın kişiyi kahredeceği, hatta yaşamını toptan kaybedebileceği gösterildi.

Neden böyle amaçsız ve rahatlıkla yenilgilere açık bir yaşam, kabul edilebilen bir yaşam olsun? Savaş temeli, ciddiliği ve içtenliği olmayan bir ilişki kaç para eder? Sadece cinsel dürtülere, ahbap çavuşluk ilişkilerine bakıp kendini koyuvermenin, kendini satmanın ne anlamı var? Böyle hangi ciddi ilişki ve sevgi gelişebilir? Sorun toplumsal ilişki düzeyidir, toplumsal yaşamı ve ideali gerçekleştirmedi, toplumsal aşkı ve sevgiyi yakalayabilmedi. Parti bunun için vardır. Parti kadroları bunun için ilişkilere özen gösterir ve örnek model olmaya çalışırlar. Bütün bunlara da bu yönüyle açıklık kazandırılmak istendi. Sanırım aklı başında her militan sorunun ne kadar yakıcı, önemli ve doğru çözümün ne kadar vazgeçilmez olduğunu anlamıştır. Bütün parti ve ordu kitlemiz anlamasa da, sorumluluk düzeyi gelişkin olanlar, yaklaşım kadar pratik gerçekleştirme ifadelerini de artık gündemleştirebilir ve bu konuda devrimci görevlerine sahip çıkabilirler. Kendi yaşamları ve ilişkileriyle buna örnek teşkil edebilirler. Bunu sıradan bir söz olarak görmemeleri, devrimin çok kalıcı ve özen gösterilmesi gereken yaşamsal bir görevi olarak görüp her koşul altında çözümleyici olmaları.

Sorun kişisel çözüm ve kişisel duyguların ifade edilmesi değildir. Parti ortamını sağlamlaştırmak ve ordulaşma gerçeğini sağlamak kadar, bunun dalga dalga topluma yayılıp sosyal devrimin daha şimdiden saflarımızda nasıl geliştirebileceğini ortaya koymadır. Her önemli sosyal devrim de ancak öncülerinin yaşamının çözülmesi ve bu yaşamda başarının sağlanmasıyla ölçülür ve öyle başarıya gidebilir. Bizimkisi gibi bir toplumun kendi başına gelişme yoluna girmediği ve çözüme kavuşmadığı bir devrim olayında, militanların kendi yaşamlarındaki örnek çözüm gücünü bütün parti ortamına ve giderek bütün topluma yayma görevlerinin önemi büyüktür. Militanlar, ilişkilere sıradan yaklaşmamaları, toplumsal, ulusal ve hatta insani düzeyi etkileyecek bir tarzı sürekli göz önüne getirerek yaklaşım geliştirmeleri, yaratıcı olmaları, iyiyi, doğruyu ve güzeli yakalayabilmek için günlük kazanımlarla yetinmemeleri ve kazanımları süreklileştirmeleri gerektiğini bilerek, nasıl yaşamalı sorusuna cevaplarını vereceklerdir.

Her devrimde olduğu gibi bizim devrimimizde de her şey önceden öngörüldüğü gibi gelişmez. Yaklaşımlar ana hatlarıyla konulur, pratik gelişme ise gerisini tamamlar. Zaten eksiklik ve yanlışlık varsa, pratik kendisini dayatır ve çözümünü de yine kendisi beraberinde getirir. Bizim burada yaptığımız şey, en genel hatlarıyla sorunu koymak kadar, temel çözüm yollarına ve araçlarına yaklaşmaya özen gösterme, kendi yaşamımızda çabalarımızla elden geldiğince katkıda bulunmadır. Devrimimiz nasıl yaşamalı sorusuna yetkin bir cevabı verebileceğini daha şimdiden ortaya koymuş bulunmaktadır. Öngörülen bu yaşamın hayali bile geçmiş yaşamdan çok daha değerlidir.

(...)

Hiç şüphesiz bu değerlendirmelerin hepinizin yaşamı üzerinde kalıcı etkiler sağlayacağı, hatta daha şimdiden size küçümsenemez güçlü devrimci özellikler kazandırdığı kesindir. Yükselen çözümlenmiş tüm parti çalışanlarına güçlü özellikler kazandırdığı gibi, pratik gelişmelere de çarpıcı yansımaktadır. Gelişmeler eskiden akla bile gelmeyecek her soruna çözüm bulma inancımızı, daha da ötesi bilincimizi geliştirmiştir. Bu bir cesaret, bir yenilik başlangıcıdır. Her zaman söylendiği gibi, tüm devrimci adımlar biraz da böyle başlar. Önce cesaret ister, inanç ister ve bunlar çabayla birlikte yaşama geçer. Sorunlar gittikçe daha fazla açılır. Fakat çözüm yoluna girildiği, belli bir çalışma temposuna ve onun yaşam tarzına ulaşıldığı için de büyük bir inatla çözümlenmeye kadar götürür. Bu nihai bir zafer de olsa güç yetirilir.

PKK pratiğinin ispatladığı her husus, kadın kurtuluş sorunları için de geçerlidir. Daha önce özgürce tek adım atamayan bir köylü kızı, şimdi özgürlük dağlarında bilinciyle ve silahıyla her türlü soruna çözüm bulabilecek kadar etkiye ve güce sahip olabileceğini düşünüyor ve ona ulaşıyor. Toplumda iki kelime söyleyemeyen bir kadın, tüm dünya sorunlarında, tarih konularında ve geleceğin kestirilmesinde görüş sahibidir, dilediği kadar konuşabiliyor, karar gücü haline gelebiliyor. İsterse kendini ordulaştırabiliyor, eyleme ve savaşa çekebiliyor. Bunlar sıradan gelişmeler değildir. Belki sıkıntısı ve güçlükleri olabilir. Kaldı ki her devrimde, her tarihsel sorunun çözümünde bu böyledir. Trajik olur, acılarıyla birlikte mücadele olur, ama kadının zafer inancı, reddedilmesi gereken yaşam karşısındaki üstünlüğü ve bunun verdiği heyecan her türlü zorluğu daha şimdiden göğüslemeye yeter de artar bile.

Önderlik gerçeği bu konuda birçok şeyi ifade ettiği gibi, kadın sorununda da özgürlüğü elden bırakmayan yaklaşımın ne kadar sürükleyici olabileceğini, özgür ilişki tutkusunun ne kadar yaman bir tutku olabileceğini ve gerçek aşkın da bu özgürlük tutkusu olduğunu çarpıcı biçimde ortaya çıkarmıştır. Çok erken yaşlardan itibaren geleneksel toplumsal ölçülerle değil, özgürlük istemiyle toplumsal gerçeği dikkate alarak, ne boyun eğmeci ne de maceracı bir tarzda reddetmesi, tam tersine, döneme göre bir yaklaşımı eksik etmemesi, buna sürekli sabır ve inatla bağlı kalması, kadın devriminin geliştirilmesinde çok önemli bir konuma yol açmıştır. Kadın çözümlerinde olduğu gibi, pratik katılımı da hiçbir devrimle kıyaslanmayacak bir gelişmeye öncülük edebilmiştir. Eşit ve özgür yaklaşımları en sıradan bir köylü kadınıyla paylaşmaktan tutalım, en gelişkin aydın bir tipe kadar karşılaştırabilmiş; hepsinin bu temelde güçlenebileceğini ve doğru yaşama çekilebileceğini ortaya koymuştur.

Hiç şüphesiz yapılacak çok şey var. Ama çözümün anahtarı eldedir, özellikle militanların eline verilmiştir. Dürüst olurlarsa ve gereken özverili çabayı esirgemezlerse, kendilerinden doğabilecek her soruna bu çözümleme anahtarıyla cevap bulabilirler. Militanlar basit, yüzeysel ve gelip geçici yaklaşımlarla yetinmezler. Attıkları her adımın genel amaca bağlılığının yanı sıra, günlük sorunlara çözüm getirme temelinde, özellikle yakıcı olan savaş ve ordu sorunlarına en başta yer vererek, bunun parti öncülüğünü ve onun temel özellikleriyle sıkı sıkıya götürülmesinin gereğini her şeyin üzerine tutarlar. Doğru partileşmek ve ordulaşmak yaşamın en temel vazgeçilmez biçimidir. Bu konudaki tutku ve çaba, tüm tutku ve çabaların üstünde sergilenmek durumdadır. Partileşmemizin ve savaşımımızın yüksek bir yurtseverlik kadar insanlığı yakalamayı da birlikte getirdiği, çok sıkı bir örgütlülük istemi kadar birçok zengin eylemlilikle birlikte yürütüldüğü açıktır. Tüm bunlar da kabul edilebilir, saygı ve sevgi ifade edebilir, belki de yüzyılların umudu ve rüyası diyebileceğimiz bir yaşama çekebilir.

Militanın aslında bunun için yaşayıp bunun için savaştığı, böylesine bir yaşamın zaptının militanı olduğu daha iyi anlaşılıyor. O halde esas olan, Önderlik gerçeğinin de kendi kişiliğinde katıldığı bu militan yaşamın esas alınmasıdır. Birçok özelliğiyle Kürdistan gibi bir ülkede, aslında çoktan yaşama alanı olmaktan çıkmış ve herkesin her şeyi en ucuzca pazarladığı ve yaşama katmerli yaklaştığı bu sahada kendi örneğinde bir cevap teşkil etmesi, buna çok iddialı ve yenilmez bir karşılık vermesi hepiniz için bir güç kaynağıdır. Bu yaşam tarzına daha fazla ihtiyacı olan sizlersiniz. Yaşamın fethini başka türlü sağlamak düşünülemez. Çünkü her şey düşürülüyor. Tarihte düşürüldüğü gibi, güncel itibarıyla de dünyanın her köşesinde sadece düşürülme planlanmıştır. Bizim yaşamımız ise tüm tarihe, kölelik tarihine bir başkaldırı kadar, ülkemizdeki yaşamı mahkûm eden tüm çıkar sahiplerine karşı da ayakta durmayı ve çok başarılı bir yürüyüşün sahibi olmayı mümkün kılan bir yaşam tarzıdır. Bunun için çaba harcanmakta, yaşama girişler yapılmakta; her an yeni başlangıçlara, anlık sonuçlara ulaşılmaktadır. Ekmek ve sudan daha fazla böylesi bir yaşam başlangıcına ve onun günlük sonuçlarına muhtaçsınız. Hepinizin elden gelen katkısı sergilediğimize inanıyoruz ve enerjiniz oldukça açığa çıkıyor. Kaldı ki, halkımızın ilk defa yaşam enerjisi ortaya çıkıyor. Partimiz daha şimdiden neleri başarabileceğini ortaya böyle koyduğuna göre, önümüzdeki dönemin büyük savaşımına kendini vermesi, bu savaşı bu kadar öngörülü ve planlı götürebilmesi, ona arzuladığı tüm gelişme yollarını açık tutacağı kadar yürüyüşünde de başarı şansını yüksek kılacaktır.

Biz militanlar buna öncülük etmekle kendimizi hem şanslı ve gururlu hissediyoruz, hem de gittikçe artan bilinçlilik ve örgütlülük düzeyimizle başarabileceğimize dair cevap teşkil ediyoruz. Böyleyse militanız ve kazanamayacağımız savaş yoktur. Çok zorlu ve kahırlı bir mücadelenin sonucu olarak, özellikle şehitlerin emredici ve yaşayan anılarının bir gereği olan bu militanlaşmamızı doğru kavrayalım ve onun doğru tarzına ulaşalım! Verilen söz bu temelde olursa anlam ifade eder ve başarılı sonuçlara ulaşır.

Cesaret ve fedakârlık örneği sergileyerek katıldığımız bu savaşa, şimdi daha anlamlı ve doğrultulmuş bir tarzda, adeta yeniden başlamışçasına katılmanıza bu temelde yüksek değer biçiyoruz. Başarmanız için her zamankinden daha fazla silahlanmışsınız ve bunun tutkusu kadar çabasının yeterliliğine de sahipsiniz. Bu temelde yürüyenlerin de, savaşanların da başarısı kesindir. Önümüzdeki dönemin hepiniz için önemli başarılarla dolu geçmesini diliyoruz.

30 Ocak 1994

ÇÖZÜMLENMEMİŞ BİR SOSYAL YAŞAM ÖRGÜTE YOL AÇAMAZ VE ONU SİYASAL OLARAK GELİŞTİREMEZ

V. Kongre sürecine girilirken, kadın hareketinin ordulaşmasına, özgürlük ve eşitlik temelinde savaşımına çözüm getirmeye derin bir anlam vermeliyiz.

Son bir yıllık çözümlerimizde kadın hareketinin yönü, ordulaşması ve savaşımı aydınlatılmaya çalışıldı. Dikkat edilirse, teorik perspektiflerin derinliği kadar, birçok yönüyle yenilikler içermesi ve yaşama geçirilmesi için harcanan çabalar hayli etkileyicidir. Gelişmelerin hızlanmasındaki etkisi çarpıcı olduğu kadar, genelde de gelişmeler bunu zorunlu kılıyor. Kadın gerçeğine belki de hiçbir partiye nasip olmayacak kadar erkek egemenlikli perspektiflerin dışında, hatta erkek egemenliğini hedef alan bir yaklaşımı sergiliyoruz. Tüm mülklü düzenlerin izlerini taşıyan sınıflar tarihi boyunca daha da derinleşen bir mülkiyetin, dolayısıyla mülk edinme anlayışının en olumsuz etkilerinin kadın cinsi üzerinde sergilendiği açıktır. Bunun da doğal bir yaratılıştan ve çok savunulan değişmez ahlâki ilkedeki kaynaklanmadığı, düpedüz baskı ve sömürü ilişkisi olduğu bilinmektedir. Sınıfsal ve ulusal düzeyde eşitsizlik, baskı ve sömürü geliştikçe, kadın üzerindeki baskı ve sömürünün erkek lehine geliştiği, mevcut egemen ideoloji ve siyaset gibi bütün kurumsal gelişmelere bu egemenlik tarzının sindirilmiş ve içerilmiş olduğu, sonuçta kadının bir mal mülk konusu olmaktan öteye gitmeyen bir konuma düşürüldüğü bütün yönleriyle açıklığa kavuşturuldu.

Eşitlik ve özgürlük idealimize bağlıysak, bu statünün normal karşılanamayacağı, hatta hiçbir erkekçe ve kadınca anlayışın da içinde böylesine eşitsizliği, köleliği ve kişiliksizliği barındıran bir tutumu normal bir yaşam olarak benimseyemeyeceği ortaya konulmaya çalışıldı. Eğer PKK'de yer almak istiyorsa, kadının öncelikle yaşam ilkesi olarak bunu kendisine esas alması, bu temelde kendisini yeniden yaratması gerektiği çarpıcı bir biçimde ortaya konuldu. PKK'de gerçekleşen çözümün ve özgürlük düzeyinin kendini en çok kadın çözümlerinde göstermesi gerektiği, bu temelde bir yaşamın ve bir kadın gerçekleştirilmesinin esas alınması gerektiği birçok yönüyle izah edildi. Bunun bilimsel olduğu kadar doğru bir ahlâki yaklaşım olduğu da güçlü bir biçimde belirtildi. Dikkat edilirse, bu tür bir yaklaşım oldukça radikal, yenilikçi ve yeniden yaratılışı esas alan bir yaklaşımdır.

Bu yaklaşımın bazı engellemelerle karşılaştığı çok açıktır. Bütün toplumsal yaşam içerisinde ve parti yaşamında erkek egemenlikli ideolojik, siyasal, sosyal ve ekonomik eşitsizlik kadar, bizzat kadının da kendine layık gördüğü kölelik, önümüze çıkan en temel engellemeler oldu. Bir yerde köle sahipleri ne kadar durumlarından memnunsal, kölenin de onunla uyuşmasına benzer bir uyuşmayı bu sorunda gördük. Derin bir kölelik, meşru görülen bir kölelik yaklaşımı, bunun cinste yarattığı her türlü uzlaşmacı, uydu, zayıf, duygusal ve ucuz kişilikleri kadın kişiliklerinde ve ilişkilerinde gördük. Bizim gibi özgürlüğü esas alan bir hareketin bundan rahatsızlık duymaması ve tepkiyle karşılık vermemesi düşünülemezdi. Önderlik gelişmesi de başından

günümüze kadar bu anlamda bir yaklaşıma sahiptir. Önderliksel gelişme, kadın cinsine karşı hem düzenin resmi hem de geleneklerin tutucu yaklaşımını, ondan kaynaklanan her türlü yaşam ve ilişki biçimlerini, aile ve bu kurum etrafındaki bütün gelenekleri ve görenekleri de aşılması gereken engeller olarak devrimle değerlendirme zorunluluğu duydum. İlkede bunun çabasının sürekli kılınmasıyla, yerleşik düzen ve ağır geleneksel alışkanlıkların etkisi altındaki yaşam zarar görecek. Zaten ona yönelikti ve o da tepkide bulunacaktı. Nitekim hızla ortaya çıkan parti içi tepki durumu da bu yönlüydü.

Tepki hem erkekten hem kadından geliyordu. Bunlar eski alışkanlıklar ve geleneklerle ilişki tarzını yaşamak, hatta aile gibi bir kuruma götüren örf ve adetlerle bu işin üstesinden gelmek istiyorlar veya hiç orali olmak istemiyorlardı. Güç getirilmedi mi, benimsenen diğer bir tutum da sorunun inkârı oluyordu. Biz uzun süre böyle kalmayı kabullenemedik, sorunun özüne inmek zorundaydık. Sonuçta çok yoğun bir çözümleme düzeyi geliştirdik, ardından da bunu pratik yaşama taşırdık. Halen bunu saflarımızda çözmeye çalışıyoruz. Yenik tipler etrafında yeni ilişki düzenlerinin gelişimiyle uğraşıyoruz. Nasıl yaşamalı sorusuna bir de bu yönlü cevaplar vermeye çalışıyoruz.

V. Kongre sürecimizde bu tartışmaları, çözümlenmeleri, hatta kişilik oluşumları ve yaşam tarzlarını bir bütün olarak taşırmaya, tartıştırmaya, karar ve hatta uygulama düzeyine götürmeye çalışırken, hepimizi derinden bağlaması gereken görevler var. Hem ilkede, hem de pratikte yaşanması gereken can alıcı hususlar var. Ne inkâr edelim, ne de basitleştirme gibi bir yetmezliğe düşelim. Hiç kimse sorunları örtbas ederek çözüme gidemez. Yine ne genelden ayırarak, ne de genel içinde görmezlikten gelerek sorunun özgün yönlerini açıklığa, dolayısıyla çözüme kavuşturulamaz. Bu anlamda bizim yaklaşımlarımız oldukça bilimseldir. Özgün yanı olduğu kadar, genelle bağlantılarını da gerçekçi bir şekilde ortaya koymuştur. Genel özgürlük hareketine bağlılığımı, özellikle özgürlük savaşımının savaş ve orduyla ilişkisine, yine ordunun öncülükle ilişkisine, bunun kadının kurtuluşunda ne anlama geldiğine ve nasıl bir yaşama taşıyabileceğine dair genel yaklaşımlar sergilenmiştir.

Fakat bunu geliştirirken de asla her şey devrime bağlıdır demedik. Birçok devrimde olduğu gibi, sorunları devrim sonrasında halletme durumumuz da yoktur. Bizim özgünlüğümüz buradadır. Nasıl reel sosyalist ülkelerde “Önce sosyalizm, ondan sonra kadın hakları olsun” denilmesinin gerçekçi bir yaklaşım olmadığı anlaşılırsa, yine ulusal sorunda “Önce sosyalizm, sonra ulusal sorun” denilmesinin doğru olmadığı Türkiye pratiğinde nasıl ortaya çıkmışsa, bizde tam tersine, sorunun özgünlüğü daha başlangıçtan itibaren adım adım genel kurtuluşla bağlantılı, hatta ona katkısı dahilinde ele alınıyor. Bir adım ulusal kurtuluşsa, bir adım da kadın kurtuluşudur. Ne kadının kurtuluşu olmadan ulusal kurtuluş ilerleyebilir, ne de ulusal kurtuluş ve sosyal savaşım geliştirilmeden kadının kurtuluşu ilerleyebilir. Bu doğru bir yaklaşımdır ve geliştirilmek istenilen de budur. Bu konuda biraz mesafe aldığımız görülüyor. İstenilen düzey ve biçimde olmasa da, herkes sorundan haberdardır ve bu giderek bütün kamuoyuna mal oluyor. Partinin bu konuda yüce ilkesi kadar, çekici bir yaşama da yol açtığı kesindir; bu durum derin bir tartışmayla dalga sadece ulusal düzeyde değil, uluslararası düzeyde de ilgiyle karşılanıyor. Fakat bu sınırlı gelişme içerisinde söz konusu olan özgürleşmiş tip ve özgürleşmiş sosyal yaşam henüz gerçekleşmiş olmaktan uzaktır. Ama doğru ve sağlam bir başlangıç yapılmış, bazı ilk adımlar atılmıştır. Bunun da küçümsenmemesi gerektiğini hepimiz çok iyi bilmekteyiz.

Belirtilmesi gereken daha farklı hususlar da var: Geneldeki ideolojik ve siyasal zayıflık savaşımının üzerinde ve örgütlenmede olduğu gibi kadın özgürlük mücadelesinde de etkisini gösteriyor. Partinin ideolojik, siyasal ve örgütsel düzeyi güçlü bir biçimde yaşanmadan, kadın özgürlüğüne de güçlü yaklaşımayaacağı açıktır. Ancak yetkin ve güçlü parti çizgisine ulaşma kadın kurtuluşunda etkili bir role soyunmaya yol açabilir. Dolayısıyla tam partileşmek, kadın özgürlüğü açısından da hayattır. Hiç kimse kendini iyi partili haline getirmeden, cinsin özgürlük savaşımını başarıyla vereceğini sanmasın; kadın zayıflıklarıyla dolu bir yaşamın ve hatta mücadelenin sonuç alacağını aklına getirmesin. İdeolojik, siyasal ve örgütsel olarak çözümlendiği kadar yaşama geçirilmiş bir parti militanlığı da kadın hareketi için hayattır. Başarıya ulaşmak isteniyorsa bu esastır. Nasıl ezilen bir halkı başka türlü kurtuluşa götürmek imkânsızsa, kadının kurtuluşu daha da imkânsızdır. Sizin birçok sıkıntınızın kaynağı budur. Eşitlik ve özgürlük istiyorsunuz, ama onun nasılına yetkin bir cevap veremiyorsunuz. Bu cevabı verebilmek için doğru parti militanlığını yakalamanız gerekir. Madem özgürlüğe en çok muhtaç olan kesimsiniz, o zaman bunun bir gereği olarak partileşmeyi örnek düzeyde temsil edebilmelisiniz. Bunun basite alınacak hiçbir yönü yoktur. Başka türlü hiçbir biçimde sorunlarınız çözüme kavuşamaz.

Kadın hareketi doğru bir özgürlük yürüyüşü ve doğru partileşme için en temel rollerden birisini oynayacaktır. Bunun da ulusal kurtuluş savaşımında, hatta ordulaşmada ne kadar hayati olduğunu iyi biliyoruz. Böyle olabilecek misiniz? Sizin en can alıcı sorunuz budur. Bu gücü kendinizde açığa çıkaracak mısınız? Köleliğin en aşağılık biçimlerine bulaştırılmış duygu, düşünce ve kişilik düzeylerinizi bir bütün olarak bundan kurtararak, ulusal, sınıfsal ve cinsi olarak köleliğin her biçimine karşı radikal ayırımınızı yapmanın yanı sıra, ona karşı çıkış yapıp onun özgür kimliği ve kişiliği ile savaşım verebilecek misiniz? Bunu başardığınız oranda varsınız demektir ve özgür yaşama hakkınız ancak böyle doğar. Aksi halde hiçbir duygusal, ataerkil, anaerkil, geleneksel, ahbap çavuş, aileci, erkeksi veya kadınsı yaklaşımların özgürlük ve yaşam iddianıza gerçeklik kazandırması mümkün değildir, tersine bunlar sürekli engeller. İlke kadar pratiğinizin de bu yönlü yaman gelişmesi gerekiyor. Bu işin şakaya gelir yanı yoktur. Kişilikleriniz oldukça ilkesiz ve duygusaldır ve zaten bu yüzden kaybediyorsunuz. Zorluklarımızın esası buradan geliyor. Bunu aşmak güç ister. Nasıl çok düşürülmüş olan Kürt halkı ancak çok büyük bir mücadeleyle kişilik ve kimlik kazanacaksa, en az halk kadar sizin için de böyle bir mücadeleye gereksinim vardır. Bu, heyecan verici olduğu kadar, yenilik isteyen bir mücadeledir.

Düzensiz kazanmış olduğunuz kişilikleri zaten esefle karşıladım. Geleneklerin ağır etkisi altındaki kişiliklere Önderlik olarak hiç yaşama hakkı tanımadım. Bu anlamda çok yenilikçi, radikal bir yaklaşım içinde bulunduğumuzu sanırım fark ediyorsunuz. Bu, Önderliksel gerçekliktir. İdeolojik, siyasal, askeri ve örgütsel olarak Önderliksel gelişme, bugün de cephesel anlamda Önderliksel gelişme, hatta yeniden bir halk olarak oluşmada Önderliksel gelişme ne kadar belirleyici ise, kadın kişiliğinin oluşmasında da Önderlik tarzı bir o kadar belirleyicidir. Sorun bir kişinin tarzı değil, hem ilkede hem de pratikte kadın özgürlüğünün nasıl ifade edileceği ve gerçekleştirileceği olaydır. Kişinin kendine has bir üslubu değil, bir hareket değeri var. Önderlik tarzı yeni insanın, yeni kadının ortaya çıkış tarzıdır. Biz buna inanıyoruz, inandığımız için de bunun mücadelesini verdik.

Sizin ne kadar ciddi olup olmadığınızı anlamak gerekir. Acaba katılımınızda özgürlük değeri, eşitlik değeri gözetilmiş midir? Yoksa bir köle olarak mı katılmışsınız? Özgürlük mücadelesini partileşmekle birlikte mi yürütüyorsunuz? Savaş gerçeğiyle

bağlantılı olarak mı kendi hareketinizin gelişimini sağlıyorsunuz? Bir uydu gibi kendi sorunlarını hiç görmeyen, dışlayan bir kendiliğindenlikle mi savaştınız? Bütün bu hususlarda kendinizi sorgulamalısınız.

Kadın özgürlük hareketinin derinleşerek gelişmesi gerektiğine inanıyorum. Parti içinde de buna ağırlıklı bir yer veriyoruz. Bu, adeta devrim içinde devrimdir. Özellikle sosyal ilişkiler anlamında kadın, aile ve erkek çözümlenmesi hem çok gereklidir, hem de sanıldığından daha fazla savaşın geliştirilmesiyle bağlantılıdır. Çözümlememiş bir sosyal yaşam savaşı üretemez, örgüte yol açamaz ve bunu siyasal olarak da geliştiremez. Biz bu sonuca ulaşabildik. Nasıl bir halk kimliği partimiz öncülüğünde geliyorsa, yine genelde bir militan tip ilk defa geliyorsa, özgür kadın tipi de gelişmelidir. Bunu genel olarak aydınlattık; ama onun pratikte adım adım yeşermesini kendi kimliğinizde siz sağlayacaksınız. Bizden ancak parti ortamının açık tutulması, yine gereken desteğin sunulması istenebilir. Bunu da fazlasıyla sağlamışız. Gerisini tamamlamayı kendi öz çabanızla, özellikle iddialı özgür yaşam tutkunuzla adım adım, kendinize sindirte sindirte, kendinizi bir cins olarak bu temelde oldukça örgütleyerek, kurtuluş amaçlarını ve araçlarını -ki bu örgütlemeyi- sıkı sıkıya gözeterek, nasıl yaşamalı sorusuna cevap teşkil edeceksiniz. Bizden hazır cevap istemeyin. Hazır cevap, sizi köleliğe çeken cevaptır.

Asıl Bakirlik Her Türü Köleliğe Karşı Kendini Temiz Tutmaktır

Kendi deneyimime dayanarak belirtebilirim ki, erkek köle kadın ister. Özellikle zayıf erkek, zayıflığını kadının köleliğinde gidermek ister. Kendimi özgürleşmiş bir kişi olarak değerlendirdiğimde, zayıf kadın benim için, Önderlik için bir tehlikedir. Yaşam içinde ancak güçlü kadın katkı rolü oynayabilir. Varolan düzeyi olduğu gibi bırakırsak, esasta zararlı çıkacak olan kadın kesimidir. Erkeğin toplumdan oldukça güç alan ve neredeyse doğal bir hakmış gibi görünen yanları var. Bunlar hep üstünlük arz eder. Kadın içinse tam tersi söz konusudur. Bu, mücadeleyle aşılabılır. Biz mücadeleyi o kadar radikal ele aldık ki, kadın ordulaşmasına kadar gidebilir dedik. Bunu da boşuna belirtmedik. Kadın hareketinden kadın ordulaşmasına doğru gitmek, belki bazılarına saçma gelebilir, ama bana göre özgürleşmek için önemli bir adımdır. Kaba anlamda bile olsa, tüm silahların erkekte olduğu bir toplumda dengeyi kadın aleyhine geliştireceği açıktır.

Biliyoruz ki, tüm dünya genelinde bile ordular en temel siyasal güç kaynağıdır. Bu da erkeklerden oluşmaktadır. Orduların erkeklerden oluşma düzeyi, genel olarak kadının bağımlılık düzeyinin de bir simgesidir. Erkeğin ordudaki hakimiyeti toplumdaki hakimiyeti olduğu gibi, bu da kadın üzerindeki hakimiyet demektir. Hiç kimse bunların birbiriyle bağlantısı yoktur diye inkâr edemez. Kadının çok küçülmüş kişiliğinin böylesi bir erkek ordusu anlayışıyla ilişkisi vardır. Genelde ezilen halklar için de böyledir; ordusu olan ezer. Eşitlik ordusu diye bir kavram yoktur. Eşitliğin olduğu yerde ordular olmaz. Ordular eşitsizliğin olduğu yerde ortaya çıkar. Birisi ezilenlerin ordusu, diğeri ezenlerin ordusudur; bir yerde hep erkeklerin ordusu varsa, orada tam ezilmiş bir kadın gerçeği söz konusudur. Nitekim hayat da bunu doğruluyor. O halde çok genel anlamda bu tespitin bile kadın ordulaşmasının eşitlik için temel bir değer ifade ettiğini görmemiz, bilmemiz gerekiyor. “Niçin kadın ordulaşması?” diye sorulduğunda, “En temel eşitlik aracıdır da ondan” diye cevap vereceğiz.

Sadece askeri ordulaşmadan bahsetmiyorum. Ekonomide de, sosyal yaşamın birçok kurumunda da, siyasal olarak ve özellikle kültürel alanda da kadın ordulaşması yani örgütlenmesi olmadan, büyük eşitlik ve özgürlük problemine çözüm bulunamaz. Dikkat edilirse, toplumda yeri alabildiğine daraltılmış kadın gerçeği, genelde örgütlenmeden ve özel olarak da kendi ordusunun oluşumundan vazgeçirilmiş bir kadın olma özelliğinden kaynaklanıyor. Kadın o kadar bireyselleştirilmiş, toplumsal, ekonomik, siyasal ve askeri ordulaşmadan o kadar uzaklaştırılmıştır ki, o sadece bir birey olarak vardır. Böyle bir birey olarak da kadın çok zavallıdır, çok duygusaldır, çok kadıncıdır, yalvarıp yakarır, boyun eğer ve çok ucuz duygularıyla erkeğe bağlanır, çünkü bağlanmak zorundadır. Bilindiği gibi, aile kurumunda olsun, tüm toplumsal kurumlarda olsun bu durum muazzam bir dengesizliğin ve eşitsizliğin kaynağını teşkil eder. Bu da birçok savaşın ve eşitsizliğin toplumda sürüp gitmesine ve kök bağlamasına yol açar.

Kadın ordulaşmasının her düzeyde örgütlenip kurumlaşması, eşitlik ve özgürlük için vazgeçilmezdir. Eğer kendinizi yeniden kazanmak istiyor ve kadın cinsinin yücelmesine inanıyorsanız, örgütlenmeye erkekten daha fazla muhtaç olduğunuzu, kendi etkinliğiniz içindeki örgütlenmeyi bizzat kendi kendinize örgütlemeyi ve ordulaştırmayı büyük bir istekle olduğu kadar tutku ve sorumluluk anlayışıyla başarmayı bilmelisiniz. Erkek kadının güç olmasından korkar. Çünkü kadının güç olması onun hakimiyetini bozar. Kimdir bu erkek? Ağadır, patrondur, efendidir, aile içindeki reistir; yani hep baskı ve sömürüye yol açandır ve bu da hoş bir şey değildir. Dolayısıyla yücelmeyi bir ilke olarak bellemelisiniz.

Kadın cinsinin doğası gereği zayıf olduğuna inanmıyorum. “Kadının fiziksel özellikleri, onun baskı altına alınmasının temel nedenidir” demek doğru değildir. İnsan toplumunun esasta bağlı olduğu ilke bilinç, örgütlülük ve teknik düzeydir. Kadının da bilinç, örgütlülük ve teknik düzeyi tutturabileceğini rahatlıkla belirtebiliriz. Bilinciyle, örgütlenmesiyle ve teknik düzeyiyle kendini donatan kadın erkekten farksızdır; bu da doğallıkla ilgili bir olay değil, sosyal ve siyasal bir olaydır. Bazı fiziksel farklılıklar, ancak kadımla erkek arasındaki farkı ortaya koyabilir. Bu, erkek için ne avantaj ne de dezavantajdır. Tıpkı kadında olduğu gibi doğal özelliklerdir. Bunlardan farklı sonuçların çıkarılması ancak sömürücü ideolojilere has yaklaşımlardır ki, bunlar sömürülerine kılıf uydurmak için bunu geliştirirler. Bunu kendinize layık görmeniz düşünülemez.

Kadının özgür düşünebileceği, örgütlenebileceği, siyasallaşabileceği ve hatta askerileşebileceği rahatlıkla belirtilebilir. Kadın da silahı eline alabilir, savaşabilir, siyaset yapabilir. Bunların cinsiyetle ne alakası var? Ama erkeğe göre kadın zayıf cinstir; ancak çocuklarla ve mutfakla uğraşır, düşünmesine hiç gerek yoktur. Bildiğiniz gibi, kadın evde bir yatalaktır. Kadın, ülkemizin somut koşullarında zaten yirmisine, otuzuna ulaşmadan bitmiştir. Belki de sömürücü sınıfların sömürülen sınıflara uyguladıklarından daha sert bir baskı ve hatta sömürü altındadır. Bunlar en fazla ‘seviyorum’ diyen kocanın egemenliği altında gerçekleşiyor. Nitekim Önderlik de böyle bir aile kurumuna anlam veremediği gibi, ona karşı koymuştur. Ne böyle karılık, ne de böyle kocalık olabilir! İlke budur. Çünkü bu yaklaşımlar çok tehlikelidir. Zaten Kürdistan’ın bu kadar sömürgeleştirilmesi, yutulması ve halkının bu kadar ilkelleştirilmesi de bu yaklaşımla bağlantılıdır. Ortaya çıkan sonuç, kadın hareketinin örgütlülüğü ve ordulaşmasının ilkesel düzeyde vazgeçilmez olduğudur. Bu, eşitlik ve özgürlük için olmazsa olmaz bir koşuldur.

Eğer tutarlısanız, bunun sonucu olarak her türlü örgütlenme ve ordulaşmadan çekinme şurada kalsın, bunların daha fazla ısrarlı takipçisi olacaksınız. Bugün partimiz içinde ve ordu saflarımızda da kadın birlikleri, kadın örgütlülükleri söz konusudur ve

bunlar sürekli geliştirilmek isteniyor. Bunu daha da kapsamlı bir biçimde yürütmeliyiz. Ordu saflarındaki kadın birliklerinin yeniden ele alınması, yaşadığımız kısa pratiğin gözden geçirilerek kadın birliklerinin nasıl gelişim göstereceğinin birçok yönüyle yeni bir çözümlenmeyle ele alınması yerindedir. Kongre bu yönlü kapsamlı bir tartışma yapabilir; hatta ister kongre öncesinde ister sonrasında yapılsın, bir kadın konferansı da önemli bir rol oynayabilir. Kadın özellikle kendi iç sorunlarını çok cesurca, hiçbir endişeye kapılmadan, en mahrem denilen cinsel boyuttan felsefi, siyasal ve askeri boyuta kadar, yerleşik ahlâki kurallardan tutun savaşı ahlâkına kadar her düzeyiyle kendisini yeniden formüle etmelidir. En doğrusu da biraz böyle geliştirilebilir.

En özgür kafayla düşünüp tartışmadan, özgürlük iradesini sonuna kadar ortaya çıkarmadan, kadının sağlıklı eyleminden bahsedemeyiz. Erkeklerin komutası, ağırlıklı olarak gücü ve himayesi altında yürütülen bir kadın hareketine saygı duyamayız ve anlam veremeyiz. İnsan hep başkalarının omuzlarına basarak yücelemez. Kendi yücelmenizi erkeklere dayanarak değil, öz çabalarınızla sağlayabilmelisiniz. Erkekler size dayanarak ucuz erkeklik taslamamalılar, siz de onlara muhtaç olarak kendinizi bir zavallı ve yaranmacı konumunda tutmamalısınız. Bu aynı zamanda bir onur sorunudur. İnsan başkalarına yalvarıp yakarak değil, özgüçüyle şerefli. Dolayısıyla bir kadın hareketinin çeşitli örgütsel ifadeleri, konferansı olabilir.

Parti kongresine kendini oldukça netleştirmiş, ifadeye kavuşturmuş, özgün yanları kadar genelle bağlantısını ortaya koymuş bir biçimde katılmanız ve buna dayalı olarak yeni düzenlemelere gitmeniz büyük önem arz ediyor. Tabii biz bu hususları belirtirken, birçoğunuzun değişik hislerine ters düşmüş olabiliriz. Bizim bir yaşam anlayışınız var, onu da gerektiğinde yerle bir ediyoruz. Ama burada önemli olan devrimdir, hatta kadın devrimidir. Duygularınız paramparça olmuş, hayalleriniz yıkılmış olsa bile bu hiç önemli değildir. Önemli olan, kadının kurtuluşuna köklü bir adımla cevap verebilmektir. Varsın ucuz duygularınız yıkılsın, varsın duygusalığınız aşılınsın, varsın bir erkeğe kul köle olmanız yerle bir olsun.

Kadınla bir ilişki söz konusu olduğunda, Önderlik sonuna kadar eşitlik ve özgürlük temelinde bir yaklaşımı temsil ediyor. Dikkat edin, Önderlik asla zayıflıklarınıza dayanmıyor veya o zemini kullanmak istemiyor. Yine ucuz duygusalıklar da esas almıyor, karşısındakini bir insan gibi görüyor. Tartışmasıyla, her türlü faaliyete katılmasıyla kadını öncelikli bir insan gerçeğine götürüyor ve kendi güvenine kavuşturuyor. Ondan sonra bir kadınınsınız, bir cinsiniz ve onu da oldukça baskısız ve sövmeye izin vermeden ele alıyor. Bu yaklaşım, parti içinde örgütleyici ve eyleme geçirici yaklaşımdır. Bunu bizim yapıdan beklemek gerekiyor. Erkek yaklaşımlarının bu çerçevede gelişmesini özenle göz önünde tutmak gerekir. Yoksa özel ilişkilerle, kişiye göre uyduruk tavırlarımızla en çok kendi özgürlüğünüze darbe vuruyorsunuz. İlkel olmanız, oldukça siyasal ve resmi davranmanız sanıldığından daha çok size gereklidir, sizin içindir. Buna ihtiyacınız var. Ucuz duygular, yaranmacı ve boyun eğme ilişkiler veya yönetimlere ucuzca dayanarak rahat yaşama kendi yaşamınızı sandığınızdan daha çok zora sokar.

Gerçek rahatlık kendi kimliğini ve özgür iradesini geliştirmekten geçer. Eğer kişiliklerin temelinde bu yaklaşımları esas alır ve ilişki düzenlerinizi de bu esaslara bağlı olarak geliştirirsek, nasıl yaşanması gerektiği sorununu yavaş yavaş açıklığa kavuşturmuş oluruz. Bunu kendi kişiliğimde oldukça somutlaştırdığıma inanıyorum. Benimle yaşamak isteyen bir kadının gücü ve kişiliğinin nasıl eşit, özgür, bilinçli, örgütçü ve eylemci olacağı izah edilmiştir. Örneğin hiç biriniz köleliğinizle beni uğraştıramazsınız; ucuz duygularınız ve geri kişiliklerinizle beni etkileyemezsiniz. Ben de erkek egemenlikli yaklaşımlarla hiç birinizi etkileyemem. Gücümü de zaten bu yaklaşımdan almıyorum. Gücümü düşüncede ve pratikte böyle bir yaşamı temsil etmekten alıyorum. Yoksa siz kara kaşıma, kara gözüme hayran değilsiniz. Neden bana bu kadar bağlı olacaksınız? Çünkü siz bağlılığımızı ilkede ve onun dürüst uygulamasında geliştiriyorsunuz. İster farkında olun ister olmayın, kurtuluşunuz için çok gerekli olan düşünceler kadar, pratik bir yaşamı da temsil ettiğimiz için hayranlık duyuyor ve bağlılık geliştiriyorsunuz. Doğru olan budur ve herkese böyle yaklaşılmalıdır. Kurtuluşunuz için doğru düşündüğüm ve bunu pratikte temsil ettiğim kadar bana değer vermelisiniz. Eğer sonuna kadar böylesem sonuna kadar bağlı olmalısınız, değilsem karşı çıkmalısınız veya size ve kurtuluşunuza fazla katkıda bulunamıyorsam beni terk etmelisiniz. Önderlik ve militan bağlılık da kesinlikle bu çerçevede olmalıdır.

Dikkat edilirse, biz, erkek yaklaşımlarından çok farklı olarak, çözümlenme düzeyi olduğu kadar pratik yaşamı sizlerle birlikte götürme gücünü gösterdik. Geleneksel erkek, hakim erkek, yine reel sosyalist yaklaşımlar kadın karşısında ezici bir üstünlüğe sahiptir. Kendini öyle gösterir, öyle dayatır. Bununla mücadele ettiğim kadar, bunu kendi kişiliğimde yıktım ve yıktığım oranda da sizin katılımınız geliyor. Eskiden kadın karşısında bir hiçtim, kadına yaklaşamazdım bile, ürker ve utanç duyardım. Ama kendimi yeniden yarattığım oranda, bunu tutarlı halklaşmayla, özgürleşen halk ve insan kimliğiyle birlikte yaptığımızda gördüm ki, en büyük ilgilerden birini de kadın cinsinden görüyorum ve bu temelde gelişim gösterdim. Şimdi kadının partiye dalga dalga katılımı geliyor ki, bu da önderlik katılımıdır.

Diğer partilerde de kadınlar var, ama geleneksel bir ilişkisi olduğu için kadın oradadır. Başka hiçbir biçimde kadını bir partide tutamazsınız. PKK içinde ise, tam tersi söz konusudur. Kocalıktan tatalım, her türlü geleneksel bağlılık biçimleri aşıldığı oranda PKK içindedir. Bu anlamda yenileşmeyi sağladığınız, büyük vatan sevgisi kadar örgüt bağlılığınız ve savaşçı kişiliğiniz geliştiği oranda PKKlisiniz. Diğer ilişki biçimleri ise zaten engel olarak rol oynuyor. Aileci düşünceler, erkeğe bağımlı düşünceler, ucuz duygular zaten uzaklaştırır. Bunun ne denli büyük bir gelişme olduğunu herhalde yeni yeni idrak ediyorsunuz. Tartışma ve katılımınız bunun üzerine derinleşmelidir. Yeni tip yaşam kesinlikle bu kapsamda gelişim göstermelidir.

Zayıf insanı genelde iyi tanırım, çünkü kendim çok zayıftım. Güçlendirmenin ne anlama geldiğini iyi bilirim. Kadın psikolojisini de biraz tanırım; tanımakla yetinmem, bir de çözümlerim; hatta onunla da yetinmem, yaşama yeni temellerde özgür olarak katılmasını sağlamayı da bilirim. Kendi kişiliğimde bunu gerçekleştirdim. Başka yol olduğuna da ihtimal vermiyorum. Daha şimdiden tarihe geçmiş bu kadar kadın şehidi olan bir hareket ve Önderlik olarak bunu kanıtlamışız. Hiçbir harekete nasip olmayacak yüzlerce kahraman kadın şehidimiz var. O halde bizim partimiz ve Önderliğimiz kadın özgürlüğünün de ifadesidir. Çünkü şahadet yalan söylemez! Üzerinde düşünülürse görülecektir ki, bu kadar şahadetin açıkladığı tek olay, yüce ve kutsal özgürlük ilkesidir. Bu ilke temelinde yaşama çekiliyorsunuz. Herkesin büyük takdiri kadar saygı duyması gereken de bu yaşam biçimidir. Bu konuda gözünü kırpmadan kendini yakan, teslim olmamak için son bombayı kendisinde patlatan şahadet gerçeğimizdir ve bu en çok kadın şahadetinde görülmüştür. Ne kadar üzerinde düşünülse ve anlam verilse o kadar yeridir. Kadın şehitlerimiz üzerinde düşünmeyi bilmeniz gerekiyor. PKK'nin şehitleri içinde en kahramanca ifade kadın şahadetlerindedir. Gerek kendini yakma olayında, gerek teslim olmamak için son kurşunu kendine sıkma olayında bu çarpıcı olarak böyledir. Bunlar sıradan ve geçitirilecek şahadetler değildir. Bu temellerde yol alıyoruz.

V. Kongremiz bütün sorunlara olduğu kadar, kadının kurtuluş sorununa da böylesine zengin bir içerikle yaklaşım gösterecektir. Özellikle kadın hareketinin ordulaşması, kadın birliklerinin teşkili ve bunun yol açacağı yoğun değişiklikleri önümüzdeki dönemde çarpıcı bir biçimde göreceğiz. Bunun yoğun hazırlığı içinde bulunuyorsunuz; kendinizi oldukça gözden geçiriyor, sorguluyor, yeni bir ifadeye ve yeni bir yaşama kavuşturuyorsunuz. Bu oldukça kutsal bir çabadır ve ekmek ve sudan daha önce gelir. Partimiz içinde bu düzeyi yakalamak başlı başına bir mutluluk kaynağıdır. Kadını onore etmenin en anlamlı, en muteber yaklaşımı da budur. Başka tür değer vermek fazla anlamlı değildir. Zaten bu yönlü bir değeri takdir ettiğimiz içindir ki, siz ölümüne bağlanabiliyorsunuz. Çünkü sizin için en şerefli olanı ortaya çıkarıp sizlere sunduk. Sizler için, en doğru sözleri olduğu kadar en doğru davranışları, yine düşünce kadar sevgiyi biz sunduk. Hiçbir erkeğin şimdiye kadar cesaret edemeyeceği ve aklına getiremeyeceği duygu, düşünce ve davranışları Önderlik göstermiştir.

Belki bir anaya veya bir kadına çok bireyci olarak fazla hizmet etmedim veya buna anlam veremedim. Ama kadın geneline, cinsine ilişkin geliştirdiğimiz çözümlerimizin ve özgür hareket olanaklarının tarihte başka bir erkek tarafından gerçekleştirildiğini sanmıyorum. Her erkek egemen olduğu oranda, kadına bir tutsaklık kılıfı geçirir. Ben buna tenezzül etmedim. Ne himaye etme gibi bir konuma girdim, ne de gücümüne esas alarak bağlama düşkünlüğünü gösterdim. Çok ilginçtir; sanki bir çocukluk arkadaşı gibi, en küçük bir baskı ve güç gösterisine girişmeden, birlikte nasıl yaşanabileceğini anlama çabası içinde oldum. Ne kadının kölelik dünyasına girmeye ve onu öyle yakalamaya çalıştım, ne de kendimi bu zayıflıklar temelinde görmeye imkân verdim. Bu yaklaşım son derece insani olduğu kadar, eşitliğe ve özgürlüğe bir çağrıdır. Dolayısıyla hem anlama hem de katılım gücünüzü bu fırsattan da yararlanarak geliştirin. Önderlik sizin için de büyük bir kuvvettir. Değerlendirmeyi bilerek zayıflıklarınızı hızla giderin ve size çok gerekli olan düşünsel güç kadar örgütlenmeyi ve mücadeleyi geliştirin. Buna şiddetle ihtiyacınız var. Gösterdiğimiz bu yaklaşımlar ne altınla, ne parayla pulla, ne de ucuz sevgilerle ölçülebilir. Zaten kendi anlamını da öyle veriyorum.

Birçok konuda olduğu gibi bu da ilklerden bir tanesidir. Benim böyle ilklerim çoktur. Bir tanesi de sergilediğim bu tavidir. Bu büyük özgürlük davranışını neden, nasıl ve niçin gösterdim? Başından beri bunu kendime büyük bir mesele olarak öngörmüş ve ona göre yaşamı düzenlemiş bir kişiyim. Baskıyla insanı etkime altına almayı düşünmem. Anlayabildiğim oranda insanın özgürleşmesine şiddetli bir tutkum vardır. Kadını da insandan saydığımıza göre, bunun yansıtılması gereği ortadadır. Bunun anlamını iyi bir fırsat olarak düşünmeniz gereği açıktır. Ama yararlanmayı bilmezseniz, aptallıklarınıza bir aptallık daha eklersiniz. Birçok şansın kaçırılması gibi, hakkınız, kimliğiniz ve kişiliğiniz konusunda bir şans daha kaçırsınız.

Bu hiç şüphesiz sizden yoğunlaşmayı ve cinsinizi benimsemeyi ister. Kadın olmak suç olmadığı gibi, bir avantaj da değildir. İnsan olmanın genel kıvancını siz de sonuna kadar yaşayabilirsiniz. Ama sınıflı toplum tarihi boyunca bütün baskıcı ve sömürücü düzenlerin geliştirdiği etkiyi gidermek de son derece insani bir görevimizdir. Bunu parti içinde bir ilke olarak dayatmamız her şeyden önce sizin içindir. Bunsuz olsaydık, belki de en büyük kötülüğü yapmış, ikiyüzlü davranmış olurduk. Buna asla fırsat vermiyoruz. Gerisi o kadar sorun teşkil etmez. Temeli böyle oturduktan sonra, yaşam yeniden ideale yakın düzenlenebilir, çokça bayıldığınız sevgilerin bir anlamı ve duyguların bir değeri olabilir ve olmalıdır; hem de oldukça değerli ve yücelerde seyrederek olmalıdır.

Mümkünse duygu ve sevgi yönlerinizi yeniden geliştirin. İnsanımızın, hatta erkeğin de çok muhtaç olduğu sevgi ve saygıyla dolu bir dünyayı bu temelde gerçekleştirmeye koyulun. Aksi halde aleyhinize olur. Bizde bakırlığa çok önem verirler. Asıl bakırlık, her türlü köleliğe karşı kendini temiz tutmaktır. Bağlılıklardan, aşktan, karasevdadan çok bahsederler. Asıl aşk, böylesine sağlam temellerde bağlılık gücünü gösterebilmektir. Bunun da içeriğinde ne olduğunu mutlaka kendinize özümsetmelisiniz ki, sevgilerinizin ve yaşama katılışınızın bir değeri olsun. Aksi halde yaşam size haramdır, boynunuza geçirilmiş bir boyunduruktur. Bu özellikle sevda adına kendinize veya başkalarının size yakıştırdığı işkenceli bir yaşamdır. Böyle olacağına hiç yaşamayın. Sadece savaşa yaşayın, öyle ki bu kat be kat daha değerlidir. Ben böyle yaşayacağıma, ya savaş ya savaş diyorum. Mevcut yaşamın bir gününe tenezzül etseydim, savaşı kişiliğimi kazanamazdım. Bu sizin için daha da geçerlidir. Çünkü yaşam sizin için daha kahredicidir. Bu anlamda değer veriyoruz. Bu değeri siz de mutlaka kendinizde yaşatmalı, kendinizi ona layık kılmalısınız.

Ne kadar zor ve soyut da gelse, uğruna yıllarca mücadele de istese, bence yaşamaya, hem de en yüce yaşamaya değerdir. Hatta bunun bir günü bir ömre bedeldir denilebilir. Çok düşürülmüşlüğü karşı böylesine bir yaklaşım, kadını çok muhtaç olduğu soyluluğa götürebilir. Bu da onu kaybettiği, oldukça yanlış temellerde şekillendiği, kendisini çok düşürdüğü, saygısız ve sevgisiz kıldığı bir dünyadan çekip iddialı, oldukça saygı ve sevgi gören bir yaşamın sahibi kılabilir. Bunun dışında çok saygı göstereceğiniz, onunla yaşamı sevebileceğiniz bir şeyin olduğuna inanmıyorum. İnanmadığım için de başka herhangi bir şey sunma gereği duymuyorum. Duyarsız olduğum için değil, sunulan en değerlisi olduğu için böyle davranıyorum. Yoksa sizi ucuz bir korumaya alabiliriz. Zor işlere sokmadan da idare etmesini biliriz, erkeklerin arkasında ve himayesinde tutabiliriz. Ama bana göre bunlar ilgi gösterme ve destek verme değil saygısızlıktır, özgürlük ilkesini çarpıtmadır. Zaten kaybettiğimiz yaşamı kazanma şurada kalsın, devrimi kazansak bile, kadın konusundaki bu yanlışlığımızı düzeltmeden, bu kazanımımızın da fazla anlamlı olmayacağını biliyoruz.

Görülüyor ki, kadın hareketi oldukça teorik bir ifadeye kavuştuğu kadar sağlam ahlâki ve hatta felsefi bir yaklaşıma da sahiptir. En önemlisi de örgütselliği ve mücadeleyi esas alan bir temelde yaşama geçirilmeye çalışılıyor. Sizinle ilişkiler bu çerçevededir. Önderlik ilişkisi, parti ilişkisi, ordu ilişkisi tamamen böyle geliyor. Bunun dışındaki yaklaşımlara fazla ilgi göstermeyin. İster size dayatılsın, ister sizin dayatmalarınız olsun, bunlardan vazgeçin. Size çok gerekli olan bu yaklaşım çerçevesi ve uygulama ifadesidir.

V. Kongreye giderken, ana hatlarıyla bunları bir kez daha belirtiyorum. Eğer bunları sorumlu bir biçimde hayata geçirmeye çalışırsanız, bunlar hareketimize epey güç kazandırabilir. Bu yönlü görevlerinize oldukça anlam verdiğinizizi ve ilerlettiğinizi düşünüyorum. Özgün ve yaratıcı çabalarınız bunu tamamlayacaktır. Bu sorun yalnız benim çalışmamla, hatta partinin ortam sunmasıyla halledilemez. Özgün, özgün olduğu kadar yaratıcı ve sorumlu yaklaşımlarınız ve hareketiniz, onun ordu ve savaşımının bizzat ellerinizle yürütülmesi bu işi başarıya götürecektir.

KARAR GÜCÜ OLAN KADIN GERÇEĞİNİ YARATMAK HER ŞEYDEN DEĞERLİDİR

Gelişmelerin neresindeyiz? Kendinizi irdeleme gücünüz biraz gelişmeliydi. Yaşamla ilgili birçok soruya cevap verebilecek duruma gelebilirdik. Artık kurtuluş problemine cevap vermeliyiz. Sorunu cesaretle ortaya koyduk. Yine çok cesur yaklaşımlar geliştirdik. Şimdi kendinizi daha iyi ortaya koymanız, değerlendirmeniz, özellikle kendi özgürlük dünyanız için gerekli olan yaklaşımları ortaya koymanız mümkündür. Bunları tek taraflı olarak partiden beklemeyin, kendinizden bekleyin. Bu çok önemlidir.

Gerek saflarımıza, gerekse geliştirdiğimiz perspektiflere ilişkin eleştirileriniz nelerdir? Şüphesiz böyle bir gelişme var. Bunu daha nasıl çok boyutlu kılabiliriz? Özellikle irade gelişimi var. İrade gelişimini nasıl derinleştirebiliriz? Geleneksel yaklaşımlardan oldukça uzak durmaya çalıştık. Yine bireyci yaklaşımların fazla kendini dayatmasına da fırsat vermedik. Öncelikle kişilik ve kimlik konularında ısrarlı davrandık. Bu daha önemlidir ve bütün zorlamalara rağmen kazandıracak tutum buydu. Çünkü bize gerekli olan öz kimliğimizi, kendi düşünce gücümüzü ve kendi irademizi geliştirmektir.

Boyun eğmeci ve duygusal yaklaşımlar fazla onore etmez, kişiyi fazla geliştirmez. Bu konuda kendi yaklaşımlarımı hayli ortaya koyma durumum var. Çünkü oldukça önemlidir. Ulusal düzeyi derinden etkilesin, özgürlüğe düşünceye ve gelişmeye çok yönlü bir karşılık versin diye kendimizi, dolayısıyla kadrolaşmamızı bu temelde yönlendirmeye büyük önem veriyoruz. Bunu dikkatle değerlendirmelisiniz. Kurtuluş problemlerine ciddi inanan ve onun gereklerini yerine getirmeyen kadın kadro çok hata yapar; kimliğini ve kişiliğini fazla geliştiremez. Bu konuda geliştirmek istediklerimi acaba anlayabiliyor musunuz? Doğru yolda ne kadar etkili olabiliyorsunuz? Toplumsal sorunları nasıl hissediyorsunuz? Bunları daha derinlikli ortaya koymak gerekir mi? Sizin için sorun olan nedir? Bunları cesurca tartışmak gerekir. Çekingenliğe neden olacak, ayıp sayılacak bir sorun yoktur. Sorunlar ne kadar açığa çıkarsa, insanın çözümlenme ve özgürleşme düzeyi de o kadar artar.

Çabaları nasıl yoğunlaştırabiliriz? Dayanabilecek misiniz? Özgürlüğe ne kadar varsınız? Kadının beynini çalıştırması için epey çaba harcıyor, bu konuda da oldukça güçlü bir rol oynuyorum. Yani Önderlik gerçeği sizin açınızdan kafa çalıştırma işidir. Duygular yerine düşünceyi egemen kılmaya, geleneksel kadın ölçülerini aşmaya çalışıyorum. Tam bir kadın devrimi yaşatılmak isteniyor. Bunun karşısında neler hissediyorsunuz? Kadın devrimini geliştirmeli miyiz? Hangi yönleriyle daha da derinleştirmeliyiz? Düşüncenizi hangi temel alanda, nasıl derinleştireceğiz? Yırtıcı bir kişiliğiniz olmadan, ne düşünceyi ne de düşünce kişiliğini geliştirebilirsiniz. Geleneksel bağlılıktan ne kadar kurtulmak istiyorsunuz? Bunun için gücünüz var mı? Örneğin, geleneksel erkeklikten kurtulmak için kendim büyük bir mücadele veriyorum. Acaba beni izliyor musunuz? Geleneksel erkeklik ölçülerine ne kadar darbe indirdim, bu darbe indirilim ulusal kurtuluşa ne kadar katkı sundu, kişiliğimi ne kadar ulusallaştırdı, ne kadar siyasallaştırıp askerileştirdi? Bunu iyi takip etmek gerekir. Yine zavallı olmaktan çıkmak için, çetin bir devrimci uğraşımızın olması gerekir.

Düşünen kadın olmak kolay bir iş değildir, bu iş savaş ister. Parti bunun için zemin sunuyor. Zaten kadını biraz düşünmeye sevk ettik. Bu konuda devrimsel bir gelişme var. Bu konuda Önderlik olarak da işleri oldukça sıkı tuttuk. Çok yönlü örtbas edilmiş kişiliği çözdük. Burada ne kadar dayanabileceğiniz ayrı bir meseledir. Ama bu konuda gerçek bir devrimci gelişmeden bahsediyorum. Daha somut belirtirsek, Önderlik ve kadın kurtuluşunun iç içe gelişmesini anlıyor muyuz? Öyle bir gelişmeyi fark edip izliyor muyuz? Bir devrimsel gelişme var, ama siz eski kişilikle kendinizi oldukça zorlayarak özgürlüğe yürümeye çalışıyorsunuz. Özgür kadın ya ortaya çıkar ya da çok zorlanırsınız. Düşünsel güç olmadan, fiziki güç kendi başına bir anlam ifade etmez.

Bu mücadeleyle neyi başardık? Tarihi süreç içinde adım adım bugünlere nasıl geldik? Öyle bir ayrışma sağladık ki, ne kolay kadın-erkek ilişkisi, ne de buluşması olur. Belki de ayrışma giderek daha da gelişecektir. Çünkü yüzyılların hesabını ortaya döktük. Bu çok önemli bir gelişmedir. Nasıl bir ilişki düzenini geliştireceğiz? Ayrışma çok gelişti. Özgür kadınla buluşma tekrar nasıl sağlanacak? Bizim geliştirdiğimiz aşamaya ne ad verilebilir? Bu kadar kadını partiye ve orduya çektik. Fiziksel, ruhsal ve düşünsel yönleri biraz gelişti. Acaba daha nereye kadar ilerletebiliriz? Kadınlar nereye gidiyorlar? Acaba boyun eğmeci anlayışlara karşı çıkabilecek gücü elde ettiler mi? Çünkü saflarda halen klasik erkek egemenlikli yaklaşıma çok taviz veriyorlar. Bunu bertaraf etmeliyiz. Hiçbir kadın, erkek egemenlikli yaklaşıma taviz vermemeli, buna tenezzül etmemelidir. Bu önemlidir. Yani kadın devriminin derinleştirilmesi biraz da bu oluyor. Eğer PKK ileri bir adım atacaksa, bu adımı böyle anlamalıyız.

Bazı tabuları yıkmaya çalıştık. Boyun eğen kadın istemiyoruz. Ama kendini hastalıklı tip olarak dayatan kadını da hiç istemiyoruz. Kişiliği, kimliği ve karar gücü olan kadın gerçeğini yaratmak bizim için her şeyden önce gelir. Toplumdaki kadın gerçeği zaten anlaşılmalıdır. Kadın etrafındaki sosyal yaşam, sosyal ilişkiler, sosyal mücadeleler bütünüyle düşmanın denetimindedir ve ona hizmet ediyor. Hatta düşmanın hizmetinde olmayan en masumane ilişkiler bile dolaylı yoldan düşmana epey zemin sunuyor. Konuyla bu kadar uğraşmamızın nedeni budur.

Öncü role giderek ısınmanız gerekir. Öncü kadın rolü nedir? İddialı olanlar kendilerini bu konuda derinleştirmeliler. Bunun için daha neyi geliştirmeliyiz? Özellikle kadındaki metalaşma, mallaşma, mülkleşme düzeyini açığa çıkarıp aşmaya büyük önem verdik. Bizim teorimize göre, kadındaki mülkleşme kabul edilemez. Ama unutmayın ki, sizin bunu ne kadar aştığınız tartışmalıdır. Halen bir sahip bekliyorsanız, bu kendinizi mülk konusu olmaktan çıkaramamışsınız demektir. Bir sahibiniz mi olmalı? Bir şeye sahiplenmeli misiniz? İkisi de mülk gerçeğiyle bağlantılıdır. Bu **birinci** husustu.

İkinci husus olarak, cinsiyet çözümlemesinde ilerleme ortaya çıkardık. Onun bir meta, bir alışveriş meselesi gibi kullanılmayacağı, üzerinde hesap yapılarak siyasal sonuç elde edilemeyeceği açıklığa kavuşturuluyor. Bunun üzerinde ne erkeğin ne de kadının ucuz hesap yapmaması gerekiyor. Bu bizim devrimci ahlâki gelişmemizle bağdaşmıyor. Cinsiyet etrafındaki tabuların yıkılması, onun tahripkâr ve siyasal düzeyi düşürücü etkisinin ortadan kaldırılması, gerek bunun erkek egemenliği biçiminde kullanılması, gerekse kadının bir meta gibi kendini sunması ve buna dayanarak yaşaması oldukça açığa çıkarıldı. Bu önemli bir sonuçtur.

Üçüncü önemli bir gelişme, ilişkilerin geleneksel ve duygusal temelde olamayacağı, özellikle parti içinde kişisel gücün kullanılmayacağı, parti yetkilerinin ve mücadeleye katılımın bir gerekçe yapılarak geri ilişkiler düzeyinin sürdürülemezliği, bunun yerine mücadele yönü ağır basan ve savaş potansiyelinden geçen güçlü ilişkilerin esas alınması gerektiğidir. Bu da kişisel gelişme, özgür ilişki ortamına sahip olmak ve ona ulaşabilmek için çok önemlidir. Yani savaşa hizmet etmeyen ve mücadeleye göre biçimlenmeyen bir ilişki makul değildir, değersizdir. Kadın-erkek yaklaşımlarının en kabul edilebilir yanı olarak, mücadeleyi tahrik eden, ona gelişme şansı verdiğinde anlam ifade eden esas aldık. Bunun yerine, duygular ve güdüler esas alınarak ilişkiler fazla yaşanamaz.

İlişkilerde estetik boyutu da vardır. İlişkilerde kabalık aşılma durumundadır. Belli bir estetiği olmayan ilişkinin kaba olmaktan kurtulamayacağı açıktır. Kadında estetik önemlidir. Kadın kendi kendini ne inkâr etmeli, ne de geleneksel kadının birçok hastalığını kabul etmelidir. Kadın kendi estetiğini ortaya çıkarmayı, erkek de kabalığını aşarak kendini yeniden terbiye etmesini bilmelidir. Böyle bazı sonuçlar ortaya çıktı. Bu sonuçların ortaya çıkması da büyük bir mücadeleyle oldu. Verdiğim mücadeleyi birkaç önemli aşamaya bağlayabilirim.

Birinci aşama, uzun muhafazakârlık dönemidir. Onun bir faydası, bizi erkenden erkeklik ölçülerinden korumasıdır. Bu, 1975 yılına kadar ki süreyi kapsar. **İkinci** aşama, kadın ilişkisinin bir mücadele ve savaş ilişkisi olarak seçilmesidir. Çok önemli olan bu aşama, yalnız bir kişinin ilişki düzeyini değil, bütün bir ulusal düzeyi ortaya çıkardı. Girilen bireysel ilişkinin büyük bir ulusal çözümlenişe doğru gitmesinde, birçok gerçeğin açığa çıkartılmasında, hatta sömürgeciliğin çözümlenmesinde ve ona karşı mücadelenin en kritik aşamasının atlatılmasında bu ilişki hayati bir rol oynadı. Önderlik bunu da yaşadı. İkinci aşama, 1975'le 1985 yılları arasındaki süreci kapsar. **Üçüncü** aşama, kadın özgürlüğünün bu mücadele temelinde imkân dahiline girmesidir. 1985-1995 arası süreç de üçüncü aşamadır.

Bu üç aşama üzerinde büyük bir önemle durmalısınız. Çünkü hayatınızı kökünden değiştiren, Önderlik tarzının bu aşamaları yaşaması, partiyeye de yaşatmasıdır. Şu anda Kürdistan'da hiç kimse bu aşamaları bir yana bırakarak kendini çözemez. Bu aşamaların özelliklerini başlı başına tartışabilmeli, açığa çıkarabilmelisiniz. Önderlik gerçeğinin bu üç aşamada ne anlama geldiğini bütün sosyal ve siyasal sonuçlarıyla tartışabilmelisiniz. Özgürlük mücadelemizde her aşama dev gibi bir yere sahiptir. Genelde ulusal kurtuluşu geliştirirken, kadın kurtuluşunda da böylesine bir ayırımı yaşadığımızı belirtmek gerçeğin ifadesi olur.

Muhafazakârlık dönemi, kararlılık dönemidir. Henüz çözüm gücü bulamadığımız sorunun içine yavaş yavaş girmeye cesaret ettiğimiz bir dönemdir. İkinci aşama, sömürgecilik ve onun toplumsal etkilerini iliklerimize kadar hissederek, ona karşı mücadeleyi ve mücadele gücünü gösterdiğimiz dönemdir. Üçüncü aşama ise, özgürlüğe gelişmede bir patlamanın ortaya çıktığı dönemdir. Hepiniz bu üçüncü aşamanın ürünüdür. Kişilik çözümlenmesinde bu yönlü bir gelişmeyi dikkate almak gerekir.

Siz büyük ihtimalle ilk iki aşamanın farkında değilsiniz. İlk iki aşama sizin için neyi ifade eder? Bu iki aşamayı nasıl ele aldınız? Nasıl yaşadığımızı göz önüne getirmedi, birdenbire kendinizi çok yetersizce bir özgürlük aşaması içinde buldunuz veya ciddi bir savaşım vermeden birdenbire üçüncü aşamaya girdiniz. Dolayısıyla çözümlenme düzeyiniz yüksek değildir, özgürlüğü tüm yönleriyle değerlendiremiyorsunuz. PKK tarihi boyunca kadın kurtuluşunun bu üç aşamada ne anlama geldiğini derinlikli bir tartışmayla netleştirmekte büyük yarar vardır. Çünkü Önderliğin yaşadığı her düzey, her birey için de bir düzeydir. Yalnız bir kişiye özgü değildir. Nitekim bütün ulusa, zaten bütün bir siyasal gelişmeye daha şimdiden mal olmuştur. Bireysel bir konu olduğu ve kişiyi ilgilendirdiği biçimindeki bir yorum sakattır. O halde kendinizi çözümlerken, bu yöntemi özenle kendinize uygulamalısınız. Kesinlikle yöntem hatası yapmamalısınız. Kişiliğinizi bu yöntemle mercek altına alıp incelemelisiniz.

Tabii bu üç önemli aşamanın da çok yönlü sorunları vardır. Önderlik, kendi tarihini büyük bir sorunlar yumağı olarak yaşadı, bunu bilince çıkarıncaya kadar çok büyük çaba harcadı, mücadele sürecine girdiğinde belki de hayatının en büyük savaşımını verdi.

Bir kadın için şu soru çok önemlidir: Nasıl bir erkekle, nasıl bir yaşam? Siz bunu aklınıza bile getirmedi. Köle gibi teslim olma durumunuz var. En değme ilişkiler duygusaldır ve gözü kara sevdadır. Bu sizi özgürlüğe götürmez. Ama siz bunu ne kadar aşınız, aşmak için ne yaptınız? Hanginiz erkek egemenlikli toplumsal ilişkilere başkaldırdı? Onun tehlikelerini kim gözlemledi, kim kendini bundan uzak tutmak için mücadele verdi? İcinizde böyle birisi varsa söylesin. Görülecektir ki, bu mücadelenin kenarından bile geçememişsiniz. Onun için kişiliğiniz gelişmiyor. Kişiliğiniz gelişmediği için de militanlaşmıyorsunuz. Neden kendinizi gerçekçi ifade edemiyorsunuz? Gerçekten özgürlük istiyorsanız, bu yönlü savaş tarihimize anlam vermeli ve onu kendinize uyarılama gücünde olmalısınız. Bu aşamayı çok iyi değerlendirelim. Bilinçlenmeniz gerekiyor. "Düşünce gücü kazanalım" diyorsunuz. Bu gücü kazanmanız için ne gerekiyor? Bir özgürlük dönemi var, öyle ki onun da pek farkında değilsiniz. Büyük özgürlük aşaması ne kadar özümsemi? Kişiliğiniz bununla ne kazandı, gerçekten bunun heyecanına kendini kaptırdı mı? Bu da fazla açığa çıkmış değildir. Bunu da kendinize iyi uyarlamadığınız için aslında karmakarışık bir kişilik halinde kalıyorsunuz.

PKK'de kadın kurtuluşu ve Önderlik çok çok önemlidir. Geçmiş toplumsal düzey muazzam ölçüde yıkılıyor. Kadın etrafındaki tabular, ahlâki normlar, gelenekler, ret ve kabul ölçüleri yerle bir ediliyor. Yeni kabul ve ret ölçüleri ortaya çıkarılıyor. Bunları çok tartışmalısınız. Yani öyle bir yaşam gerçeğine sahip olmalısınız ki, neyi kabul ettiğiniz, neyi ret ettiğiniz net olmalıdır. Kendi cephenizde nasıl yaşamalı sorusuna oldukça ilkeli ve yetkin cevaplarınız olmalıdır. Başka türlü siz eşitlik ve özgürlük ilkesine ulaşamazsınız. PKK'nin en temel eğitimi bu konuda böyle anlaşılmalıdır. PKK gerçekten kadını terbiye ediyor.

Unutmayın ki, bir köle gibi alınıp satılıyorsunuz. Bazıları açık pazarda, bazıları gizli saklı satılıyor. Genelev ile özel ev arasında pek az fark vardır. Birisinde bir kişiye yüz defa kendinizi satarsınız, diğerinde yüz kişiye birer defa satarsınız. Aralarındaki fark sadece bu kadardır. Biz bunu aşmak zorundayız. Aşmazsak kölelik çok tehlikelidir. Köleliği aşmak ise çok büyük bir mücadele ister. Ahlâki ölçüler çok tehlikelidir; güzel olana çirkin, çirkin olana da güzel denilmiştir. Yani namussuza namuslu, namusluya da namussuz denilmiştir. Her birisinin altında çıkarlar ve baskılar vardır. Kadın kişiliği ve kimliği etrafında bir sürü yalan dolan geliştirilmiştir. Erkek egemenlikli toplumda değer yargıları açısından, kadının gerçek gücü ve özellikleri başka türlü gösterilmiş, hatta aleyhinde büyük bir suçlama malzemesi olarak kullanılmıştır. Onları da siz kendiniz kabullenmiş gibisiniz.

Sakat İlişki Beynin ve Yüreğin Durdurulmasıdır

Sorun daha değişik biçimlerde de ele alınabilir. Acaba Önderlik kadını neden böyle bir statü altında tutmaya çalışıyor? Dikkat edilirse büyük bir boğuşma var. Bu yaşam ve ilişki düzeyiniz normal değildir. Aslında yaşadığınız savaş düzeyi, tam bir sosyal savaştır. Tabii savaş derken, birbirinin gözünü çıkarmadan, kaba bir kavgadan değil, yüzyılların tıkadığı kişiliklerden, çirkinleştirdiği ilişkilerden ve tanınmaz hale gelen yaşamdan söz ediyoruz. O temelde tartışıyoruz ve buna şiddetle ihtiyaç var; hatta bana göre bu en önemli bir savaş biçimimizdir. Bu kadar genç kıza, genç erkeğe veya bütünüyle bir partiye böyle bir ortamı sunmaktan mutluluk duyuyorum. Unutmayın ki, okumuş olanınız da dahil, çoğunuz çok sakat bir ilişkiye bir çırpıda kapılıp yaşamı ömür boyu kaybetmekle karşı karşıya bulunmaktasınız. Yine bunu fark edemediğiniz için, çok iyi niyetlice “Seni çok seviyorum” adı altında geliştirilen ilişkiler yaşamın önünü size erkenden kapatmıştır. Zaten sakat ilişki de kısa bir süre sonra beynin ve yüreğin durdurulmasıdır. Kadında neden güçlü gelişme olmuyor? Çünkü sakat ilişki tarzı onu daha yirmisinde felç etmiştir de ondan. Kadın kişiliği içine alındığı ilişkiler nedeniyle boğuntuya getirilmiştir. Hatta ‘başını bağla, gözünü bağla, sahibine bağla’ derler. Bütün bunlar daha anlamadan, daha belirtileri bile ortaya çıkmadan, kadının düşünsel ve ruhsal gücünü bitirmektedir ve bu çok acımasız bir baskıdır. Bu, sınıf baskısından daha tehlikeli bir cins baskısıdır.

Önderlik bu konuda büyük bir savaş veriyor; bu savaş halen bitmedi, daha da derinleştiriyorum. Sonuna kadar özgür kadını ve onun etrafında yeni özgür ilişkiler düzeyini ortaya çıkarmadan, bu savaşı durdurmamız düşünülemez. Onun için bu savaşın daha da gelişmesine hazırlıklı olun. İçinizde önderlik iddiası olanınız varsa, oldukça planlı hareket etmelidir. Bu savaşı vermemiz gerekir. Çünkü yaşamı başka türlü kurtaramayız, yaşamı güzelleştiremeyiz, yaşamın sevincine ve sevgi devrimine ulaşamayız. Bütün bunlar hayati konulardır. Sevgi devrimi de son derece bize gerekli olan bir devrimdir. Bunun ilk adımlarını daha yeni atıyoruz. Bunun ustaları kim olacak, kimler bunu geliştirecek? Bunun erkeği ve kadını kim olacak? İçinizde iddiası olanlar varsa, bu temelde kendilerini kanıtlamalıdır. Koyu bir bireyciliği yaşayacaklarına, sevgi devrimini yeni boyutlar kazandırmalıdır. Hep ‘ben, ben’ deyip boğuntuya getireceklerine, her insanın sevebileceği ilişkiler ortamını ve kimlik gerçeğini bulabilmeliler. Saflara alınmanın temel nedenleri bunlardır. Dikkat edilirse eski sosyal, ekonomik ve siyasal ilişkiler ve eski aşk tepeden tırnağa yıkılıyor. Bunun yerine yeni ilişkilere zemin hazırlanıyor.

Siz savaşın içine sadece kaba askerlik için alınamadınız. Zaten askerleşme sorununu yanlış anladınız. Bir erkek gibi savaşmakla kurtuluşu sağlayacağınızı sandınız. Bu yanlıştır ve işin sadece biçim yönüdür. Asıl savaş bu belirlediğim çerçevede vererseniz anlam ifade edebilir. Kesinlikle kaba askeri savaşçılık, silah kullanma, erkekler gibi kaba savaşçılık -inkâr etmiyoruz, genelde bu da önemlidir- özgürlük savaşımınızı vermek için yeterli değildir. Hatta eğer bunda ısrar ederseniz, bu önünüzde bir engel olur. Savaş ortamı size sadece kendini daha iyi ifadelendirme imkânı sunar, ama kendi başına çözüm değildir. Birçok kadın kadro savaşa katılmakla kendini ispatladığını, dolayısıyla yaşama hakkını elde ettiğini sanıyor. Bu çok yanlış bir eğilimdir.

Kadın saflarda ağırlık olur, ilişkileri tehlikeli hale sokar, birçok uzlaşmaya zemin sunar konularında artık endişelenmek istemiyoruz. Çünkü kadının olduğu yerde devrim derinleşir, boyut kazanır. Savaş daha kapsamlı ve zengin bir hale gelir. Kadının olduğu her yerde bunu beklemek hem hakkımız hem de doğru olanıdır. Kadın etrafındaki çirkinleştirmeden, ‘kimin kadını, kimin ilişkisi’ biçiminde dedikodu konusu olmaktan kendinizi kurtarmalısınız. Hatta bu tartışmayı bir daha geliştirmemeliyiz. Kadının savaşçı kimliği vardır, gerisi fazla tartışılmaz ve doğru da değildir. Hemen hemen birçok kadromuzun kafasında temelde bu sorun var. Bu geri bir düzeydir, buna gerek yoktur. Gerekli olan ne kadar siyasal bir ilişkiye ulaşıldığıdır, ne kadar etkili, güçlü ve iradeli birisi olunduğudur. Kadın erkek karşısında ne kadar güçlüdür? Verdiğimiz ölçüleri ne kadar temsil ediyor? Bizi ilgilendiren bu noktalar. ‘Hangi kadın kimin kölesidir, hangi erkek hangi kadının sahibidir?’ gibi anlayışlar artık aşılmalıdır.

Güzel olan nedir? Güzel ilişki nedir? Sevgiye değer ve layık olan nedir? Daha çok sevilmesi gereken kimlik ve kişilik hangisidir? Bunları tartışabilmeliyiz. Sevgiye giden yolda kişilik ifadesi, onun estetik ifadesi, onun terbiyesi kendini kimde, nasıl belli ediyor? Sevgiye yol açan tutuma kim sahiptir? Bu derinleşmelidir. Güzelliği, daha iyi sevebilecek olanı arayabilmeli, ortaya çıkarmalı ve geliştirmeliyiz. Saflarda kalış gerekçeniz, sevgi ve güzellik kaynağı olabilmektir. Erkeği etkilemek ve ilişkiyi de geliştirmek istiyorsanız bu temelde yaklaşmalısınız. İlişki sözünden duygusal ve ucuz ilişkiler anlaşılmamalıdır. Sosyal yönü güçlü olan, siyasal temeli olan ilişkiler geliştirmelisiniz. Bir erkek size neden hep ucuz yaklaşsın? Yaklaştı mı siyaseti esas alsın, saygıdeğer bir kişilik olduğunuzu kabul etsin. Bu konuda son derece ilkeli davranmalısınız. İlişkileriniz büyük öfke uyandırıyor. Doğru siyasal bir temel, bir çerçeve çizmeden gelene ağam, gidene paşam yaklaşımı içindedir. Çok değerli olan bir ilişkiyi görmezlikten geliyorsunuz. Böyle olmaz. İlişkiye çok kaba saba bir yaklaşımınız var. Bu tamamen aşılmalıdır. Erkekle ilişkiler veya kendi aranızdaki ilişkiler bu temelde çözüm gücü yüksek olan ilişkiler olmalıdır. Birbirimizi kandırmaya değil, güçlendirmeye ihtiyacımız var. Sevgi devrimi dediğimiz işte budur.

Sevgi devriminin temelinde cinsin genel özgürlük düzeyinin yakalanması esastır. Cinsin genel özgürlük ölçüsünün belirlenmesi ciddidir. Bir kişinin bütün bunları göz önüne getirmeden ilişki kurması ve yaşaması fazla değerli değildir, tersine sakattır. Sosyalizmde de kaybedişin en önemli nedenlerinden birisi budur. İlişkiler aslında antisosyalist, kendi içinde köleci ilişkilerdi. Bu daha sonra aileye ve topluma yansdı. PKK onu da çözmeye çalışıyor. Kadın toplumsal özgürlük düzeyini geliştiren güçtür biçiminde değerlendirmeliyiz. Kadın özgürlük düzeyini, onun sağlam ölçülerini temsil eden güçtür. Bu konuda taraflar birbirlerini desteklemeli, teşvik etmelidir. Ben sizi destekliyorum, size zemin sunuyorum. Olağanüstü bir destekle özgürlük kadrosunu ortaya çıkarmaya çalışıyorum. Sizin de bunu ciddiye almanız gerekir. Çünkü çoğunuzun yaklaşımı derinliğine incelenirse, aslında evden kaçan kızlar durumunda olduğunuz görülecektir. Toplum dahi sizi böyle görüyor.

İyi niyetiniz ne olursa olsun, bunu aşmanın yolu özgürlük devriminizi geliştirmekten geçer. Bu nedenle böyle bir mücadeleye ihtiyaç var. Çünkü toplum bu iddiasından kolay kolay vazgeçmeyecektir. Ya sizi geleneklerin etkisi altında kendisiyle kaynaştıracak ya da sizi günahkâr ilan edecektir. Erkek ya kendi ölçüleriyle sizi kabul edecek, ya da sizi zorlayacaktır. Bunun böyle olmamasını istiyorsanız, mücadelecilik kişiliğinizi öne çıkaracaksınız. Son derece ilkeli, ölçülü ve başarılı bir mücadelenizin olması gerekir. Hiç saptırmaya gerek yoktur. Bu mücadeleye her şeyden önce inanmalıyız. Bir şeye inanılmadan mücadelesi güçlü verilemez.

Köle bir kadınla ilişkiye geçmek istemem. Son derece tutkuluyum, değer de veriyorum; ama kadın köleliğinin olası etkilerini kendime ve partiye yansıtmamak için olağanüstü mücadele veriyorum. Bu mücadeleyi vermeseydim, PKK çoktan PKK olmaktan

çıkıyordu. Ayrıca erkeğin size karşı geliştirdiği çok tehlikeli yaklaşımını frenlemek, ona karşı bu işi geliştirmek durumundayım. Bunu da biraz başarısaydı, sizin özgürlüsel gelişmenizin parti içinde bu düzeye gelmesi bir yana, bir kaç tane kadrosu bile ortaya çıkamazdı. Çok büyük bir savaş verilerek erkek egemenlikli yaklaşımlara karşı mücadele yürütüldü. Direnerek hem nicelik hem nitelik olarak geliştik. Şimdi görülüyor ki, bu düzey öyle kolay kazanılmamıştır. Belki çok sınırlıdır, fazla derinleşme de yoktur, ama büyük bir mücadelenin ürünü olarak siz ortaya çıktınız. Derinleştirmek istiyoruz, eğilimimiz budur. Bunun için de değerlendirme gücünüzü artırın, tartışma gücünüz gelişsin. İlkeli hareket etme, ret ve kabul ölçülerini iyice oturtma, güzellik ve sevgi ölçülerini sağlamlaştırma, bu konularda giderek oturmuş bir yaklaşıma sahip olma size çok şey kazandırır. Bu konuda cesur olmalısınız.

Devrimin yolu alışkanlıklara başkaldırıdan geçer, devrim onun yerine kendi yaşanılabilir ölçülerini koymakla kendini belli eder. Salt karşı koymak yetmez. Bir de yerine ne koymamız gerektiğini bilmeliyiz. Aksi halde bir maceracıdan farkımız kalmaz. Bizim de yanlışlarımız ve eksikliklerimiz olabilir. Kadın gerçeğiyle halen yoğun olarak uğraşıyorum. En kolay yol sizlerle uğraşmamak olurdu. Kendime göre birkaç kadın bulup ayarlardım ve bu iş bitirdi. Ama dikkat ederseniz buna karşı direniyorum. Kadının özgürlük gerçeğini ortaya çıkarmak, bunun daha genel özgürleşme düzeyini sağlamak için kendimi hiçbir erkeğin cesaret edemeyeceği kadar gelişkin, direnişçi ve genel kılıyorum. Genel bir erkek olmak, sandığınız gibi kolay bir iş değildir. Kadından daha fazla erkek özel kalmak ister, kadın biraz daha genel kalmak ister. Genel kalmak kadının çıkarınadır, ama erkek her zaman özel olmak veya özel mülke çekmek ister.

Ben buna karşı direndim. Şu anda kadın karşısında genel erkek ölçülerini temsil etmek, benim için en önemli önderlik vasfıdır. Bu konuda tarihte başarılı olmuş çok az tip bulursunuz. Örneğin Mustafa Kemal'in etrafındaki kadınlar birer süstür. Bunun sonucu olarak Türkiye'deki kadınlar, özellikle burjuva kadınları ruhsuz, faşizme yaltaklanan, gelene aham gidene paşam diyen bir kişilik ve kimlik olarak şekillendi. Türkiye kadınına direngenlik yoktur. Bu, Mustafa Kemal'in bizzat oluşturduğu yaşamın bir sonucudur. Kadın faşizme karşı hiç direnmez, hatta şovenizme hep alkış çalar.

Hitler faşizmi de kadını en kötü ele alan bir rejimdir. Kadını toplum için çok tehlikeli bir biçimde kullanır. Bugünkü emperyalizm de öyledir. Şu anda kadın sınıfsal mücadelenin, hatta bütünleyle toplumun daha yaşanılabilir bir özgürlük düzeyine gelmesinin önündeki en büyük engeldir ve öyle kullanılmıştır. Kadın şu anda emperyalizmin elinde en büyük sermayedir; mükemmel bir metadır, bu meta müthiş para ediyor, ama diğer yandan toplum çürüyor. Tarihteki önderlik örneklerine ve sistemlere bakarak, bizdeki özgürlük düzeyinin kıymetini daha iyi anlayacaksınız. Her erkek kadına kolay kolay kendi özel statüsünü ve egemenliğini vermez. Biz kendi kişiliğimizde bunu parçaladık. Varsın kadınlar istediği kadar özgür olsunlar dedik. Bu, Önderliğin en temel özelliklerinden birisidir. İstedığınız kadar özgür olun. Hatta ilişkilerinizi böylesine bir özgürlük ifadesine bağlayın.

Görürsünüz ki, PKK içinde çok kapsamlı bir çerçeve dahilinde mücadelenin bir ürünü olarak yürürsünüz. Birçok önemli gelişme ortaya çıktı. Ama bunun topluma mal edilmesiyle, daha da oturmasıyla, bundan sonra mücadelenin örgütlenmesiyle, bizzat kadın özgürlük hareketinin kendi içinde daha iyi örgütlenmesi ve sağlam militanlara kavuşmasıyla çok daha başarıyla yürüyecektir. Ordu içinde de, partinin bütün yaşam alanlarında da size şu zemini sunuyoruz: İstedığınız kadar düşünce gücünüzü geliştirin, kendinizi örgütleyin, nasıl yaşamalı sorusuna cevabınız varsa verin ve öyle karşımıza çıkın. Bundan daha iyi bir özgürlük yaklaşımı olamaz. Hiçbir partide görülmeyecek ve geliştirilemeyecek bir biçimde bu PKK'de gözleniyor ve ortaya çıkarılmıştır. Bunun değerini çok iyi bilmelisiniz.

Kadına dayatılan en büyük onursuzluk, kişiliksizliği, haksızlığı, çirkinliği ve basitliği esas alan erkek yaklaşımlarından kaynaklanır. Biz bunun önüne geçtik. Kadının onuru tam da bu noktada başlar. Böyle çirkin bir yaklaşımı sınırlandırmamız, sizin için olağanüstü bir destektir. Eğer onurdan bir şeyler anlıyorsanız, en büyük devrimlerden birisi budur. Bunu daha da geliştireceğiz. Sonuna kadar özgürleşmenizden çekinmiyoruz. Kadın hareketine zengin boyutlar kazandıracığımızı inanıyoruz. Kadını yaşamın çok güçlü, eşit ve özgür bir tarafı haline getireceğimize inancımız tamdır. Bunun partiyi ve savaşı geliştirerek kendini kanıtlayacağına eminiz.

Gelişen kadın gelişen savaştır; gelişen savaş kazanılan ülkedir, halktır ve özgürlüktür. Kim bunun tersini iddia ediyorsa, o eski lanetli yaşamın peşindedir, bunun hilesini geliştiriyor ve uygulamak istiyordur. Kadın için son derece doğru bir çizgi ve iddialı bir yürüyüş başlattık. Size gerekli olan küçük bir mutluluk olsaydı, onu da çoktan verebilirdik. Birçok kişi küçük bir mutluluk aracı olarak kadına süs eşyası verir. Biz bunu yapmıyoruz, bizim verdiğimiz özgürlük imkânıdır. O da her türlü eşyadan çok daha değerlidir ve en layık olanı da budur.

Bu çerçeve dahilinde mücadele gücünüzü geliştirerek sorunları çözeceksiniz. Güzel bir topluluk oluşturuyoruz. Nereden bakarsak bakalım, PKK'nin yüz akı ve ifadesi, özgür kadınlar ortamı yaratmaktır. Bunu çok iyi anlamalı ve gözümüzün bebeği gibi korumalıyız. Yaşam, bu topluluğun kendini çok iyi eğitip örgütlenmesinden güç bulacak ve kazanılacaktır. Hatta bu savaşın kendisi bile bu topluluğun kendisini özgürleştirmesiyle, sonuna kadar iradesi olan, kabulü kadar reddi olan, bunu kimlikli olarak geliştirebilen, yaşamın doğru, eşit, özgür ve emeğe bağlı bir tarza ulaştırılmasıyla anlam ifade edecektir. Genelde kazansak bile, eğer böyle bir özgürlük ifadesine ulaşamazsak, bu savaşın fazla bir anlamı olamaz. Savaşımızın en temel ve özlü amaçlarından birisi, kadındaki bu özgürlük düzeyinin yaşam için çok vazgeçilmez olan yerini sağlama almak ve gerçekleştirmektir. Hiç kimse bunu göz ardı etmemeli, çarpıtılmamalı ve yozlaştırmamalıdır; tersine, mümkünse güç vermelidir.

Kadının bu temelde güç kazanması, toplumun özgürleşmeye başlamasının ve özgürleşme düzeyinin geliştirilmesinin en temel garantisidir. Bir kadının böylesine özgürlük öncüsü haline getirilmesi, kadın cinsinin özgürlük düzeyinin en önemli maddesi olduğu kadar, toplumsal düzeyin de özgürlük ifadesidir. Kürdistan gibi bir ülkenin toplumsal gerçeğinde yaşamın biricik anlamı varsa, o da bu düzeyi sağlamaktır. Yani savaş bile bunun için verilir; bunun sonuçlarını da herkes anlayabilir ve bu çerçeveyi kendi kişiliğine oturtabilir. Sizi başka ne tatmin edebilir ki? Basit karı-koca ilişkisini geliştirmeniz, parti bünyesinde aceleye gelmek ve çok erkenden özgürlük ve kimlik sorunlarımızı kapatmak olur. Siz daha doğru dürüst kişiliğinizi tanıyamamışsınız, yaşama giden yolun farkında değilsiniz. Size gerekli olan özgür ortam büyük düşündürmektir, özgür seçimi sağlayabilmektir. Biz buna büyük özen gösteriyoruz. Bundan sonra da bu çabalarımızı derinleştireceğiz. İnanıyorum ki, siz de bunun farkındasınız, bu temelde geliyorsunuz; yaşamın, dolayısıyla bu savaşımızın en sağlam bir kaynağı ve öncü gücü oluyorsunuz.

YAJK'IN SAHİBİ ZAFER TANRIÇASIDIR

Yaşamın sırat köprüsünde yürürken, durumlarınız hayli endişe veriyor. Gerçeğiniz konusunda insan yüreği fazla direnç ve yol bulamıyor. Kişilikler çok iyi olsalar da dayanamıyorlar. Tabii bizim mücadele sanatımız imkânsızlıklarla uğraşma sanatıdır. Bunun çok uzağında olduğunuzdan, sizin için her şey acıklı geçecektir. Biz sizi özgürlük dünyasına çekmek istiyoruz; ama siz kanatsız kuşa benziyorsunuz, rap diye düşmek neredeyse sizin için bir kader gibidir. Bunu önlemeye çalışıyoruz, ona da güç getiremiyorsunuz. Uçma hayali ayrı, uçmanın kendisi ayrıdır. Sizininki sadece uçmayı hayal etmektir, özgürlüğü hayal etmektir. Onu gerçekleştirmek için kanatlarınız yoktur, enerjiniz yetmiyor. O zaman ne olacak? Vahşi kartal gördükçe vuracak. Örneğin, “Helikoptere görüntü verildi, akşama kadar kartal gibi vurdu, üç şehit var” deniliyor. Gerçi düşmanın kendisi kartal değildir, ama tekniği kendisi için kartal yapmıştır ve fırsattan istifade vuruşuyor. Sizi çok uyardık. Bu genç ve tecrübesiz haliniz ve çok kandırılmış kişiliğinizle zor çıkış yapabilirsiniz. Benim bütün yapabildiğim, kendi sorumluluğum dahilinde hiç olmazsa özgürlük ortamını açık tutmak, kötü bir düşüşe ve yaşamın bitirilmesine fırsat vermemektir. Ama bu da tek başına yetmiyor. Ne kadar büyük tutkularla yaşadık, ne kadar idealize ettik, ne kadar özgürlük uçuşuna yöneldik, ne kadarını da uçurmaya çalıştık. Bu da bir hayaldir, ama çabası büyük olan bir hayaldir.

Siz kızlarla özgürlük diyalogu çok kuruldu ve büyük bir çıkışa da yöneltildiniz. Aşk buydu, irade buydu, özgürlük tutkusu buydu. Tabii düşman çepeçevre kuşatıp ayak bileklerinize zincirler bağlamıştır. Yaptıklarımızın daha farkına varamamışsınız sanırım. Biraz fark ediyorsunuz, ancak bu konuda zorlanıyorsunuz, irkiliyorsunuz. Yaşayabileceğinizi, özgürleşebileceğinizi ve sevebileceğinizi sanıyorsunuz. Tabii bütün bunlar hayal kırıklığından öteye bir sonuç vermiyor. Neden? Çünkü özgürlük uçuşu kolay değildir. Bu yapmacık kanatlarla uçmak, yapmacık kişilik tarzıyla yürümek elbette mümkün değildir. Sizin gibi ev ve aile kızlarını bu işlere sürüklemeyi istemezdik. Fakat yine de kadın olacaksın en iyisi böyle olmalı dedik. En iyisinin böyle olacağına kanaat getirdik. Ancak bu tarzla kadınla sağlıklı yürünebilir. Diğer her şey bana iğrenç geldi, utanç vericiydi.

Sizlerle böyle yürümek büyük bir cesaret ister. Halen bunu çoğunuzun akli bile almıyor, çoğunuzun fark edemediği bir yürüyüştür. Anlamını, disiplinini, kişiliğini, ruhunu ve iradesini daha fark bile edememişsiniz. Bu öyle bir yürüyüş ki, soylu olmaktan, derin anlamla yüklü olmaktan, olağanüstü irade gücü olmaktan başka bir seçeneği affetmez. İstedığınız kadar kendinizi kandırın, istediğiniz kadar söylenin, yürüyüş böyle olacak. Bu yürüyüş ağlamaya, sızlanmaya ve aldatmaya kesinlikle izin vermez. Sıkışıklığınız bunun anlamına güç getirememekten kaynaklanıyor. Düzen standartlarıyla, içeriksiz ve başarısız yaşanılmaz. Böyle yaşamak isterseniz çarpılırsınız ve zaten günlük olarak da öyle oluyor. Hep hayal kırıklığı, hep ummadığınız durumlarla karşı karşıya gelmeler yaşanıyor. Bizimle yürüyecek her kişilik, özgün olarak kadın kişiliği bunlara dikkat etmek zorundadır. Bunun ölçülerinin neler olacağını, kiminle ve nasıl yaşanılacağını düşünün ve kazanın. Bunun dışında yaşam çok zordur. Bu erkek için geçerlidir, bu ölçüleri tutturamayan erkek hep zorlanır. Çerçeveyi bir kez daha çizdim. Bunun gereklerine uymayanlar hep zorlanacaklar ve saf dışı kalacaklardır.

Bizim çıkışımız basit bir çıkış, yaşamımız basit bir yaşam değildir. Kim öyle anlarsa, kendini kandırır. Güç getiremiyorsunuz, adeta körce, yüreksizce veya ölçüsüzce yaklaşıyor ve hep çarpılıyorsunuz. Karar noktasına gelemeyenler bizim karşımızda mahvolacaklar, zorlanacaklar. Bir yürüyüş iradeniz varsa, o zaman bu noktayı yakalamanız gerekiyor. Bu kadar kişi içinde kudretli bir kişilik görememekten dolayı üzüleniyorum. Hepsi enerjik, hepsi genç, hepsi yapabilir, ama fazla güç getiremiyorlar. Hiçbir yere, hiçbir işe, hiçbir iddiaya koşmıyorlar. Beklenmedik yerde onlara benimsetilen çok geri ve çok ayak altı bir yaşam var. Bizim de dayattığımız bunun çok tersi bir yaşam oluyor. Bu nedenle bocalayıp duruyorlar. Oysa bizim dışımızda yücelişin başka bir tarzı yoktur. Ayak altı olmak hiçbir şey vermez. Mücadele ateşi hiç olmazsa temizler; ama ayak altı yaşam her gün kirletir, çirkinleştirir, kahrettirir.

Siz kızlarla yaşamı kavrayacak kişi nerede, ilişkiler nerede, yürekler nerede, güç nerede? Bunu nasıl yaratacaksınız? Erkekler sizden daha perişan durumdadır. Erkeklerinizde yürek, güç ve anlayış yoktur. Bu halleriyle size ne verecekler? Veremezlerse o zaman haliniz ne olacak? Ben de yıllardır bunları kendime sordum ve cevaplamaya çalıştım. Ülkemizin kızları neden bu kadar bitikler? Neden yürekleri ve en ufak bir cesaretleri yok? Dilleri ve iradeleri neden kesilmiş? Bütün bunları sordum ve çalışmalarla yüklenmişim. Gördüğünüz gibi ortaya bazı şeyler de çıkarabiliyorum. Aynı şeyleri siz de kendinize sordunuz mu? Sormadığınız gibi, en olmadık kapılara yükleniyorsunuz. Sanki içeride birileri var da, size “Buyurun, hoş geldin!” diyecek. Oysa ‘hoş geldin’ diyecek kişilik yoktur. Burada acı kaderinizi, acı gerçeğinizi itiraf etmekten başka çareniz de yoktur. Yalın gerçeklerle karşı karşıya gelmek ve gerçekleri bütün dehşetiyle hissetmek en doğrusudur; bu, insanı kendine getirecek yaklaşımdır. En çok geliştirecek tarz veya gerçeğin kendisi de budur. Beyninizi ve yüreğinizi varsa, adamakıllı ayaklanacak, kendini sorgulayacak, bir yücelişi ve yaşam yolunu bulacaktır. Kim kime yar olabilir? Kim kime el verebilir? Kim kime güç verebilir? Bütün bunlar bana gülünç geliyor. Kendim de büyük bir çabanın sahibi olmakla birlikte, halen yaman çabalar gerekli, kendimi asla aldatmayacağım, başaracağım diyorum. Çünkü başka imkânım ve gücüm yoktur; olamaz ve olmamalıdır.

Çocuklar gibi kendini kandırmaktan öteye bir seçenek bulamıyorsunuz. Haklısınız, çünkü insanlar gerçekler karşısında dayanamadı mı, hayalleri ve avuntularıyla olmadık şeylere sarılarak yaşar. Bu, bir yerde mahkûmiyetimiz olmuştur. Yürek diyorsunuz, kimin kimi yürekte taşıdığı, kimi yüreklerde dolaştığı ortadadır. Kimin yüreği var, kimin yok, ortadadır. Yüreği büyük olanlar büyük dolaştırır, büyük buluşturur, büyük yaşatır. Yüreği büyük olmayanlar ise hep daraltır, bireyselleştirir, bireyselleştirir, sürekli kendini düşünür. Hepinizde şu veya bu düzeyde bunlar ortaya çıktı. Yürek yalınkat olamaz. Yürek bütün gerçekleri görebilir ve güç getirebilirse yürektir. Hep ağlayıp sızlayan yürek, varsın olmasın. Yaşamayı bilen çelikten bir yürek olursa onun değeri vardır. Siz kızları düşünemeyeceğiniz ve duyamayacağınız kadar anlamlandırmaya, duyumsamaya, arzulu kılmaya çalıştık. Bu büyük bir tutkudur ve başarısı büyük bir savaş ister. Çabamın büyüklüğünü görüyorsunuz, ama ben halen çok az diyorum. Çoğunuzun yüreği çok küçüktür. Halbuki biz bu yüreği büyüttüğümüze inandık ve büyük yürekler için ortamları açtık. Aslında gönül gözü açıldı. Fakat fazla güç gösteremiyorlar, gittikleri yerde kapanıyorlar, kolay sönüyorlar, bir serap gibi

olmaktan öteye gitmiyorlar.

Bütün yoldaşları, tüm kızları güzelce ortaya koyacak, güzelce yaşama çekecek, sevip sevilebilecek noktaya getirebilmek için de çok çaba harcadık. Çoğu bunun farkında değildir, buna anlam bile veremiyor. Tam tersini yapanlar az değildir. Savaşımını buna göre ayarlayamıyor. Biz bu kişilikleri ne yapacağız? Bu tür kişilikler bize fazla yürekli ve sıcak gelmez. Kuru bir disiplini dayatma sorunumuz da yoktur. Sizi ilişkisiz, zoraki yalnızlık içinde bırakma gibi bir derdimiz de yoktur. Tam tersine, yitirilip gitmemeniz için tedbirler alıyoruz. İradeli bir kişiliğe ulaşmak için ısrar var. Yaşanılacaksa, onun bir anlamı ortaya konulmak isteniyor. Bu da yaşama saygı oluyor. Size rağmen bunları büyük bir inatla dayatıyoruz, ama yine de bunun derinliğini yaşayan pek kimse bulunmuyor. Sanki kendisinden günler ve yaşam çalıyor gibi, bir çoğu hafiflik içindedir. Bir yandan özgürlük çok değerli diyoruz, oraya yöneltiyoruz; diğer yandan ölçülerimize dayanamayacağınız standart bir yaşama durumunuz vardı. O, sizi en kısa yoldan iki uç arasına bağlamayı hüner sayar. Biz ise tersini yaptık, ‘Göklere uçun’ dedik. Bu da muhteşem bir şeydir. Uçmak, melekleşmektir. Güzel bir şey, ama sizde kanat yoktur. Hayali büyüktür, ama kendisi yetmez. Diğer de çok aşağıdadır, bana hiçbir zaman çekici gelmedi ve hep esef ettim. Biz böyleyiz, artık bizi tanıyın ve ona göre bizimle nereye kadar yürüyebileceğinizi kararlaştırın.

Baştan beri “Sizinle yaşamak çok zor” deniliyordu. Bizimle yaşamak gerçekten çok zordur. Çünkü bizim yaşam felsefemiz, anlayışımız ve kanatlarımız çok farklı çalışıyor. Ya bu çılgın havamıza uyacaksınız, ya da çok zorlanacaksınız. Hayalleriniz ve beklentileriniz birer birer yıkılır, birbiriyle uyumsuz. Bazen ben bile kendimden ürküyorum, hatta kendimi müthiş trajik buluyorum. Kendi kendime, “Yürek buna nasıl dayanır, dondurucu bir tarz” diyorum. Hiçbir yürek buna kolay kolay dayanamaz, siz nasıl dayanacaksınız? Dolayısıyla karşımızda muğlak, bunalım kişiliğinin artık sözü bile edilmemelidir. Büyüklüğü, kanatlanışı böyle olan bir güç karşısında basit sözler söylemek bile çok ayıptır. Sığmılabilecek bir yer var mı? Biz biraz var ettiğimize inanıyoruz. Silahımıza ve mevzilerimize anlam vermek gerekir. Yaşamımıza da güveniyoruz. Gördüğünüz gibi bu yaşam halen bizim için en tatlı, en kutsal yaşamdır. Tek de olsam, yine de en görkemlisidir sınıırım.

Dikkat edilirse, bu yaşamda kadına da yer vermek istedik. Fakat bütün bu yürekli, bütün bu fedai çıkışlara rağmen, halen çok daha fazla büyümek gerekiyor. Hiç kimse aldatacağını veya kendi basitliğiyle kalacağını da sanmasın. Bu gerçekler karşısında artık bu mümkün değildir. “Ben kendime göre yaşarım” anlayışı bazı arkadaşları dışladı. Bunlar çok düz, kalıpcı, uzun soluklu olmayan, ölçüp biçemeyen tarzlarıyla yürüyüp yaşayabileceklerini sanıyorlardı. Ama böyle yaşayamayacakları ortadaydı. Çabalar bu anlamda yarardan çok zarar getirdi. Anlamaya bile yanaşamıyorlar, o gücü gösteremiyorlar. Bugünlerde kendimi aldatmamaya, kaybetmemeye büyük önem veriyorum. Aynı zamanda çok duyarlı, çok içten, çok duygulu olmayı da önemli buluyorum. Yüreğimi öyle ayarlıyorum ki, inanılmaz bir şeydir. Bir yandan büyük bir yürek, bir yandan küçük bir gerçekçilik var. Buna çok az insan dayanabilir. Sizin küçük yüreğiniz küçük bir ayrılışa veya küçük bir kayba dayanamıyor. Ama bizim gibi korkunç boğuşan ve bazı değerleri kazanmak için büyük koparma savaşı veren birisi, acaba nasıl yaşar? Hassastır, hesaplıdır, yeterli olmak zorundadır, başarılı olmak ve ayakta durmak zorundadır. Bu neyi gerektirir? Siz bu konularda da gerçekleri fazla görmek istemiyorsunuz. Gerçekleri çok kolay ve yüzeysel ele alıp unutuyorsunuz. Bu da yürekli kılmıyor, sorgulattırıyor, kesintisiz bir kişiliğe yol açmıyor. Yürekleğiniz kesik kesiktir, fazla açılmamıştır, büyük iddia ile çarpıyor. Ben öyle değilim. Herkes için hem büyük düşünüyorum, hem de herkesi yürekte yaşatıyorum. Yoldaşlar bunun farkında değildir. Onların buna cevapları çok zavalıca oluyor.

Bugüne kadar yirmi dört Newroz geçirdim. Acaba bu Newrozlar nasıl geçti? Newroz’u acaba hiç kimse benim yaşadığım temelde yaşayabilir mi, nasıl geçirdiğimi hissedebilir mi? Hiç sanmıyorum. Ben bile bir çoğunu unuttum. Newroz’u halkın öz kimliğine ve günlük öz yaşamına dönüştürmek, bir araya gelemeyecek olanları bir araya getirmek çok zordu. Bunun için korkunç adımlar atıldı. Nereler, nasıl arşınlandı? Son umutla nereye ulaştım? Her konuşmada kendimi nasıl bitirdim? Bittiğim noktada nasıl yeni bir başlangıç yaptım? Her türlü zayıflığa karşı, her türlü yitkilğe karşı, en önemlisi de ürkütücü ve yok edici düşmana karşı tektim. Bunu kim duyabilir? Hiç kimse “Sen bu yılları nasıl yaşadın, nasıl geçirdin, nasıl farklı ve erişilmez kıldın?” diye sormuyor. Baharda acaba nelere, ne kadar bakabildik? Yaşamın sadece bahar esintisini duyduk, ama yazını getiremedik. Fakat bu süre içinde karakışlar kuzey kutbundaki gibiydi. Esintiyi yakalıyorsunuz, ardından karakışlar basıyor. Bütün bunların ne anlama geldiğini hissedecek haliniz, düşünecek beyniniz yoktur. Ama ben yirmi dört büyük Newroz yaşadım. En son milyonların gerçek Newroz’una biraz dönüştürdük. Gerçek yoldaşlar da bu yirmi dört Newroz’u bütün yönleriyle düşünebilseler oldukça sorumluluk hissederler.

Nefes nefese koşan maratoncu gibiydi koşuşum. Her bir yılı geçirdiğimde, nefes verecek halim kalmazdı. Ama hep ayağa kalkıyor, yeni maratonlara, yirmi dört yıl maratonlarına bir daha başlıyordum. Hangi insanoğlu böyle durmamacasına koşabilir? Örneğin Yunanistan’da bir maratoncu, düşman karşısında kazanılan zafer haberini Atina’ya ulaştırmak için 40 kilometrelik yolu büyük bir heyecanla bir defalığına koşuyor. Bazılarına göre ahım şahım olmasa da, bizim de kendimize göre bir maraton koşumuz var. Öyle olmasa düşman arkadan yakalayacak. Koşu, mutlaka maraton koşusu olmak zorundadır. Bu yürüyüşün gerçeği böyledir. Buna dayanabilecek misiniz? İçinizde kendini çok enerjik sananlar, koşuya çok hazır hissedener var. Onlara soruyorum: Yirmi dört yıl koşusunu anladılar mı? Düşmeden, bir yıllık koşuşa var mısınız? İki adım atıyorsunuz, pat diye düşüyorsunuz, böyle koşu olmaz.

Gördüğünüz gibi tekim, yine de hareket halindeyim. Siz kızların akıl verecek gücü var mı? Ben oldum olası kadının gücünün olabileceğine inandım. Gücünü ortaya çıkarmasına da büyük özen gösterdim. Fark etmiyorsunuz, ama şu anda biraz gücünüzün olduğunu erkeklere kabul ettirmeye çalışıyoruz. Bu önemlidir, çünkü erkek kadını asla bir güç kaynağı olarak görmez. Biz bu kadar yapabildik. Herhalde biraz vicdanlısınız, bunu takdir edersiniz. Gereksiz laf, ucuz laf kabul etmiyorum. Bunlara hep dikkat edeceksiniz. Boşuna uğraştıran laflara düşmanım. Zayıf ve muğlak kişilikler benim düşmanımdır. Açık, cesur ve becerikli yoldaşlar olursanız sizi dinlerim. Kişiliklerinizle engel olmamanız gerekir; zaten zorluklar fazladır, yoldaşların ortamında bir kelime hatası bile yapmamak gerekir. Bazı kişilikler zorluyor. Bu, en sakındığım bir tutum oluyor. Tek bir yoldaşı güçsüz bırakacak veya zorlayacak bir davranışınız olmamalıdır. Her davranışınız, susamış bir kişiye bir damla gibi gelmelidir. Yoksa gözünü kör edercesine yaklaşmak hiç olmaz.

Kim söz almak istiyor? Kim beni aydınlatacak, beni gerçeklerden haberdar edecek? Yürüyebilecek durumda mısınız? Daha

doğrusu tanışabildik mi? Çok mu şaşırtıcı olduk? Çok özveriliydik, çok çarpıcıydık. Başka ne yapabiliriz? Diğer erkek arkadaşlar nasıldı?

Zek: Başkanım, özellikle ülkedeyken kendi açımdan varolan bazı yanlışların farkına vardığımı belirtmek istiyorum. Savaş sahasında kadına fiziki olarak güçlü olması, savaşta ön planda olması dayatılıyordu. Bunu yapalım derken, kadının varolan gerçekliğinden biraz uzaklaşma yaşandı. Önderliğin kadının estetiğine veya kadın ordulaşmasına ilişkin perspektiflerini anlamaktan ziyade, duygusal yaklaşım söz konusu oldu.

- Kadının gerçekliğinden ne kadar uzaklaştınız?

Zek.: Erkek karikatürü olmaya kadar gitti.

- Korkmadınız mı?

Zek.: Aslında bunu bilinçli olarak geliştirmem söz konusu değildi. Ön planda tutulduğum için, en doğrusunu ben yapıyorum mantığıyla yaklaştım.

- Erkeklerin pohpohlanması oldu diyorsun.

Zek.: Kadında güç yoktur, eğer bir güç varsa o da erkeğindir anlayışı vardı. Kendi cinsinden gücü çalma durumu söz konusuydu diyebilirim.

- Ondan sonra da sizi çok kötü bir karı yapacaklardı.

Zek.: Zaten kadına bakış açılarını fark edince bu sefer de bireysel bir tavır geliştirdim.

- Önce erkek gibi kadın, sonra da dört dörtlük bir kadın oldun.

Zek.: Aslında kadın ordulaşmasında öncülük yapayım derken, bu sefer de erkeği tamamen reddetme yaşandı. Yani erkeği ikna etmekten, ideolojik ve örgütsel olarak geliştirilebilecek bir yaklaşımdan ziyade, bireysel tepkiler ve duygusal yaklaşımlar gelişti.

- Altüst oldunuz. O da tabii sorunu ağırlaştırır. Biz neden bu kızlara bu kadar incelikli yaklaşıyoruz? Çünkü çözemezsek çok tehlikeli olur. Hiçbir erkek bunun farkında değildir. Hatta kendilerinden bir şeyler alınıyor gibi davranıyorlar. Halbuki çözülemezseniz, yaşamı bütün yönleriyle anlayamazsınız, her şey çok kötü olur. Örneğin Botan'da ortaya çıkarılan kadın tipi problemlerle yüklüdür. Maalesef onu da başımıza yığıyorlar. Fırsat bulsalar, en kabasından bir kadın erkek ölçüsünü ve ilişkisini yeterli görürlerdi. O da kötü ve çirkince olurdu. Estetiği bir yana bırakalım, çirkinlik ve düşkünlük diz boyu olurdu. Burada bunu çözmeye çalışıyoruz. Ama anlayan kim? Ne kadar değer veriliyor? Erkeğin umurunda bile değil. Sonuçta en kötü kaybedecek olan sizsiniz. Kaybetmemeniz için bu çözümleri geliştirdik.

Zek.: Partiye, Parti Önderliği'ne, kadın ordulaşmasına ilişkin istenilen katkıyı sunmaktan ziyade, kaba tarzda yaklaşılmıştır. Dolayısıyla bireysel olarak da belli bir sonuca gidilmemiş, belli bir kişiliğe de ulaşılmamıştır. Sürecin ne kadar gerisinde olduğumu fark ediyorum.

- Bu belirttiğiniz durumları bir kader gibi karşılamamak ve donanımsız kalmamak için yaşamı bir sanat gibi ele alıyorum. Ben de arkadaşlar gibi yapsam, bir gün bile ilerleme olmaz, siz ise hiç yaşayamazsınız. Sizleri en ağır bir savaşla zorbela bu noktaya taşıyoruz. Mücadeleyi bütün zorluklarıyla kabul ederek, gücün varsa kadınlığını da, sınıfını da, ulusunu da kurtaracaksın. Mevcut temel çelişkileri çözerek kendinizi yaşamsal kılacaksınız. Önderliğin de yaptığı budur. Başka çaresi yoktur. Başka türlü yaşam olmuyor. Başka türlü savaş sonuç vermez. Kadın olarak sonradan öyle bir durumla karşılaşsınız ki, "Bütün bu savaş boşuna mıydı?" dersiniz. Bütün bunları önlemek için bazı çabaları geliştiriyoruz. Kendinizi hızla yoğunlaştırıp ezilmeyecek bir noktaya getirdiğinizde, kendinizi iddialı, çözümlenici ve başarılı olmaya mahkûm göreceksiniz.

Ti.: Başkanım, ezilmemek için, birey olarak çıkış yapmanın yeterli olmadığı, bir bütün olarak kadın gücünü örgütlemek gerektiği sonucuna ulaştım.

- Ama örgütlenme bir yerde bireyle başlar. Eğer kolektivistliğe ihtiyaç duyuyorsan, onu da birey yapar. Gerçekleri gördüyseniz ayağınızı denk alın, nereden nasıl başlayacağınızı bin defa ölçüp biçin, gücünüzü toparlayın, yıkılmayacak kadar iradenizi pekiştirin, kendinizi son derece akışkan, hareketli ve yenilmez kılın. Böyle olursanız şansınız olabilir. Sahte hayallerle yürüyeceğinizi sanmayın. Büyük bir savaşı, çok ustalıkla bir örgüt savaşını ve yönetimini göze almadıkça yürüyebileceğinizi sanmayın. Ortamda bireyciliğin gelişmesinin bir suçlusu da sizsiniz. Bu baylar ve bayanlar bu kadar bireyci oluyorsa, buna dur deme gücünü göstermelisiniz. Siz sustukça, durdukça onlar da azgınlaşır.

Zeki, (Şemdin Sakık) kendini tek irade haline getirdiğinde herkesi çok kolay susturdu. Bazı arkadaşlarımız kendi düşlerine sonsuz güvendiği, hepinizi böyle sıradan güdülecek biri olarak gördüler, siz de buna razı oldunuz. Bireycilik de böyle şaha kalkar ve hiçbir zaman bunu aşmaya gücünüz yetmez. Bunun için partileşme ve militanlaşma diyoruz. Bunu söyleye söyleye neredeyse boğuldum. Siz ise en kolay olanı tercih ediyorsunuz. Hatta böyle anlayışlara bağlı kalmak hoşunuza gidiyor. Öyle güç olmalısınız ki, bireyciliği daha doğmadan mahkûm etmelisiniz. Bunların karşısında en az onlar kadar iddialı olanlar var; görevinin başında ve sözünün sahibi olanlar bunu hissettirdikçe kişide bireycilik ölür. Yani çare olacaksınız, şikayet etmeyeceksiniz.

Zek.: Tavır sahibi olmak demek, bağımsız bir kişiliğe ulaşmak demektir. Bizde de bu yoktur. Eğer tasfiyecilikler yaşıyorsa, buna biz zemin olmaktayız.

- Onun için örgüt olayında, parti kimliğinde kıyamet koparacaksınız, ona büyük ilgi duyacaksınız, benim yaptığım gibi bir savaşı vereceksiniz. Bunu yapmazsanız her kişilik bir canavar olur. Yine bunlar en iyileridir, diğerleri onlardan daha kötü olur. Bunun tek panzehiri, buna karşı gelmenin tek doğru yolu, bütün ölçüleriyle parti militanlığını dayatmaktır. Bunun dışında başka yol bulamıyorum, bunlar hepinize kaybettirirler. Çünkü bizde bireycilik müthıştır. Kişi her şeyden yoksundur, bireycilikten başka elinden bir şey gelmez. Anadan doğma bireycidir, iradesi dışında bireycidir, toplumsallaşma ve siyasallaşma gücü yoktur. Bunu önlemenin yolu, PKK tarzında örgüt gücü olmaktır, PKK silahıdır, PKK örgütlenmesidir, onun kolektivistliğidir, PKK yoldaşlığı, tutum ve davranışlarıdır. Bu olmadı mı hepinizi yutarlar. Parti silahı, canınızdan daha fazla size gerekli ve değerli olan bir silahtır; bu silahı iyi kullanacaksınız.

Na.: Kadın bazı yaklaşımlarıyla karşı tarafı olumsuz etkileyebiliyor. Kadın ve erkek arasında birlik sağlanmaktan ziyade dar ilişkiler yaşanabiliyor.

- Bizim çok büyük yürek birlikteliğine ve çelişkileri doğru çözmeye ihtiyacımız var. Kendi cinsinin sorunlarını çok aşağılık ve çok ikiyüzlü bir biçimde ele alanları, bunu bize yıkanları asla affetmeyeceğiz. Özgürlüğünüz uğruna bu kadar savaş vereceğiz,

sizler ise bunun üzerinde ucuz hayaller kuracak ve taviz vereceksiniz. Ondan sonra da zorlandınız mı, gözyaşı döküp ucuz duygusallıklarla bizi kandırmaya çalışacaksınız. Hayır, bunu bırakacaksınız. Hangi çelişkileri çözdünüz, hangi mücadeleleri verdiniz? Bunları yapmadığınız halde özgürlük istiyorsunuz. Bu kadar hafiflik en lanetlisidir. Bununla bir yere varılmaz.

Doğrulara Hakim Olanlar Hiçbir Zaman Korkmazlar

Çelişkiler ve çözümler yakıcıdır. Çirkince, ikiyüzlüce, fazla içeriği olmayan yaklaşımlarla yaşayacaksınız, gidin başka yere istediğiniz gibi yaşayın. Ama kendinizi başımıza bela etmeyin, bizim kanatlarımız altında yaşamayın. Yaşam ikiyüzlüce geliştirilen ilişkilerle boğulmak isteniyor. Bu yüzden bütün kutsal örgüt çalışmalarına ihanet var, bütün değerlerimizi bir tarafa itip güdülerine alet olma var. Bir erkekle veya bir erkek grubuyla sabaha kadar laçka ilişkiler geliştiriyorsunuz. Ama temel bir örgüt sorunu söz konusu oldu mu, beyniniz duruyor. Çok ciddi bir örgüt disiplini kendisini hissettirdi mi, umurunuzda bile olmuyor. Ondan sonra da “Vay bizi böyle basturdular, vay bize şöyle söz hakkı tanımıyorlar” diyorsunuz. Oysa buna kendiniz yol açıyorsunuz. Aşağılık kadınlık budur. Siz onurunuzu ve kimliğinizi kurtarmadıkça, sevgi ve ilişki bile size haramdır. Ben yaşamaya büyük tutkuyla bağlıyım, çok sevmeye de çalışıyorum. Ama gerçekleri de söylemek zorundayım.

Biz yaşamı kurtarmak zorundayız. Gerek cins olarak, gerek karşı cins olarak fazla çözüm gücünüz yoksa veya yücelmeyi kendinize sorun yapmıyorsanız, o zaman bizden uzak durun. Yoksa çok tehlikeli olursunuz, özellikle ordu içinde çok zorlarsınız. Bu kolay değildir. Çünkü başınıza bela olan sizin bu tip ilişkilerinizdir. Kimse ilişkilerinizi ve aşkınızı kıskanmıyor. Ama bu yetmiyor, kurtarmıyor, savaştırmıyor, başımıza bela oluyor ve zamanımızı yiyor. Buna hakkınız yoktur, buna gerekçe de bulunamaz. Erkeği neden eğitemiyorsunuz? Erkeği neden savaştıramıyorsunuz? Onursuzca davranacağınıza, onları yüksek savaş azmine zorlamayı sanat edinin. Erkeklerin size verecek bir şeyleri yoktur. Erkeklik de, kadınlık da bu anlamda başımıza bela olmuştur. Kavgasını verdiğimiz olay budur. Bu tür duruşlarınıza, yaklaşımlarınıza ve ilişkilerinize hiç saygılı olmayacağım. Bunu anlayacaksınız. Yalnız burada olduğum için değil, bu parti ve hatta ulus içinde kaldıkça bunları hiçbir zaman unutmayın. Bunda ilkel ve ısrarlıyız. Biz başka türlü kadını ve kadın etrafındaki ilişkileri hiçbir zaman kabul edemeyiz.

Kadın sadece savaşa tahrik etmek için, örgüt yaşamını yönetmek için, yaşamı anlamlı kılmak için vardır. Bunun dışında problemleriyle, hastalıklarıyla kadın olamaz. İlişkilerinizin bir seçkinliği, bir yüceliği olsun. İlişkilerinizle savaşa, örgütlenmeye ve partili olmaya bir çağrı olun. Doğrular için kıyamet koparın. Cesur olun ve güvenle yaklaşın. Doğrular söz konusu olduğunda kim kimden korkar, doğrulara karşıt olanlar korkar. Doğrulara hakim olanlar hiçbir zaman korkmaz. Her ortamda doğruların yaman takipçisi olun ki, bir değeriniz olsun. Sağlam bir militanın olduğu her yerde doğruların egemenliği vardır. Eğer yoksa, orada doğrulara hakkını veremiyorsunuz demektir. Burada yetki ve rütbe şart değildir. Militanın kendi çalışma tarzı belirleyicidir. Bu kadar bozguncu ve zorlayan ortaya çıkıyorsa, demek ki görevlerinize tam bağlı değilsiniz, militan kişiliğinizi tam konuşturamıyorsunuz. Bunu artık bırakacaksınız. Kabul edebileceğim tek şey yeterlilik sınırlarıdır. Anlıyorsanız, bunlara yeterlice cevap olacaksınız. Bunun dışında her şey aleyhinizedir. Derinleşmede, yoğunlaşmada ve büyümede sınır tanımama aşk ve tutku derecesinde olmalıdır.

(...)

Biz burada hakiki yaşam dersleri veriyoruz. Sevebilecek gücünüz varsa, sevmenin kurallarını da ortaya koyuyoruz. Biz bunu kanıtladık. Kapsamlı çözümler yaptık. Boşa çıkarana karşı ateş topu gibi olup yüzüne çarpmalısınız. Sevginin kuralları ortaya konuldu, aşkın nasıl olması gerektiği madde madde belirtildi. Adamın yüreği ve bilinci buna yetmiyorsa gitsin. “Buna alışılmış” deniliyor. Alışkanlıkların bitiren yaklaşımlardan öteye ne değeri oldu? Hangi kadını yücelttiler? Hepiniz başımıza bela gibi atıldınız. Sevmek o kadar kolay olsaydı, ben gerçekleştirirdim. Ama zorla, uydurma sevgi olmuyor. Kendimizi kandıramıyoruz. Ben fazla sevemiyorum. Sevecek gücüm yoktur veya gerçekler buna izin vermiyor. Benim için herhalde engel de yoktu. Ama kurallar ve gerçekler var. Ne kadar değer versem de fazla sevemem. Sevebilmemiz için çok iş yapmamız, çok başarmamız, çok yücelmemiz gerekiyor. Sevginin kuralları bunlardır. Siz utanmadan, birbirinizi tanımadan, birbirinizi bile bile anlamsız kılacak bütün şeylere ilgi gösteriyorsunuz.

Önderlik bu konuda birtakım şeyler yapmaya çalışıyor. Bu yaşa gelmişim, halen kendimi zor ayakta tutuyorum. Fazla sevemiyorum, kadını fazla bütünleşemiyorum. Önderlik gerçeği buna izin vermiyor. Siyasal görevler, örgüt görevleri var, ayrıca birlikte yaşanılacak bir durum da yakalanmamıştır. Kürt sosyal ilişki tarzı, saflardaki ilişki tarzları çok tehlikelidir. Ama bunun yanında çok büyük çabalar söz konusudur. Sevgi için çok büyük çabalar veriliyor, aşk yaratılmak isteniyor. Bunlar değerli yaklaşımlardır. Bunları kesinlikle anlamalısınız. Bunlar ucuzca, bireysel güdüler için kullanılmamalı, mümkünse artık buna bir anlam verilerek saygıdeğer yaklaşımlar sergilenmelidir. Kadını da en güdüsel, en kaba cinsi yaklaşımlardan çıkarabilmeliyiz.

Hev.: Erkeğin mücadeledeki tikanıklığı, kişilikte aşamadığı noktaları tıpkı eski Kürt erkeği gibi kadında arama, kadında bulma, erkekliğini kadın karşısında ispatlama gibi bir durumu ortaya çıkarıyor.

- Her başarısız erkek, bunu öncelikle kadında gidermek ister. Başarısı yüksek olan kadına asla çirkince kendisini dayatamaz, buna tenezzül bile etmez. Bu aşamada işini gücünü bırakıp, çok çarpıcı biçimde bir kadını veya siz kadınlarla ilgilenen bir erkek, çok tehlikeli birisidir. Fırsat bulsa sizi alıp kaçırmaya, hatta canavar kesilir. Buna alet olan kadın çok düşküncüdür, geleneksel koca arayan bir tiptir. Parti de, eylem de, savaş da onun için bir kocadır. Bireyciliği için çılgınca her şeyi yapıyor. Erkekler kadını yaşamak için asla bu mücadeleyi veremezler. Erkekler alet olursanız, kadının yüceliği ve kutsallığı kalmaz.

Sizin bütün sorununuz kadının zorbela yaratılan gücünü, çekiciliğini, örgüt, mücadele ve savaş değerleriyle eşsiz kutsal bir biçimde adeta etle tırnak gibi birleştirmektir. Birileri size ilgi göstermeden önce, savaşınıza ve örgütsel amaçlarınıza ilgi göstermelidir. Bunu göstermeyince sert tavır koymalısınız, yoksa mahvolursunuz. Bana gösterilen bütün ilgiler, benim savaşımına gösterdiğim ilgiyle bağlantılı olmalıdır. Ulusal kurtuluş savaşımına, cinsin kurtuluş savaşımına ve örgütüne sunduğum katkı temelinde beni sevecek ve bana yaklaşacaksınız. Bunun dışındaki yaklaşımlar suç teşkil eder. Bu, her erkek ve her kadın için geçerlidir. Duymadık, anlamadık demeyin. Bunlar namus, şeref, saygı ve sevgi ölçüleridir. Bunun yerine bencil, gizli kapaklı, sahte ölçüler koymayın. Çünkü başınıza bela olur. Açık olun. Bugün beni seven her insan, benim amacıma saygılı olmak zorundadır.

Sizin sorunlarınız ağırdır, sizi zorbela insanlık içine çıkarıyoruz, biraz güçlendiriyoruz. Benim en büyük marifetim, kadın

konusunda teslim olmamamdır. Benim için örgüt işi, parti işi esastır. Bu halk içerisinde ilk defa bunu gerçekleştirecek bir insan olarak şeytanın bacağı kırıldı, siyasete ve bu konuda esas örgüte öncelik verdik. Sonuçta insanlarımız az çok insan olmaya başladı. Siz kadınlar için de bir umut ortaya çıktı. Bununla oynamayacaksınız. Hiçbir keyfi tutum buna güç getirmemelidir. Bizim ağır ulusal kurtuluş, savaş, örgütlenme ve ona her düzeyde hazırlık yapma sorunlarımız var. Erkeğin yiğitliği varsa kendini böyle kanıtlasın. Böyle değilse “İflas etmişsin, başarısızısın, kendini benimle çirkince tatmin etmek istiyorsun, utanmıyor musun?” deyip tavır koyacaksınız. “Dayattı, peşime düştü” gibi laflar doğru değildir, lügatımızda böyle yaklaşımlara yer yoktur. Bizim kitabımızda yeri olan söz, amaçlarımıza bağlıdır sözüdür. Kadına bağlılık olacaksa, onun da kimliğine ve kişiliğine öncelikle saygılı olunmalıdır.

Öncelikle yoldaşız; eğer ondan sonra başarabiliyorsa sevebilirsin, başarabiliyorsa kadının güzelliğini paylaşabilirsin, kendisini de biraz güzel kılsın. Ölçüler bunlardır. Bu konularda biraz cesaretli olun, biraz ayırt edici olun ve direnin. Çünkü siz buna muhtaçsınız. Başka türlü çözüm ve çıkış yolu bulamıyorum. Yoksa çok çirkince bir tarafa yığılıp giderseniz, basit bir kadın olup çıkarınız. Buna da yüreğimiz el vermez. Diğeri de söylediğim tarzıdır, ilkedir. Erkek pratiğiyle kendini böyle kanıtlayacak yürüyeceğiz. Erkek-kadın ilişkisi böyle yapay değil, gerçekçi olunca yürürsünüz. Umarım bir daha bu tip ucuz laflarla beni de, kendinizi de kandırmazsınız; en önemlisi de, kimseye ilgi ve zemin konusu olmazsınız. Erkek hangi kadın kimliğiyle karşı karşıya olduğunu bilsin. Kendisinin nasıl olması gerektiğini de sizden öğrenecektir.

Bunlar temel kurallardır, ömür boyu bağlı kalınması gereken esaslardır. Biz bu kavgayı da böyle bir yaşam için veriyoruz. Keşke sizi sevenleriniz olsaydı, keşke gerçek ölçülerle sizin de elinizi tutan olsaydı, bundan sadece sevinç duyardım, ama yoktur. Hepsini kadının başına bela olmuştur. Bir kadının başına neden bela olayım? En büyük yiğitlik bela olmamaktır. Kadını biraz güçlendirsem sevinç duyacağım ve benim bütün sevinç kaynağım da budur. Çünkü kadını geliştiriyorum, bu beni sevince ve sevmeye yöneltebilir diyorum. Bunun dışında ölçü yoktur. Sizin için de böyle olmalıdır. Kadınlığınızın gücünü ortaya koyun, ucuz savaşım vermeyin, bununla kesin kazanırsınız. Ama çok planlı ve çok derli toplu olun, tavizkâr olmayın, birbirinize, karşınızdakine sürekli ders verin. Kurtuluşa buradan gidilir.

He.: Önderliğin YAJK (Yekîtiya Azadiya Jinên Kurdistan- Kürdistan Özgür Kadınlar Birliği) üzerine yaptığı çözümler, en kapsamlı çözümlerdir. Bunların sonucunda eski kadınla yeni kadın arasında bir ayrışma olduğu ortaya çıktı. Fakat hala kadının eski özelliklerinin kendini dayatması söz konusu. Hem yeniyi isteme, hem de yeninin önünde engel olma yaşanıyor. Bu net bir şekilde görüldü. Geleneksel kadının direnişini görebildik. Diğer taraftan YAJK’ta bir ilerleme var. Bunu kadın da, erkek de fark ediyor. Bunun üzerinde hesaplar yürütülmeye çalışılıyor. “YAJK’a ben sahip çıkacağım, benim kadrolarım olacak, benim etrafımda örgütlenme olacak” anlayışları var.

- YAJK’ın sahibi zafer tanrıçasıdır. Benim bile sahiplik edecek gücüm yoktur. “YAJK’ın sahibi benim” diyen kadın tüccardır. Her şey ticaret konusu olabilir, ama YAJK ticaret konusu olamaz. Çünkü temelinde büyük değerler, ateş değerleri yatmaktadır. YAJK kendine kadro yaratma ve yetki sahası oluşturma yeri değil, kolektif kadının kimliğinin gelişme ocağıdır. Buna ilgisi olanlar katkıda bulunurlarsa kabul edilir. Aksi halde ne erkek, ne kadın YAJK üzerinde hesap yapabilir. YAJK konusunda hiç kimsenin kendini aldatmaması gerekir. Kadının YAJK’a dayanarak erkeği etkilemesi, erkeğin de YAJK’a yüklenmesi sonuç vermez.

Eski kadını kesinlikle kabul etmem. Eski kadının can düşmanıyım. Kadınsılık en nefret ettiğim şeydir. Kadına bu kadar yer veriyorum. Ama onun nasılına siz anlam vermelisiniz. Eski kadını sevmiyorum. Çünkü sevgi yükselen yüce değerlerle, yaşatan, savaştıran, eşitleştiren ve güzelleştiren değerlerle bağlantılıdır. Bunları temsil edemiyorsanız neyinizi seveceğim? Erkeğin de hiçbir başarısı yoktur, Allah’ın zavallısıdır veya sadece kaba bir erkekliliği var. Onu sevmek bir yana, yüzüne bakmak bile haramdır. Erkek sizi gözü dışarıda olan kadın durumuna getirmiştir. Çirkin kadının gözü kaçmada olur. Bunları kesinlikle anlamalısınız. Adam çaresizse, başarıya yüklenmiyorsa onun üzerine bol bol ağlayın; başka hiçbir şey yapamazsınız. Onun hali ölümden beterdir. Erkekler söz konusu olduğunda sadece üzülüyorum. Onlarla hiç yaşam olur mu? Onlara hiç ilgi duyulur mu? Siz ölümlerden medet umuyorsunuz. Her tür sınıfta kalmış olanlardan koca arıyorsunuz. Elli defa ölümü kabul edin, ama böyle yollara düşmeyin.

Yeni kadın savaşımı yeni ülke savaşımıdır, halk savaşımıdır, hatta onun sözlü ifadesidir. Kendiniz konusunda yanılmayın. Bu halinizle sevmeniz çok zordur. Eğer bir erkek “Sizi çok seviyorum” diyorsa, çıkışınızı yerle bir etmek istiyordur. Öyle sevgi olmaz. Sevilebilmek güç meselesidir, sevebilmek zafer meselesidir, irade meselesidir. Ölü kişilikler ne yapabilir? Hep başarısız olmuş kişiler birbirlerine ne verebilirler? Birbirini batağa çekmekten başka nereye götürebilirler? Öyle olacağına hiç olmasın. Yaşama, aşka ve yüceliğe saygınız varsa, bazı ilkelere çok titizlikle bağlı kalacaksınız.

Bu ülkede insanlar çok çirkinleştirilmiş, sevelemeye duruma getirilmiştir. Çünkü bir şeyleri yoktur. Çünkü ölümler. Çünkü düşmana en aşağılık bir şekilde hizmet etmekten veya -hizmetin de imkânı yok- avare olmaktan başka hiçbir gelecekleri yoktur. Ben bu kişilikler içinde kimi seveceğim? Sevemedim diye ayıp mı olur? Durumum bana böyle emrediyor. Bana bile aldanmayın. “Önderdir, şudur budur” deyip beni popüler kılmayın. Ben zorbela kendini kurtarmaya çalışan birisiyim. Sandığınız gibi görkemli bir erkek değilim. Ama iyi bir yoldaş olmaya çalıştığımı da görüyorsunuz. Anlayışlıyım, paylaşımcıyım, özgürlükte kararlıyım, güzellik arayışçısıyım. Tutumlarınız ve kişilikleriniz bu ilkelere göre yeterli olmayı bilmelidir. Aksi halde bir yalancı olacağımızı unutmayın. Ayrıca bunları görüyorsanız, iradenizi ortaya koyup en azından yanlışlıklara fazla geçit vermezsiniz. Hem görmek, hem de gereklerini yapmamak ikiyüzlüktür.

(...)

Kendine sahip çıkmayan, her gün parçalanıp kurda kuşa yem olur. Boşuna mı örgütlenin diyoruz? Boşuna mı kişiliğinizde cevap olabilecek yetenekleri açığa çıkarın diyoruz? Aksi halde tabii ki herkes sizi kullanır. Başımıza üşüşüp sizi yerler. Sonuna kadar örgütlü kişilikle bunlara cevap verin. Örneğin ilkelik olmak bir cevaptır, yoksa kadın bir mal gibi olur, herkes onu alarak kullanıp satmak ister. Ama sonuçta beş para etmez bir mal durumuna da getirirler. Biz bunu aşmanın savaşını veriyoruz. Sonuna kadar örgütlü ve resmi ifadeyi yaşamınızdan eksik etmeyin.

Herhalde büyük bir netleşmeyi yaşadınız. Bu kadar açık anlatımdan sonra halen muğlak kaldığımı söylemek, ikide bir kendini dayatmak doğru değildir. İyi iş yaptığımı inanıyorum. En kötü şey, değersiz birisi gibi kullanılmaktır. Bunu tümüyle yıkıyoruz.

Değer kazanıyorsunuz. Bunlar size yapacağım en büyük iyiliklerdir. Güç kazanıyorsunuz, güzellik kazanıyorsunuz. Bunları ucuza satmayın. Eskiden “Sahibim nereden çıkacak, beni kim alacak?” diye sayıklarken, bugün biraz daha güç ve güzellik kazansanız, erkek etrafınızda dört dönmek zorunda kalır. Biz bunları yaratıyoruz. Bu az bir gelişme değildir. Ama daha yapmanız gereken çok şey var. Bunların da ölçülerini verdim.

En güzeli, insanın kendi kaderini kendi elleriyle çizmesidir. En güzel yaşam, kendi ellerimizle bizzat yoğurabileceğimiz yaşamdır. Bunun şansı hepinizin önüne konulmuştur. Siz bunu takdir edemiyorsunuz. Bir kadın için, kendi eliyle yaşamı örgütlemesi kadar güzel bir şey olamaz. Her türlü iradenin esiri olmaktansa, kendi iradesiyle yaşamı şekillendirmek her şeyden daha değerlidir. Bunların dışında herhangi bir hediye vermek mümkün değildir. Çünkü en değerlisi budur. Bu, eski yaşamdan farklı olmayı arz eder. Eski yaşam her şeyiyle lanettir. Hakkını ve hukukunu arayan ve gerçekleştiren kişilik güç gerektirir. Çirkinliklerle dolu olan yaşamı ne yapacağım? Bana gerekli olan güzelliktir. Görkemliliği zorlayacağım. Bir yaşam olacaksa, onun büyük onurunu yaşayacağım. Bunun dışında “Bütün yaşamlar senin olsun” denilse bile, buna bakmaya tenezzül etmeyeceğim, etmiyorum. Benim için yücelik ve görkemlilik gerekir. Her türlü lanetli yaşamı, düşmanın bellettiği her şeyi tabii ki yıkacağız. Bir yaşamı gerçekleştireceksek, kendi ellerimizle gerçekleştireceğiz. Bunun için diliniz ve iradeniz var. Bu savaş bunun için veriliyor. Çaresiz ve korkak kişiliklerle, yaşam değerlerine sahip çıkmayanlarla benim hiçbir alışverişim olamaz. Büyük bağlılığı ve büyük aşkı olmayan kadın ve erkekle benim hiçbir ilişkim olamaz.

Bu aşkla, bu büyük çıkışla bugüne kadar geldik. Buna ilgi duyan erkek ve kadın meydana çıksın. En güzeli, yiğitler meydanına çıkmak ve boyunun ölçüsünü almaktır. Biz her zaman böyle çıktık ve böyleyiz de. Bizim yiğitlik tarzımız böyledir. Buna eş ve yoldaş olmak ve büyük katkıda bulunmak isteyen gereklerini yerine getirsin. Bu çok nettir. Bazı anlamlı ve kesinleşmiş değerlerle alay etmemek, bu değerleri muğlaklaştırmamak ve kimseyi bunlarla oynatmamak çok önemlidir. Gözünüzün içi bile olsa, buna ters düştü mü çıkarıp atabilmelisiniz. Çirkinleştirene ve değer takdir etmeyene zemin sunmak ve fırsat vermek bir yana, en sert karşılığı vermelisiniz. Bunu gösterirseniz değerli olursunuz. Biz buna her yerde ve her zaman muhtacız. Tek kalsak da, böyle insanlar yücelir ve yücelen insan da sonuna kadar ortak iradede birdir. Yüreklere tektir ve onlar her zamanki gibi değerli yoldaşlardır. Sizi de hep öyle görmeye çalışıyoruz. Bu kesindir ve biraz da sonuç almıştır. Bunu çiğnetmeyin, aranızda daha da anlamlı ve egemen kılın.

Erkek gerçekten erkek olacaksa, buna güç getirsin. Kadın da kadın olacaksa, böyle yiğit kadın olsun. Biz bunu ortaya çıkardık. Bu büyük bir kazanımdır ve en değerlisidir. Çünkü bizleri bütün ayıplardan kurtarıyor. Bunu savaşla daha da geliştiriyoruz. Kaybettiklerimizi böyle kazanıyoruz, bu en güzelidir. Herkesi buna çağıralım, herkesi buna uyduralım; bunlarla el ele yürüyüşü büyük gönül birlikteliğiyle, yanılmadan, soyluca, eşitçe ve özgürce yürümek isteyenlerle olalım. Taviz vermeyelim, başarısını kesinleştirenceye dek sonuna kadar büyük irade gücü, akıl gücü olalım.

Biz kadınla böyle yürüyoruz. Kadınla yürüyüş şartlarımız bunlardır. Bu şartlarla yürüdüğüm kadınlarla sonuna kadar gurur duyacağız, sonuna kadar onları doğru seveceğiz. Bunlar da biraz kanıtlanmıştır. Bizi doğru anlayacaklar, sevecekler ve bu da zafere götürecektir.

25 Mart 1997

YURTSEVERLİĞİN, TOPLUMSAL ÇELİŞKİLERİN, SİYASETİN VE SAVAŞIN DAHA YOĞUNLAŞMIŞ VE İNCELMİŞ BİR GERÇEĞİ OLARAK KADIN SAVAŞIMI*

PKK, kendi tarzına özgü olarak çok sınırlı anlayış ve çabalarla devrimci gerçeğini ve tarzını geliştirirken, bunun daha özgün bir ifadesi olarak kadın devrimine de gittikçe artan bir ilgiyle yönelmiştir. Anlayış ve pratikleşme düzeyini geliştirmeye özen göstermiş, birçok yaratıcı yaklaşım ve özgün tarzla sorunu ele almıştır. Gerek tarihte, gerekse toplumumuzda kadın tamamen yaşamın, dolayısıyla bilincin dışına itilmiştir. En çarpık, yaşam değil de yaşamla çelişen ne varsa, yine savaş değil savaşın özüyle çelişen ne varsa, moral değerler olarak da namus değil namussuzluk temelinde ne varsa, hepsi ters yüz edilmiş bir biçimde kadın somutuna indirgenmiştir. Yani tümüyle tarihten olma, topraktan olma, özgürlükten olma derinleştirilmiş olarak karşımıza çıkıyor.

Çözümlemesi en zor çelişkiler alanı olarak kadın, yaşamın belalı olmaktan tutun altından çıkılmaz sorunlarıyla ve düşüşümüzün belki de en temel bir ifadesi olarak yalnız toplumda değil, partimiz içinde de kendisini dayatmıştır. Bu çapraşık gerçekliği çözüme tabi tutmak isteyişimiz doğru bir yaklaşımdır. Bunu çözmeden daha ileri gelişmeleri yakalamanın zorlukları ve yanlışlarının köklü olacağı açıktır. Çözüm adı altındaki yaklaşımlarımızın da genellikle doğru olmasıyla birlikte, daha çözümün başlangıcını ifade ettiğimizi ve kadın devrimi ile kadın savaşımının daha cüretli bir biçimde ilerletilmesi gerektiğini kabul etmiş, kavramış ve giderek kararlaştırmış bulunuyoruz. Bu, şüphesiz temel sosyolojik bir sorun olmakla birlikte, bunu devrimsel gelişmemizle bağlantılı olarak ele almayı esas aldık. Özellikle sosyal geriliğin siyasal ve askeri düzeye oldukça yansması, en çarpık oportünist yaklaşımların ve hatta savaştan kopmanın bir aracı olarak kadın etrafındaki ilişkilerin neredeyse bizi tasfiye etme noktasına getirmesi, sorunu çok daha derin ve köklü ele almamızı şart kılmıştır.

Tarihten günümüze kadar ana toprakların yitirilişi ve yurtseverliğin hiç gelişmeyişi, tersi bir biçimde erkeğin kadına bağlanması büyük bir tehlike teşkil etmektedir. Derin tarihi bilinçten ve tüm toplumsal amaçlardan uzaklaşan birey, özellikle erkek ve onun tümüyle hakimiyeti altındaki kadın, cinsel güdüyü adeta ağır toplumsal bir hastalık biçiminde müthiş bir düşürme aracı olarak yaşamaya koyulmuş veya koydurulmuştur. Bununla yüce amaçlar ve erdemlerin, özellikle siyasal ve askeri boyutlu kişiliklerin gelişimi tümüyle durdurulmuştur. Bunun yerine gittikçe daralan, amaçsız kılınan ve başa bela olmanın eşiğine kadar getirilen

* YAJK II. Ortadoğu Konferansı Açılış Konuşması

düşkün cins yaklaşımları geliştirilmiştir. Eğer bu aşılmazsa, en küçük bir gelişmenin yaratılamayacağını, hatta boğulup kalma gibi bir durumun da esasta bu çözümsüzlükten kaynaklanacağını derinden kavramış bulunuyoruz.

Toplumsal düzeyin düşüşü en açık, gizli kapaklı ve ağır bir biçimde kadına indirgenmiş oluyor. Tüm başkaldırı gerçeklerinde olduğu gibi, bizim gerçekliğimizde de erkek ne kadar yenilmişse o kadar kadınla olmaya çalışmış, kadınla soyunu sürdüreceğini sanmıştır. Bu, bir felsefe haline gelmiştir. Ulusal, toplumsal, siyasal, askeri ve kültürel olarak soyunu yüceltmeyen ve geliştirmeyen Kürt erkeği ve ona dayanan Kürt kadını, korkunç bir fiziki soy sürme felsefesine veya felsefesizliğine kapaklanıyor. Yaşamın ancak bununla mümkün olacağına kendini müthiş inandırıyor ve bunun etrafında da tam bir ahlâk uyandırıyor. Tabii burada siyasal ve anlamlı sosyal amaçlar durduruluyor. Her şeyleri zürriyet veya ailecilik oluyor. Bu bir kırsaldöngü olduğu için de sonucu korkunç bir düşüştür. Çok kalitesiz insanlar, ilişkiler ve çirkinleşmeler bir ucube gibi kendisini karşısına çıkarıyor. Sonuçta bu aileyi, ilişkiyi, cinsi ve cinselliği kurtarmak için bütün enerjilerini buraya hapsedmeye koyuluyorlar. Bu da tarihin, ana toprakların tümüyle ulusal ve toplumsal amaçların dışına savrulmayı beraberinde getiriyor.

Bir delilik örneği olarak, sözüm ona aile kurtuluşçuluğunu esas alarak, her şeyin en yüce, en anlamlı ve çağdaş insanın asla vazgeçemeyeceği ne kadar değer varsa hiç birisine ilgi bile gösterilmemektedir. Yine çağdaş dünyanın tarihle ilgili yüce bulduğu ne varsa ona tümüyle gözünü ve yüreğini kapatma, daha da kötüsü kendi yaptığının daha fazla yaşanmaya değer olduğunu sanma ve buna da kendini derinden kandırarak inandırma durumu yaşanmaktadır. Böylece her bireye ve aileye iliklerine kadar iflası yaşatma ve daha da kötüsü bunu partimizin içine taşıma, partileşmeyi gizli veya açık bu çizgide durdurma yaşanmıştır. Özellikle parti gücü geliştikçe, bu gücü de arkasına alarak, bu temelde kendini yaşatabileceği sevdasına kapılmıştır. Güç elde etmenin kendini yaşatma olduğu sanılmış, buna da güdülerin gözü karalığıyla yaklaşılınca işin içinden çıkılmaz duruma düşülmüştür. En yüce değerlerimiz bir çırpıda harcanırken, arkasına bakıp “Ne yapıyorum” diyecek dürüstlük ve onur gösterilmemiştir.

Müthiş bir duygusalılık, güdüsellik ve onun da içinden çıkılmaz bir biçimi gelişiyor. Bir yandan örgüt kuralları ve amaçları kendisini hakim kılmaya çalışırken, diğer yandan bireyin güdüselliği, içinden çıkılmaz psikolojisi ve ruhsal atmosferi kendini dayatmaktadır. Paramparça edilmiş kişilikle, en temel hayati görevler karşısında oralı olmamıyla, bitip tükenmeyle, kaçmayla partinin bütün savaşım alanlarını tehdit eder duruma gelinmiştir. Sorun bu kadar ağırlaştırılmıştır. Eğer yüksek bir çözüm gücü ve iradesi gösterilemezse, tarihimizde olduğu gibi PKK'nin içinde de en kötü bir yenilgiye zemin olma yaşanabilir. Bu potansiyel tehlike geçmiş olmamakla birlikte, kendini dönüştürememiş bireyler yığını olarak partiyi halen oldukça tehdit etmesi söz konusudur. Kendini biraz güçlü sanan, kendini zaten hızla dayatıyor ve bir günlük çingene pašalığı için her şeyi yaktırmaya hazır. Diğerleri de potansiyel tehlike olarak fırsat kolluyor. Sonuç, Kürt çıkmazı bir kez daha bizi oldukça tehdit ediyor.

Bu yönlü bir yoğunlaşma ve çözümlenme sürecini uzun süreden beridir başta kendimize olmak üzere herkese yaşatmaya çalışıyoruz. Her şeyiyle tersyüz edilmiş gerçekliği kendi ayakları üzerine oturtmak için, tam bir devrimci tarzı yakalamaya çalışmaktan başka çare bulamadık. Sınıfsal baskı ve sömürünün daha horlanmış bir biçimi olarak kadının karışmış hor gerçekliği karşısında, bundan daha beter durumunun bir kader gibi, kölelik zinciri gibi Kürt erkeğinin her tarafına takılmış olduğunu gördük. Bu erkeğimizin neredeyse kanserli bir hasta gibi, kadından daha beter karışmış olması gerçeği karşımıza çıktı. Bitik erkek, kaba cinsellik sınırlarından öteye bir adım atamıyor. Bu erkek siyasete, düşünceye, pratiğe biraz daha yönelmek yerine, kendini yaşamın en daracık sınırında durdurmuş bulunuyor. Özellikle parti gerçeğimizde kadro sıçramasının yapılamayışında bu gizli psikolojinin oldukça etkili olduğu ortaya çıkıyor. Hatta kadın konusunda özgürlüğe daha cesaretli yaklaşım söz konusuyken bunu kendine yedirememesi, burada kendini kanıtlamak için düşmanı ve temel görevleri bir tarafa bırakması, sözüm ona klasik namusunu veya devrimcilik açısından da namussuzluğunu konuşurmak istemesi bizim için ağır sorunlar teşkil ediyor. Bunlar kendini yere atma anlamına geliyor. Tam bir ucuz cins, duygu bataklığı, kendini dizginlerden boşaltmış ve köreltmış olarak problem yığını gibi dayatıyor ve “Gel de işin içinden çık” diyor.

Devrim, aşk düzeyinde tutku gerektirir ve bazı değerlerin müthiş sevilmesini şart kılar. Bunların başında az çok tarih bilincine sahip olma, tarihi değerleri harabeler haline gelmiş olsa da değerlerinden büyük etkilene ve yurtseverliğe derinden bağlanma bizim açımızdan en önemli sorunlardır. Bitip tükenmiş yaşam konusunda da kendimizi tümüyle özgürlük umuduna yatırmaya, bunları her şeyin önüne koymaya, ne kadar zorlansak da kendimizi bütünüyle bu değerlerin savaşımına adamaya ve önceliği buna vermeye çalıştık. Önderlik gerçeğimizin en temel uğraşlarından birisi de bu değerler üzerindeki bilinç yoksunluğunu, irade düşüşünü ve kişiliğin parçalanmasını aşip bilinci, iradeyi ve sistematikliği geliştirmeyi her şeyin önüne koymak ve kadro yapısını buna yönlendirmektir. Fakat burada bağlanışların sözcük düzeyinde kaldığı, bilinçte, ruhta ve esasta yaşanmadığı görüldü.

Vatansızlığı, topraksızlığı, özgürlükten yoksunluğu o küçük, daracık dünyaları içinde lafla kabul ettiler ve bağlanmayı incir çekirdeğinden ibaret sayma gibi küçük amaçlı yaşam lakırdılarına takıldılar. Belki bu görünüşte ağır bir sorun teşkil etmiyor, ama devrimcinin ufku bu noktaya getirildiği için, büyük değerlere bağlılık laf düzeyinde kalıyor. Bu küçük şey, bir kanser uru gibi o kişi içinde bütün düşüşlerin mikrobi olarak yüreği ve beyni sürekli istila eder. Sonuçta o kişi kadro yapımıza da hakim olan bu hastalığı bir kadermiş gibi herkesi ona tutsak ederek yaşatır. Düşük amaçlı yaşam tarzını daracık güdülere bağlamış, sigara dumanına, kaba anlamda mideye ve cinsi güdüye çok ucuzundan bağlanmış ve bunu bir devrimle kendi içinde aşamamış kişinin yüce bir kadro haline gelmesi mümkün değildir. Üzerinde ne kadar duruyorsak, lafazanlık düzeyi de o kadar gelişiyor, ama özünde küçük amaçlı ve hastalıklı değerlerini yani mikroplarını yaşamaya büyük özen gösteriyorlar.

Yaşadığımız sorunları bir boyutuyla böyle dile getirmek mümkündür. Bu noktada son dönemde Kürdistan'daki kadının özgürlük düzeyini YAJK adı altında geliştirmeyi, esas olarak bir çözümü yakalayabiliriz diye düşündük. Hem bilimsel hem moral değer olarak YAJK çözümlenmeleri aslında hayatidir ve tamamen siyasal ve askeri çıkmazı aşmak içindir. Siyasal ve askeri düzeydeki bilinç zayıflığını aşmak kadar, irade, tutku ve ufuktan yoksunluğu aşmak için de YAJK denilen silahı geliştirmeye çalışıyoruz. Aslında bu özgün bir silahtır. Ama önemli bir devrimsel aşamada mutlaka kullanılması gereken bir silah oluyor. Burada gerçek bir devrim yürütülecektir.

Açıklanmaya çalışıldığı, gibi madem ki düşünüş çok önemli bir hastalıktır, tüm mikropları buradan kapıyor, o zaman YAJK aynı zamanda bunun tedavi aracı oluyor. Ne pahasına olursa olsun, bilimsel olarak bu bir tespittir, bu bir moraldir, bir felsefedir. Herkesin bu kötü hastalıktan kurtulması için, giderek askeri ve siyasal değer yoğunluğu olarak da rolünü oynayacaktır. Çok acı çekilecekmiş, nice savaşlara yol açacakmış, bu temelde ihanetler, kaçışlar ve kahramanlıklar olacakmış, bunlar bir yerde

kaçınılmazdır. Her savaşta bunlara yer vardır, burada da olacaktır. Kaldı ki, işin yaşama ile ilgili boyutu vardır. Yaşamaya değer sınırları yakalamak için de burada çok köklü bir uğraşı vermek gerekiyor. Bütün veriler, mevcut statüko içindeki yaşamın yaşama en büyük hakaret olduğunu göstermektedir. Kadın-erkek yaklaşımlarında -ister eş, ister daha değişik ilgiler düzeyinde olsun- tam bir felaketin geçerli olduğu görülmektedir. Bu da bize, yaşamı saygılı hale getirmek ve güzel kılmak için ciddi bir savaşın verilmesi gerektiğini göstermektedir.

Doğru dürüst kendini tamamlayamamış bir bireyin, tarihte ve günümüzde en çapraşık bir biçimde içinde boğulmuş olduğu bir konumda bulunurken kendisini özgür ve yaşamsal kılacağına sanması kendini aldatmaktan ibarettir. Dünyada bile bunun büyük bir problem olduğu tartışılırken, gelişmiş uluslarda bile çözümler üzerine çok sınırlı çabalar söz konusuysa, bizimki kadar müthiş düşürülmüş bir toplumda erkeğin kendini normal bir erkek, kadının da kendini yaşanmaya uygun bir kadın olduğunu sanması büyük bir gaflettir. Bunu çarpıcı bir biçimde tespit etmiş bulunuyoruz. Burada işin çok ilginç bir yönü de soy sürdürmenin toplumsal amaçla, yine siyasal ve askeri güçle, toprağın kurtuluşuyla ve toplumsal özgürlüğün elde edilmesiyle bağlantısı çok açıkken, bunları tamamen bir tarafa bırakma ve bu değerlere karşı kendini kapatmanın yaşanmasıdır. Diğer yandan zürriyeti sürdürmenin çok daraltılmış cinsi yaklaşımlarla mümkün olacağına kendini inandırma, bir hastalık gibi bundan vazgeçmeme söz konusudur. Bu müthiş bir çelişki oluyor.

İki büyük felsefe, iki büyük yaşam, iki büyük savaş karşı karşıya geliyor. Öyle bireyler var ki gözünü açıyor, değerlerin üzerine kapaklanıyor. Kendini öz amaç temelinde korumayı ve bunu biraz olsun yetkinleştirmeyi işkence sayıyor. En benim diyen eski militanlarımız bile hendeği bir türlü atlamayan deve gibi bu sınırdaki çakılıp kalıyor. Bu felsefeye bir darbe indirmem gerektiği açıktır. Bir halk soyunun bu sınırdaki kendine bu kadar hakaret etmeye hakkının olmadığını tarih adına, devrim ilkeleri adına benimsemek, devrimci olma iddiasında olan bizler için, özellikle benim için her şeyden önce gelir.

Bütün yüce amaçlara kendisini kapatmış, hatta güncel maddi yaşamı da neredeyse tüketmiş, toptan bir işsizlik ve serserilik dünyasına kulaç atmış ve son derece düşmüş bireyler olarak kadınlı erkekli sefaleti görmemek, görüp de derinden sarsılmamak mümkün değildir. Bunun nedenlerine inmenin ve en önemlisi de çözüm yoluna koymaya çalışmanın en temel devrimci görev olarak karşımıza çıkacağı açıktır. Bunu uzun süre politik bir yöntem olarak idarecilikle aştırmaya çalıştık. Ama insan doğasıdır, yine de toplumun kadınlı erkekli niteliği, toplumsal kuruluştaki ailenin ilkel komünal düzenden günümüze kadar belli bir kurum olarak sürekli gelişmesi göz ardı edilemez. Genel anlamda bu, göz ardı edilen bir kurum değildir. Ama bizdeki şekillenışı tam bir tuzak biçimini aldığı için, özgün yaklaşımı ve devrimci tarzı mutlaka ortaya çıkarıp uygulamamızı gerektiriyor. Bu olmadan, özellikle kadrolaşmanın geri düzeyi aşılıp da amaç yüceliğine ve iradeye daha değerli -ki, bunlar amaçtır- bağlanması mümkün olmuyor. En eski kadrolaşmanın gözleri adeta arkadadır, "Ne olacak benim yaşamım?" diyor. Bazıları bunu çok açık söylerken, bazıları da gizli gizli yaşıyor.

Önderlik gerçeği bunları oldukça dikkatle ele alıyor, tespit ediyor ve bireyi böyle çözülebilecek noktaya getiriyor. Bu felsefeyi o bireyde öldürme ve yeni felsefenin gereğini o bireyin diline, beynine ve yüreğine yerleştirme savaşımına büyük bir dikkat ve ustalıklarla değer veriyor ve bu belli bir gelişmeye yol açıyor. Bu olmadan genel bir siyasal devrim acaba mümkün olmaz mı diye bir soru da sorulabilir. Kendi tarih gerçeğimize baktığımızda mümkün olmayacağı ortaya çıkıyor. Halen varolan önderlikler, hainlerin önderlikleridir. Daha da derinleştirir ve üzerine gidersem, bunlar iflasın en temel nedeni olan ailecilik etrafındaki önderliklerdir; en hainler, en işbirlikçiler, içimizdeki en tehlikeli kadrolar bu sınırlar dahilinde ortaya çıkıyor. Demek ki, bu aşılardan kurtuluşa yürümek mümkün değildir. Hayat da bunun böyle olduğunu gösteriyor. Toplumsal ve güncel gerçekliğimiz, hatta sözüm ona örgütler, onların siyasetleri ve savaşları da bunu çok açık gösteriyor. Hatta partimiz içindeki savaşım da bu çok çarpıcı bir biçimde kendini çoktandır ortaya çıkarmış bulunuyor.

İki felsefeye dayalı olarak iki siyaset var demeyeceğim, birisinde siyaset yoktur; irade var demeyeceğim, çünkü irade de yoktur. Çok güdük, müthiş duygusallığa boğulmuş ve tümüyle kendini kurtarmaya çalışan iflah olmaz bir gerçeklikle, ilke düzeyinde çok zorlansa da, ona karşı amaç yüceliğini ve bunun siyasete dökülüşünü sağlamaya çalışan bir Önderlik gerçeğinin ana hatları kendisini gösterirken, YAJK adı altındaki yoğunlaşma da biraz daha somut, çok tarihi, tarihi olduğu kadar güncel, sosyal tüm tutuculukları yıkmak kadar siyasal ve askeri iradeleri geliştirmek için bir çare olarak düşünülüyor. Artık burada çözümlenen, yeniden düşünceye, iradeye ve güce bağlanan sadece kadın olmuyor, daha çok erkeği çözmek için buna gereksinim duyuluyor. Bu araç, genel kari-koca ilişkisini yok etmek için geliştirilmeye çalışılıyor. Savaş yoğun ve ince bir biçimde burada görülmek isteniyor, burada verilme gereği duyuluyor.

Şüphesiz burada savaşla birlikte yeni yaşamın ipuçları ve gözenekleri de ortaya çıkarılıyor. Şu çok açıktır: Verili kadın ve erkek tam bir beladır, yaşamsallık anlamında köleliğin ağları içine takılmıştır ve bu aslında moral olarak da çirkinliği, sürekli ruhun boşalmasını ve moralin düşüşünü getiriyor ve çirkin bireyi karşımıza çıkarıyor. Çirkin birey, sadece fiziki anlamda çirkin değildir, dili ve duyguları da çirkindir ve herhangi bir güzellik arz etmesi mümkün değildir. Burada sadece cins anlamındaki çirkinlikten de bahsetmiyorum. Kadını beğenen bir erkeği veya erkeğin beğenebileceği bir kadını ortaya çıkarma anlamında da belirtmiyorum. Çok genel bir kavram olarak çözümlenememesi halinde, her düzeye yansıyan bir çirkinlik söz konusu olacaktır.

Bu bizde çok gelişmiştir. Buna savaşın bir ifadesi olarak baktığımda neredeyse boğuluyorum. Toplum adına o kadar büyük bir savaş üstlenmeme rağmen, bu çirkinlikler ağına nasıl parçalayacağım diye her gün kendime adeta yeni bir savaş hamlesi yaptırıyorum. İlginçtir, ama savaşın moral düzeyi de, estetik düzeyi de kendini bana oldukça dayatıyor. Toplum bir tarafa bırakalım, devrimin yani yaşamın militanları da bomboştur. Neyi arzuladıkları, neyi güzel gördükleri, ne uğruna kendilerini adadıkları bile belli değildir. Bu çok ağır bir dayatmadır ve marjinal bir düzeyi ifade ediyor. Yani ne köledir ne özgürdür, ne güzeldir ne çirkindir, ne iradedir ne değildir, ara yerde sıkışmış kalmış bireyin kendisini bize çok tehlikeli dayatmasıdır.

Önderlik gerçeğinde yaşama olgusu önemlidir. Örneğin düşmanımız bile bana vururken, "Ben çok muhtacım, bir çakıl taşına bile muhtacım" diyor. Sizin bir çakıl taşına bile ilgi göstermeyişinizden ötürü, o düşmanı değerli bulurken sizi değersiz buluyorum. En son düşmana kaçan kişinin (Şemdin Sakık) kimliğine baktığımda, bu tip her şeyi ele geçirmeye çalışan biriydi diyebilirim. Bunun için düşmana son olarak söylediği "Beni öldürmeyin de ne yaparsanız yapın" cümlesi beni etkiledi; bu cümle beni düşman vursun ve yaşasın, tasfiyeci ele geçirsün ve yaşasın, ama yaşama ilgisiz kalanlar ve saygısız yaklaşanlar yaşamasın sonucuna götürüyor. Çünkü egemenlerin diliyle de olsa, yaşamı ele geçirmek, ilgisiz kalmaktan ve saygısız yaklaşımdan daha ilgi

çekicidir. Ama düşman özgür yaşam uğruna ortaya koyduğumuz her şeye saldırırken, yaşamı bir sigara dumanından ibaret görenler, yaşama hiç ilgisi olmayanlar bunu hiç anlamak istemiyorlar. Tasfiyecilik bir hırsız olmuş, her şeyi ele geçirmeye çalışıyor; bunlar canını veriyorlar, ölüyorlar, ama hakkını aramıyorlar, sormuyorlar bile.

Buradaki tehlikeyi çözmek zorundayız. Bunun için neden biz böyleyiz sorusuna mutlaka cevap vermek gerekiyor. Yani bir kemiğe razı olmanın, yaşamı bir sigara dumanından ibaret sayıp en altta olmanın, en düşük olmanın ve kırıntılarla geçinmenin büyük bir suç teşkil ettiği açıktır. Bir de buna yol açanlar, yaşam hakkını çarpıcı bir biçimde kullanamayanlar karşısında yaşamak istiyorsanız, savaş gücünü ortaya çıkaracaksınız. Tasfiyeci hırsız çok örgütlü, disiplinli ve tetikte üzerinize geliyor, siz ise kocakarı gibi kendinizi tümüyle teslim ederek efendinden yaşam talep ediyorsunuz. Bu çok hakir görülmesi gereken bir kişiliktir ve son dönemlerde bu kişilik üzerine oldukça yoğunlaşmış bulunuyorum. Bu kişiliklerin erkekliği de kadınlığı da yerin dibine batsın. Düşmanın bunları alıp istediği gibi kullanmasının bir anlamı vardır; fakat kendini savunamayan ve devrimci sözcüğünü ağzına alıp onun gereklerinden haberi olmayan bireyin anlamı yoktur.

Partimiz müthiş bir özgürlük partisidir. Ama bu tip, partinin yaşamında ne anlam ifade ettiğini anlamak istemiyor. Düşman karşısındaki kemik arayıcılığı parti içinde de bir siyaset haline getiriyor. Bir birey beter bir kocakarının, hatta kadın ve erkek boyutunda bir düşkünün kendini savunma gücünü bile gösteremiyorsa, kendini sunarken bunun karşılığının ne olacağını, erkek bir düşkünlük peşindeyken bunun karşılığının ne olacağı sorusunu göz önüne getirmiyorsa, bu bireyi paramparça etmeniz gerekir. “Niçin böylesin? Devrime ve onun partisine böyle izahı bile mümkün olmayan bir duruşu neden dayatıyorsun? Düşmanın kadar yaşam hakkını niye aramıyorsun? Düşmanın kapısındaki kemik arayıcılığı ve hırsız karşısındaki çirkin zavallılığını bu parti içinde neden ısrarla sürdürüyorsun?” diyeceksiniz. Toplumsal düzey bir maaşa kırk takla atmadır; buna karşılık düşmanın ajanlığı da olsa, o bir düzeydir, kapıcılık da hakeza öyledir. Ama bunların hepsi en azından moral ve ahlâki açıdan bir düşüşü ifade ederler; maddi ve siyasal açıdan da hiçbir karşılığı yoktur. Fakat daha tehlikeli olan, bunun yansımaları parti içinde sürdürmektir.

YAJK Çirkinleştirilmiş Yaşamı Güzelleştirmek İçin Vazgeçilmezdir

En büyük silahınızın ilgisizlik ve iradesizlik olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Bunun da ne kadar ağır bir suç olduğunu artık görmek gerekiyor. Tam bir karmaşayı yaşadığınız kesindir. Neden sizi yenmek isteyen güçler kadar olsun hakkınız olan değerler üzerine düşünemiyorsunuz? Neden onlar kadar örgütlenemiyorsunuz? Güçlü olmayı neden istemiyorsunuz? Güçlenme adı altında partiyi güçten düşürme düşmanın işidir. Neden buna bu kadar alet oluyorsunuz? Kadın özgürlük için geldiği halde bir dayatmayla karşı karşıyadır. Neden özgürlüğe saygılı olamıyorsunuz? Yaşam içinden çıkılmaz hale gelmişken, neden bunu kader diye belliyorsunuz? Neden hep ağlıyorsunuz? Neden ucuz duyguların, partiyi allak bullak eden sahte, kirli ve içeriksiz yaşamın ısrarla zemini oluyorsunuz? Bütün bunların çözüm yolu bulunmak zorundadır. Bu değerlendirme abartma değildir, yaşamda ortaya çıkmıştır. Bir hırsız bir günde en benim diyen kadını bir hiç karşılığında gasp etmiş, ardından kullanıp atmıştır. Bu ciddi bir sorundur. Bu soruna eğilmeyen kadın, bir düşkünden daha kötüdür. Saflarımızda böylesi kişilikler yığınla varsa, üzerinde ciddi ciddi düşünüp çözüme gitmek gerekir. Erkek sözüm ona namusluyum diyor; ama bir hırsız bütün değerleri allak bullak ettiğinde onlar da ona özeniyorlarsa, şakirtleri gibi sıranın kendilerine gelmesini bekliyorlarsa, onlar da kerhanecinin kerhaneci erkekleridir ve nitelik bunların sayısının hiç de az olmadığı ortaya çıkmıştır. Daha da kötüsü, bunlar bu işte istedikleri sonuç almadıklarında, tam bir kargaşayı partimizin bütün değerlerine dayatma cüretini göstermişlerdir.

Bunları sosyolojik ve siyasal anlamda da daha derinliğine anlatma gereğini duyuyorum. Toplum bu deyimleri ahlâki olarak kullanır; benim bu deyimleri siyasal ve sosyolojik anlamda geliştirdiğimi bilmeniz gerekir. Bu kavramların siyasal ve sosyolojik boyutlarını, yine ordulaşma üzerindeki etkilerini düşünmeniz şarttır. “Ancak bir düşkün olarak kalınabilir, başka şeye gücümüz yetmez” anlayışını bana dayatamazsınız. Bu, benim için ağır bir hakarettir. Bu, aslında yaşam da değildir. Bunda ısrar etmenin anlamı nedir? Genelev gerçekliği nedir? Genelde toplumlarda, tarihte ve günümüzde de bizde, erkek boyutlu olarak egemenler bir yandan özellikle kadın üzerindeki hakimiyetlerini sürekli geliştirmekle birlikte asilzadeliğe ve soyluluğa doğru gelişim gösterirken, öte yandan kendi soylulukları oranında bir asil kadın ve erkek geliştirmişlerdir. Baskı ve sömürülerinin bir sonucu olarak, toplumun tümünün kölelikten serfliğe ve günümüzde de proletaryanın gelişimine kadar -çoğunluğu sembolik olarak geneleve gitmişlerdir-, özel evler genelevler haline getirilmiştir. Örneğin şu anda Türkiye toplumunda yapılan araştırmalar, ailelerin en az üçte birinin özel genelevler haline getirildiğini göstermektedir.

Bana göre bütün özel evlerin de genelevlerden farkı kalmamıştır. Sosyolojik olarak belirtiyorum: Düşüş anlamında, amaçsızlık anlamında bir kadının kendini kırk erkeğe satmasıyla, bir erkeğe kırk defa satması aynıdır. Zaten erkek daha da fahişedir. Çünkü kadın için belki suçtur, ama erkeğin bu yönlü özgürlüğü vardır. Bu anlamda içinden çıkılmaz bir durum yaratılmıştır. Bu bizde katmerlidir. Emperyalist, sömürgeci ve işbirlikçi hakimiyetin altında daha da düşmüş bir düzey gelişmiş ve bu her şeyi silip süpürmüştür. En kötüsü de bu bir ölçüde partimizin içine de bulaştı.

YAJK silahını geliştirirken, böyle bir intikam duygusunu da göz önüne getirdik. Sizin ne kadar ciddi ve iddialı olduğunuzu bilemem, zorla sizden isteyemem de, ama kendim bir savaş verme gereğini duydum. Bir sosyalist erkek olarak, kendime ben ve kadın, ben ve yaşam, ben ve özgürlük, ben ve cins, ben ve cinsellik ne olabilir, nasıl olmalı sorularını sordum. Bunu büyük özgürlük ne anlama gelmeli biçiminde çözdüm. Devrime yapabileceğim hizmetlerden birisi de bu alanı çözmektir. Toplumun bütün dayatmalarını hiç ciddiye almayacağım dedim. Ailemin yanı sıra, tüm toplumun ister mükemmel isterse tamamen düşmüş olan yanlarını kabul etmem mümkün değildi. Ama mevcut erkekliği, kadınlığı ve aileyi ciddiye almam gerekir. Çünkü sonuçları çok tehlikelidir, sıfırdan daha iflas etmiş bir durum var. Her şeyi alıyor, ama hiçbir şey vermiyor. Buna çare bulmalıyım. Yöntemin tamamen devrimci olması iyi anlaşılmalıdır.

Unutmayın ki, psikolojik ve moral düzeyinizle aslında klasik bir erkek ve kadınsınız. Bu aşılındıkça, özgürlük boyutuna yönelmek mümkün olmayacaktır. “Şunu karıştırayım, bunu kocalaştırayım” dedikçe, kesinlikle sizden hayır gelmez. Özellikle yetki sahibi oldukça ve böylesine kendinizi dayatmayı esas aldıkça, bir kat fazlasıyla klasik toplumu üretmekten öteye bir yere varamazsınız. Aslında reformist yaklaşım da demeyeceğim, çözümlenmemiş kişiliklerinizle son derece tutucu ve fırsat buldukça dayatmacı, tehlikeli kadını ve erkeği oynamaktan geri durmayacaksınız. Çünkü namus anlayışınız, moral anlayışınız temelde gizli ve etkindir. Zaten felsefesi siyasal amaçlı bir yoğunlaşmanız yok denecek kadar azdır. Güzel yaşamın kavram ve

uygulamalarından da oldukça habersizsiniz. Cinsel güdüyü bir düşünüş aracı olmaktan çıkarıp bir yücelmeye dönüştürmekten, siyasal, kültürel ve sanatsal boyutlara göre ele almaktan da oldukça yoksunsunuz.

Dolayısıyla meşru ve gayri meşru, gizli ve açık tüm ilişki tarzlarınızın varacağı nokta, devrimcilikten ve özgürlükten de öteye, örgütü amacından ve kuralından uzaklaştırır; ordu özellikle askeri orduysa daha da tehlikeli bir biçimde işlemeziğine yol açar. Sapmalar biçiminde kendisini dayatan bir durumu, yine özgür yaşamı kemiren ve onun mümkün olmadığını davranışlarıyla göstermek ister gibi bir durumu yaşatmaktan, egemenlerin düşürdüğü düzeyi marifetmiş gibi düşkünce dayatmaktan öteye bir durumu arz etmeyeceksiniz. Bu da büyük bir tehlikedir. Aslında bu, felsefeden ve siyasetten yoksunluğun diğer bir biçimidir. Bunu yapmacık davranışlar ve ilişkilerle kapatmaya çalışıyorsunuz, ama ben hemen bunları yakalıyorum. Dedikodu düzeyini aşmayan bir ilişki düzeyiniz var. Daha iyi anlayabilmeniz için Önderlik gerçeğinde kendimi yorumlamaya çalışıyorum. Örneğin ben hiç de kolay beğenemiyorum. Sizin beğeni ölçülerinize bakıyorum; bunlar yüzde doksan dokuz fırsat bulduklarında birbirlerini duyguda ve düşüncede yok edip alır kaçarlar diyorum. Çünkü amaç büyüklüğüne ve irade keskinliğine sahip değilsiniz. Bu tip kadrodan da hayır gelmez.

Bu yaşa gelmiş bir erkek kendine göre ilkelidir, siyaset ve askerlik anlamında birçok çabanın sorumlusudur; kadın boyutunda da yaklaşımları böyle geliyor. Bir de ulusal düzeyi ifade ediyoruz, sınıfsal ve hatta insani düzeyi de evrensel anlamda dikkate almazlık edemeyiz. Vicdanlı olduğum ve düzenlerin –ki, bu düzen günümüzün emperyalist kapitalizmidir- dayatmalarına karşı en azından kuşkulu olmak kadar toplumumuzun çoktan iflas etmiş değer yargılarına da kendimi köle etmeyeceğim ortadadır. Nasıl bir yaşam, nasıl bir kadın ve erkek sorularını her gün kendime sorun yapıyorum. Siyaset, savaş ve örgüt işlerinin yanında bir de bu işle uğraşıyorum. Geldiğim nokta budur. Nereden bakılırsa bakılsın, savaş son tahlilde ölmek için değil yaşamak içindir; çirkin yaşamı güzel yaşama, fakir yaşamı zengin bir yaşama, çok yoksullaştırılmış bir toplumu zengin bir topluma dönüştürmek içindir. Bu anlamda çok çirkin erkekle ve kadınla yaşam olmaz. Duyguları ve düşünceleri olmayanın kişiliği yoksuldur. Yoksul kişinin de fazla bir sevgi değeri yoktur. Çünkü hep yalvarır; en ilkel düzeyde bir mide savaşıdır. Ben mide savaşımı küçümsemiyorum, ama mide savaşı, yani küçük amaçlı yaşamak züldür, köleliktir ve bunun övülecek hiçbir yanı yoktur. Çünkü sonuçta midenin de o felsefeyle doyurulamayacağı açıktır.

Burada şu sonucu çıkarmanız artık kaçınılmazdır: Önderlik neden böyle yapıyor da, biz bundan uzak durma hakkını kendimize nasıl tanıyoruz? O sizin gerilinizin, hatta karşı devrimciliğinizdir. Bu konuda oldukça etkili ve yetkili bir kişiyim. Örneğin sıradan bir kişinin, kadının veya genç kızın karşısına çirkin tarzda çıkma cesareti göstermediğim açıktır. Korkak olduğum için değil, bir devrimcinin moral ve estetik ifadesi olarak bunu kendime yediremediğimden çıkamıyorum. Buna karşılık çoğunuzun ilişki mantığında kaba güce dayanma var. Bu da hakim erkeğin yüzyıllardan beri uyguladığı bir tarzdır. Hiçbir moral ve estetik değeri göz önüne getirmeden, parasına ve gücüne dayanıp kadını alıp kullanmak ister. Bu da benim için bir hakarettir. Kaldı ki, sosyalist bir kişilik olarak buna tümüyle kendimi kapatmam gerekir, ama bu da yetmiyor.

Güzellik bir sanattır. Bir sosyalistin bu boyutu da geliştirmesi şarttır. Aksi halde hakim egemen sömürücü sınıfların tarzına doğru yuvarlanır. Bir birey bunu sağlayamazsa, sosyalist bir kişiliği yakalayamazsa, daha da kötüsü boyun eğmeye alıştırılmış kadını kabul ederse, bu onu tehdit eder. Yine bir özgürlük kişiliği olarak, kadının yüzyıllardan beri alıştırılmış olduğu boyun eğmeciliği, ilkesiz ve güçsüz yaklaşımı beni de tehdit eder. Kendimi buna karşı nasıl koruyacağım? Önderlik burada ilginç bir konumu yaşıyor. Bir yandan erkeğin gücünün çok üstünde bir gücü kazanıyor, diğer yandan müthiş zayıf kadının gerçeği karşısında mücadeleyle kendini buluyor. Bu büyük bir çelişkidir ve bu çelişkiyi nasıl açacağım? Bir yandan hakim erkekliği öldürerek, diğer yandan da düşkün, bağlı ve uydu kadını aşarak bu çelişkiyi çözeceğim. Her ikisi de gerçekten çok büyük bir savaşı gerektiriyor. YAJK hikâyesinin bir diğer nedeni de budur. Yani birey olarak da kendi yaşam hakkımı kullanmak için, düşmüş kadını güçlendirmekten başka bir çarem yoktur.

Tam da bu noktada hırsız, hakim ve alışagelmış erkeğin bir rahatsızlığı ortaya çıkıyor. Güçlenen kadından korkuluyor. Bu başlı başına ilkelerimize terstir, ama hepinizde hakim olan da budur. Sosyalizme ve Önderlik gerçeğimize göre, güçlü kadın oluşmadan geliştirilecek her ilişki tehlikelidir. İlişki esasta askeri, siyasal ve örgütsel boyutlu olmaktan öteye bir anlama sahip olamaz. Çok özel, çok alışagelmış gizli yöntemlerle ilişkiye boyut kazandırırsanız düşersiniz. Çünkü toplumsal gerçekliğimizin darboğazında boğulma adeta bir felsefedir, kendine göre bir tanrı veya bütün tanrıların öldüğü bir noktadır. Yani imansızlık, dinsizlik, aşksızlık, sevgisizlik, iradesizlik ve amaçsızlık gibi bir durumu yaşıyorsunuz. Bunun sonucu sözden anlamayan, kendini çok kolay ölmekten bile kurtaramayan kişilikleriniz oluyor.

Ülkesindedir, ama doğaya ilişkin sevgisi bile gelişmemiştir. Yanı başında yoldaşları var, kızlar var, ama onları yük gibi görüyor, her an öldürülmeye karşı karşıya bırakıyor. İlgî düzeyleri bunu aşmıyor. Bu büyük bir tehlikedir. Sizin benim yaşadığım çelişkiler gibi çelişkileriniz olmayabilir. Ama çelişkilerle boğuşmadan da gelişme olmaz. Hazıra konma, hırsızın ve düşmanın işidir. Öyle yaparsanız düşman olursunuz. Nitekim düşman olanlar da az değildir. Bu yönlü geliştirdiğimiz çözüm silahını ve kurtuluş araçlarını gücünüzün çok üstünde görebilirsiniz. Siz “Bu şart değil” veya “Başka türlü de olabilir” diyebilirsiniz. “Toplumda olduğu gibi geçici olarak kadınlı-erkekli yaşamı sürdürelim, parti buna alabildiğine ortamı açık tutsun” diyen arkadaşlarımız da az değildir. Açıkça söylenese de, eğilimi böyle olanlar var. Ama bu noktada tuzak var, bu tuzağı aşamazsanız gelişemeyeceksiniz. Hırsız ortaya çıktı, her türlü provokatör bu noktada kendini dayattı. Yüzlerce kadın ve erkek yıllarca birlikte savaştı, ama sonuçta en haince durumlara girmekten kendilerini alıkoyamadılar.

Bu çözüm değil, çözümsüzlük ve hatta bitiş tarzıdır. O zaman ne olacak? Yüksek çözüme gelemiyorsunuz. Burada beni de zor bir kararla karşı karşıya bırakıyorsunuz. Ben kararımı sizin gizli eğilimlerinize göre mi, yoksa kendi cesur savaşılan eğilimime göre mi vereyim? Ağlayıp sızıyorsunuz, “Bırak, yarı köleler gibi de olsa, birbirimizle yaşayalım” diyorsunuz. Ama o zaman da her şeyin kaybedileceği kesindir. Dolayısıyla benim bu yönlü parti içi politikamı, hatta toplumu değiştirip dönüştürmeye yönelik çabalarımı anlamaya çalışmalısınız.

YAJKlı bir ordulaşmayı derinden anlamak çok önemlidir. Bunun altında, yitirilmiş bir tarihi bilince çıkarma, parçalanmış iradeleri keskinleştirme ve çok çirkinleştirilmiş yaşamı güzel kılma gibi vazgeçilmez gerekler vardır. Çok cahilce ve geri düzeylerde bir kişilikle bağlanmışsanız, bunun suçunu dolaylı olarak düşmanda, ama esasta kendinizde göreceksiniz. Eğer bir devrimciyseniz, “Neden böyle kaldım?” diye kendinizi sorgulamanız gerekir. “Bu çirkin adamı kimse almaz, bu çirkin kadını

kimse yanına almaz” diyeceksiniz. Bunun başka izahı olmaz. Devrim, yaşama bir anlamda yiğitçe ve güzelce yaklaşımdır. Bu anlamda “Kendimi özgürce, güzelce ve beni bundan alıkoyan ne varsa onlarla savaşıp kanıtlayacağım, yaşamsal kılacağım; böyle bir kadın olmazsam kendimi asla affetmeyeceğim” diyeceksiniz. Eğer erkekse ve yaşama hakkını kullanmak istiyorsa, hem “Bu benim örgütümün bir yasasıdır, bir gerçeğidir”, hem de “Bu çirkin halimle kimse beni almaz” diyecektir. Hatta parti içinde bir kadın bu erkeği ancak bir düşman gibi görür. Çirkinse, büyük amaca bağlanmamışsa ve savaşta herhangi bir başarısı yoksa bu erkek bir despottur, bir hırslıdır, bu erkek yaşayamaz, kadın da bulamaz. YAJK’ın böyle bir erkeği yerle bir etmesi gerekir.

Bu noktada **Zilan**’ın (**Zeynep Kınacı**) anısına bağlı kalacağımı, şehitlerin anılarına saygısızlık etmeyeceğimi boşuna belirtmedim. Onların ifadeleri bir vasiyetnamedir ve ne istedikleri bellidir. Aynı şey delikanlı erkeklerimiz için de söz konusudur. Özgürlüğe doğru giderken, onların da güzel bir yaşam umutlarının olduğu açıktır. Çok zorda da olsalar, onlar ülkelerine yaslandılar, anladılar, umutlarını terk etmediler; çok zayıf da olsa, onun yüceliği etrafında bir savaşçılığı ve şahadeti gerçekleştirdiler. Bunları bir önder kişilik olarak çözümlememem, çözümleyip de gereklerini amaçlara bağlı kılmamam düşünülemez. Şehitlerimizin gerçeğine bağlılığı lafta gerçekleştirmek için değil, neyi ifade ettiklerini büyük bir yoğunlaşmayla ele almaktan tutalım onları yaşamsallaştırmak ve bu anlamda ‘şehitler ölümsüzdür’ ilkesini hayata geçirmek için büyük çaba harcaacağız. Bu, benim için en fazla bağlı kalınması gereken esastır. Bu kadar şehide ilgisizlik göstersem, herhalde en alçaklardan sayılmam gerekir.

Bizde dar mülkiyetli bir savaşta bile birisi öldürülse intikamı alınır. Burada on binleri aşan şehitler kervanının anısına cevap olamamam en büyük namussuz olduğumu ortaya koyar. Bütün bunlar aynı zamanda sizler için de geçerlidir. Siz de en başta bu şehitlerin mirasçılarınız, onların savaşçılarıdır. Dikkat edilirse, burada şahadetle yaşam arasında çok sıkı bir bağ var. Şahadete hiçbir zaman öldüler, gittiler diyemezsiniz; yaşam adına şahadet olabilir diye düşünmezlik edemezsiniz. PKK’nin şahadetleri bir anlamda özgür yaşamı bir basamak daha yükseltmek ve güzelleştirmek içindir. Bunu neyle yapacağız? Engellerle savaşarak yapacağız. Nerede yapacağız? İçte ve dışta yapacağız. Nasıl yapacağız? Yenilmemesine yapacağız. PKK olayını bu biçimiyle tanımlamak doğrudur.

Daha da netleştirirsek, YAJK, içinde hesaplaşmanın amaçlı olması kadar savaş araçlarının da yerleştirildiği bir bombadır. Anlayışınızı ve kendinizi biraz geliştirmenizi tavsiye ederim. Savaşçılık anlamında YAJK, güzel yaşamın binlerce duygularının kişiselleştiği, sevgi kişiliğinin dayatıldığı bir güzellik ocağıdır, karargâhıdır, bahçesidir. Bu, büyük savaşçılıktır, en güvenli yerdir, yaşam karargâhıdır. Bunun üzerinde duygular savaşından tutalım felsefeye kadar birçok olgunun boyutları kazanacağı bir örgüttür. Tarihsel ve toplumsal gerçekliğimizde kadın etrafındaki düşünüş bu kadar dipteyse, iradesizlik ve örgütsüzlük varsa, tarihten, topraktan ve özgürlükten yoksun bırakılmışsa, sahte bir yaşamın bitiş noktasıysa, hatta toplumsal kenefiyse, bu silahın tüm bunları yerle bir etmek gibi bir ifadesinin gelişmesinin gereği de açıktır. Kadın ne kadar düşmüşse o kadar yükseltmek isteniyor. Yine ne kadar örgütsüz bırakılmışsa o kadar örgütlülüğe ulaşmasına, ne kadar iradesizleşmişse o kadar çelikten bir iradeye sahip olmasına, ne kadar amaç düşüklüğüne uğratılmışsa o kadar amaç yükselişine kavuşmasına vasıta olmak ve anlamını böyle bulmak istiyorum. Bunu da salt bir dayatma değil, devrimin bilimsel ifadesi olarak değerlendirmek durumunda olduğunuz açıktır.

Şimdiye kadar parti içi savaşım bu düzeyde olmamış olabilir. Belki çok güçlü bir biçimde bu aracı geliştirmemiş olabilirsiniz, ama nitekim biz de bir özgürlük savaşçısıyız. Özgürlük adımının hassasiyeti bu alanda çok daha geçerlidir. Siyaset yapmak çok zorlu bir iş. Unutmayın ki, kavramlar düzeyinde bile olsa, siyaseti ancak bizim genel tedbirlerimizle yürütüyorsunuz diyemeyeceğim, çünkü yürütüyorsunuz. Ordulaşma ve askerleşme açısından da bu böyledir. Kadın boyutu söz konusu olduğunda, bu daha da büyük bir yaratılıştır. Bu konuda da zaten çoğunuzun durumu en kıt, en zayıf bir konumu arz ediyor.

Bu savaş çok boyutludur ve uzun sürecektir. Birçoklarınızın bireysel amaçları ve duyguları çok rahatsız olacaktır. Ama benim için sorun bir toplumsal çözümdür, cinslerin genel çözümüdür. Bazılarınız hiçbir çözüme yol açamıyor. Bu anlamda bireycilik birbirlerinin gözünü çıkarmaya yol açıyor. Baştan çıkmış duygularınıza ve güdülerinize neden izin vereyim, neden buna alet olayım? Örneğin toplumda “Kızlarımıza sahip çıkalım” derler; ana baba kızına sahip çıkmazsa saçını başını yolar. Kızların sahibi olduğumu söylemiyorum, ama bizde de bir namus anlayışı var. Hakim erkeklige zayıf kızları peşke çekmek adaletli bir davranış olamaz. “Şu senin, bu benim” deyip bir pay savaşını dayatmamız makul olmaz. Vasiyetler var, bir kadın önderliği olarak bunları yerine getirmem gerekir. Erkek de olsak, bir kadını anlamak herhalde çok tehlikeli bir şey değildir. Klasik, geleneksel erkek olmak her şey olmak değildir. Özgür bir birey olarak her konuda olduğu gibi, kadın boyutunda da kendimi yenilemem ve farklı kılmam insanlıktan çıktığım anlamına gelmez. Kadından yana bazı düşünceleri geliştirmek, kadını güçlü kılmaya karar vermek çok tehlikeli bir durum olamaz. Bu kadar güçsüzleşmiş kadın yaşam için bir tehlikeyken, bu tür görüşlerin geri yanını sevmek anlamsızdır.

Her şeyden önce bir insan olarak kendimizi görmemiz gerekir. Yani kendimizi hakim insan gibi değil de genel bir insan olarak değerlendirdiğimizde, bir de sosyalist perspektifli emek bağlantılı olarak esas aldığımızda, bir insan olarak kadının da düşünce, örgüt ve irade gücünün gelişmesinden sakınmamak gerekir. Bu yönlü gelişime ilgi göstermek ve destek sunmak daha doğru olur. Bu böyle olunca da sizin bütün klasik yaklaşımlarınız zora girecek, canınız sıkılacaktır. Çünkü boyun eğmiş, kolayca elde edilen kadın sizin hoşunuza gider. Kadın bu konumdan çıkarılınca sizin moral düzeyleriniz allak bullak olacak, klasik felsefeniz yıkılacaktır. Bunu da örgüt içinde bir rahatsızlık olarak gösteriyorsunuz, ama bunlar beyhudedir, fazla anlamlı da değildir.

Bu erkeklik en az kadınlar kadar başımıza bela olmuştur. Bunu ciddi olarak çözebilmeliyiz. Bu erkekliği ne yapalım? “Ne yüzle kadınla olayım?” demekten tutalım “Nasıl kadınla olabilirim?” demeye kadar, bizde çok örnek çıktı. Ben bile halen kendimle uğraşıyorum. Bu ayıp değil, ayıp olan kendini yitirmektir. Hiçbir kadın beni zorla paylaşmaz, ama güzelce paylaşmak herhalde en yüce hak olsa gerekir. En güzel paylaşma nasıl olacak? Bunun tartışmasını hepinizin huzurunda çok genişçe açmış bulunuyorum. Kadınlı, erkekli olmaya evet, ama bu nasıl ve hangi temelde olacak? Amaçları, araçları, ilkeleri ve işleyişi nasıl olacak? Diğer konularda olduğu gibi, en çok hatayı yapabileceğiniz bu konuda sizi serbest bıraksak, iki günde birbirinizi alıp kaçarınız. “Bize de vatan, bize de özgürlük; biz karasevdalıydık, aldık başımızı gittik” demek büyük bir namussuzluktur.

Bazı toplumsal amaçları az çok anlamış bir kişi olarak boş duracağımı düşünemezsiniz. Düşmüş ve kendini çok yanlış temelde kişilik sahibi yapmış bir kadın da gerçekten çok tehlikelidir. Başımıza böyle birçok iş geldi. Ben de çok zorlandım. Bunu

söylemek hiç ayıp değil; kadın konusunda neredeyse yaşam başıma patlayacaktı. Kendimi kurtarmayı gerçekten yaşama dönüş olarak değerlendirdim. Buna yönelik benden aldığınız cesaretle siz de kendinizi kurtarmaya çalışırsınız. Başka ne yapalım, bela büyüktür. Birçok anlı şanlı arkadaşımızı halen kurtaramıyorum. Aslında kadınla olmayı gerçekten çok istiyorum. Gençcecik yaşımızdan beri bu hep bir tutku olarak bizde kendini hissettirmiştir. Fakat ne kadar tereddütlü ve halen ne kadar hesaplı olduğumuzu da görüyorsunuz. Çünkü fark var.

Eminim ki şu anda en değme militanımızın bir ilişki kurma durumu olursa, enerjisinin yüzde doksanı ilkesiz amaçsız cins boyutu etrafında kullanacaklar ve dolayısıyla birbirlerini tüketeceklerdir. Bu çok açıktır. O zaman savaş kişiliğiniz durur; askeri, siyasi ve örgütsel işlere zamanınız ve enerjiniz kalmaz. Benim de hem bir siyasi ordunun, hem bir askeri ordunun, hem de bir ulusal ordunun her düzeyde bir numaralı sorumlusu olarak halimi düşünecek olursanız, elbette ki kadınlığınızı ve erkekliğinizi genel amaçlara göre düşüneceğim; cins boyutlu yaklaşımlarımızın tüketiş tarzını aşmadan bu işin yürütülemeyeceğini sizlere de biraz hissettireceğim ve siz de biraz böyle olun diyeceğim.

Siyaset ve askerlik, son tahlilde psikolojik ve sosyolojik bir analizle cinsel güdünün, açlık güdüsünün ve hatta korku güdüsünün yücelmeye doğru dönüştürülmesidir. Bunu sağlayamazsam, kesinlikle orduyu kuramam, siyaseti sürdüremem. Açıkça dile getirdiğim ve başarmaya çalıştığım bir nokta da budur ve tamamen siyasiydir. Cinsiniz ve cinselliğiniz tutsaklık biçimindedir. Bunları açığa çıkarıp yaşama yönlendirmeye, özgür yaşamaya ve onun savaşımına bağlamaya çalışıyorum. Bu ucuz bir taktik yapmak değildir. Bana göre bu tam bir sanat işidir. Bunu yapmazsam hepimiz kuru, sıkıcı, kazık gibi adam olarak kalırsınız. Nitekim çoğunuz böylesiniz.

Kendini Yaratmaya Yaşam Hakkını Kullanamaz

Son dönemlerde şu kavramı da boşuna ileri sürmedim: Kürt olayında sosyolojik anlamda aşk ve sevgi çoktan katledilmiştir. Sosyolojik olduğu için de genel olarak geçerlidir. “Benim bir aşkım vardı” demek yalandır, Kürt olayında bu yoktur. Senin aşk dediğin düşmana, amiyane bir tabirle davulcuya veya zurnacıya –ki, onları çok kötü görmüyorum- kaçmadır. Bu konularda çok kesin tespitlerim var. Bu savaş, aynı zamanda aşkın yaratılış savaşıdır. Tarihte Leyla ile Mecnun, Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin örnekleri var. Onların aşkı semboliktir. Özü aslında feodal sürecin aşkıdır. Leyla ile Mecnun bir Arap aşkı; Ferhat ile Şirin bir Fars aşkı, Mem ile Zîn bir Kürt aşkıdır. Her halkta, her ulusta böyle semboller vardır. Bunlar daha çok da feodal dönemin aşkıdır. Tarihte her toplumsal süreçte olduğu gibi, bu süreçlerin aşkı daha gerçekleşmemiştir. Gerçekleşen, klasik bey veya şeyh aşkı da demeyeceğim, bunların kapatmasıdır ve o kapatmanın içinde de birey öldürülmüştür. Tarihte kadının bir gerçekliği varsa, o da öldürülmüştür.

Biz tümüyle tarihi inkâr etmiyoruz. İlkel komünal dönemde Mezopotamya’da, onun dağları ve ovalarının birleştiği sahada, kadın önderlikli evcilleşme, dağılılaşma sürecine girilmiştir ve burada kadının yücelişi vardır. Tanrıçaların bizdeki kadında sınırlı da olsa halen yaşaması söz konusudur. Ama çoktan çarpıtılmış ve her tür tehlikeli erkek egemenlik kurulmuştur. O zaman bu toprakların tarihsel gerçekliğine uygun olarak yitirilen aşkın, yitirilen kişiliklerinin bulunuşu nasıl olacak? Kavram olarak da olsa, bazı kelimeleri belki hafızanıza sığdıramıyorsunuz; ama güdülere, karasevdalara göre yaşamak da ihanettir. Düzene göre yaşam kaç para ediyor? Bir memurluk için kırk takla da atsanız, aşkı bir yana bırakın, saygıyı bile bir hafta sürdüremezsiniz. Bunlar gerçeklerdir. Bu nedenle sürekli belirtiyorum: Aşk işleri savaş işleri kadar zordur. Ben bunu bir abartma olarak, duygusal zorluk olarak belirtmiyorum. Objektif gerçeklikte aşk düzeyi savaş düzeyidir, aşk düzeyi yaratılış düzeyidir. Her yaratılış ne kadar zorsa, bu da o kadar zordur. Ama siz geliyorsunuz, evinden kaçan kızlar ve erkekler gibi hemen göz göze gelip birbirinize takılıyorsunuz. Bu, özünüzü inkârdır. Kimse bununla kolay kadın, kolay erkek olarak birbirini karşılayacağını sanmasın. Bu kadar şehit boşuna mı verildi, bu kadar emek sahipleri, delikanlılar, genç kızlar boşuna mı çaba harcadı? Bütün bunlar aşk gücünü yakalamak için yapıldı. “Biz kaldık, yaşayalım” diyemezsiniz. Tarihsel gerçekliğe göre, aşk gerçekliğine göre olmazsa yaşayabilir misiniz? Erkeğin bu konuda herhangi bir gücü olmadığı ortaya çıktı.

Bu açıdan bu kavramların değeri vardır. Büyük bir savaşımın içindesiniz, yüzyıllardır kaybettiğinizi yaratıyorsunuz, sizler onun savaşçısıyınız. Kadınsınız, ama yanınıza varılamaz. Erkeksiniz, ama her şeyiniz elden gitmiş. Kim bu erkeğe, bu kadına beş metelik değer verebilir? Gırtlığına kadar çirkinliğe batmış; kim sevebilir, kim sevebilir? Bunlar gerçektir ve bu noktada kurnazlığa hiç gerek yoktur. Birçok bireyimiz, kadromuz, “Örgüt biraksa ben ne kadar hakim olurum” diyor. Bunu nereden çıkarıyorsunuz? Önderlik disiplini olmazsa acaba kendinizi nerede durdurabilirsiniz? Erkek güdülerini konuşturuyor, buna da özgürlük adını takıyor veya yetkisine dayanarak bunu yapıyor. Kadında da biraz güçlenme var, gözünü bu temelde özgürlüğe ve aşka değil, erkeğe dikiyor. Bunlar büyük suçtur. Neyi çözdünüz? En benim diyen kız iki lafı bir araya getiremez, erkekler de öyledir. Kadınla oluyor, ayıp bir iş yapıyor, adına da ilişki diyor. Ben bile henüz bu güçte değilim. Sen nasıl o güce ulaşacaksın? Düşman yüzyıllardan beri aşkı da, sevgiyi de öldürmüş; kadını erkeğin, erkeği kadının başına bela etmiştir. Ben sadece kurtuluş imkânlarını yaratmaya çalışıyorum. Buna da saygılı olacaksınız. Zoru başaracaksınız. Kolay diye bir şey aslında yoktur. Kolay dediğiniz bizi topraktan, özgürlükten, güçten, her şeyden yoksun bırakmadı mı? Kolay ilişki, kolay erkek, kolay kadın dediğiniz olay bizim sonumuzu getirdi, bizi ulus olmaktan çıkardı ve oldukça çirkinleştirdi.

Bütün bunları söylerken, acı gerçekliğimizi de göz önüne getirmeden edemiyorum. Bir savaşçılığınız var ki, karın doyurmaz ve kenarda köşede, mahallede veya köyde bulamadığınız yaşamı saflarda gerçekleştirmek için çabalıyorsunuz. Bu, benim için çok büyük bir öfke kaynağıdır. Bu büyük savaş bunun için olamaz. Ama siz bu noktaya getirmiş dayatmışsınız. “Savaşlık, yaşayalım” diyorsunuz. Nerede savaşınız, neye karşı savaşınız, nasıl savaşınız? Bunu ne kadar başardınız ki yaşayacaksınız? Çok güçsüz olduğunuz için üzerinize fazla gelmek istemiyorum. Hep tekrarlıyorum, benim şehitlerin vasiyetine bağlı kalmam kaçınılmazdır. On binleri aşan bu gençlerin vasiyetini göz ardı etmem, yaşamı onlar adına geliştirmemem büyük bir alçaklık olur. Bir de milyonların emeği var. Hatta gördüğünüz gibi sizleri de inkâr etmiyorum; sizi yaşamsal kılmaya, güzel kılmaya çalışıyorum.

Güzelliği yalnız fiziki anlamda düşünmeyin. Düşmanına karşı yenik adam zaten çirkindir. Doğru dürüst iki sözcüğü, iki hitabı geliştiremiyorsunuz, bir örgütü kurup yönetmiyorsunuz; göstermelik bir eylem yapıyorsunuz “Gerisini yaşarım” diyorsunuz. Hatta bazı alanlarımızda “Eylem yap, istediğin gibi yaşa” denildi. Yüce eylemlerimizi ve savaş olanaklarımızı güdülere tabi tutmak en büyük hakarettir. Bu, kişiyi öldürmedir. Maalesef çoğunuz buna cesaret etmiş ve uygulamıştır. Bu durumlarınız çok

esef vericidir. Bu yaşam felsefesini kim size aşladı, siz nasıl bunu kabul ettiniz? Düşmanınıza karşı zafer kazanmak şurada kalsın, darbe üstüne darbe yiyorsunuz. Savaştan kopmuşsunuz, sözüm ona ilişki arıyorsunuz. Bu ne kadar büyük bir suç ve ayıp! Bunu vicdanınız nasıl kaldırdı? Gerçekten yaşamak istiyorsanız, bu noktada biraz vicdanlı olacaksınız. Anlayışınıza güvenin ve iradeniz varsa boyun eğmeyin; bu daha güzeldir.

Ben başarılı olmayı esas belledim, benim adım yengidir. Yenmedikçe yaşamayı asla kabul etmiyorum ve pratiğimde bunu gerçekleştiriyorum. Örgütün gücünü arkasına alıp insanları bastırmak, insanlarla uzlaşmak –ki, hepimiz bastırdık, uzlaştık diyorsunuz- hırsızlıktır. Örgütün yüce değerlerini ele geçirmek çingeneliktir. Buna bulaşmayanınız kalmadı. Bunu yaşam hakkı diye bize dayatıyorsunuz. Bunun hakla alakası yoktur, bu büyük bir yaşam haksızlığıdır. Zayıfsanız, benim yanıma yaklaşmayacaksınız. Benim yanıma müthiş yiğit erkeklerin ve kadınların yeridir. Ancak müthiş savaşçılar bana, Önderlik gerçeğine, onun şahadetlerine, onun silahına, onun örgütüne yaklaşabilir. Bu gücünüz yoksa siz bir hırsızınız, bir ajansınız, bir bozuncusunuz, çürüme mikrobusunuz. Biz bunu kaldıramayız.

O zaman yiğitlerin hakkını nasıl sağlayacağız? Güzellik tanrıçası bizi nasıl affedecek? Mutlaka vermeniz gereken bir savaş var, onun tanrısı bana ne diyecek? Bunları düşünmeniz gerekir. En azından savaşı kazanmak için, tanrı ve tanrıçalarımızı yaratmamız gerekiyor. “Buna gücümüz yetmez, biz eski Kürd’üz, kim bize bir damla su verdiyse biz ona şükrederiz” diyenlerden yana değilim ve öyle olanlarla da benim ilişkim yoktur. Gidin, başka yerde kendinize eş dost arayın. Ben bu tip eş dost arayışının amansız düşmanıyım. Önderlik gerçeğimizi anlamakta yarar var. Bütün bu yaşam arayışlarınızın amansız düşmanıyım, karşıtıyım. Çirkin kişilerle benim etrafımda yaşam aramak kadar çirkin ve düşküncü bir şey düşünülemez. Sanıldığının aksine, yiğitliklerle doluşmadıkça ve güzelliklerle bezenmedikçe, hiç kimse Önderliğin etrafına bir adım bile atamaz. Ben kendimi böyle silahlandırmışım. Esaslı gerçeklerimden birisi de budur. Önderlik böyle bir gelişmenin de adıdır. Örneğin bir kadın özgürlük savaşçısı açısından ne anlama geldiğini çok iyi bilinmek zorundadır, aksi halde benim yanıma yaklaşmaması gerekir. Nasıl çarpıcı düşünce gücü, irade gücü ve güzellik gücü olacak? Tepeden tırnağa kendini yenilemedikçe yaklaşmaması gerekir. Bu, erkek için de geçerlidir. Önderlik budur. Gücünüz varsa, hoş geldiniz, sonuna kadar sizinleyim; ama gücünüz yoksa, kendi gücünüze göre yer belirleyin.

Herkes tanrı katına çıkmalı demeyeceğim, bu kavramları hiç yanlış anlamayın, yücelikler anlamında belirtiyorum ve buna mecburum. Bu düşmüş toplumu başka türlü sürüklemek ve biraz yüceliğe çıkarmak mümkün değildir. Sizin burada vicdanınız, duygu derinliğiniz yoktur. Çok vicdansızsınız, bu yüzden anlayamıyorsunuz. Benim ne kadar boğuştuğumu bilmiyorsunuz; yalnız kaba anlamda örgüt ve siyasetten bahsetmiyorum. Herhangi bir önder gibi olabilirim. Örneğin Kürt işbirlikçi önderleri var, kadını ve erkeğinin nasıl olduğu biliniyor. Bir sürü bey ve paşa var, hanım hanımcık var. Onlar kim, ben kimim? Bütün bunlara rağmen kendimi abartmıyorum. Güzellik denilen olayı yaşamak için en başta yengi kişiliği gerekir. Güzellik, yengi kişiliğinin birçok özelliklerini bağrında taşır. Bunları dinlemiyorsunuz. O zaman ben sizi ne yapayım? Tarz dayatmalarınızı kabul edersem, düşmanın ayakları altında çiğneneceğiz, çiğnenmeye de gönlüm razı olmaz. Kolay ölmek istemiyorum. Sizin yüzünüzden ucuzundan yaşamak da istemiyorum. Bütün bunlarla açıklanması gereken husus, aslında düşündüğümüzün de üstünde saptırmanın bir gerçeklik olduğudur. Sizi yaşamda zorlamak için değil, adeta iğne ile kuyu kazarcasına yüceltebilecek bir yaşamın değerini size sunmak için bunları yaptık. Burada da anlayışınız ve vicdanınız fazla gelişmediği için anlayamıyorsunuz.

Siz delikanlılar köy koşullarında bir başlık parası uğruna veya en azından bir evliliği kurtarmak adı altında, on beşinden yirmi beşine kadar bin bir türlü takla atar ve kör topal bir kız bulursunuz; evde kalmış kız da paralı, maaşlı bir erkek bulacak mı anlayışıyla kendisini korkunç düşürür ve bekler. Böyle bir erkek buldu mu, bütün dünyası o olur. Beklentisi, duyguları ve davranışları tümüyle kendini bir ömür boyu ona yatırmaktır. Bu sağlıklı bir gelişme değildir. Yaşam olmadığı ortadadır. Yaşamınızın tümünü adıyorsunuz. Sonuç ucuz duyguların, ucuz güdülerin çapraşık bir halde birbirini tüketmesidir. İsterse vatan hiç olmasın, özgürlük hiç olmasın, yücelik hiç olmasın, güzellik olmasın; bunları hiç düşünmek bile istemez. Kurtar kariyı, kurtar kocayı, yeter! Bu, felsefe midir? Ama çoğunuzun gizli felsefesi de budur. Bundan kurtulmak gerekiyor.

Parti ortamında bazıları hırsızlamak da isteyebilirler, ama özgürlüğe yakın kızlar ve erkekler var. Bunlar belirttiğimiz ölçülere dikkat ederlerse, özgür yaşam adımlarında önemli bir şans yakalamış olurlar. Bunu bireysel anlamda birbirinizi tüketerek yaşamak anlamında belirtmiyorum. Özgür yaşamın heyecanı başlı başına büyük bir gelişmedir. Beni bile bu yaşama kadar bu heyecan sürüklüyor. Savaşabilen ve yenebilen özgür kadın ve yiğit erkek yaratılıyor. Bunlar çok önemli yaratma günleridir. Bu temelde kendini yoğurup yaratmayan, yaşam hakkını kullanamaz ve bu büyük şansı harcamış olur. “İstedığınızı yaşayacak güce ulaşmışsanız olsanız bile, yanlışlıkları yaşamaya mecbur değilsiniz” düzeyi yakalanmıştır. Bunu da küçümsemeyin, çünkü bu çok önemli bir gelişmedir. Bir köleliğe kapatılma çok tehlikelidir ve bu tehlike ortadan kalkmıştır. Güzel bir yaşamın umudu verilmiştir ve bunu da küçük görmeyin. Güzel yaşam, anlamlı yaşam en güçlü yaratıcı dürtüdür. Bununla insan her dağı aşabilir, enginleri fethedebilir. Bu, önünüze konulmuştur. Neden bunu küçümsüyorsunuz, neden görmezlikten geliyorsunuz? Bunun savaşı da verilmiştir. Şehitleri çok çarpıcıdır. Size düşen görev buna büyük minnettarlıkla bağlanmak ve kendinden de bir şeyler katmaktır.

Özgür yaşam yaratılıyor demek, bana göre en büyük heyecan demektir. Bu benim için de geçerlidir. Özgür yaşamak ve özgür kadınlarla olabilmek gerçekten değerlidir. Bunun ilkesine ve gerçekleştirilişine ihanet etmemek, bunu bozmamak ve özünden boşaltmamak kaydıyla sizin için de çok değerlidir. Böyle duymalı, böyle değerlendirebilmelisiniz. Bu konuda büyük çarpıtmayı, birbirinizi boşa çıkartmayı aşmanız gerekiyor. Bu çok değişik, farklı bir birliktelik girişimidir. Burada kadınla olmak bambaşka bir olaydır; karının kocası olmak gibi değildir, erkeğin karısı olmak gibi bir duygu da değildir. Çok bağımsız ve özgür olmak kadar, çok iradeli ve tercihi güzel yaşam tarzına giriştir. Burada “benim”den öteye gerçekleşen bir ilkedir, hepimizin kabul edebileceği bir erkeğin ve bir kadının yaratılmasıdır, bu temelde birbirimizin olabileceğimiz bir düzeyin gerçekleşmesidir. Önderlik bunun yaratma gücü oluyor. Yaratılan kadın, bu temelde herkesin kadınıdır.

Tüm değerlerin, toprağın, bağımsızlığın, güzelliğin kadını olunmadıkça, bireyin kadını, bireyin aleti olunamaz, bireyin tatmin aracı hiç mi hiç olunamaz. Bu, erkek için de geçerlidir. Genel amaçlar olduktan sonra birbirinin olmak, özde saptırmayacaksa, bir oyun yoksa, bir aldatma yoksa değerlidir. Biz bunu onaylıyoruz. Ama tüm değerlerin içini boşaltmak ve bütün amaçların büyüklüğünün yerine bunu koymak için bireysel kandırmayı kesinlikle kabul etmiyor, bunu onaylamıyoruz ve onunla da savaş

halindeyiz. Kapitalist-emperyalist sistemde ve onun daha da izdüşümü olan gerçekliğimizde müthiş bencilleştirilmiş bireyi, kadının ve erkeğin toplumun yüce değerlerini hiç bozmadan birbirlerinin olabilirlermiş gibi bir saplantıyı biz iyi tanıyoruz. Bunun çıkar yol olmadığı ve günü kurtarmadığı çok açıktır. Bireyciliğin saflarımızı bile nasıl kemirdiği, bizi partileşmekten de, ordulaşmaktan da nasıl alıkoyduğu ortadadır.

Dolayısıyla böylesine birbirlerinin olmak yerine, tarih bilincinden estetik olmaya, örgütlü olmaktan felsefi olmaya kadar bu amaçlar ve değerlerle olan bireyler, erkek ve kadınlar birbirine yaklaşımda hata yapmazlar. İlişkileri tüketme ve zayıflatma ilişkileri olamaz; onların ilişkisi en özlü, en güç veren ilişkiler anlamında bir sıçramaya yol açan ilişki tarzıdır. İlişkiyi, özel ilişki olarak ele almıyorum. İlişkilene, duygulanma ve birliktelik, amaçların yoğunluğu çerçevesinde birbirlerini tamamlama, bunları doğal özgünlüklerine uygulamadır. Bundan tehlike gelmez; daha doğrusu bu amaçlar ve değerler savaşımını bunun gerçekleştirilmesi yolunda yürütüyoruz. Zor olduğunu söyleyeceksiniz; ama unutmayın ki, savaşımın amaçları bu olmazsa, düşmanımızın amaçları egemen olur. Bu da kaybediştir. Zor dediğiniz şeyin gerekleri karşılanmazsa, kaybetmeye mahkûm olursunuz. Kaybetmek istiyorsanız, zordur deyip işin içine girmeyebilirsiniz; ama kazanmak istiyorsanız, savaşı, zor olanı deneyeceksiniz, mesut olacaksınız, o sınavdan başarıyla geçeceksiniz. Başka türlü yaşam hakkınızı gerçekleştireceğinize, yaşamın özgürce olacağına inanmam, bu konuda kendimi kandıramam.

Bütün bu açıklamaların partimizin içinde daha büyük bir netleşmeye yol açacağını umarım. Belli bir netleşme ve özgür iradeleşme vardır. Ama YAJK boyutunda özellikle bu silahın yetkin kılınmasıyla, savaşın dengesi olan vazgeçilmez bir süreci yaşıyoruz. Aynı zamanda köhnenmiş toplumsal yaşamı YAJK'la aşmaya çalışıyoruz. Bu aşamada YAJK, esasta yüce amaçlara doğru tırmanışa geçecektir. Yani şu anda kadın, özellikle PKK öncülüğünde, YAJK somutunda asrın kadını olma gibi bir yükselişi esas alacaktır. Dolayısıyla eski toplumdan, eski erkeklikten ve eski kadınlıktan şiddetli bir kopuşu deprem yaşanır gibi yaşayacak ve kopacak, zor da olsa ilkelere ve amaçlara bağlanmayı giderek kendisine egemen kılacaktır. Belki de erkekten daha fazla bunu yapacaktır. Çünkü onun objektif gerçekliği bunu zorluyor. Kadın buna öncülük edecektir. Şahadet gerçeği de bunu öncelikli kılmıştır.

Savaşta zafer, yaşamda özgürlük yakalanıncaya kadar bu mücadele sürecektir. Kadın artık YAJK'ta böyle olacak, ilkesi ve gerçekleştirmesi bu amaç içinde yoğunlaşacaktır. Yani sonuna kadar yükselecek, sonuna kadar savaşacak, özgürlüğe sınırlara sonuna kadar bağlayacak ve örgütleyecek, bünyesinde varolan cesaret ve fedakârlık unsurunu bu temelde daha da örgütlü hale getirecektir. Böylelikle kendi büyük düşüşünü önleyip yükselişe geçeceği gibi, erkeğin bütün tehlikeli yaklaşımlarını da engelleyip erkeği kabul edilebilir düzeye getirecektir. Yani onu da amaçlı olmaya, amaçlarında başarılı olabilecek düzeyi yaratmaya zorlayacaktır. Bununla da yetinmeyecek, onu başarı noktasında seyrettirecektir. Bu anlamda YAJK yükselişi ve yoğunlaşması, aynı zamanda erkeğin tüm tehlikelerini, düşüşünü ve düşürmesini önleyecek ve onu başarı noktasına gelmeye zorlayacaktır.

Tam da bu noktada sembolik de olsa bu noktaya gelmiş erkeğe evet, sevgisine ve duygularına evet denilir. Aksi halde bu noktaya gelmeyen erkek, kendi diliyle ve tarzıyla kabul edilmeyecektir. Kadın için de bu düzeye gelmeyen kadın en lanetlisidir denilip, kendisine asla yaklaşılmayacaktır. Her aşamanın kendine özgü koşulları vardır. Bu aşamanın özgün koşulları da YAJK'ı böyle olmaya zorluyor. YAJK kendi bünyesinde büyük bir tartışmayı ve yoğunlaşmayı yaşayabilir. Bunun nedenine ve nasılına cevap arayabilir.

Erkek de şüphesiz kendi payını çıkaracaktır. Bu savaştan hiç çekinmeye gerek yoktur, savaş savaştır. Kaba savaş, silah sıkmak o kadar ciddi bir iş değildir. Örneğin İslam dininde bile cihad-ı ekber en büyük savaş diye tabir edilmiştir. İrade savaşı, ruh savaşı, nefis savaşı, güzellik savaşı bize daha çok gereklidir. Silahların kustuğu savaş kaba savaştır ve yakında tarihin çöp sepetine atılacaktır. Onu da yapacağız, ama savaşın sadece bundan ibaret olmadığını çok iyi bilin.

Bu somut aşama madde madde formüle edilmiş kavramlar ve esaslara yönelik çalışmalarla derinleştirilebilir. Geçmişten kalma ne varsa onun reddi, yaratılması gereken ne varsa kabulü öngörülebilir. Tamamen tartışma özgürlüğü ile birlikte, kendini yeniden iradeleştirme ve güçlendirme imkân dahilindedir. Bunun değerlendirilmesi gerekir. Yine yaşamın felsefi boyutundan totalim cinsellik boyutuna kadar, YAJK'ın özgün örgütlenmesinden totalim gerilladaki duruşuna kadar, duyguların çözümlenmesinden totalim akıl dolu bir militan olmaya kadar her konuda tartışma ve gerekirse kararlaştırma yerindedir. Hiç kimse çok soyuttur, döneme denk gelmiyor demesin. Tam tersine, somuttur ve döneme denk getirilmesi sağlanabilir. Şüphesiz bu çok önemli bir gelişmedir; sadece PKK boyutuyla kendi ulusal sorunumuzun çözümüne değil, uluslararası alana çok değerli bir katkı olarak düşünülmelidir. Gerçekleşen çözüm kesinlikle evrenseldir. iddiamız kadar pratiğimizle de buna cevap olmak gereklidir.

Bu platformda, mücadelemizin yoğunlaştığı bölgelerimizin sorunlarının YAJK boyutuna yansımaları, partileşme ve ordulaşma yönleri kadar, sanat ve kültür boyutlarında oynanacak rol değerlendirilebilir. Yeniden aile ve ailecilik konusundaki değerlendirmelerden totalim, özellikle erkek yaklaşımlarına karşı anlaşılır, ilkeli bir duruş vb. bütün hususlar tartışılabilir. Savaş ortamında, yurtdışında ve metropollerde kadın örgütlenmesinin daha başarılı biçimleri tartışılabilir ve bu konularda karar düzeyi yakalanabilir.

Görülüyor ki, partimiz ve ulusal kurtuluş savaşımı bu konuda oldukça ilkeli ve çabalı bir tutum içindedir. Hiç kimsenin burada bir ilke düzeyinin gelişmesinde kendisini habersiz kılması doğru olamaz; erkek de dahil, herkesin önemli bir çaba sahibi olması gerektiği açıktır. Hem ilke gereği, hem de savaşımın pratik nedenleri buna şiddetle ihtiyaç gösteriyor. Daha fazla ilgi gösterme, yanlış ilgi düzeylerinden kendilerini kopartma, onun doğru tarzlarına kendini ulaştırma bir görev olarak bizi bekliyor. Bu konuda şimdiye kadar işlenen hatalı, tehlikeli ve yanlış yaklaşımlardan hızla sıyrılmak kadar, kendimizi onun doğru tarzlarına ulaştırmak önemini koruyor.

Şimdiye kadar ağır toplumsal etkiler nedeniyle özellikle erkek boyutunda yaşanan hakim yaklaşımları normal görmeniz doğru değildir. Kendinizi bir an önce bu yaklaşımlardan sıyırmamız, yeni bir insan olmanız açısından kaçınılmazdır. İlişki boyutundaki klasik kadın ölçülerinin artık kabul edilemeyeceğini, kadının kendini asla ağırlık gibi dayatamayacağını bilerek, bundan hızla sıyrılıp bilinç ve irade keskinliğini yakalamaması düşünülemez.

Tüm bu hususların bir bileşkesi olarak Önderlik gerçeği, üzerine düşeni yapmaya büyük özen gösteriyor. Düşünce derinliği kadar duyguların yaratılmasına, hatta cinsin ve hatta cinsel özgürlüğün bile sağlıklı biçimlerde gelişmesine özen gösteriyor. Bunu yaparken de esasta özgür insanın yaratılmasının büyük çaba, özellikle özgür kadının yaratılmasının en değerli emek olduğunu

bilerek yürütmeye çalışıyoruz. Bu ciddi bir savaştır, zorludur, fakat gereklidir. Şimdiye kadar ki gelişmelerde görüldüğü gibi, en son serhildanların kadın serhildanları biçiminde geçirilmesinden de anlaşılıyor ki, çabalar yerindedir ve sonuç alıcıdır. Düşmanı zorlamak kadar, yaşama olan inadı da geliştirmiştir. Demek ki, salt anlayış düzeyinde değil, başarılı pratik gelişmeler de bu konuda daha fazla çalışmamız gerektiğine ve başarıların daha güçlü gelişeceğine işaretler.

Bu yönlü çalışmalardan bıkmak şurada kalsın, daha aktif bir ilgiyle olduğu kadar, yıkılmaz ve yeni bir yaşamın yaratılmasını sağlama alıcaya kadar yaratıcı bir çalışmanın sahibi olmaktan geri durmayacağım. İçimizde ve dışımızda önümüze çıkarılacak engeller ne olursa olsun, kimden kaynaklanırsa kaynaklansın, devrimci tarzın takipçisi olmak önemlidir ve o güç vardır. Herkesin istediği gibi olamadıysak da, herkese devrimci tarzda özgürce bir şeyler verecek durumu yakaladığımızı eminim. Gerekli olan da budur. Bizden fazlasını istemeyin, yanlıştır. Bu aşamada bir özgürlük savaşçısının, bir özgürlük kadınının isteyebilecekleri esasta verilmiştir. Hatta hiç birinizin kendisini yalnız hissedemeyecek kadar sizinle ve sizin olabilme gerçekleştirilmiştir. Daha fazlası dersiniz, bu gerçekçi olmaz ve gerekli de değildir. Erkek de eğer biraz anlayışlıysa, onun da kadın boyutunda isteyebileceği önemli bir gelişme ortaya çıkmıştır. Yeter ki saygılı ve ölçülü olmayı bilsin.

Yürüttüğünüz Konferans çalışmalarımızın YAJK boyutu, somutta ivmesel bir gelişmeyi yaşatacaktır. Bu çalışmamız şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da gelişmesini sürdürecektir. Bu çalışmalar zafer ve güzellik çalışmalarıdır. En zor savaşlar bile güzel yaşama ve onun umuduna takıldı mı, zafer tacını er geç giyecektir.

Bu temelde bir kez daha genelde partimizin tüm görevlerine anlam verip, onun sağlam militanları olmaya doğru büyük bir kararlılık düzeyi geliştirilmiştir. Bu konuda yenilenmeyi ve yaratılmayı büyük bir arzu ve istek kadar kararlaştırılan düzeyinde ele alırken, onun en çarpıcı bir ifadesi olarak YAJK çalışmalarımızın çözümlenme ve kararlaştırma gücünün de hem sağlam bir savaşımın hem de yaşamın çekici gücü olmak kadar değiştirici, dönüştürücü ve zafer gücü olacağı kesindir.

En başta şehitlerimizin anısının gereklerine sınırlı da olsa bir cevap verebilmek kadar, özgürlük arayışısı tüm değerli kadın ve erkek savaşçılarımızın da umutlarının gerçekleştirilmesine yücelik temelde bir karşılık verilmiştir. Bu anlamda savaşta bize gerekli olan her şeyi bu çalışmayla kazanabileceğiz. Kaybettirilen ve oldukça tüketilen bu yaşamı en zor ve en karanlık günlerde **Zekiye**'ler, **Zilan**'lar, **Ronahi**'ler aydınlattıysa, bu çözüm gücümüzle bundan sonra onların ordulaşması ve zaferleşmesi yoluna girilmiştir. Gerisi bunun yolcusu olmaktır. Bundan daha değerlisi olamaz. Bu anlamda yaşamın takipçisi, onun önündeki tüm engellerle savaşıp zafer gücü olmak kadar soylu bir çabadan bahsedilebilir.

Bu temelde tercih ve karar sonuna kadar geliyor. Engin cesaretiniz, fedakârlığınız ve çabalarınızla zaferi bir daha elinizden kaptırmayacak kadar gelişme yolundasınız. Bugünlere kolay gelinmediği gibi, dar ve ufuksuz bir yaklaşıma da asla müsaade edilemez. Belki de tarihte biz tırnakla kopartma, iğne ile kazımanın özgürlük savaşçılarıyız. Bu yönlü aşınmış, yitirilmiş ve oluşmamış ne kadar duygu ve düşünce yetersizliğiniz varsa hızla aşın. Bu konuda doğru yola girildiğinde ve amaca bağlanıldığında, tek başına da olsa, bir insanın zaferi yakalamasının mümkün olabileceğini Önderlik gerçeği kanıtlamıştır.

Düşmana karşı ne kadar gerekliyse, o nicelikte ve nitelikte olacak konuma erişmişsiniz. Gerisi bu ilkelere bağlı, bunun denenmiş ve başarılı araçlarına ve ölçülerine sahip olmaktır ve onları işletmektir. Gerisi zaferdir, zaferdir, zaferdir!

25 Mart 1998

ÖZGÜRLEŞEN KADIN ÖZGÜRLEŞEN KÜRDİSTAN'DIR*

Cefakâr ve Yurtsever Kürdistan Kadını!

Partimizin önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz bugün bütün halkımızın bağrında görülmemiş özgürlük adımlarına yol açarken, en başta da Kürdistan kadını için yeniden yaşama gözünü açma, dirilme ve kurtuluş yoluna girmenin eşsiz fırsatını da yaratmıştır. Hemen belirtilebilir ki, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi kadının özgürlük ve kurtuluş mücadelesidir; kadının kurtuluş mücadelesi Kürdistan'ın kurtuluş mücadelesidir. Hiçbir ülkede görülmediği kadar kadının özgürlüğü bir ülkenin özgürlüğüyle bu kadar iç içedir. Toplumun içine düşürüldüğü ağır köleliğin kadının içinde bulunduğu kölelikle iç içe olması, hiçbir ülkede görülmediği kadar ülkemiz için geçerlidir. Bu anlamda ister ulusal kurtuluşa ister toplumsal kurtuluşa olsun, kurtuluşumuz gelip kadının kurtuluşuna dayanır. Kadının da kurtuluşu, tarihi toplumsal koşullar gereği, içinde bulunduğu şartları kavramaya ve buna özgürlük temelinde bir çözüm bulmaya götürür.

Halk olarak tarihte ve günümüzde çokça eleştirilen, hor görülen ve kadın gibidir denilen bir konuma getirilmişiz. Egemenlerin ezilen sınıflar ve ezilen halklar üzerinde yürüttüğü baskı ve sömürünün en katmerlisini kadınlar gibi yaşayan bir halkız. Bu bizi şu ilkeye götürüyor: Kadının kurtuluşu, onun ilke ve eylemi kurtuluşumuzda, halkın öz kurtuluşunda vazgeçilmezdir. Buna değinirken çok iyi biliyoruz ki, kendi adını bile söylemekte zorlanan Kürdistanlı kadın kendi ülkesinden habersiz, Türkiye'de biçare, Avrupa'da bir eşya gibi kapılıp götürülen bir gerçektir. Hiç şüphesiz, madem kurtuluşumuz kadın gerçeğiyle iç içedir, o halde burada da büyük umudu yaratmak ne kadar ağır, dayanılmaz ve çözümsüz gibi görülse de, özgürlüğü burada aramak, buna içten ve oldukça özverili inanarak yaklaşım göstermek esastır.

Değerli ve Yurtsever Kürdistan Kadınları!

Daha şimdiden, özellikle serhildanlarda göstermiş olduğunuz değeri büyük isyanınızla kurtuluş yoluna en özverili girişi yapmış sayılırsınız. Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz için şu söyleniyor: Kadının cesaretiyle, ilk adımlarıyla, bu anlamda yerini çok iyi tutarak ve saflarını belirleyerek yürütülen bir ulusal kurtuluş mücadelesidir. Bundan gurur duymak gerekir.

Biz her zaman şuna inandık: Eğer Kürdistan kadınına özgürlük imkânı, onun bilinçlenme ve örgütlenme fırsatı sunulursa, en büyük kuvvet kaynağı olması işten bile değildir. Bu inancımız, bugün serhildanlardaki -yarı yarıya, hatta daha fazla- cesaretili ve özverili kadın katılımı ve hareketliliğiyle fazlasıyla doğrulanıyor. Çok bilinçli ve örgütlü olmasa da, hissettiğiniz yurtseverlik

* Kürdistan, Türkiye ve Avrupa'daki Kürdistan YJWK Konferans ve Kongresine yönelik mesaj

duygularınızla bile en önde yürümeye cesaret ettiğiniz bugün ve bu yıl en kararlı yürüyen topluluğun yurtsever kadın topluluğu olacağı anlaşılıyor.

Botan'da, Mardin'de, Amed'de, giderek tüm ülkemizde yürüyen kadın, bugüne kadar en geri, en altta bırakılan, bilinçsizliğe ve kişiliksizliğe mahkûm edilen kadındır. Bugün bu kadın, en cesur yürüyüşün sahibidir. Şehitleriyle, her gün onlarca tutuklusuyla, mücadeleye değerli katkılar sunuyor. Türkiye'de ve Avrupa'daki emekçi kadınlar, partimizin özgürlük sloganlarına korkusuzca ve en önde karşılık veren kesim oluyor. Bu, onun partimizin gerçeğine, onun özgürlük yaklaşımına nasıl içten inandığını gösterdiği gibi, kurtuluşu nerede gördüğünü de ortaya koyuyor.

Sizlerin inancını ve duygularını küçümsememek gerektiğine inanıyorum. Şunu da çok iyi biliyoruz ki, yüzyıllardan beri inanç ve duygularınız üzerinde sürekli oynanmış, adeta koca bir dedikodu yığınına dönüştürülmüşsünüz. Erkek egemenlikli toplumun itip kakmasıyla, sizi toplumun bütün etkinlik alanlarından sürmesiyle bu duruma getirilmişsiniz. "Sofradaki yeri öküzümüzden sonra gelir" diye bir halk deyişimi vardır. Kadını ahıra kadar indirgeyen bu baskı ve sömürü düzeni gerçek utanmazlığın nedeni olduğu halde, sözüm ona bunu da ters görür. Kadının dedikodusu, kadının eksik hakkı, kadının hafifliği ve düzenbazlığı diye bir iddia ve uygulamayı da sürekli gündemde tutar. Oysa bunun nedeni kendisidir, bundan zarar gören ve saptıran da kendisidir. Bu, insan onuruyla bağdaşmayacak bir durumdur.

Kadın böyle yaratılmamıştır, kadın kendi elleriyle ve isteğiyle bu duruma gelmemiştir. Bu belki de binlerce yıl ötelere dayanan bir durumdur; bütün sınıflı toplumlar tarihi boyunca ne kadar sınıfsal ve ulusal baskı gelişmişse, daha fazlası kadın üzerinde gelişmiştir. Bugün içinde bulunduğunuz ağır kişilik sorunlarınız ve dayanılmaz yaşam koşullarınız kader olmadığı gibi, çok bilinçli, istismarcı, sömürücü ve köleleştirici bir uygulamanın sonucudur.

Partimiz PKK, Kürdistan halkının bugünkü gerçeğini gördü. Kürdistan halkının kadın köleliğinden daha kötü bir yaşama nasıl düşürüldüğünü inceleyip adım adım mücadelesini geliştirerek ortaya koydu. Dolayısıyla partimiz siz Kürdistanlı kadınların anlaşılması için, kadınların sorunlarının ne olduğu, bunların tarihi temellerinin neler olduğu, günün koşullarına nasıl dayandığı sorularına özgürlük ilkesine sonuna kadar bağlı kalarak cevap vermeye çalıştı.

Bugün sizler geniş toplantılar yapıyorsunuz. Oysa dün kadar Kürdistanlı bir kadın izinsiz evinin eşliğinden dışarıya adım atamayacak durumdaydı. Bugün ise dağlara koşuyor, serhildana katılıyor, parti saflarında yıllarca kalıyor. Hiç şüphesiz dünle kıyaslandığında bu büyük bir gelişmedir. Nefret ettiğimiz, lanetlediğimiz, zincirle bağlandığınız düzenin bütün kurum ve kuruluşlarına en çok tepki duyan da, buna karşı mücadeleye özlü ve her şeyiyle katılan da sizler oluyorsunuz. Bunu anlayalım. Partimiz, özellikle Parti Önderliği, oldukça bilimsel ölçütleri de kullanarak, bu çıkışımızı yerli yerine oturtmaya ve en özgürlükçü ifadeye kavuşturmaya büyük önem veriyor. Partimizin tarihi kadar, sizin de bir özgürlük tarihiniz var. Parti tarihi aynı zamanda Kürdistan'da kadın özgürlüğünün tarihidir; üzerinde çokça oynanan kadın gerçekliğinden, hiç saptırılmaksızın en özgürlükçü topluma gidecek kadın hareketine ulaşma tarihidir.

Halk olarak bizimle ne kadar oynandığını çok iyi bildiğimiz gibi, cins olarak sizlerle de ne kadar çok oynandığını bilen bir Önderlik ve parti hareketiyiz. Bu temelde halkımıza nasıl sadakatle ve dürüstçe, her şeyden önce temel özgürlük ilkesine ağırlık vererek bağlıysak, aynı şekilde size de sadakatle, dürüstlikle ve özgürlük ilkesiyle bağlıyız. Sizlerin de esas almanız gereken ilke ve bağlılık budur. Bu temelde kendinizde inancınızı yaratabilirsiniz. İnanç olmadan hiçbir şey olmaz. Bugün önemli kurtuluş sorunlarınız olduğu kadar, kurtuluşun imkânları da vardır. Bunu bileceksiniz, bildiğiniz kadar kullanacak ve inandığımız kadar daha da büyümeye çalışacaksınız. Ayrıca bileceksiniz ki, inanç yetmez, bir de yapmak gerekir.

Özgücü unutmadan, yüzyılların kaybettirdiklerini bizzat çabalayarak kazanmayı bilmeden, saygın bir yer elde edilemez. Gerçeğiniz nedir, toplumda yeriniz nedir, neyi karşılıyor? Haklı olan kimdi, ne kadar haksızlığa uğramış, gerçek yerinin ne olması gerekir? Bu sorulara layıkıyla cevap vermeden, saygı elde edemezsiniz. Bunu temel almadıkça, özgücünüzü, eyleminizi ve birliğinizi geliştirmedikçe, çok muhtaç olduğunuz kendine güven, kendine saygı ve kendine sevgi gelişemez. Bunun yerine istediğiniz kadar süslenin, istediğiniz kadar bazı bireysel kurtuluş değerleri sergileyin, çok iyi bildiğiniz gibi bunlarla saygı elde edilemiyor. Milyarlarınız da olsa, köşklerin de olsa, saygılı bir kişiliğe ulaşmadıkça hiçbirinin anlamı olamaz. Dolayısıyla kendinizi kabul ettirmek için, bireysel olarak renkten renge, kılıktan kılığa girmenize üzülüyoruz. Bunu erkek egemenliği dayatıyor. Toplumdaki egemen erkkel sistemi çıkarı dayatıyor ve siz buna bir kat daha kölelikle cevap veriyorsunuz.

Biz baştan itibaren böyle kurtuluşun, aydınlanmanın, yer tutmanın ve otoritenin olamayacağını çok iyi görebilen ve buna tenezzül etmeyen bir partiyiz. Böyle kadın yeri, böyle kadın saygısı, böyle kadın özgürlüğü olmaz. Bunun yerine sizi, kendi yönünüzü ve kendinizi tanımaya, eski yönünüzü beğenmemeye, bu yerden kopmaya ve bunu da bir insan gibi, giderek bir devrimci gibi yapmaya çağırıyorum. Bu iyi bir çağrıdır. Size en layık olanı da budur.

Siz kadınlara en iyi nasıl yardımcı olabiliriz? Parti içinde ve Parti Önderliği olarak, nasıl bir önderlik ve nasıl bir parti oluşturabiliriz? Soylu ve büyük özgürlük mücadelemizde kadına ne verebiliriz? Bunu araştırdık, bunun için mücadele ettik, ordu kurduk ve bugün dağlara daha özgürce çıkabiliyoruz. Dolayısıyla saflara daha güvenerek gelebilir, bugün kendi özgücünüzü ve birliğinizi sağlayabilirsiniz.

Zorlandık, fakat ilkeden taviz vermedik. Ağır sorunlarımızın olduğunu biliyoruz. Fakat doğru tutumumuzdan asla vazgeçmedik. İnsanımıza, kadınıma, kızlarımıza, eşlerimize özgürlük biçimine layık olmanın yaklaşımı içinde olduk. Bugün görüyorsunuz ki, nerede olursa olsun, çok sevdiğiniz kocalarınız, eşleriniz, dostlarınız, hatta en sevdiğiniz bağlarımız bile size fazla bir şey vermiyorlar. Belki çok kısa süreler içinde en büyük zorlukları bu ilişkilerden görüyorsunuz. Özgürleşmeden gelişen ilişkiler, ne kadar büyük ilişkiler de olsa, hiçbir anlam ifade etmez. Özgürlüğe ve özgürlük savaşına dayanmayan ana-baba, ana-çocuk, kadın-erkek ve dostluk ilişkileri bir hiçtir. Bugün bu kurum ve kuruluşların ilişkilerinde sıkıntı, bunalım ve rahatsızlık çığ gibi büyüyor. Toplumumuzda hiç kimse aile ocağından, birbiriyle ilişkilerinden razı değildir. En çok da sizler kahırlı bir yaşam içindesiniz. Sizin yaşadıklarınızı ben bir gün yaşasam çatlarım. Ben bunun için, çatlamamak için buradayım.

Özgürlük anlayışım, kişilik anlayışım bana her zaman şunu söyledi: İnsan olmak, yaşamak istiyorsan, çatlamadan ve çok düşmeden yaşamak istiyorsan, bir özgürlük atağına giriş; onu her şeyde esas al; bunun için gerektiğinde hiçbir şeye değer vermeden yürü! Bunu esas aldığım için, sizlere ve genelde halkımızın haline bakarak, özgürlük mücadelesini yürütmeye çalışıyorum. "Başa gelen çekilir, kaderdir" ya da "Biraz daha tahammül edelim" demiyorum. Bu bende yoktur.

Eğer sizler de bizden bir şeyler anlamak istiyorsanız, en başta Önderliğe bağlılık sloganlarınızı kendiniz için bir güç belirleme, bir tutum olarak görmek istiyorsanız, bütün bu belirttiklerimizi kendinize rehber edinemelisiniz. Bizim tarafımızdan sizler için, kadının özgürlüğü için düşünülen ve yapılanlar az değildir. Denilebilir ki, hiçbir erkeğin düşünmediğini, dillendirmediğini ve davranışına yansıtmadığını biz tartışıyor, ondan da öteye yaşama çekme gücü haline getiriyoruz. Biz sorumsuz insanlar değiliz ve kadına saygının nasıl olması gerektiğini biliyoruz. Bu gerçekleştirmek istediklerimiz kimsenin aklından geçirmedeği, görmedeği, en güvendiklerimizin dahi zorluklarının yanından bile geçemediği düşünce ve eylem özelliğimizdir. Bunun dışında bir kurtuluş göremiyoruz. Yaşadıklarımızın tahammülsüzlüğünden kurtulmanın gereği açıktır.

Fedakâr, cefakâr, kendisine her şey layık görülebilen, ama tutarlı ve saygıdeğer bir konuma gelmesine asla yer verilmeyen kadınlarımız!

Bu kaderi veya kördüğümü kıracağız derken, amacımız, günlük olarak pratiğimiz bunun en büyük kanıtıdır, garantisidir. Savaşan Kürdistan gerçeği, Kürdistan halkı ve buna öncülük eden bu Önderlik oldukça, sizin kurtuluşunuzun doğru yoldaşınız. Sonuna kadar da özgürlüğü yakalayacak, bu temelde kaybedilen her şey kazanılmaya yüz tutacaktır. Şimdi önümüzde görevler duruyor. Belli bir planlama, belli bir hareketlilik var ve daha fazlasını yapmak istiyorsunuz. Toplumdan kopuşu daha hızlı yapmak için, yeniden bir örgütlenme ve hareketlenme ihtiyacı duyuyorsunuz. Eksiklikler var, yanlışlıklar var, bunları gidermeye çalışıyorsunuz.

Özellikle ulusal kurtuluşumuzun tarihinde büyük bir hamle olan ve Ulusal Kurtuluş Ordumuzun yeniden inşasında, yeniden savaşında önemli bir yıl olan 1992 yılında '92 Newroz'una girerken, ayrıca 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününü de göz önüne getirerek yaptığım bu kısa değerlendirmemle de, mesaj sunmak istediğim Avrupa Yurtsever Kadınlar Birliği'nin Geniş Toplantısına, Türkiye metropollerindeki Yurtsever Kadınlar Birliği'nin toplantılarına, en önemlisi de bu yıl gerçekleştirmeye çalıştığımız genel Kürdistan Yurtseverler Kadınlar Birliği Kongresi'ne bir açıklık kazandırmak, görevleri ve sorumlulukları konusunda bir çabanın sahibi kılmak istedim.

Bu yıl kadın sorununa ve çözüm yoluna ilişkin harcadığımız çabalar biliniyor. **Kadın ve Aile Sorunu** adıyla geliştirilecek bu değerlendirmeler kitap olarak çıkacaktır. Bu kitap, kadın hareketimizin temel alacağı değerlendirmeler ve desteklerle, ilkeler ve pratik yaklaşımlarla yüklüdür. Sorunları ortaya koymak kadar, çözüm yollarını da yakalamak zor değildir ve denilebilir ki, kadın sorununa çözüm yolu hiçbir partiye nasip olmayacak bir derinlikte, bir yoğunlukta partimiz içinde gerçekleşmiştir. Bu yılı bu anlamda mevcut çözümlemelere dayalı olarak, kadın ordulaşması yılı haline de getirmek isteriz. Bir iki yıldır özellikle serhildanlarda yürüttüğünüz kadın hareketliliğini daha da ayırıştırıp örgütleyerek, yeterince bir kadro gücünü oluşturup seferber ederek gerçek bir birlik hareketine dönüştürmek istiyoruz.

Yurtsever Kadınlar Birliği'nin amacı ve programı az çok belirginleşiyor; örgütlemesine doğru da bazı adımlar atılıyor. Biz daha fazlasını bu yıl içinde gerçekleştirmeye çalışacağız. Örgütlülük ve eylemine daha ağırlık vererek çözüm yollarını geliştireceğiz. Serhildanda kadın örgütlenmesi, orduda kadın örgütlenmesi, diğer tüm toplumsal etkinliklerde kadının yeniden örgütlenmesi ilerleme kaydetmelidir. Tarihimizin bu en büyük özgürlük yürüyüşüne kadının da özgücüsüyle, öz örgütlenmesiyle katılarak saf tutmasını esas alıyoruz. Kadın gücü de muazzam bir ordulaşma gücüdür. Kadın ordulaşması sağlandığında, kendi başına düşmanı yenilgiye uğratabilecek bir ordulaşma olacaktır. Bunu küçümsemiyoruz ve inandığımız kadar gerçeklerimizin de bu olduğunu belirtiyoruz.

Ordulaşan kadın, ordulaşan Kürdistan halkıdır. Ordulaşan kadın, isyan eden Kürdistan halkıdır. İsyana kalkan Kürdistan halkı, zafere ulaşan gerilladır ve her şeyden önce özgürleşen kadın özgürleşen Kürdistan'dır. Bu derin ve temel aldığımız gerçekleri dile getiren ilkeler ışığında, bu yılı kadının kurtuluşunda da yeni bir yıl haline getirmek, özellikle örgütsel ve eylemsel atılımına dönüştürmek için görevlerimizin üzerine yürüyeceğiz.

Sizler Newroz'da yine en önde yürüyorsunuz. Yılbaşından beri Botan'da, Mardin'de, Amed'de yürüyenlerin en ön saflarında kadınlar vardı ve kendilerini feda eden kadınlarımız oldu. Düşmana teslim olmamanın seçkin örnekleri daha şimdiden verildi. Daha dün Bitlis'te **Roza'lar**, Van'da **Berivan'lar** teslim olmamanın en kahramanca örneklerini sergilediler. Karda, fırtınada şehit düştüler. Bundan çıkarılacak tek ders, bu yıl ki atılımımızda kadının yerinin seçkin olacağıdır.

Tüm değerli ve müşterek kadın birlikleri ülke içinde ve dışında özgürlük tutkularıyla kendisini örgütlemeye çalışırken, bu temel gerçeklerimiz ışığında hareket edeceğinize ve gittikçe ilerleme sağlayacağınıza dair inancımız tamdır. Partimizin şimdiye kadar yürüttüğü kadın kurtuluşuna yönelik çabaları daha da artarak sizlere gereken desteği sağlayacaktır. Özgürlüğe kalkmanızı, bağımsız bir birlik hareketine, özgürlük yürüyüşüne katılmanızı biz de coşkuyla selamlıyoruz. Bütün gücünüzle yürümeye, hem de daha da örgütlü ve savaşkan yürümeye devam etmelisiniz. Ortaya çıkan sorunlarınızı daha bağımsız bir düşünceyle ve artan bir çabayla çözmeye devam etmelisiniz. İnanıyoruz ki, kesin kazanan ve kazanması gereken sizsiniz, siz olacaksınız.

Bu temelde yürüttüğünüz bütün çalışmalarınıza, orada gerçekleştirmiş olduğunuz kongrenize, her düzeydeki konferans çalışmalarınıza ve gerçekleştireceğiniz Kürdistan Yurtsever Kadınlar Kongresi'ne üstün başarı dilekleriyle birlikte selam ve saygılarımı sunuyorum.

4 Mart 1992

KADIN İLKELERİNİ SOMUTLAŞTIRDIKÇA ÖZGÜRLÜK İÇİN İLK İŞARETİ VERMİŞ OLUR

Parti gerçeğimiz içinde kadın katılımını, özgürlük savaşımını ve özgür kimlik belirlenmesini geliştirirken, uygulanan düzey nedir, olanak olarak nelere yol açabilir ve en önemlisi de akım olarak yeniliği neyi ifade eder? Tartışmayı bu temelde geliştirmek daha anlamlı sonuçlara yol açabilir.

Kadın katılımını ve özgürlük savaşımını geleneklerden kurtarmak gerekiyor. Erkek ilişkisini, aile ilişkisini, resmi kuruluş ve kurumlarla benzeştirme biçimlerinden daha farklı ele almak gerekir. Halkların özgürlük, sınıfların kurtuluş sorunları kadar, kadın sorunu ve dolayısıyla kurtuluşu üzerinde durulmaya değdiği gibi, geleneksel yaklaşımları, hatta yaşam biçimlerini paramparça edip özgün olana ulaşma çabasını göstermek, belki de özgür tipi ortaya çıkarabilir.

Hiç kimse reçete beklememelidir. En çok verebileceğimiz şey, pek de saygı duyulamayacak geleneksel yaklaşımları incelterek de olsa sürdürmememiz, bu konuda bir reform denemesine girişmemizdir. Bu konuda da radikal olacağız. Kadın sorununda radikalizm nedir? Çokça yaklaşıldığı gibi bir duygusallık, cinsellik meselesi olmanın da ötesinde, hatta siyaseti şöyle ilgilendirir, her kurum ve kuruluşta eşitçe yer almalı demenin de ötesinde, kavrayış olarak köklü bir yaklaşıma ulaşmak gerekir. Kadının tarih içindeki yeri ve gelişim düzeyi nedir? Toplumsallaşma süreçlerine bağlı olarak kadın neleri nasıl kaybetti, topluma ne kattı? Dışlanma, baskı altına alınma hangi düzeydedir? Her toplumsal biçimlenişte kadın neyi ifade ediyor? Bazı doğal cins özellikleri itibariyle topluma katılışı, toplumsal süreç boyunca yaşadığı durumlar kadının baskı altına alınmasına yol açmış olabilir, kadını sömürüye daha yatkın hale getirilebilir. Bu, koşullar itibariyle çok kolay baskı ve sömürü altına alınacak halklar için de geliştirilebilir. Bu, egemenlerin söyledikleri gibi bir doğa kanunu veya bir tanrı buyruğu değildir. Bunlar insan buyruğuyla gelişen durumlar oluyor. Dolayısıyla gözden geçirmek, gerektiğinde reddetme gücünü göstermek anlaşılır bir husustur.

Radikalizm erkeği reddetme anlamına gelmemelidir. Feminist diye tabir edilen bazı grupların yaklaşımları böyle oluyor. Oysa böyle ele alınmamalıdır. Radikalizm anti-erkek hareketi olarak anlaşılacak gibi, salt kendini baskıdan ve sömürden kurtarmış bir hareket anlamına da gelmemelidir. Bunların da etkisi olacak, hareketin radikalizmi biraz anti-erkek olacak, biraz özgür taleplerine bağlı kalacaktır; ama daha fazlasını da ifade etmek zorundadır.

Ortada gerçekten kimlik kaybı var, kimliğini konuşuran kişilik yoktur. Kadının bu konudaki sınıfı nedir, kültürü nedir, ulusu nedir? Şüphesiz her kadın belli bir kültürdendir, ulustandır, sınıftandır. Ama kadın olarak nedir? Bütün ulusal, sınıfsal ve kültürel özelliklerinden sıyrınca, geriye kadın kimliği adına bir şey kalır mı veya böyle bir soru ortaya atılabilir mi? Bizce atılabilir. Toplumsal tarihi ve onun baskı ve sömürü bağına gerçek kabul ediyorsak, kadını yerli yerine oturtmak da köklü bir insan kurtuluşu açısından kaçınılmazdır.

Bu anlamda kadının kurtuluşu olmadan, toplumsal kurtuluş olmaz deniliyor. Kadını kendi gerçek kimliğine kavuşturmadan, sağlıklı bir insan kimliğine, bir toplum ve ulus kimliğine kavuşmak eksik kalacaktır. Bu anlaşılıyor. Örneğin, Kürt gerçeğinde kadında büyük bir dönüş var. Bunun ulusal düzeyi de etkilediği, toplumsal düzeyin çok geri kaldığını ifade ettiği anlaşılıyor. Doğru ne kadar gelişirse, ulusal düzeyin o denli gelişmek zorunda kalacağı ve yine toplumun yücelmesini beraberinde sağlayacağı anlaşılıyor. Bu konuda örülmüş tabular var, bunları sürekli tartışıyoruz. Tarih boyunca “Her kadın bir kişindir” veya “Birçok kadın bir kişindir” yargısı gelişmiştir. Biz buna mallaşma diyoruz. Aynı şey erkek için hiç söylenmiyor. “Bir erkek şu kadınıdır” veya “Birçok erkek bir kadınıdır” gibi bir değerlendirmeye fazla tanık olmuyoruz. Bunun nedenlerini hiç şüphesiz bütün yönleriyle, tarih ve toplumsal gerçeklik itibariyle bilmemiz gerekiyor. Bunun günlük ilişkilere yansımaları gibi bir sonucu da ortaya çıkar.

İlişkiler hayli fakirdir; özden yoksun, cesareten yoksun, içerikten yoksundur. Bizim gibi geri toplumsal ve tarihsel koşullara sahip bir halka baktığımızda bu daha da böyledir. Bir çözümlemelere, bir de ilişki biçimlerine bakıyorlar; herkes uçurumlar görüyor. Gördüklerine inanmama gibi bir durumla karşı karşıya geliyorlar. Hiç şüphesiz bu, kendiliğinden ortaya çıkan bir durum değildir, özgürlük hareketimizin yol açtığı sonuçlardır. Bizim yöntemimiz, biraz tanımlamaya çalıştığımız kimlik arayışına açıklık getirme, olanak sunma biçimini ifade ediyor.

Dikkat edilirse, dengeli ve uyumlu ilişki diye bir sorunumuz yoktur. İyi bir evlilik, iyi bir aşk nasıl olmalı sorusunu sormuyoruz. Bu tür sorular son derece küçük burjuvaca, dar görüşlü yaklaşımların etkisi altındaki sorulardır. Bunları biraz anlamsız ve çirkin buluyorum; insanı daraltan ve özgürlüğüne engel koyan sorular olarak değerlendiriyorum. Kendi tarzında kimlik gelişimi devam etmeli, tabii kimlik gelişirken yaşamın farklılaştırılması ortaya konulmalıdır. Düzensiz farkı, gelenekten farkı görülerek ve yaşanarak kimlik geliştirilmelidir. Yani alternatifli bir kimlik arayışı olmalıdır. Burjuvazi ve feodalizm her ne kadar “Kadın dünyası böyle kurulur” dese de, bizim de bir kadın dünyası sorunumuz var. Büyük ihtimalle geleceğin devrimleri bu sorunun bütün yönleriyle ortaya konulmasına bağlı olacaktır. Erkeğin güçlü gelişimi de buna bağlıdır.

Kadın konusunda kendimi sık sık gözden geçiriyorum. Dikkat edilirse, güçlü erkek özelliklerini de biraz yakalamış durumdayım. Ama bu aynı zamanda kadın gücünü ortaya çıkarmakla da bağlantılıdır. Yani kadın gücü ortaya çıktıkça, erkeğin güçleneceği benim örneğimde somuttur. Bu, parayla, siyasal otoriteyle sağlanan bir güç değildir. Çok iyi biliyorsunuz ki, bu özgür kimliğe çıkış yaptırma gücünden ileri geliyor. Bu, kadın kurtuluşuna katılımın bir sonucudur ve güce yol açıyor. Aynı zamanda kendi başına bir ordu gücüne kadar gitmek oluyor.

Şu anda birçok kadınla her türlü çalışmayı geliştirebilirim. Halbuki geleneksel erkeğin kafasında bir karısı vardır. Küçük burjuvaların birkaç kuruşu varsa, pavyon kadını veya genelev kadını, üst düzey söz konusu olduğunda sekreter kadınlar bulup kendilerine göre kaçamak yaparak, sadece erkekliklerini, egemenliklerini hissettirmek isterler. Feodal toplum koşullarında iki üç kadınla evlenmek doğal görülür. Bütün kadınlar onundur ve kaçamak yapmak istediğinde kaçırır. Bunun da kadının güçlenmesiyle hiçbir alakası olmadığı gibi, kaba anlamda kötü bir kadını ve kötü bir erkeği ortaya çıkarır. Her erkek biraz öyledir. İster Avrupa ve Amerika koşullarında, ister Ortadoğu koşullarında olsun, bu ana uçlar arasında hareket edip durur.

Çeşitli müzisyenler, sporcular etrafındaki hayranlık, kadına özgü bir durum değildir. Erkek de, kadın da hayrandır, “Birbirimize tapıyoruz, canımız gitsin” deniliyor. Ama bu, özellikle kadın açısından fazla anlamlı olmayan bir yaklaşımdır. Bu konudaki farkımız nettir. Kadını istismar etmeyen, onu resmi erkek, feodal erkek ölçüleri dışında ele alan, bir sosyal topluluk olarak ciddiye alan, bir kuvvet, bir akım, bir hareket, bir ordu olabilir biçiminde inanç ve kavrayışla ele alan bizim tarzımız oluyor.

Öncelikle şu kadını alayım, bu kadını satayım yaklaşımından öteye sosyal bir olay haline, giderek siyasal örgüte ve savaşa katılıma kafa patlatan bir duruma getirmişiz. Benim sahamda “Ben kimin karısıyım, kimin sözlüsüyüm” sözlerinden eser yoktur. Bana ilişkin de iddia edemezsiniz. Gerilla koşullarında da, bu tip sözcüklerle kendinizi fazla tanıtmaya gereği duymazsınız. İlgi duyduğunuz sosyal ve siyasal varlık olarak, bir kuvvet olarak kendinizi tanımlamaya çalışıyorsunuz. Bu yeni ve önemli bir durumdur. Hiçbir erkek egemenlikli yaklaşımda bunu bulamazsınız. Kadın çalışmalarına bu düzeyde kimse kolay geçit vermez. Zor bir yaklaşımdır, ama deniyorum. Geleneksel anlayışları üzerinizden kaldırdığınızda belki zorlanırsınız, fakat sanıyorum bunun gereğine inanıyorsunuz. Bunun için resmi erkek anlayışından, geleneksel erkek anlayışından sıyrıldığımızda fazla üzülmiyorsunuz. Belki erkekleriniz zorlayabilir veya erkekler zorlanabilir, ama siz zorlanmıyorsunuz; hemen erkek bulma arayışına girmediğiniz ve kendinizi bulmaya çalıştığımız anlaşılıyor. Çok derinden, “Bize göre toplum, bize göre erkek yaklaşımı nasıl olmalı?” sorusuna

daha kapsamlı bakma gereğini duyuyorsunuz. Bu, biraz doğru bir yaklaşım olabilir. Bu temelde araştırmayı, arayışı geliştirmek çok gereklidir.

Toplum dışına, politika dışına, özellikle ordu dışına atılmışsınız; yine bütün etkinliklerde daraltılmışsınız. Tekrar buna dönüp nasıl olmalı sorusuna cevap arıyoruz. Sanıyorum en uygununu da biraz biz yapmışız. Sizi resmi erkek yaklaşımından veya her düzeye damgasını vuran erkek egemenlikli toplumsal yaklaşımlardan kurtarmadıkça, sizin topluma hakça, adilce, özgürce, eşitçe ve kendi kimliğinizle güçlü bir giriş yapmanız mümkün değildir. Belki biraz reforme ederek durumlarınızı iyileştirebilirsiniz. Bu da radikalizm değildir, kökten çözüm olmuyor.

Her ciddi toplumsal olayda olduğu gibi, burada da sizden istenecek olan şey kendi özgürlüğünüze biraz tutkuyla, kutsallıkla, inançla yaklaşım göstermenizdir. Önce bu işe inanacaksınız. Ben feministler gibi olun demiyorum, ama onların da saygı duyulacak yönleri var. Önce kendinize saygılı olacaksınız. Biraz kendi ilkeleriniz, kadın ilkeleriniz olacak. Erkeğin erkekçe ilkeleri var. Erkekçe, kadınca ilkeler denince, akla hemen aşağılık ilkeler gelir. Ama kadın ilkeleri de artık netleşmelidir. Kadın ilkesi nedir? Herkes bunu biraz anlayabilmelidir. İlkeyi oluşturup somutlaştırdıkça, özgürlük için ilk işareti vermiş olursunuz. Ama ilke ve somutluk kazandırmada ayrışmanız, netleşmeniz bile yoktur. Durumlarınız karışıktır. Size bakan her erkek, egemenlikli ilkeyi esas alır; “Karşımda ilkesi olan bir varlık vardır” demez. Zaten siz kadın ilkesini değil, toplumun size layık gördüğü kadınca ilkeyi konuşuyorsunuz. Hepinizde bunu fark ediyorum. Kadınca olan ilkeyle de savaş yürütüyorum. Maalesef hepimiz bize kadınca ilkeyle yaklaşıyor veya bizi zorluyorsunuz. Halbuki kadın ilkesinin olması gerektiği açıktır.

Görüyorsunuz ki, toplumda egemen bir ilke size dayatılıyor ve sizi yürütüyor. Yüzyıllardan beri oluşmuş bu ilkeleri, siz bir kader olarak görüyorsunuz. Ama araştırmalar da gösteriyor ki, bu bir tanrı emri değil, doğal bir özellik değil, bir kader de değil, bir insan emridir. İnsanların eyleminin sonucu olarak bu duruma gelmişsiniz. Kadın cinsinin kurtuluşu tabii ki gereklidir. Nereden bakılırsa bakılsın, kaplumbağaya benzer bir konuma gelmişsiniz ve sürükleniyorsunuz. Toplum hareketinde adeta kaplumbağa yürüyüşünüzü. Sizi biraz daha koşar hale getirmek imkânsız mıdır? Kaplumbağa yerine, sizi ayağı üzerinde yürüten bir varlığa dönüştürmek imkânsız değildir.

Örneğin, bir erkek sizin yaklaşımlarınızı neden ciddiye almaz? En sosyalist erkeğiniz bile size yaklaştığında, kadınca ilkeyi esas alır. Siz de durumu tam da ona göre ayarlarsınız. Duygularınız, aşklarınız, ilişkileriniz, beğenileriniz ve ret edişleriniz hep bu temelde gelişiyor. Şimdiye kadar bir kadın büyüklüğünü göremedim. Ben söz anlayan bir insanım. Yüce kimdir ve yücelik ilkesi ve onun temsilcileriyle nasıl konuşulur, bilirim. Ama böyle bir kişi yoktur. Cins olarak durumlarınız bana çocukları, ağlayan ve sızlayan insanları, idare edilmesi gereken toplulukları ve sömürge halkları anımsatıyor. Bu kadar olmamalıdır.

Parti saflarımız da dahil, hiçbir erkeğin değerlendirmesinde ben şunu göremedim: “Şöyle ilkesi olan, yüceliği olan, değeri olan bir kadın yoldaştan feyiz aldım, kendisini değerli buldum, güç aldım veya ciddi tartıştım, konuştum, hatta sevdim.” Bu konuda tek bir kelime yoktur. Bu, sizin cüceliğinizi ortaya koymuyor mu? Neden böyle bir tip olup çıkamıyorsunuz? Gerçekten çok mu düşmüşsünüz? Neden bu konuda doğru bir mücadeleniz olmadı? Erkekler size çok sevdalı olduklarını söylerler. Sahte sözcüklerle kalbinizi çelmeye geldi mi, hem sizden hem de onlardan üstünü yoktur. Ama benim bahsettiğim, ülkesi ve pratiğiyle yürütülen ciddi bir yoldaşlık değeridir. Bunu dikkate alıyoruz, bununla birlikte yol alıyoruz. En değme kadın yaklaşımlarında yoz ilişki geliştirdiler, alıp kaçtılar, orduyu bozdular, devrimci harekete köstek oldular, mutlaka olumsuz bir sıfat ortaya çıkardılar. Peki, bu bir kader midir?

Görüyorsunuz ki, ulaşılması, onun için araştırılması ve bilinmesi gereken ilke ve ondan kaynaklanan pratik tutum sorunlarınız var. Benim sizler için yapabildiğim şey bazı bağlardan sizi koparmak kadar, sakıncalı bağlara yönelmenizi önlemektir. Bu konuda özgürlük anlayışım, bana bunu hem gerekli kıldırıyor hem de yap diyor. Bu kadınlar ve kızlar şunun bunun esiri olacaklarına, onlara öyle bir ortam açalım ki, biraz kendilerini yaşasınlar. Adalet anlayışım bana bunu yaptırıyor. Başka erkeklerin aklına gelmez, sizin de aklınıza gelmez. Çok önceden bazı durumlara hazırlanmışsınız. Benim özgürlük anlayışım bunu kabul etmez. Bana göre bir arayış geliştirmeliyiz, yeni bir duruma yol açabilmeliyiz.

Çok eskiden beri, genelde ilişkiler ve kadını topluma katış tarzı öyle olmamalı derim. Nişanlandırma, evlendirme, flört gibi her türlü ilişkide kusur buldum. Bu ilişki biçimlerinin hepsi sakat diyordum. Alternatifin gereğine çok önceden inanmışım ve bu kavrayışımı bana sizlerle sınırlı bir iş yapma imkânı veriyor. İlgi duyuyorsunuz. Dikkat edin, sizi zorla harekete katan yoktur. Bütün bölgelerde safklarımıza adeta kadın akını var. Bıraksak bunlar ordulaşmanın çoğunluğunu sağlayabilirler. Hem de hayatlarını ortaya koyuyorlar; onlar için ölüm vız geliyor. Düne kadar kapının eşiğinden dışarı adımını atamayan köylü kızı, bugün dağlara çıkıyor. Bu büyük bir olaydır ve bizimle, daha doğrusu benimle ilgilidir.

Yaşama tekrardan nasıl dönüş yapacaksınız? Topluma dönüş, erkeklere dönüş nasıl olacak? “Biz çoktan dönmüşüz” demeyin. Benim bahsettiğim farklı bir dönüştür; beyinde dönüş, ruhta dönüş, sevgide dönüş çok farklı gelişecektir. Mevcut durumları beğenmiyor ve çirkince buluyorum. İster sıkılın, isterse gücümüz yetmez deyin; bana göre daha görkemli dönüşler mümkündür. Saygılı, sevgili oluyorsunuz, bu da bir yaklaşım modelidir. Beni ciddiye almak zorundasınız. Ben de karşımdakini ciddi bulmak zorundayım.

Dikkat edin, en değme erkek bir kadımla ilişkiye geçtiğinde, hemen aklına gelecek veya uygulayacağı pratikler bellidir. Küçümser, çirkinleştirir, giderek köreltir, kendine benzeştirir; başlangıçta kadının biraz duygusu varsa tümüyle silinir, monotonlaşır ve ilişkisi ölür. Bir yerde erkeğin kendisi de ölür. Ama bana göre, böyle kolay ölünmemelidir. Belli ki, emperyalizm, daha önceki toplumsal biçimlerin hepsi bu konuda belli bir öldürmeyi sağlamıştır. Bir kadın, feodalizmde on beşinde yaşama çekilir; yirmisinde, yirmi beşinde bitmiş demektir. Burjuvazi sınırı otuza kadar çıkarmıştır. O da nasıl çıkarmıştır? Cariyeler var, çok ilginç bir satış hikâyesi var. Kendinizi nasıl sunuyorsunuz? Bunun üzerinde epeyce düşünmek gerekir.

Bizim bütün marifetimiz şu oldu: Hiç olmazsa kelimenin özgün anlamıyla kendimizi biraz bekâr kıldık. Anladığınız anlamlarda değil, kendimi resmi düzen veya gelenek biçimleriyle birleştirmedim ve birleştirmem de. Büyük ihtimalle özgürlük savaşımının bu özelliğiyle bağlantısı var. Kadın gericiliğine ve köleliğine kendimi batırmam, belki de başından kaybetmeme yol açabilir ve kadın özgürlüğüne de hiç adım atılmayabilirdi. İlişkileri beğenseydim, o ilişkilerin bir örneği olsaydım devrim olmayacak, PKK'de ulusal sorun gündeme gelmeyecekti. Bu ordulaşmaya böyle sarılmayacaktım.

Kavrayış gücünüz yetersiz olabilir, ama bu temelde oldukça derinleşmek gerektiği açıktır. Cesur yaklaşım, mevcut tabuların ışığında yaklaşmayın. Mal mülk olmuş yaklaşımları aşın. Cinsiyet yaklaşımı da mal ve mülkle bağlantılıdır, o yaklaşımları da aşmanız gerekir. Cinsiyet kendi başına ne düşürülme, ne de pazarlama aracıdır. O doğal bir olaydır. İnsanın kişiliğinin, şerefının bir parçasıdır. Kendi onurundan ve şerefinden ayrı ele almak, “Şöyle alınır, şöyle batırılır, şöyle kullanılır, böyle değerlendirilir” demek olmaz. Bu konularda da özgürlük ilkesine işlerlik ve esaslar kazandırın. Bütün bunlar sizi, kişilerin karşısına değişik bir kimlikle çıkarır.

Bu konuda sönüksünüz, kendinizi fazla açığa çıkarmış değilsiniz. Bütün erkeklerle ilişkileriniz ve irtibatlarınız tehlikelidir; ya köleliğe götürüyor ya da bireysel çıkara tabi tutuyor. Siz kadınca ilkeyi işletiyorsunuz, o da erkekçe ilkeyi işletiyor. Sonuç, düzenin veya geleneğin hortlatılması oluyor. Biz buna karşıyız. Erkeğe yaklaşımlarda bir devrimi temsil etmelisiniz. Bunu da kırıp dökerek, kaba reddetme biçiminde değil, nasıl sevebileceğinizi, nasıl bir sevgili olduğunuzu, nasıl bir tutku gücünüzün, nasıl bir kimliğinizin, nasıl bir düşünce ve ilke gücünüzün olduğunu hissettirerek ve bu anlamda onu erkekçe ilkedden biraz uzaklaştırarak yapacaksınız. Daha doğrusu, o haksız ilkeyi paramparça ederek, yıkarak ve doğru bir erkek yaklaşım ilkesine kavuşturarak ilişkiye dönüş yapmalısınız.

Gerillaya doğru yaklaşım dediğimde, “Her gün savaşıyorum” diyorsunuz. Silahı ve bütün kuralları mahvetmişler, ama gerillacılık yaptıklarını sanıyorlar. Sizin yaklaşımlarınız da bunu anımsatıyor. İlişkilere güçlü ilkeyle yaklaşım dediğimde, “Bizim için babadan kalma, kadınlığımızdan kalma yaklaşımlar geçerlidir” diyorsunuz. Oysa köylü savaşının babadan kalma yöntemleriyle sizin kadın atalarınızdan kalma yöntemleriniz aynıdır. Bunlar başarı şansı da vaat etmiyor. Ufku geniş, seçeneği büyük, ruhu sarmalayıcı, insanı çeken özellikleriniz nerede? Bu konuda toplum içinde, erkek karşısında, kendi aranızda değeriniz neyi ifade ediyor? Buradan çıkaracağımız birçok sonuç var.

Evlilik anlayışınızdan tutalım aşk anlayışınıza kadar, cinsiyet değerlendirmenizden tutalım her türlü siyasal ve felsefi yaklaşımlarınıza kadar bir farkınız, bir kimliğiniz geliştirecektir. Kişiliğinizi bu konuda yetkinleştirmekten korkmamalısınız. Bu bir tepkici kişilik değildir. Sömürge toplumlari hep tepkide bulunurlar, ama bunun ne kadar dar olduğu anlaşılmıştır. Dar ulusalcılığın, milliyetçiliğın onları kırma götürdüğü, toplumsal olumsuzlukların gelişmesinde payının az olmadığı gerçeği anlaşılmıştır. Dolayısıyla siz de dar bir kadın anlayışı içinde kalmayın. Kadın şovenizmine gerek yoktur. Kaldı ki, tehlike burada değildir. Siz daha çok erkeğe göre biçimlenmişsiniz, kendinizi tümüyle resmi geleneğe göre hazırlamışsınız. Bunun aşılması büyük önem taşıyor. Dikkat ederseniz, geliştirdiğimiz çözümler bunları dile getiriyor. Bu da bütün ilişkilere ve yaşam ölçülerine sadece farklı bir yorum değil, radikal değişiklikler, yani devrim getiriyor.

Herhangi birinin bir alana gittiğinde, farkını ortaya koyabilmelidir. Örneğin, erkekler “Bu farklı bir tiptir; ciddiyeti var, değeri var, ağırlığı var, hatta iyidir, güzeldir, saygımız var “ diyecek durumda olmalıdır. Çözümün bu olduğunu belirtiyoruz. Siz, “Bu nasıl yaşanacak?” diyorsunuz. Bir eylemle, bir savaşım tarzıyla bu yaşanır. Bu gücü kendinizde göstereceksiniz, yanında olacağım ve destekleyeceğim tarz budur. Çoğunun kimliği yoktur. “Kadın kimliğimizden daha da uzaklaştık” diyorlar. Devrim saflarında dili kesilmiş, bir uydu olmuş. Kadınla bir toplantı bile düzenlemekte zorluk çekiyoruz. İlham veren azdır. Neden bütün toplantılarımız erkeksi toplantı olsun? Kadının da ciddi olacağı bir toplantı, hatta bir topluluk neden geliştirilmesin? PKK’de kadın artık yer buluyor. Diğer topluluklarda ise, yürekler acısı bir durum yaşanıyor. Kadın dediğin mutlak olarak birisinin karısıdır. Yani mutlak bağlanmış, tapulanmış, altına mühür de vurulmuş, böylece olay bitmiştir. Bu, eş olmayla da kapatılacak bir konu değildir. Zengin veya güçlü kadın, eş olsun veya olmasın, aile ilişkisi içinde olsun veya olmasın bir olay, bir olgu, bir etki demektir.

PKK’deki kadın mallı mülklü bir kadın olmaktan çıkmış, etkinliği her alana yansıyan bir varlığa ulaşmıştır. Özgürleşen kadın biraz da budur. Özgürleşen kadın ciddiye alınır, cinsiyetinin ve kadınlığının da ötesinde ağırlığı olan bir kişiliğe doğru dönüşüm sağlar. Bunu hem iddia edeceksiniz, hem de çabanız bunun için yeterli olacaktır. Böyle kadınlar yaratılırsa, toplumun daha iyi olacağı, yaşamın daha sosyalistleşeceği, savaşların ve çirkinliklerin önleneyeği, adaletin, güzelliklerin ve gelişmenin sağlanacağı açıktır. Bu aslında kadın devrimidir. Bu devrim böyle olursa, toplum hem farklılaşır hem de büyük güç kazanabilir. Birçok çirkinlik, düşkünlük, ikiyüzlülük, şiddet de dahil işkence ve haksızlıklar aşılabılır. Oportünistlik edilmezse, saptırılmazsa ve temsil tam olursa, bu tipin ve onun eyleminin gerçekleşmesiyle o toplum mevcut bütün toplumsal düzeylerin çok üstünde olur. Bunu hayal etmek size zor gelebilir; ama devrim istiyorsak, devrimde kadının yeri ve rolü ne olmalı diyorsak, biraz düşünmek zorundayız. Sizi başka nasıl güç sahibi yapacağız? Yani her yaklaşımınız kadınca olursa, her erkek yaklaşımı ucuz ve erkekçe yansıtılırsa, devriminiz, kurtuluşunuz ve özgürlüğünüz nerede kalır? Bu konuda bağımsız eyleminiz, bağımsız düşünceniz olacaktır.

Bazıları bunu çok hayali bulabilir, sakıncalı da görebilirler. Ama bana göre bu ciddi bir devrimci yaklaşımdır. Kendi payımıza bu temeldeki arayışları ve yaklaşımları geliştirmeye devam edeceğiz. Kadına özgür yaklaşmak, benim açımdan aynı zamanda şeref ve onur meselesidir. Böyle yaklaşmak, kendi kişiliğime saygılı olmamın da bir gereğidir. Bunu kendi çevremde bana tapınan kadınlar yaratmak, bazılarının alçakça dillerine doladıkları gibi bir harem geliştirmek için yapmıyorum. Tam tersine, kadın yüceliğine tutkuyu ifade ediyor, kadın yoldaşlığına yüksek değeri gösteriyorum; bunun en soylu ve yüce bir yaklaşım olduğuna eminim. Bununla kendimi iddialı görüyorum, güçlü görüyorum. Bu, bize güç veriyor. Biz bu gücü haklılığından alıyoruz. Tıpkı sömürgecilikle mücadeledeki gibi, bu yaklaşımların da güç verdiği açıktır.

İyi yoldaşlar olabiliyorsunuz. Bizim tarzımıza koşuyorsunuz. Bu benim için bir mücadele olayıdır. Bu mücadeleye yaratıcı yaklaşmam gerektiği açıktır. Hem sizinle uğraşacağım, hem de sizi uğraştıracağız. Bencil olmayacaksınız. Bana erkek egemenlikli yaklaşımları dayatmayacaksınız, yine kadınsı yaklaşımları da dayatmayacaksınız. Bu, sevgiden ve coşkudan yoksun olduğumuz anlamına gelmez. Biz kesinlikle ne geleneklerin, ne de düzenin laçkalıklarının akımıyız. Ciddi yaklaşım. İnsan onuruna yol açan yaklaşım bizim yaklaşımımızdır.

“Şu adamın karısı, şunun kızı, şunun bilmem nesi” demeyi alçaklık olarak görürüz. Bunlar ayıp kelimelerdir. Önce, şu saygıdeğer kadın denilebilmelidir. Mutlaka bir sevgiliden bahsedilecekse, şu değerlerin temsilcisi kadın denilebilmelidir. Bu değerlendirmeler daha yücedir. Birisini diğerine tabi tutarak hitap etmekten nefret ediyorum. Arap feodalizminde bu daha etkilidir. Örneğin, Ebu veya İbni diye tabir edilerek, insanların adı konulur. Şunun Ebu’su, bunun İbni’si feodalizmin bir yaklaşımıdır. Bunun yerine ‘kişiliği olan, bağımsız gücü olan’ gibi tanımlamalar gerekiyor. Tercihimiz biraz böyle oluyor. Bunda sadakat ve

derin bir ilgi var, değer verme ve sevgi var. Bu daha boyutludur, toplumsaldır, siyasaldır ve daha ahlâkidir. Soruna çeşitli yönleriyle böyle yaklaşım geliştirmek mümkündür.

Siz bu sorunun öznesisiniz, kendiniz dillenmelisiniz. Benim size sunacağım bu kadardır. Siz de yaratın, arayın, bulun. Size dost olabilecek, yoldaş olabilecek insanları biraz araştırın, bunun kavgasını verin ve kendinizi ucuz dost yapmayın. Kendinizi, ben de dahil olmak üzere, kişilere ve özellikle erkeklere ucuz eş, ucuz aşk anlayışına kurban ettirmeyin. Geçmişte ve halihazırda yaşadığımız durumlar sizi ürkütmemelidir. Biz özgürlüğe cesur yaklaşan insanlarız. “Geçmişte şu takıntılarım, şu bağılıklarım vardı” demeyin. Biz devrimle her an bunları yenileyebiliriz. Bu daha güzel bir yaklaşım oluyor ve doğrusu da budur. Ben buna varım ve de inanıyorum.

Umarım bizi doğru anlıyorsunuz. Sizlerden istediğimiz, nerede olursanız olun, soylu bir çalışmanın yaman militanı olmanızdır. Bu, kişisel rahatlık ve çıkar için yapılmaz. Bu tarihi bir eylemdir, şeref eylemidir, insanın yüceleşmesi olayıdır. En az dinler kadar, çeşitli felsefe ekolleri kadar değerli bir eğilim ve yaklaşımdır. Gittikçe artan bir ilgiyle arayışlarınızı, buluşlarınızı ve ilkenizi bulmalı, eyleminizi gerçekleştirmelisiniz. Ekmek ve su kadar size gerekli olan bir çalışma da budur. Sabırlı, ama inatçı olun. Kendinizi boş yere koyuvermektense, küçük adımlarla ilerleyerek kazanmayı esas alın ve ortaya çıkan sonuçları da küçümsemeyin. Ben böyle inandım, bu temelde yaklaşım gösterdim ve küçümsememez bazı sonuçlara ulaştım. Hepinize bu temelde başarılar diliyorum.

4 Ekim 1993

DOĞRU BİR KADIN ÖZGÜRLÜĞÜ GELİŞMİŞ BİR PARTİDİR, GELİŞMİŞ BİR TOPLUMDUR

Tüm Kadın Savaşçılarına ve Çalışanlarına!

Saflarımıza, sadece partiye ve cepheye değil, gerillaya muazzam bir kadın akışı var. Kadın gerçeğine, kadın sorununa her zamankinden daha fazla bir ilgi ve çözüm gücüyle yaklaşılmış. Bunun için şimdiye kadar parti tarihimize bağlantılı doğru bir özgürlük anlayışıyla, çözümlenemeyen pratik yaşamla da birleştirilerek yol alınmaya çalışıldı. Bu doğru politikanın bir sonucu olarak, kadın özgürlüğü anlayışta ve pratikte mesafe aldı. Öyle ki, günümüze doğru geldiğimizde, eşit ve özgür yaklaşımın bir sonucu olarak, neredeyse eğer önü kapatılmaz ve doğru yaklaşırsa yarı yarıya ulaşabileceği alanlar doğuyor.

Kadın sorununu biz doğal bir konum ve cins sorunu olarak da görmüyoruz; toplumsal ve siyasal özgürlük sorunu olarak görüyoruz. Bunun tarihi temeli vardır, çözümlenebilir. Özellikle Kürdistan’da aile ve kadın düşürülmüşlüğü, dolayısıyla sömürgeciliğin en temel dayanağıdır. Aileyi ve kadını çözümlenmeden sömürgeciliği çözümlenemezsiniz; yine aileyi ve kadını devrimcileştirmeden Kürdistan’ı devrimcileştiremezsiniz. Bu formül doğrudur, dolayısıyla uygulaması parti içinde devrimci kadını ve devrimci kadın örgütlenmesini yaratmak, Kürdistan’ı devrime kazandırmak ve devrimde zaferi getirmek için temel şartlardan biridir. Bu gerçeğe bu anlayışla bakıyoruz ve zaten yürütülegelen çalışmalar bunu doğrulamıştır.

Kadın cinsinin veya Kürdistan’da aile ve toplum içindeki konumunun genel evrensel sorunları kadar, bize özgü olan sorunları da vardır. Kadının en düşmüş, en geri, en duygusal ve en çaresiz tiptir; bu doğallıktan ziyade tarihi, toplumsal gelişmenin bir sonucudur. Kadının kurtuluşu hiç şüphesiz toplumun ve ülkenin kurtuluşuna bağlıdır, ama kendi özgünlükleri de vardır. Birçok doğal özelliği kadar yaşadığı toplumsal ve tarihi nedenlerden ötürü kadın kurtuluşuna ihtiyaç vardır. Şunu unutmamak gerekir: Toplumda kadın ne kadar özgürleşirse, toplumun özgürlük düzeyi o kadar artar; yine ulusal özgürlük de bu düzeyle bağlantılıdır. Bir parti içinde kadın özgürlüğü ne kadar gelişmişse, partinin de özgürlük ve dolayısıyla sosyalist özelliği de o kadar gelişmiş demektir. Hatta ikili ilişkilerde kadın ne kadar özgürse, o ilişkinin de o kadar özgürlüğünden bahsedilir. Dolayısıyla kadın özgürlüğünden çekinmemek gerekir. Gelişmiş ve doğru bir kadın özgürlüğü gelişmiş bir partidir, gelişmiş bir toplumdur, tam kurtulmuş bir ülkedir.

Çözümlenemeyen yetmiyor, günümüzde pratik çok daha büyük önem taşıyor. Kadın savaşçıların ve çalışanların partide, cephe ve gerillada her düzeyde sorunları olmakla birlikte, özverileri de vardır. Dayanma durumları ve cesaretleri erkeğe göre aslında daha fazladır. Fakat inisiyatifsiz, güçsüz ve örgütsüz olmaları, kendi kimlik ve özgürlük sorunlarını tamamıyla halledememeleri, kişiliklerine tam güvenememeleri ve kişilik bağımsızlığına tam ulaşamamaları onları atıl bırakıyor, hatta enerjilerini ve çabalarını başı boş bırakıyor, çarçur ediyor. En önemlisi de, kendi emeklerine sahip çıkamama, dolayısıyla kendi kişiliklerine sahip çıkamama gibi bir durumla sonuçlanıyor.

Tarihi bir çalışma olarak kadın kurtuluş ordulaşmasına yöneliyoruz. Kadın kurtuluş ordusu ve özgürlük savaşı yerinde bir adımdır. Binlerce kadının bir araya gelmesi potansiyel bir ordu gücüdür. Savaş istiyorlar, silahlıdırlar, o halde bu bir ordu içeriğinde ele alınmalıdır. Erkek yapısı içinde de ordulaşabilir, bunun üzerinde tartışılmış ve bazı sakıncaları olduğu da ortaya çıkmıştır. Hem tarihi hem de toplumsal açıdan bunun yetmeyeceği giderek anlaşılıyor. Kadının tarihten ve toplumdan kaynaklanan özgün sorunları var. Tıpkı Kürdistan halkı gibi kişilik ve kimlik sorunları var. Tıpkı halkımız gibi özgüvene, öz kimliğe, cesarete, çözümlenmeye ve örgütlenmeye ihtiyacı var. Sadece bir kadın milletinden veya cins olarak kadın örgütlenmesinden bahsedelim demiyorum; ama mevcut baskı ve toplumsal koşullar bizi bu yönlü özgünlüklere, örgütlenmeye ve savaşmada biraz da özerk veya özgün yaklaşıma zorluyor. Sayılabilecek daha birçok nedenden ötürü, kadınların özgün bir ordulaşmasına gitmeliyiz diyoruz.

Hiç şüphesiz bu örgütlenmenin erkek yapısıyla ilişkileri olacak, eşgüdüm olacak. Eşgüdüm komitesine, eşitlik ve özgürlük komitesi de diyebiliriz. Gerekli oldukça her düzeyde böyle komitelere başvurulabilir. Yani kadınla erkek yapısının örgütlenmede birleştiği nokta, eşitlik ve özgürlük komiteleridir. Bunlar aralarındaki dayanışmayı, eşgüdümü ve birbirleriyle alışverişleri örgütlü sürdürme durumunda olacaklardır. Dikkat ederseniz, bir komitedir, özgürdür, eşittir, dolayısıyla tartışmaları ve kararları karşılıklıdır ve anlamlıdır. Bunun dışındaki genel yapı kendi ordusu içinde olmalıdır. Yani her bayanın ve her erkeğin rasgele ilişkisi yerine, eşitlik ve özgürlük komitesinin kararına göre bir ilişki tarzı genel yapı arasında geliştirilebileceği gibi, en üst düzeyde de geliştirilebilir. Gerekliğinde ortak saldırı eylemi, ortak manevra ve ortak eğitim de olabilir. Ama kendi özgünlükleri ve ordulaşmaları vardır. Eğitime ve savaşa nasıl katılacaklarını kendileri kararlaştırırlar. Kendi birlikleri vardır, örgütlüdürler. Her kadın kendi örgütü içindedir; cephe de, orduda da bu öyledir. Bu anlamda kadın örgütlenmesi sadece genel bir örgütlenme değil,

kendi özgün koşullarından ötürü bir kadın örgütlenmesidir. Kadın birlikleri olacaktır. Kadın mangasından tatalım kadın taburu ve alayına kadar gidebilir. Onların komutanlıkları yine kadınlardan olacaktır ve ihtiyaca göre çeşitli birimleri kendileri yaratabileceklerdir. Bunlar biraz önemlidir. Çünkü çok iyi biliyoruz ki, ezilen bir cins veya ezilen bir halk örgütlenmeden, aslında ezilmişliğine cevap olamaz ve kişilik kazanamaz.

Bazıları “Aramızda zaten fazla baskı ve eşitsizlik yok” diyebilirler. Bu belki birçok arkadaş için doğru olabilir, ama toplumun genelini düşünmek zorundayız. Erkek egemenlikli özelliklerin saflarımızda da ne kadar etkin olduğunu görmek zorundayız. Kendiliğindenliğe bırakılırsa, erkek egemenliğinin en üst düzeydeki komutandan sıradan savaşıya kadar dalga dalga yansıdığını görmek zorundayız. Dolayısıyla güç ve yetki erkekte ise, erkek egemenliğinin doğal sonuçları eşitsizlik ve baskı biçiminde yansacaktır. Bunu önlemek için kadın gücünün özgürleşmesi, ordulaşması ve savaşması gerekiyor. Yani silahı, örgütü, yetkisi ve sorumluluğu olacak, bununla tartışacaklar, kendilerini kararlaştıracaklar, savaşacaklar ve özgürlüğü elde edeceklerdir. Bu doğaldır ve de kaçınılmazdır. Nasıl ki biz halk olarak özgücümüze dayanarak kazanmak zorundaysak, bir anlamda kadın da özgücüne dayanarak kazanacaktır.

Kadınsız ve erkeksiz veya bunların birlikteliği olmadan sosyal yaşam olmaz. Aile olmadan yaşam olmaz. Duygular olmadan yaşam fazla anlamlı olmaz. Bu konuda özgürlük var; ama özgürlüğü, tarihi koşulları ve savaş koşullarını düşünmek zorundayız. Bütün bunları elde etmek, daha yüce duygulara, eşitliğe, özgürlüğe, güce ve ordulaşmaya bağlıdır. İyi niyetle bile bakılırsa, hemen hemen bütün kocaların birer despot olduğu, kadının da çok kadınsı ve yaramaz bir varlık olduğu görülecektir. İlişkilerin eşit ve özgür, duyguların yüce ve hele aşkların hiç olmadığı biliniyor. Olanların da rezalet ve ihanet olduğu, yaygın biçimde yaşananın da bu olduğu bellidir. Bu konuları çözümlenmişiz, fazla açmak istemiyoruz.

Bazı bayan ve erkek arkadaşlar, bunun aşırı şematik bir yaklaşım olduğunu söyleyebilirler. Belki de biraz böyle olabilir. Ama tarihi ve toplumsal açıdan biz bir ihtiyacı gidermek istiyoruz. Belki bu geçici olabilir, ama bazı yönleriyle de kalıcı olabilir. Kadın kurtuluşu ve dolayısıyla ordulaşması basit bir sorun değildir. Köklü eşitlik ve özgürlük sorunları ile karşı karşıya bulunmaktayız. Diğer devrimlerin bunu yapmaması, bizim de yapmamamız gerektiği anlamına gelmez. Diğer devrimlerde bu planlanmadı ve erkeğe bağlı yürütüldü diye, bizim de öyle yapmamız gerekmiyor. Daha fazla düşünce, tartışma ve özgür çaba gerektirebilir. Devrimciler de zaten bunun için vardır.

Dolayısıyla kadın kitlemizin yoğunlaşması, bunun için tartışması, giderek kendini karar ve örgütlülük düzenine çekmesi gerekiyor. Bu, biçim değişikliğine yol açacaktır. Gerillada kadın ordulaşmasına çok çeşitli düzeylerde başlanabilir; manga düzeyinden tabur düzeyine kadar ve gücü arttıkça da ihtiyaca göre bu biçimler geliştirilebilir. Komutanlıkları ve yönetimleri en üstten en alta kadar oluşturulur. Bütün bunlar öncelikle kendi içlerinde özgürleştirmeyi yaşayacaklardır. Kadın kimdir, nereden gelmiştir, kişiliği nasıl oluşmuştur? Kölelik nedir, düşkünlük nedir, düşürülmüşlük nedir? Tarihi ve toplumsal bağlar nasıldır, kadın nasıl yitirildi, nasıl kazanılır? Örgütle nasıl kazanılır, eylemle nasıl kazanılır? Duygu nedir, doğru duygu nedir? Aile nedir, doğru aile nedir? Erkekle doğru ilişki kurma nedir, eşit ilişki nedir, özgür ilişki nedir? Kabul edilmesi gereken doğru yaklaşım, doğru duygular nedir, reddedilmesi gereken duygular nelerdir? Buna benzer yüzlerce soruyu geliştirebiliriz.

Doğru bir cinsel yaklaşımdan, cinsiyet yaklaşımından ne sonuç çıkarılır? Cinsellik yaklaşımından tatalım, en büyük bir aşk yaklaşımına kadar nasıl olmalıdır? Yine kadın ordusunun teknik sorunlarından en yüce karar organına kadar hepsine kadının yaklaşımı nasıl olmalı, erkeğin kadın yaklaşımı nasıl olmalıdır? Kaybedilenin kazanılması güçle, savaşla, yoldaşlıkla nasıl olacak? Bütün bunlar tartışma, ordulaşma, biraz da çaba ve düşünce gerektirir. Bu görevlerden kaçarak özgürlük olmaz. Bu konuda herkes üzerine düşeni özveriyle yapmadan kadın özgürlüğü, kişiliği kimliği, duygusallığı, eşliği, dostluğu ve aşkı hiç olmaz.

Mevcut bazı çözümlenmelerle açıklık getirmek istiyoruz. Sanıyorum hemen hemen hepiniz buna ihtiyaç da duyuyorsunuz. Biz ana hatlarıyla çerçeveyi çiziyoruz. Sizler hiç şüphesiz bu tartışmayı günlük gerilla görevlerinize ve cephe çalışmalarınıza zarar vermeksizin daha da geliştirebilirsiniz. Bunlar tam tersine ona daha da güç katacak, savaşta daha fazla cesaret ve fedakârlık gösterecek, savaşa kadını daha fazla çekecek, daha cesur, üretken ve sonuç alıcı başarıların sahibi kılacak tutuma itmek için yapılıyor. Yoksa kargaşalığa, geriliğe ve lafazanlığa yol açmak için yapılmıyor. Bu yapılsa suçtur. Kadın-erkek ayrımı yapılmadan karşı durulur ve buna fırsat verilmez. Bu anlamda zaten ortak komiteler var, her düzeyde ortak tartışmalar yapılıyor.

Görülüyor ki, tüm kadın yoldaşlar ve savaşçılar kendi örgütlenmesini, ordulaşmasını, görevlerini, sorumluluklarını ve yetkilerini netleştirmekle karşı karşıya bulunuyorsunuz. Biz sizi erkek egemenlikli yaklaşımlar karşısında olduğu gibi bırakmak istemiyoruz. Daha fazla istediğiniz eşitliğe, özgürlüğe, gerçekçi ve öz kimliğinize, özgücünüze ve öz ordunuza kavuşarak yürümeniz gerektiğini vurguluyorum. Düşünmesi gereken sizsiniz, ordulaşması gereken sizsiniz, karar sahibi olması gereken sizsiniz. Her konuda kendinize, bedeninize, ruhunuza ve bilincinize nasıl özgürce yaklaşmak istiyorsanız, onun özgür tartışması ve özgür kararlaştırması da sizindir. Silahlarınız da yanı başınızdadır. O açıdan “Beni yanıltılar, bizi bastırdılar” diyemezsiniz. Bunu söylerseniz alçaksınız. Çünkü parti size bu konuda silah vermiştir; örgüt silahı, askeri silah, kısaca her şey var. Bunları kullanmak sizin görevinizdir. Şimdiye kadar yapıldığı gibi, “Şu bana şöyle yaklaştı, duygusallığı ve köleliği dayattı, benimle oynadı” diyemezsiniz. En doğrusunu siz dayatacaksınız. Gerekirse silahla, dilinizle, beyninizle her türlü yaklaşımın özgür sahibi olmayı bileceksiniz.

Erkekten ne istiyorsunuz, kendinizden ne istiyorsunuz, toplumdan ne istiyorsunuz, hatta insanlıktan ne istiyorsunuz? Bunun çözüm gücü kendiniz olacaktır. Bizden yoldaşça destek ve dayanışma, partinin ilkelerine bağlılık sonuna kadar var. Önderlik bu konuda kendi görevlerine sonuna kadar sahip çıkar. Dolayısıyla daha özgün ve daha sonuç alıcı bir çalışmanın içindedir. Ulusal kurtuluş savaşı ne kadar ilerlemişse, sizin kurtuluş savaşınız da o kadar ilerlemiştir. Biz, kadının özgürleştiği düzey kadar toplumun, bireyin ve ulusun özgürleşmesine ve ülkenin kurtuluşuna bağlı kaldık. Daha ileri adımların sahibi olmak size düşer. Cesur davranın, bu bir utangaçlık ve duygusallık sorunu değildir. Her şeyi öncelikle kendinize layık görmelisiniz, kendinize güvenmelisiniz.

İnanıyorum ki, istediğiniz kadar tartışma, kararlaştırma ve güç sahibi olma doğru ve hatta gereklidir. Toplumsal gelenek, tarih bu konuda tersini söylüyorsa, suç biraz da bu baskıcı tarihtir, sınıflı ve kirli toplumundur. Kadın cinsinin eşit ve özgür yaklaşımları, topluma girişi, girmemesinden daha değerlidir; savaşa girişi girmemesinden daha değerlidir. Dolayısıyla görevlerinize sahip çıkacağımıza, oldukça ileri gelişmelere yol açacağımıza ve kendi kaderinizi özgürce tayin edeceğinize inanıyorum. Savaş, ordu ve

parti gerçeğimize zarar verme ve zora sokma şurada kalsın, tam tersine alabildiğine güç vermeye, hatta ona öncülük ve önder kişilikler düzeyinde açıklık getirmeye, önderlik etmeye çalışacaksınız; böylece gerçek öncüye yaraşır bir tavırla sahip çıkmak için çaba göstereceksiniz. Bu temelde kendinizi kazanacaksınız. Savaşı parti öncülüğünde kazanacak, giderek toplumdaki ve ulusal kurtuluştaki yerinizi alacaksınız.

1 Kasım 1993

AMACI BÜYÜTEN KİŞİ ONA ULAŞMA ARAÇLARINI BULUR*

(Büyük savaşmak için yaşamı bütün yönleriyle kavrayıp benimseme ve ondan vazgeçmemenin önemi üzerine)

Değerli Yoldaşlar!

Siz kızlarla ilk defa yalnız dıştaki değil, içteki gericiliğin de ağır etkisini önemli oranda geriletme temelinde, özgür düşüncelerinizi ve iradelerinizi kendi gücünüzle ortaya koyabildiğiniz bir ortamda konuşmak oldukça önemlidir. İntikam, sadece karşımızdaki barbar düşmandan almakla yerine getirilemez. İntikam, kendi gericiliklerimizden, yaşamı utanılır hale getiren ve anlaşılması bile çok zor olan, neredeyse bir bukağı gibi her adım attığımızda bizi tökezleten değer yargılarından koparıp aldıkça gerçekleşiyor. Bu anlamda intikamın en büyüğü kendi zincirlerimizi parçalamakla gerçekleştiriliyor.

Kendime hakim olan bu hususları değerlendirirken, bizlerden daha fazla anlamanız ve duymanız gerektiğini belirtiyorum. Bizi yaşama karşı mahkûm eden, düşüncemizi kısırlaştıran, ruhunuzu neredeyse boğuntuya getiren, bedeninizi bile bir meta gibi satılır hale getiren, başa bela kesilen, en önemlisi de parti saflarımızda bile neredeyse doğal bir kadermiş gibi dayatılmak istenen, -adına ister geleneksel yaşam tarzı, ister yerleşik ahlâk kuralları denilsin- tüm yönleriyle bizi daraltan ve yaşamı çekilmez hale getiren zincirleri kısmen parçalamakla en önemli intikam görevlerinden birisini gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Yaşamın kendisi harikulade bir olaydır. Fakat bizde başa bela edilmiş, siz kadınlar için bu fazlasıyla bela haline getirilmiştir. Kendi başınıza bundan kurtuluşunuzun ne kadar zor olduğunun farkındayım.

Kadın özgürlüğüne ilişkin geliştirmek istediğimiz çabaların özünde çok zorunlu bir ihtiyacınızın olması yatmaktadır. Bu noktada maalesef parti yapımız, özellikle erkek yapısı için özünü zırnık kadar anlamak istemiyor. Sözüm ona kadın yanlısı veya kadın kurtuluşu için bir şeyler yaptığımı söyleyenlerin bile, kendi bencil emelleri için ihtiyaç duydukları kadar ilgilendiklerini görmekle öfkemiz artıyor. Bunda da en önemli görev ve sorumluluk size düşüyor. Sizin kendi kendinize öfkelenmeniz gerekiyor. Öyle bir erkek yapısı ki, genelde yoldaşlık değerini takdir edemiyor, halkıyla da sağlıklı ilişki kuramıyor. Ama kadın söz konusu olduğunda büyük bir anlayışsızlık ve bencillikle, bir yetkisi, bir sorumluluğu, sözüm ona bir komutanlığı varsa, hiç sıklıktan neredeyse mutlak hakimiyetmiş gibi kendini dayatması büyük öfke uyandırmıştır. Benim mücadelede önemli bir intikam görevi de bu erkek yapısına karşıdır. Belki sizler yeterince farkında değilsiniz; ama erkek temel görevlere ihanet ettikçe, derin bir yurtseverlikten, savaşmaktan, partileşmekten ve örgütlenmekten kaçındıkça, aşağılık oyununu kadının üzerine kendini bela ederek oynamak ister. Sizin bunu göremeyişiniz büyük bir eksiklik, hatta özgürlüğünüz önünde en büyük tehlikedir.

Bu erkeği neden göremediniz? Özellikle parti içindeki gerçekleri günlük diyaloglarla derinliğine kavratmak zorunda kalıyorum. Erkek gözlerimizin içine baka baka bireycilik temelinde yaklaşmasaydı bir şey demezdik. Ama erkeğin her şeyi kendi güdülerine indirgemiş yaklaşımlarına göz yummanız, sorunun sadece “Nasıl ilişkiye geçilir?” seviyesine indirgenip tartışılması esef vericidir. Temel partileşme, örgütlenme ve ordulaşma sorunları bir tarafa itildiği gibi, birbirine müthiş bir bencillik ve bireycilik dayatılıyor. Kendilerini dayatmanın dışında bir şeyle uğraşmıyorlar. YAJK’a yaklaşımları daha da çekilmez bir haldedir. En benim diyen, sözüm ona kendini biraz hakim sayan kişi bile, kaba güdülerini tatmin etmek için teori üretiyor. Korkunç bencilliğiyle örgüt içinde tek bir yoldaşıyla bile birleşmeyen ve birleşmeyi de tahakküm altına alma biçiminde anlayan bir zihniyetle YAJK’a yaklaşıyor. Bunu görmemek sizin adınıza utanç verici bir durumdur. Burada çok ilkeli olmak gerekiyor. Sorun sizlerle güzel yaşamak olsaydı, bunun arayışı olsaydı saygı duyulurdu. Doğru sevgiye giden yolda yoldaşça bir tavır içinde olunsaydı, yine büyük saygı duyardık. Ama sorun bu değildir, bunun tam tersidir.

Erkeğin kadına ilgisinin nedeni sıkışmış, bencil ve bireysel güdülerine partinin, ordulaşmanın, özellikle kolektif örgütlenmenin aleyhine bir dayanak aramak ve bulmak, böylece gözü kara bir biçimde gerekirse çok önemli olan örgüt dengelerimizi, örgütsel görevlerimizi zorlayarak bu konuda hakimiyete gitmektir. Burada YAJK’ın suçu, bunu çok iyi görüp anında tavır koymak durumundayken sessiz kalması, hatta işbirlikçilik yapmasıdır. Bunun öfkelerini halen duyuyorum. Siz ise bunu çok basit ele alıyorsunuz, her şey ama ortadadır. Daha sonra “Daraldık, yaşamın anlamı kalmadı” diyen sizsiniz. Ama buna kendi ellerinizle zemin sunuyorsunuz. Neden yaşama bu kadar saygısızlık ediyorsunuz? Tek taraflı irade dayatıldığında, bu da örgütlenme ve doğru partileşmenin aleyhine olduğu halde, neden birkaç doğruyu dayatma iradesini gösteremediniz? Bu tabii ki klasik ahlâk tarzı veya canı sıkıldığında tepki duyma yaklaşımlarıdır. Bunlar çok geri ve ilkel yaklaşımlardır. Siz böyle olarsınız diye her şeyinizi ortaya koyarak dağlara çıkmadınız, bunun için bu silahlara sarılmadınız. Hayatı ve tarihi sorunlarınız vardı. Bizzat özgür yaşamın önünü açmak için dağa çıktınız ve silaha sarıldınız. Düşünce özgürlüğünüz için, irade güçlenmesi için, nasıl bir yaşam sorusuna cevap aramak için çıktınız. Aksi halde bu zor yaşam kaldırılamazdı.

Saniyorum siz de “Daha çok geleceğe yönelik programlaşmak ve pratikleşmek önemlidir” diyorsunuz. Ama tüm bu sözler daha önce de söylenmesine rağmen, aynı tuzağa düşüyorsunuz. Ben daha önceleri sıkça bazı değerlendirmeler sundum. Bunlara dikkat etseydiniz, bazı sonuçlar çıkarabilirdiniz. Örneğin, sıkça şunu belirtiyorum: Beni bile beğenmemek durumundasınız. Böyle

* YAJK Merkez Toplantısına yönelik perspektif

kendimi size dayatma bir yana, yaşamın daha güzel kılınabilmesi, ortak bir irade ve paylaşım gücü haline gelebilmeniz için, aslında çok özlü, cesaret ve güven veren yaklaşımlar içinde bulundum. Ama halen kendimi özgür ölçülerde dayatacak birisi gibi göremiyorum. Hatta yönetici konumundan dolayı, eşit ve özgür paylaşma dediğim olayı gerçekleştirememeye tehlikesini sıkça vurguladım. Dolayısıyla gücüne dayanan yaklaşımların sağlıklı olmadığını belirttim. Kendimi ciddi bir erkek yerine koyamıyorum. “Bizden sağlam erkek pek çıkmaz” gibi cümleleri de kaba erkeği tanımanız için belirttim. Kendini tek taraflı dayattığında, gerçeğin ne olduğunu çarpıcı bir biçimde anlamanız için, ne kadar değer verildiğini, sizlerle yaşamın paylaşılmasının ne kadar güzel olduğunu, kadınla doğru ve özlü yaşamının olağanüstü bir olay olduğunu çok yönlü olarak göstermeye çalıştım. Kadın ruhunun, kadın düşüncesinin, kadın bedeninin alay edilecek, hor görülecek ve utanılacak bir olay olmadığını, tam tersine giderek güzelleşebilecek ve yaşamın en önemli bir kaynağı olabilecek bir gerçeklik olduğunu yansıtmaya çalıştım. Aslında oldukça anlamanız gerektiği kanısındayım. Her iki yaklaşımın da öğretici yönü yüksektir. Ruhunuz, bilinciniz, hatta bedeniniz üzerindeki müthiş baskıyı ve dolayısıyla çirkinleştirmeyi, yaşamın neredeyse yaşanılmaz hale getirilmesini önlemek için, eğitsel yönü ağır basan bu yaklaşımları gösterdik. Başka çaremiz yoktur. Çünkü yaşamı kavramadıktan, özellikle özgür yaşamın çok yönlü değeri takdir edilmedikten sonra niçin savaşıacaksınız?

Benim bütün çabam özgür yaşam imkânına duyduğum ilgiden kaynaklanıyor. Bu, büyük savaşıllığı ve özgür yaşam olanaklarını geliştirdiği için yürütüyorum. Şimdi bu sizin için de fazlasıyla geçerlidir. Ama siz bunun düşüncesini ve onun hayata geçirilmesini bir türlü beceremediğiniz için neredeyse yaşam çekilmez bir hal alıyor. Tabii iç çözümlenme yapmadığınız için suç kendinizde arayacaksınız. Yaşam öyle değersiz olamaz. Şimdi “Gerek kendi cinsimiz, gerek erkek yapısı içinde yaşamı paylaşacak kişi az” diyeceksiniz. Bu doğrudur. Ben neden kırk yıldır tek başınayım? Bunu anlayışla düşünebilirsiniz. Ben ülkemiz ölçüsünde düşünmek ve yaşamı en iyi, özgürce ve namusluca ortaya çıkarmak isteyenlerdenim. Ama bu büyük çabaya, hatta olanaklara rağmen hala neden yalnız kalmak durumundayım? Yaşam arayışı bile oldukça değerlidir. Siz kızlara o kadar değer verdiğimiz halde, neden halen “Gelişelim, güzelleşelim, yaşamı düzeltelim” demiyorsunuz? Ben de kocakarıca bir hava içine girebilir veya bu baylar ve bayanların dayattıkları gibi karasevda, düşünün bir yaklaşım gösterebilirdim. Bu mümkündür. Ama buna cesaret etmedim. Cesaret etseydim, çok büyük özgürlük imkânları elden giderdi.

Biz bunun arayışını ve çabasını geliştirirken, bin yılların yitirdiklerini bulmak istiyoruz. Kadın güzelliğini, özgürlüğünü ve özgünlüğünü ortaya çıkarmak basit bir sorun değildir. Örneğin, Diyarbakır’da ayağa düşen insanlarımızın, kadınların durumu dehşet vericidir. Onlar gibi bir gün yaşamak bile bin defa ölmekten beterdir. Bütün bunlar küçümsenemez, bir an bile unutulamaz. Ayağa kalkmışız ve yaşamı arıyoruz. Bunun da savaşla ne kadar bağlantılı olduğunu düşünün. Siz kızlarla yaşamı biraz paylaşırken, belki de ondan on kat fazla savaş, partileşme ve örgütlenme üzerine amansız çaba harcıyorum. Başta merkezi öğelerimiz olmak üzere, kadrolarımız neden bunu anlayamıyorlar? Bunlar zorbela oluşturduğumuz bazı değerleri nasıl ele geçirecekleri yaklaşımı içindeler. Bunun o kadar basit olmadığını, biraz da çabaya saygıdan ötürü çarpıcı bir biçimde ortaya koymalıydım.

Bu düzeye gelmenin bir değeri vardır. Bu, size rağmen olmuştur. Size kalsaydı çoktan düzenin bir kocakarısıydınız; hatta parti içinde sözlere veya hakim anlayışa kalsaydı, belki de adı duyulmayacak kimlikler ve kişilikler olacaktınız. Siz beni halen yorumlamıyorsunuz. Özellikle bu bayların dikkatini çekmek, kadının ne denli önemli bir değer olduğunu ve işlenirse altın değerinde olabileceğini kanıtlamak için bu çalışmalarını kendi başıma yürüttüm. Siz ise yeni yeni fark ediyorsunuz. Erkekler geleneksel veya ahlâki yaklaşımlarıyla kadını kullanıp bir hafta içinde paspas gibi atarlardı. Bu zihniyeti değiştirmeyinceye kadar yaşamı nasıl paylaşabilirsiniz? Bir erkek yapısı ki konuşmayı beceremiyor, ilişkiden ne anladığının veya ilişkiyle birlikte size neyi kaybettireceğinin farkında değildir; siz bile bunun farkında değilsiniz. Bunu düşünmemek, devrimcilikle ve özgürlükle ne kadar bağdaşır? Bir erkek yapısı ki sevmesini bilmiyor, yaşamın ne kadar güzelleştirilebileceğini kendine sormuyor bile. Siz bu yaşamdan, daha doğrusu bu erkekten ne anladınız? “Bu bir kader” diyeceksiniz. Oysa bu bir kader değildir. Devrimciler kader anlayışına karşı çıkan, bunu değiştirme gereğini ilk kabul eden insanlardır. Bu erkek yapısını değiştirmek yine bana düşüyor, ama bu daha çok size düşebilirdi. Nasıl size düşebilirdi? Bu, kendinizi değerli kılmakla ve o da örgütlenmeye mümkündür.

YAJK’ın ilkelerinin, YAJK’ın programının, hatta yaşam tarzının özgünce özümsetilmesi ileri düzeyde sağlansa ve bütün kadınlar birbirine bağlı olsaydı, bir erkek kadına çok muhtaç olduğunu hissettiğinde bile kadını çekip götürmesi mümkün olmaz, kendi keyfine göre birisine işbirlikçilik yaptırmazdı. Neden birisi değerli de diğerleri göz ardı ediliyor, neden biri geliştiriliyor da diğerleri geliştirilmiyor, neden genel cins sorunları üzerinde durulmuyor da kendi keyfine göre sadece bazıları üzerinde duruluyor diye kıyamet koparıldı. Kaldı ki, cins sorunları çözümlenmedikçe veya bir bütün olarak kadın örgütü geliştirilmedikçe, sadece bir kadınla yaşanılacak olan yaşam, kadın aleyhinde ve kısa süre içinde onu tüketecek bir yaşamdır. Bu tehlikeyi görmemek mümkün mü? Şimdiye kadar bunları anlayacak zeki kızlar içinizden çıkmadı. Bu değerlendirmeleri ben yapıyorum. Ancak onlarca çözümlenmeyi size dayattıktan sonra yapmaya çalışıyorsunuz. Halbuki özgürlüğü ihtiyaç olarak gören sizler, benden daha fazla işin bu yönlerini görmeliydiniz. Çok ciddi yaşamsal sorunlar olduğu, erkeğin veya genelde kadının kendisinin de işbirlikçilikten ve kölelikten başka bir şey sunmadığı görülebilirdi.

Kadının genel örgütlenmesi, özgün örgütlenmesi derken, yaşamdan kopmaktan ve kendi içinde daralmaktan bahsetmiyorum. Yaşama çekidüzen vermek, yurtseverliğe ve partinin örgütlenmesine anlam verebilmek ve toprakla kaynaşmak için, hatta çalışma pratiğine, basit tarım işlerinden tutalım bütünüyle yaşamı anlamlandıran işlere kendini kaptırmak için, bu konuda işin gerekliliğini ortaya koymak ve giderek erkeğin bencil ve bireyci dayatmalarına gerektiğinde kendi öz gücünüzle, hatta silahınızla karşı koymak için kendinizi cins olarak örgütleyeceksiniz. Örgütlenmeden başka büyük silahınız yoktur. Bazen zavallılığınızı hissediyorsunuz. Bu, örgütlenme ihtiyacını duyup gidermemekten kaynaklanıyor. Hiçbir yoldaş bu konuda kendisini dışlamasın. Cinsin genel örgütlenmesi derken, ilkenin özümsemesinden, kadın programının oluşturulmasından, nasıl bir kadın ve nasıl bir yaşam sorunlarına cevap olmadan bahsediyorum. Bunları halletmedikçe, erkeğin elinde bir oyuncak olursunuz. Ben de dahil çok iyi bir erkek de olabilir, ama siz gelişmedikçe birlikte yaşanmaz. Örneğin, “Filan kadın güçlenirse korkunç olur” deniliyor. Aslında ortada güçlenmiş kadın yoktur.

“Bunlar gücü ele geçiriyor” deniliyor; gücü ele geçirmek değil de, kimliğini ve kişiliğini kararlaştırmak istemiş olabilirler. Keşke onu da becerbilselelerdi! Zaten bu görevlerine de ters düşmüşler, daha ilk adım bile atılmamıştır. Zincire vurulma var. Tek

tarafı, mutlak yönetici konumunda küçük bir gedik bile açılmasını istemiyorlar. Bu konuda şunu belirtiyorum: Tek yönlü ve boyun eğen kadından nefret ediyoruz. Karşımızda hem düşüncede çok yönlü ve yaratıcı, hem de iradede çok sağlam ve bütün yönleriyle güçlü kadından gurur duymalıyız. Kendilerini en güçlü ve bilinçli erkek görenler, partiyi sözde en iyi tanıyanlar ve kendini komutan sananlar, kadının en küçük bir güçlenmesini bile kendileri için tehdit olarak değerlendiriyorlar. Bunları görmeniz gerekir. Erkek işte böyledir. Bu öyle kolay aşılacak bir olay da değildir. Benim etkim bunu biraz engelliyor. Acaba etkim olmasaydı, haliniz ne olurdu? Bunu açıkça kendinize sormalısınız.

Sadece duygusal kalıyor, küsüyor ve yerinize oturuyorsunuz. Bu doğru ve militan bir tavır değildir. Güçlenmenin yollarını bilin. Güçlenme için sunulan olanaklar da vardı. Neden bunları değerlendiremediniz? Bunları kendinize sorun yapacaksınız. Kaba anlamda yetkiyle güçlenin demiyorum. Kadının güçlenmesi çok kapsamlıdır. Kadın cinsinin her şeyden önce özgürlüğünü yakalaması, onun çok yönlü, bağımsız ve özgür kişiliğinin gelişmesi, sağlam bir fiziğe, ruha ve hatta yaratıcı düşüncelere sahip olması, örgütlenmesi, zeki olması, politikayı ve örgütlenmeyi en az erkek kadar yapması gerekir. Bunları neden göze almayacağız? Bu konularda iradenizi, hatta örgüt ve propaganda gücünüzü neden sonuna kadar geliştirmeyeceksiniz? “Erkeğimiz böyle buyurur, biz de uyar gideriz” tarzına alıştırmışsınız. Kürt kördüğümü zaten bununla ortaya çıktı. Sonuçta erkek kadından daha beter hale geldi.

Bu konuda ben kendimi çözdüm, nasıl bir erkek olduğumu ortaya koydum, bu erkeklere fazla güvenmeyin dedim. Erkek cephesi size güç verecek, sizi koruyup kollayacak bir durumda değildir. Benden bile fazla bir şey beklemeyin. Özgürlüğe inandığım için size bazı imkânlar sundum. Bunu kendim için belirttiğime göre, diğer erkeklerin durumu ne olacak? Erkek sizi doğru dürüst tanımak bile istemiyor. Saygısı yoktur. Sadece güdülerini tatmin etmek için kadın istiyor. Genelev yaklaşımı da bu değil midir? Kadının güç ve irade sahibi olmasını istemiyor, kadını yaşamın birlikte yürütücü gücü olarak değerlendirmek istemiyor, tek bir söz hakkı bile vermek istemiyor. Bir kusurunu bulup hemen suçlu ilan ediyor. Kadının değerine ne kadar anlam verdiği, özgürleşmesine ne kadar yardımcı olmak istediği de belli değildir. Kaldı ki anlayışı yoktur, yani kaba bir erkektir. Bu da kilitlenmeye yol açar, nitekim açmıştır.

İçinizden her cephede sorunları ve tehlikeyi hızla gören ve en önemlisi de cevap vermesini bilen militanlar çıksın isterdik. Yaşam ve özgürlük sorunları ağır olanlar, cevaplarını da çok güçlü hazırlarlar. İlkeli ve planlı olurlar, attıkları her adımı hesaplayarak atmasını iyi bilirler. Sizin de böyle yapmanız gerekir. Çünkü erkeğe göre siz buna daha fazla muhtaçsınız. Kendinizi çaresizliğe mahkûm etmeniz çıkış yolu olamaz. Bu anlamda özgürleşme sorunlarınızı çözecek, bunun için arayışlarınızı ve örgütlenme çabalarınızı geliştireceksiniz. “Erkek kadınsız edemez” derler. Bu doğrudur. Ama erkek nasıl bir kadın istiyor? Bu konuda siz nasıl bir dayatmada bulunacaksınız? Nasıl bir kadın olduğunuzu göstererek, kendi tarihi cevabınızı vereceksiniz. “Bizi çok ve yanına almak istiyorsan, öncelikle örgütsel görevlerin, partileşme ve ordulaşma düzeyinin geliştirilmesi gerekir” diyecek, bunu isteyeceksiniz. Adam ordulaşmayı, partileşmeyi, kolektifleşmeyi dağıtıyor; tam tersine, kendini hakim kılıp, gelip sizi tehdit ediyor. Kadın da buna boyun eğiyor. Halbuki bu noktada kıyamet koparılmalıydı. Erkeğin neyin peşinde olduğunu iyi göreceksiniz. Sizi egoist duygularını tatmin etmek için etrafına toplamak istiyorsa, kara sevdalınız veya kocanız bile olsa sert tavır göstereceksiniz. Adam kutsal görevlerini unutuyor, savaşıma görevini bir tarafa bırakıyor, parti birliği ile oynuyor. Eğer yurtseverseniz, o dağlarda kendi özgürlüğüne saygınız varsa, bu noktada gereken cevabın sahibi olmalısınız. Geçmişte birçok alanda maalesef bu cevap yeterince verilmemiş ve ‘erkek belası’ dediğimiz bela ortaya çıkmıştır.

Birçok komutan, kadını tek taraflı iradesi altına almak için komutanlık yetkisini kötüye kullanmıştır. Bir iki bayamı hizmetçi gibi çalıştırmıştır. Değerli kadın militanlar da buna alet olmuşlar, taviz vermişler, uzlaşmışlar ve bu oyuna gelmişlerdir. Bu az bir tehlike değildir. Neredeyse bütün komuta yapısı böyle bela olmuştur. Bir iki kadın işbirlikçiyi yanına çekerek, YAJK sistemini göz ardı ettirme, onun kişiliğiyle ve kimliğiyle oynama yaşanmıştır. Zaten geliştirme ve çalışma olarak yaptıkları herhangi bir şey yoktur. Bu oyunu bozmak gerekir. Yalnız erkek egemenlikli yaklaşımlara karşı değil, kadın işbirlikçilerine karşı da mücadele gerekecektir. En az onun kadar tehlikeli olan, kendi içimizdeki bütün tehlikelere açık kimlik ve kişilik, her türlü işbirlikçiliğe koşan, egoist bir yaşamı esas alan ve erkeğe kendini kölece bağımlı hisseden ilkesiz yaklaşımlar kadın cinsine ve onun özgür geleceğine düşmanlıktır. Bunu sorgulamak önemlidir. Bunların olabilmesi için özgür yaşama tutkuyla bağlı olmamız gerekir.

Özgür yaşam sadece bir bireyin, bir cinsin kendi kendisiyle uğraşması demek değildir. Özgür yaşam kadın için de, erkek için de her şeyden önce teorik bir sorundur; örneğin dağdaysanız çok derin bir yurtseverliği solumaktır, silaha bağlılıktır, bu da örgütsel silahtır, ideolojik silahtır. Düşman bu özgür yaşamı çökmek, imha etmek istiyor; bu konuda yaşam mücadelesine çok derin ve ilgili yaklaşmaktır. Bunun için yapılması gereken şey müthiş hazırlıktır, eğitimidir, herkesi bir savaş birliği haline getirmektir. Bunun için lojistikten tutalım çevre düzenlemesine ve sağlığa kadar hepsine güç vermektir. Bütün bunlar birleşirse, yaşam sorunları belli ölçüde çözümlenir.

Yaşam denilince “Falan erkek, filan bayanla nasıl yaşayacak” diye sorulmuyor. Bu belki işin yüzde beşidir, yüzde doksan beşi ise özgür yaşam olanaklarını geliştirmektir. Bu nedir? Başta savaş sorunları olmak üzere, partileşmedir. Partileşme olmadan savaş gelişemez. Partileşme için de eğitim gerekir. Eğitim olmadan örgütlenme gelişemez, örgütlenme olmadan parti dağılır. Eğitimin olabilmesi için yer gerekir, onun için başka çabalar gerekir. Bütün bunlar nasıl yaşanmalı sorusuna kısmen cevaplar geliştirir. Görebildiğim kadarıyla birçok arkadaşımızın aklından “Nasıl yaşayacağım” derken, “Benim adamım kim olacak” sorusu geçiyor. Bu yaşama gelmeme rağmen, böyle bir soruyu kendime sormadım. Beni ilgilendiren, özgür ve güzel kadın cinsinin gelişmesidir. Gelişeni severim. Belki örnek vermem istenebilir. Kendi örneğimi veriyorum.

Nitel ve nicel olarak kadın cinsinin gelişebilmesi için parti ve ordu gerekir, bunun için düşünce ve gününbirlik müthiş faaliyetler gerekir. Özgür kadın militanların gelişmesi bunun bir ürünüdür. Bu, insan sevgisini ortaya çıkarır. Bu sevgi ise özgürlükle son derece bağlantılıdır. Sevginin kaynağı da, insanın yaşamı arayacağı zemin de budur. Ama saflarda birçok erkeğimiz ve kadınıımız birbirlerine göz dikmişler. Önderliğe bağlılık diyorsunuz. Peki, ben böyle miyim? Özgürlüğü nasıl arıyorum, özgür kişiliği binlerce kadında nasıl gerçekleştirmek istiyorum, en önemlisi de hepsini nasıl seviyorum? Özgürleştikçe, yetenekleriniz geliştikçe bu sürekli sevgiyi yaratıyor. Bu konuda ikiyüzlülük yoktur. Bu gücü gösterene saygı ve sevgiyle yaklaşıldığı açıktır. Ama baylar ve bayanlar birbirlerine “Benim gözüm şunu kesti” tarzında yaklaşıyorlar. Bu, cins de, özgür ilişkiye de ihanettir. Birçok yaşam

planını bozar, bireysel olarak da tatmine ve umduklarını bulmaya fazla fırsat vermez. Bu yöntem çok yanlıştır, bunu terk edeceksiniz.

Önderliği kişi olarak değil, kurum olarak ele alın. Nitekim bu sizin gelişmeniz için çok çarpıcıdır. Şehitler, yurtseverlik, partinin diğer eğitsel, ideolojik ve tüzüksel değerleri için kıyamet koparın. Çünkü burada özgür insanı yaratıyoruz. Tüm erkekleri bu temelde yaratıyoruz. Hepsini yaratıldıkça severiz, birisini değil hepsini severiz. Genel sevgi anlayışı dediğim olay budur. Değerler uğruna bir savaşım verdiğim ve başardığım için seviyorum. Bunun yerine, birisi partiyi çalıyor ve yetkiye dayanarak kendini dayatıyorsa, orada tehlikeyi göreceksiniz. Bu kişi hırsız gibidir. Partinin genel gelişim düzeyini, moral düzeyini sömürmek istiyor. Bunlara fırsat vermeyeceksiniz. Kadın cinsi uğruna ne kadar özgürlük savaşı vermiş? Yoldaşlara ve militan savaşçılara ne kadar saygıyla, sevgiyle ve yoldaşça yaklaşmış? Bunları görmeden, bu ben bile olsam, o kişiyi kabul edemezsiniz. İlkeli dediğimiz tutum budur. Çok zorlansanız bile, ilkeli tutum oldukça, kimseye boyun eğmeyecek ve alet olmayacaksınız. Bunlar hayati yaklaşımlardır. Sadece ilke değil, anbean yaşama geçirmeniz gereken bir husustur. Yaşama geçirmezseniz, geçmişte yaşadığınız gibi daraltılırsınız, “İşe yaramıyorlar, yükütlüler” denilerek bir tarafa atılırsınız. Ağlasanız da, sızlasanız da suç sizindir. Çünkü ilkeli ve doğru tutumu elden bıraktınız.

İlke bu ilişkilere yön vermek, çeki düzen vermek, yaşamsal bir değer kazandırmak için gereklidir. Onu anı anına bütün davranışlarına hakim kılmak, pratikte de kendini gerçekleştirme. Gelecekte pratik örgütlenme dediğiniz olay, günlük olarak yaşama ilkesel yaklaşmayı hayata geçirmektir. O da yarın, öbür gün değil, benim yaptığım gibi şu anda yapılır. Bu tutumu hem kendi cinsiniz içinde, hem de erkekler karşısında hissettireceksiniz. Ben bunu her an yapıyorum. İlke veya gelecekte uygulama dediğiniz aslında anbeandır. Yalnız bir kişiye veya karşı olduklarımıza değil, herkese karşıdır, geneldir. Sağlam, istikrarlı ve ilkeli kişi böyledir. Nitekim ben gücümü böyle ilkeli yaşamayı becermekten alıyorum. Benim başka güç kaynağım yoktur. İçinizden biri güçlenmek istiyorsa, zekâsını ve ilkelerini yaşama geçirme temelinde kullanır. Sabırlı ve disiplinli olur. Doğruyu ve yanlışı, kabulü ve reddi, güzeli ve çirkini ayırt eder. Hep mevzidedir, adeta tetikteymiş gibi yapılması gerekeni anı anına yapar. Bu kişi yaman bir militandır. Her konuda hem hızlı düşünür, hem de hızlı cevap verir. Yiyecek derlemekten tutalım eğitim düzenlemeye, bir savaş mevzisini geliştirmekten tutalım düşmana karşı herhangi bir eylemi düzenlemeye kadar elinden gelen her işe başarıyla anlam verebilir. Aldığımız kararları veya yapacağınız planlamayı hayata geçirmekten bahsederken, bunu bu anlamda değerlendirmelisiniz. Sürekli söylediğiniz “Pratiğim kanıtlayacaktır” sözlerine fazla anlam vermiyor, bunu ciddi de bulmuyorum. “Ben günlük olarak gerekeni yapıyorum” demek daha doğrudur. Örneğin, filan zamanda ülkeye giderim, filan yerde halk içinde şunu yaparım demiyorum. Ben iki kelimeyle bu işi başlattım, şu anda da günlük olarak bu işi yapıyorum. Benim için gelecek yoktur, şimdi vardır; şimdiki kazandıktan sonra gelecek sorunu da halledilir.

Geçmiş, yapmak isteyip yapamadıklarından intikam almaktır. Neden geçmişte şunu yapamadım diyerek, şimdi onu hayata geçiriyorum. Demek ki gelecek, bugünün içine gizlenmiş veya bugüne özümsettirilmiş, dolayısıyla geçmiş de bugüne taşırılmıştır. Bu anlamda anın devrimcisi olabilmeniz çok önemlidir. Geçmiş özlemlerinizi ve gelecek hayallerinizi bugünün pratiğine vurduğunuzda, hem özlem giderilmiş hem de hayal gerçekleşmiş olur. Bunun için çok faal olmak, hızlı düşünmek ve hızlı yapmak gerekir. Militan böyledir, hele savaşçı kesinlikle böyle olmak durumundadır. Hızlı düşünme, propaganda gücü kazanma, hızlı örgütlenme gücü kazanma, hızlı bir hitap gücü kazanma militanlığın vazgeçilmez özellikleridir. Şimdiye kadar bu hususları çok ihmal ettiniz. Eğer bu noktaları bilince çıkarırsanız, hatta dışa vurmaya çalışırsanız, geleceği daha şimdiden kurtarmış olursunuz. İçinizdekini dile getirirseniz, duygularınızı ve düşüncelerinizi dışa vurursanız, pratiği ve geleceği şimdiden kazanmış olursunuz. Bunun için tarzınızı ve tempounuzu yeterli kılın. Çünkü gelecek ancak böyle kazanılabilir, geçmişten ancak böyle intikam alınabilir. İsteddiğiniz yaşamın sorunlarına ancak böyle cevap olabilirsiniz.

Umarım, son derece somut olabilmek durumuna doğru yaklaşıyorsunuz. Zaten toplantınızın da ortaya çıkardığı temel bir gerçeklik budur. Yani genel ilke düzeyinden hızla somut bir yaşama, somut bir savaşçı yaşamı gerçekleştirme ve bunun derin bilincine ulaşma epey ilerlemiştir. Pratikleşmeyi de biraz daha yoğunlaşarak böyle ele alırsak, iddiası ve inancı yüksek olan siz kadın yoldaşlar, yüksek bir militan yaşamı temsil edebilirsiniz. Bu noktalardaki inancımı da her zaman vurguladığım gibi, bir kez daha belirtiyorum.

Kadının özündeki cesaret ve fedakârlık erkektekinden gelişkindir. Yurtseverlik, partileşme, hatta ordulaşma bile erkekten daha ileri düzeydedir. Ama potansiyel halde kalmış veya boğulmuştur. **Zilan** yoldaşın vasiyetinin gereklerini burada dile getiriyorum. Sık sık düşünüyorum: Acaba bir kadın kahramanın, bir şehit yoldaşımızın vasiyetini nasıl yerine getirebiliriz? Buna cevaplar bulmalıyız. Yüzlerce şehit yoldaşımız var. Yalnız onlar da değil, bir ekmeğe muhtaç edilmiş, her yönüyle mahvedilmiş kadınıma gördükçe, bunları bilince çıkarıyor ve pratiğime böyle yansıtıyorum. İşe yaramaz ve çirkin erkeği gördükçe, bu yönlü irademi ve düşüncemi pekiştiriyor, kendimi programlıyor ve planlıyorum. Özgür kadınla yaşamının büyüklüğünü hayal ettikçe, bu düşüncelerim belli çabaları ortaya çıkarıyor. İnsanın pratikleşmesi bu kadar birbiriyle bağlantılıdır. Umarım bundan sonra yaşam sorunları dediğimiz konularda fazla takılmazsınız. Geleneksel alan etkileri altında kendinizi zorlamaya ve onun dayattığı kişilik tarzlarından dolayı bunalıma girmeye gerek yoktur. Hepiniz hayatınızı ortaya koymuş, en fedakâr ve cesur komutanlığa inanmış kişilersiniz. Ama bunu şimdi işleme, özgür yaşamla bütünleştirme ve onun zaferi için uğraşma sorunları bizi daha çok ilgilendiriyor. Eğer bu konularda iddianız varsa, iddianız daha büyükse, buna da yok demek mümkün değildir.

Amacını büyüten bir kişi, ona ulaşma yöntemini ve araçlarını da kesinlikle bulur. Örneğin özgürlük amacım belirlediğinde ve gittikçe bunu büyüttüğümde, eylemim ve yöntemlerim de o kadar geniş kapsamlı oluyor. Amaca çok bağlı olduğum için, onun araçlarını, yani bu dev imkânları ortaya çıkarıyorum. Sizlerin de amaç büyüklüğünüz ortaya çıkarsa, amaçta büyümeyi yaşarsanız, derin, güçlü ve kendini kandırmaz bir biçimde pratiğiniz, onun araçları ve imkânları gelişir. Biri yanlışa o gider, yerine doğrusu gelir, biri eksikse tamamlanır. Eğer bu konuda zayıfsanız, bilin ki amaç yoğunlaşmanız yetersizdir, amaca laf düzeyinde bağlısınız demektir. Her şey çok nettir. Birini ciddi bir göreve getirmek istiyorsanız, onun amaç büyüklüğüne, bununla birlikte amaç bağlılığına ve yöntem geliştirip geliştirmediklerine bakacaksınız. Yani kişinin amacı olacak, yöntemi olacak, çabası olacaktır. Bunlar birleştirilmedikçe etkili bir militan olunamaz. Araç tarzıdır, tempodur, hitaptır. Bunları başlatacak noktaya getirmediğiniz, bir yerde amacınıza ters düşersiniz. Bunun için çaba, yani uğraş ve enerjik olma gereklidir. Bütün bunları önünüzü biraz daha aydınlatmak için belirtiyorum. Esas olarak şüphesiz arayışı ve uğraşmayı kendiniz geliştireceksiniz.

Kadın yaşamı bir intikam yaşamıdır. Sizin intikamcı özelliğiniz, herhangi bir erkeğinkinden, hatta benimkinden bile daha fazla gelişmelidir. İntikamı yakıp yıkmaya anlamında belirtmiyorum. Kaybedilen yaşamı bulmak da bir intikamdır, güzelliği bulmak da bir intikamdır, sevgiyi yaratmak da bir intikamdır. Bunların hepsini gerçekleştirirken, adeta intikam alırcasına davranın. Bunun karşısında varolan bentleri yıkmak da bir intikam tarzıdır. Benim intikam tarzım budur. İntikam tarzım bu olduğu için bazı gelişmeleri ortaya çıkarıyoruz. Benden daha fazla sizin gelişmeye ihtiyacınız var. Dikkat edilirse, ben halen durmuyorum, çok büyük çabayla intikam almak istiyorum. Çünkü bunca yaptıklarımıza rağmen, yıkmamız gereken çok şey var. Siz daha yeni başlıyorsunuz. Sizin olması gereken değerler için böylesine amansız yüklenirken, yıkılması gerekenlere de yükleneceksiniz.

Bunları kendinize sorun yapmadan, bu yönlü kendinizi hazırlamadan tabii ki zorlanırsınız. “Bazıları önümüzü tıkıyor” demek artık anlamsızdır. Dünya benim de önümü tutmak istedi, ama ben fırsat verdim mi? Şimdi parti içinde kariyer ve yönetim anlayışıyla size “Şöyle yap, böyle kalk” deniliyor. İstedığınız gibi çalışmadıkça, ben de dahil, uydurma emirler ve perspektifleri kabul etmeyeceksiniz. “Ben şu kadar etkili ve başarılı olmak istiyorum” diyeceksiniz. Zaten bizzat çalışırsınız. İnsan hiçbir şey yapamıyorsa kendini güçlendirir. Ben de dört duvar arasındayım, ama her gün kendimi yenileyip güçlendirerek düşmanıma meydan okuyorum, düşmanıma karşı en büyük savaşı oturduğum sandalyeden veriyorum. Demek ki yer engeli, alan engeli yoktur. Tek de olabilirsiniz, ama yine de insan büyük savaşabilir.

Bütün PKK önümü kapatıyor, ama ben aman vermiyorum. İradeniz büyük olacak, ustalıklı ve yerinde konuşacaksınız, yerinde öneri getireceksiniz, yerinde tavır göstereceksiniz. O zaman hiç kimse “Önüm tutuluyor, gereken ilgi gösterilmiyor, görev verilmiyor” diyemez. Çünkü ne yaptığımı ve nasıl yapacağımı bilir. Öneri sahibidir, karşındakine anlatır, ikna eder, hatta onu da çalıştırır. Üst kademesini de, alt kademesini de çalıştırır. Ben böyle yapmıyor muyum? Ben şimdi beni reddeden ve ciddiye almayan dünyayı çalıştırıyorum. Benimle alay eden bir halkı çalıştırıyorum. Bu çok açıkça ortadadır. Bunun için neye ihtiyaç vardır? Bizim gibi amacına büyük bir bağlılıkla birlikte, çalışma tarzı üzerinde sonuç alınca kadar durma ihtiyacı vardır. Hiçbir şey yapamıyorsam kendimi ele alırım, neden başarılı olamıyorum diye soruyu kendime sorar ve kendim cevaplandırırım. Bilinç ve irade eksikliği mi var, durum değerlendirmesi mi yanlış, görev mi yanlış, yer mi yanlış? Bunların yanlısını bulup, yerine doğrusunu yaparım.

Devrimciler özgür insanlardır. Özgür bir insanın önünü kimse kesemez. Tüm bu yaklaşımlar göz önüne getirildiğinde, yaşamın büyük bir gücü haline gelenler savaşın da büyük bir gücü olurlar. Sizlerin sorunlarınız yurtseverlik ve onun savaşımı sorunlarıdır, devrim ve onun sorunlarıdır, parti ve onun sorunlarıdır. Bu anlamda kendinize özgü bir kişiliğiniz de yoktur. Kadın bu konuda en fazla partili, yurtsever ve en fazla savaşta olandır, ama bir yandan da özgür yaşam biçiminde ifadesini bulur. “Geleceğe yansıtmak” diyorsunuz, biz bunun kolay olmadığını böylece vurgulamış olduk. Hiçbir arkadaş “Benim bireysel kaderim ne olacak?” deyip kendini dar bir düşünceye kaptırmasın. Ben de dahil, hepimizin kaderi kurtuluşun bütünüyle yürütmesine bağlıdır. Parti iyi yürürse, yoldaşlık iyi yürürse, cinsin özgürlüğü iyi yürürse, kişi de kurtulmuş sayılır. Bunlar iyi yürümedikçe, bunun dışında hiç birimiz özgür kurtuluş, özgür rahatlık beklemeyelim.

Değerli Yoldaşlar!

Özgürlük savaşımızın ayrılmaz bir parçası olarak kadın özgürlüğü uğruna yürüttüğümüz savaşın boşa gitmediği, tam tersine partimizin tarihine yaraşır görkemlilikte bir çalışma olduğu ortaya çıktı. Bütün bunları bir başlangıç olarak değerlendirmelisiniz. Halkımız için bu yaşam nasıl bir umuttan ve ilk adımları atılan bir başlangıçtan ibaretse, bu sizler için daha fazlasıyla böyledir. Siz yaşamı yeni yeni tanımaya başlıyorsunuz. Tanımayanlarınız varsa mutlaka tanımalıdır. Yaşamak için tanımak gerekiyor. Ben erkeği de, toplumu da en iyi tanıyan insanlardan biriyim. Yaşamın ne anlama geldiğini de en iyi kestirenlerdenim. Buna dayanarak belirtiyorum ki, onurlu bir yaşam imkânını sınırlı da olsa elde etmişsiniz. Bunu geliştirmek, pekiştirmek ve yaşanmaya değer kılmak için ayaklanmış bilinciniz ve her şeyi başarabilecek iradenizle bunu yeniden planlayıp mimari bir eser yaratır gibi yeniden geliştirebilirsiniz. Bunun için önce kendinizle savaşıacaksınız. Ben de yıllardır kendimle savaşıyorum. Bu hiç ayıp değildir. Kendimi zafere götürüncüye kadar kendimle savaşıcağım. Düşmanı yenemiyorsam, demek ki eksiklik bendedir diyor ve bu savaşı böyle götürüyorum. Siz de eğer başarmak istiyorsanız, önce “Ben bu savaşı kendi içimde başarıya ulaştıracağım” diyeceksiniz. Kadın eğer savaşı kendi içinde başarıya ulaştırırsa, onun büyük inadı, büyük cesareti ve fedakârlığı kesin sonuç almada belirleyici olacaktır. Bu temelde çalışmalarınızda üstün başarılar diliyorum, selam ve sevgilerimi sunuyorum.

15 Ocak 1997

GÜÇLENEN KADIN ONURUMUZDUR ONUNLA YAŞAMAK DEĞERLİDİR*

Değerli Yoldaşlar!

Partimizin Genişletilmiş Merkez Toplantısının ardından YAJK adına düzenlenen bu toplantının da hem dönem hem, kapsam hem de bileşimi itibarıyla göz önüne getirildiğinde, önemli bir gelişmeyi ortaya çıkaracak güçte olduğuna inanıyoruz. Bu temelde selamlıyoruz.

Partimiz tarihinin en kapsamlı derinleşme ve dönüşüme uğrama süreçlerinden birini yaşarken, bunu da ulusal kurtuluşun her sahada direnmesi ve gelişmesiyle birlikte götürürken, YAJK adı altındaki kadın faaliyetlerimizin daha da derin bir kapsamla birlikte dönüşmeyi ilerleten konumda gelişmesi önemlidir. Buna katılımınızı önemli bir şans olarak görmek kadar, en önemlisi de bunu bundan sonraki tüm devrim süreçlerimizin en özlü talepleri olan eşitliği, özgürlüğü, her düzeydeki mücadele ve savaşımı güçlendirecek bir biçimde değerlendirmek ve yaşama geçirmek, bunun öncü kadroları olarak rol oynamak, yakalanması gereken en temel perspektif oluyor. Temel yaklaşım bu çerçevede büyük bir ciddiyetle, anlayış olarak hepimizde ifadesini bulabilmelidir.

*YAJK Genişletilmiş Merkez Toplantısına sunulan mesaj

Hiç şüphesiz kadın çalışmalarının gelişim düzeyi, parti çalışmalarının gelişim düzeyini yansıtır. Bu çalışmalar aynı zamanda sınıf savaşımının ve onun militan gücünün olgunlaşmış olgunlaşmadığını sınıyan en temel göstergedir. Ayrıca bu çalışmanın kendine özgü yönlerinin yaratıcılık istediği de açıktır. Özellikle tarih boyunca ve yaşam süreci içinde kendine güvenini önemli oranda yitiren bir kişiliğin, devrim gibi kendisine güveni ve kararlılığı şart kılan bir ortamda bunu yürütebilmesi için, büyük ciddiyet kadar bunun gerekli kıldığı karar gücünü pekiştirmesi, daha da önemlisi bunları pratikleştirmeyi amansız kılması gerekir. Aksi halde kişi kendi kendisiyle uğraşır, kendisini sorun olmaktan kurtaramaz.

Kürdistan sorunu nasıl sancılı bir biçimde günümüze kadar getirildiyse ve gelişmeyi çok sınırlı çözüm imkânlarıyla bu düzeye getirdiysek, aynı gerçeklik kadın sorunu için daha yakıcıdır. Çok sınırlı da olsa, yakalanan çözüm imkânları, hatta çalışma ve savaşım imkânları başlı başına bir çözüm olarak görülmeli, bu herkes tarafından ciddiyetle özümsemeli, olgunlukla değerlendirilmeli ve anlaşılmalıdır. Söz konusu olan yalnız cinsin soyut özgürlük anlayışı değildir. Bununla birlikte toplumsal ve ulusal düzeyin, cinsin özgürlük ve onun gerçekçi kimliğini bulmuş yaşam tarzı ve doğru katılımıyla ne kadar iç içe olduğunu göstermektedir; daha kapsamlı bir kişiliği, savaşçı bir kişiliği kadın kahramanlığına yaraşır bir biçimde temsil edebilmektedir. Hiçbir gerekçeyle bu yaklaşımın dışına çıkmamak kadar, anlayışsızca ve yaygınca kendini gösterdiği biçimiyle sanki hayati bir çalışma değilmiş gibi, sanki eski toplumun birçok kalıntılarını temsil etmek yaşam için gerekliymiş gibi sorumsuz yaklaşmak kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülüktür.

Bu çalışma için de partimizin anlayışının pratiğe yansımaları için büyük bir heyecanla çaba harcadık. Ama esasta bu çalışmanın sahipleri hem anlayışın hem de uygulamanın ifadesi olacaklar, bizatihi eşitliğin ve özgürlüğün bu tutumla olacağını göstereceklerdir. Çalışmalarımız bir destek sunma olarak görülmelidir. Şimdiye dek her ne kadar yoğunca ilgilendiysek de, bu bir ölçüde gerekiyorsa de, bunu sürekli istemek özgürlüğe gelişme açısından fazla doğru olmaz. Bu katkılar ancak zorlu süreçlerde, yaratıcılık gereken hususlarda sunulur. Ama veri olarak sunulmuş, yine olanak olarak önünüze serilmiş durumları görmek, onun için de oldukça hakim bir çalışmaya ulaşabilmek göz ardı edemeyeceğiniz temel bir göreviniz oluyor.

Nereden bakılırsa bakılsın, kadın çalışmaları değerli bir çalışmadır. Kadın cinsinin sorunlarına partinin gerek ideolojik ve siyasal çerçevesi içinde, gerekse daha da genel bilimsel bir anlamda ilgi göstermek, evrensel bir sorun olduğu kadar, bizim için de hayati bir sorundur. Şimdiye kadar yaklaşımlar bu anlayışla geliştirildi. Bizde en az ciddiye alınan ve gerekleri en az yapılan bir çalışma da budur. Hatta en çok kendiniz sizi hayati derecede ilgilendiren bu konularda gereken ciddiyeti göstermediniz. Halbuki söz konusu olan, cinsin vazgeçilmez kimlik, kişilik ve özgürlük hakları ve bu konudaki savaşım görevleridir. Bunu ciddiyetle anlayışa ve pratiğe geçirmeyen ve tutarlılığını kanıtlamayan bir kişilik, görevde başarı kazanmayı bir yana bırakalım, sıradan bir birey olarak saygı bile göremez. Her an ezilmekten ve eski konumdaki yaklaşımlarla karşılaşmaktan da kendini kurtaramaz. Şiddetli bir mücadelenin sahibi olmadıkça, hiçbirinizin arzuladığınız yaşamı yaşamaya hakkınız yoktur.

Kadına güvenmek ve kadının yaşamdaki yerini değerlendirmek, hiç şüphesiz anlayışımız geliştikçe önem verdiğimiz bir husustur. Gerek partimiz içinde, gerekse kendi saflarınızda yaşamı neredeyse kaybetmemizin en temel bir nedeni bu olduğu halde, gereken doğru yaklaşım ve çözüm gösterilmemiş, hep alay edilir bir konu olarak gündemleştirilmiş, dedikodusu çok yapılmış, basit yaşama ihtiraslarının konusu gibi ele alınmış, maalesef buna zemin sunulmuştur. Ciddi bir karşı koyuş gösterilmemiş ve en önemlisi de yaratıcılığa doğru nasıl yürünmesi gerektiği fazla göz önüne getirilmemiştir. Böylece 'tıkanma' dediğiniz, 'yük' denilen durumlar yaşanmıştır. Bunun bir kader olmadığı, bunun devrimci görevlere doğru yaklaşmaktan kaynaklandığı eskiye göre daha fazla kendini hissettiriyor. Yine kadının eskiden anlaşıldığı gibi öyle hafife alınacak basit bir eğlence veya bireysel tatmin konusu olamayacağı ve bir yük gibi görülemeyeceği, bunların doğru olmadığı anlaşılmalıdır. Fakat halen bunun tamamıyla aşılabilirdiğini de belirtemeyeceğiz. Bu bir yaratılış sürecidir. Pratiğinize dayanarak belirtiyorum ki, bu konuda bir sanatkar gibi çalışmak, savaşmak ve yaratmak, daha doğru olanı moralde de, ruhta da, fizikte de, düşüncede de ortaya çıkaracaktır. Bunun dışında hiçbir yaklaşım tarzının fazla değer ifade etmeyeceğini şimdi daha iyi görmekteyiz. Bunu önemli bir kazanım olarak şimdi daha iyi anlamaktayız.

Her devrimde olduğu gibi, bizim devrimimizde de bu konunun önemini yansıma bulacağı açıktır. Diğer devrimciler yüzyıllarca kendi toplumları ve uluslarının olanaklarına bağlı olarak, şu veya bu düzeyde kadına ilişkin çok şey söylemişler ve yapmışlardır. Kadın da bu çalışmalarla kendisini ortaya koymuştur. Bizde ise, diğer tüm konularda olduğu gibi, bu konuda da ancak devrimle, önce onun ideolojik ve siyasal hattıyla, daha sonra giderek çözümlemelere taşınmasıyla ifadesine kavuşacağı, kendini ifade edeceği biçiminde ortaya konulmuş, pratik de bunu kanıtlamıştır. Başka türlü nasıl özlüce ve dürüstçe Kürt insanı haline gelinmiyorsa, kadın için bu daha fazlasıyla böyledir. Yani kadın sıkı bir devrimci ideolojik çerçeve içinde pratikleşirse, tutarlı ve sağlıklı bir kadro haline gelir. Yaşama gözünü açabileceği gibi giderek kahramanlaşabilir. Kadın kahramanlığının bizdeki varlık düzeyi, bunun ne kadar yerinde olduğunu güçlü bir biçimde ortaya koymuştur.

Kürdistan gerçeğinde kadın ve yaşam birlikte dile getirilirdi. Oysa günümüzde gerçekleşen bunun tam tersidir. Yani Kürdistan halkı nasıl yaşam gerçekliğinin dışına itilmişse, adı yaşam olan kadının da yaşanmaz ve yaşatmaz duruma getirildiğini çarpıcı bir biçimde görmekteyiz. Ortada ters yüz edilmiş bir durum var. Adı yaşam anlamına gelen kadın, yaşamama ve yaşatamamanın kimliği, kişiliği ve zemini haline gelmiştir. Bu, bütün öfkelerimizin, saygısızlıklarımızın ve sevgisizliklerimizin de kaynağıdır. Yaşamın dışına itilmiş, onun adına ülkesine inkârın, halkına ihanetin ve kimliğine en saygısızca yaklaşımın erkek tarafından özellikle egemen bir anlayış olarak kadına dayatılmasıyla birlikte kadının da buna çok uyduca bağlanması, yaşanmamışlığın felsefesi ve anlayışı oluyor. Dolayısıyla saygıya ve sevgiye ulaşmanın yolu, tüm bunların aşılmasından geçiyor. Bu, ülkemizin bütün yüce değerlerinden kopuşunu, incir çekirdeğini dolduramaz kabilinden sorunlarla boğuşmasını ve deliler toplumu haline gelmesini de ifade ediyor. Bu durum partimiz içinde de sürmektedir.

Yaşamın adını ve kimliğini doğru koyamamak, bunun ulusal kurtuluşla, ülkeye sahiplenmeyle, halkın özgürlük düzeyiyle, en önemlisi de onun örgüt ve savaşla bağını kurmayan erkeğin ve daha fazla da kadının bu konudaki özgün durumunu ortaya koymaması, erkeğin bunu yapay sorunlarla objektif ajanlık gibi yansıtmaları dışında yaşam dışı kalmak anlamına geliyor. Düşmanın dayattığı "Özgür yaşayamazsınız" hükmünün objektif bir temsili halini alıyor. Uzun süredir yaşanan mevcut direktmeler ve özellikle ilişkilerdeki çarpıtmalar, hiç de düşmanın genel yaklaşımları dışında olmadığını ve onun bir parçası olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla yaşamla savaş içindeki doğru belirleme ve doğru yer tutma, düşmanın "Ülkenle veya halkınla yaşayamazsınız"

biçimindeki hükmüne de en anlamlı bir biçimde karşılık vermedir. Bu küçümsenemez. Bunun için ciddiyet ve anlayış derinliğiyle birlikte pratikleşmeyi bilmek gerekiyor. Hiç kimse geleneklerin ağır etkisi, ıkkelliğin ve güdülerin hakimiyeti altında kendi kaprislerini, hele hele bir de parti içinde güç haline geldikçe bu konudaki şahsi tatminlerini örgüt gücüyle karşılamayı –ki, şimdiye kadar dayatılan budur- böylesine önemli bir alana dayatamaz. Bunun ne kadar vahim bir tehlike olduğunu herhalde bu kısa değerlendirmeyele dana iyi anlamaktayız.

Sizler şunu iyi bilmek durumundasınız ki, yaşam her şeyden önce çok ciddi bir olaydır. Harabeye çevrilmiş, adı tamamen silinmiş bir ülkenin en acılı kurtuluş sürecinde, çok az imkânla yaşama savaşını geliştirirken, bunun ne kadar ciddi ve kutsal bir kişilik istediğini sanırım en çok **Zilan** kişiliğinde, Onun kahramanca eylem tarzında yakalamak mümkündür. Büyük yaşam, büyük eylem, ciddiyet, göreve ve özellikle örgütsel göreve büyük bağlılık, bu yaşam hakkını elde etmek içindir. Bu yaşam tarzını iliklerine kadar doğru ele almayanların, kendilerini bir objektif ajan olmaktan kurtaramayacaklarını peşinen bilmek gerekiyor. Bunu çeşitli hastalık yaklaşımlarını ve bunalım teorilerini ortaya koyarak geçiştirmeyi, açığa çıkmış objektif ajanlığın daha tehlikeli bir biçimi olarak değerlendirmek durumundayız. Hiçbir kadın militan yaşamda bunalımı ve problemi yaşamamalı, bu anlamda ileriye sürülmeye zemin teşkil etmemelidir. Çünkü bu, sanıldığından daha ötesinde düşman adına çalışmak olur.

Yapılacak sıradan bir hatanın ve yetersizliğin ne kadar büyük bir tehlikeye yol açtığını yaşadığımız pratiklerde gördünüz. Demek ki, bu konuda ciddi olmak, yetersizliklere yer vermemek ve zemin olmamak tüm diğer alanlardan daha önemlidir. Öz güç olmak, irade olmak, kendisini yaşamsal güç haline getirmeyi ister. Yitirilmiş bir yaşamın özgür topraklarda ve özgür insanların ilişki ortamında gerçekleştirilmesi, başlı başına devrimci bir eylemdir. Moral değerlerinde, bilinç düzeyinde, pratik çalışmada, onun cesaret ve fedakârlığında, hatta estetiğinde kendini kanıtlayan kadın, belki de en kapsamlı savaşımın sahibidir. Dolayısıyla yaşamın da gerçekleştiricisi olduğunu ortaya koyacaktır. Umarım kısaca değerlendirdiğimiz bu hususları bilince çıkarmak kadar, vazgeçilmez bir tutum olarak da kendinize özümsetirsiniz. Başka hiçbir şey kadına bu kadar gerekli değildir. Hatta sizlere sunulabilecek en önemli değer, bu yönlü bir gelişmenin sahibi olmaktır. Nasıl ki hiçbir şey özgürlük ve bağımsızlıktan daha değerli değilse, kadın da bu özgürleşme imkânını yakalamaktan daha değerli bir çabanın sahibi olamaz, geliştirici ve yükseltici bir çaba ileri süremez.

Hiç şüphesiz bütün bu belirttiklerimiz ve yaptıklarımız için başlangıcını teşkil etmektedir. Bunu küçümsememeliyiz. Dünyamızda sorunun içinde bulunduğu durum bile göz önüne getirilse, bu çabaların ne kadar değerli olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Sorunun kendisi tabulaştırılmıştır. Sadece içimizde değil, dışımızda da soruna el atan adeta birçok olumsuzluğun kaynağı olabilmekte veya bu soruna yaklaşmayanlar sorunu daha da kurutmaktadır. Dolayısıyla soruna yaklaşımın ustalığı kadar, önemini ve pratikleşmenin değerini, bu toplantımızda gerçekleştirilmesinin ne kadar önemli olduğunu sanırım şimdi daha iyi ediyorsunuzdur. Sorunu yalnız teknik düzeyde ele almak, dar yaklaşımdır.

Hiç şüphesiz her toplantımızda olduğu gibi, bu toplantıda da siyasal durumu ve partinin içinde bulunduğu durumu değerlendirmek gereklidir. Ama siz bu toplantıda daha özgün olana ağırlık vereceksiniz. Bunu da zaten gündemleştirmişsiniz. Bunlar en başta anlayış derinliğini, anlayışın özgür ve somut yaşamla bağlantısını gerçekleştirmeye ilişkin tartışmalar olacaktır. Sizi kendinizle baş başa bırakmanın daha doğru olduğu kanısındayım. Erkeğe göre şekillenme yerine, kendiniz kendinizi şekillendirmelisiniz. Önünüze bu görevi de koymaktayız. Biz nasıl ki “Nasıl bir kadın ve bir yaşam” diyorsak, “Nasıl bir erkek ve nasıl bir erkekle yaşam” sorusunun cevabı da kadın cephesi için çok yakıcıdır. Bu sorular sanıldığı gibi ortaya çıkarılıp netçe cevaplandırılmamıştır. Bunlar önemlidir. Ama bundan önce yapmanız gereken şey, kendi kimliğinize ne kadar sahip olup olmadığınızı netleştirmenizdir. Yani önce kendimizin olmalıyız.

Şimdiye kadar kendinizin olabildiniz mi? Ruhta, düşüncede ve iradede ne kadar kimlikli ve kendinizinsiniz? Bunu herhalde sorgulayacaksınız. Yapay bir erkek karşıtlığı biçiminde değil, onun da çok ötesinde ulusal ve toplumsal düzeyde objektif olarak nesiniz, ne olmalısınız? Kimler adinasınız ve şimdi kimin olmalısınız? Bunun için ideolojik esaslardan tutalım örgüt esaslarına kadar, sosyal ve kültürel gelişme düzeyinden tutalım askeri sorunlara kadar yeriniz nasıl olmalıdır? Kendiniz bunları özgürce tartışacak ve çözüme doğru götürmeye çalışacaksınız. Yani erkeğe ve eski topluma göre ayarlanmış bir saat gibi değil, kaderini bekleyen birisi gibi değil, kendisini de sorgulayarak ve düşünce gücünü ortaya koyarak, nasıl olmalı, nasıl yaşamalı sorusuna kendi cephenizden bir kararın sahibi olarak kendinizi ortaya koyacaksınız. Burada çocuklar gibi “Birileri gelsin, özellikle erkek gelsin elimizden tutsun” biçiminde davranmanız, özgürlükle bağdaşmayan bir tutumdur. Biz bu aşamada kadının her yönüyle güçlendirilmesinden yanayız.

Pratik süreçler gösterdi ki, cinsler söz konusu olduğunda, ağırlıklı olarak erkek egemenliğinin gücü yönetim halini alıyor. Sizler de güçlenme adı altında buna oldukça destek sunuyorsunuz. Bu güçlenme değil, işbirlikçilik anlamına gelir ve böyle olduğu da ortaya çıkmıştır. Verilen tavizler, tavizleri verenlerin başına bela olmuştur. Bu netçe ortaya çıktı. Hatta nasıl bir ölü olduklarını da görmüşlerdir. Dolayısıyla kendinize saygılıysanız tartışmak ve onu sonuca götürmek, doğru güç anlayışına, onun söz, karar ve örgütlenme düzeyine kadar getirmek, daha da önemlisi bunu kişiliğinize özümsetmek kadar, yani programlanmış ve planlanmış kadın olmaya kadar taşımak çok önemlidir. Biz, YAJK’ın plan ve programı diyorsak, siz bunu kadın militanın programa ve plana kavuşmuş kişiliği diye sonuna kadar götürmelisiniz. Her kadın militanın anlayışı oldukça çizilmiştir. Bu, program anlamına gelir. Aynı zamanda planlı olmayı, bu da belli pratik dönemlerin nasıl yaşama geçirileceğini ifade eder. Bunun tasarım gücü olmayı bilir ve bunu her an ifade edecek tarzı yakalarsanız, çok istediğiniz güçlenmeyi de elde etmiş olacaksınız. Bunun için şuna buna sığınmak yerine, kendinize ve cinsinize sığınacaksınız. Ben bile olsam, başka yerde kurtuluşu aramayacaksınız. Bunu da bağımlılık olarak görün.

Güçlenen kadından gurur duyuyorum. Ama saflarımızdaki erkeğin güçlenen kadından çekindiği ortaya çıkmıştır; hatta bu kadının önünde engel teşkil ediyor. Biz ise bunu doğru bulmuyoruz. Güçlenen kadın, onurumuzdur. Güçlenen kadınla yaşamak değerlidir. Güçlenen kadın yaşamdır. Zayıf kadın, bağımlı kadın moral değerlerimiz açısından sakıncalıdır, zayıftır. Bunu dayatan erkek, hem sınıfsal anlamda hem de moral değerler açısından sakıncalı bir yaşamı dayatıyor demektir. Köle ruhlu kadın arayan, sadece kendisine bağlı kadın arayan bir erkek, bizim meclisimizde hem cinsler arasındaki eşitsizliğin kaynağıdır, hem de ulusal ve toplumsal kurtuluşa özgürlük düzeyinde ciddi bir sapmayı ifade etmektedir.

Dolayısıyla eğer tutarlıysanız, güçlü kadın olmanın tüm alanlardaki eşitliğin ve özgürlüğün bir teminatı olduğunu bilerek, bunu yaşamaya değer görmek, hatta mücadeleyle bağdaştırıp onu zenginleştirici bir biçimde göstermek de bir görev olarak düşünülmelidir. Şimdiye kadar daha çok gücü dışarıda arama, bir yönetim gücü verildiğinde onun üzerine yatma, bununla adeta kendini pazarlama yaşanmıştır. Biz bunu büyük bir saygısızlık olarak değerlendiriyoruz; bunun fazla yaşam hakkı bulamayacağını, hatta arzulanan özgün ve özgür yaşam hakkının tersi bir durum olduğunu belirtiyoruz.

Şimdiye kadar YAJK bünyesindeki kadrolara tanınan yönetim yetkisi maalesef yeterince değerlendirilememiştir. Bunun yerine, partinin verdiği yetkiyi bireysel niyetleri için kullanmak ve erkeğin koltuk değneği gibi olmak esas alınmıştır. Bu zarar vermiştir, en çok da kadına zarar vermiştir. Bundan sonra göreceksiniz ki, böyle davranmak olamaz. Ne erkek ne de kadın bu yaklaşıma cesaret etmemelidir. Büyük şehitlerimiz var, bunlara mutlaka saygılı olacağız. Kaldı ki, bunda kaybetme değil, kazanma söz konusudur. Güçlenen kadın örgütü, güçlenen yaşam ve güçlenen savaş demektir; dolayısıyla güçlenen erkek demektir. Bu, sabır ve geleneksel yaklaşımlardan uzak durmayı gerektiriyor. Bunun için de eski ahlâki tutumlardan uzak durmak gerekiyor. Bunlar partimize yararlı bir biçimde savaşıyor yapılmalıdır. Savaş sadece silah sıkmak değildir. Gerekirse bu konuda da kendimle savaşarak bu düzeyi kanıtlayacağım. Görev budur ve sizlere düşmektedir.

Değerli Yoldaşlar!

Çözümlemeler kapsamlı olarak sizlere iletilmiş, çoğunuzun eğitimi için yoğun çaba harcanmıştır. Umarım bunu layıkıyla değerlendiriyorsunuz ve pratikleştirmenin yaratıcı düşüncesi, önerisi ve çabası içindedir. Daha fazla yardımcı olmak isterdik, ama koşullarımız göz önüne getirildiğinde, bunun da hiçbir hareketin tarihinde görülmemiş değerli bir çaba olduğunu taktir ediyorsunuzdur. Biz bunları kendi keyfimiz için, tatmin olmak için yapmadık; çok özlediğimiz yaşamaya değer kadın kimliğini ortaya çıkarmak için yaptık. Maalesef bizde yaklaşımlar ya basit bir tatmin aracı, ya da bunun diğer bir parçası olarak dedikodu haline getiriliyor. Artık bu sığ düzeyi de aşmalısınız. İlişkilere salt tatmin amacıyla yaklaşılmayacağı gibi, her ilişkiye dedikodu biçiminde yaklaşmamak da önemlidir.

Özgür yaşamı kendi gerçekliğimiz temelinde yaratmaya mecburuz. Bunun hem ilkeli ve iddialı bir militanı olmak, hem de engel teşkil eden varsa onu alıp değerlendirmek ve hatta eğitmek gerekir. Hiç kimse bunun önüne şu veya bu engelle çıkmamalıdır. Hatalar ve yanlışlıklar varsa üzerine cesur gitmeliyiz. Şimdiye kadar olduğu gibi, klasik ahlâk anlayışıyla yaklaşmamalıyız. Bizim vermeye çalıştığımız esaslar üzerinde önemle durmalısınız. Değerli kadın militanlar da giderek yaşamdan öğreneceklerdir ki, kendileri için en gerekli olan budur. Bunun esasları da kapsamlı bir biçimde verilmiştir. Belki birçoğuna göre erkekten daha rahat yaşanabilir. Bu, sanıyorum bir çoğunda giderek kendini bir sorun olarak gösteriyor. Hatta şu deymi de artık duyuyoruz: Böyle gitmez! Yani 'böyle gitmez' dedikleri şey, ne erkek ne de kadın bu yönlü yaşamaya tahammül edemez oluyor. Eski klasik biçimleriyle, karasevdalarıyla, birbirlerini çoğunlukla aldatarak, kısa bir süre içerisinde tüketerek bu zor yaşam içerisinde sınırlanmak istiyorlar. Asıl böyle olmaz. Böyle olmaya cesaret etmek, yaşamın tehdit edilmesidir, parçalanmasıdır.

Geliştirmek zorunda olduğumuz tarz, belki de özlenen, amaçladığımız yaşama giden en emin ve en sabırlı, ama en gerçekçi yoldur. Bireysel hırslarımıza kapılıp yaşamı toptan kaybetmektense, sabırla, büyük bir inat ve anlayışla savaşımızın bütün boyutlarıyla bağlantılı bir biçimde namuslu olmayı bilirsek, gereklerini yerine getirirsek, en büyük kazanımı da kimliklerimizde yakalamış olacağız. Bu konuda esas görev siz kadınlara, kadın militanlara düşmektedir. Erkeğin zaafi daha fazladır ve esasta kaybettiren de sizler olacaksınız. Dolayısıyla ilişkiler ve zaafı meselesine en çok dikkat etmesi gereken kesim de sizsiniz. Bunun planını ve programını ortaya koymak, tutumunu ve ifade tarzını göstermek size düşmektedir. Kendi düşen ağlamaz derler, sizler için de aynı şeyi söylemek mümkündür. Bundan sonra kendi düşen kadın militan da ağlayamaz, ağlasa da kimse ona değer veremez.

Bu toplantının anlayışta bir derinleşmeyi sağlayacağına, bunu söz ve karar düzeyine getirmeyi ve yaşam planı haline dönüştürmeyi geliştirecek bir toplantı olduğuna inanıyoruz. Eğer bu temel yaklaşımı ezici bir biçimde özümser ve nitelikte hakim kılarırsanız, geriye bunun politik tarzı, temposu, üslubu ve hitabı kalır. Yapılan kapsamlı çözümlemeleri mutlaka özümsemelisiniz. Çünkü tarz, tempo ve hitap kadın çalışmalarında daha da vazgeçilmezdir. Çok atıl kalan, üslubu ve hitabı fazla olmayan, vurgulayıcı ve direngen olmayan bir kadın köle kadına yakındır. Buna da hakkınız yoktur. Dili en çok kesilen kadının güçlü hitaba sahip olması bir özgürlük işaretidir. Sağlam bir tarzın ve temponun sahibi olmak, yine özgürlüğün bir işaretidir. O açıdan bunları bir görev olarak anlamalı, eksiği olan bütün yoldaşlar bunu gidermenin savaşımını sağlam bir pratiğin başlangıcı olarak değerlendirmeli, ona göre kendilerini vermelidirler. Aynı zamanda 'uzlaştık, bastırıldık' biçimindeki yaklaşımlara da fırsat vermemek açısından her ilişkiye, her çalışmaya planlı yürümelisiniz. Önceden bir tasarı gücüyle birlikte sorunların üzerine gitmelisiniz. Bu aynı zamanda bir yöntem sahibi olma anlamına da gelir. Fazla yaratıcı olmayan yaklaşımlarla kendinizi ancak zora sokabilirsiniz. Partimizin bu döneme dayattığı genel militan özelliklerini de kesin olarak benimsediğinizde, kendinize ait anlayışla birlikte büyük bir silahlanmayı yaşayacağınız kesindir. Toplantının bunu ileri düzeyde bilince çıkaracağına ve kişilik yapınıza nakşedeceğine eminiz.

Bununla birlikte ele alacağınız daha sonraki hususlar, bilinen klasik alan çalışmalarınıdır. Bütün alanlardaki kadın çalışmalarına ilişkin tartışmalar yürütmek ve kararlar almak yerindedir. Özellikle Güney devriminde kadın çalışmalarının bir sıçrama yapacağı ortaya çıkmıştır. Bunun için de özgün bir tartışma ve planlama önemlidir. Kadın gücümüzün yoğunlaştığı alanlar vardır. Buralarda hem karar düzeyinde, hem de temsil itibarıyla militan takviyesiyle büyük bir gücün hızla yoğunlaşacağı ve savaşta çelikleşeceği rahatlıkla belirtilebilir. Daha somut kararlarınızla birlikte, uygulama için seferber olabilirsiniz.

Bunun yanında hiç şüphesiz daha özgün görevler hakkında da kararlar alabilirsiniz. İhtiyacınız için ne kadar gerekiyorsa, o kadar karar alabilirsiniz. Bu arada genel planlamanın yanında daha ayrıntılı ve somut kararlar ve planlar da oluşturulabilir. Bununla birlikte bir görevlendirmeye gidebilirsiniz. Bu da gerçekçi olmalıdır. Yalnız toplantıya katılanlar değil, ister ülkemizin içinde ister dışında olsun, binleri aşan kadro, militan kadro yapısı ortaya çıkmıştır. Bu hiçbir devrime nasip olmayacak kadar değerli bir kadrolaşmadır. Büyük bir özenle ortaya çıkardığımız bu kadrolaşmayı, sizlerin merkezi olarak yoğunlaşmasıyla birleştirirsek, yıkılmaz bir kadının, yani YAJK örgütlemesinin gelişim göstereceği kesindir.

Denebilir ki, daha şimdiden partimizin başardığı en sağlam çalışmalardan bir tanesi de YAJK çalışmasıdır. Dünyanın bile saygınlığını kazanan bu çalışmamızı bundan sonra göstereceğimiz daha etkili ve sonuç alıcı yaklaşımlarla yaşamdaki kudretli yerini

kanıtlamış olacağız. Belki biraz daha sabır ve fedakârlık diyeceğiz. Ama kazanan gerçekten yaşamın ta kendisi olacaktır. Bu nedenle toplantımızın bizim için önemli bir güç ve yaşam kaynağı olacağına inanıyoruz.

Kadın kimliğinin, özgün kişiliğinin böylesine özgür topraklarda, özgür silahlarla birlikte, en özgür kadınların özgür tartışması ortamında, dağlarda büyük gelişme sağlayacağı kesindir. Bizim desteğimizi de şimdiye kadar yoldaşça, ilerleten ve zorunlu bir yardım olarak görmelisiniz. Ama esas olarak bundan sonra rahatlıkla kendi ayakları üzerinde yürüyebilecek, bundan da öteye savaşımızın bütün sorunlarına güçle karşılık verebilecek bir yetkinlikte kendinizi artık değerlendirebilirsiniz. Bizim de arzuladığımız budur.

Bazıları şöyle veya böyle kadın ister. Biz de gelişmiş, kendi ayakları üzerinde yürüyen, her türlü savaşımını verebilen bir kadın görmekle, kadın anlayışımızı ve kadın isteklerimizi gerçekleştirmiş oluyoruz. En soylu tutumun da bu olduğuna inanıyoruz. Bundan sonra da bu anlayışla elimizden gelen desteği göstereceğimizi vurgulamak isterim. Çalışmalarınıza çok özgün bir biçimde beklenen ve yararlı bir özgürleşmeye kendimizi verdik. Bundan sonra da bu yönlü çabalarımızın gelişim göstereceğine inanıyoruz. Ama yapılanın da mutlaka doğru değerlendirilmesi, hatta bir sanat çalışması gibi değerlendirilerek sonuç çıkarılması gerektiğini bir kez daha belirtiyorum.

Bu toplantımızın bütün bu hususlarda giderek olgun bir çalışma döneminin zemini olacağına inanıyorum. Tartışmalarınızın son derece yaratıcı, bununla birlikte gelişecek olan kararlarınızın da gerçekçi ve yaşamsal olacağına inanıyorum. Bu anlamda sağlanacak başarının hepimizin özlemi olduğunu belirtiyorum, selam ve sevgilerimi sunuyorum.

20 Ocak 1997

YAJK ÇALIŞMALARININ ÖZÜ KAVRANIP BENİMSENDİKÇE, YAŞAM VE SAVAŞ İÇİNDEKİ ROLÜ HAKKIYLA OYNANDIKÇA CİDDİ BİR BAŞARIDAN BAHSEDİLEBİLİR*

Değerli YAJK Militanları!

Partimizin Ana Karargah bünyesinde yürüttüğü kapsamlı çalışmaları derinleştirirken, hiç şüphesiz bunun en önemli bir parçası da YAJK adı altındaki çalışmalarımızın bütün ulusal düzeye yansiyacak kadar toplumsal çözümlenmesini ve bu temeldeki dönüşümünü geliştirmek için yürüttüğümüz çalışmalardır. Bu çalışmaların gelişim düzeyi sanıldığından daha fazla diğer birçok çalışmayı önemli derecede etkilemektedir. Özellikle toplumumuzun kölelikten daha öte yaşadığı durum, aile ve kadın-erkek ilişkisinin boyutu, yine kadın kimliğinin düşürülmüş olduğu düzey çözümlenmedikçe, anlaşılmadıkça ve özgür temelde dönüşüme uğratılmadıkça, ne savaşın kapsamlı bir anlamına ulaşılabilir, ne de doğru dürüst örgütlenme yapılabilir. Neden yaşamın özgürlüğünden bir şey anlaşılmiyor? Toplumumuzun kendine özgü olan bir hususu, düşürülmüş Kürt kimliğinin kadın boyutunda en tehlikeli bir biçim almasıdır. Kadın yoldaşları özenle ele almamızın tarihi temeliyle birlikte, güncel özgünlüğü içinde de kadın etrafındaki yaklaşımlar çözümlenmedikçe, devrimimizin toplumsal özgürlük yönünü ortaya çıkarıp ilerletmek mümkün olmadığı gibi, bunun ulusal, özellikle askeri ve siyasal boyutuna bir sıçratma sağlamak da mümkün değildir.

Kadın köleliği yaşadıkça, devrimimizin ilerleme şansı yoktur. Çözümlenen ve özgürleşen kadının toplumun çözümlenmesi, eyleme geçirilmesi ve savaşırılması anlamına geldiğini çok iyi anlamak gerekiyor. Geleneksel yaklaşım ise bunun tersini söyler. Bu, özellikle düşmanın yendiği geleneksel toplumda birincil sorunumuzdur. Erkek egemenlikli toplum ne kadar yenilmişse, onun acısını o kadar kadından çıkarır veya yenilmiş erkek bütün sorumluluğu kadına ve çocuklara yansıtır. Nitekim buna çok çarpıcı örnekler verilebilir. Partinin değerleri üzerinde en küçük doğru bir yönetim ve komuta rolünü oynamamış olanların suçu kadına yüklemeleri çokça görülmüş bir durumdur. Bu doğru olmadığı gibi, namussuz erkek yaklaşımının kendini açığa vurması, yenilmiş erkeğin yenilgisine bahane aramasıdır.

Nereden bakılırsa bakılsın, kadın özgürlük sorununun çözümü en temel savaş ve yaşam sorunlarına çözüm getirmek için şarttır. Ama saflarımızda hala bunun derinliği anlaşılmalı olmaktan uzaktır. Şimdiye kadar en kaba ve yüzeysel cins yaklaşımı sergilendi. Yaklaşımlar, “Her erkeğe bir karı lazım, kadına salt cinsel boyutlu yaklaşır ve istediğini kendine mal edersin” boyutunu aşmıyor. Bunlar doğru değildir. Eğer biz buna kapıyı açık bırakırsak, savaşta zaferi kazansak da –ki, bu biçimiyle bu mümkün değil-, bu yaşam daha değişik bir kölelik olarak bizi bulur. Eğer kadın sorunu çözümlenmezse, Kürt erkeği söz konusu olduğunda savaşırılmazsınız. Gözü hep kadındadır; sanata, siyasete ve düşünceye tutkusu yoktur. Kaba güdülerini tatmin etme temelinde bir kadınla olduğunda biter ve kısa sürede yenilir. Bu bir tehliktir. Bunu anlayacaksınız. Bu, temel toplumsal hastalığımızdır. Klasik Kürt erkeği de, kadını da daha on beş, yirmi yaş civarında köleleştirici sistem içerisindeki kaba cinsellikle birbirini yerle bir etmekten öteye hiçbir role sahip değildir. Bunlar bizim tespitlerimizin özüdür. Ama bir türlü bunlar anlaşılacak istenilmiyor. “Sıkıştık, kadınsız, erkeksiz olunur mu, dayanamıyoruz” deniliyor. Ama vatansız da, özgürlüksüz de olunmaz.

PKK’de Önderlik gerçeği tümüyle PKK gerçeğidir. Ya özgür vatan, ya da yaşam olmaz. Kadınsız yaşamın hiçbir değeri olmaz. Bunlar PKK’nin ideolojik özünün esaslarıdır. Ya özgür vatan, ya özgür yaşam sözüyle vurgulamak istediğimiz, onun savaşı, savaştaki başarısı, örgütlenmesi, eğitimi ve yönetimi olmadan yaşamın olamayacağıdır. Bunlar ne çabuk unutuldu? Oysa bunlar PKK’nin esasıdır. Bazı kendini bilmezler “PKK’nin parası bol, savaşçısı bol, kadını da bol, komutanlık da var, Allah eksik etmesin, gel keyfim gel” yaklaşımı ve beklentisi içine giriyorlar. Bunlar yürüttüğümüz savaşın şiddetinden haberi olmayanlardır. Şimdiye kadar kendi kendini böyle kandıran çok erkek oldu, böyle bazı bayanlar da çıktı, ama biz bunların can düşmanıyız. Bunlar bizi tanıyacaklar ve kendilerinininkinden çok farklı bir namus anlayışımız olduğunu da iyi bilecekler.

Partileşmede, örgütleşmede, eğitmede ve zaferde nerede olduğunuzu, ne yaptığınızı ortaya koymadan, kadın sahibi olmayı ve PKK’nin savaşçısına yöneticilik yapmayı bir yana bırakın, ancak bir suçlu olarak yakayı ele verirsiniz. Özgürlük silahını eline alan

*YAJK Genişletilmiş Merkez Toplantısına talimat

kadın, **Zilan** vasiyetindeki gibi işe nasıl sarılmak gerektiğini bilmek zorundadır. Bunun dışında ilgi ve ilişki arayamaz. Kadının onuru ve soyluluğu bu çizgidedir. Güzelliği ve büyük yaşam gücü kendini burada açığa vuruyor ve bu yola da girilmiştir. Bu yol kutsaldır, yücedir. Sadece kadını değil, onunla birlikte ülkeyi de, özgürlüğü de kazandırır. Bu savaş bir sevgi savaşdır derken boşuna söylemiyoruz. Aynı zamanda bunun büyük çabası içerisindeyiz. Ne var ki halen anlamıyorlar ve dogmatik, bürokratik ve incir çekirdeğini dolduramaz basit yaklaşım güdülerıyla, bu yüce emeklerimize kendilerini dayatma utanmazlığı içinde bulunuyorlar. Erkeklerde yaygın olmak üzere, bir kısım kadında da bunlar yaşanmaktadır. Bunları terk edeceksiniz.

Lütfen bizi biraz anlamaya çalışın. Karşımızda kendini öyle erkek veya kadın saymak kolay bir iş değildir. Erkekliğin de, kadınlığın da nasıl olması gerektiğinin müthiş bir savaşçıyız. Buna saygınız olmalıdır. Bu kadar genç kıızı boşuna dağlara çıkarmıyoruz. Bunların anlamını bileceksiniz. Biz savaşta kendini zafere yatıramayan erkeğe erkek diyemeyiz. Bunlara karıdan daha beter erkekler deriz. Sizler küçük burjuva heveslerinizi konuşturmak için bir araya gelmiyorsunuz. Benim yaşamımı ne yeryüzünde, ne de yer altında engelleyecek hiçbir güç yoktur. Etrafım kadınla doludur, ama bir şey var ki yaşayamıyorum, bir şey var ki moralim, bilincim ve onurum sizin arzulağınız yaşamı kaldırmıyor. Bu, sevgisizim demek değildir. Bir işe tam önderlik yapılmazsa, dünya da senin olsa değeri hiçtir. Bunu çok tekrarladım, anlayacaksınız.

Hepinizden yaşıyım, hepinizden daha güçlüyüm, hepinizden daha özgürüm. Ama beni ilgilendiren en temel şey, düşmanımıza yenilmeyen bir önderliği bu halka nasıl yapacağımızdır. Bu halkın onurunu başarıyla nasıl temsil ederim? Bütünüyle buna göre yaşamadık mı? Bunu hepiniz bilmiyor musunuz? Yanı başınızda en değerli küçük bir yoldaşlar grubuna bile güç vermeyeceksiniz, bunların bir katili gibi sözüm ona komutanı olacaksınız; ondan sonra da “Canım kadın istiyor, canım erkek istiyor” diyeceksiniz: Bunlar en şerefsiz yaklaşımlardır. Bizim de bir yeminimiz var. Düşmanını yenemeyenler, bunun için örgütünü dört dörtlük yaratamayanlar, yaşam hakkından bahsetmeyi bir yana bırakalım, kendilerini bile af ettiremezler. Sevmek yüce olanların işidir, düşmanını yenenlerin işidir, özgürlüklerini sağlama alanların işidir. Partinin size verdiği yetkiyi ve gücü komutanlık sahtekarlığı adı altında savaşçıyı katletmede, kadınlara boyun eğdirmede kullanırsanız, bunun hesabı sorulur. Sizi böyle kabul etmem mümkün değildir.

Düşmanı yenemezsem yaşam bana haramdır. Siz bunu neden anlamak istemiyorsunuz? Hiçbir önderin yapamadığı kadar kadını eğitiyor ve en güzel değerleri ortaya çıkarmaya çalışıyorum. Ama sizin gibi yapmıyorum. Yine sıradan savaşçıları da ben eğitiyorum, sizin yüreğinizde ise bunların bir tanesine bile yer yoktur. Artık böyle komutan olmayacaksınız. Eskiden olduğu gibi emrinize bölük, takım ve tabur verileceğini sanıyorsanız aldanıyorsunuz. Şimdiye kadar ki bölük ve tabur komutanlarını bir takım yapıp bir bölgede savaşıracağız. Ben sizin işlerinizi kolaylaştırıyorum. Örgütlenme ve yönetmenin en hassas, en yürekli gereklerini gösterdim. Siz hem bu konuda tatminkâr bir cevap vermeyeceksiniz, hem de PKK değerlerinin başında kalacaksınız! Bu olmaz. Aklınızı başınıza alın.

YAJK konusunda geliştirilen bazı eleştirileri anlamak mümkün değildir. Erkek, “Kadında dikta eğilimi, faşizan eğilim geliyor” diyor. Keşke kadında dikta gücü olsa, keşke kadının iktidar gücü olabilse! Kaldı ki, faşizm, kadın karşısında erkeğin işidir, bunu tersyüz etmemek gerekir. Ayrıca şu da önemlidir: PKK’nin orijinalitesinde yürütülen kadın hareketi, eğer gelirlerse savaşa çağrıdır. Bunu çok iyi biliyorsanız, bizim yıllardır verdiklerimizin sıradan bir hizmetini neden yapmıyorsunuz? “Mutlaka boyunduruğumuz altına girecekler” anlayışı doğru değildir. Siz bununla çocukluk hayallerinizi süslemek istiyorsunuz. Bu tip erkeklerle, kölelikten kurtulmaya niyeti olmayan bayanlarla klasik türden birlikte yaşamalarını öneriyorum. Bu ayıp değil, hiç olmazsa bunlar sorun olmaktan çıkarlar. Herkes özgürlük savaşçısı olamaz. Ama bizim buna ihtiyacımız var. Erkek isteyen veya kadın isteyen olabilir. Ben de istiyorum, ama benim isteğimin savaşla ve özgür yaşamla bağlantısı var. Nasıl biz sizin özgürlüğünüze bir şey demiyorsak, siz de bizim özgürlüğümüze bir şey demeyin, saygılı olun. Bu, partinin özgürlükçü bir yaklaşımıdır, buna da saygılı olun.

Biz kadınları güçlendirmekten zevk alıyoruz. Dilleri, beyinleri ve fizikleri açılın ki, yaşamsal güçleri ortaya çıksın. Ne zaman bunu anlayacaksınız? Anlamadan yaşam olur mu? Bu konularda yürütülen çalışmaların kendiliğinden olmadığını, YAJK bünyesindeki kadınlarımızın da, militanlarımızın da sandığınız gibi aptal olmadıklarını bilmelisiniz. Bu müthiş yoğunlaşmış bir güçtür, fedai bir güçtür. Bu gücü bu duruma getirmek için çok çalıştık. Tabii ki kendini örgütler, tabii ki bu örgütlenmeden korkacaksınız ve de korkmalısınız. Neden? Çünkü ne kadar, neye göre olduğunuzu biraz ölçmeniz gerekir. Suçu kadında aramıyorum. Eğer biraz doğru yaklaşılsa, PKK’deki kadın her türlü çalışmaya en fazla açık olan kesimdir. Yeter ki doğru iş yaptırın, yeter ki insan gibi yaklaşın. Biz Kürt kadını, Kürt kızlarını tanıyoruz, devrimci kızlarımızı da iyi tanıyoruz. Hiçbirisinin yoldaşlığın değeri dışında bir şey dayattığını düşünemem. Doğru bir yoldaşlık anlayışına en olumlu cevabı veren kesimdir. Gerçek budur. Bunu başka kelimelerle saptırmamak gerekir.

Siz kadınların ciddi özgürlük sorunları var ve bu savaş ortamı bunun için en iyi çözüm ortamıdır. Bu anlamda da şanslısınız. Siz köleliğin dehşetini bilmiyorsunuz. Çoğunuz gençsiniz, birdenbire özgürlükle tanıştınız. Bir erkeğin kolunda yaşamın ne kadar düşürücü olduğunu, korkunç olduğunu bilmiyorsunuz. Heveslerinizle ucuz yaşam hayalleri içine giriyorsunuz. Erkek de bilmiyor, o da bir kara cahildir. Bu konularda derin çözümlemeleri boşuna yapmıyoruz. Yaşam hevesleriniz yeni yeni oluşuyor, ülkenizi ve özgürlüğün ne olduğunu yeni yeni tanıyorsunuz. Bu ayıp değil, ben de yeni yeni tanıyorum. Düşman bizde ne ülke, ne özgürlük, ne insanlık bıraktı; bunları yeni yeni tanıyoruz. Önemli olan tanışmak, eğitilmek ve gelişebilmektir. Bunu yapıyoruz.

Hiç kimsenin güdülere kutsal değildir, güdüler herkeste aynıdır. Küçük burjuvalık az çok herkeste var, ama bu değerli değildir. Değerli olan, bizim yol açtığımız gelişmelerdir. Kadının özgürleşmesi uğruna önemli adımlar atılmıştır. Kadın cinsine saygı bizde biraz geliştirilmiştir. Önderlik çalışmaları bu konuda önemlidir, özgündür. Daha düne kadar kişiliğinden utanan kadın, kişiliğinden gurur duyacak düzeye getirilmiştir. Bu, kendiliğinden olmamıştır. Daha düne kadar bir beyin ve düşünce gücü olmayan kadın, düşünce gücüne kavuşuyor ve büyük fedakârlık gösteriyor, kendisinde büyük yurtseverlik duygusu geliyor. Bunlar önemli gelişmelerdir. Değerlendirecekseniz, bu yönleri değerlendirin. Kadını size boyun eğip eğmemesine göre değerlendirmeyin. Yaşam ancak güçlenen kadınla gelişebilir ve bu da biraz ortaya çıkarılmıştır. Mal olma anlayışı artık bu kadında olmaz, bunu iliklerinize kadar hissetmelisiniz.

Erkek kesimi olarak da kendinizi biraz yeniden yaratmanız gerekiyor. Ben de on yılı aşkındır kendimi yaratıyorum. Güzел olan da budur. Çözüm daha çok kadında olur. YAJK zemini, çerçevesi ve hedefleri boşuna açıklığa kavuşturulmamıştır. Erkek

sürecinde de gördünüz ki, zorlanıyor ve hiçleşiyorsunuz. Bunun önüne geçilmesi için yapılması gereken şey attığınız adımların derinleştirilmesi, kökleştirilmesi ve kişilik olarak dallara, yapraklara ve meyveye kadar kavuşturulması, yani kişiliğini tam bulmasıdır. Bundan daha güzeli de olamaz.

Dili olmayan, cahil olan bir kadın hiçbir değer ifade etmez. Kaba silahçılık da çare değildir. Buna saygı duymakla birlikte, verdiği savaşın özgürlük değerini bilmeyen, kendi yaşamıyla ve kendi çirkinlikleri yerine güzellikleriyle bağlantısını kuramayan bir kadın militan, savaştan hiçbir şey anlamıyor demektir. Bu savaşı çok köklü özgürlük problemlerinize cevap bulmak için veriyorsunuz. Bu hem hakkınız, hem de görevinizdir. YAJK bu anlamda büyük bir çözüm aracıdır. PKK'nin yoğunlaşması halkımıza nasıl kazandırıyor, YAJK örgütlenmesinin kendi içindeki yoğunlaşması da kadına büyük kazandıracaktır. Hedefleri, kabul ve ret ölçüleri, güzellik ve çirkinlik değerlendirmeleri, eşitlik ve özgürlük anlayışları, kendi özgücüsüyle ayakta durması çok önemlidir ve yaşam için esastır. Hiç kimse zayıf kadına, köle kadına dayalı yaşam hayal etmesin. Partimiz ilke olarak, uygulama olarak buna karşıdır.

Anlaşıldığı kadarıyla şimdiye kadar YAJK birlikleri üzerinde kötü emellerle hareket edilmiştir. Malı gibi gördüğü hakimiyetleri altındaki kadını biz biraz sarstıkça ve ellerinden aldıkça, birçok erkeğimiz veya sözüm ona militanımız tepkiniyor. Eğer özgürlüğün zafer kişiliğine ulaşmazsanız, sizin kadınlığınızın köle kadından bir farkı kalmaz. Dağlarda mal anlayışıyla kadına yaklaşmak büyük bir suçtur. Maalesef birçok kadın birliğimiz de buna alet olmuştur. "Erkeklerin gücü olmadan, erkeklerin himayesi olmadan yaşayamayız" gibi utanç verici bir durumu kader bellemişlerdir. Bu çirkinliktir; bir daha asla aranızda bunu yaşamayacaksınız. Kadının zayıflıkları olabilir, fiziki zayıflıkları da olabilir; yapılması gereken, dengeli bir işbölümüdür. Bundan kimse kaçınmıyor. Ne himayeye alınma gibi bir durum var, ne de bu olmadı mı dışlama var. İç içe de yaşanabilir, ama eşitlik ve özgürlüğün ilkesel değerlerinden taviz verilemez. Kaldı ki, burada önemli olan, savaşı kendi içimizde yaşamamızdır.

Sonuna kadar toprak ve özgürlükle birleşen değerlidir. Erkek biraz kaypaktır, kaçkındır. Böyle erkeği yıkmak için kadının toprak ve özgürlükle bütünleştirilmesi büyük bir silahtır. Kadına böyle bir rol biçiyoruz. Bu konularda derinleşme devam edecektir. Ayrıca geri duygular ve güdülerle yaklaşmanız değersizliğini ortaya koyuyorum. En büyük duygu, hatta güdülerin duygulara, duyguların düşünceye ve onun eylemine dönüşmesi sağlanmadıkça, bizde her şey ayıptır. Güdüler duygulara, duygular düşünceye, düşünce de eyleme dönüşmedikçe, ilkelik sınırında kalır ve başa bela olursunuz. PKK militanlığı bu yönlü bir dönüşüm sağlama gerçeğidir. Dönüşüm gerçeğini sağlamadıkça, güdülerin sınırına takılıp en aşağılık bir ihanete kadar gitmeniz işten bile değildir. Bu hususları anlamamız gerekiyor. Bizim toplumumuz güdüler sınırında kaldığı için siyasallaşmadı ve savaştı. Toplumsal gerçeğimiz en geri güdülerle yönlendirildiği için, düşman hiçbir toplumda gözükmeyen bir hakimiyeti bizim toplumumuz üzerinde yürüttü. Bunları nasıl göz ardı ediyorsunuz? Bütün çözümlerimizin esası, düşmanın kullandığı bu toplumu aşmaktır. Bunun da en çarpıcı ifadesi kadın çözümlerinden geçer.

Bir adım atılmıştır, bunu dikkatle değerlendirin. En çok da YAJK bu adımı dikkatle değerlendirmelidir. Bunun ideolojisi var, adeta devrim içinde devrim yapma gibi bir özelliği var. Örgütlenmesi olacak, hatta yaşamın kabul ölçülerine kadar bir yansıması olacaktır. Size zaman ve zemin boşuna verilmemiştir, değerlendirmeniz için bunlar verilmiştir. En güzeli de bu değil midir? Gördüğünüz gibi değerli insanlar ve kahramanlar ortaya çıkıyor. Bu, saygı duyulmaktan başka nasıl karşılanabilir? Neden suçluyorsunuz? Hiçbir toplumda görülmeyecek kadar ölmüş toplumumuzun daha da ölmüş kadın gerçekliğinden kahramanlar ortaya çıkarıyoruz. Bu, çalışmalarımızın sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bunu nasıl inkâr edebilirsiniz?

Siz değerli kadın militanlar, sizi yaratan eli, iradeyi ve düşünceyi bu baylara, erkek komutanlarımıza, hatta önderlere iyi anlatın. Onlar sanıyorlar ki, kendiliğinden konuşuyorsunuz. Siz kendiliğinizden konuşmadınız, büyük bir emeğin sonucu olarak ortaya çıkarıldınız ve çok değerlisiniz. YAJK yönetiminde yetersizlikler ve zayıflıklar olabilir, ama bunlar belirleyici değildir. Belirleyici olan sonuna kadar cesarettir, fedakârlıktır, savaşa ve parti yaşamına katılımınızdır. Her şeyin ölçülere uygun olmasını istedik, ama bu olmadı diye anlamsız suçlama yerine, nasıl olması gerektiğine dair kısaca uyarılar yapın veya destek sunun. Nitekim gelişme biraz bununla oluyor. Kendi başarısızlık suçunu bir kadına yıkmak, tarihin en eski suçlarından birisidir. Sıkıntılarını kadında gidermek belki şairanedir, ama fazla çözümleyici değildir. Bitmiş ruh halini kadında tatmin etmek belki kişiyi iyi bir düşünür yapar, ama savaşta başarıya götürmez. Bunları istemeyin. Bizim en büyük eserlerimizden birisi de özgürleşen kadındır. Bunu görmemiz gerekiyor. Özgürleşen kadın boşuna yaratılmıyor. En başta vatanın, halkın ve ulusun değeri olarak yaratılıyor. Senin malın olup olmaması o kadar önemli değildir; halkın malı olması, toprağın gelini olması daha çok önemlidir. Analar, kızları ve genç delikanlıları böyle toprağa gömüyorlar. Bunlara büyük saygı göstermelisiniz. Bu yönleri niye görmüyorsunuz?

İlkel ve kaba önyargılarınızı da mahkûm ettik. Dikkat edilirse, çok iyi gelişmeler ortaya çıkardık. Kaldı ki, yönetim zaaflarının oluşmasında belirleyici olan erkek yapısıdır. Kendi gölgesini yaratmıştır, kendi kuklalarını yaratmıştır. Sağlam bir erkek yoktur. Ben de bir erkeğim, ama benim yanımda sürekli militan kadın oluşuyor. Eğer erkek yönetiminizde ölçü doğru ve yetkin olsaydı, herhalde kadın yönetimi de güçlü olurdu. Bu hususları doğru ele almalısınız. Kadını suçlayacağımıza kendinizi suçlamalısınız. Bu, benim için de geçerlidir. Benim doğru önderlik yapmam, binlerce kadının militanlığına yol açıyor. Yöneticiliği biraz doğru yapıyorum. Bunu görüyorsunuz. Bizimle olan hiçbir kadın savaşta ve yaşamda yük olamaz. Yöntem çok daha gelişkin oldu mu, kadın da sonuna kadar gücü oranında bir şeyler yapar. Gerçek budur. Bu açıdan sorunları tek taraflı ve önyargılı kestirip atmamalım.

YAJK yoğunlaşması bundan sonra da önemini artırarak devam ettirecektir. Küçümsenmeyecek kadın militanlığı oluşmuştur ve bir aradanız. Çok sayıda değerli savaşçı da var. Bu vesileyle hepsini yaşadıkları savaşın zorlukları karşısındaki dayanıklılıklarını kutlamak kadar, ağırlaşan sorunlara da kuvvetle, güvenle cevap bulmalarını veya verilen cevapları akıllıca kavramalarını ve kendilerini çözümsüz bırakmalarını önemle vurguluyorum. Kölelikten intikam almanın bütün imkânları önünüzdedir ve bunlara yüklenin! Her zaman ve her yerde böyle fırsat bulamazsınız. Önderlik, doğru bir kadın önderliğinin çizgisine sahiptir. Bu çok az önderlik kişiliğinde gelişim göstermiştir. Dolayısıyla bu şansınızı mükemmel yakın kullanmalısınız.

Özgürlüğü kendiliğinden size vermedik. Usta bir önderlikle, çabalarınızın birleşmesiyle bu noktaya geldiğinizi asla göz ardı etmeyin. Sonuna kadar disiplinli, iradesine hakim ve coşkulu olmak kadar örgütlü olan, örgütlü olmak kadar yaşamın inisiyatifini ve moralini sürekli kendinde taşıyan, anlamak kadar yapmayı bilen, erkeği çözmek kadar doğru kadını da ortaya koyan,

korkmamak kadar çok planlı ve akıllıca işlerin ve hatta savaşın üzerine yürüyebilen, kendi aranızda cins bilincinin gelişmesinin hem tarihi hem ulusal boyutları kadar savaş içinde de nasıl anlam bulması gerektiği konusunda da gerekeni yapabilen, erkek cinsinin gerçekliğini bütün yönleriyle anlamak kadar onu doğru yola çekmenin ustalığını da gösterebilen, ne uydu ne de sekter olan, tam tersine kişilikte özgürlüğün sağlam bir militanı olabilen, yüce duygulardan ve sevgilerden vazgeçmemek kadar bunları kötü kullananlara karşı tetikte olan, bizim savaşımızın bu anlamda YAJK boyutunda bir aşk savaşı olduğunu göz ardı etmeyen kadın militanlığına da bu vesileyle kesinlikle bir anlam biçiyoruz.

Savaş toplumsal gerçeğimizde toptan öldürülmüş bulunan duygularımızın dirilmesidir, aşkın gerçekleştirilmesi ve gelişmesidir. Bu da son derece akıllı, örgütlü ve planlı bir savaşçılıkla gerçekleşebilir. Bu kendiliğinden olmuyor. Başka türlü de bu ülkede insan sevilemez. Bu ülkede başka türlü de canavarlıktır. Dolayısıyla bu çalışmalar çok değerlidir. Kendi aranızdaki tartışmalarda bu hususların derinliği ve doğru duygular ve düşüncelerin gelişimi ortaya konulmalıdır. Biz üzerimize düşeni yaptık, bunu küçümsemeyin. Rasgele, ilkel güdülerinize sevgi ve aşk diyerek kendinizi yanıltmayın. Ben bile mevcut düzeyimi yüce duygu, yüce aşk olarak değerlendiremiyorum. Sadece onun önünü açıyorum. Kadın savaşımız, aynı zamanda bir aşk savaşımıdır. Ne kadar geliştiniz, ne kadar birbirinizi tanıyorunuz? Ne kadar bağlıyız? Bunlar savaşın potasında yeni yeni geliyor. Güzelliği ne kadar yakalamışız? Doğru bir dili ve iradesi olmayanlar hangi sevgiden bahsedebilirler? Tüm bu hususlarda büyük bir savaşın içerisindeyiz, kendimize güveniyoruz ve başarısını da sağlayacağız. Yıllardan beri bu topraklarda öldürülen sevgi bu savaşla mutlaka yaratılacaktır. Düzensiz kalmış iğrenç ve düşürücü yaklaşımlarla, ilkelliğin hayvanlaştırıcı etkisiyle yaşamak bir kader değildir. Önderlik bir aşama sağlamıştır ve bu da en büyük değerdir; doğru sevginin en büyük değeridir.

Bütün yoldaşlara bir kez daha genel toplantı süreciyle birlikte, YAJK toplantılarını ve eğitimlerini geliştirmelerini belirtiyorum. Ülkenin geneline ilişkin de sağlam tartışmalarla birlikte kararlara ulaşmanız ve bunun çabası içinde olmanız gerekir. Genel toplantı içinde sonuna kadar rolünüzü oynayın. Tartışmalara ve kararlara damganızı vurabilirsiniz. Bu hem hakkınız, hem de görevinizdir. Önümüzdeki süreçte belli bir eğitim yoğunlaşmasının ardından, muhtemelen YAJK Konferansı da geliştireceğiz. Ulusal düzeyde bir konferansa da denk düşen nitelikte ve bileşimdesiniz. Daha şimdiden varmış olduğunuz sonuçları, böyle bir toplantıyla resmi düzeye de taşıyabilirsiniz.

Kadın savaşlarımız, özellikle eğitimle çözümlenmelerin düzeyini yakalasanlar. Eğitim görevleri başta olmak üzere, çeşitli yaklaşımlarla en azından sorun arz etmeyecek, savaşında ve yaşamda başarıyla yürüyecek kadar güç vermeleri gerekir. Geçen yıl ki savaş kayıplarımızın hem fiziki hem de ruhsal durumlardan kaynaklandığını biliyorsunuz. Bu konuda da sorumluluğunuz vardır, hatta sorgulamalı durumlarınız da ortaya çıkmıştır. Verilecek en iyi özeleştirici, fiziki, ruhu ve bilinci sağlam olmayan tek bir kadın savaşımızın kalmamasıdır. Bunu sağlarsanız, en iyi özeleştiriciyi vermiş olacaksınız ve bu şarttır.

Bununla birlikte genel militanlık esasları ortaya konuldu. Bu hususlara da yalnız YAJK boyutuyla değil, genel içerisinde değer vereceksiniz. Bu konuda da bazı eleştiriler alıyorsunuz. YAJK özgünlüğünü kavramak, özümsemek, biçimlendirmek ve uygun yaşam ve savaş boyutuna çekmek kadar, parti militanlığının ölçülerini de anlamak ve ikisini birleştirmek büyük önem taşıyor. Bunu sağlayabilecek güçtesiniz, bu konuda oldukça katkılarımız da vardır. Bu çerçevede yoğunlaşırsanız, acılarımıza ve sıkıntılarımıza layıkıyla cevap olursunuz. Bu anlamda Önderlik sizin önderliğinizdir. Hiçbiriniz kendini yalnız sanmamalıdır ve en güzel birlik bu temelde Önderlik gerçeğiyle birliktir. Biz sizlerle gurur duyuyoruz, siz de bizden gurur duyuyorsunuz. Bu da zafere kadar devam edecektir.

Bu temelde hepimizi bir kez daha sonuna kadar zaafaların ve yanlışlıkların üzerine gitmeye, savaşın güzelleştiren gücü kadar zafer gücü olmaya, toprak ve özgürlükle güzelce birleşmeye çağırırken, güvenimi de belirtiyor, hepimizi selamlıyorum ve sevgilerimi sunuyorum.

24 Ocak 1998

BOTAN EYALET ÇALIŞMALARINDAKİ TÜM YAJK GÜÇLERİNE

Değerli Yoldaşlar!

Botan'da gerilla savaşımıyla varolma özlü bir temelde yürütülürse, kadının da kendi öz ordulaşmasıyla bunda yer alışı Kürdistan ulusal devriminin özgürlük savaşımında kayda değer ve oldukça dikkati çeken en önemli çalışmalarımızdan birisi olarak hem imkân dahiline girmiştir, hem de bu temel tarzını yakalamış bulunmaktadır.

Ulusal ve toplumsal bilinç düzeyi o kadar geri ve iradesizlik o kadar gelişmiştir ki, vatansız ve özgürlüksüz olma bir alışkanlık haline getirilmiştir. Cinslerin yaklaşımı aile içi ilişkilerde, toplumda özelliklerini yaşatmada içinde boğulduğu bir kör kuyuya dönüşmektedir. Bir çoğunuz, cins savaşına dayalı mücadelelerin ne anlamı var diyebilir. Biz de bunu uzun süre derinlikli olarak ele almadık. Ama daha sonraki savaş ve yaşam bize gösterdi ki, bu sorunu çözmezsek savaşı çözemeyiz, siyaseti çözemeyiz; bunları çözemedikçe de başarıya ulaşamayız. Kürt kişiliğini ısrarla tartışmaya açıyoruz. Esasta Kürt kişiliğinin bitirildiği nokta, biraz da cinsiyet noktasıdır. Özellikle ailecilik, cins temelinde, kadına hakim olma temelinde çocuklara yaklaşım, bunun daha ileri biçimi olarak aşiretçilik ve kabilecilik, en önemlisi de kültür olarak bunun kişiliklere sindirilmesi, aslında kişiliğimizin ta kendisini ortaya çıkarıyor. Bu kişilik bunu aşamazsa, hiç bir zaman siyasallaşamaz ve askerileşemez. Cins olarak önce ailede, daha sonra toplumda ve kadın karşısında kendimi çözemeydim, yenik düşseydim, önderliksel bir gelişim söz konusu olamazdı.

Erkek, özellikle kadın konusunda, gerek namus gerekse hayat anlayışı itibarıyla çok dar, çok çirkin ve çok bitiktir. Daha doğrusu, bu anlayışa mahkûm edilmiştir. Son tahlilde düşmanın bir dayatması olarak, bu kişilik kendi başına bela edilmiştir. Yani bizim erkeğin kişiliğinde özel savaşın kurbanı olma durumu var. Kadın kişiliği de bundan daha acınacak bir durumdadır. Hakimi böyle olduktan sonra, mahkûmu da beterin beteri olur. Birçok kadromuzun anlamadığı nokta, bu çözümlenmelerin neden yapıldığı ve özgürlük düzeyinin neden bu kadar öne çıkarıldığıdır. Eğer yeni bir düzey ve siyasal ve askeri kadrolar yaratmak istiyorsak,

geri ve örtbas edilmiş Kürt kişiliğini çözmek istiyorsak, bunu yapmamız gerekiyor. Bunun için yadırgamayacaksınız, anlam vereceksiniz ve yiğitliğiniz oranında sonuç çıkaracaksınız.

Kaba anlamda erkeklik yapmak benim için çok zordur. Hatta klasik ölçülere göre evlenen erkek, kadına hakim olan erkek, koca olan erkek gibi kavramların benim açımdan çok zor olduğunu hepimize belirtmişim. Kavramlara göre kendimizi kabul etseydik, sanıyorum biz de diğer önderlikler gibi olurduk. Bunun sonucunun da ne olacağı bellidir. Yine saflardaki komutan arkadaşlar gibi olsaydık, fırsat bulduk mu kadına yüklenirdik, fırsat bulmadık mı imhaya gönderirdik. Yani aşk da, düşmanlık da birbirinden beter olurdu. Bu da çözüm değil çözümsüzlüktür, yücelik değil düşüştür.

Son dönemlerde savaş sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak için, bu konuda bazı önemli gelişmelere yol açtık. Kadın yakın dönemlere kadar savaşta ağırlık olarak düşünülüyordu; ama şimdi kadının güven, cesaret ve inanç, hatta pratik dayanma kaynağı olduğu ortaya çıkmıştır. Kadını ordu içine çekmemizle birlikte, düşman bile çok sayıda kadını kendi ordusuna çekti. Yani bu yönlü bir eğilim genel gidişatta son derece olumlu olduğu kadar da kapsamlıdır. Kaldı ki, cinsel dayanıklılıktan tutalım zihni geliştirmeye kadar her şey aslında savaş ortamında çok güzel geliyor. Kaybedilen tüm kişilik özellikleri; dayanıklılık, özgürlük tutkuları, anlama, dayanma, yaşamsal olup olmama bu savaşla belli olur. Bizim kadına verebileceğimiz en değerli armağan budur. Erkek için de bu böyledir. Zayıf bir kadına dayalı erkek zayıftır; köle bir kadına dayalı erkek köledir. Özgür temellerde bir anlayışa sahip olmayan erkek, devrim yapsa bile, topluma dayatacağı anlayışla egemen sınıfı temsil eder. Kaldı ki, bizde devrim yapacak bir erkek de yoktur. Bunun nedeni, özgürlük düzeyini kendinde çözememesidir. Bu sorunu örtbas ederek ve bastırarak değil, bilincimize ve irademize ne kadar yansıtırsak, savaş kabiliyetimiz de o kadar artar. Ama güdülerinize yenik düşerseniz yiğitlik kalmaz.

Örneğin Şemdin Sakık, marjinalleşmeye düşmanın bile beklentilerinden daha fazla yer verdiğinde, sülalesinde bile görmediği olanakları partide gördüğünde, kadına karşı erkeği, erkeğe karşı kadını en alçak ve en düşürücü temelde kullanarak sonuç almak istedi. O sahte işbirlikçi, sözüm ona komutanlık ve onun ordusunu yaratmak istedi. Bu pratiğinin temel silahlarından birisi, partinin kızlarını erkeklere, partinin erkeklerini kızlara peşkeş çekmesiydi. Yani iblisin aklına getiremeyeceği bir yömeme önemli oranda bel bağlamıştı. Kadın ve erkek kişiliklerinin düzenden gelmeleri, son derece zayıf olmaları, zorluklara karşı dayanıklı olmamaları, bu cephede cinsel boyutta susamışlık veya güzelliğe dayanmayan cins arayışları çok şiddetli olunca, düşmanın hiçbir zaman veremediği zararı kendi içimizde bu anlayışlar tarafından verildiğini gördük. Önu alınmazsa, hiçbir ordunun bu tehlikeye karşı dayanamayacağı açıktır.

Buna karşı tedbirimiz neydi? Bizde güdüler inkâr edilmemektedir. Zorluklar büyük olmakla birlikte, düşman bizi bu kadar düşürmüştü, buna vereceğimiz karşılık cinsi çok yönlü geliştirmektir. Fiziki düzeyden anlayış düzeyine, estetik özelliklerden savaşçı özelliklerine kadar kadın cinsini bağımsızlaştırmayı ve özgürleştirmeyi; erkek için de vatani ve savaşı kazanmadıkça kadınla olma ve kadınla yaşamının mümkün olamayacağını, özgürlüğü yakalayamayacağını temel bir ilke olarak ortaya koyduk; bunu da kendi kişiliğimize yansıtarak sonuç almak istedik. Bilimsel olarak enerjinin açığa çıkartılması da böyle olur. Yani kaba cins güdüsü, hatta açlık güdüsü düşmana karşı öfkeye, özgürlük tutkularına, çirkinliği yerle bir etmeye ve çok yönlü kişiliği savaşçı kılmaya yönetildi mi, ortaya çıkan ürün kadın kahramanlığıdır, erkek kahramanlığıdır; bitmiş Kürd'ün dirilişine, Kürd'ün bitiriş ilişkisinin yaşamsal ilişkiye, yine kendi içinde boğulma ve tıkanmanın hem ruhsal hem de beyinsel bir sıçramaya yol açmasıdır. Sınırlı da olsa, bunun geliştiğini hepimiz görmekteyiz. Bu, devrim içinde devrimdir, kadın devrimindeki büyük rolün genel devrime olan etkisidir. Bunu daha fazla geliştirme gereği açıktır.

Her ne kadar YAJK ve kadın sorunu diyorsak da, bunun fazlasıyla bir erkek sorunu olduğu gözlerinizin önündedir. Çözüm için ordulaşma, politik bir güç olarak bilinmelidir. Yani ne ucuz erkeğin ne de ucuz kadının olamayacağı, düzen kadını ve düzen erkeğinin birbirleriyle ilişkilendirmelerinin olamayacağı artık anlaşılmalıdır. Bu, yaşamı ihmal ediyoruz demek değildir. Tam tersine, bizler savaşımızla, emeğimizle, özgürlüğümüzle yaratılacak yaşamın savaşını veriyoruz ve en doğrusu da bu biçimiyle olur. Hareketimiz içinde ulusal özgürlük, halkın özgürlüğü ve halkın örgüt birliği ne kadar önemliyse, kadının özgürlük kimliği de o kadar önemlidir. Bu savaşla ne kadar bağlantılıysa, kadın savaşımızın da kendi özgür Kürt kimliğiyle bağlantısı vardır. Bu nedenle önce kadın savaşını ele aldım. Neden kadın? Özgür yaşam için kadın! Niçin kadın savaşımı? Her türlü eşitsizliğin ve köleliğin kaldırılması için kadın savaşımı! Kürdistan'da kölelik yaşamının kadında yarattığı tahribat başka hiçbir yerde yoktur. Kadının kölelik temelindeki yaşamı, belki de en beter işkencelerden daha beterdir. Onun için kadının saflara gelişi çarpıcıdır ve büyük direniş, büyük cesaret örneği olması anlaşılır. Çünkü yüzyıllardan beri yoksun olduğu gücü ve özgürlüğü kazanıyor. Bu da parayla pulla elde edilemez. O açıdan yadırgamamak gerekir.

Bu temelde savaşımızın Botan'da YAJK temelinde yeni boyutlar kazanmasına artan ilgi ve bizzat YAJK birliklerinin oluşumu küçümsenmemelidir. Bu ana çerçeve dahilinde, her şeyden önce bir gelişme olarak bazı ilkelerle kendini bağlı görmesi gerekir.

Birincisi, YAJK demek yurtseverlik ilkesine sonuna kadar bağlı olmak demektir. Bu ilkenin gereği şudur: Herkes vatandan, yurtseverlik savaşımından vazgeçer, ama YAJK vazgeçmez. Yani kadının alıngeldiği evlilik örneğiyle ifade edilirse, YAJK öncelikle yurtseverlikle evliliği ifade eder. YAJK, toprağını ve ülkesini her şeyden önce tutar.

İkincisi, YAJK savaş gerçekliğinin vazgeçilmez bir ögesidir. Burada bir savaş, ulusal kurtuluş savaşı vardır. PKK olayında kadının ilk söylediği söz "Ben savaşta olmak istiyorum"dur. Yani duygu düzeyinde de olsa, YAJK esas itibarıyla bir savaş gerçekliğidir. Çünkü bu savaş dışında duyguda olsun, düşüncede olsun kendisinin anlam ifade etmediğini biliyor. Askerlik ve savaş YAJK'ın en temel ilkelerinden birisidir. Bu sadece askeri anlamda değil, özellikle parti içi savaşıma, örgüt savaşımına, özgür yaşamın bütün önemli gereklerine sahip çıkmaktır. Bunların hepsi savaş ailesi içindedir. Yani YAJK böylesine bir mücadele alanıdır.

Üçüncüsü, YAJK parti gücüdür, yani onun en örgütlü güç olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Parti ilkesine, partinin örgütlenme ilkesine herkesten daha fazla bağlı olması gereken bir güçtür. Çünkü kadın ancak örgütle vardır. PKK örgütü olmadan, tek bir özgür kadının olmayacağı açıktır. Dolayısıyla partinin örgüt ilkelerine YAJK'ın en çok sahip çıkması gereği, varlık nedenidir. Yani YAJK kişiliği gece gündüz, "Ben herkesten ve her şeyden önce partiyi esas almalıyım, çünkü benim varlığım ve özgürlüğüm bu partiyle mümkündür" demelidir.

Bu temel koşullar sağlandığında göreceğiz ki, YAJK her tür ilişkinin boyutlanmasında artık korkulup ağırlık teşkil eden güç değil, sürükleyen bir güç olacaktır. Bu anlamda biz YAJK'ı bir aşk gücü olarak değerlendirme gereksinimi duyuyoruz. Kadın cinsi bu temel öncülleri ve ilkeleri şahsında temsil ettiğinde, her kadın yaşamsal bir değerdedir, güzel bir değerdedir, sürükleyendir, yaşamın çekim gücüdür. Bunu çarpıtmamak gerekir; kendiliğinden böyle olunamaz. Kendiliğinden, bitiş olur ve çöker. Ama bu ilkelere göre YAJK kendini örgütler ve kanıtlarsa, savaşı belki de en önemli silahlardan daha fazla güçlendirmiş olacaktır. Sanırım bu biraz ortaya çıkmıştır, daha da ortaya çıkarılması bizim elimizdedir. Bu anlamda bir tutku, irade ve yaşam gücü olarak savaşa bağını böyle kuran kadının, YAJK gücünün oldukça ilerletici olacağına eminim.

Erkek de YAJK'a, kadına baktığında, bunların iyi ilkeler temelinde bir güç olduğunu mutlaka kabul etmelidir. Yani eskiden olduğu gibi yetkisine, komutanlığına veya erkeklğine dayanarak kadını kullanamayacağını adı gibi bellemelidir. Bu birinci husustur.

İkincisi, kadın istemenin yurtseverlik, savaş işi, savaşta özgürlük ve onun da bir zafer işi olduğunu bilmek zorundadır. Yani iflas etmiş bir erkek, kadın isteyemez. Zaferi olmayan erkeğin kadınla yaşamı olamaz. Zaten bu tehlikelidir. Kadın cinsine sevgiyle, saygıyla, doğru dürüst yaklaşılabilecekse veya kadın erkeği eşit ve özgür temelde -özel anlamda söylemiyorum- anlayış olarak, hatta yaşamsal olarak kabul etmek istiyorsa, kendini bu temelde yargılar ve gerçekleştirirse, erkeğin de bu temelde YAJK'ı kabul ettiğini görürse, o zaman ilişkilerin, sevginin ve aşkın bir anlamı olur. Böyle olmayacaksa erkeğin bir düşman olduğunu YAJK güçleri artık bilmelidir. Erkek yurtseverlik gelişmemişse, tümüyle kendini savaşa vererek bir başarı sağlayamıyorsa, partiye, örgütlülüğe, ideolojiye ve politikaya gelmiyorsa, YAJK gücü ve militanı bu erkeğin düşman olduğunu kabul edecektir. Böyle bir erkek veya böyle işbirlikçi bir kadın -erkeğe benzeyen kadın da vardır- aslında objektif ajandır ve düşmandan daha tehlikelidir.

Kadın militanlarımız "Duymadım, böyle düşünmüyordum, erkeği iyi biliyordum, partili biliyordum, militan biliyordum, komutan biliyordum" diye kendilerini kandırmasınlar. Biz erkeğimizi, hatta kendimizi iyi tanıyoruz. Savaşın zafer ölçülerini, örgüt ölçülerini temsil etmeyen erkek, kadını bir düşkünden, bir genelev kadınından daha değersiz kullanır ve atar. Onlar belki beş kuruş para alır ve yararını görürler, siz bunun yararını bile göremezsiniz. Yaşadığınız acılar size kâr kalır. Dönüşmemiş erkek bu kadar tehlikelidir. "Bu partilidir, savaşıyor, yığittir, bana sahip çıkar" demeyin. Bir eşkiyadan beterdir. Nitekim içimizdeki birçok üçkâğıtçının kadına ne yaptığını, savaşta kaybeden bir komuta kişiliğinin düşmanın hizmetine nasıl girdiğini görüyorsunuz. Düşmana kaçan Hawar buna örnektir. İçimizde bu tipler var. Bu açıdan kendinizi dikkatle değerlendirin. Dönüşmemiş, saflara bağlanmamış erkek kadın düşmanıdır, çok tehlikelidir ve çirkindir. Aynı zamanda kendini çok ince kamufle eder, sinsî bir biçimde dayatır ve kurnazdır.

Dolayısıyla YAJK'ın buradan çıkarması gereken en önemli sonuç, her tür ince hakim erkek anlayışına karşı kendisini son derece ince, örgütlü ve tetikte olabilecek biçimde eğitmesi ve örgütlemesidir. YAJK gücümüz bu konuda kendini düz bir anlayıştan kurtaramadığı için, bunu hep vurgulamak zorunda kalıyorum. İş tehlikeye girdiğinde ağırlık teşkil ediyorlar, hakim erkek yetkisine bağlandıkları zaman da bunun acısını çekiyorlar. Burada suç kadınıdır. Kadın neden taviz verdi? Neden kendini ağırlık yaptı? Neden partinin özgürlük silahını, bilincini ve örgütünü doğru kullanamadı? Bütün YAJK üyeleri her şeyden önce bunu düşünmek zorundadır. Siz özgürlük istemiyor musunuz? Eşitlik, özgürlük ve güzellik temelinde bir yaşam istemiyor musunuz? İstiyoruz diyorsanız, bunun karşınızdaki erkeği çözmekten geçtiğini görmeniz gerekir. Hiç çözemiyorsanız da uzak durun.

Cinsinizi savunun. Feministlik yapın demiyorum, ama çok kötü bir duruma düşmektense bir rahibe gibi olmak, cinsinin kurtuluşu için militan gibi savaşmak en değerlisidir. Bir erkeğin böyle belası, savaşın bir engeli olmaktansa, yiğit bir kadın militanı olmak herhalde dünyanın en güzel işidir. Çare tükenmiş değildir. "Erkeksiz olamayız, erkek hakimiyeti olmadan yaşayamayız" demek, halkımızın "Ben TC'siz olamam, hatta ben faşizmsiz olamam" demesine benzer. Bunu söylemeye artık hiç mi hiç hakkımız yoktur. Özgürlük halkımız için ne kadar değerliyse, doğru bir tarzda kadın cinsi için de aynıdır, hatta kadın için daha da gereklidir. Bu, aynı zamanda güzellik, yiğitlik ve zaferdir. Bunu neden istemeyeceksiniz? Bu konuda sığ bir anlayışınız var. Bu sığ anlayışı aşmanız gerekiyor. Çünkü size hiç bir şey vermiyor. Cins bilinci, cins örgütlenmesi neden olmasın? Bunlar ordudan ayırır, ordu içinde bir ordudur demiyorum. Örgüt esasları, ordu esasları, savaş esasları genelde herkes için geçerlidir. Ama partileşmeniz ve ordulaşmanız için de kendi cins özgürlüğünüzün özgün örgütlenmesi, hatta bizzat kendi kişiliklerinizin ve bilincinizin örgütlenmesi de gereklidir. Geri kadın, cinsinin özgürlük tutkularına ulaşmamış ve iradesine kavuşmamış bir kadın iyi bir ordu elemanı olamaz.

"Özgün örgütlenme gerekmez, önemli bir ayırım değildir" anlayışını eskiden yoğunca yaşıyordunuz. Özellikle Botan pratiğinizde bu çok daha çarpıcı ortaya çıktı. Erkek gibi olmak, erkeğe benzemek yaygınca yaşandı; neredeyse bazılarınız saçlarını bile erkek gibi yaptılar. Bu tehlikelidir ve sonuçta sapkınlığa götürür. Kadın cinsinin de kendine göre güzelliği, doğallığı, yaşamda vazgeçilmez bir yeri vardır. Ya çok kadınsı olmak ya da çok erkeksi olmak sapkınlıktır. Geçmişte bu durumlara düştünüz, ama bir daha buna düşmeyeceksiniz. Erkek özentili olmak ne kadar sakıncalıysa, uydu bir kadın olmak da o kadar sakıncalı ve gereksizdir. Erkeğin gücüne sığınmak, erkeğin komuta gücüne sığınmak, erkeğin yaptığı gibi yapmak sakıncalıdır; sürekli yalvaran veya kendini hep başkalarına muhtaç hisseden bir kadın olmak da tehlikelidir. Dolayısıyla bu temelde bir erkek işbirlikçisi hep erkekten yardım ister, kendi özgücüne güvenmez, hep birisi onu kurtarsın ister. Bu kişi evde kocadır, babadır, ağabeydir, saflarda ise komutandır. Yani hep bir baş arar. Bu da kölelik düşüncesidir ve aşılacak durumundadır.

Erkeği özgür bilincinize ve iradenize bağlayın demiyorum, en azından doğru yola, doğru savaş yoluna sokun. Bu rahatlıkla anlaşılabilir ve uygulanabilir bir husustur. Dolayısıyla şimdiye kadar yaşadığımız özgünlüğü dikkate almayan kaba erkek taklitçiliğini ve savaşçılığını bırakacaksınız. Hem savaşçılığın, hem de yaşamın en iddialı bir gücü olmanın örgüt gücünü yakalayacaksınız. Özgücünüzü ve özgünlüğünüzü doğru tanımak kadar, kendi içinizdeki örgütlenmesini de yapacaksınız. Kendinizi parti içinde partiye bağlı, savaşta savaşa bağlı, fedakârlıkta fedakâr, cesaretle cesur kadınlar, kadın gücü biçiminde -bunu temsil eden bir kadın da, bir kadın bölüğü de olabilir- ortaya koyarsanız, sanırım büyük bir değişimin ve dolayısıyla gelişimin sahibi olursunuz. Bu kadar şehide sahipsiniz, yıllardır dayanıyorsunuz, savaşıyorsunuz. Bunu küçümsemek gerekir. Sabrınız ve cesaretiniz boşa gitmemelidir. Bunu bilinçli, iradeli ve planlı bir şekilde hem YAJK ordulaşmasına, hem de savaş

içinde etkin bir konuma akılla ve taktik ustalıklarla dolu bir biçimde taşırabilmelisiniz. Ünlü komutanlar sadece erkeklerden çıkmaz. Ünlü komutanlar kadınlardan da çıkar, ünlü komutanlar kadın birliklerinde de rol oynar. Bu da hem eşitliğin, hem de kadın kişiliğinin bir gereğidir.

YAJK ordulaşması bu temel anlayış çerçevesinde önümüzdeki sürecin üzerine yürürken, kendisiyle birlikte partileşmeyi ve yurtseverlik savaşımını, yani yaşam tarzını çarpıcı bir biçimde emeğiyle, cesaretiyle, fedakârlığıyla, inceliğiyle ve güzelliğiyle iç içe yaratarak tarihi rolünü oynayacaktır. Kadının görkemli bir biçimde yaşama dönüşü toplumun yaşama dönüşüdür, toplumun kazanılmasıdır; ulusal kurtuluşla birlikte yaşamın özgürce olanının, özgürlük tarzının yegane yoludur. Bazı arkadaşlarımızın bunu hala derinliğine anlayamaması, kendi cahilliklerinden ve geriliklerinden ötürüdür. Hızla bunları aşacaksınız. Yaşam kadınlı güzeldir; özgür kadınlı, savaşan kadınlı ve kendini bu temelde yaratan kadınlı değerlidir. Buna erkeklerin de saygısı olmalıdır. Çünkü onların da yaşamı kazanması ancak özgür kadınlı olabilir.

Bunlar bizim için yepyeni bir yaşam anlamına gelir. Bizim için toplumun –ki, bizde çok çürümüştür, tükenişin eşliğindedir– yeniden kuruluşu anlamına geliyor. Bunun anlaşılacak hiçbir yönü olmadığı gibi, oldukça büyük bir emekle çarpıcı bir gelişmenin içine itme durumumuz vardır. Buna derinden anlayış, bağlılık ve saygı gösterecek ve gerekeni yapacaksınız. Bu imkânı hiç küçük görmeyin. Çünkü bu, binlerce şahadete bağlılığın ve saygının bir gereğidir. Yine kendini bomba yapan, kendini yakan, zindanlarda direnen ve yaşamın tüm zorluklarına dayanabilen kadın militanlığına saygı ve bağlılığın bir gereğidir. Kaldı ki, bu bizde tükenmiş erkeğin yeniden kendisine gelmesinin de bir gereğidir. Kadından daha beter bir hale gelmiş erkeğin kendine gelmesi, YAJK gerçeğinin doğru kavranıp uygulanmasına bağlıdır.

Bu temelde önümüzdeki dönem yürüyüşünüz, bu bahar dirilişi kadar çarpıcıdır. Bu bahar YAJK baharıdır. YAJK baharı da halkımızın kurtuluş baharıdır ve en büyük bahardır. Neden? Çünkü özgür yaşama bu baharla olduğumuz kadar, hiçbir zaman özgür kadınlı birlikte bu kadar yaklaşmamıştık. Özgürlük tutkuları olmayanın savaş tutkuları, örgüt tutkuları ve başarıları da olamaz. Baharda her şey nasıl yeniden yaşamla buluşuyorsa, biz de bu büyük hazırlıklarımızla özgür yaşamla, özgür kadınlı ve özgür topluma buluşuyoruz. Bu, parayla alınmaz, ancak kutsal özgürlük savaşısıyla yaratılır. Bu konudaki derin cehalet, bilinçsizlik ve düşkünlük kesinlikle yakışmaz. Tıpkı **Zilan** kişiliğinde olduğu gibi onu küle ederek, kendi kişiliğimizde zafer kişiliğine doğru kutsallaştırarak temsil etmeliyiz.

Bu anlamda **Zilan** kişiliği, savaşın, örgütlülüğün, özgürlüğün, büyük yaşam tutkularının ve aşkın kişiliğidir. Bu çok nettir ve bundan asla vazgeçilmez. Ne anlamamaya, ne de gereklerini yapmamaya hiç kimsenin hakkı olabilir. Şunu her zaman söyledik: **Zilan** tarzı, yaşam anlayışıyla, sevgi anlayışıyla, savaş kişiliği ve cesaretiyle bizim için bir komutadır. O bizim için gerçek bir önderdir. Bu, kadında gerçekleştiğine göre değerlidir. Herkese düşen görev bu değere layık olmaktır. Bunun gibi yüzlerce gencecik kızlarımızın ve erkeklerimizin şahadetlerine gösterilecek en büyük bağlılıklardan birisi de böylesine bir savaş ya da yaşam gücünü gösterebilmektir.

Siz Değerli Tüm Yoldaşlar!

Botan'da böylesine çığır açacak bir savaşla birlikte, yaşamın öncü gücünüz. Düşman büyük bir ihtimalle dünya gericiliğinin tüm tanklarını, toplarını ve uçaklarını arkasına alarak ve her tür birliklerini devreye sokarak, sizin bu taze umutlarınızı, özgür kadın umutlarınızı yerle bir etmek isteyecektir ve bu da yaşama karşı en büyük tehdittir. Buna karşı sizin vereceğiniz savaş da çok büyük olmak zorundadır. Erkek bir kadın için, sözüm ona sahte bir namus için her tür cinayeti işler. Yine Kürt kadını, karnını bile doyuramayan, kendisine her gün zulüm yapan, kendisini her gün sefalette tutan erkeklere büyük bağlılık gösterir. Artık bunlara gerek yoktur.

Basit kadın için büyük savaşmaya hiç gerek yoktur, ama özgür kadın için büyük savaşmaya gerek vardır. Yine hizmet etmek için partiye bağlı olma gereği vardır. Bu bağlılıkta da kadın en önde olur, **Zilan** biçiminde olur. Düşmanın bu yaşam umutlarınıza ne kadar büyük saldırısı olursa, sizin de o kadar korkunç direnme istemleriniz olmalıdır. Unutmayın ki, bir savaşı esasta belirleyen şey o savaşın ne kadar özgürlük tutkularına yol açtığıdır, ne kadar hayati bir savaş olduğudur, ne kadar ölüm kalım savaşı olduğudur. Gördüğünüz gibi, vermekte olduğumuz bu savaş da kesinlikle böyledir. Yaşadığımız ve hazırlandığımız bu savaş yalnız Botan'ın, Kuzey Kürdistan'ın, hatta Kürdistan'ın değil, Ortadoğu halklarının da en önemli özgürlük atılımlarından ve savaşlarından birisidir. Eğer burada özgürlük savaşı başarı kazanırsa, bu başarı toplumun bin yıllardan beri en büyük özgürlük adımı olacaktır. Bin yıllardan beri düşürülen kadının, **İştar**'dan **Zilan**'a kadar gelen sürecin tersine çevrilmesi, yani yücelmeye doğru dönüşmesi demektir. Bu da Ortadoğu halklarının gerçek bir özgürlük baharı demektir.

Son Körfez krizinin ve Kürdistan'daki tartışmaların boyutlarını göz önüne getirirseniz, bunların hiç de gerçek dışı gelişmeler değil, tarihin hızla bizi içine ittiği gelişmeler olduğunu göreceksiniz. Tarih gerçeğimiz de Botan'da, Zagrosların eteklerinde kadının köy toplumuna, tahıl toplumuna, evcilleştirme toplumuna öncülük etmesi ve ilkel komünal toplumu yaratmasıyla başlamıştır. Daha sonraki tarih erkek egemenlikli sınıf tarihidir; kölelik tarihi, eşitsizlik tarihi, sömürü tarihidir.

Tarih bir kez daha kadının yurtsever özelliklerinin halen diri olduğu Zagrosların eteklerinde ve Botan'ın görkemli doğasında, erkeğin elinde gerçeğimizde tanınmaz hale gelen, kölelikten de öteye toplum olarak çürümüş ve ulus olmaktan çıkarılmış kabul edilemez bir yaşama karşı kutsal bir özgürlük savaşısıyla, yeniden bir toplum olacaksa özgür temelde olacak, yeniden olacaksa bir kadın özgür temelde olacak ve tarihine yaraşır bir biçimde hem kendisini, hem toplumu hem ulusal kurtuluşu sağlayacak bir biçimde olacaktır. Botan'daki savaş güçlerimiz, yine Zagros eteklerindeki savaş güçlerimiz bu tarihi görevle karşı karşıyalar.

Partimizin Manifestosunda şu başlangıç cümlesi vardır: Nasıl insanlığın şafak vaktinde Mezopotamya'da, onun dağlarının eteklerinde ve akarsularının kenarlarında insanlık doğup büyüdüyse, kısaca uygarlık doğduysa, şimdiki şafak vakti de emperyalist kapitalizmin yarattığı ve doğa ve toplum tahribatıyla açığa çıkmış bu çürümüş düzeni aşmanın şafak vaktidir. Tarih bunu bize bir amaç ve bir şans olarak vermiştir. Böylesine büyük umutları ve büyük amaçları olanlar kesinlikle pratikte yorulmazlar, onlar çaresiz de kalmazlar. Böylesine bir özgürlük umudu cenneti, peygamberleri ve ilahları yaratmışsa, bir kez daha kutsal şehitlerimizin anısına bağlılığın bir gereği olarak bu savaş gerçekliğimizde çağımızın bilincini, bilimi ve devrimler bilimini de temelimiz haline getirerek, doğru savaş tarzımızla kendimizi, cinsimizi, halkımızı ve ülkemizi neden yeniden yaratmalıyım? Dünyada bundan daha değerli bir çabadan bahsedilebilir mi? Bundan daha kutsal bir çaba olabilir mi? Bundan daha üretken, verimli ve sonuçları büyük olan bir savaş düşünülebilir mi?

Bu anlayış temelinde bu yeni hamle yılına yüklenirken, savaşımızın amaçları kadar yöntemleri konusunda da savaşta başarı tarzımızı yaşama büyük saygımızla iç içe ve yeniden her şeyi kazanırcasına ele alacağımıza, özümseyeceğinize ve mutlaka başarı noktasına getireceğinize dair inancımı tekrarlıyorum. Bütün sorumluluklarla birlikte sürekli başarı sahibi olmanızı diliyorum. Selamlıyor ve sevgilerimi sunuyorum.

7 Mart 1998

YAJK KABUL EDİLEBİLİR BİR YAŞAMIN TANIMIDIR*

Değerli ve Sevgili Yoldaşlar!

Ulusal kurtuluş savaşımızın güzel bir baharını özgürlüğe en yakın kurtuluş adımlarıyla kazanmaya çalışırken, bir YAJK baharını da yaşadığımızı dile getirmekle birlikte, Avrupa'nın dondurucu ortamında da olsa, böyle bir baharlaşmayı yaşayacağınıza dair olan inancımınla birlikte bu çalışmanızı selamlıyorum.

Her yönlü gelişmede olduğu gibi halkımızın kadın kimliğinde, adıyla yaşamın birleştiği bu gerçeklikte yaşam ve kadın adına her şeyin kaybetmesini, yıllarca süren olumsuz baskılar ve sömürülerin ülkemizi tümüyle yaşanmaz hale getirmesini, halkımızın kimliğine dek korkunç bir inkârı yaşamasını ve kadının hiçleştirilmesini, yaşam ve kadın adına koskocaman bir çirkinliğin egemen olmasını büyük bir talihsizlik olmak kadar dönemimizin yaşamını engelleyen ve tüm çelişkilerimizin kaynağında yer alan bu düşüşü aşamazsak yaşamımız mümkün olamaz. Esasta devrim özgür yaşamken, bizim halk ve ülke gerçekliğimizde bunun daha somut ifadesi ağırlıklı olarak kadında, onunla erkeğin ilişki biçimi olarak ailesinde yaşadığı düşüş en temel çelişkilerimizden birisini teşkil ediyor. Eğer bu çelişkiyi çözemeyiz ve aşamazsak, her şey sadece hayal ettiğimiz biçimde kalacağı gibi, bunalımlı kişiliklerimiz iflah olmamacasına -yaban ellerde düşmanın istediği gibi- kutsal yaşam hakkını kullanamayacaktır. Bu hususlarda oldukça gerçekçi olmanız gerekmektedir.

Yaşama büyük saygı duymak sosyalizmin özüdür. Bütün bu devrimler, kavgalar ve savaşlar, bizim için adeta yok edilmiş, kalanı da tam bir çirkinlikten ibaret olan ulusal ve toplumsal düzeyimizin yaşanmazlığına karşı bir başkaldırı ve yaşam hakkımıza sahip çıkmadır. Önderlik gerçeği olarak, bu bizim çıkışımızın özüdür. Yani bu yaşam hakkını, bir iki özgürlük sözcüğünden tutun, bugünkü dev savaşıma kadar kullanma hakkına cesaret etmektir. Özgür yaşam hakkına sahip çıkamayanların hiçbir hakkı olamaz. Özgür yaşam hakkını çözemeyen, hiçbir ulusal ve toplumsal sorunu çözemeyen, yine bireysel yaşam anlamında da hiçbir sonuca varamaz. Kadın kişiliği etrafında boğuntuya getirilmiş, ailede tümüyle içinden çıkılmaz bir hal almış ve tamamen düzen sınırlarında hizmet eden, en derin kölelikten öteye bizi yaşanmazlığa mahkûm eden bu gerçekliğimizi parti hareketimiz ve ulusal savaşımız temelinde değiştirmek, herhalde yapabileceğimiz en temel, hatta ekmekten ve sudan daha önce göz önüne getirmemiz gereken bir çalışmadır.

Bu çerçevede YAJK faaliyetlerine anlam biçiyoruz. Çözümlendiğiniz oranda adımlarınızı güçlü bir biçimde atıyorsunuz. YAJK'nın anlamı ve tanımı mutlaka doğru kavranmalıdır. YAJK, her ne kadar bazılarının ters de gelse, esasta savaş gereğinin bir sembolü olmak kadar kabul edilebilir bir yaşamın da tanımıdır. Yani hem bir savaş çağrısıdır, hem de onun amacı olan "Nasıl bir yaşam?" sorusuna cevaptır. Bu temelde hem uluslaşmanın, hem de onun parti gerçeği tarafından çözümlenmesinin esaslarından birisidir. En çok uluslaşması ve partileşmesi, örgütlenmeye en çok sahip çıkması gereken YAJK'tır. Çünkü toplumun en temel çelişki halkasıdır. Bu nedenle hiç kimse YAJK sorununu ve onun çözüm yollarını küçük göremez, ikinci plana itemez, "Kurtulustan sonra, devrimden sonra" gibi tehlikeli yaklaşımlara da giremez. Özgürlük olmadan hiçbir şey olamayacağı gibi, kadının özgürlük faaliyeti ve özgürleşmesi gelişmeden de, hiçbir özgürlüğün anlamı olamaz. Önderlik gerçeği temelinde bu böyle değerlendirilirken, gerek parti tarihimizde, gerekse güncel gelişmeler ışığında YAJK'nın ne anlama geldiği konusunda bazı farklı hususları daha dile getirme gereği duyuyorum.

Her şeyden önce YAJK sorununu bir çizgi sorunu olarak görmelisiniz. Hangi kurtuluş ideolojisinin ve politikasının çizgisini kabul etmeliyiz? Hangisine karşı geleceğiz? Bu konuda partinin içinde çizgi savaşını ne kadar verilmiştir ve biz bu çizgi savaşımızın neresindeyiz? Esas sorununuz budur. Bu konferansta da en çok açıklığa kavuşturmanız gereken husus budur.

Kendim de dahil, bu özgürlük adımını atarken kadınla başladık ve maalesef somut olarak karşımıza çıkan kadın TC'ydi, onun bir canavarıydı. Sadece özgür yaşamı boğma değil, nefes nefese ülke adına örgüt olma ve savaş vermeyi imkânsız kılmanın en amansız bir uygulama gücüyü. Yani parti olarak ortaya çıkışımızın ilk yıllarından tutalım bugüne kadar bir kadınla başlatılan yaşam savaşı, TC savaşı, ona karşı ulusal ve toplumsal özgürlük savaşını bugün YAJK'nın çarpıcı savaşına dönüşmüştür. Bu savaşın en çarpıcı ifadesi, özgürlük çizgisinin sembol kişiliği **Zilan** gerçeğinde ve Avrupa'da da diğerleri kadar onların en çarpıcı bir ifadesi olan **Ronahi (Bedriye Taş)** gerçeğinde kendisini bulmuştur. İki büyük çizgi savaşını böylece günümüze doğru büyük bir netliğe kavuşmuştur. **Zilan** bir kişi değildir, **Ronahi** de hakeza öyledir. Bu kişilikler ideolojik, politik ve örgütsel olarak, cesaret ve fedakârlık anlamında tam bir çizgidir, kurumdur. Öyle değerlendirmek gerekiyor. Anılarına bağlılığımız bu temeldedir.

Bunun karşısında da **Fatma** kişiliğinden başlayıp, alçakça teslim olan **Zeki (Şemdin Sakık)** kişiliğine kadar devam eden bir çizgi var. Bunu da çok çarpıcı bir biçimde değerlendirmelere tabi tutmanız gerekiyor. Fatma kişiliği, Önderliğe karşı amansız savaşan bir kişilik ve sadece cins boyutunda değil, ulusal, sınıfsal ve örgütsel anlamda da amansız bir savaş yürüttü. Eğer Önderlik bu savaşından sağlam çıkmasaydı, ne PKK, ne Kürdistan, ne onun ulusal kurtuluş savaşını, ne de bunun ifadesi olan YAJK olurdu. Bunlar asla gerçekleşmezdi. Diyebilirim ki, yaşamımızın en amansız on yılını biz bu savaşla, şiddetle, adeta kıran kırana, göğüs göğse geçirdik ve başarıyla altından çıktık. Bu hem klasik erkeğin çözümlenmesiydi, hem de klasik işbirlikçi, ulusal inkârcı, sömürgecilğe ve özellikle Kemalizm'e amansız bağlı kişiliğe karşı bir savaştı. Karşı taraf çok güçlü olmasına rağmen, imkânları çok sınırlı da olsa, özgür kimliğimizden, ulusal kurtulustan ve özgür yaşamdan vazgeçmeyen, zor da olsa buna dayanma

*Avrupa YAJK Konferansına yönelik konuşma

gücünü gösteren bir tutumla biz bu savaşı başarıyla yürüttük. Sonuçta kaybeden yarı feodal, yarı Kemalist, bağımlılaştırıcı ve köleleştirici erkek ve kadın kişiliği olurken, kazanan da Önderlik şahsında özellikle özgürleşen, bunu ülkesiyle ve savaşla gerçekleştiren kadın ve bunun etrafındaki özgürleşme olanakları oluyor.

Tabii karşımızdaki bu çizgiyi küçümsememek gerekir. Yalnız kaba anlamda savaşla da yetinmemek gerekiyor. Onun ardı sıra, Avrupa'da da partimizi oldukça uğraştıran bir **Semir (Çetin Güngör)** kişiliği de vardır. Bu kişilik ulusal kurtuluşun amansız düşmanıydı; "Devrim olmaz, PKK tarzı yaşam olmaz, gençliğimizi bizden alıyor" diyerek, partimizin o zaman zorbela yaratmak istediği kadın militanları da düşkün yaşam tarzıyla etrafına toplayıp, hatta **Seher** ve **Fatma** kişiliğinde sahte bir çatışma yaratıp, parti hareketimizi daha ülkeye dönüş yapmadan boğmak istedi. Kadına yöneliminde partiyi tümüyle boşa çıkarıp, en düşküncü ve düzene götüren bir yaşam tarzıyla bizi bitirmek istedi. Bunları çarpıcı olarak değerlendirebilirsiniz. Çünkü halen Avrupa'da bu temelde bir mücadele, onun militanları ve planı vardır. Bu konuları da somut bir çizgi sorunu olarak örnek kabiline değerlendirebilirsiniz.

Yine bu çizginin amansız temsilcisi olarak **Şener (Mehmet Şener)** olayı ortaya çıktı. Zindanda en kahraman şehitlerimizin, ölüm orucu şehitlerimizin anısına haince sızıp, bu kutsal direnişler ve savaşları bir tarafa itip, sahte PKKlılık adı altında yoz yaşamı nasıl dayattığını ve zindan kahramanlığını düşmanla işbirliği temelinde nasıl boşa çıkarmak istediğini biliyorsunuz. Şener bazı yoldaşlarımızı bölüp parçalayarak, yarattığı düşürücü yoz yaşamla **Sara (Sakine Cansız)** arkadaşın şahsında tüm özgür kadın yürüyüşünü baştan baltalamak ve işbirlikçi anlayışı geliştirmek istemiştir. Partimizin buna karşı direnişinde o da büyük bir düşmanı arkasına alarak, Zeki'nin tutunduğu gerici bir odağı da esas alıp, bütün özgürlük çalışmalarımızı boşa çıkarmak istemiş; en çok da kadına saldırmış, özgür kadına ucuz ve düşkün yaşamı dayatarak "Sonuna kadar kendinizi yaşayabilirsiniz" demiştir. Bunlar gerillasız, savaşız, parti değerlerini gözü kara ele geçirip kullanma temelinde bir çizgiyi dayatmışlardır. Buna karşı amansız bir savaş verilerek bu çizgi boşa çıkarılmıştır. Zindanın kutsal özgür yaşam direnişiyle, zindanda savaşa ve gerillaya karşı sürdürülmek istenen tüm olumsuzluklar tasfiye edilmeye çalışılmıştır. Bunun sonucu olarak, kahraman zindan direnişleri **Ferhat Kurtay**'lardan **Sema Yüce**'lere kadar şanlı bir geleneğin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Şener hem kadına hem büyük özgürlük savaşçılarına karşı bir tepkiydi; arkasına düşmanı alarak tüm bunları boşa çıkarmak istiyordu. Bunun en tehlikelisi, gerilladaki temsilcisi **Şemdin Sakık** olayıdır. Kadınlı bu kişiliğin çok sıkı bir ilişkisi vardı. Bu alçak, partinin değerli militanlarını, yanı başındaki hakim erkek kişiliğine -hakim olmaktan öteye, çingeneden daha beter erkek kişiliğine- karşı büyük savaş veren kadınları, yönetim gücüne, partinin silahlarına ve partinin kendisine verdiği güce dayanarak kadını bir fahişeden daha beter kendisine bağımlılaştırıp, kaba cinsel amaçları için kullanma cesaretini göstermiştir. Buna karşı şiddetli bir savaşıma girilmiştir. Düşmanın düzen yaşamından daha geri bir yaşam tarzını dayatarak ve kaba gücüne dayanarak -bunun da parti gücü olduğu açıktır-, bütün kadın kahramanlıklarını boşa çıkarmaya, en sıradan feodal bir ailenin geleneğine uygun olarak en kahraman özgürlük kadınlarını en düşkün ve en aşağılık bir yaşama mahkûm etmeye çalışmıştır. Bu sıradan bir gelişme değildir. Yüzlerce kadın yoldaşımızı gerilladan kopartmak kadar, sıradan yaşamı ve neredeyse her komutan erkeğe amaçsız ve örgütsüz bir temelde kadını bağlayarak büyük bir düşüşü dayatmak istedi. Buna karşı şiddetli bir savaş verildi. Bu, sonuçta bunların kaçışına ve teslimiyetine yol açtı. Zafer çizgisi de **Zilan**'larda temsilini bulmuş ve büyük özgür kadın patlamasına ve onun kahraman militanlarına yol açmıştır.

Zilan bizim için bir semboldür, anısı bir emirdir; gereklerini her zaman ve her yerde yerine getireceğiz. Bu ciddi bir yaklaşımdır. Bu çizginin ideolojik, politik ve örgütsel boyutları çarpıcıdır. **Zilan** aslında eylemiyle sadece karşısındaki düşmanı, emperyalizmi ve her tür geriliği mahkûm etmedi; onun eylemi daha çok kadına dayatılan, onun iğne ucu kadar basit yaşam endişelerine bağlanan, büyük özgür yaşam tutkusunu yok eden ve büyük eylemli olmasının önündeki her şeye büyük bir başkaldırıydı. O bunu bizzat vasiyetiyle dile getirmiştir. Büyük özgürlüklü yaşamın, büyük eylemlilik tarzının en son cümlelerinde olduğunu bilmektesiniz ve bunlar bizim için emirdir. En değerli yaşam bu çerçevedeki yaşamdır. Buna sonuna kadar sahiplenilmesi gerekmektedir. En yüce değerlerine sahip çıkamayanlar, onu yaşamsallaştıramayanlar asla iflah olmazlar. Yalnız **Zilan** değil, yüzlerce kadın şahadeti var. Düşmana teslim olmayarak, son kurşunu kendine sıkarak düşmanın kirli ellerini asla varlıklarına yaklaştırmayacaklarını kanıtlamak kadar, neyin kadını olduklarını da kanıtlamışlardır. YAJK bunun ürünüdür. YAJK esasta, sonuna kadar yurtseverliğin, özgürlüğün, örgütlülüğün ve bu temelde de güzelliğin somutluk kazanmasıdır.

Bu temelde YAJK, büyük bir çizgi savaşımının sonucunda en kahraman şahadetlerle gerçekleştirilen bir olaydır. Bunu böyle değerlendiremeyenler, gerek partimizin içindeki kadını, gerekse yeni ulusal kurtuluş düzeyini, hatta yeni insan olarak kadını asla tanıyamazlar. Ama bizler için bunlar son derece değerlidir. Unutmayın ki, bu temelde bir yüceliş olmadan, yaşam bizim için ölümden daha beterdur. Hem maddi hem de manevi yaşamımızın ne hale getirildiğini sizlere fazla açmaya gerek yoktur. Kadın boyutunda köleleştirici yaşamın ve özgürlükten uzaklığın ne kadar çirkinleştirici olduğunu, hatta partimizin içindeki hakim erkek yaklaşımlarının bile yaşamı ne kadar daralttığını çok iyi bilmektesiniz. Bu nedenle YAJK'ı tanımlarken, birkaç husus halinde dile getirmek büyük önem taşıyor.

YAJK şu aşamada her şeyden önce hakim, bağımlılaştırıcı, düşürücü, savaştan ve özgür yaşamdan uzaklaştırıcı erkekten büyük kopuşu ifade ediyor. Bu temelde erkeğin bağımlılaştırıcı ve düşürücü bütün özelliklerinden koparak, hatta bu özelliklerle savaşarak büyük gelişim gerçekleştirilecektir. Özellikle bir çoğunuzda hakim olan erkek bağımlılığı olmadan yaşanamayacağı felsefesi çok çirkindir ve düşürücüdür. Bu anlamda duyguda ve düşüncede, hatta fiziki ve cins olarak da kopuşunu sağlayamayan bir kadın köleden daha beterdur ve objektif olarak da ajandır. Bu tip kadın saflarımıza her zaman gerici düzeni taşıyor ve ortaya çıkan işbirlikçi çizginin sahiplerinden de anlaşıldığı gibi, eğer dikkatli bir önderlik savaşımı yürütülmezse, her şeyi yerle bir edebilir. Dolayısıyla özgür kadın için kopuş hayatı bir meseledir. Ucuz duygulara, şimdiye kadar sizi mahkûm eden ve çirkinleştiren ne varsa her şeye başkaldırmak, sizin kutsal yaşam hakkınızdır ve kazanmak için bu esastır. Unutmayalım ki, yüzyıllardan beri olan düşüşü ancak köklü bir kopuşla, yine erkeğe bağlanışı bu kopuşun hakkını vermekle aşabileceksiniz. Yalnızlık bu belki sizi zorlayabilir. Ama unutmayın ki, özgürlük, uğruna bu bedel ödenmeden kazanılamaz.

Bu yönlü özellikle **Ronahi** arkadaşın anısına bağlılığımı dile getirmek istiyorum. O yoldaşımızı sıradan bir birey olarak değerlendirmiyorum. Ronahi ve yoldaşları, özellikle ülkemizden kopartılıp emperyalist yaşam koşullarında tüketilmeye çalışılan bir gerçekliğe büyük tepkinin, büyük öfkenin kadınlarıdır. Bilinçliydi, oradaki yaşamı bilinçlice terk eden ve sonuna kadar

ülkesinde olmak isteyen bir kişiliktir. Cesurdu, güzeldi ve hakim erkekten de nefret ediyordu. Büyük bir arayışı vardı. Bunu bulmanın büyük heyecanı içindeydi ve böylesine bir bahar gününde yaşama daha fazla saygısızlık etmemek için, onun heyecanı, özellikle emperyalist koşullardaki düşüşe karşı olmak kadar ülke hasretine de büyük anlam vermek için bu kutsal eylemi yoldaşı **Berivan (Nilgün Yıldırım)** ile birlikte gerçekleştirmiştir. Bu, ulusal ve büyük bir özgürlüğe başkaldırıdır, bir çizgidir. Özellikle Avrupa'daki YAJK örgütümüz buna sınırsız bağlı olmak zorundadır. Çünkü gerçek yaşayan kahraman onun anısıdır, onun kimliği ve kişiliğidir. Üzerinde ne kadar durulsa azdır; bizim için de yaşamın kıvancısıdır, yaşamın gururudur. Yeni insanın yaratılması, özellikle Avrupa metropollerinde boğdurulan bütün gençlerimizin, genç kızlarımızın ve erkeklerimizin kendine gelmesi, onun anısına sahip çıkmaya bağlantılıdır. Ülkeden toptan kopuşun, ülkeden toptan vazgeçmenin önüne geçmek de bu kişiliği YAJK'ta tam gerçekleştirmekle, dönüşü ruhta ve düşüncede gerektiğinde en büyük zorluklara karşı bu büyük direniş cesaretini ve bu ateş kişiliğini gerçekleştirmekle mümkündür. Bu temelde anısına sonuna kadar bağlıydık, bağlıyız, bizim için bu bir çizgidir ve gerekleri de bir emirdir.

Bununla birlikte biz yaşamı çok sevdiğimiz için bu büyük fedakârlıkları göze aldık ve bu büyük savaşı seve seve veriyoruz. Bu konuda kadın en cesuru ve en fedakârı olarak karşımıza çıkıyor. Sadece ölmek için değil; bu insanlar kendini en çok gören insanlardır. **Zekiye**'lerden **Sema Yüce**'lere kadar hepsi aslında güzel bir yaşamın sevdalısıydılar. **Ronahi**'nin kendisi de güzel bir yaşamın sevdalısıydı, ama yanılmadı ve yanılmadı. Güzel yaşam neye bağlıdır? Onlar güzel yaşamın eski düzenden, eski kimlik ve kişilikten kopuşla bağlantılı olduğunu gördüler ve onu kendi kişiliklerinde yaktılar. **Zilan**'ın, **Ronahi**'nin bu anlamda yaktığı sadece düşman değil, onun yüzyıllardan beri gırtlığımızı kadar dayattığı pisliklerdir, inançsızlıktır. Ülkeden kopuşu ve sıradan yaşamı normal sayma, bunun ideolojisi ve çirkin pratiğidir. Onlar bunları yakmışlardır. Bu çok iyi bilince çıkarılmalıdır. Bunun yerine, sonuna kadar güzel yaşamın ifadesi olduklarını da bilmek gerekiyor.

Bu yoldaşlarımız aynen şunu söylemişlerdir: "Biz büyük bir yaşamın, büyük bir aşkın kendisi olmak istiyoruz." Bu yoldaşlar canlarından sıkıldıkları ve yaşamı sevmedikleri için değil, tam tersine, onun büyüklüğüne duydukları saygıdan ötürü, onun büyük özgürlüğünün vazgeçilmezliğini esas aldıkları için bu büyük eylemi gerçekleştirdiler. Bunlar aynı zamanda yaşam ve güzellik eylemidir. Biz bu anlamda tanrıça katına çıkarılmaları Onların haklarıdır dedik. Ulusal gerçekliğimizde, hatta insanlık için bu bir tanrıça yüceliştir. Bunları bu temelde mutlaka insanlığa da mal etme gereğinden bahsettik.

Her kutsal davanın büyük kişilikleri böyledir ve bu bizde görkemlidir. Bizde çizgi savaşımı derken bunları kastediyoruz. Bunun anlaşılma yönü de yoktur. Toplumdan içimize yansıtılmış işbirlikçi çizgiyi hangi erkek ve kadının temsil ettiği açık olduğu gibi, büyük özgürlük çizgisini de hangi kadınların, hatta önderliğin esas aldığı ortadadır. Özgür kadın yücelişini asla kiskanmıyorum. Hakim erkek kiskanıyor ve asla bu fırsatı vermek istemiyor. Ama biz **Prometheus** gibi, hakim erkekten gücü alıp özgür kadına taşıyoruz dedik. Bundan büyük gurur duyarız ve bu da çarpıcı bir gelişmedir. Güçlenen kadın, yaşamsal kadındır. Zayıf kadın yaşamın tehdididir. Saflarımızda bazı erkekler halen bunu anlamak istemiyorlarsa, bunların neyi temsil ettiğini siz daha iyi biliyorsunuz. Hakim anlayışlarıyla, bağımlılaştırma özellikleriyle, kaba tarzlarıyla bu erkekler tehlikelidir. Bu aşılmadıkça yaşam olmaz. Ayrıca yaşamı sürekli erkeğe bağımlılığa gören, onun gölgesinde yaşanabileceğini sanan kadın da işbirlikçidir. Bu kadın da özgürlüğü, dolayısıyla yaşamı temsil edemez. Önderliksel çıkış, bu her iki yönlü yaklaşımlara karşı savaşımın bağlantılıdır ve başarısı da bu temeldedir.

Konferansımızın Tüm Değerli Katılımcıları, Tüm YAJK Çalışanları!

Bu temelde kendini yenileme durumunda olan özgür erkekler için de şunu bir kez daha dile getiriyorum: Partimizin bu yönlü gelişmesi çarpıcıdır, ilkeseldir, ideolojiktir ve pratikte de savaşıdır. YAJK oluşumu savaş zorlamak için değil, onu zaferle taçlandırmak içindir. Yaşamı zorlaştırmak için değil, güzelleştirmek içindir ve şimdiden bunun çarpıcı örnekleri ortadadır. YAJK'la kadın daha güzelleştiği gibi yaşamın çekim gücüdür ve bundan gurur duymak gerekir. Ama bazı erkekler içinizde bile bundan sıkılıyorlarsa, bu onların geriliklerindedir; yurtseverliğe, savaşa ve örgütlülüğe gelemediklerindedir. Bu erkeklikle kadın asla bir arada olamaz. Sonuna kadar vatanın, sonuna kadar özgürlüğün, sonuna kadar parti örgütlülüğünün olamayan birisiyle kadın asla birlikte olamaz. Yani biz buna yeni bağlaşma, yeni sözleşme diyoruz. Kadın ve erkekten hangisi sonuna kadar vatanseverliğin ve özgürlüğün, onun gerçekleştirme aracı olarak da savaşın, onun örgütlülüğünün ve ordulaşmasının sahibiyse, düşünce ve eylem gücünü sonuna kadar buna veriyorsa, bu kadın ve erkek değerlidir. Bunları bir tarafa itip, dar anlamda özel ilişki ve sevgi adı altında kim kendini yanılıyor ve dayatıyorsa, en az karşıımızdaki düşman kadar bunun hem bir sınıfsal hem bir cins boyutu olduğunu bilerek karşılıyoruz.

Görüyorsunuz ki, bu yönlü gelişmeler çok daha çarpıcıdır ve önemle üzerinde durulmaya değer. Erkek, yüzyıllardan beri özgür kadını fazla öne çıkarmak istememiştir. Ama nasıl sömürgecilik, hatta günümüzün emperyalizmi halklara ve halkımıza özgürlük vermiyorsa, erkek boyutunda da kadına verilmeyen bu özgürlüktür. O açıdan bu özgürlüğü savaşımın kazanacaksınız. Başka türlü özgür yaşam hakkını kullanamazsınız. Zorlansanız da, ekmekten ve sudan daha fazla buna öncelik tanıyacaksınız.

Bu temel çizgi konusunda şüphesiz tartışmalar yapacaksınız. Eleştiri ve özeleştiri geliştireceksiniz. Bazı arkadaşlarımız yaşadıklarını cesur bir özeleştiriyle aktararak, yeniden özgürlük kişiliğine dönmenin ve bu temelde oluşmanın önemini ortaya koyabilir. Tali konulardan önce temel özgürlük kararlarını, bu anlamda savaş ve özgür yaşamla bağlantılı reddedilmesi ve kabul edilmesi gereken hususları netleştireceksiniz. Bu anlamda ister gerilladaki ordulaşan YAJK biçiminde, ister sivil yaşam, ister Avrupa'daki yaşam karşısında olsun "Nasıl bir YAJK?" sorusuna kesin yanıtlar vereceksiniz. Her düzeyde nasıl bir YAJK örgütlenmesinden tutalım, nasıl bir yaşam tarzına kadar, yine eğitimle olduğu kadar pratikle ne kadar gelişmelerin sağlanabileceğine dair tartışma ve karar düzeylerini yakalayacaksınız. Bununla yetinmeyeceksiniz, "YAJK gücünü ülkeye, özellikle metropol alanlarına nasıl taşıyabiliriz?" arayışı içinde olacak ve onun kararlarını geliştireceksiniz.

Basın-yayın ve sanat alanındaki kurumlaşmalar hayli önemlidir. Bunlar YAJK için kendini geliştirme okulları olmak kadar, halka hitap etmenin de en avantajlı araçlarıdır. Bu kurumlardaki YAJK örgütlülüğünü kapsamlı ele alacak, oradaki yaşamın devrimleştirilmesini temel bir sorun olarak değerlendireceksiniz. Sağlam özgürlük bilincini tam yakalayınca kadar gelişmenin en önemli etkeni olan eğitimleri sürekli kılacaksınız. Özellikle genç kızların o koşullardaki eğitimine büyük özen göstereceksiniz. Çünkü bunlar, içinden **Ronahi**'lerin çıktığı bir nesildir. İçinden çok yaman özgürlük savaşçıları çıkabilir. Bu, aynı zamanda ülkeden kopuşlara, emperyalizmin koşullarında gelişene büyük bir cevaptır. Dolayısıyla buna büyük bir önem vereceksiniz.

Bunları özgürlüğün en sağlam militanları olarak yetiştirecek ve ülkeye dönüşü bu kişiliklerde duyguda ve düşüncede gerçekleştirmeye öncelik vereceksiniz. Avrupa koşullarında daha kolay örgütlenebilir bir kadın potansiyeli vardır. Mümkünse hepsine ulaşacaksınız.

Ayrıca sizi zorlayan birçok egemen erkek anlayışı var; bu anlayışlar kaba veya ince bir tarzda kendini dayatıyor. Parti içerisinde çeşitli örgütsel kademelerde böyle erkekler çoktur. Bunlar maalesef bizi de çok zorlamışlardır. Bu yönlü de kabul ve ret ölçülerinizi, vurguladığımız çizgi temelinde çarpıcı bir şekilde ortaya koyacaksınız. Erkeğe şunu hissettireceksiniz: Nasıl bir kadın istiyorsan, onu önce tanımaya çalış! YAJK kadını, sonuna kadar ülkesinin, onun savaşımının ve onun da örgütünün kadınıdır. Bu temelde saygılıysa kendisini dönüştürmeyi, bu temelde yoldaşlık yapmayı sözleriyle değil kişiliğiyle kanıtlayacaksa, her an kendisini ülkesine adayabilecek durumdaysa, bu erkeğe merhaba denilebilir. Aksi halde erkek tehlikelidir. Bu ben bile olsam, dikkat etmeniz gerekir.

Bununla bağlantılı olarak daha ayrıntılı bazı hususları da aranızda kararlaştırabilirsiniz. Birçok alan örgütlenmelerinde sağlam temsilcilikler biçiminde böyle bir pratikleşmeyi öngörmelisiniz. Mevcut durumda hem nicel hem de nitel durumunuz amaca tam cevap vermiyor. Dolayısıyla nicel ve nitel gücünüzü süreklileştireceksiniz. Merkezimizde anlayış ve çaba olmasına rağmen iradeleşmemeyi, hükmedememeyi ve bu konuda sürekli zorlanmayı bir kader olmaktan çıkarıp, yetkin kadın temsilciliğinin nasıl olduğunu tüm örgüt yapısı içinde gösterme ve temsil etme görevinize başarıyla cevap olacaksınız. Bu yönlü pratik hususlara yetkince cevap vererek, vazgeçmeden ve sonuna kadar eksikliklerinizi görerek aşmalısınız. Unutmayın ki, bu konudaki zaaflarınız size karşı kullanılıyor ve işbirlikçi çizginin en çok dayandığı zemin de budur. Özgürleşmeyen kadın, erkek bağımlısıdır ve her türlü kötülüğü de bu temelde kendi başına getirmiş olacaktır. Dolayısıyla her tür zayıflığı örgüt bünyesinde aşan kadın, örgütlenmenin de, savaşımın da güvencesidir. Bu konuda YAJK kendisini ne kadar sağlam bir zemin haline getirirse, bir bütün olarak partiyi savaşa ve doğru yaşama çekme de o kadar sağlam bir esasa kavuşmuş olacaktır. Zor da olsa, bunu tercih etmelisiniz.

Yalnızlıklardan bahsediyorsunuz. Bu benim için de geçerlidir. Sizlere her zaman özenle şunu söylemekten geri durmadım: Genel kadın ve genel önderliği haline gelmeden, bireysel yaşamlardan bahsetmek tutarsızlıktır. Önderlik olarak da biz kendimizi özgür kadının kabul edebileceği kimliğe ve kişiliğe kavuşturmak için büyük bir savaş veriyoruz. Bu ayıp değildir. Önderliksel anlamda bütün erkekler şimdiye kadar daha çok kadınlara kendilerini sınırsız bir güç gibi dayatırken, tarih boyunca kadını hiçleştirip kendilerini her şeyleştirirken, kadın tanrıçaları yok edip erkek kılıklı tanrıları hakim kılarken, biz **Prometheus** tarzıyla bu erkek gücünü kırıp kadının bizde tanrıçalaşan örneklerine tekrar ulaşmak için büyük bir çaba içinde olduk ve bundan gurur duyduk. Böylesine bir Önderlik tarzımız vardır. Gerçekleşen önderlik yalnız benim şahsımda temsil edildiği için değil, şehitlerimizin anısının kurumlaşmış ifadesi, tüm acı çeken ve yaşamdan alıkonulmuş kadınlarımızın da bir özlemi olarak her şeyden daha çok sizlerindir. Dikkat edilirse, erkekte daha çok, bu Önderlik özgür kadın önderliğidir. Dolayısıyla bu yönlü bir savaşım da vardır. Kendi tercihinizi doğru ve çarpıcı yapabilmelisiniz. Bu, aynı zamanda erkeğin de kurtuluşudur.

Zaaf ve düşmüş kadını öldürmekten bahsettiğimiz gibi, kaba, klasik, vatanını ve özgürlüğünü kaybeden erkeğin öldürülmesinden de bahsettik. Ben bu konuda erkekliği öldürdüm derken, aslında büyük özgürlüğü hem kendi kişiliğimde hem benimle yürüyen özgür kadın militanlığında gerçekleştiriyorum ve bu görkemli bir gelişmedir. Diğer erkeklerimize de düşen, YAJK çözümünü kendileri için büyük bir şans olarak değerlendirip kaba erkekliklerini sorun yapmadan, ondan kurtuluşun gerçek bir yaşam elde etmek olduğunu bilerek cesur yaklaşımlarıdır. Bu anlamda YAJK çözümü, aynı zamanda ağır erkek problemine karşı da bir çözümdür. Bu temelde herkes kendini yeniden gözden geçirip, YAJK boyutundaki bir gelişmenin erkek boyutunda bir gelişmenin özü olduğunu bilerek ilgi duymalı ve "Bu aynı zamanda bir erkek çözümdür de" diyebilmelidir.

Bu anlamda kendimizi oldukça sizin kılmaya çalışırken, bunun kurtuluş ideolojimizle bağlantısı kadar yaman bir pratikçiliğin, örgütlülüğün ve anbean zafer tarzının bir sonucu olduğunu bir kez daha vurgulamalıyım. Yani sizlerle olan Önderlik, zafer Önderliğidir. Önderliğe yaklaşmak zafere yaklaşımdır, güzelliğe yaklaşımdır. Zaferli ve güzelikli olmayanın, Önderlik gerçeğinde yeri olamaz. Bu temelde Önderlik ne kadar sizinse, siz de bu temelde o kadar Önderliğinsiniz. Bu gerçek bir aşktır, ulusal ve toplumsal boyutlu büyük bir gerçekleştirilmedir. Bu, büyük heyecan vermek kadar, ulusal ve toplumsal zaferi de kesin sağlayacak güçtedir.

Bu büyük özgürlük baharını sizlerle paylaşırken, başta şehitlerimizin ve bu büyük değerlerin anısına bağlılığımızı dile getirdiğimizi vurguluyorum. Bu, zafer için bize gereken gücü sürekli verecek büyük bir bağlılıktır. Buna ne kadar saygılı olursak, gereklerini ne kadar yerine getirirsek, kaybedilmiş yaşamları tekrar kazanabileceğimiz gibi, bu bağlılık büyük aşkın da ifadesi olacaktır. Bu temelde bu çalışmalarla birlikte yalnız bir yılın değil, bütün bir ömrün yeni başlangıcı olan bir süreci başlattığımızı, özgürlüğü mutlaka savaşımınızla kazanacağınızı ve en güzel olanı şahsınızda yaşatacağımıza olan inancımı belirtiyorum. Selamlıyor ve sevgilerimi sunuyorum.

27 Mart 1998

YAJK PARTİ İÇİ SINIF SAVAŞIMI İLE CİNS SAVAŞIMINI BAŞARIDA BİRLEŞTİRMEDİR*

Sevgili Yoldaşlar!

Ulusal kurtuluşumuzun en büyük umut baharını yaşarken, halkımızın dirilişinde ve insanlığın uygarlaşma çabalarında belirleyici bir yere sahip olan Zagros eteklerinde gerçekleştirdiğiniz Özgür Kadın Konferansı yaşamın ta kendisidir ve yeni bir yaşam anlamında değerlidir. Her şeyden önce bunu selamlıyorum.

*Zagros YAJK I. Konferansına yönelik talimat

Gerçeğimizde kadın ve yaşam aynı kelimeyle adlandırılır. Ama günümüzde birbirinden en çok kopan iki kelime varsa, o da budur. Maalesef yüzyılların istila ve işgalleriyle birlikte toplumsal düşüş, kadını yaşamın unutulduğu noktaya, yaşamı da cehenneme çevirmiştir. Tarihin başlangıcındaki en görkemli kadın kişiliği, toplumu, üretimi ve evcilleştirmeyi bir sanat haline getiren ve kendini ilk tanrıçalar olarak ortaya koyan bu kültür, günümüzde tam bir baş belası haline dönüştürülmüştür. Her şeyden önce bunu bilmek gerekiyor. Eğer yaşam olacaksa kadınla olur. Bu da ancak kadının özgürlüsel çıkışıyla gerçekleştirilebilir. Bunu sıradan bir cümle olarak kullanmıyorum. Aksi halde yaşam olmaz, aksi halde insan olunamaz. Bu, imkânsız değildir. Eğer çelişkilerinizi doğru yakalar ve bunların çözümüne doğru katılırsanız, aslında sadece kendinizi değil, bütün toplumu da yeni yaşama çekmenin tanrısal gücüne sahip olabilirsiniz. Ama bunun için hem zekânızı, hem de ruh aydınlığınızı iyi kullanmanız gerekir.

Kadın da en az erkek kadar anlayan ve cesaretli iş yapmasını bilen bir güçtür. Ama nasıl ülkemiz bin yıllardır işgal ve istilayla tanınmaz hale getirilmişse, toplumumuz en gerisinden bir konum içine düşürülmüşse, bunun da en altında kadın kaybetmiş ve tanınmaz hale getirilmiştir. Yani sorun doğal bir gelişme değil, sömürgeci baskının ve sınıf baskısının bir sonucudur. Siz bu çelişkiyi çözmek için bu büyük fedakârlığı göze aldınız. Onur, bu dayanılmaz yaşama karşı boyun eğmek değil, onu ortadan kaldırmak için iğne ucu kadar da olsa bir mücadele ve başarıma imkânını değerlendirmek ve ona sahip çıkmaktır. Önderlik gerçeği bu konuda çarpıcıdır. Önderlik tek başına, birkaç kelime ve hiç olmayan bir imkânla yola çıktığında, sadece bu temelde bir doğruya bağlandı. Sadece halk savaşına değil, tek başına en büyük uluslararası devrim savaşına kadar getirdi. Bunun olabilmesi için büyük doğrularınız olacak, büyük doğrularla yaşayacaksınız. Bunun önünde dünya da dursa başarıyı engelleyemez. Zaten siz partiye bu temelde adım atıyorsunuz ve bu gerçek temelinde savaşarak kazanacaksınız. Zaten bunun başka bir yolu yoktur.

Önderlik gerçeği kesinlikle bir kişinin gerçeği değildir; son bir umutla ve belki de sıfıra yakın bir durumdan çıkışla özgür yaşam şansının değerlendirilmesidir. Nitekim bunun boş olmadığı, günümüzün en dikkate değer bir özgürlük hamlesi olduğu kanıtlanmıştır. Parti tarihimiz bunun örnekleriyle doludur ve bugünkü YAJK gerçeği de bunun en açık ifadelerinden birisidir. Bu güzel bir gelişmedir, hiçbir kusuru yoktur. Tam tersine, daha da geliştirilmesi gerekir; yaşamın kendisi ve zaferin garantisi haline getirilebilir.

Nasıl bir kahramanlık ve direniş çizgimiz varsa, nasıl onun **Haki**'leri, **Mazlum**'ları, **Kemal**'leri, **Hayri**'leri, **Agit**'leri ve en son kahramanca kendini yakan büyük bağlılık şehitleri varsa, bir de bunun karşısında Fatmaların, Semirlerin, Şenerlerin ve Şemdinlerin şahsında temsil edilen aşağılık işbirlikçi, provokatif ve teslimiyetçi çizgi sahipleri vardır. İlk günden günümüze kadar bu iki çizgi arasında kıyasıya bir savaş yaşandı. Bu, partimizin bütün genelini olduğu gibi, ulusal kurtuluş saflarını da etkiledi.

Bir çizgi tümüyle düşmandan gıdasını alan, geri özelliklere dayanıp örgütlenmeyi ve partinin direniş hattını tasfiye etmeyi esas alan çizgidir. **Fatma** olayında grup aşamasından partiye dönüşümü engellemek; **Semir** olayında Botan'a yönelişi engellemek, **Şener** olayında, gerilladan vazgeçirmek ve **Şemdin** olayında da gerillayı savaşamaz duruma getirmek, örgütü teslim olmuş bir işbirlikçi örgüte dönüştürmek için her şeyini ortaya koyan bu çizgi, uluslararası emperyalizmin desteğine rağmen boşa çıkarılmıştır. Bu çizginin esas özelliği zayıf yanlarınıza hitap etmek, bilinçlenmeyen ve iradeleşmeyen zayıf kişiliğinizi, partimizin zorluklarını ve dar süreçlerini kötü kullanmak istemesidir. Onun en büyük silahı da budur. Ama Önderliğin bilinen tarzı bunu boşa çıkarıyor. Önderlik bilinçle, her döneme göre doğru taktik yaklaşımlarla, uyanık ve sürekli tedbirli olmakla, partinin devrimci direnişçi eğilimine her zaman bağlılıkla bunların bütün entrikalarını ve örtbas edilmiş bütün faaliyetlerini açığa çıkardığı gibi, arklarında kim olursa olsun bunları etkisizleştirmesini bilmiştir.

Bu genel çizgi savaşı, YAJK bünyesi için de geçerlidir ve sizin için daha da önemli olan budur. Bilindiği gibi, bir kadın olayında biz sadece özel ilişkiyi değil, bir cinsin sınıflaşmada işbirlikçiliğini, uluslaşmada teslimiyetini ve kadın özgürlüğünde de feodal entrikacılığını gördük. Bu, Önderliğe dayatıldı. Bununla ülke savaşı, sınıf kurtuluşu ve genelde de kadın özgürlüğü yerle bir edilmek istendi. Ama daha ilk günlerden itibaren Önderlik, bu konuda duyguda ve düşüncede, örgütlenmede, partileşmede ve giderek savaşı geliştirmede gösterdiği büyük kararlılık, büyük sabır ve büyük örgütçülük ve her şeyi savaşa bağlamakla bu kişiyi ve en özel ilişkileri bile kullanamaz duruma getirdi. Kadın boyutunda ise, özgür kadının düşmanı bu kişilik, günümüzde **Tansu Çiller**'in şahsına ulaşıncaya kadar, kadından başka her şeye benzeyen, en faşist, en işkenceci ve en gözü kara faili meçhul cinayet planlayıcısı ve dolayısıyla kadının yüzkarası gibi bir konumu yaşamaktan kurtulamadı. İçimizdekilerle dışımızdakilerin bu anlamda bir benzerliği vardır.

Yine daha sonraki Semir, Şener ve Şemdin olaylarında da kadına büyük bir tuzak geliştirildi. "Kendinizi yaşayın" adı altında amaçsız, güdülere hitap eden, hiçbir yüce amaca bağlanmayan bu provokatörlerin partinin varolan imkânlarını kemirip bazı erkeklere kendilerini peşkeş çeken kadını, kaçan kadını, teslimiyet içinde olan kadını öne çıkarıp partiyi bitirmekten başka bir çabaları olmadı. Gerillada da Şemdin, yüce özgürlük tutkuları adına şahlanarak dağa çıkmış özgür kadını, özgür kızlarımızı sahte komuta gücüne dayanarak kendine bağladı. Çirkin emelleri için, o sahte işbirlikçi sözüm ona komutanlarını da kadın temelinde yanında tutarak, yani partinin hem kadınlarını hem erkeklerini birbirlerine adeta satarak, Kayseri tüccarlarını bile geride bırakan bir tüccar anlayışıyla kendini güçlü kılmak için özünde kadını kullandı. Birçok eyaletimizi tasfiyenin eşiğine getirdi. En değerli kadınlarımızın şehit olmasına yol açtı. Dikkat edilirse, burada sadece bir kişinin egoizmi, bencilliği, düşkünlüğü değil, erkek hakimiyetinin komutada en tehlikeli bir temsili söz konusudur. En son "Gerillaya son, savaşa son, her erkek istediği kızı alıp götürsün, her zaaflı kadın istediği gibi yaşasın" noktasında partinin karşısına çıkmaya çalışırken, aslında kutsal ulusal direnişimizi ve özgürleşen kadını, dolayısıyla **Zilan** gerçekliğimizi büyük alçaklıkla ayaklar altında çiğnemeye cesaret etti. Bu öyle yenilir yutulur bir durum değildir.

Bundan çıkaracağımız şu sonuç çok çarpıcıdır: Eğer parti içi sınıf savaşımını cins savaşımıyla birleştiremezsek, en komutan, en yönetici diye belledikleriniz en tehlikeli bir yönelimi dayatabilir ve başarabilir. Hatta ihanetten başka bir sonuca gitmeyecek bireysel zaafarınıza hitap eden, ona sonuna kadar açık bir yaklaşım, savaşmadan yenilmek ve ordulaşmaktan vazgeçmek gibi vahim bir sonuca da götürür ve bu tehlike de az ortaya çıkmadı. Bu büyük bir çizgi savaşımıydı. Ulusal, sınıfsal eşitsizliğe, cins eşitsizliğine ve köleliğine karşı Önderlik çizgisinin sembol ifadesi olarak da görebileceğiniz **Zilan** devrimci direniş gerçekliği temelinde bir netleşmeye de ulaştı. Dolayısıyla biz, **Zilan** kimliğini bir çizgi olarak değerlendiriyoruz. **Zilan** bir kişi değil, ideolojik, politik, örgütsel ve eylemsel bir çizgidir. Nitekim **Zilan**'ın vasiyeti olarak görmemiz gereken mektupları vardır. Bunlar

hepimizin doğru bulduğu görüşlerdir ve bunları gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Kadın hareketimizin bağlı olacağı amaçlar ve örnek kişiliklerdir. Bu en üst düzeyde ifade ediliyor.

Sema Yüce arkadaş da bunun en kahraman ifadelerinden birisidir. Onun eylemi bilinçli ve Newroz geleneğine uygun bir eylemdir. “Biji Serok APO, Biji Newroz” sloganıyla eylemini gerçekleştiriyor. O zaman orada olan bir arkadaşın göndermiş olduğu rapordan alıntı yapıyorum: “Ayaktaydı, eyleminin etkisinde olmasına rağmen bilinci açıktı, sedye ile dış kapıya kadar taşındı, cezaevi arabasına bindirilinceye kadar sloganlar atıyordu. Kendisiyle yaptığımız son konuşmada, kendisinin bir an önce iyileşmesini bekledik. O da buna uyuyordu, talimatı olduğu gibi uygulayacağına dair söz veriyordu. Tüm Kürdistan’a, Anadolu’ya, Ortadoğu’ya, dünyaya Newroz aktı bugün. Çocuk bedenini yaraladı coplar, ama bedenlerinde kızıl güller açıyordu. Van’dan, Diyarbakır’dan, Siirt’ten, Çukurova’dan, İstanbul’dan, dört bir yandan Newroz çiçekleri uçuşup geldi. ‘Newroz yaptım kendimi’ diyordu bir kadın.” Bu arkadaşımızın son cümleleri böyledir.

Her YAJK militanımız bu gerçekliği temsil eder; bu büyük bir kuvvettir, bu bir savaşı zafere götürmenin en belirleyici ifadesidir. Bu, her birimiz Newroz’da bedenimizi yakacağız demek değildir. Bu, savaşta inançlı olmak kadar en örgütlü –ki, bu yoldaşlarımızın hepsi böyledir- ve en planlıdır; eylemini de büyük kahramanlıkla gerçekleştirme özelliğindedir. Gerçek budur. Bunu hiç kimse başka türlü yansıtamaz, herhangi yanlış veya hafif bir yaklaşımı dayatamaz. Bu değerler kutsaldır ve sonuna kadar bunlara bağlı kalmayı bilmek gerekiyor. Bu, aynı zamanda sonuna kadar yiğitlik, sonuna kadar özgürlüğe bağlılık, sonuna kadar inançlı ve bilinçli olmak, yeni yaşam ve bu anlamda partinin temel gücü ve savaşın çağırısı, ülkeye sonuna kadar bağlılık ve disiplin demektir. En büyük yoldaşlık değeri olarak bu gücümüzü, bu gerçeğimizi görüyoruz.

Yaşadığımız alanda bazı yanlış yaklaşımlar gelişti, çoğunuz da buna alet oldunuz. Kendinizi hiçe saymak kadar erkeğin yanlış kullanımına açık zemin sundunuz. Çeteciliğe rahatlıkla alet olabilecek köle ve uydu kadın olmayı görüp aşamadınız. Bu temelde hepimiz köklü bir özleştiriyi geliştirmek durumundasınız. Cesaret ve fedakârlığınızı bilinçlendiremediniz, örgütlediniz, savaşta etkili ve verimli olabilecek bir mevzilendirmeye tabi tutamadınız. Hep erkek komutan, hep başkaları gelsin sizi himaye etsin istediniz, bunu beklediniz. Bu da yanlıştır, bunu da aşmanız gerekiyor. Erkeğin zafer kazanmadıkça, vatani kazanmadıkça, dolayısıyla savaşta başarıyı kesinleştirmedikçe, bu haliyle kadına vereceği hiçbir şey yoktur. Onun vereceği kölelik, kaçış ve teslimiyettir. İşbirlikçi çizgi bunu açıkça ortaya koymuştur. En benim diyen sahte komutan, kadının en azgın düşmanı olarak karşımıza çıkmıştır. Kaldı ki, bunların yaklaşım ve yaşamlarında ne kadar iğrenç oldukları ortadadır.

Demek ki kadınının eli, yüreği, gözü, ruhu ve bedeni her şeyden önce özgür yaşam için özgürlük savaşına ve ülkesinin kurtuluşunadır; bu temelde güzelliğedir, zafer komuta kişiliğinedir. Tek bir kişi de kalsa, kadın bu konuda onurlu bir direnişi sonuna kadar sürdürmelidir. Kadın budur, YAJK budur, bizde namus da budur. Bunun dışında söylenecek her söz, dayatılacak her yaklaşım ihanete götürür. Zayıf olabilirsiniz, özgücünüzü tam kazanmamış olabilirsiniz, ama savaşın içindediniz. Önderlik iki kelimeyi nasıl büyük bir orduya ve savaşa dönüştürebildiyse, siz de özgürlük tutkularını büyük bir özgürlük yaşamına rahatlıkla dönüştürebilirsiniz. Bunun önünde engel yoktur. Bunun önünde bir engel varsa, o da sizin geri ve tutucu yanlarınız kadar erkeğin kurnazca veya kabaca dayatmalarıdır. Bunları da artık parçalayacaksınız.

Bu yoldaşlarımızın sloganlarını unutmayalım. Bunlar savaş ve zafer sloganlarıdır. Eğer erkek gerçekten dürüst olmak istiyorsa, kadınla olmak istiyorsa, bu sloganlara dürüst bağlılığını kanıtlamalı, kendini feda etme gerçeğini görevlerde gösterebilmelidir. Aksi halde uydurma nedenlerle kadını da yoldan çıkarmamalıdır. Siz, YAJK olarak buna fırsat vermemelisiniz. Zorluklar sizi yıldırmasın; tam tersine, sizi çelikleştirsin. Yine kolaylıklarla değil, zorluklarla yaşamı kazanın ki, yaşamın değeri büyük olsun. Kolay kazanılan yaşam, yaşanmaya değer. Kaldı ki, bizim için kolay yaşam da mümkün değildir. Zorlu süreçlerin yaşamı tutku yaşamıdır, aşk yaşamıdır. Büyük zorluklardan geçen kişilikler büyük yaşayabilirler. Tıpkı **Zilan**’ın dediği gibi, büyük yaşamak büyük eylemlilikle mümkündür. Bizde tek yaşam felsefesi, doğru olanı da budur. Kendi somut pratiğinizde de yaşadığınız tüm yetmezlikleri, yanlışlıkları, erkek egemenlikli tüm yaklaşımları, güzelliğe, iyiliğe ve doğruluğa aykırı olan yanlış ve çirkin davranışları reddetme gücüne ulaşacaksınız. Tüm kararlarınız bu temelde olacaktır.

Burada, bu konferanslarda sadece bir grup yoldaşın kararını geliştirmiyoruz. Bir cinsin, hatta ezilen sınıfın ve halkın özgürlük kararını kişiliğinize kazıyorsunuz; eğer bir bağlılığınız olacaksa onunla sözleşiyorsunuz. Şimdiye kadar tanımadığınız ve bilmediğiniz bir sözleşme size dayatıldı. “Seni şuna veriyorum, sen şunun karısı olun” denildi. Ya altmış yaşında bir despotla ya da çocuk kadar zavallı biriyle sizleri kural gereği, gelenek gereği sözleşirdiler; siz de sessizce, namus gereği, aile ideolojisi gereği bunu kabullendiniz. Ama bunlar insanın kendine yapabileceği en büyük kötülüktür. Hiçbir özgürlük ve aşk gerçeğinde buna yer yoktur. Maalesef size bu dayatıldı ve çoğunuz bunu kabullendiniz. Hatta çoğunuz halen bunun kalıntısı ve etkisi altındasınız. Artık bunları yerle bir edeceksiniz, hatta çoktan etmiş olmalıydınız. Bu, insanın özüne de hakarettir. Bunun kalıntılarının aşılabilmesi gerçekten esef vericidir. Doğru olan, vatanla ve vatanda kurtuluş savaşının zafer tarzıyla sözleşmeyi, partimizin örgütlediren ve güçlendiren değerleriyle sonuna kadar özgürce ve gerçekçi bir tarzda sözleşmeyi, bunların YAJK somutunda ifadesi olan **Zilan** kişiliğiyle, yine şimdiye kadar ki ifadesi olarak Önderlik gerçeği ile sözleşmeyi ifade eder. Bu hem büyük bir şanstır, hem de kadınının tek kurtuluş yoludur.

Tartışmalarınızı bu sözleşmeler temelinde gerçekleştirirken, bunun hayat boyu bir ilkesellik olduğunu göz ardı etmeyin. Yani yaşamı yeniden bu ilkelerle başlatıyorsunuz. Bu ilkelerin daha ayrıntılı bir planı ve kararları olacaktır. Onları tartışıp geliştiriyorsunuz. Bu hem hakkınız, hem de görevinizdir. Unutmayın ki, kendinizi bu temelde yaratıyorsunuz. Daha önceki yaşama yaşam demeyin. Daha önce ruh ve bilinç yoktu. Şimdi bilinçleniyorsunuz ve bu güzeldir.

Öz iradesi olmayan kişi hayvana yakındır. Ülkesinin kurtuluşunu ve güzelliğini, insanların güzelliğini esas almayan bir insan, gelenekler ve namus anlayışı ne olursa olsun, aşağılık bir köledir. Artık bunu yaşamınızdan silin. “Özgür kadının olduğu her yerde bir savaş tanrıçası, onun zafer tanrıçası vardır” diyeceksiniz. Yine böyle kadınların olduğu her yerde güzellik, sevgi ve yücelik değeri vardır, hatta en çok hürmet edilmesi gereken insanlar vardır ilkesini gerçekleştirmelisiniz. Bu esasları adeta vazgeçilmez bir biçimde beyninize, ruhunuza ve bedeninize nakşedinceye kadar atılmaz bir biçimde temsil etmelisiniz. Buna imkân vardır. Tutku bu temelde olmalıdır. Önlenemez arzularınız bu temelde somutlaşmalıdır. Bunun anlaşılmayan bir yönü de yoktur. Dolayısıyla şimdiye kadar çeşitli nedenlerle kendi kendinize yaptığınız kötülükleri sona erdiriyorsunuz. İster erkekten ister

sizden kaynaklansın, özgürlüğe ve onun savaşımına aykırı her tür yaklaşımı aşırıyorsunuz. Büyük direnme bu temelde özgüce, öz kimliğe, öz karara ulaşmak, bunun sabrını ve inadını göstermektir. Bundan daha değerlisi olamaz.

Bu değerlendirmelerle birlikte bu kararları kendi yaşam pratiğinize dayalı olarak daha da geliştirirken, dürüstçe bunu ne kadar pratikleştirmeye yönelirseniz, o kadar sonuç alacaksınız. Şimdiye kadar yakaladığınız büyük bir tecrübe ve fırsattı. Bunu bundan sonra da kullanabilirseniz, şahsınızda bir ulusa can verecek örgütsel gelişmeleri yaratabilir ve sizin bütün özlemlerinizi boğan ne varsa ona karşı başarıyla yürütebilirsiniz. Bunun için biraz sabırlı olacaksınız. Sabır demek direnmek, direnmek demek kazanmak demektir. Hep ağlamak, sızlamak, şikâyet etmek, sahip aramak kaderciliktir ve bu da tehlikelidir. “Biz ülkenin sahibiyiz, özgür yaşamın sahibiyiz, güzelliğin sahibiyiz” diyeceksiniz. Başkaları kendini size muhtaç görsün, aslında gerçek kadın da budur. Bu, savaşla kazanılır. Tutarlı, ne yaptığını bilen, kendini örgütleyen ve bütün bu konularda sorumluluğunu sonuna kadar bilen gerçek parti militanlığı, YAJK örgüt disipliniyle olur.

Diğer yandan zorluklar, açlık ve soğuk olabilir. Kaldı ki, yaşam ne çok rahat yerlerde yaşamak, ne de çok yemek yemektir. Yaşam özgürlükle olursa anlamlıdır. Dolayısıyla oralar özgürlük şansı en gelişkin olan yerlerdir. Açıkça vurgulamalıyım ki, kendimi kırk yıldır öyle bir özgürlük alanında yaşatmak için hazırlıyorum ve umudum halen bu temeldedir. Bu umutla bu kadar çalışma yürüttüm. Dolayısıyla bulunduğunuz yerden şikâyet etmeyin. Elinizdeki silahlar kutsaldır. Bu alanlar özgürlüğe en yakın alanlardır. Görkemli bir biçimde doğa yeniden canlanıyor. Doğanın canlanması kadar kendinizi canlandırın. Özellikle bu bahar, ulus olarak ruhta ve düşüncede en çok baharlaştığımız bir bahardır. Kadında da bu bahar, yaşamı en çok özgürce vaat eden bir bahar olarak değerlendirilmelidir. Hem de o dağların eteklerinde açılacak çiçekler kadar kendinizi yeni bir dünyaya, yeni bir yaşama açabilmelisiniz. Biz bile bu heyecanla kendimizi buraya kadar getirirken, umudumuz bizi bu kadar sürüklemişken, sizin heyecan duymamanız, bunu iliklerinize kadar hissetmemeniz, hissetseniz de görevlere ve örgütlü yaşama gelemeyişiniz bir talihsizlik, bir eksikliktir. Bunu aşmalısınız.

Bu temelde gerçekleştirdiğiniz konferans bir bahar yaşamı konferansıdır ve değerlidir. Kendi birliklerinizi oluşturmalısınız; kendi yönetim gücünüz olmalıdır, bir merkeziniz de olmalıdır. Bildiğiniz gibi, YAJK’ın bir Genel Merkezi olacak, komutası her düzeyde geliştirilecektir. Sanırım bu gereklidir. Bu özellikle erkeğin boyunduruğunu kırmak, düşman kalıntılarının boyunduruğunu kırmaktır; kopuşu geliştirmek, düşmanın dayattığı kölelikten kopuşu sağlamaktır. Bu konularda daha cesur adımlar atmaya çalışın. Özgürlükten korkmayın. Temel amaçlarınıza zaferle yürüyünceye kadar bunu yapın. Sürekli düşünce, tartışma, eğitim ve hatta eylemsellik bunun içindir. Savaş, savaş için değildir, savaş böyle bir gelişmeyi yaşamak içindir; her görev, lojistik temini bile böyle bir yaşamı geliştirmek içindir. Amaçtan kopuk yaşam en tehlikeli tarzdır ve yaşamınızda buna fırsat vermeyin.

Genelde olduğu gibi komuta kişiliklerinin doğru belirlenmesi gerekir. Komutada ölçü şudur: Ancak yoldaşına bir şey verebilecek olan komutan olabilir. Adı varmış, eskiden emeği varmış gibi sahtekârlıklar yapılıyor. Bunlar doğru değildir. Eskiden emeği olması yetmez, altı aylık olan da komutan olabilir. Emeği olan başka yerde de emek sarf etmiştir. Ben hiçbir zaman ülkeye gelmedim, ülkede emek harcamadım, ama en büyük emek sahibi benim. Emek “Sen şu bölgede şu kadar kaldın, bu kadar yıldır ülkedesin” biçimiyle ölçülemez. Böyle ikiyüzlülükler yapılıyor. “Emek sahibi olanlar ve olmayanlar, oradan katılanlar veya dışarıdan gelenler” biçimindeki anlayışların hepsi oyundur. Buna fırsat vermeyeceksiniz. En yüce emek Önderlik emeğidir; o da sadece şehitlerin ve halkımızın birleşik emeğinin ifadesidir, çizgisidir, tarzıdır. Herkes buna bağlı olmaya, gereklerini yerine getirmeye ve kazanmaya muhtaçtır. Komuta kişilikleri kendilerini bu çerçevede tanımlayabilir. Yani verebilen, ilerletebilen, eğitebilen, en az kayıpla sürekli başarıları sağlayabilen kimse onu komutan seçeceksiniz. Üstten dayatmayla, adıyla, sanıyla komutan olmaz. Komutan tarzıyla, temposuyla ve günlük başarı grafiğiyle olur. Böyle olanları kendinize esas alacaksınız. Böyle bir yönetimi bu konferansınızda belirlemek kadar, bu yönetimler de kendi komuta ölçülerini bu ölçüleri uygulama temelinde belirleyeceklerdir. Dolayısıyla bundan sonra şikâyet etmeyecek ve bu ölçülerle cevap olmayı sağlayacaksınız.

Bunun yanında daha değişik kararlarınız da olabilir. Alacağınız kararlar sizin bütün yaşamınıza ve savaşınıza yön verecek ilkeler olmalıdır. Yine seçebildiğiniz komutanlıklar –ki, bunlar erkek yapısı için de geçerlidir-, kabul edebileceğiniz komutanlıklar bu kararlara bağlı kişilikler olmalıdır. Böyle olmayan kişileri komuta olarak kabul etmeyin. Bunun için bazıları emrediyor diyebilir; ama en büyük emir Önderlik emridir ve bu emrin de çerçevesi bellidir. Bu emre göreysel komutan olunur, değilse komutan olunamaz. Size çizgiyi netçe çizdim. Bu çizgiye sonuna kadar bağlı olan yönetim olur. Bu çizginin gereklerini fedakârca ve başarılıca yerine getiren her tür görevlendirmeyi üstlenebilir. Siz de büyük bir disiplinle birleşmelisiniz. Ama bir kişi bununla oynarsa, bu ben bile olsam alaşağı etmelisiniz. Doğru yönetim esası da budur. Bununla birlikte alınan birçok karar vardır; hepsini bilinçle kendinize mal etmeye ve varolan eksiklikleri öz bilincinizle gidermeye çalışın.

Önümüzdeki hamle süreci görkemli bir süreç olarak planlanmaktadır. Partimiz bir kez daha ülkemizin genelinde özgürlük silahlarının sesini susturmayacak; tam tersine, daha da güçlü konuşurmayı bilecektir. Partimizin en büyük kazanımı da YAJK gibi bir orduyu, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde önümüzdeki sürece, bu bahara büyük bir yaşam ve savaş gücü olarak dayatması olmuştur. Bununla hep gurur duyuyor ve bunun zafer için de sağlam bir temel olduğuna inanıyoruz. Siz de görüyorsunuz ki, kadın küçümsenecek bir olay değildir. YAJK örgütlenmesinin gerekleri daha da yerine getirilirse zaferin, yurtseverliğin, onun öncü partisi ve her tür örgütlenmesinin temel güvencesidir. Bu kadar değerliyse, o halde buna sonuna kadar inanalım, varolan eksiklikleri giderelim ve özgücümüzle daha fazla ilerleyelim!

Unutmayalım ki, en çok da kadın için bunun dışında onurlu ve özgür bir yaşam yolu yoktur. Elinize bu şans bir kez geçiyor. Buna adınızdan bile daha sıkı sarılarak, gereklerini anbean yerine getirerek, sadece kendiniz için değil, halkınız ve hatta tüm özgür kadınlar için bu şansı mükemmel değerlendirmeye çalışın. Zaferden emin oluncaya kadar son derece disiplinli, bilinçli ve inatçı bir savaşı sürdürün. İçte ve dışta bunun önünde engel teşkil eden ne varsa ustaca üzerine gidin ve giderin. Bu temelde zafer mutlaka sizin olacaktır. Konferansınızı bu temelde bir kez daha selamlıyor, üstün başarılar diliyorum ve sevgilerimi sunuyorum.

SAVAŞA VE ZAFERE KİLİTLENMEYEN ERKEK SONUÇTA İŞBİRLİĞİNE GİDER*

YAJK Ana Karargâh çalışmaları, savaşa birlikte esas itibariyle bunun kadına vereceği özgürlük, yaşam düzeyini gerçekleştirilmeden başarılı olacağını sanmasın!

Tüm kadın birliklerimizin savaşçı ve komuta yapısı önemli bir gelişmeyi yaşarken, erkek egemenlikli yaklaşımlar zaten biliniyor. Mücadele derinleşerek ilerlerken, her zamankinden daha fazla hassas olmak, anlayışta ve uygulama esaslarında büyük bir iradeyle çalışmaların üzerinde durup sonuç alınıncaya kadar ısrarla gerekenleri takip etmek başarı için esastır. YAJK, bu anlamda gerek ulusal, gerekse toplumsal gerçekliğimizin, her türlü anlayışın etkilerini üzerinde en çok konuşturmak için kendi çözümünü veya çözümsüzlüğünü dayatma zeminini teşkil ediyor. Hatta günümüze doğru geldiğimizde, karşı cins ve sınıf, sosyal ve ulusal düzey savaşımı en çarpıcı bir biçimde YAJK gerçekleşmesi temelinde kendini daha da incelterek ve açığa çıkartarak sergiliyor. Bu anlamda YAJK ayırıştırma ve çözümleme aracına da dönüşüyor. Yeni gelişen bir araç olmasına rağmen, sonucu etkilemede önemi küçümsenemez bir konuma gelmiştir. Fakat birçok tehlikeyle de yüz yüze olduğu bir gerçekliktir. Eğer gerekenler anlayış ve uygulamada derinleştirilerek sürdürülemezse, her an birçok çaba boşa çıkartılabilir.

Parti içinde yiğitlik, direniş hattıyla işbirlikçi teslimiyet hattının kıyasıyla savaşımında kadın boyutu, başlangıcından günümüze kadar tam bir çizgi savaşı biçiminde kendini ortaya koymuştur. Bazen gizli, bazen açık, bazen kaba yönelimlerle, yine bazen ideolojik, ama daha çok da duygusal yaklaşımlarla bu savaşım sanıldığından daha fazla üzerinde durulmayı gerektiriyor. Gerekenlerin yapılması halinde bunun oldukça ilerletici bir rolü yerine getireceği, aksi halde birçok gerilemenin temelinde önemli bir neden olarak rol oynayacağı yeterince anlaşılmalıdır. Çeşitli değerlendirmelerimizde kadınıla işe başlamanın ne demek olduğunu izah etmeye çalıştık. Bununla başlı başına düzene karşı olduğunu, kendi kurmak istediğimiz özgürlük düzeninin de bunsuz olamayacağını, hem anlayışta hem de yöntemde isabetli olanın bu olacağını bilerek kadına yer verdik.

Geriyeye dönüp baktığımızda, Önderliksel gelişmenin kadın boyutunun büyük önem taşıdığı görülecektir. Özellikle grup döneminde Fatma kişiliğiyle başlatılan bu mücadele, görünüşte bir kişi de olsa, özünde sınıfsal, sosyal ve ulusal temelde bir mücadeleydi. Yine örgütsel, siyasal ve askeri anlamı da çok belirgindi. Bu kişilik, sınıfsal düzeyde feodal küçük burjuvayken, sosyal düzeyde ise bazı aristokratik özelliklerin peşindeydi. Yani çalışmadan, bu sınıfın özelliklerine dayalı bir yaşam biçimiyle, ulusal düzeyde de hakim ulusun ölçülerine tümüyle inanmış ve hakim ulusa güvenen, kendi ulusuna ise güveni olmayan ve hatta ona karşı düşmanlık biçiminde kendini giderek göstermekten geri durmayan bir karakteri yansıtıyordu. Örgütsel anlamda bir güçken, geliştirilen örgütlenmeyi tamamen bozan, itici ve dondurucu yöntemlerle işlemez kılan durumundaydı. Siyasal olarak devrimi temsil etmiyor, işbirlikçiliği asla terk etmiyordu. Askeri anlamda zaten bir hiçti, karşıtı. Yılan soğukluğu ve bir zehir kişiliği diyebileceğimiz özelliklerle saflarımızın, grubumuzun duygusal düzeyini bozarak etkisizleştirmek istiyordu. Kürt toplumunun bu yönlü geri ve bilinçsiz duygu ve bilinç düzeylerini çok iyi tahlil ederek, ideolojik ve duygusal baskıyı çok iyi işletmeyi bilerek sonuç almada da epeyce ustaydı. Bu sınıfsal yaklaşımın bir özelliği de budur. Bunun karşısında dikkat ediyorduk. Çünkü insanı derhal provoke edip ya karşısındakini zorla devirme, ya da teslim olma gibi bir ikileme karşı karşıya bırakıp bir örgütlenmeyi boşa çıkarma gibi bir hedefi vardı.

Grup aşamasında önderlik el yordamıyla geliştirilmeye çalışırken bu savaş şiddetli yürütülmüş, giderek bunun örgütsel ve siyasal sağlamlığı esas alınmaya çalışılmıştır. Bu savaş küçümsenmemelidir. Kaldı ki, buna düşmanın emniyet ve istihbarat boyutunu da eklemek gerekiyor. Düşmanın bir istihbarat yaklaşımının dolaylı ve direkt bu kişilik vasıtasıyla, daha partileşme aşamasına ulaşmadan grup döneminde bizi tümüyle tasfiye etmek istediğini, amacının bu olduğunu çok rahatlıkla söyleyebiliriz. On yılı aşan çok büyük bir mücadeleyle ideolojik, örgütsel, duygusal savaşımı ve her tür irade savaşımını göstererek, ama en etkili cevabı da örgütten vazgeçmeden ve örgüt çalışmalarını her türlü duygusallığın önüne koyarak, örgütü yaşatarak düşmanın bu dayatmasını boşa çıkarıp grubumuzu Ankara'dan sağlam çıkartarak, Kürdistan'a ve Kürdistan'dan Ortadoğu'ya taşırma savaşını başarıyla verdik.

Aslında az bilinen bu dönemi YAJK açısından da değerlendirmenin büyük önemi olduğunu bir kez daha vurgulamalıyım. Burada çözümlenmesi gereken husus, gerek erkekte gerekse kadında geri sınıfsal ve toplumsal düzey çözümlenmeden, ileri en küçük bir adımın atılamayacağıdır. Önderliksel tarz burada sonuna kadar siyasal ve örgütsel esaslara bağlı olduğu, halka bağlılığını yitirmediği, duygusallığı öne almadığı, örgütsel ve siyasal davranışı tüm duyguların önüne koyduğu için sonuç alabilmiştir ve Kürdistan tarihinde bu ilk defa gerçekleşen bir olaydır. Hiçbir Kürt insanı, genelde de erkeği bu konuda sağlam olmayı becerememiştir. Bunun böyle bilinmesinin hepimiz açısından büyük yararı vardır.

Daha sonra bu çizgi savaşı devam etmiş, özellikle Semir ve Şener olayında işler biraz daha ciddi boyutlar kazanmıştır. Semir örneği kadın açısından büyük anlam ifade eder. Çünkü özellikle kadınıla oynayarak ajanlığını sürdürmesi, onun çalışmasında önemli bir rol oynar. Semir ilk gruplaşmada bazı bayanları çok iyi tanıyıp kullanmanın yanı sıra, özellikle ülkeye dönüşü engellemek istemiştir. "Hakkari'ye giremezsiniz" sloganı adı altında çalışırken, gerçekten birkaç yıllık Ortadoğu hazırlık çalışmalarımızı büyük oranda sekteye uğratmıştır. Burada YAJK'la ilgili boyut, erkeğin olsun kadının olsun ucuz duygulardan kurtulamayı, içeriksiz, amaçsız ve örgütsüz temelde ucuz duygulara kapıyı aralamasıdır. Yine kişileri birbirleriyle yanlış temelde tanıştıran bunları partiye dayatması, bunu da Avrupa'ya kadar taşırması ve "Böyle bir yaşam Avrupa'da olur" temelinde herkesin gözünü Avrupa'ya diktirip ülkeyi kara bir alan olarak göstermesidir. Bu, büyük tahribata yol açmıştır. Oynadığı bazı kadınları başa bela ederek merkezi düzeydeki birçok arkadaşı şimdiye kadar sağlıklı bir adım atmamak üzere tahrik ettirmiş, moral düzeylerini bozmuş, bir daha kendilerine gelememe gibi bir durumla karşı karşıya bırakmış, hatta bazılarını da kaçırarak imhaya kadar götürebilmiştir.

Şener özellikle zindan kitleleri üzerinde bunu daha kapsamlı yürütmüştür. Duyguları sahtekârca kullanarak hem parçalamada, hem de devrime ve devrimin savaş gerçeğine ters düşürmede bu ilişkileri çok kötü kullanmıştır. Özellikle bir bayan arkadaşımıza

*YAJK Ana Karargâhı ile yaptığı telefon konuşması

karşı geliştirdiği duygusal yaklaşımla birlikte gerçek militan kişiliği öldürür veya intihara götürürken, yapımızı da bu yönlü yaşam içine çekmiş; kendisini düşünen ve duygularını tüm siyasal gerçeklerin önüne koyan bir kişilik yaratmış, duygusal ve planlı bir yaklaşımla yapıyı devrimci özünden boşaltmak istemiştir. Dışarıda da bunu tekrarladığını iyi biliyoruz. Bunda da amacı gerilladan vazgeçirmek, hepsini bireysel düşkün yaşama kapaklandırıp savaş dışı bırakmaktır. Bu da özellikle JİTEM'in o dönemde geliştirmek, gerillayı önlemek ve bozmakta kullanmak istediği bir ajan provokasyon faaliyetidir. Buna karşı şiddetli bir mücadele içinde olmamıza rağmen, 1990 başlarındaki kadın ordulaşmamızın bozulmasında bu yaklaşımın kendisi büyük zarar vermiştir. Kadın bu konuda bir türlü duygusallıktan kurtulamadığı gibi, ideolojiye ve politikaya içten ve yetkin bir giriş yapma gücünü gösterememiştir. Gerçekten bunun yol açtığı tahribatlar ileri düzeyde olmuştur. Bununla da mücadelemizin şiddeti temelinde gerillada ısrarlı olduğu kadar, gerilla tarafından bunların tasfiyesi gerçekleştirilmiş ve son örnekte de görüldüğü gibi işbirlikçiliğe ve ihanete sığınmaktan başka bir yolları kalmamıştır.

Görüldüğü gibi kadın burada da çok tehlikeli bir biçimde kullanılmak istenmiştir. Özellikle bu süreçte geliştirmeye çalıştığımız kadının özgürleşmesi yerine, kadını korkunç bir bireyselliğe çekme, devrimi de bunun için kılıf yapma ve safları bunun uygulandığı bir zemin olarak görme daha sonra gerillalaşmada da ciddi bir engel olmuştur. Özellikle kadın birliklerimizin gelişme-yişinin en temel bir nedeni bu yaklaşımdır. Bu dönemde Önderliksel anlamda gerçekleştirdiğimiz çalışmalar ve çözümler var. Fakat bu ciddi engel yüzünden bunlar epey zorluklarla karşılaşmış ve özgürlük hamlemiz oldukça sınırlı kalmıştır. Değer verilen birçok kadın kişiliği sorun kaynağı haline getirilmiş ve kolay kolay kendine gelemeyen bir duruma yol açılmış, yıllar sonra ancak düzeltilme yoluna girilmiştir. Tabii bunun da parti tarihimizde önemli bir çizgi savaşımı aşaması olduğunu YAJK açısından iyi değerlendirmeliyiz. Bu çok ciddi bir aşamadır, bu aşamayı anlamadan günümüze kadar ki gelişmeleri, yaşadığımız gelişmeleri anlayamayız.

Dikkat edilirse, bunların genelde partiye ve gerillaya dayattıkları 'olamaz', 'başarılamaz' çabaları en çok kadın kullanılarak gerçekleştirilmek istenmiştir. Tüm sömürgecilerin tarihte yaptığı, bir kez daha bunların eliyle yürütülmeye çalışılmıştır. Zaten her tür mücadelede bunlar vardır. Fakat burada farklı olan, bizim bu konuda oldukça bilimsel, siyasal ve örgütsel yaklaşmamız ve özgürlük boyutunu esas almamızdır; bireysel, keyfi ve ucuz yaşam yerine, ilkel ve özgürlüğü esas alan yaklaşımımızdır. Bunun giderek sonuç verdiği de ortaya çıkmıştır. Özellikle 1990'lardan itibaren saflara akın eden kadınla çözümler temelinde buluşmamız özgürlük hamlesini tirmandırmıştır. Fakat tam da bu noktada teslimiyetçi, işbirlikçi öge **Şemdin Sakık** olayında da görüldüğü gibi, düşman en üst düzeyde bizzat Genelkurmayın marjinalleştirme çabalarında kadın silahını bir kez daha çok tehlikeli bir biçimde kullanmaya çalışmıştır. Özellikle Amed başta olmak üzere, tüm alanlarda amaçtan ve savaştan koparma temelinde "Birbirinizle istediğiniz gibi yaşayabilirsiniz, cinsinizi kullanabilirsiniz" yaklaşımı ile düşürmenin en tehlikeli bir aracı olarak yine cins silahı kullanılmıştır.

Halbuki bu yıllarda amaca bağlanmakta, cinsi ve cinsiyeti çözmekte büyük bir çaba içindeydik. Sonuç almıyor ve kadın kahramanlığı giderek geliyordu. Düşman bunu iyi biliyordu; buna karşı bu silahı kullandı. Bu da düşmanın en üst düzeyde bir planlamasına dayanıyor. Bu kişilik ve benzer kişilikler bilerek veya bilmeyerek bunu uygulamak durumunda kaldılar. Bu, gerillaya dayatılan en tehlikeli bir boşa çıkarma ve inançsızlaştırma yaklaşımıydı. Çapı en derin olan ve hemen hemen birçok alanı etkileyen, sadece kadını değil erkekleri bile çok ileri düzeyde etkileyip savaş dışı bırakan en önemli neden olmuştur. Bu kişilik, düşmanın bilinçli kontralarının bile elde edemeyeceği sonuçları bu silahla, bu yaşam tarzıyla alabileceğini gösterdi.

Birçok eyaletin savaş gerçekliğinden kopması sonucu yüzlerce kadın şahadeti, hatta binlerce genel şahadet yaşandı. Bunun nedeni de aslında bireysel, duygusal ve amaçsız, dolayısıyla iradeyi, fiziki ve beyni güçlendirmeyen, hep bunalımlı ve tıkanmış kişiliklerin ortaya çıkmasıydı. Ucuz hayalleri, ucuz duyguları, hatta güdülerini yaşamının sonucu tabii ki imhadır. Bu kayıpların en temel nedenlerinden biri de, bu anlayışın direkt veya dolaylı etkileri altında uzun süre yaşamış olmanızdır. Tek tek ilişkili olmak o kadar önemli değildir. Nasıl gerillada özellikle **Agit** arkadaşın şahadetinden sonra bu asi avare çete güruhu işleri bozduysa, ordulaşmama ve savaşı doğru çizgide geliştirmemenin en önemli bir nedeni nasıl bu çetecilikse, kadın boyutunda da ucuz duygular, özgürlük düzeyinden habersizlik, genelde kocaya varıyormuş gibi partiye katılma, özgürlük ihtiyacını duymama, erkeğe özenme ve komuta erkekte olduğu için ona kapaklanma, belki de kendi kendinize vurduğunuz en büyük darbe olmuştur.

Tabii parti buna karşı tepkisi kalmadı. Önderlik çok gelişkin psikolojik, sosyal ve siyasal çözümler geliştirdi. Bir yandan belki de hiçbir devrimde olmayacak kadar yeni çözümler geliştirilirken, diğer yandan kadın kahramanlıkları çarpıcı bir biçimde ortaya çıktı. Daha 1990'ların başından itibaren giderek sayısı hayli kabarık kadın şahadetleri gerçekleşti. **Zekiye**'lerden tutalım **Mizgin**'lere (**Gurbet Aydın**), yine en son **Zilan**'da doruk ifadesini bulan ve **Sema Yüce**'lerle devam eden sınırsız cesaretin ve özgürlük tutkularının her şeye hakim olabileceği bir çizgi gerçeği de ortaya çıktı. Bunların buluşması da YAJK olarak şekillendi. Görülüyor ki, bu yönlü çizgi savaşımı amansız olmuştur. Bu savaş sınıfsal, sosyal ve cins boyutu kadar siyasal, askeri ve örgütsel boyutlarda da çok yoğun yürütülmüş; bir ucu düşmana dayanırken, bir ucu kadın kahramanlığına dayanan bir çarpışmaya da yol açmıştır. Dolayısıyla son dönemde yaptığımız çalışmalar ve çözümlerimizin özünü bir de bu boyutuyla değerlendirmemiz gerekiyor. Kısaca size genelde parti, özelde YAJK içindeki çizgi savaşımını ana hatlarıyla böyle değerlendirirken, esas olan bunun bir gelişmenin başlangıcı olarak anlaşılması gerektiğidir.

Kadın birliklerimize ve onun tüm savaşçılarına özellikle diyorum ki, bu adıma kolay ulaşılmadığı gibi, daha yapılacak çok iş var. Yine açıkça vurgulamalıyım ki, erkekte önyargılar, özgürlüğü fazla esas almayan, oldukça ucuz duyguları ve hatta güdülerini esas alan yaklaşımlar hakimdir. Bunu asla göz ardı edemezsiniz. Şüphesiz kadının kölelik düzeyinin çok geri duyguları ve fazla özgürlük arz etmeyen yaklaşımları etkilidir; ama hakim olan erkek tarafıdır veya erkeklik temelinde kendini gösteren hakimiyet anlayışlarıdır. Çoğunuzun bundan haberi bile yoktur. Dolayısıyla yaşadığımız çözümsüzlüğün temelinde bu konudaki gerilik yatıyor. Aslında özgürlük için yola çıkmışsınız, fakat nasıl bir özgürlük bilinci, ne temelde özgürlük duyguları, ne temelde özgürlük iradesi, hatta nasıl örgütsel bir yaşam gibi hususlardan pek haberiniz yoktur. Namuslu köylü kızı gibi "Ben de isyana geldim" tarzında yaklaşıyorsunuz. Bununla devrim yapılamaz. Böyle köylü kızlarını bir iki gün içinde alıp kaçarlar. Eğer bu durumu yaşamamışsanız, bu biraz da bizim aldığımız genel tedbirler sayesinde.

Bu anlamda aslında parti içinde bile erkekler dünyasını, genelde de kadının kölelik dünyasını tanımıyorsunuz. Özgürlük savaşımının neye dayanarak geliştirileceğini fazla incelemeyen, çok yanlış bir özgürlük anlayışıyla, tehlikelerden habersiz, hep

iyisini bekleme, saf duygular ve iyi niyetlerle ya babası, ya kocası, ya ağabeyi gibi yaklaşımları bekleme, Önderliği de bunların karışımından ibaret sayma yanlıştır; bunlarla özgürlük elde edilemez, devrim ve savaş yürütülemez. Biz bunu bildiğimiz için kapsamlı çözümlenmeleri geliştirme gereği duyduk. Umarım artık en azından bunları inceleme ve üzerinde yoğunlaşmayı becerebilecek bir düzeye geliyorsunuz. Şimdi bunun dışında başka yolunuz yoktur. Sıradanlık, rahatlık zaten herhangi bir özgürleşmeye götürmez. Kaldı ki, savaş şartlarında mümkün de değildir. Yetkiye dayanarak, geleneksel bazı yaklaşımlarla yönetimleri arkasına alarak da bu sorun çözülemez. Yine köleliğine sığınarak, “Ben anlamam, ben duymam” deyip kendini yere atarak da hiçbir yere varılamaz. Kaldı ki, bunların hepsi yanlıştır. Madem özgürlük tercih edilmiştir, o zaman bunun bilincini yakalamamak ve örgütüne ulaşmamak düşünülemez.

Bu konuları aslında çoktan aşmanız gerekirdi. Ama vahimdir ki, şimdiye kadar niçin savaşa katılım olur, elde silah niçin savaşılar, nasıl bir yaşam için savaşılar, kabul ve ret ölçüleri nelerdir, nasıl bir yaşam istiyoruz sorularını kendinize hiç sormadınız. Hatta o kadar cehalet ve kölelik var ki, kendinizi nasıl kandırıyorsunuz, öyle de mülkleştirmeye kadar götürüyorsunuz. Ondan sonra sıkılıyorsunuz, daralyorsunuz, kolay ölüyorsunuz. Bunlar doğru değildir. Burada sorumluluğu siz kendinizde göreceksiniz.

Özgürlük uğruna büyük savaş gereklidir ve bizde bunun örgütsel ölçüleri var. Ülke savaşımını vermeden, orada en azından yaşanabilecek bir karış toprak üzerinde otorite olmadan, özgür yaşamın büyük tutkularına ulaşmadan nasıl yaşayacaksınız? Onun için ağırlık teşkil ettiniz, onun için birbirinizin başına bela olarak gösterildiniz. Esasta ideolojik olarak kendinizi kaybettiniz ve bunun da sorumluluğu sizdedir. Erkek bu konuda sorumsuzdur veya sorumluluğu üstlenmek istemeyebilir, ama özgürlük daha çok size gereklidir. Cinsinizi kendiniz biraz daha sağlama alacaksınız. Oturup ağlamak yerine esas doğru olana hükmetmek, irade savaşı için bu devrim ve savaş silahının değerini anlayarak ve hakkını vererek büyük bir rol oynaması gerektiğini örnek bir biçimde herkesten daha çok sizler bileceksiniz.

Bazı hususları somut dile getirmek istersek, karşınızda çözeniz gereken bir ülke sorunu var. Yine bu kurtarılmış bölgelere, içinde hareket ettiğiniz coğrafyaya oturtulmuş bir savaş var. Gerilla savaşımının tüm gereklerine cevap vereceksiniz. “Bir parça özgür vatan” sloganına fiziki, bilinç ve örgütsellik anlamında çok güçlü bir yanıtınız olacaktır. Bunun dışında yaşam mümkün olamaz. Tabii bu da yetmez. Yani herkes bir karış özgür toprak, kurtarılmış vatan toprağı ister; ama bir de nasıl yaşamalı sorusunu sormak zorundayız. Toplumdan almış olduğunuz kölelik tarzını kabul edemeyiz, böyle de yaşam olur diyemeyiz. Bizim savaşımız yurtseverlik savaşı, aynı zamanda toplumsal özgürlük, hatta cins özgürlüğü savaşıdır. Nasıl bir toplumsal özgürlük, nasıl bir cins özgürlüğü için savaşa girdiniz? Bunun için ölçüleri kendiniz bulacaksınız. Şikâyet etme, yardım dileme yerine, nasıl bir kimlik, nasıl bir kişilik, nasıl bir özgürlük anlayışıyla yaklaşacaksınız? Özgürlük alanı bunun içindir, silah bunun içindir. Birlik kurmanız, hatta YAJK olmanız bunun içindir. Özgürlük isterken bunun bir karşılığı olmak zorundadır. Özgürlük; örgütlülük, eylemlilik, eğitim gibi her türlü altyapı ve ekonomik çalışmalara kadar bilinci, anlamayı ve becermeyi gerektirir. Özgürlük, bedeli verilmeden gerçekleştirilecek bir olgu değildir. Can bedeli de yetmez, onu kazanmanın ustalığı şarttır.

Bunları bu süre boyunca çok çarpıcı bir biçimde sizlere gösterdiğimizize inanıyorum. Açık ki, biz bu temelde savaşıyoruz. Düşmanın iradesinin hakim olmadığı, yine özgürlük iddialarımızın paylaşıldığı bir toplumsal düzenleniş için bu savaşı veriyoruz; bu kadar yıllarımızı da bunun için amansız verdik. Bunların anlaşılacak bir yönü yoktur. “Kendimi eğitmedim, anlayamadım” diyerek hep sağdan soldan destek isteme bana pek gerçekçi gelmiyor ve böyle tutumlar o kişiyi sürekli zayıf bırakır. Özgür irade, özgür düşünce hepimiz için ekmekten ve sudan önce gerekir. Artık bunu kendinize yakıştırmalı ve özünüze indirgemelisiniz. Yani “Bizim bizden başka kurtarıcımız yok” deme noktasına kendinizi getirmelisiniz. Bu olmazsa birileri sizi mülk edinir, hakimiyeti altına alır ve kadın köleliği değişik bir biçimde sürüp gider.

Sorun sadece sizleri YAJK somutunda, amacında ve birlikteliğinde yürütmek ve savaştırmak değildir. Biz bu konuda aynen YAJK benzeri bir kavram daha geliştirdik ve buna da YAZK dedik. Nasıl Yekîtiya Azadîya Jinên Kürdistan diyorsak, Yekîtiya Azadîya Zilamên Kürdistan (Kürdistan Özgür Erkekler Birliği) da bir kavramdır. Belki de kadından daha fazla erkeklerin özgürleştirilmesi gerekiyor. Erkeğin özgürleşme düzeyini yakalaması, belki de kadından daha zordur. Bunun önemini şimdi daha derin bir biçimde görüyoruz. Kadındaki kölelik olayı aşılrken, erkekteki kölelik ve köleleştirme büyük bir inatla sürdürülüyor ve çok tutucu bir davranış sergileniyor. Kadında çözümlüş kolayca gerçekleşirken ve özgürlüğe doğru arzu güçlüyken, erkek de bu hakimiyetten vazgeçmemeyi, tutuculuğu ve hep kendine göre bir dayatmayı ısrarla sürdürüyor. Bunu hepimiz çok iyi biliyorsunuz. O zaman bunu nasıl aşmak gerekir? Bu konuda da kısa bir iki hususu kendinizden başlatacağız.

Sıkça şunu söyledim: Hazır erkek veya kadın olmaz, bunlar devrimle yaratılır, devrimde başarı tarzıyla sağlanır. Ölçülerinizin en başında gelmesi gereken husus şudur: Ben de dahil olmak üzere, beynini ve yüreğini başarılı bir yurtseverlikten tutun da onun her tür savaştal, örgütsel ve eğitimsel bütün çalışmalarına birinci sırada yer vermeyen bir insan -bu, kadın için de geçerli- başa bela olmaktan ve yenilmekten kurtulamaz. Yani ben, illa birilerine bağlanın demiyorum, bunlar da yanlıştır. Biz sürekli yoldaşlığı geliştirmekten bahsederiz. Ama içinde çok geri erkekler ve kadınlar var, çok ucuz duygular ve sempatiler geliştirebiliyorlar. Bunlar dikkatle çözümlenmeden içine girilmemesi gereken duruşlardır. Yine geçen yıllarıma dayanarak diyorum ki, Kürt erkeği özellikle özgürlüğü fethetmedikçe, özgürlükle amansız birleşmedikçe -işbirlikçi, teslimiyetçi Şemdin’de de görüldüğü gibi, sözüm ona en üst komutan geçinir- en tehlikeli bir despot, hatta bir kadın düşmanı gibi ortaya çıkması işten bile değildir; nitekim böyle olduğu da ortaya çıkmıştır. Bir yerde bu erkeklik hemen herkeste yaşanıyor. Ama bunda ise üste çıkmış, biraz fırsat bulmuş, onu uygulamıştır.

Çözumsuz kalan, savaşa ve zafere kilitlenmeyen her erkek sonuçta işbirlikçiliğe gider, teslim olur. Ya düşmana gider, teslim olur ya da bir kadına teslim olur. Düşmüş kadına da, sözüm ona “eşim, karım” dediği kadınlara teslim olmuş bir erkek, vatani kaybeden, özgürlüğü ve onun her türlü savaşımını bir tarafa bırakan erkektir. Bu erkeği tanıyacaksınız, onu artık çözümlenecek ve ondan uzak duracaksınız, hatta ona karşı mücadele edeceksiniz. Bunun anlaşılmayan hiçbir yönü yoktur. Ben bile olsam, bizdeki yiğitlik ölçüsü, sevgi ölçüsü budur. Ölçü şudur: Bu adam kadından ve ucuz duygulardan önce amaçlarına kilitlenmiştir ve bunu da gerçekçi yapıyor. Şemdin de sözde komutandı, sözde büyük konuşuyordu; ama biraz çözümlenseydi, bunun bir balon kişiliği olduğu ortaya çıkarılacaktı. Kaldı ki, biz çıkarmıştık. Ama birçok kızımız ‘yöneticidir, komutandır’ deyip, çok çirkin ve rezil bir kişi olduğu halde, onun tasarruflarına kendini kaptırmaktan alıkoymadı. Bu, kölelik düzeyinizin bir göstergesidir. Demek ki, kolay sevimleyeceği açıktır. Ben mutlaka beni şöyle sevin demiyorum, ama benim sevgi düzeyinde gerçekleştirdiğim kişilik

ulusaldır, belli bir sınıfsal ve sosyal düzeyi vardır, amaca kilitlenmiş bir kişiliktir, amaca bağlılık ve amaçta zafer olmayınca böyle ilişkiye geçit vermez.

Siz bunları daha çarpıcı göreceksiniz ve bu ölçülerinizi netleştireceksiniz. Özellikle kadın, YAJK bu konuda sürükleyici olmak zorundadır. Çünkü erkek mevcut konumundan kolayca vazgeçmiyor. Bundan sonraki bütün çalışmalarınıza özellikle eğitimle vereceğiniz en temel şekillenme, "YAJK temelindeki kadın, kurtarılmış topraklarda özgür vatanın garantisidir" olacaktır. Bunun için savaştan yanadır, her şeyiyle savaşa göre kendini ruhta ve düşüncede hakim kılmıştır. Özgür yaşam düzeyine çok dikkat eder. Özgür yaşam düzeyi de savaşa, her tür mücadele, direnme ve dayanmayla elde edilir. Buna eğitim de dahildir. Ayrıca güzellikten yanadır, kaba ve çirkin bir yaşamı kendisi için de, genelde erkek için de kabul etmez. YAJK bunları gözetir. İdeolojik, politik ve örgütsel çizgiyi şahsında en iyi temsil eder ve bunu dayatır. Yine yoldaşlık yaşamının saygı ölçülerine en çok kendisi dikkat eder. Bunun yanında cesaret ve fedakârlıkta da kusur etmez.

Bütün bu hususlar YAJK'ta somutlaşırsa, tarzda ve tempoda zaferi esas alırsanız, sadece savaşmayı değil, savaşta zaferden ve yaşamda özgürlükten vazgeçmeyen bir kimliği sürekli dayatırsanız, bütün örgüt üyelerinize bu anlayışı, yani kadının kurtuluş ideolojisini egemen kılarırsanız, bu erkek hizaya gelir. Bu erkek teslim olur demeyeceğim, ama özgürlüğü esas almaktan başka bir çaresinin olmadığını görür. Bunu küçümsemeyin. Bu çok büyük bir sonuçtur ve biz bu savaşla erkeği ileri bir düzeye de getirmişiz. Sizin başta yapmanız gereken şey bunu kendi birliklerinize ve tüm yapınıza özümsetmek ve erkeklere de bu temelde yönelmektir. Ama yoldaşça yönelmek, anlamıyorlarsa sertçe yönelmek, daha da kötü geliyorsa savaşa yönelmek gerekir. Yani silahsız olmadığımızı, hem düşüncede hem de örgütlemeye ilkeli ve pratikli olduğunuzu gösterirseniz, yaşam için bu büyük bir mesafe olur. Bu gerçekçi bir biçimde sağlandığında, zaten erkek müthiş savaştan bir erkektir, kadın bu temelde müthiş savaştan bir kadındır, zaferleştirendir, örgütleştirendir, güzelleştirendir, dolayısıyla büyük sevip saydırandır. Sonuç kapsamlı bir başarıdır ve kurtarılacak bir toprak parçasında toplumsal bir faaliyetle yine özgürleşmedir.

Bu temelde bunu iliklerinize kadar artık işlemeniz gerektiğini vurguluyorum. Bu tarihi bir devrimdir ve kadının gerçek anlamda kendi gücüne kavuşmasıdır. Bunun bazı sıkıntıları ve zorlukları olabilir; ama unutmayın ki, özgürlüksüz yaşam da olmaz. Buna da en çok siz muhtaçsınız. Bu gerilik düzeyiyle hangi yaşamdan bahsedebilirsiniz? Kendi kendini problem yaparak, yine 'anlı şanlı komutanın' işbirlikçiliği ve teslimiyetçiliği bu kadar yaygınken, işbirlikçilik, zayıf güdüler, örgütsüzlükler ve bozgunculuklar buna zeminken, siz kimden yoldaşça bir paylaşım veya kurtuluş bekleyebilirsiniz? Kendi kurtuluşunuzu ancak özgücünüzle sağlama aldıkça, bu temelde örgüt ve savaş içindeki rolünüzü oynadıkça kurtuluşa emin adımlarla ilerleyebilirsiniz.

Bu konuda Önderlik gerçeği belli bir gelişmeyi temsil ediyor. Kadınlarla belli bir yoğunlaşmayı sağlamış ve yaşamın nasıl paylaşılması gerektiğini göstermiştik. Bunun çok kapsamlı bazı değerlendirme belgeleri de ortaya çıkarılmıştır. Üzerinde inceleme ve araştırma yapabilir ve eğitiminizi derinleştirebilirsiniz. Ayrıca elinizde silah var, savaş birlikleri halindedesiniz ve pratik içindedesiniz. Bu iki silah da sizi müthiş güçlendirir ve tarihi bir fırsattır. Bir yandan eğitim, bir yandan savaş pratiği sizleri bin yıllık uykunuzdan, gafletinizden ve köleliğinizden uyandıracak gibi, yaşama güneş gibi doğan, yakıcı ve oldukça aydınlatıcı, kaybedilenin ne olduğunu ve nasıl kazanılacağını gösteren bir çıkışın sahibi olabilirsiniz. Bundan daha mutluluk verici, heyecanlandırıcı başka bir toplumsal pratik de düşünülemez. Altından da daha değerli olanın -bir kadına hep bunlar yakıştırılır-, gerçek altının bu olduğunu rahatlıkla söylemek mümkündür.

Bu ana fikir, ana yaklaşım, ana perspektif temelinde çalışmalarınızı düzenliyorsunuz. YAJK Yönetim Merkezi olarak tüm ülkeye hükmedebilecek bazı olanakları elde ediyorsunuz. YAJK Merkezi daha da geliştirilebilir, kapsamı daha da geniş tutulur. Sağlam programlar, yaşam projeleri, ekonomik boyutundan savaş boyutuna kadar, moral düzeyinden örgütlülük düzeyine kadar örnek bir biçimde geliştirilebilir. Tüm yapıyı etkilemeyi de hem hakkınız, hem de göreviniz olarak bilecek ve gerçek yoldaşlık temelinde bağlılıklarınızı geliştireceksiniz. Bu hak ettiklerinizi size mutlaka kazandıracaktır. Bunun için gerekli her türlü ayrıntılı planlamayı, sürekli tartışmayı, derin kararlara ulaşmayı, sürekli uygulamayı ve denetlemeyi bilerseniz bu işin altından sağlam çıkacağımız kesindir.

Bu anlayışla ülkemizin tüm kadın savaş birliklerine, hatta erkek yapısına daha güçlü bir yaklaşım göstereceğimiz açıktır. En başta şehitlerimizin değerli anıları olmak üzere, yine binlercenizin değerli ve soylu çabalarına bu yaklaşımla işlerlik kazandırırsanız, geleceği daha şimdiden başarmanın en sağlam adımına sahip olursunuz. Bu, gerçekten heyecan vericidir, büyük bir mutluluktur. Bu temelde bir kez daha çalışmalarınızda üstün başarılar diler, selamlar ve sevgilerimi sunarım.

11 Nisan 1998

KADIN MİLİTANIN OLDUĞU YERDE TOPRAKLA ÖZGÜR TEMELDE YAŞAMSALLAŞMA VARDIR

YAJK'ın Tüm Birlik Savaşçılarına!

En yaşamsal savaş adımlarından birisini bu baharla birlikte atmaya çalışırken, dirilişin olduğu kadar kurtuluşun da kadın devrimciliği temelinde hem büyük bir fırsat olması, hem de küçümsenemez olanaklarla yaşam bulması; bütün yönleriyle değerlendirilmesi gereken büyük coşku kaynağı olması kadar, yüzyılların kaybettirdiğinin bu coşkuya ve inanca dayanılarak bulunması imkân dahilindedir. Bu özgürlük imkânı kadar heyecanlandırıcı, ayağa kaldıracı ve değiştirip dönüştürücü başka bir hedeften, başka bir nesneden bahsetmek mümkün olamaz. Tarih önümüze her zaman özgürlük imkânını koymaz. Özellikle kadın köleliği söz konusu olduğunda, özgürlük şansı belki de biriciktir ve bu bir kere gündemleşip önümüze seriliyor.

Savaş, kadın kimliğinin ancak kapsamlı bir mücadeleyle gün yüzüne çıkabileceğini ortaya çıkardı. Bunu gün yüzüne çıkarmadan, zaferle sonuçlanacak bir devrim bile erkek egemenlikli gelişecek ve özgürlük yaşamını gerçekleştirme de hep sakat kalacaktır. Bu savaş ve bu çalışmalar yaşam adına dişe dokunur ne elde edeceksek onun içindir. Başta kadın kişilikleri açısından bu sağlanmadıkça, her şeyi yaşamaktan da öteye, kahredici bir yaşam belalısı olmaktan başka bir şey olunamaz.

Nasıl ki büyük bir özveriyle Kürdistan halkı ve hatta ilerici insanlık için bir devrim hamlesi geliştirmeye büyük özen gösterdiysek ve bunu neredeyse inanılmaz ve imkânsız denilebilecek koşullardan yola çıkarak gerçekleştirdiysek, kadın özgürlüğü için de ondan daha farklı olmayan, belki de özgür yaşam olanağının mucizelere bağlı olduğu bir koşuldan yola çıkarak, özgürlük bilincini ve iradesini ortaya çıkarmaya büyük özen gösterdik. Tam istediğimiz gibi olmasa da, kadın özgürlüğünde kat edilen mesafenin eşsiz değerinde ve hiçbir şeyle değiştirilemeyecek kadar önemle korunması gereken bir yaşam başlangıcı olduğu kesindir. Nasıl ki bazı uluslar, hatta çok çeşitli sosyal inançlar için bazı miladi başlangıçlar varsa, kadın özgürlüğü söz konusu olduğunda da bizim attığımız bu adımların özgür yaşam anlamında bir başlangıç olacağı; yalnız Kürdistan için değil, tüm dünya kadınlarının da özgür yaşamında bir yeri olacağı kesindir. Anlamı böyle olan bir adımın içinde savaşırken bunun çok sancılı geçeceği, büyük bir bilinç savaşı kadar irade savaşını da gerektireceği açıktır. Yüzyıllar ve bin yılların köleliğine karşı büyük bir düşünce ve irade savaşıyla karşılık vermedikçe, çokça özlediğiniz özgür yaşam şansını kazanamayacağımız bir gerçektir. Zorluklar, amacın ve özgürlük savaşımının karakterinden ileri gelmektedir.

Kadın kitlesine hakim olan duygu yüklü yaklaşımların bilinçle donatılmadıkça, siyasallaştırılmadıkça, hatta askerleştirilmedikçe fazla anlam ifade etmeyeceği açıktır. Bu zorlu savaşı önünüze koymamızın nedeni, savaşta bir katkınız olmasından da öteye, cins özgürlüğünün ve onun sosyal devriminin başka türlü bir çaresi olmadığı içindir. Her devrimde genellikle kadın ya sembolik olarak kullanılmış, ya da kadın hakkında şirin sözcükler söylenerek işin altından çıkılmak istenmiştir. Bütün devrimlerde bu az çok böyle yapılmıştır. Ama sorunu tüm çıplaklığıyla ortaya koymak, kadını en başta erkekler gibi her tür hakkın ve gelişmenin sahibi olarak görmekten tutalım, onun yaşamın her adımı içerisinde nasıl yer etmesi gerektiğine dair bir düşünce, bir örgütlülük çabası içine girilmek ilk defa devrimimize nasip olmuştur ve bunun büyük önemi vardır.

Şüphesiz klasik yaşam ölçülerine göre çok tersi durumlar var. İçimizde ne istediğiniz gibi bir sahip, ne bir yaşam, ne de bir rahatlık bulabilirsiniz. Tam tersine, önce kendi kendinizin sahibi olacaksınız, önce nasıl bir yaşam gerekir sorusuna kendinizde yanıtlar geliştireceksiniz. Bunun için nasıl bir vatan, nasıl bir özgürlük ve nasıl bir savaş sorularına da bir yanıtınızın gelişmesi gerekecektir. Biz buralarda, bu konularda ikiyüzlü olamayız. Eşitliğin ve özgürlüğün lafta kalmaması bu sorulara verilecek yanıtlarla mümkündür. Kadın bir kimlik sahibi olacaksa, şüphesiz en başta kendisinin sahibi, beyni, iradesi ve gücü olacaktır. Bunun dışında söylenecek her söz boş kalmaya mahkûmdur.

Sizlerle bunları oldukça tartışmaya ve sizleri bu temelde yoğunlaştırmaya özen gösterdik. Öyle sanıyorum ki bunun ne kadar önemli olduğunu şimdi daha iyi idrak ediyorsunuz. Hiçbir devrimin, hatta Ortadoğu'da hiçbir halkın ağzına bile alamayacağı birçok gerçeklik sizde şimdi yaşam buluyor. Geçmişte yanından bile geçemediğiniz silah, örgüt ve irade şimdi ellerinizdedir ve bu herhalde en güzel bir gelişmenin sahibi olmadır. Bir insan için, özellikle bir kadın kimliği için bundan daha iyi bir bağışın veya çokça verilmek istenen bir armağanın söz konusu olacağını sanmıyorum. En büyük armağan özgürlük imkânıdır ve o da fazlasıyla verilmiştir. Bunu takdir edememek köleliklerinizle bağlantılı olabilir; bunun tadına ulaşamamak, bunun anlamını tümüyle kazanamamak köleliğinize bağlanabilir. Ama mevcut durumuyla bile tüm zorluklara katlanarak geldiğiniz bu düzey gösteriyor ki, özgürlük her şeyden daha değerlidir. Pratiğiniz bunu kanıtlamıştır. Büyük kadın şahadeti başta **Zilan** sembol kişiliğinde çarpıcı bir ifadeye kavuştuğu gibi, kadının inadına dayanması, mevcut geri haliyle bile neyi tercih ettiğini çarpıcı bir biçimde ortaya koymuştur. Sorun bunu daha da yenilmez kılmak, yaşamı savaş ateşi içinde temizce kazanmak, kendini bu temelde kazandıkça yaşam hakkını değerlendirmektir. Kadın toplumda ve ulusal kurtuluşta kendi iradesiyle hak ettiği yeri bulabilir. Bu şans yakalamış bulunuyorsunuz.

Şüphesiz bütün bunlar sabır gerektirir, bitmez tükenmez çaba gerektirir, çünkü kolay değildir. Unutmayın ki, beş para etmez ve kendisini infilak ettirmiş Kürt erkekliği kadına sadece yük teşkil eder, ona acı çektirir ve en kötüsü de kişiliğini tanınmaz hale getirir. Bundan daha işkenceli ve acı bir mahkûmiyetin olacağını sanmıyoruz. Siz bundan kurtuluyorsunuz. Bunu kesinlikle takdir etmek durumundasınız. Bunu takdir etmeyen bir kadın militanın en aşağılık biri olduğunu belirtmem gerekir. Kadın da tüm kölelikle, tarihle, vatan ve özgürlük düşmanlarıyla hesaplaşabilmeli, kendini bu temelde tanımlayabilmeli, örgütleyebilmeli ve savaşırabilmelidir. Bu kadın için sadece bir görev değil, temel bir haktır. Belki herkes bundan kaçabilir, ama bu en çok kadının sarılması gereken ve hak yanı daha ağır basan bir yaşam görevidir. Eğer hedef buysa, bu son derece çekici bulunuyor ve "Her şey budur" deniliyorsa, bunun için gerekli pratiği başarıyla yakalamamak mümkün değildir.

Unutmayın ki, sosyal pratik nedeniyle kadın, kafası çalıştırılmaz hale gelmiş, iradesi yok sayılmıştır. Ama siz de "Biz insanız, bizim de omuzumuz üzerinde bir beynimiz var, bizim de irademizi konuşuracak sağlam ellerimiz ve ayaklarımız var" diyorsanız, bunun çarpıcı etkisi altında erkeklere bile taş çıkartarak her türlü pratik çalışmada ve savaşta rolünüzü rahatlıkla başarıyla oynayabilirsiniz. Belirleyici olan, bir amacın yakıcılığıdır, büyük bir davanın çekimidir. Bu da fazlasıyla önünüzdendir. Burada bir devrim yapılıyor. Her zaman vurguladığımız gibi, kadın devrimi hak devrimidir; hak devrimi ise özgür toprak devrimidir. Topraklar üzerinde özgür yaşamadıkça, herhalde en çok kahrolacak olan kadının ta kendisidir. Bunun için kadın militanlığı, tüm militanlıklardan daha kapsamlı, daha hedefli ve kendileri için daha gerekli olan bir devrimin militanıdır diyoruz.

Anlamı böyle olan bu çabaları Önderlik adına uzun bir süredir biz hiçbir önyargı ve geleneğe mahkûm olmadan, kadınlı alabildiğine özgür ve doğal bir insan olarak nasıl yaşanabileceğini, her şeyden önce düşünce ortaklığı ve istem birlikteliğinin nasıl geliştirilebileceğini paylaşmaya çalıştık. Bunun sizleri oldukça geliştirdiği kanısındayım. Bunu şüphesiz bir erkek önderliği olarak değil, belki de erkeklerin isteminden daha fazla erkekliğin kulu kölesi olan kadınları, klasik erkekliği öldürme temelinde biz önünüze koyduk ve bu da çarpıcı gelişmelere yol açmıştır. Devrimciler, özellikle bizim ülkemiz söz konusu ise, iflas etmiş bir erkeklige sığınmaz ve iflas etmiş bu erkeklige sığınan kadınlara da tenezzül etmezler. Biz ne böyle bir erkeklige sığındık, ne böyle kadınları kendimize tenezzül ettirmeye, ne de en ufak bir ilgi göstermeye çalıştık; en fazla özgürlük gelişimine değer verdik. Bunun değerli olduğuna da halen büyük içtenlikle inanıyor ve sonuna kadar yürümekte tereddüt etmiyoruz.

Kim ne derse desin, Önderlik gerçeği böyle bir kadınla yola çıkmayı, böyle bir kadınla yaşamı fethetmeyi aşkın da, onun savaşımının da ta kendisi olarak değerlendirmektedir. Düşmanı biraz da kahreden şey Önderlik tarzının bu yürüyüşüdür, onun kadındaki gerçekleşme boyutudur. Düşman en son bir anlamda iflas eden klasik işbirlikçi erkeğin -Şemdin alçağının şahsında temsil edilmesinde, kadını da saflarımızda değişik göstermeye yeltenmiş veya bu teslimiyet kişiliği temelinde onu da gerillada boğmaya çalışmıştır. Teslimiyetçi, işbirlikçi erkeğin kadın düşmanı olduğu çok çarpıcı bir biçimde karşımıza çıktı. Nitekim bu

kişiliğin sözcükleri bile son derece çarpıcıdır. Bu hain, “Güçlenen kadın en büyük düşmandır. Güçlenen kadından korktuğum kadar hiç kimseden korkmam” diyordu. Demek ki, cins savaşımızın söz konusu olduğunda bu kişilikten de hayati dersler çıkaracaksınız. Bu kişilik kendini askeri olarak çok güçlü sanıyordu. Ama kadın konusunda aşağılık ve bitiriciydi. Yenilen bu erkeklik oldu ve kadın özgürlüğü açısından da bu bir zaferdir. **Zilan** kişiliğinin kahramanlığı kadar bu erkekliğin düşüşü de bir kadın bayramı kadar değerlidir. Bunun üzerinde yoğunca düşünmek ve sonuç çıkarmak büyük önem taşır.

Yoğunlaşma sağlandığında görülecektir ki, ulusal, sınıfsal ve sosyal savaşımın en yakıcı olanı cins gerçekliğinde yaşanır. En tabu denilen cins kavramları, cinsiyet kavramları, ulusal ve sosyal baskıların en çok gizlendiği ve esasta sahte bir ahlâkla kadına kaybettirildiği bir alandır. Biz bunu da parçaladık. Özellikle değerli, büyük kadın şahadetlerimize bağlı olmanın gereği olarak, bunun üzerine cesaretle yürüdük ve bütün bu bağılılıkların bir sonucu olarak özgür yaşamın gücü ve onun militanlığı ortaya çıktı. Yaşam eğer sana toptan vatanınızı kaybettirmiş, halkınızı tanımaz hale getirmiş ve cinsinizi esef edilecek bir konumda bırakmışsa, sizin yapabileceğiniz en iyi iş, nasıl bu duruma geldiği ve kimlerin buna yol açtığı hususlarını müthiş bilince çıkarmak kadar, bunu nasıl değiştirebileceğinizin iradesini de sergilemektir. Şimdi gelinen nokta budur.

Bir devrimde insanı yürütecek olan, esas itibarıyla karşısındaki tehlikenin büyüklüğü kadar ona karşı koyma ve bu karşı koymanın yol açabileceği insanın özgürleşme düzeyidir. Her şey düşmanı görmek kadar, bize kaybettirdiği özgür yaşamı nasıl bulacağımızı ve bu savaşla nasıl kazanabileceğimizi gösteriyor. Bu noktada büyük irade patlaması ve çaba sergilemesi çok gereklidir. Bazıları “Tıkandım, yüzeysel kaldım” diyorlar. Bunlar artık kullanacağımız sözler değildir. Yaşamak isteyen bu sözcükleri ağızına almaması gerekir. Eğer amaç bu kadar derin ve her şeyi bağlayacak kadar kesinse, özgür yaşam bu kadar gerekiyorsa, bir devrimci militanın sözlerinde yüzeysellik, tıkanma, umutsuzluk ve coşkudan yoksunluk söz konusu olamaz. Tam tersine, bu kişi devrim ateşiyle bilenir, bilinç parlaklığı ve irade keskinliği her engeli en karanlıkta da olsa gösterir ve kesip biçmeye götürür. Önderlik gerçeğinden çıkarmanız gereken en temel bir sonuç da budur.

Devrimci bir militanın, bir kadın militanın olduğu yerde umut, coşku, isyan ve akıl, toprakla özgür temelde yaşamsallaşma, onun büyük cesaretini ve fedakarlığını gösterme söz konusu olacaktır. Militanın duruşu ancak bu sözcüklerle anlam bulabilir. Başka türlü neye yararız, başka türlü bizi ne kurtarabilir? Özellikle bir kadını başka türlü hiçbir şey kurtarmaz. Zavallı bir erkek olmaktan öteye bir anlamı olmayan, hiçbir güç özelliği, bağımsız düşüncesi ve iradesi olmayan, düşmanın dolaylı ve direkt dayatmaları altında karıdan bin kat beter olmuş bir erkeğin karısı olmak, kendini en büyük işkenceye bağlamak değil de nedir? Yine devrimin yüce özgürleştirici imkânlarını yönetim adı altında birbirlerine karşı kullanmak kadar devrimci değerlerle oynama alçaklığı başka hiçbir işte gösterilemez. Yani devrimde yer alış, devrimci silahlarla donanım, partili olma, hatta silahlı bir militan olma şansı en değerlisidir. Bunu hiçbir biçimde zedeletmemek, yönetim saptırmalarıyla, yine hamalca ve özgürlük değeri olmayan çabalarla lekelememek çok çok önemlidir. Buna da kadın militanlığı düzeyinde yanıtınızın sürekli olması ve gelişmesi gerekir.

Daha da kapsamlı geliştirebileceğimiz bu çözümlerimizi bilince çıkardığımızı inanıyoruz. Artık bir roman heyecanı ile yalnız insanlarımızın değil yabancı uluslardan birçok insanın da heyecanlandığı o müthiş coğrafyada, insanlığın belki de en çok bilincinde yer eden cennet hayalinin Ortadoğu din kitaplarında yer alan tanımlarına uygun ülkesinde olmayı büyük bir şans olarak görmemiz gerekir. O toprakların özgürleştirilmesi kadar değerli başka hiçbir çabanın olamayacağını bilerek, devrimci çabaya yüksek paha biçmeniz gerekir. Ekmek yapmak ve bir hayvanı beslemekten tutalım anlamlı bir savaş planına kadar, eğitimden tutalım yiyecekleri hazırlamaya kadar her çalışma orada kutsaldır. En önemlisi de devrimci değerleri besleyip geliştirmek, anlamsız kayıplar ve özellikle yenilgilere yol açmamak altın değerindedir. Bütün bunlar coşkulu bir yaşam içindir.

Bana göre de o dağlarla, o vadilerle, o akarsularla, o bulutlarla, o kuşlarla, o çiçeklerle olabilmek, bir yaşam romanını yaşamak demektir. Eğer bunu idrak edememişseniz, bütün duygularınıza bunu egemen kılamamışsanız, her bakımdan tutsak edilmiş bir köle olduğunuz sonucu çıkar. Dolayısıyla oradaki yaşamın kendisi şiirsel olduğu kadar savaştır. Orada her şey savaşla birlikte, yaşamı şiirsel yaşamaya zorlar. Böyle değilseniz, böyle olmak için araştırıp kendinizi bulun. Bir tek gününüz bile ne savaşız, ne şiirsiz geçsin. Bunun dili olmak, bunun iradesi olmak esastır. Bir tekiniz bile bunun dışında kalmamalıdır. Kendini bu büyük özgürlük iradesine ve arzularına kaptırmamış olan varsa, bu duruşuyla büyük bir suç teşkil ettiğini bilerek, kendisini ya ayaklandırın ya da uzaklaştırın. Yani devrimci saflarda ve mevzilerde büyük savaş, heyecanı ve coşkusu olmayanlar kalamaz. Bu aynı zamanda büyük akıl ve büyük taktisyenlik olayını da beraberinde getirir.

Çoğunuz güç ve destek istiyorsunuz, bundan daha değerli güç ve destek olamaz. Yaşamı tümüyle kaybetmiş bir kadın gerçekliğine bundan daha büyük armağan sunmak düşünülemez. Ama “Bunun karşılığı büyük bir savaşmış” diyorsunuz, oysa bu sadece insanın büyüklüğünü geliştirir; “Yoğun çabalarımız” diyorsunuz, çaba insanın kendisini yaratır. Büyük olmak isteyen insan, bu çabayla kendini gerçekleştirir. Bundan daha değerlisi olabilir mi? Milyarlar da verilse, bütün altınlar ve takılarla bezenseniz bile, bunlar koskocaman lanetli bir köleliğe yol açar. Ama böylesine bir yaşam hedefi kadar, onun özgür çabasını vermek ve imkânını değerlendirmek, herhalde altın değerinde olan bir özgür yaşamı gerçekleştirir.

“Tüm bunlar güzel de, düşmanın amansız bir savaş dayatması var” diyeceksiniz. Bu doğrudur. Emperyalizmin en son teknikleri ve en haince ittifaklarının birleşerek, ha bugün ha yarın, belki de bütün bu güzelim umutları yerle bir edebileceği bir güç dengesizliği ortamında gelişen bir savaş da yaşayacaksınız. Belki de yarın öbür gün beklenmedik kayıplara da uğrayabilirsiniz. Demek ki, bütün bu güzel umutların ve yaşamsal çabalarımızın anlam ifade edebilmesi için, düşmanın bu güncel tehlikesine karşı dört gözle ve gerçek bir askeri kişilikle duruş arz etmeniz gerekir. Ana karargah zemininde, ülkemizin kalbinde, özgürlük sesinin en güçlü çıktığı yerde ve savaşımın belki de en sonuç alıcı verileceği bir dönemde acaba nasıl kazanacaksınız? Bu soruyu kendinize soracaksınız. Bu soruya çarpıcı cevapları büyük bir yoldaşlık gerçeğiyle birlikte verebileceğinize, bir merminin en isabetli kullanılmasından tutalım anlamsız yere bir damla kanı bile akıtmadan, tekniğe karşı olduğu kadar düşmanın bitmez tükenmez saldırılarına karşı da dağlarımızı büyük kale yaparak, yine gerillanın büyük cesaret ve fedakarlığını esas alarak ve gerilla taktiklerini eksik etmeyerek aslında bu düşmanı yenebileceğinize eminiz.

KADIN OLMANIN GURUR KAYNAĞI OLDUĞU ORTAYA ÇIKARILMIŞTIR*

YAJK Güney Karargahına ve Tüm Savaşan Birliklerine
Değerli Yoldaşlar!

Ulusumuzun ve insanlığın uygarlaşırken Zagroslarda başlattığı hareketin bir benzerini en eşit ve özgür koşullarda bir kez daha çarpıcı, oldukça planlı bir biçimde bilinç ve iradeyle yürütme göreviyle karşı karşıya bulunmaktayız. İnsanlık tarihinde Zagros eteklerinde başlayan yaşam, aslında bir kez daha yenilenmiş olarak eşit ve özgür temellerde başlıyor. Her şeyden önce bu yüksek yaklaşımla birlikte, onun tutkusuyla kendi yaşamınıza anlam vermeniz belirleyicidir. Kadın bizde yaşam ile özdeşken, bütün sınıflı toplum tarihi boyunca bu sahada gerçekleşen her tür istila, işgal, sömürgeleştirme ve yok etme seferleri altında en tanınmaz hale gelen de kadın ve yaşam olmuştur. Şimdi kadını ve yaşamı yeniden özgür temelde birleştiriyoruz. Bu, partimizin en çok dikkat çeken, onun ideolojisiyle de, politikasıyla da bağlantılı büyük bir gelişme yönüdür. Bu temelde bu harekete mal oldunuz ve çok önemli bir gelişmeyi yakaladınız. Bunu küçük görmemek kadar, bunun ne anlama geldiğini bütün yönleriyle değerlendirme ve bazı önemli sonuçlara varmanın zamanıdır.

Şimdiye kadar sizlerle söyleşilerde kapsamlı çözümler yapılmıştır. Bunların ne anlama geldiğini artık kavrayabilecek duruma geldiğinize eminim. Ayrıca çok önemli savaş pratiklerinden de geçtiniz. Bunlar değerlidir. Çünkü hem düşüncede ve özgürlük ideolojisinde, hem de pratikte, özgür iradesiyle yürümeyen bir kişinin özgürleşmesi mümkün olamaz. Erkek bağımlılığına dayanan bir yürüyüş hiçbir zaman özgürlüğü getiremez. En şanlı bir yönümüz olan kadının, YAJK gerçeğinin hiçbir iradeye bağlı olmadan, kendi özgür iradesiyle bu dağlarda, bu özgürlük savaşımında yer almasını değerli bir armağan olarak görmeli, hiçbir şeyle değiştirmeyeceğiniz büyük bir yaşam şansı olduğunu bilerek buna sarılmamalısınız.

Bu kolay olmamıştır. Yüzyılların yaşama dayattığı bu lanetli ve çirkin yaklaşımları aşmak kadar, bunların alternatifini koymanın büyük bir savaşımını da biz vermişiz. Adeta güdülerimize karşı çarpışarak, tüm toplumların en köhnenmiş ve erkek ağırlıklı birçok dayatmalarda ifadesini bulan önyargıları kırarak, kadın köleliğinin bütün derinliğini görerek, buna alet olmadan ve fırsat vermeden özgürlüğü adım adım gerçekleştirerek geldiğimiz bu düzey hem sizi büyük heyecanlandırmalı; hem de kolay gelişmeyen bu durumun hakkını vermenin en temel sorunuz olduğunu kavrayarak, ekmek ve su kadar gerekli bir yanıtınızın olması gerektiğini kesinlikle bilmelisiniz. Yani yaşadığınız ve savaştığınız her şey altın değerindedir.

Eğer sorun onurlu ve özgürlüklü bir yaşansa, bu şansı mükemmel yakın bir biçimde elde etmiş veya partimizin büyük savaşımıyla kazanmış bulunmaktasınız. Bu konuda eğer esas yakalanmışsa, gerisi büyük bir tutkuyla bilinç ve irade savaşımını örgütlemeyi, hatta savaşı yetkin bir biçimde vermeyi gerektirir. Bu her zamankinden daha fazla şimdi imkân dahiline girmiştir. Bir kişinin özgürlük tutkusu sın derece güçlüyse, çirkin yaşamdan nefreti, yine karşılık özgür, değerli ve güzel bir yaşama ilgisi oldukça yüksekse, “Benim ana topraklarım özgür olmalı, halkım yine bu topraklarda özgür gelişmeli” diyorsa, “Cinsim de tamamen eşit ve özgür olmalı” biçiminde sürekli derinleşen bir tutkuyla bu kişiliği kendinde anlamlandırmışsa, aslında bu kişinin başarısını hiçbir güç engelleyemez.

Eğer hala “Problemliyiz, sorunlarımız var” diyorsanız, vatan ve özgürlük savaşımını doğru ele almamışsınız demektir. Bunu Önderlik gerçeğinden de iyi anlamak mümkündür. Önderlik hem yurtseverlik savaşımını, hem de genelde halkın özgürlüğünü kendi özgürlüğüyle bütünleştirdiği, birey ve cins olarak da yaşamın özgürlük dışında asla mümkün olmayacağına inanarak, bilerek ve gereklerini yerine getirerek yürüttüğü için, en açılmadık kapılar açılıyor, en aşılmadık engeller aşıyor, hayal bile edilemeyen güzelliklere kavuşuluyor. Demek ki, amaç büyüklüğü ve ona tutarlı ve iradi bağlanış, aslında bilinci de, örgütü de, savaşı da mümkün ve hatta zaferli kılıyor. Bu açıdan çeşitli düzeylerde sorunlu olan arkadaşlarımız varsa, “Ben daralmışım, fazla çözüm gücü olamıyorum” diyorlarsa, kendilerini aldatıyorlardır.

Bunu yalnız kadın militanlarımız için değil, tüm kadrolarımız için belirtiyorum. Burada eksiklik sizin içinizdedir. Hareketimizin bu evresinde hiçbir kadromuzun, hatta savaşımımızın gelişememe gibi bir sorunu olamaz. Özellikle amaçta heyecan duymama, iradede keskin olmama ve hatta her adımında başarılı olamama doğru değildir, tersi doğrudur. Yani en büyük heyecan bizim partimizdedir, en keskin irade bizdedir ve yaşamın da en güzel ifadelerini biz yakalamışız. Bunu bütün dünya biliyor. Dolayısıyla partimize layık olmak kadar, YAJK’ın kimliğine de artık bu temelde anlam vermelisiniz. Aslında bütün hastalıkların en keskin tedavisi olmak demek, yüzyıllardır kirletilen ve kimliksiz bırakılan halkımız gibi cinsinizin de kimlik, kişilik, irade ve güç kazanması demektir. Bundan daha değerli bir şey olamaz. Eğer bütün bunlar doğruysa, kendi beyninize ve yüreğinize işlemisseniz, pratiğinizin başarılı geçmemesi için hiçbir neden yoktur.

İçinde bulunduğunuz alan, halkımızın değişik birçok aşiretinin, her türlü lehçe kültürlerinin kaynaştığı bir yerdir. Diğer yandan toplumsal geriliğin halen güçlü olduğu bir alan olmak kadar, özgürlüğe de en çok susayan bir yerdir. Dolayısıyla alandaki YAJK gücü olarak kendinizi yalnız niceliksel bir savaş gücü olarak değil, ulusal ve toplumsal bünyemizi devrimle özgürleştirmede anlamı en çok olan bir yer ve dönem itibarıyla de bu süreci en çok devrime ihtiyaç gösteren bir süreç olarak değerlendirmelisiniz. Sayı olarak da küçümsenemez bir YAJK gücü, orada aslında özgürlük tarihini gerçekleştirilmektedir. Kendiniz için değil, biraz da tarih temelinde gerçekliğinize bakmalısınız. Şahsınızda yaşatılan bir tarihtir, çözümlenen de köhnenmiş bir toplumdur. Yenilenen özgür toplumdur ve birey anlamında da kazandırılan özgür kişiliktir.

Dolayısıyla bu işlere, büyük anlamına uygun olarak ısrarla ve oldukça coşkuyla katılmamak için herhangi bir engelden bahsedilemez. Genelde kadın olmanın da bir gurur kaynağı olduğu ortaya çıkarılmıştır. Utanç verici olan, köhnenmiş eski yaşamdır; bu kırılmıştır. Kadın ve yaşamın güzelliği, iç içe olma durumu artık anlaşılacaktır. Şimdi bunun bütün partiye ve topluma daha da mal edilmesi görev olarak önünüzdedir. Sabır ve inatla bu yönlü görevleri aynı yaratıcılıkla yerine getirmemek için hiçbir ciddi engel olamaz.

Çeşitli sorunları yaşayan arkadaşlarımızın olduğunu biliyorum. Hatta savaşta sakat kalmış birçok yoldaş da var. Unutmayın ki, devrim beyinle yürütülür; bir ayağın gitmesi büyük bir devrimci olmaya engel değildir. Alanınızda bu anlamda da yoğunlaşan birçok gazi yoldaş var; onlar kendini ne küçük görmeli, ne de savaşın dışında kaldık gibi yanlış bir anlayışla kendilerine yaklaşmalıdır. Devrim ayaklarla yapılmaz, beyinle ve yürekle yapılır. Sizin de herhalde daha iyi çalışacak yüreğiniz ve beyniniz vardır. Dolayısıyla bu durumda olan arkadaşlarımızın da ideolojik ve moral düzeyiyle en kapsamlı bir çalışmanın başarıyla sahibi olacakları kesindir ve bunu bekliyorum. İçinde biri sakatlandı ve bir uzvunu kaybetti diye, partimiz asla devrimci heyecandan, devrimci ideolojiden ve onun başarısından vazgeçilemez, tersine daha fazla başarısından bahsedilmelidir.

Genelde YAJK topluma da mal olmuştur. YAJK'ın bizde gerçekleşmesi, aslında bütün köhnenmiş ve çürümüş toplumsal yanların atılması kadar, paylaşılması gereken özgür yaşamın da ele geçirilişi demektir. Unutmamak gerekir ki, düşman dayattığı sömürgeci işgal, istila, sömürgecilik ve onun imhasıyla aslında özgür yaşamın paylaşım şansını yok etmiştir. Nihayetinde her devrimci savaş değerli bir yaşamı kazanmak içindir. Dolayısıyla saflarımızda yürüttüğümüz eşit ve özgür yaşamı paylaşma savaşı küçük görülmemelidir; bu, savaşımızın bir çiçeklenmesi, bir taçlanmasıdır. Bütün devrimci savaşlar son tahlilde kabul edilebilir insani bir yaşamı yakalamak içindir. Bu sembolik de olsa, saflarımızda ileri düzeyde gittikçe vücut bulmaktadır. Kimse bunu eski, köhnenmiş, bayatlamış bazı yaşam alışkanlıklarıyla bozmamalıdır. Bunu bireyci, kaprisli, fazla siyasal ve örgütsel değeri olmayan yaklaşımlarla, yine oldukça çirkin biçimlerde "Güdülerime hakim olamıyorum" demekle asla bozmamalıyız. Unutmayın ki, bizde güdüler bile savaşın hizmetinde yüceltilir. Dolayısıyla güdüler temelinde kırılan, yıkılan ve başımıza bela olan cinsiyetiniz, partimizin çizgisinde yüceliğe tabi tutulmuştur. Orada her şey daha da yücelerek yaşamın en anlamlısına bizi ulaştırabilmektedir. Buna dikkat edeceksiniz. Bütün bu savaş, bütün bu zorluklar aslında hak etmemiz gereken ve bize yaraşır bir özgür yaşam paylaşımıdır.

Bu anlamda yaşamla savaşınızı, cins savaşınızı anlamlandıracak ve artık gururla paylaşmaya götürececek bir konuma da hızla ulaştığınız bir gerçektir. Bu, kendi başına en ciddi engelleri bile aştırabilir. Dolayısıyla yaşamı özgürleştirirken, bunu savaş ve ileri başarılarla gerçekleştirirken, aslında yüzyıllardan beri hem ulus hem de birey olarak özelemlerimizi gerçekleştiriyoruz. Bunun kadar heyecanlandırıcı ve insani güçlü bir iradeye götüren başka bir tutku olamaz. Bu yönlü bazı eksiklikleriniz varsa giderirsiniz. Giderdiğinizde de önünüze çıkacak her tür görevin üstesinden rahatlıkla gelebilirsiniz.

YAJK gücü olarak değerli şehitler vermekteyiz; zindanda, dağlarda ve hatta metropollerde büyük kahramanlıklar görülmektedir. Bu, her zaman yüksek özgürlük yaşamına **Zilan** tarzında bir çizgiyle karşılık vermedir. **Zilan** bir kişi değil, bir çizgidir, bir yaşam tarzıdır, bir savaş tarzıdır, bir zafer tarzıdır. Eğer bu gerçeklik bile kavranılır ve YAJK buna öncülük ederse, aslında zaferin en sağlam güvencesini de kendi şahsında somutlaştırmış ve gerçekleştirmiş olacaktır. Bu da şüphesiz halkımıza dayatılan düşman gerçeğine verilecek en büyük yanıtıdır. Bu temelde eksiklikleriniz olabilir, her düzeyde bazı yanlışlıklar içinde de olabilirsiniz; ama eğer **Zilan** çizgisi bir gerçekse –ki, bundan kuşku duyulamaz- ve düşmanı en çok korkutan bir gerçeklik olarak gelişmeye devam ediyorsa, o zaman YAJK'ın yürüyüşü hem yaşamda büyük bir özgürlük yürüyüşüdür, hem de savaşta zafer yürüyüşüdür.

Hepinizi bu temelde her zamankinden daha fazla, oldukça derin, anlaşılır ve özümsebilir bir biçimde özgürlük amaçlarıyla bütünleşmeye, görevlere ideolojik, siyasal ve örgütsel bir biçimde yaklaşmaya, bu temelde yeniden ve yeniden kendini gerçekleştirilmeye, zaferden emin olmadıkça boş durmamaya, zaferden emin oluncaya kadar ısrarlı ve inatçı bir çabanın sahibi olmaya çağırıyorum. Bu özgürlük yürüyüşümüzün kesin başarılı olacağına inanıyorum. Hepinizi selamlıyor, sevgilerimi sunuyorum.

4 Mayıs 1998

ŞEHİTLERİN ÖZGÜRLÜK TUTKULARINI SAVAŞ VE YAŞAM GÜCÜNE DÖNÜŞTÜREREK CEVAP OLMALISINIZ*

Tüm Değerli Yoldaşlar!

Ana Karargah bünyesindeki toplantının bir devamı ve tamamlayıcısı olma anlamında YAJK bünyesinde içine girdiğiniz bu yeni süreçte, şüphesiz böyle bir toplantının ortaya çıkan gelişmeleri kendi boyutunda ve özgülünde bir kez daha kapsamlı değerlendirmeye tabi tutmada ve buradan çok önemli sonuçlar çıkarmada -sadece alan açısından değil, bütün parti genelimiz açısından-, yine ülkedeki kadın militanlara çözüm gücü olmada ve katkı sunmada çok önemli bir rol oynayacağı açıktır. Çünkü son derece olgunlaşmış, ilkede ve pratikte netleşmiş gelişmeler vardır. Bunları tam özümseme sürecindedesiniz.

Bir yerde tarih çözülüyor, geçmiş yaşam çözülüyor, geleceğin ufku ve yaşam tutkusu belirleniyor. Tarihi kahramanlıkların, özellikle andığımız **Zilan** ve en son **Sema Yüce** arkadaşlarımızın büyük eylemlilikleri –ki, bunların hepsi büyük bir ilkedir- o temelde aydınlanıyor. Büyük yaşam uğruna en büyük fedakârlıklar gösteriliyor, en büyük eylemli kişilik gerçekleştiriliyor. Bunların sunduğu muazzam güç kaynağı temelinde, böylesine bir çalışmanın içinde kendinizi bulmanız eşsiz bir özgürlük şansıdır; insan yaşamında, özellikle öyle bir alanda bundan daha değerlisi de olamaz.

YAJK somutu temelinde geliştirdiğimiz çözümler ne kadar derinden anlaşılır ve pratiğe yaratıcılıkla yansıtılırsa, yaşamda da yenilikler o kadar kendini gösterir. Bu bizim için yaşamın başlangıcı gibi de görülmelidir. Geçmiş yaşama duyulan tepkinin, parti içinde bile yakın dönemde ne boyutta olduğunu bizzat gördünüz, görüyorsunuz. Şüphesiz bu ilkeli yaklaşım sizleri uzun süre eğitmenin ve parti içinde hem sınıfsal hem de cins boyutundaki mücadelenin doğru bir tarzının sonucu olarak görülmelidir. Yani kendiliğinden bu konuma gelmediği, çok şiddetli bir mücadelenin Önderlik çizgisi boyutunda ustaca verilmesiyle bu noktaya geldiğiniz açıktır. Bu belki de binlerce yıl süren sınıf mücadelesinin cins boyutunda, yine belki de kendi başına onlarca ve hatta

*YAJK Genişletilmiş Merkez Toplantısına yönelik talimat

yüzlerce yıl sürecek bir mücadelenin çok ilkeli ve keskin bir pratikle Önderlik gerçeğinde yoğun bir iç mücadele verilmesiyle ortaya çıktı. Bu öyle çok nam saldığı gibi ne kendiliğinden olan, ne de yaşamı çok zorlayan bir gelişmedir. Tam tersine, büyük bir emekle, cesaretle, iradeyle olduğu kadar özgürlük ilkesine büyük bir yaratıcılık ve özveriyle yaklaşmanın bir sonucudur.

Kadın sorunu gibi yaklaşılması gerçekten cesaret isteyen, herkesin en çok hatayı işlediğı ve belki de bizim toplumsal gerçekliğimizde herkesin en çok kendini kaybettiğı, hem erkekte hem de kadında her şeyini yaşama başlarken adeta bitirdiğı bu zemini bizim şimdye kadar bu biçimiyle çözmeyen ve burada bir anlamda eski kadını ve erkeğı öldürtmek biçiminde gösterdiğimiz çalışmanın değerli olduğuna inanıyoruz. Bunun anlaşılmasının, kendi başına birçok gelişmenin adeta patlatma noktası gibi bir rol oynayacağına da eminiz. Bunsuz yaşamın ve dolayısıyla savaşımın gelişemeyeceğini de çok iyi biliyoruz.

Uğraştığımız sorunlar, yalnız cins boyutunda ilişkilere ya da bazılarının sandığı gibi dar cinsel güdülere indirgenmiş bir yaklaşım değil, yaşamın tümünü kapsıyor. Çabamız, halkımızın çoktan kaybettiğı yaşamı kazanmak, hem kadının hem de erkeğin yaşamın en ahmakçasına mahkûm olduğu kördüğümü yırtmak, kör kuyuda ve alacakaranlıktaki yaşamı gün ışığına çıkarmak için gösterdiğimiz büyük bir çaba olarak görülmelidir. Geleneklerin, önyargıların, düzene özgü ucuz ve fazla değeri olmayan güdülere dayalı yaklaşımların, bunu çok ilkel ve bir nevi tükenişle sonuçlandırma gibi eğilimlerin ne kadar allanıp pullansa da değeri yoktur. Özgür yaşamı ve onun savaşımını bir yana bırakalım, bir günü bile kurtarmaya yetmez. Bunları çok iyi anlamamız gerekir. Biz bütün bu hususları gerek bilimsel, gerek felsefi, gerekse moral boyutlarına kadar değerlendirerek bugünlere kadar geldik.

Gerçekten bir özgürlük inancınız ve tutkunuz varsa, bu yaptığımız çalışmalar herhalde en değerlisi, yaşam için en gerekli olanıdır. Zaten pratik gelişmeler de bunu size göstermiştir. Sizler şimdi biraz daha güçlüsünüz. Büyük anlama gücünden yoksun bırakılan kadın, anlama gücüne erişti. Yine böyle engin dağlara çıkmak bir yana, evinin eşğini bile izinsiz aşamayan kadın, sınırsız yürüme adımlarına sahip olabilmış, daha doğrusu çalışmalarımız buna güç getirebilmiştir. Bunlar önemli gelişmelerdir. Hiç kimse bunun büyük savaşımını görmeden, bunları salt kendi başına olmuş gibi değerlendirme gafletine düşmemelidir. Saygı duymalı, minnettarlık duymalı ve katkısını da sürekli sergilemelidir ki, kaybedilen bu yaşam kazanıldığında bir katkı sahibi olsun.

Nereden bakılırsa bakılsın, bu savaş aynı zamanda özgürlüğün bir sonucu, yine çok kötü ve çok çirkin olan yaşamın zıddı, iyilik ve güzelliğin savaşımı olarak görmeniz gerekir. Savaşın bir amacı da iyiliğı ve güzelliğı geliştirmektir. Bunun da adım adım geliştirildiğini görüyorsunuz. Bizde yaşam yeni yeni filizleniyor. Hiç kimse önyargılarla, babadan kalma yöntemlerle, özellikle erkek cephesindeki yaklaşımlarla yaşamdan bir şey anlayacağını sanmasın. Yine klasik kadın anlayışları temelinde, düşüncesiz ve iradesiz, her şeyiyle teslimiyetten ibaret olan bir yaklaşımı da kimse gafilce yaşam diye dayatmasın.

Son toplantılarınızda ve bizim geliştirdiğimiz çözümlerlerde erkeğin de nasıl ele alınması gerektiğı netliğe kavuşturuluyor. Nasıl hazır bir kadın büyük bir kölelikle sonuçlanıyorsa, hazır bir erkeğin kendisi de çarpıcı bir tahakküme yol açar. Bunu çözmeye çalışıyoruz. Burada erkeğin de kesinlikle dönüşme gereğı karşımıza çıkıyor. “Beni şöyle kullanmaya çalıştı, böyle kullanmaya çalıştı” sözcüklerini asla ağzınıza almamalısınız. Eğer doğru bir cins savaşımından bahsedemiyorsanız, en azından onun doğru ifadesine ulaşmanız gerekir. Yani doğru bir cins savaşımında ve onun doğru ifadesinde kendimi ve karşımdakini tanıyorum; bir ilişkinin, bir yaklaşımın neler kazandırdığını ve neler kaybettirdiğini biliyorum diyebilecek noktaya gelmelisiniz.

Bu savaş kadının kendini kazanması savaşırken, kaybettiren erkeğı de değerlendirme ve onu yeniden kendine kazandırma savaşıdır. Zorla ve yetkilere dayanarak, geçerli olan sadece bizim çerçevemizdir ya da biz daha güçlüyüz gibi yaklaşımlarla yönetemeyiz ve sorunları çözemeyiz. Bu, bir kaba güç sorunu değildir. Toplum kaba güçten ibaret değildir. Toplumun felsefesi ve morali vardır. Toplumsallaşma esasta bir iradedir. Toplumda kaba güç şüphesiz vardır; ama bu egemen sömürücülerin, sömürüyü ve işkenceyi zorla toplumlara dayatanların dilidir. Hiç kimse bunu partimiz içinde bir tarz olarak ileri süremez. Burada zor veya yetkiye dayalı olarak hakimiyetten bahsetmek, sınıf egemenliğinden bahsetmektir. Bunu iyi görmek ve aşmak, cins savaşımında en çok dikkat edilmesi gereken hususlardan birisidir.

Saflarımızda özellikle somutta karşımıza çıkan hususlar var. Kadının iradesinin kolayca kırılması ve erkeğin yanlışlıklarına ortak edilmesi çok tartışılmıştır. Bundan kendinizi sorumlu göreceksiniz. Kandırılmış kız rolünü oynayamazsınız. Siz esas olarak özgürlüğe adım atmış kişiliklersiniz. Yaşamın da, onun örgütsel ve savaşsal ifadesinin de gereklerini bilerek, bilmiyorsanız öğrenerek katılım gösteriyorsunuz. Özellikle ilişkiler boyutunda kişi “Birileri kendini şöyle dayattı” diyemez. Örgütsel ve siyasal olarak da böyledir. “Siyaseti ve örgüt kurallarını çiğneyerek kendini şöyle dayattı, ben de uzlaştım” demek suçtur. Cins boyutunda da “Kendi cins hakimiyetini kullanarak, beni teslim alarak, bilmem ne yapmak istedi” denemez. Bu, sen kendini sattın demektir. Yine nasıl örgütsel ilkeye ters düşen bir militan örgütünü satıp boşa çıkardıysa, eğer sen de bu temelde hakim iradeye teslim olursan, sınıf işbirlikçiliğı ve sömürgeci işbirlikçilik nasıl tehlikeli ve dehşet vericiyse, bu da öyle olur. Böyle söyleyeceğinize, “Kendimi savundum, kendimi netleştirdim, kendimi özgürlük ilkesine ve onun her türlü savaşımına göre hazırladım” demelisiniz. Ben de dahil, hangi erkek kendini dayatırsa dayatsın, “Benim ilkem, özgürlük felsefem vardır” diyeceksiniz. Sizlerde artık bu irade olmalıdır. Fiskos ve ahbap çavuşlukla “Bastırıldım, komutandı, yetkiliydi, beni çekti, kullandı, bilmem ne yaptı” demek yerine, “Özgürlük silahlarına sahibim, özgürlük için adım atmışım, ben köleliği, teslimiyeti ve çirkinliği yerle bir etmek, ülkemi ve partimi kazanmak, yaşamı günlük olarak özgürleştirmek için varım” diyeceksiniz. Bunu söylediğiniz zaman kimse size zorla bir şeyler kabul ettiremez.

Eğer bunlara bu tavrı gösteremezseniz, bunun sorumluluğı size aittir, hatta kusur sizindir. Artık “Falan kişi kimleri nasıl kullanmış” biçiminde konuşmalar olmamalıdır. Zaten düşmanın da yapmak istediğı budur, buna gelinmiş olur. Bunu böyle söyleyeceğinize, “Hakim ve doğru tavrı koydum” diyeceksiniz. Biz buna **Zilan** tavrı dedik. Örneğin **Sema Yüce** de uzun süre erkek yaklaşımları karşısında çözümsüz kalıyor. 1998'deki 8 Mart konuşmamıza kadar ne olumluya ulaşmada, ne de olumsuzluğu aşmada gereken gücü gösteremiyor. “Bu çözümlene benim aradığım her şeyi vermekte ve benim içinde bulunduğum durumu da son derece aydınlatmaktaydı; benim başka bir güneş aramam boşunaydı, güneş tektir. Burada yaşamın yüceliğı, tutkusu var, kadın özgürlüğünün en olgun tanımını burada gördüm” diyor. Orada tam partileşme iradesiyle, olağanüstü devrimci bir çıkışla, boyutlaşmayla ve 8 Mart'tan 21 Mart'a kadar çok duyarlı bir partili, çok iradeli ve çok kati kararlı, eylemlikli bir duruş sergiliyor. Aslında çevresinde anlayışlı birileri olsaydı yaşayabilirdi de. Buna rağmen büyük bir eylemin sahibi olarak da bu gücü gösterebiliyor.

Bu eylemli yoldaşımız, zekâ dolu bir yaklaşım kadar özgürlüğün ilkesinden taviz verilmemesinin, verildiğinde ise içine

düşülecek zorlukların nasıl aşılması gerektiğinin en seçkin örneklerinden birisidir; incelenmeye ve sonuç çıkarmaya değer yoldaşlardan birisidir. Kaldı ki, bunun öncülüğünü **Zilan** Yoldaş yapmıştır ve değerlendirmeleri çok nettir. Bizim yaptıklarımız bunları biraz daha yaşamsallaştırmak, ilkelerini biraz daha hayata geçirmektir. Bu da biraz gelişme göstermiştir. Bunun doğru olduğu, dostun da düşmanın da gördüğü bir husustur. Bundan vazgeçmek, daralmak ve sıkılmak yerine, bunu daha da egemen kılmanın savaşı verilir. Burada erkek de kazanır. Erkeğin ikide bir kendini dayatması yerine, nasıl yaşam ve kadın bir bütünlüğü ifade ediyorsa, kaybedilen bu bütünlüğün yeniden kazandırılmasında biraz da tutku duyması gerekir.

İkide bir duygu, ilişki diyorlar. En büyük duygu, hatta aşk, bu bütünleşmenin yaratılmasıdır; yaşamla kadının bir kez daha bütünleştirilmesidir; öyle ki, bu da özgürlüktür. En kof, ülkesinden ve toplumdan kopmuş erkeğe en aşağılık bir biçimde bağlanmış kadının aşılarak, özgür, iradeli ve güçlü bir biçimde yaşamla yeniden bütünleştirilmesidir. Aşk budur. Bu konuda atılacak her adım değerlidir. Bunun anlaşılmayacak yönü de yoktur. “Mutlaka hakimiyetimde olsun” demek belki görünüşte hoş gelir, ama eşerseniz yüzyılların, bin yılların egemen sınıf diktası ortaya çıkar. Reel sosyalizmde de görüldüğü gibi, sosyalizmi kursanız da, sonuçta çözülüşü gerçekleşir. Sorun o kadar basit ele alınacak bir sorun değildir. Özgürleştirme çabalarımız evrenselidir; sadece sizin dar bir bölge veya bir ulus sorununuzu çözmek için değildir. Böyle olmak zorundadır da.

Dolayısıyla en temel bir görevimiz olarak da karşımıza yalnızca bir cinsin kurtuluşu değil, tamamen toplumsal özgürlük düzeyi ve bunun için bir savaş çıkıyor. Savaşta disiplin, örgütlülük, hatta taktik derinlik erkekten daha fazla gözetmeniz gereken hususlardır. Kadın buna daha fazla muhtaçtır. Örgüt olmadan, örgüt disiplini olmadan sizleri paramparça eder ve kurtlar gibi paylaşırlar. Bu çok açıktır. Bunu söylemekten korkmaya veya yanlış anlamaya hiç gerek yoktur. Kadın örgütlenmede, her zaman parti örgütlenmesinin ilkelerine göredir, kadın için bu yaşamsaldır; zaten bu olmasa kendisini parçalarlar. O açıdan örgütlenmede ve taktik gereklerine göre yaşamada öncülük etmek sizin yaşamsal nedenlerinizdir. Bunun yerine başka bir şey geçirdiniz mi, birilerine sığındınız mı, bu sınırsız düşüştür. Bunun örgütsel yanı ile birlikte, siyasal ve askeri yanı da çok iyi anlaşılmalıdır. Çünkü bu yanlarımızı geliştirdiğinizde güçleneceksiniz, her türlü tehlikeye karşı yanıt olacaksınız.

Savaş ve siyaset yalnız erkek işi değildir; oysa klasik toplum hep bunu böyle söyler. Kadın askerlikte ve siyasette yok gibidir. Kadın toplumda, ekonomide en gereksiz ayak takımı işlerinde çalıştırılmaktadır. Burada bunun da hesabını soruyorsunuz. Elinize verilen silahlar bu konuda değerlidir, siyasal bilinç de çok değerlidir. Özgürlük başka türlü elde edilemez. Başka türlü zaten erkek de baş belası olmaktan kurtulamaz. Biz bunu büyük bir savaşla buraya kadar getirdik. Bunu sıradan bir gelişme olarak görmeyin. Daralmalar ve tıkanmalardan bahsetmek doğru değildir. Şu anda ele geçirdiğiniz özgürlük silahından daha değerli bir varlık nedeniniz olamaz. Özgür bir kadın için bu bayram değerindedir.

Örneğin **Zilan** yoldaşımız, “Ben bu eyleme yürürken inanılmaz bir coşku halindeyim ve inanılmaz ölçüde kendimi şanslı görüyorum” diyor. Bu doğrudur. Çünkü böylesine her tarafı bombalarla bağlanmış bir insanın, bu kadar tutkulu bir yaşam yürüyüşünü düzenlemesi gerçekten eşine ender rastlanır bir olaydır. Bunun anlam derinliği şurada yatıyor: Bir yandan kendisini tutsak eden her şeyi –ki, bu emperyalizmdir, sömürgeciliktir, erkek gericiliğidir, kadın tutsaklığı ve çirkinliğidir- bir eylemle yakıp yıkacağını anladığı gibi, çok özlem duyduğu -kendisi “Anamlı bir yaşamın eylemli kişiliği olmak istiyorum” diyor- anlamlı yaşamın ifadesi olacağını da dürüstçe bildiği için, daralma ve tıkanmayı bir yana bırakalım, bu tip yaşam, bu tip savaşım ona inanılmaz coşku veriyor; yaşamın ve sevincin kaynağı oluyor. En amansız eylemde bile bu böyledir. Eğer bu doğru özümserse, hiç kimsenin daralma, tıkanma ve yaşamda umutsuzluk gibi bir durumu ortaya çıkmaz. Tam tersine, olağanüstü heyecanlı, umutlu ve başarılı bir yaşam pratiği ortaya çıkar. Doğrusu da budur. **Sema** kişiliğinde de bu bir kez daha ispatlanmıştır. Zaten bunun başka binlerce örnekleri de var.

Siz kendinizi, bütün bunların bileşkesi olarak değerlendireceksiniz. Kaldı ki, bu savaşta Önderliğin payı çok çarpıcıdır. Belki çoğunuz bilmiyorsunuz, ama bunun kırk yıllık savaş hikâyesi vardır. Bu büyük savaşım olmasaydı, bu ülkede kadın olarak isminizi bile ağzınıza alamazdınız. Bunu hiçbir zaman unutmamanız gerekir. Özgür, hiçbir erkeğe bağlı olmadan kendi kimliğini ve kişiliğini konuşurma, duygularını ve düşüncelerini silahla birlikte anlamlandırma bu biçimiyle aslında ilk defa gerçekleşiyor. Diğer yerlerde de kadın var, ama “şu erkeğin, bu erkeğin kadını” biçimindeki bir kadındır. Öz iradesi ile, kendi kimliğine sahip kadın yoktur. Ortaya çıkardığımız düzey belki tam istediğimiz gibi değildir, ama bu yine de çarpıcı ve tarihi bir gelişmedir. Bu anlamda tanrılara özgü bir gelişmedir diyoruz. Çünkü büyük bir yaratılış olayıdır. Ben de dahil, bir erkeğe bağlı olmadan bir kadının böyle kendini özgür yaratması neden kötü olsun? Kadın mülk konusu olarak neden değerlendirilsin? İnsanın genelde bir mülk konusu olması zaten bütün sınıflı toplumların, dolayısıyla baskıların ve her türlü katliamların gerekçesidir. Özgürlük ise, kurtuluşun ve barışın gerekçesidir. Dolayısıyla kadındaki sınırsız özgürlük, hem kurtuluşu hem de onun barış ortamını ifade ediyor. **Zilan** tarzındaki yakıcı savaşçılık da, en kahraman eylemler de barış anlayışıyla, özgür yaşam istemiyle bağlantılıdır. Bunların çok iyi anlaşılıp hepinizin kişiliğinde temsil edilmesi gerekiyor ki, bu değerlere verilen sözlerin bir anlamı olsun.

Biz Önderlik olarak korkmuyoruz. Bu cesareti gösterdik. “Benim kadını, benim bilmem neyim” yerine, vatanın ve parti çalışmalarının özgür kadını bizim için daha tercih edilir dedik. Bu iyi bir yaklaşımdır. Bundan kimsenin gocunmaması gerekir. Erkek yapımız, sanki mal elden gitmiş gibi, bu durumdan biraz endişeli ve telaşlıdır. Oysa buna gerek yoktur. Özgürleşen kadınla yeniden buluşmak daha değerlidir. Burada yeni ahlâk, yeni sevgi, yeni bir tavır, yeni yaşam ölçüleri gereklidir. Bunda kendinizi çözüp yeniden değerlendirmelisiniz. Alışlagelen ilişki tarzıyla artık kimse kimseye bir şey veremez, hiçbir biçimde yaşamı da zenginleştiremez. Zaten bizde bu her şeyin bitişidir. Bunda ısrarımız neden olsun? Dolayısıyla kadının özgürleşmesi erkek için de büyük bir şanstır. Buna saygı göstermeleri gerekiyor. Bunun da en ciddi ifadesini değerli şehidimiz **Fikri Baygeldi**’de görüyoruz. **Fikri**, bir kadın militan olan **Sema Yüce**’ye bağlılığını Önderliğe mektubunda çok çarpıcı bir biçimde dile getirmiştir. Gerçekten büyük bir kahramandır, büyük saygı duyuyorum. Bazı özelliklerine bağlı kalınmalıdır.

Bununla birlikte kadın da kendini abartmamalıdır. Özgürlük değerlerine büyük bir tutkuyla bağlanmak kadar, şahadetlerin ve aynı zamanda halkımızın fedakârlığı temelinde, özellikle Önderliğin yaratıcı ve usta çalışmalarının bir sonucu olduğunu bilerek anlam vermeli, şükran ve minnet duygularıyla birlikte kıymeti bilinmelidir. Bu fedakârca yaşama katıldığı için de kendini iyi korumalı; yanlışlara, ucuz kayıplara, yaşamda ve savaşta kural dışı durumlara kendini kolay kaptırmamalıdır. Bu sağlandığında görülecektir ki, kadın somutunda büyük bir yaşam başlangıcı gerçekleştiriliyor. Bu temelde çözümler daha da geliştirilebilir.

Toplantılarımızda şüphesiz bu tartışmaları daha cesur yapabilirsiniz. Geçmişte içinde bulunduğunuz ayıplı koşulları bir engel

olarak görmeyin. Hepimiz bu ayıpların içine düştük. Önemli olan bunlarla savaşmak ve güzelliği yaratmaktır. Dolayısıyla geçmiş bir kâbus gibi görülmek yerine, büyük öfke duyularak, düşmandan, hakim erkek anlayışından, bir bütün olarak da kof ve bizim için bent olmuş tutum ve davranışlardan hesap sorma ve intikam gerekçesi olarak görülmelidir. Geçmişin etkisi altında ezilip büzülme olmamalıdır. Geleceğe tutkuyla giderken, bunun hesapsız kitapsız bir savaşım ile değil, son derece örgütlü ve disiplinli bir savaşım ile, bir yaşam tarzıyla mümkün olduğu görülmelidir. Şimdi bunları sağladıysanız sizden güçlüsü yoktur. Artık burada cins ayrımı kadın aleyhine değil, olsa olsa lehine bir gelişmeye zemin teşkil edebilir. Kendinizi böyle çözüp böyle güçlendirmeyi sağlayabilmelisiniz.

Aynı zamanda değişim ve dönüşüm süreci içinde olduğunuzu unutmayın. Belki kendinizi çok yalnız hissedebilirsiniz. Ama unutmayın ki, mevcut birliktelikler de yalnızlığı gidermemiştir. Bu birliktelikler her türlü ağlamanın, her türlü acı çekmenin kaynağıdır. Belki şimdiki yalnızlığın bir değeri vardır; ama bitirilmiş, iradesi gitmiş, sözüm ona bir kocaya, bir babaya veya herhangi bir hakime bağlılık, yalnızlığı gidermek değildir. Bu, köleliktir ve insan soyunun da düşüşü demektir. Özgürlük temelinde, ama samimice yaşamı yaratmaya ve onun paylaşımının nasılına yanıt vermeliyiz. Bunu sağlayamadığınız için kolay ve ucuz özlemlerinizin giderilmesinden bahsedemezsiniz.

Önderlik de bu yaşa gelmesine rağmen, ancak özlem büyütmeyle, umut geliştirmekle, güzelliği yaratmakla kendisine de, kadına da yararlı ve saygılı olabileceğini gösteriyor. Herhalde bu da önemli bir gelişmedir. Zaten halkın ve kadınların bağlılığı da bunu göstermektedir. Biz de kendimizi ucuzundan yaşayalım, başkalarının yaptığı gibi tüketelim diyebilirdik. Ama bunu yapmadık. Kadınlı ilişkilerimiz, kadını şaha kaldıran ilişkiler olmuştur. Bu, düşmanı en çok yanılta bir ilişki olmuştur. Onlar kendi ilişki tarzlarıyla Önderliğin ilişki tarzını karıştırdıkları için büyük kaybetmişlerdir. Bu ilişki tarzı onların sandığı gibi ucuz yaklaşma, bilmem ne etme ilişkileri değil, ruhları ve enginlikleri büyük fethetme ilişkileridir. Bu da az çok açığa çıkmıştır. **Zilan** ve **Sema** bunun en büyük ifadeleridir. Binlerce kadın militan da bu kalkış temelinde rahatlıkla yaşama gücü gösterebiliyor. Dünyü nefes alamaz kadını bugün şahlanabiliyor. Demek ki, bunlar önemli gelişmelerdir ve daha da geliştirilebilir.

Birileri ilişkilerine anlam vermek, hatta duygular ve aşklardan dem vurmak istiyorsa, bu yapılmakta olanın çözümlenmesini iyi anlamalıdır. Aşka karşı olmak şurada kalsın, biz onun büyük yaratılışını vermekle uğraşyoruz, adeta aşkı sunuyoruz. Bu gerçekten basit bir çalışma değil, büyük değer verilmesi gereken bir çalışmadır. Bencilliğin ve bireyciliğin ülkemizi ne hale getirdiği ortadadır. Köylülüğün ve küçük burjuvanın her türü bir şey kazandırmış mıdır? Kadında da, erkekte de bu dar ve bencil ilişki yaklaşımı düşürür. Saflarımızda bireycilikte ısrar edenler, yanında bir maymunuyla birlikte soluğu düşmanda alıyorlar. Bu aşağılık bir durum değil midir? Düşmana, onun azgın cins katliamcılara ve düşürücülerine kendini sunma değil midir? Bu anlayışta ısrar edenlerin yeri orasıdır. Ama büyük özgürlükte ısrar edenlerin yeri de bellidir.

Başta şehitlerimizin gerçekleşmeleri temelinde geldiğiniz bu seviye değerlidir, anlamlıdır ve daha da geliştirilmeye değerdir. Bunun pratik sorunları olabilir. Özellikle genele ilişkin tüm taktik hususlar temelinde eğitim, örgütlenme ve eylemselliklerden tutalım güçlenmeye ve her türlü lojistik esaslara kadar 'Kadın en iyisini yapar' sloganıyla kendinize çekidüzen vermeyi bilmelisiniz. Bu temelde büyük bir yarış saflarınızda gerçekleştirebilmelisiniz. Alanınız bunun için gerçekten kutsal bir alan, hatta ideal bir alandır. Belki zorluklar çok olabilir. Ama unutmayın ki, bin yılların yalnız emperyalist ve sömürgeci sınıfsal baskıları altında yok edilmiş bir halkın kurtuluşuyla değil, daha da kötürüm duruma düşmüş bir cinsin son onur savaşımı ile karşı karşıya bulunuyorsunuz. Bunun derin bilinciyle hareket ettiğinizde ve kazanımların büyüklüğünü idrak ettiğinizde, aşamayacağınız bir zorluğun olmayacağı kanısındayım.

Önderlik gerçeğinde bu savaşı bu tutkuyla bu kadar geliştirebildik. Özgürlüğe ve kadının özgürleşmesine duyduğumuz tutku bizi büyük çalıştırdı. Bu büyük çalışma bizi verimli ve yaratıcı kıldı; böylelikle özgürlük önderliği denilen bir gelişmeyle kendimizi karşı karşıya bulduk. Eğer sizde de böyle bir özgürlük tanımı varsa, özgürlük arayışı kesinse, çalışmada başarılı olmamak düşünülemez. En şiddetli tarzı ve tempoyu yakalamamak da düşünülemez. Önderlik gerçeğinden çıkarmanız gereken en temel sonuç budur.

Önderliğe büyük bağlılığınızın olduğunu biliyorum. Bu büyük bağlılığı bu çerçevede değerlendirmelisiniz. Size sizden daha fazla bağlı olduğumuzu söyledik. Siz belki birileri olarak bağlısınız, ama biz hepimize bağlılık gücünü gösterebildik. Bu eşsiz bir güçtür ve önemlidir. Bundan daha büyük bir bağlılık da -kendime güvenerek söylemeliyim- gösterilmemiştir. Bundan çıkaracağınız sonuç şudur: Büyük bir bağlılıkla karşılık verilmiştir, **Zilan** ve **Sema** da budur. Demek ki, siz bunları büyük savaş ve yaşam gücü haline dönüştürerek tamamlayacaksınız. Onların da bize vasiyeti budur. Biz bu vasiyeti sizler şahsında yaşama geçirmekle sözün gereklerini yerine getirmeye çalışıyoruz.

Şüphesiz tüm yapımız bunu böyle bilmek durumundadır. Tüm erkek yoldaşlar da yeni yaşamın ve onun savaşımının kadın boyutundaki gelişiminden gurur duymalı ve katkılarını sunmalıdır. Kadının da zorlu bir savaşımı bilerek, ona hakkını vermek gibi olgunca, her tür örgütsel, yönetsel ve pratik sorunlarına çarpıcı bir yanıt vermesi, şehitlerimize vereceğimiz en sağlam yanıt ve Önderliğe bağlılığın da gerçek bir ifadesi olacaktır.

Bir kez daha hepinizi bu temelde bu çalışmanız başta olmak üzere, bundan sonra içine gireceğiniz tüm yaşam ve savaş sorunlarında alabildiğine duyarlı ve sorumlu hareket etmeye, özellikle fiziki yetersizlikler başta olmak üzere, ruhi ve düşünsel yanlarınızı sürekli güçlendirmeye, bunun için bir yarış içinde olmaya, bunu da büyük bir coşkuyla, gereken güzelliklerle dolu bir tarz ve hızlı bir tempoyla gerçekleştirmeye çağırıyorum. Bunun için sonuna kadar kendinize güvenmekle birlikte, kendinizi günlük başarılarla ancak kabul etmeniz gerektiğini vurguluyorum. Selamlıyor ve sevgilerimi sunuyorum.

8 Temmuz 1998

KADINDA KAZANILACAK OLAN BÜTÜN TOPLUM İÇİN ÖZGÜRLÜK DÜZEYİ VE GÜZELLİKTİR!*

Tüm Yoldaşlar!

Uzun bir süredir genel savaş çözümlemeleri kadar yaşam ve YAJK çözümlemeleri de oldukça ilerletilmiş bulunuyor. En son gerçekleştirdiğiniz toplantıda da cins bilinci, özgür irade, kimlik kazanma, örgütlenme, güçlenme ve önemli oranda bağımsızlaşma düzeyini heyecanla kendinizde görmekte ve değerlendirmektesiniz. Bu sadece bir başlangıçtı. Bana göre bu son derece anlamlı, gerekli ve yitirilmiş tarihi kazanmanın en önemli ayağıdır. Geleceğin umudu kadar savaşımızın da bir zenginliğidir.

Her ne kadar birçok anlayışı kavrama gücünü göstermiyorlar, sıradan ve güncel olmaktan kendilerini kurtaramıyorlarsa da, bu çalışmaların kadın somutunda mesafe kat etmesi kadar değerli bir çalışma olamaz. Kaldı ki başka türlü yaşamın da çekilemeyeceği ortadadır. Bunu fark ettiğiniz kanısındayım. Bu karar düzeyinizi hem ruhunuzu beslemede, hem de bilincinizi ayaklandırmada dikkatli ve duyarlı kullanacaksınız. Hem bir görev hem de bir hak olarak yaşamı bütünüyle özgürlük temelinde yorumlama, değiştirme, dönüştürme ve güzelleştirme elinizdedir. Bu, binlerce şehidin, en başta da büyük şehitlerimiz **Zilan**'ların ve **Sema Yüce**'lerin "Kendi küllerinden kendini yeniden yaratma" direktifinin de bir gereğidir. Bunlar boşuna söylenmiş sözler değildir; tersine, amansız bir mücadelenin bizim için en büyük görüş ve emirleri olarak değerlendirilmelidir. Üzerinde ne kadar yoğunlaşma olsa ve gerekleri ne kadar yerine getirilse, o kadar yeridir.

Diğer yandan etrafınız tehlikelerle doludur. Doğadan, insandan, erkekten, hatta kendi zaafınızdan kaynaklanan birçok yetersizlik sizi bulabilir; bu da iddialarınıza ulaşmadan imha ettirebilir. Bunun için örnek bir gerilla savaşçılığını, savaş sorunlarını anlamak kadar onun pratiğini, disiplinli ve birlik anlayışını da temsil etmekte asla tereddüt etmeyeceksiniz. Yani erkek egemenlikli bütün düzenlerin ordu eşittir erkek anlayışını kırmak önemlidir. Ama bunu kendi özgürlük ve örgüt anlayışınızla zenginleştirerek yapacaksınız. Erkeği de kurtarmamızın yolu, kadın savaş birliklerimizin az çok kendini kanıtlanmasından geçiyor. Parti yaşamını egemen kılarak, örnek disiplini, yaşamın büyük tutkusunu, umudunu ve üstün moralini sürekli temsil ederek, erkeğin bu hantal, amaçsız ve biraz da çirkin konumunu aşmada kesin rolünüzü oynayacaksınız; bu hususlara son derece dikkat edeceksiniz.

Bulduğunuz alan, bizim için yaşamın yeniden yaratılacağı alandır. Bunu büyük bir şans, ama aynı zamanda çok zorlu bir yaşam ve savaş alanı olarak değerlendirmelisiniz. Bu dünyada o alandan daha değerli ve özgürlüğe yakın bir alan olmadığı kadar, oradaki yaşamın zorluğu da kesinlikle anlamlı bir özgürlüğü getirebilir. Başka hiçbir yerde bu yönlü bir şans yoktur. Zorluklar sadece büyük özgürlük kişiliğini çelikleştirir. Ucuz yaşam özgürlüğe aykırıdır. Dolayısıyla vahşi doğamızın görkemliliğine yaraşır bir zorlu savaşla kadında kazanılacak olanın bütün toplum için bir özgürlük düzeyi ve güzellik olduğu kesindir. Bu konuda sıkıntılar ve zorluklar olabilir; ama unutmayın ki, köleden ve ölümden daha beter bir yaşamın içindeyiz. Bu konuda elimizden geldiğince size güç vermek istedik. Hiçbir erkek kimlikli kişinin yapamayacağı kadar kendimizi farklı bir biçimde kadının özgürlük hizmetine sunduk. Bunu yaparken, Önderlik olarak geriliğe, yaşamın kadın-erkek ilişkileri şahsında boğuntuya getirilmesine büyük öfke duyarak, özellikle çirkinleşen yaşamın ne olduğunu ve ayrıca sömürgeciliğin bundan ne kadar güç aldığını bilerek, korkunç bir öfkeyle yüklendik ve bu özgürleşme düzeyini savaşımızın ayrılmaz bir parçası olarak ortaya çıkardık.

Bugün tarihe uzandığımda görüyorum ki, Aşk ve Zafer Tanrıçası olarak **İhtar** (Star) kişiliği boşuna bin yıllardan beri adı duyulan bir kişilik değilmiş, yani anlamlıymış. Tekrar o günleri yakalamak gibi bir durumla karşı karşıya bulunuyoruz. Zafersiz, dolayısıyla duygusuz ve aşksız yaşamın hiçbir değeri yoktur. Bunlar ülkemizde düşman tarafından öldürülmüştür. Kalanlar da üç maymunları oynuyorlar. Bu çok çirkincedir ve yanından bile geçilemez. Kaldı ki, bu kadar büyük özgürlük savaşımına rağmen, ben bile halen cesaret edemiyorum. Bu da erkek arkadaşlarımızın dikkatine sunulur. Mevcut özgür kadınla -bize inanılmaz ölçüde bağlılar, bunu büyük fedakârlıklarla kanıtıyorlar- biz halen yaşamın özgürlük düzeyini geliştirmekle uğraşıyoruz. Bu kadar büyük bağlılığı daha da güçlendirerek karşılığını vermek istiyoruz. Bunu herkes duyarlı bir biçimde anlayabilmeli ve buna kendi gücünden katacağı bir şey varsa katabilmelidir. Öyle demagojiyle, sahte özgürlük söylemiyle kişiler özgürleştirilmiyor. Önderliğin yaptığının değeri biraz idrak edilmelidir. En başta da **Zilan**, **Sema Yüce** ve **Fikri Baygeldi** yoldaşların yaşamından bazı sonuçlar çıkarılarak, herkesten, özellikle erkekten bir katkı sahibi olması beklenmelidir. Dolayısıyla bu temelde YAJK'taki boyutlaşma, erkeğin de çözülmesi ve doğru bir yaşama gelme çabası olarak görülmelidir.

Bu çerçevede daha derinleştirip olgunlaştırarak kadın özgürlük çalışmalarımızda durmayacağız, daha başarılısını gerçekleştirmeye çalışacağız. Saniyorum doğru yolda yürüyoruz. Ama bu destansı olduğu kadar, acıları da büyük olan bir yürüyüştür. Herkesten azami dikkati, duyarlılığı ve kaybedilen yaşamın kesinlikle kazanılmasını istiyor. Yine çok çirkinleşmiş yaşamın güzelliğinin yaratılmasını ve bunun için de savaşta zafer tutumuna sahip olmanızı istiyor. Bunun başka yolu olsaydı sizlere gösterirdik. Kadına başka türlü bir değer, üstün bir değer verme mümkün olsaydı onu da gösterirdik. Ama bulabildiğimiz bundan daha değerlisinin olamayacağı biçimindedir.

Geldiğiniz düzeyin aslında azımsanmayacak bir düzey olduğu kanısındayım. Beni sürekli heyecandıran ve bu savaşı tüm zorluklarına rağmen götürmeme yol açan şey, özgür yaşamın verdiği heyecandır. Yaşamı biraz daha özgürleştirdikçe, özellikle kadınla bunu geliştirdikçe, savaşa daha fazla yükleniyoruz ve bu da bizi daha fazla başarıya götürüyor. Bunun sizde de gerçekleştirilmesi gerektiğine inanıyorum. Yani yaşama saygı, aslında onun özgürleşme düzeyinin yaratılmasıyla bağlantılıdır. Bunu anlamamak kesinlikle size kaybettirir. Şu sonucu net bir biçimde görüyorum: Bir kişinin özgürlük bilinci ne kadar derin ve tarihi temele dayalı olursa, onun büyük savaşçılığı, büyük örgütçülüğü, büyük komutanlığı da kesinlikle o denli gelişir. Eğer bir kişi çok hata yapıyorsa, ya bir köledir ya da baskıcı düzenin bir taşıdır. Büyük özgürlükçü kişiliklerin gelişmeme ve engelleri aşmama diye bir sorunu olamaz. Büyük özgürlük savaşçıların, özellikle bu aşamada bizde büyük mesafe almamaları da düşünülemez. Bu olsa olsa sahte bir özgürlük anlayışı, dolayısıyla sahte bir savaşla bağlantılıdır. Bunları aşmak gerekiyor.

Özgürlük bilinci güçlü olanların fazla hataları olamaz; olsa da hızla düzeltirler ve başarısız diye bir sorunları olamaz.

Önderlik tarzı bu konularda ve kadın boyutunda da nerelerden nereye geldiğini iyi kanıtıyor. Bunlar güneş kadar yakıcı gerçeklerdir. Bu nasıl inkâr edilebilir? Gerekleri nasıl görmezlikten gelinir? Savaş kadar aşk da yaratılmıştır. Bunun da anlaşılmasını, demagojilerle çarpıtılması asla yakışmaz. Yaratılana büyük saygı duymak ve üstelik emekle hakkını da vermek gerekiyor.

YAJK gücümüzün bu biçimde anlamlı bir birlikteliğe ulaştığı kanısındayım. Merkezileşmeli ve sıkı örgütlenmelisiniz; yaşam normlarınız ideolojik çerçevesi kadar ayrıntılara da kavuşturulmalıdır. Yani yaşam planınızı geliştirmek hem hakkınız hem de görevinizdir. Bundan asla vazgeçmeyin. Bunun uygulanması için emeğinizi çok iyi örgütleyin ve birbirinize planlı katkıda bulunun. Bu hususlar üzerinde gerektiğinde her gün tartışın ve savaşta zaferle birlikte yaşam düzeyi sizi tatmin edinceye kadar kendi yakanızı bile bırakmayın. Bu şüphesiz sizi sürekli özlediğiniz yaşamla ve onun başarılı savaşımıyla bütünleştirecektir.

Bu temelde bundan sonraki görevleriniz üzerine büyük inanç ve kararlılık kadar, özellikle **Zilan** ve **Sema** yoldaşlarımızın mektuplarında vasiyet olarak bize belirttikleri hususların yapıcı, yaşamsallaştırıcı ve kazandırıcı gücü biçiminde hareket etmeniz, yenilmez ve yıkılmaz fedakârlık ve cesaretin üstün bir timsali ve zafer tarzı ile bir yürüyüş sahibi olmanızın önemi çok büyüktür. Önderlik sürekli buna dikkat ediyor ve bu emri erkeğe ve kadına karşı da uygulamak durumundadır. Bu en yüce emirdir ve sonuçları da şüphesiz yakıcı, güzelleştirici ve zaferli olacaktır.

Bir kez daha hepinize üstün başarı dilekleriyle, kendinizi çok iyi korumanız gereğini belirtiyor, üstün sorumluluklu, akıl dolu, güçlü, iradeli ve her günü başarılarla dolu bir süreç diliyorum. Selamlıyor ve sevgilerimi sunuyorum.

25 Temmuz 1998

SAVAŞIN EN BÜYÜĞÜ DÜŞÜNCE VE İRADE ZAFERİNDE GÖSTERİLDİĞİNDE ANLAMLIDIR*

Değerli Yoldaşlar!

Savaşta zafer, yaşamda özgürlük düzeyini büyük bir çabayla geliştirmeye çalışırken, YAJK Hareketimizin de bundaki rolünü açığa çıkarmaya, savaşımın olduğu kadar özgür yaşamın da ateşleyici bir gücü haline getirmek için çözümleme gücümüzü sürekli geliştirmeye ve özümsetmeye her şeyden önce büyük bir ağırlık veriyoruz. Esas başarılı bir gelişimin bununla bağlantılı olacağı düşüncesindeyiz. Özgürlük eğilimi köklü esas alınmazsa, süreç boyunca tıkanmaktan kurtuluş sağlanamaz ve bütün pratiklerde daralma ortaya çıkar ki, yaşadığımız da biraz budur. Esasta belirleyici olan bireyin özgürlük tutkuları, özgürlük düşüncesi ve iradesi oluşmuşsa, pratikte ciddi bir yetersizlik, sıkça hatalar ve daralmalar olmaz.

Hepinizde önemli bir sıçramanın gerçekleşmeyişi, özgürlük bilincinizin ya geri ve çarpık olmasında ya da fazla gelişkin olmamasında görüyorum. Ne dersiniz deyin, özgürlük istemleriniz sıradandır, yüzeyseldir, bilimsel ve tarihi boyuttan yoksundur. Savaşla fazla bağlantısını kuramamak kadar, yaşamın kabul edilir sınırlarıyla da sağlam bağlantısını kuramamışsınız. Onun için sıkışıyorsunuz, yaşama büyük değer veremiyorsunuz ve mücadeleniz sonuç alıcı olamıyor. Bu böyledir. Önderlik tarzımın bana öğrettiği en temel ders budur. “Şimdiye kadar seni ayakta tutan, bu kadar çalıştıran, engel tanımaz kılan, hatta daracak bir yerde büyük bir mücadeleyi gerçekleştirmeye götüren sır nedir?” dersiniz, özgürlük tutkularımın ve özgürlük çözümlerimin büyüklüğündendir derim. Sürekli yoğunlaşma ve anlama gücü, sürekli örgütlenmeye zorlar. Örgütlenme de sürekli eylemi geliştirir.

Toplumsal çarpıklığımız, hatta katliamcı bir sömürgeci güç tarafından halkımızın ulusal ve toplumsal düzeyinin bitirilişi, tarihi kökenden kopuş ve gelecek umutlarının zayıflığı sizi iddiasız, fazla hırslı olmayan, başarı inancı eksik olan, kendine de güveni olmayan bir konumda tutmuş; böylece günü kurtarma gibi bir anlayış içinde bırakmıştır. Buna aile ve okuldan aldığınız eğitim ve toplumsal alışkanlıklar da eklenince, düzene tepkiniz olsa da onu aşamıyor ve onun bir uzlaşıcısı olmaktan kurtulamıyorsunuz. Özellikle kadın boyutunda daha inisiyatifsiz ve güvensiz, hem tamamen önü tutulmuş hem de her tarafı bağlanmış bir sosyal ortam ve kişilik zayıflığı da buna eklenince, maalesef üzülecek bir durumunuz ortaya çıkıyor. Bunun aşılmasının dili, Önderlik dilidir.

Size yapabileceğim en büyük yardım bu Önderlik tarzını özümsetmektir. Ama siz bunu özümseyebilecek durumda mısınız? Bunun dışında bütün yollar ve yöntemler belki yaşatır, ama zafere götürmez. İçinizde kararlı, dürüst ve sonuç almak isteyen yoldaşlar var, hatta hepiniz bu iddiasınız. Ama bunu büyük bir savaşla sonuca götürmek için de kendinizi ortaya koymanız gerekiyor. Halen bahsedilen “Neden merkezileşemiyoruz, neden güç haline gelemiyoruz, neden hep uzlaşmacılık yaşıyoruz ve çalışmalara hükmedilemiyor?” hususları bu nedenledir. Sonuçta da birileri nasıl halkımızın iktidarını imkânsız kılmak için her şeyini ortaya koymuşsa ve kurtuluş çok zorsa, kadın için bu daha da böyledir. Mutlaka bir noktada bağlanırsınız ve uzlaşmaktan kurtulamazsınız. Bu da kaybetmek demektir.

Şunu da belirtmeliyim ki, özgürlük en değerlisidir. Bu yaşımıza gelmemize rağmen, özgürlük tutkularımızın gücü daha da engel tanımazdır. Bir o kadar da pratik, ilişki, örgüt ve onun eğitimi sınırsızdır. Bu yaklaşım bizi şimdiye kadar her tür sorunu çözmeye ve engelleri aşmaya götürmüştür. Doğru özgürlük bilinci, hatta özgür cins bilinci nedir? Bu, sanıldığı kadar bilince çıkarılmış değildir. Hissediyorsunuz, ama onun tarihi, toplumsal, hatta siyasal boyutunu çözmek fazla gelişmiş değildir. Hatta kendinizi çözmekten korkuyorsunuz. Açık söylemek gerekir ki, henüz kendinizin olamamışsınız. Yani hakim toplumsal düzeyin erkek egemenlikli yaklaşımı içinde kendinizi ele almaktan kurtulamıyorsunuz. Neyi ne kadar istediğiniz fazla çözümlenmiş değildir. Kendiniz için özgürlük dünyası, ülke, halk, örgüt ve savaş fazla kararlaştırılmış değildir. Belki onun için kendinizi de yakarsınız, ama bu da kurtarmaya yetmiyor.

Bu noktada **Zilan**'ların, **Sema Yüce**'lerin eylemini daha iyi anlayabiliriz. Burada büyüklük, şüphesiz cesaret ve fedakârlığın sınırsızlığındadır. Ama burada bir çaresizlik de var. O çaresizlik nedir? ‘Anlamlı bir yaşam ve büyük eylem sahibi olmak’ deniliyor; bu gerçekleştirilmek isteniyor, ama gerçekleştirilemiyor. Eylem bu trajedinin bir ifadesidir. Büyük bir özgürlük istemi var, ama bu aynı zamanda bir türlü pratikleşememenin dramıdır. Bize bırakılan vasiyet ise bunu gerçekleştirmedir. Eğer bu

*Avrupa YAJK Merkez Toplantısına yönelik talimat

değerlere bir bağlılıktan bahsedeceksek, bu bağlılık onlar gibi olmak yerine, onların gerçekleştirmek istediklerini yaşamsallaştırmaktır.

Bu yoldaşlarımız her şeyden önce sıradan basit bir yaşama tenezzül etmiyorlar. Bu kesindir. Gerek aldıkları eğitim, gerek devrimci kişilikleri buna izin vermiyor. Daha da somut kılırsak, genel özgürlük düzeyi düşük kadını, hatta genel bireyin sıradan yaşamını kesinlikle reddediyorlar. Zaten reddettikleri ve bunu teptikleri için devrimci bir adım atıyorlar. Zeki, oldukça çalışkan, emekçi ve sıradan yaşamı da tanıyan insanlardır. Yani buna özlemleri olmayan, bunu geri bulan yoldaşlarımız oluyor. Tam da bu noktada halkımızın dayanılmaz yaşamına, bundan sorumlu olan emperyalist ve sömürgeci güçlerle ihanet güçlerine, yine kadının çok daraltılmış dünyasına büyük tepki duyuyor ve düşük düzeydeki yaşamı reddediyorlar. Bununla birlikte geriye inanılmaz büyük bir özgürlük iddiası, anlamı büyük olan bir yaşam kalıyor. Ama bunun da gerçekleşme düzeyi o kadar zayıf ki! Bu noktada bu yoldaşlarımız, “Önderlik bunu gerçekleştiriyor” derler. Bütün hayranlıkları bu noktadır. Çünkü onlar bütün büyük özlemlerinin yaratılışını Önderlik gerçeğinde görüyorlar. Kendilerinin “Canımızdan daha fazla katacağımız neyse katalım” diye düşündükleri nokta burasıdır. Kendileri gerçekleştiremiyorlar, ama Önderliğin gerçekleştirmesi karşısında büyük bir hayranlık, saygı ve bağlılık geliyor. Buna kendini sınırsız verme, cesaretle katılma iradesi doğuyor. Önderlikle buluşma kesinlikle bu temeldedir.

Dikkat edilirse, anlamı son derece yerindedir. Kendilerinin gerçekleştirmek istedikleri büyük özgürlük olayını ve savaşımını Önderliğin büyük bir çabayla gerçekleştirdiğini, kimsenin buna kolay kolay yanaşmadığını, hakkını ve anlamını vermediğini gördüklerinde, Önderliğe bağlı ve vasiyetli bir yaşama karar veriyorlar. Bunlar önemlidir. Çünkü bizim için kutsal, yüce ve hep bağlı kalınması gereken bir emirdir, bir büyük bağlılık andıdır. Anlamsız da değildir, bu çok somut bir zafer tarzıdır. Aynı zamanda gerçekten yüce değerlere, hatta tarihin eski tanrı ve tanrıçalarında gördüğümüze benzer bir büyüklüğe kalkışmadır. Düşmana hiç boyun eğmemek kadar, yaşamda da büyük aşk düzeyini düşünebilme ve ona cesaret etmedir.

Bu kavramlar sizde ne kadar gelişmiştir? Halbuki bu kavramlar önemlidir. Bu kavramlar bizim için mevcut düşmanı da, küçük amaçlı yaşamı da yerle bir etmenin silahlarıdır. Bu olmazsa ne olur? Bu olmazsa sıradanlıktan kurtulamazsınız. Herhangi bir savaş, herhangi bir pratik geliştiremezsiniz. Hepsini hastalıklı olur. Örneğin, şu anda içinde hareket ettiğiniz yapıdan, yaşamdan ve örgütsellikten halk memnun değildir, kendiniz de bunlardan memnun değilsiniz. Yaşamınız eksikliklerle doludur. Neden böyledir? Bu kişilik yüzünden böyledir. Bir kişi küçük hesaplar için bir örgütü feda ediyor. Onun örgütsel çalışması bu duruma yol açıyor. Küçük dünyasını kurtarmak için örgütü kullanmak istiyor. Bu kişi sonuçta ajan olur. Dikkat edilirse, bir büyüklüğe kendini yatırmanın sorunları ağır olmaz. Tabii bu da güç istiyor. Bu gücü nasıl bulacaksınız? Bireyin kendi içinde yürüttüğü iç savaşla, kendinizdeki yoğunlaşma düzeyiyle, kendi aranızdaki örgütsel savaşla bu gücü bulacaksınız. Savaş sadece dağda kurşun yağdırmak veya o ateşte yanmak değildir. Savaşın en büyüğü düşünce ve iradenin zaferinde gösterilir. Asıl büyük savaş budur.

Düşüncenin fethediliciliği ve iradenin koparıcılığı sizde gelişmişse, ülkeyi kazanmış ve düşmanı yenmişsiniz demektir. Şimdi bu körkütük olmuş irade ve bilinç bulanıklığıyla dağa gitseniz, kurbanlık koyun gibi olursunuz, pişer kavrulursunuz, düşman sizi yer. Biraz gerçekçi olalım. Ben bile bu halimle hatalı bir adım atmaya cesaret edemiyorum. Yine kelime hatası bile yapmamaya çalışıyorum. Çünkü ben sorumlu bir devrimciyim, neyle savaştığımı biliyorum. Ama siz, attığınız adımın sizi nereye götüreceğinin farkında bile değilsiniz. Neye varsınız, neyi yenmek istiyorsunuz? Bunu da fazla bilince çıkarmamışsınız. Zordur diyeceksiniz, ben ne yapayım? Düşmanın direkt veya dolaylı özel savaşı sizi oraya götürdü. Ben köle bir kadın olun demedim, düzen sizi öyle bir konuma getirdi. Düşman şimdi her şeyi size yasaklamıştır ve bundan biz sorumlu değiliz. Tam tersine, biz bunu kırmaya çalışıyoruz.

Avrupa’da alışmışsınız, orada herkes özgür yaşıyor, ama onlar yüzlerce yıl savaşarak özgürlüğü kazandılar. Bizi oraya Afrika kölelerinden daha beter bir biçimde kölelik temelinde çekmişler. Soyunu ve cinsini inkâr etme temelinde, beş metelik etmez bir şeyle bizi oraya bağlamışlar. Bu bir gerçektir. Bunu anlamadan isyancı kişiliğiniz nasıl oluşabilir? Dayatılanları kabul ederseniz, “Biz de özgür vatandaşız” dersiniz, peşinen kaybedersiniz. Özgür olmadığı halde kendini özgür sanmak, özgür vatandaşlar gibi hareket etmek sizin en temel hatanızdır. Biz öyle değiliz, ama öyle sanıp öyle yaşıyorsunuz. Bunun için de büyük özgürlük savaşını verme ihtiyacı duymuyorsunuz. Bu ihtiyacı duymazsanız, zaten başarılı olamazsınız. Ülkeye gitseniz de bela olursunuz, orada da kendi başınıza bela olursunuz.

Örneğin ben sizlerden çok daha zayıftım, ama benim bir farkım vardı: İğne ucu kadar bir fırsat bulsam savaşaçağım dedim. Savaşmak için fazla şey beklemedim. Şu bana bir şey versin, yalnız silah olsa olur demedim. Hala bu tip şeylere elimi bile atmamışım. Ama iyi savaştığıma dünya alem tanıktır. Yalnız partimizi bir türlü bu doğrultuya getiremiyoruz. Bu, yalnız sizin için değil, bütün genel yapı için de böyledir. Önderlik çizgisine bir türlü oturamamaları, kolay devrim ve kolay başarı istemeleri imhalarına, en önemlisi de sağ, giderek tasfiyeci ve işbirlikçi konumlara bile yol açıyor. Orada da bu tehlike var. Birçok kadromuz aslında sağ, işbirlikçi düzeyin içinde objektif olarak yürüdüğü halde bunu bile bilince çıkarmamıştır. Yani yarın bilince çıkarırlarsa işbirlikçi olurlar. Bazıları da bu konumdadır. Ülkesine kalbini kapatmış, hazır sempatan halkını bile saygılı ele almıyor, örgütlemiyor, ama yaşıyor.

İşbirlikçi Şemdin alçağında görüldüğü gibi bu aynısıdır. Belki Güney Kürdistan koşulları onu oraya götürdü. Ama Avrupa’da olsaydı benzer tiplerden hiç farkı olmazdı, hatta belki onlardan daha gelişkin olabilirdi. Bu yaşam ve örgüt anlayışıyla başka bir sonuca yol açılmaz. Bireycilik yapılırsa, örgüt gerçekliği bir tarafa atılır, hep dar ve kendine bağımlı ilişkiler oluşursa sonuç oraya götürür. En önemlisi de, savaşın ağır sorumluluğu duyulup ona yanıt olmada kişiliği sürekli hazır kılınmazsa işbirlikçi zemine kayılır. Zaten Avrupa’da böyle çok sayıda insan var. İçinde bulunduğunuz sorunlar izah edilemeyecek sorunlar değildir; bunların nedenleri vardır. Ancak bilince çıkarıp devrimci dönüşümle tamamlanırsa bunlardan kurtulabilirsiniz.

Kadın hareketimiz gelişim halindedir, bunda umutlu olunabilir. Atılan adımları küçümsemiyoruz, fakat bunlar henüz başlangıç düzeyindedir ve birçok tabuyu yıkarak geliyor. Özellikle parti içindeki erkek, destek olmak şurada kalsın, isteksiz ve biraz da endişeli, hatta fırsat buldu mu boşa çıkarma biçiminde yaklaşıyor. Erkeğin çok ciddi bir eğitime ihtiyacı var. Fakat erkek bu konuda daha fazla tutucudur. Sanırım oralarda da erkeğin tutuculuğu özgür kadın hareketini sınırlandırıyor. Dar bir namus ve bağlılık anlayışıyla birlikte, mutlaka egemenliği altında tutmak istiyor. Ama bu bir tehlikedir ve özgür kadın hareketimizin gerilemesine yol açar. Bu hususlara her alanda olduğu gibi orada da dikkat etmeniz gerekiyor.

Özgüce dayalı kadın yaşamını küçük görmemeliyiz. Burada salt kadın cinsinin, hatta sadece kendinizin kurtuluşunu

beklemiyorsunuz. Bir bütün olarak toplumun, özellikle erkeğin kadından daha beter duruma düşmüş halini de çözmek için kadın hareketini bu kadar geliştirme ihtiyacını duyuyoruz. Aslında erkeği hizaya, doğru bir yurtseverlik, savaş ve örgüt kişiliği haline getirmenin yolu, YAJK'ın bu konuda kendisini tamamlaması ve yetkinleştirmesidir. Erkeğin başka türlü yola gelmesi sanırım biraz zordur. Bu konuda yeniden kadın devrimciliğini derinleştirmek önemli bir çare olabilir. Bu nedenle üzerinizde ısrarla duruyoruz. Buna anlam vermelisiniz. Hem birey olarak önünüzdeki engeli, hem de genelde erkeği bir engel olmaktan çıkarmak için derinleşmeniz ve daha zengin bir özgürlük mücadelesini göze almanız gerekiyor. Bunun için biraz daha sosyal ve siyasal çözümleme gücünüzü geliştirmelisiniz. Hatta özgür yaşam konusunda da özellikle tutsaklığın, çirkinliğin, savaştan alıkoyan tarzın, güdülere bağlı olan tarzın ne olduğunu anlamak için çok daha somut ele alınmasını sağlamalısınız.

Özellikle şu ikilemi kesin çözebilmelisiniz: Bir duygu, bir sevgi veya bir bağlanma düzeyi büyük yurtsever, büyük örgüt gücü ve büyük savaş gücü olmaktan çıkarıyorsa, ister ahlâki açıdan haram, ister siyasal açıdan oportünizm diyelim, ne dersek diyelim, tehlikelidir. Yani sevgi ve duygusal bağlılık ne kadar kamufle edilirse edilsin, ne kadar süslü sözcüklerle dile getirilirse getirilsin, eğer yüksek bir yurtseverliği, savaş kişiliğini ve duygusal ilişkiden önce zafer kişiliğini sağlamamışsa, ondan uzak duracaksınız. Bu sevgi tehlikelidir ve kadına kaybettirir. Yani en benim diyen bir kişi "Önce benim sevgim, duygularım" dememelidir. Önce amaçları, örgütü, zafer kişiliği ve zafer tarzı varsa, bunlarla birlikte sevgiler ve duyguların bir değeri vardır. Bu formülü mutlaka kendinize ve herkese uygulamalısınız. Erkeğe de uygulamalı, erkeği adeta topa tutmalısınız. Zafer kişiliği olmayan erkeğin kadınlı yaşamı olamaz. Formül budur. Erkekler zafer kişiliğini de sahte sözcüklerle veya örgüt yetkilerine dayanarak dayatırlar ki, buna da fırsat vermeyin veya bu oyuna da düşmeyin.

Siz kadın olarak özgürlük savaşımına daha çok yatkınsınız. Özgün duygularınıza başkalarını kurban etme gibi bir yönünüz yoktur, varsa da zayıftır. Daha çok kurban edilmeye çalışılırsınız. Bu noktada uyanık olmanız gerekiyor. Diğer yandan yüce ve güzelliklerle dolu bir ruhsal durumu yaratmaktan da çekinmeyin. Büyük duyguları hissetme, büyük güzellikleri düşünme kadında daha gerçekçidir. Hiçbir tabu bu konuda bizi yıldırılmamalı ve korkutmamalıdır. Bizim toplumumuz, özellikle kadın fazlasıyla çirkinleştirilmiştir. Aslında Kürdistan'da kadının tarihsel kökeninde tanrıçalık vardır, aşk ve zafer tanrıçası **Star**'ın bir büyük özelliği vardır. Belki şimdi duyulmuyor, ama dikkatli bir tarihçi bunu yakalayabilir. Bunu tekrar bilince çıkarmak gerekiyor. Yani kadında aşk ve zafer kişiliğini iç içe egemen kılmak, bana göre bu toprağın tarihine yanıt vermenin en doğru ve biricik yoludur. Burada güzellik kavramı son derece yetkinleştirilmiş, ama daha sonraki çağlar boyunca karanlıklara gömülmüştür. Kadın, işgalciler karşısında kaybeden erkek tarafından daha da kapatılmış, müthiş köleleştirilmiş ve güzellikler de yitirilmiştir.

Bizim savaşımımız bu tarihsel çizgiyi de tersine çevirmeyi, daha doğrusu ilk özgürlük tarihiyle buluşmayı da ifade ediyor. Zor da gelse, bunu görebilmelisiniz. Çünkü büyüme böyle bir tarih bilincine sahip olmakla bağlantılıdır. Bunun yanında, özellikle orada daha çağdaş özgürlük gelişmeleri de vardır; onlardan da çekinmeyin. Orada şüphesiz emperyalizmin metalaştırdığı bir kadın vardır, ama özgürlük temelinde gelişmeler de vardır. Kaldı ki, bunlar emperyalizmin malı da değildir. Oradaki emekçilerin, kadınların yüzyıllarca süren savaşımı da vardır. Dolayısıyla birey olarak özgürleşmenin oradaki avantajlarını iyi kullanmanız gerekiyor. Köylü gidip köylü dönmeye gerek yoktur. Hem kendi tarihinizden hem de çağın gücünden doğru nasiplenirsiniz, büyük bir özgürlük gücü olacağınız kesindir. Daha da somut ve ayrıntılı olarak yaşamın kabul ve ret ölçülerini, güzellik ve çirkinlik ölçülerini geliştirmekten de çekinmeyelim. Bu, YAJK'ın en çok dikkat etmesi gereken husustur. Yani yaşanılmaya değer bir yaşam projesinin, hatta yaşam programının kadın tarafından geliştirilmesi bana göre yerindedir. Çünkü erkek bu konuda daha egoisttir ve çirkinlikleri daha fazla dayatır.

Kadının daha genel, ulusal ve toplumsal oluşu, daha fazla güzelliklere yatkın ve özgürce yaşama tutkulu olması tabiatı gereğidir. Bu yönlü planları ve projeleri sürekli geliştirin. Yeni bir süreç açılmıştır; bu süreci hem anlayış ve tasarı düzeyinde, hem de örgütsel boyutuyla geliştirin. Hatta bütün kadınları örgütlerseniz ve bu örgüt hakkında karar gücünüz olursa, bütün erkekleri hizaya da getirebilirsiniz. İşbirlikçiler birçok yerde çıktığı gibi, sizde de çıkabilir. "Hakim erkeklere yanaşayım, onlardan güç alayım" diyen kadınlar çoktur. Bunlar da cins ajanıdır ve bunlara dikkat etmelisiniz. YAJK Merkezi bütün kitlelerine sahip çıkmak kadar, onların ahlâki normlarını ve özgür yaşam düzeylerini kolektif bir iradeye kavuşturmalı ve hiçbir erkek bu konuda bireysel tasarrufa fırsat verilmeyeceğini bilmelidir. Bu hususlarda da kat edeceğiniz mesafe size eşsiz bir güç verir. Bu güçle siz erkeği de istediğiniz noktada dönüştürmede büyük kolaylıklar sağlarsınız.

Önderlik gerçekten sizlerin kurtuluşu uğruna büyük bir çaba harcamıştır. Özellikle büyük şehitlerimizin anısına bağlılık gösterilmiştir ve daha da gösterilecektir. En güzel yaşam, özgür kadınlı gerçekleştirilecek yaşamdır. Buna verilen değeri zafere kadar götüreceğiz. Bu temelde hepinizi bir kez daha üstün başarı dilekleriyle birlikte selamlıyor ve sevgilerimi sunuyorum.

25 Temmuz 1998

ULUSAL DİRİLİŞ EN BÜYÜK ANLAMINI KADIN DİRİLİŞİNDE BULABİLİR*

Tüm Değerli YAJK Güçlerine, Savaşçılarına, Yöneticilerine!

Ulusal diriliş en büyük anlamını YAJK dirilişinde, kadın dirilişinde bulabilir. Oldukça zorlu bir savaşımın birlikte kadın kişiliğindeki diriliş ve yaşama özgür katılımı artık imkân dahiline giriyor. Özellikle o dağların eteklerinde, özgür imkânlar dahilinde bu şansın yakalanışı kadar heyecan verici başka bir yaşam şansının olmadığı kanısındayım. Eğer yaşamda onur ve özgürlük düzeyi hissediliyorsa bu böyledir. Düşmanın, hatta yüzyıllardan beri köhnenmiş geri yaşamın etkisi altındaysanız, özgürlük sizin için hiçbir zaman anlam ifade etmeyecek ve köleliğin bitişinde tükenip gideceksiniz. "Özgürlük çok değerlidir, irademiz ve inancımız olmalı" diyorsanız, çok sınırlı da olsa özgürlük şansını mükemmel yakın bir temelde değerlendirmek zorundasınız. Hatta burada

*YAJK Zagros Genişletilmiş Toplantısına yönelik talimat

sadece kadın dirilişini ve özgürlüğünü değil, daha da beter bir konumda olan, anlamsız ve başa bela erkeklığı de çözebilecek ve doğru yola sokabilecek durumdasınız.

Yaşamın özgürlük düzeyine ilgisi yüksek olmayan ve bunun için kendini büyük savaşıma katmayan bir birey, Kürdistan gerçeğinden hiçbir şey anlayamaz. Ne yaşamı, ne savaşı, ne siyaseti, ne örgütü anlayabilir ve en kötüsü de bela olmaktan bile kurtulamaz. Bu en çok kadında kendini gösterir. Yaşamın en lanetli ifadesi, en rezili, en çirkini kadın-erkek ilişkilerinde boy verir; ülkenin, halkın ve özgürlüğün kaybedişinin düşman tarafından en çok kördüğüm haline getirildiği, her şeyin adeta kaybedildiği bir tükeniş ve bir dipsiz kuyu gibi olur. Dolayısıyla sizler üzerinde yürütülen çalışma dipsiz kuyudan çıkarılma çalışması olduğu kadar, gözlerini ve ruhunu özgürlüğe açma, bunu emek ve örgütle bağlantılı biçimde yapma çalışmasıdır.

Bunlar heyecan vericidir ve önemlidir. Bunun değerinin uzun süre takdir edilemediği, buna çok cahilce yaklaşıldığı, kadın olarak kimliğinizi bile doğru tanıtamadığımız, kimliğinizin iradesi ve dili haline gelemediğiniz biliniyor. Duygu yüklü, ağlamaklı, erkeğin bir karikatürü olmaktan öteye gidemeyen bir yürüyüşçülük, hatta bir savaşıklık faydadan çok zarar verir. Özgürlük bilinci, özgürlüğün örgütü kolay yaratılacak bir durum değildir. Siz birçok şeyi tesadüfen bulduğunuz için, bunun değerini layıkıyla takdir edemiyor ve bu nedenle değerleri çarçur etmekten ve çarpıcı bir biçimde kendinizin sonunu getirmekten maalesef kendinizi alıkoymuyorsunuz. Örneğin, Botan'da yaşanan en son çatışmada komuta düzeyinde olan birçok değerli tecrübeli arkadaşımız şehit düştü. Acı bir gerçeklik ve facia kelimesi ne demek istediğimi çok iyi dile getiriyor. Neden böyle oldu? Özgürlük şansını, yaşamını ve onun savaşımını ciddiye alan, derin, planlı ve her şeyi hesaplayan bir yaklaşımla, erkek bile yanlışa götürse ona fırsat vermeyen bir inadı ve irade savaşımını göstermiş olsalardı, o zaman gerçek bir komutanlık ve yöneticilik sergilenmiş olurdu. Bunun gibi binlerce deneyim yaşadınız.

Gün uyanma, uyanmaktan da öteye doğrulara kadın boyutunda YAJK'ta kesin sahip çıkma günüdür. Başka türlü bu partiyi anlayamazsınız ve bu partiye faydadan çok zarar verirsiniz. Halkımızın özgürlüğü kadar, kadının özgürlüğü de ciddi bir sorundur. Halkımızın özgürlüğüne ilişkin ideoloji, siyaset, örgüt ve onun savaşıklık adına müthiş bir savaş sürecini yaşadık ve halen de yaşıyoruz. Onun daha kapsamlısını, daha ince ve derin olanını YAJK savaşımında yaşıyoruz. Bu savaşımın gerekliliğine inanmak kadar, ideolojisi, örgütü ve tarzının da şart olduğunu ve bunun yaratılmasının kesinlikle önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda çizdiğimiz çerçeveyi daha iyi özümseyerek kendinize mal etmeniz gerektiğini önemle vurguluyoruz.

Kadın, eksik kişiliktir denilir. Bu eksiklik yaşamda eksik kılınmasından, iradesizliğinden ve güçsüzlüğünden kaynaklanır. Şimdi bu eksikliği giderme ve güçlü olmanın zamanıdır. İnsanlık tarihinde milyonlarca yıl süren insanlaşma aşamasında, kadınlar uzun süre rol almıştır. Kadınlar eksik değil, tamamlayıcı konumdalar. Yaşamda ve toplumsallaşmada eksik olan erkektir. Ama şu anda tersi söz konusudur. Kadın son derece eksiktir, erkekse kendini yaşamın merkezinde görüyor. Bunları aşmanın yolu özgürlük savaşımıdır; kadının kaybettiğini nasıl kazanması gerektiğini bilmek ve ona sahip çıkmaktır. Toplumdaki rolünüzü, yine örgütte nasıl rol oynamanız gerektiğini bilmezseniz, sürekli itilip kakılmaktan, iradesiz ve kimliksiz kılınmaktan kurtulamazsınız. Anlamli bir savaşa kendinizi inandırıp gereklerini yapacaksınız. Biz YAJK'ı geçici ve laf olsun diye ortaya çıkarmadık. Çok tarihi ve yaşam temeli çok güçlü olan bir olayı, özgür yaşamı gerçekleştirmek için bunu yaptık.

Akıl almaz çelişkilerin boğuntuya getirdiği bir kişiliğiniz, bir kimliğiniz var. Cinsinizden de, cinselliğinizden de bir şey anladığımızı sanmıyorum. Kendiniz açısından da bir bela haline getirildiğiniz bir gerçektir. Bunlar doğal değil, ideolojik ve siyasal, en az egemen sınıf kadar izahı olan hususlardır. Bunları bilince çıkaracaksınız. Kadında kadercilik köklemiştir. Ama onun da altında, yüzyıllardır sürüp giden cins hakimiyetinin sınıf ve ulus hakimiyetiyle birlikte gerçekleştirilmesi vardır. Bütün bu konularda ne kadar bilinç kazandınız, ne kadar savaş verdiniz? Bunu kendinize sormalısınız. Bir şey, savaşı verilmeden yaşanılmaz. Özgürlük istiyorsanız, onun bilinçli savaşımını kendinizde vereceksiniz. Aksi halde halkımız Allah'tan, kadın erkekten, çocuk ana ve babadan bekler. Partimiz de maalesef benden bekler. Bu yalancı tarzı bırakacaksınız. Yoldaşlık birbirine güç vermek, ama esas itibarıyla yoldaşlık güç katmak, güce güç vermektir; yoksa yoldaşlık alıp sürekli tüketmek değildir.

Nereden bakılırsa bakılsın, kadının uyanışı, dirilişi, özgün ve gerçek kimliğini araması önemlidir. Bu görev önünüzde durmaktadır. Bu göreve bilinçle, kararlılıkla ve örgütlülükle varamazsanız, hiç kimseden, benden bile fazla bir şey beklemeyin. Aslında siz farkında olmadan da beklentileriniz karşılanmıştır. Onu kendinize mal etme uyanıklığını, iddiasını ve iradesini yaratmak sizin işinizdir. Biz gerçek bir kadın devriminden bahsediyoruz. Kadın devrimini bu kadar yüksek sesle dillendirirken, hem bunun üzerinde yoğunlaşıyoruz, hem de bu savaşımın bir parçasıyız. Kadın devrimi daha yeni bilince çıkıyor ve örgütüne yeni kavuşuyor. Bu örgütün önce kendi kendini iyi ve sağlam kılması gerekiyor. Bu, sadece teknik bir olay değildir. Kadın örgütlenmesi esasta kadının ideolojik çerçevesine uygun olmalıdır. Bu ne anlama gelir? Nasıl yaşamalı sorusuna çok kapsamlı bir yanıt vermek, bunun önünde engel teşkil eden ne varsa onu yok ederek ve büyük bir savaşı göze alarak kendini yeniden yaratmaktır. Böylesine köklü ve radikal bir devrimci gelişmeden bahsediyoruz.

Özgürlük istemimizin gelişkinliği, bu konudaki anlayış ve savaşıma göstereceğiniz ilgi ve onun başarılı pratiğiyle orantılıdır. Geri konumunuza devam ederseniz, partimizin ve tabii ki savaşımımızın bunu sürekli götürmesi mümkün değildir. Devrimimizi tam bir kadın devrimi, partimizi tam bir kadın partisi gibi kılmanın değerini takdir etmelisiniz. Bunun belki de tarihte ilk defa kapsamlı bir biçimde özgürlük temelinde partimizde gerçekleştiğini bilerek partileşmeye sarılmalsınız. Çocuklar gibi, özünüze ters düşecek her şeye kölelik ideolojisiyle yatırılmışsınız. Bunu kırmak için erkekten kopuş, erkek egemenlikli yaşamdan kopuş gereklidir diyoruz. Bunu herkes anlayabilmelidir. Ben bile olsam, bir erkekle bütünleşmek aleyhinize sonuç verir.

Fakat köhne kadınlıkla buluşma da olmaz. Gerilikten başka bir şey arz etmeyen kadınla birleşme olmaz. Bu konuda Önderlik ölçüleri hayli önemlidir, bunların üzerinde yoğunlaşabilmelisiniz. Biz cesaret verdik, sizler bu cesareti doğru temellerde yeniden kişilik yapılanmanıza taşırmalsınız. Nasıl bir kadın kadar, nasıl bir erkek sorusu da yakıcıdır. Buna kapsamlı cevaplarınızı geliştirmelisiniz. Bu bir hakktır, aynı zamanda bir yaşam görevidir.

İdeolojisi ve örgütü olmayan keyfi yaşam tarzının bulunduğunuz alanlarda ne kadar tahribata yol açtığı biliniyor. Her türlü anlaşılmaya açık ve ilkesiz ilişkiler, kadın-erkek boyutunda toplumdaki düzeyden daha geri bir düzeye yol açmış, bu da partimize büyük zarar vermiştir. Bunu önlemek ve bunun sıkı disiplinini sergilemek zorundasınız. Yoksa elde olanı da kaybetmeniz işten bile değildir. Kadının yaşamda anlamlı bir yeri olduğunu anlamakla beraber, henüz onun tam gerçekleştirilmediğini görüyoruz.

Tabii bu da benim işim değil, daha çok sizin işinizdir. Çünkü kadınsınız, kadın olmanın çok yönlü bilinci kadar, onun özgürlük ve hatta güzellik düzeylerinin yaratılması gereği vardır.

Düzenlen ve aileden edinilen özellikler baş belası özelliklerdir. Bunları attık ve parçaladık. Ama yerine ne koyacağız? Bu biraz sizin işiniz olmalıdır. Şüphesiz partinin ve savaşın genel esasları, cins ayrımı yapmaksızın herkes için geçerlidir. Disiplinlice, hatta örnek düzeyde kendi savaş gücünüzü oturtacaksınız. Yurtseverliğe, parti değerlerine ve yoldaşlığa değer vermeye, savaş çağrısı olmaya, kaçmamaya ve kendinizi yaşamda çok coşkulu kılmaya çalışacak, bu konuda en ileri rolü oynayacaksınız. Bu anlamda yurtseverlik ve doğru özgür kişiliğe katılımla erkeğe bile örnek olacaksınız. Titiz ve disiplinli olmak kadar coşkulu, iradeli ve azimli kişiliği kendinizden eksik etmeyeceksiniz. Bütün bunlar değerli kadın şahadetlerimize vereceğimiz bir karşılıktır. Bunlar trajik şahadetlerdir, ama onların hepsi semboller ve kahramanlardır. Çünkü son şahadetlerde hepsinin teslim olmamak için bombaları kendinde patlatmaları, sınırsız direniş, sınırsız bağımsızlık ve teslimiyete gelmemenin değeri olarak da anlaşılmalıdır. Bütün bunları temsil etmek son derece önemlidir.

Tabusal anlamda ne varsa, kadın kurtuluş felsefesinden tutun da en kaba cins ve cinsellik sorunlarına kadar tüm toplumsal çelişkileri, yine erkek ilişkilerinde aleyhte olan yönleri aranızda cesurca tartışıp açıklığa kavuşturabilirsiniz. Her tabunun altında sınıf, cins ve ulus baskısı vardır. Onu açık içyüzünü anlamalısınız. Bununla birlikte özgür yaşamın toplumda aslında tersi gibi görülen çarpıcı yönleri vardır. Bunlara da cesaretle sahip çıkıp yaşamsallaştırmalısınız. Dıştan, erkekten fazla yaşam beklemeyin. Oradan gelişecek olan daha çok kör güdüler, hakimiyetler ve yaşamı zorlamadır. Buna karşı sınırlı bir imkânı bile çok iyi değerlendirerek ve kendinizi örgütleyerek yanıt olabilirsiniz, öz savunmayla birlikte yaşamda eşitlik düzeyini sağlayabilirsiniz. Bu temelde bir derinleşme her alanda var.

Kürt toplumsal gerçekliğinden kopuş çok gereklidir. Devrime başka türlü güçlü boyutlar kazandırmanız zordur. Ama YAJK sembolik de olsa ortaya çıkan kahramanlık değerlerini hala kendinde pratikleştirip örgütlenememiş ve daha kapsamlı bir toplumsal yaşama dönüştürememiştir. Çağrısı vardır, ama pratiği henüz yerine getirilmemiştir. Bu tip çalışmalarınızla bunun yolunu açacaksınız. Yakaladığınız şans, sizin bulacağınız en iyi yaşam şansıdır. Bizim özgürleşme anlamında öyle imkânlarımız olmadı. Zorlukları olabilir, ama zorluklar aşılmadıkça özgürlüğün değeri anlaşılabilir. Örneğin, açlıkla boğuşmayan yemeğin kıymetini bilemez. Kölelikle boğuşmayan özgürlüğün kıymetini bilemez. Zorluklarla uğraşan, yaşamın kıymetini çok iyi bilir. Yaşamı haydan huya, hırsızlıkla elde eden biri, onu en kötü şekilde kaybeder. Zorluklar bir kamçıdır. Onların sert darbeleriyle dövülmedikçe insan çelikleşemez ve büyük yaşamı kazanamaz. Dolayısıyla bundan sonra karşınıza çıkacak zorlukları bir gelişme gerekçesi yapıp, nasıl güçlü bir çıkış yaptığınızı, nasıl irade ve bağımsızlık savaşını verdiğinizi, bununla kendinizi nasıl çelikleştirdiğinizi göstereceksiniz.

Orada büyük zorluklarla karşı karşıya bulunuyorsunuz. Dağ zorlukları, feodal toplum zorlukları, düşmanın sömürgeci zorlukları, yine erkeğin dayattığı zorluklar ancak şiddetli bir savaşla aşılar ve sizi çelikleştirir. Kişilik de böyle yaratılacaktır. Bunun gereklerini yerine getiren kazanır, getirmeyen ise kaybeder. Sizin için de orası tam bir deneme yeridir. Yaşayacak mısınız, yaşamayacak mısınız? Gerçekten yaşamda yeriniz olacak mı, olmayacak mı? Toplum düzenlenirse, bu eşit ve özgür temelde mi, yoksa tam tersi yönde mi olacak? Bunları orada tartışıyor ve kararlaştırıyorsunuz. Kendinizi genel içinde çok sağlam bir köşe taşı, bir çekirdek gibi görürseniz, genele yapacağınız katkılar da fazla olur.

Bütün bu hususlarla birlikte, şüphesiz yaşadığınız alanın özgünlükleri var. Genel toplantınız parti öncülüğüne, gerilla tarzına ve özellikle savaş sistemine dair birçok hususu ele aldı. Bunun YAJK cephesinden bir kez daha değerlendirilmesi ve yanıtının verilmesi önemlidir. YAJK kendini hem yaşama, hem de savaşa katabilmelidir. Kendi doğrularını, irade ve akıl dolu, özellikle yanlışlardan alıkoyan, savaşı daha dengeli götürmeye yol açan özgün ve yaratıcı kararlarını geliştirmeli; bunu üst koordine tutalım bütün çalışma birimlerine ve cepheye kadar yansıtılabilmelidir. Bu konuda titiz olmak, tartışmak kadar kararlarını sağlam ve ayrıntılı bir biçimde ortaya çıkarmak önemlidir. Bu temelde daha kapsamlı bir özeleştiriyebilirsiniz. Özeleştiriniz aslında kendi kimliğinizi itiraf ve özgürlüğe sıçrama niyetidir. Bunu çarpıcı yapabilirsiniz. Boğulmuş ve yanıt alamayan kişilik yerine; azmi ve iradesi güçlü ve bilinci keskin kişilik sözü, en sağlam özeleştirmedir.

Birçok görevlendirmeyi doğru yapabilirsiniz. Ayrıca eğitim anlamında kendinizi doğru bir savaşıma tabi tutacaksınız. Karargâhlarınız olabilir. Özgünlüklerinize göre bir karargâh sistemi ile genelde denetimi ve birleştiriciliği sağlayabilirsiniz. Ne genel erkek yapısı içinde erime, ne de ona anlamsızca kafa tutma gibi bir ilkelik ve kabalık içine girmelisiniz. Ama özgünlüğünüzün biçimi de, karargâhı da olur. Onu da yaratıcılık ve özgünlük ortaya çıksın diye istiyorsunuz. Yoksa daralma, sadece kadın savaşı adı altında görevlerden kendini soyutlama biçiminde ele alamazsınız.

Değerli Yoldaşlar!

Görüyorsunuz ki, sıralayabileceğimiz birçok sorun gündemimizdedir ve hayatidir. Orada kördüğüm olmuş toplumu çözüyor, sizin için bitmiş bir tarihi yeniden başlatıyorsunuz. Bunun kadar heyecan veren başka bir şey olmadığı kanısındayım. Çünkü bunun dışında her şey sizi kölenin kölesi yapıyor, yaşamın en çirkinine bulaştırıyor. Buna duyulacak öfke bile sizi şiddetle devrime ve savaşıma bağlar ve belki de en akıllı bir çözüm gücü haline getirebilir. Bunlar Önderlik gerçeğinin kendi somutunda yakaladığı hususlar ve kadını özgürlük savaşımına katmada gösterdiği çabalarıdır. Şüphesiz Önderliği değerlendirirken, bunun kendi somutunuzda kaybediş kişiliğine karşı bir savaş olduğunu iyi bileceksiniz.

YAJK'ı, bize kaybettiren erkeği çözmek için ortaya çıkarıyoruz. Erkeğin kadında bitişini çok iyi gördüğümüz ve orada da bir diriliş yaratmak istediğimiz için bu adımı atıyoruz. Erkek de bu temelde anlamalıdır. Bu ilkeli bir yaklaşımdır ve mutlaka pratiği olacaktır. Gereklerine bağlı kalırsa erkek de kazanacaktır. Aksi halde erkeğin de daha kötü bir konuma düşmesi kaçınılmazdır. Bunu kendi somutunda en iyi cevaplandırarak konumda olanlar sizlersiniz. Önderlik bu konuda aslında çözümlenmiş, hem kadın hem de erkek tarafından okunması gereken bir kişiliktir. Bu anlamda sadece ulusal değil, uluslararası bir kişiliktir. Önderlik, cins konusunda eşitliği ve özgürlüğü kendisinde mükemmel yakın çözen ve size sunan bir kişiliktir. Aynı zamanda emekle yaratıldığı için devrimci, sosyalist emekle paylaşılması gereken bir kişiliktir. Üzerinde duygusal ve keyfi yorum yapılamaz ve kullanılamaz. Bunu böyle ele alanlar, peşinen mahkûm olacaklarını bilmelidirler.

Cesur ve özgür bir çıkışın sıradan ve kendini tatmin gibi nedenlerle yapılmadığına, hem erkekle hem de köhne kadınla büyük bir tarihsel hesaplaşma içinde olduğuna ve bunun büyük bir ustalıklarla yürütüldüğüne anlam verebilmelisiniz. Kürdistan gerçeğinde

çok dūřmūř ve yařamın gūcū deęil bitiriliři olarak tasfiyenin temelinde oturan kadın zeminine verdięimiz yanıtlar gerçekten būyūktür, çarpıcı ve radikaldir. Onu kendinize mal etmeniz sizin en görkemli řansınız olduęu kadar, kurtuluřa yönelik en temel tarzın da belirleyici gücüdür. Bunda, kadın řahadetlerinin būyük bir rolü vardır. **Sema Yūce**'lerin çözümlenmesi yapılmıřtır. Onların anısının gerekleri somutlařtırılmaya çalıřılıyor. Gerçekten binleri ařan kadın řahadetinin hepsini anlamlı kılmaya çalıřıyoruz. Bunun sonucu, YAJK gerçeklięidir. Bunun başarısı için bundan sonra da gerekenler fazlasıyla yerine getirilecektir.

Tüm Değerli Katılımcı ve Alan Güçlerimize!

YAJK cephesinden kararlı, sonuna kadar güvenli, akıl dolu ve iradeli bir tarzla savaşınızı sürdüreceğinize, böylece daha üstün bir başarıya ve sağlam bir başlangıca ulaşacağınıza inanıyor, başarılar diliyoruz. Hepinizi selamlıyorum, sevgilerimi sunuyorum.

20 Eylül 1998